Český statistický úřad

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE STŘEDOČESKÉHO KRAJE

2025

Regionální statistiky

Praha, 30. 10. 2026

Kód publikace: 330126-26

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu pro Středočeský kraj

Ředitel odboru: Ing. Monika Braunšveigová

Kontaktní osoba: Ing. Mgr. Pavel Hájek, e-mail: pavel.hajek@csu.gov.cz

© Český statistický úřad, Praha, 2026

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: csu.gov.cz

KONTAKT V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | **csu.gov.cz**

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 056 789 | e-mail: infoservis@csu.gov.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@csu.gov.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | e-mail: esds@csu.gov.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@csu.gov.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673
e-mail: infoservispraha@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/praha**

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/stredocesky**

České Budějovice | Žižkova 1a, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/jihocesky**

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108
e-mail: infoservisplzen@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/plzensky**

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 525
e-mail: infoserviskv@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/karlovarsky**

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176
e-mail: infoservisul@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/ustecky**

Liberec | nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec, tel.: 704 675 184
e-mail: infoservislbc@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/liberecky**

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 762 322
e-mail: infoservishk@csu.gov.cz **| csu.gov.cz/kralovehradecky**

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480
e-mail: infoservispa@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/pardubicky**

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 080
e-mail: infoservisvys@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/vysocina**

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel: 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/jihomoravsky**

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 511
e-mail: infoservisolom@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/olomoucky**

Zlín | třída Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 936
e-mail: infoserviszl@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/zlinsky**

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel: 595 131 230
e-mail: infoservisov@csu.gov.cz **| csu.gov.cz/moravskoslezsky**

ISBN 978-80-250-3682-2 (pdf)

© Český statistický úřad, Praha, 2026

Obsah

Úvod ... 5
Shrnutí hlavních poznatků ... 6
Středočeský kraj ... 6
1. Demografický vývoj ... 14
Sídelní struktura ... 14
Počet a pohyb obyvatel ... 19
Věková struktura obyvatel ... 22
Cizinci ... 26
Sňatečnost ... 28
Rozvodovost ... 30
Porodnost a plodnost ... 31
Stěhování ... 38
2. Sociální vývoj ... 41
Zaměstnanost, ekonomická aktivita ... 41
Zaměstnanost cizinců ... 49
Nezaměstnanost ... 50
Příjmy a životní podmínky domácností ... 60
Mzdy ... 64
Vzdělávání ... 68
Zdraví ... 74
Státní sociální podpora ... 76
Sociální služby, příspěvek na péči, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením ... 78
Důchodci, důchody ... 82
Kultura ... 86
Kriminalita, dopravní nehody, požáry ... 89
3. Ekonomický vývoj ... 97
Makroekonomický rámec ... 97
Místní rozpočty ... 101
Věda, IT ... 102
Ekonomické subjekty ... 107
Zemědělství ... 110
Lesnictví ... 115
Průmysl ... 116
Energetika ... 118
Stavebnictví, stavební povolení ... 120
Bytová výstavba ... 123
Ceny nemovitostí ... 128
Doprava ... 129
Cestovní ruch ... 131
4. Životní prostředí ... 134
Půdní fond ... 134
Chráněná území ... 137
Ekologické zemědělství ... 139
Vodovody a kanalizace ... 139
Emise ... 141
Odpady ... 144
Výdaje na ochranu životního prostředí ... 145
5. Mezikrajské srovnání ... 148
Tabulková příloha ... 168
Zkratky krajů a okresů ... 186

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.
Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.
Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.
Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.
Zkratka „i. d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 15. 10. 2026. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Hodnotové údaje jsou uvedeny v běžných cenách, pokud není uvedeno jinak.

Úvod

Nové zpracování tradiční analytické publikace přináší obraz vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Středočeského kraje v roce 2025, s návazností na vývoj v předchozích letech. Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné.

Vzhledem k tomu, že od ustavení krajů v současné podobě uplynulo 25 let, snažíme se postihnout vývoj i v celém čtvrtstoletí jejich existence. Kraje vymezil ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků, který nabyl účinnosti 1. ledna 2000. Česká republika tehdy byla rozdělena na 14 krajů (včetně Prahy). Dne 12. dubna 2000 byl Parlamentem přijat zákon č. 128/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), který upravuje postavení a orgány samosprávných krajů. Krajská samospráva pak začala fungovat od 1. ledna 2001, a to po prvních volbách do krajských zastupitelstev 12. listopadu 2000. V prosinci 2000 pak zastupitelstva krajů zvolila rady a hejtmany.

Území některých krajů se od roku 2000 změnilo. K 1. lednu 2005 přešlo 25 obcí z Kraje Vysočina do Jihomoravského kraje a 3 obce z Moravskoslezského kraje do Olomouckého. K 1. lednu 2016 se vlivem zrušení vojenského újezdu Brdy a zmenšení ostatních vojenských újezdů změnilo území několika krajů. Podrobněji se územními změnami zabýváme na začátku kapitoly 1 Demografický vývoj.

Podle zákona č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů, se území České republiky člení na správní obvody krajů, které jsou složeny ze správních obvodů obcí s rozšířenou působností (s výjimkou hlavního města Prahy). Správní obvody obcí s rozšířenou působností jsou vymezeny výčtem obcí a vojenských újezdů. Těmito správními obvody jsou vymezeny rovněž okresy (v hlavním městě Praze jsou na úrovni okresů obvody). V návaznosti na tento zákon vstoupily v platnost vyhlášky Ministerstva vnitra, které správní obvody přesně vymezují. V důsledku toho došlo s účinností od 1. 1. 2021 ke změně území okresů Nymburk, Kolín, Domažlice, Plzeň-jih, Semily, Jablonec nad Nisou, Vsetín a Zlín. Změnila se také území správních obvodů obcí s rozšířenou působností Český Brod, Lysá nad Labem, Turnov, Jablonec nad Nisou, Havlíčkův Brod a Jihlava. S účinností od 1. 1. 2023 došlo na základě vyhlášky Ministerstva vnitra v Olomouckém kraji k přesunu obce Přemyslovice ze správního obvodu ORP Prostějov do správního obvodu ORP Konice. Na úrovni krajů naopak od roku 2016 k žádné územní změně nedošlo.

V textu uvádíme nejen vývoj na území kraje, ale i srovnání s ostatními kraji Česka. Mimo to jsme opět zařadili samostatnou kapitolu s mezikrajským srovnáním. Vzhledem k systému postupného zpracování ročních dat nebyly v době uzávěrky v některých oblastech ještě k dispozici kompletní údaje za rok 2025. Proto v některých tématech (především makroekonomika, některé sociální statistiky a údaje o emisích) uvádíme časový pohled pouze do roku 2024. Stejně jako v předešlých letech jsme se z územního hlediska v textu neomezili na kraj jako celek, ale snažili se opět postihnout i rozdíly uvnitř jeho území, a to z pohledu okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností nebo velikostních skupin obcí.

Obdobné analytické materiály s jednotnou osnovou byly zpracovány i na všech dalších krajských pracovištích ČSÚ. Tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Více informací v podrobnějším územním členění můžete najít v DataStatu (https://data.csu.gov.cz/datastat/dash), případně můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální krajské údaje průběžně zveřejňujeme také na internetové adrese www.csu.gov.cz/stredocesky. Komplexní pohled na vývoj v kraji a jeho dílčích územních celcích poskytuje Statistická ročenka Středočeského kraje, kterou pravidelně vydáváme ve druhé polovině měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o vývoji regionu v průběhu roku nabízí Statistický bulletin Středočeského kraje, který vychází vždy 95. kalendářní den po skončení příslušného čtvrtletí.

Shrnutí hlavních poznatků

Středočeský kraj

Není homogenním územím a existují rozdíly mezi centrální částí a územím při vnějších hranicích kraje. Tato skutečnost je patrná z dostupných statistik demografických i sociálně-ekonomických. Okresy Praha-východ a Praha-západ se díky své poloze a snadné dostupnosti hlavního města podílejí na krajském přírůstku obyvatel či bytové výstavby nejvýrazněji. Jsou charakterizovány také nižším průměrným věkem a vyšším podílem mladého obyvatelstva, vyšší ekonomickou aktivitou a zaměstnaností, nízkou nezaměstnaností, vyšším podílem vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, vyšší zaměstnaností osob v důchodovém věku a zároveň nižším podílem osob odcházejících do předčasného důchodu či vyšší intenzitou podnikání. V důsledku rychlého růstu počtu obyvatel se zde projevují i faktory méně příznivé, např. vyšší počet obyvatel na jednotku lékařské péče, vyšší počet dětí v mateřských i základních školách, vyšší dopravní zatížení a nehodovost.

Demografický vývoj

- V roce 2001 byl Středočeský kraj čtvrtým nejlidnatějším krajem, od roku 2010 je krajem s nejvyšším počtem obyvatel. V porovnání s Moravskoslezským krajem, který si do roku 2008 držel prvenství nejlidnatějšího kraje u nás, byl počet obyvatel kraje koncem roku 2025 vyšší o 300,8 tisíc osob.

- Počet obyvatel Středočeského kraje roste nepřetržitě od roku 1997. Tehdy žilo ve Středočeském kraji 1 105,2 tis. obyvatel, přičemž koncem roku 2025 to bylo 1 477,1 tisíc, tj. o 371,9 tis. osob více (o 33,6 %).

- Ve Středočeském kraji žil v porovnání s celou republikou vyšší podíl obyvatel ve městech s počtem obyvatel mezi 10 000 a 19 999, v obcích s počtem obyvatel mezi 1 000 a 1 999, jakož i 1 000 až 1 999 a 2 000 až 4 999 obyvateli, čtvrtý nejvyšší podíl obyvatel mezi kraji žil v malých obcích do 999 obyvatel.

- Nejvyšší nárůsty počtu obyvatel kraje byly od roku 2001 zaznamenány v letech 2022 (o 52,6 tis. osob), 2008 (o 28,9 tis.) a 2007 (o 26,6 tis. obyvatel), nejméně pak v roce 2001 (o 2,3 tis. osob) a v roce 2002 (o 4,7 tis. obyvatel).

- Počet obyvatel nejlidnatějšího okresu Praha-východ (koncem roku 2025 to bylo 207,6 tis.) byl 3,6násobně vyšší v porovnání s nejméně lidnatým okresem Rakovník (56,7 tis.).

- Mezi lety 2001 a 2025 přibylo nejvíce obyvatel v okrese Praha-východ (116,8 %), nejmenší nárůst byl zaznamenán na Rakovnicku (o 5,0 %).

- Nárůst počtu obyvatel v okresech v okolí Prahy se na celkovém nárůstu počtu obyvatel Středočeského kraje mezi lety 2001 a 2025 podílel z 54,2 %.

- Přirozený přírůstek vykazoval ve Středočeském kraji mezi lety 2006 a 2019 kladné hodnoty, v letech 2020 a 2025 byl však na počátku následkem zvýšené úmrtnosti vlivem onemocnění covid-19 a následně stárnutím obyvatel zaznamenán přirozený úbytek. Nejvyšší převaha živě narozených dětí nad zemřelými osobami byla zaznamenána v roce 2008, přirozený úbytek pak v roce 2025.

- Od roku 2011 je Středočeský kraj průměrným věkem nemladším krajem v ČR, ještě v roce 2001 bylo jeho obyvatelstvo třetí nejstarší. Nejmladší obyvatelstvo žije v okresech Praha-východ a Praha-západ.

- Jediným okresem v republice, který nepřekročil hranici průměrného věku 40 let, byl okres Praha-východ. V něm a v okrese Praha-západ jako v jediných v ČR žilo více dětí do 14 let věku než osob 65letých a starších. Nejstarší obyvatelstvo v kraji žilo v okrese Rakovník.

- Nárůst průměrného věku byl ve Středočeském kraji mezi roky 2001 a 2025 po Praze nejnižší.

- Počet cizinců se mezi roky 1996 a 2025 zvýšil z 22,4 tis. na 164,4 tis. Jejich podíl byl v roce 2025 čtvrtý nejvyšší ze všech krajů (11,3 %). Na Mladoboleslavsku byl téměř každý šestý obyvatel cizinec.

- Do roku 2012 žilo ve Středočeském kraji více Ukrajinců než Slováků, mezi roky 2013 a 2017 převažovali Slováci a od roku 2018 opět Ukrajinci; v roce 2025 jich žilo v kraji 96,1 tis.

- Mezi červnem a zářím byly uzavřeny téměř dvě třetiny všech sňatků roku 2025.

- Průměrný věk při rozvodu se od roku 2001 u mužů zvýšil o 8,4 roku, u žen o 8,2 roku.

- V roce 2021 se v kraji narodil druhý nejvyšší počet dětí od roku 2011. V roce 2021 byla úhrnná plodnost (1,90) ve Středočeském kraji nejvyšší od roku 1989 a mezi kraji druhá nejvyšší.

- Do roku 2025 se úhrnná plodnost snížila na 1,27 a byla mezi kraji šestá nejnižší.

- Zastoupení prvorodiček starších 35 let se od roku 2025 zvýšilo téměř desetinásobně. Plodnost žen ve věku 37 let v roce 2025 byla ve Středočeském kraji obdobná jako plodnost 20letých žen v roce 2001.

- U mužů se naděje dožití při narození zvýšila mezi lety 2000 a 2025 více než u žen, a to o 5,73 roků, u žen to bylo o 4,78 roku. Úmrtnost mužů je o polovinu vyšší než u žen, u obou pohlaví se mezi lety 2000 a 2025 úmrtnost snížila o 35,6 %.

- Příznivější vývoj naděje dožití v porovnání s ČR byl zaznamenán u mužů, kde docházelo ke snižování rozdílů oproti celorepublikovým hodnotám, než v případě žen. Nejdéle žili ve Středočeském kraji muži v okresech Praha-západ a Praha-východ, kde se zároveň od roku 2001 zvýšila naděje dožití mužů nejvíce ze všech okresů republiky.

- Přírůstek stěhováním je ve Středočeském kraji nejvyšší ze všech krajů republiky, zatímco absolutní počty přistěhovalých a vystěhovalých osob vykazuje vyšší Praha. Středočeský kraj získal stěhováním v roce 2025 nejvíce osob ve věku 20 až 24 let a 35 až 39 let.

Sociální vývoj

- Míra ekonomické aktivity obyvatel byla mezi kraji třetí nejvyšší. Rostla nepřetržitě od roku 2009 do roku 2019, v letech 2020 až 2023 ale klesala V letech 2024 a 2025 po 4 letech poklesu opět vzrostla.

- V letech 2024 a 2025 výrazně vzrostla míra ekonomické aktivity žen, u mužů ale klesala. Rozdíl mezi pohlavími tak byl v roce 2025 historicky nejnižší.

- Míra zaměstnanosti byla druhá nejvyšší mezi kraji.

- Zaměstnanost v terciéru byla mezi kraji třetí nejvyšší. Od poloviny 90. let minulého století se zvyšovala na úkor dvou zbylých sektorů, především priméru; v posledních dvou letech 2024 a 2025 ale poklesla na hodnoty zaznamenané před deseti lety.

- Kraj zaznamenal druhý nejvyšší podíl pracujících na vlastní účet a nejvyšší podíl zaměstnavatelů.

- Výrazně rostlo zastoupení vysokoškoláků v populaci, z 5,5 % v roce 1995 na téměř pětinu v posledních pěti letech. Kraj vykázal 3. nejvyšší podíl v Česku.

- Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti byla mezi kraji úplně nejnižší. Nejvyšší hodnoty dosáhla v roce 1999 (8 %), pak klesala na hodnotu 2,6 % v roce 2008. V letech 2009 až 2014 se pohybovala kolem 5% hranice a od roku 2015 docházelo každoročně k poklesu na minimum 1,3 % v roce 2019. V covidových letech 2020 a 2021 však průměrná roční míra nezaměstnanosti vzrostla až na 2,5 %. V posledních čtyřech letech 2022–2025 se ale opět průměrné roční míry pohybovaly pod 2% hranicí,

- Podíl ekonomicky neaktivních osob byl mezi kraji třetí nejnižší.

- V roce 2025 vzrostl počet uchazečů v kraji na 10leté maximum, podíl nezaměstnaných osob na nejvyšší hodnotu po roce 2016, stále se ale držel pod průměrem za Česko.
- Podíl nezaměstnaných žen převyšoval podíl nezaměstnaných mužů; rozdíl byl mezi kraji 3. nejvyšší.
- Nejnižší nezaměstnanost v kraji i celém Česku zaznamenaly okresy Praha-východ a Praha-západ.
- Na jedno volné pracovní místo připadal 3. nejnižší počet uchazečů mezi kraji, republikově nejnižší počet uchazečů na 1 pracovní místo zaznamenaly okresy v zázemí Prahy.
- Podíl dlouhodobě nezaměstnaných v populaci byl v kraji nižší než v rámci celého Česka.
- Podíl uchazečů s nárokem na podporu v nezaměstnanosti byl nejnižší za posledních 10 let.
- Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele v posledních devětadvaceti letech rostl, s výjimkou tří let 2009, 2013 a 2020, po Praze byl druhý nejvyšší.
- Kraj vykázal nejvyšší počet osob připadající na jednu domácnost, nejvyšší průměrný počet vyživovaných dětí a pracujících členů na domácnost.
- Středočeské domácnosti vykázaly mezi kraji druhé nejvyšší zatížení výdaji na bydlení.
- Vybavenost středočeských domácností patřila k nejlepším.
- Průměrná mzda byla v kraji po Praze druhá nejvyšší a nad republikovým průměrem, stejně jako medián mezd. Ve Středočeském kraji se průměrná mzda dostala nad celorepublikovou hodnotu v roce 2013 a převyšovala ji každoročně, výjimkou byl pouze rok 2021.
- Gender pay gap byl mezi kraji třetí nejvyšší, kopíroval vývoj v celém Česku, pohyboval se však v celém období nad republikovým průměrem.
- Počet dětí ve středočeských mateřských školách postupně narůstal až k maximu 53,3 tis. dětí ve školním roce 2022/2023, následně ale začal klesat až na výsledných 51 tis. dětí ve školním roce 2025/2026.
- Počet žáků základních škol vzrostl ve Středočeském kraji během desetiletého období o 30,1 %, přičemž nejvyšší intenzita nárůstu nastoupila v návaznosti na demografický vývoj ve školním roce 2014/2015. Počet žáků ve středočeských základních školách dosáhl v roce 2025/2026 historického maxima 150 tis. Největší intenzita nárůstu se přesunula ze základních do středních škol.
- Předchozí trend trvalého poklesu počtu žáků denního studia na středních školách se v kraji zastavil ve školním roce 2017/2018, v dalších letech následoval mírný nárůst, který v roce 2021/2022 nabral na intenzitě. Počet studentů na středních školách tak rostl osm let po sobě, nárůst počtu studentů SŠ za desetiletí byl po Praze druhý nejvyšší.
- Počet vyšších odborných škol i studentů v nich poklesl na třicetileté minimum.
- Středočeské regionální školství zaznamenalo nejvyšší nárůsty počtu pedagogických i nepedagogických zaměstnanců v Česku.
- Počet speciálních pedagogů a psychologů ve školách se za deset let více než ztrojnásobil.
- Počet lékařů byl v roce 2024 nejvyšší od roku 2001, kraj zaznamenal 2. nejvyšší nárůst počtu lékařů za čtvrtstoletí po hl. m. Praze, intenzita lékařské péče ale zůstala nejnižší mezi kraji.

- Kraj zaznamenal nejnižší počet realizovaných hospitalizací na tisíc obyvatel.
- Nejvyšší podíl rodičovského příspěvku na celkovém počtu dávek sociální podpory vykázal Středočeský kraj.
- Výdaje na dávky státní sociální podpory vzrostly v letech 2023 až 2025 na historicky nejvyšší hodnoty přes 6 mld. Kč, na jednoho obyvatele však připadala druhá nejnižší částka výdajů mezi kraji.
- Na dávky pěstounské péče byla vydána 3. nejvyšší částka mezi kraji.
- Počet lůžek v domovech pro seniory připadající na tisíc osob starších 65 let byl nadprůměrný, mezi kraji ale až sedmý nejvyšší. Pozice kraje se v posledních čtyřech letech zhoršila, ještě v roce 2021 byl počet lůžek na tisíc seniorů druhý nejvyšší.
- Počet lůžek v domovech se zvláštním režimem vzrostl za 17 let 5,4krát, počet lůžek v domovech pro osoby se zdravotním postižením byl v roce 2025 nejvyšší od roku 2009.
- Středočeský kraj vykázal třetí nejvyšší počet příjemců příspěvku na péči.
- Počet držitelů průkazů OZP na obyvatele byl mezi kraji druhý nejnižší, podíl držitelů průkazů OZP s nejtěžšími postiženími byl mezi kraji čtvrtý nejvyšší a podíl osob do 18 let rovněž čtvrtý nejvyšší.
- Čtvrtina středočeské populace pobírala plný či částečný důchod, průměrná výše důchodu neustále rostla, s nejvyšší intenzitou v letech 2022 a 2023.
- Počet příjemců důchodu dlouhodobě rostl až do roku 2019, po roce 2019 klesal s jedinou výjimkou nárůstu v roce 2023. I přes převažující pokles v posledních pěti letech zůstal počet příjemců v roce 2025 vyšší než před deseti lety.
- Výše středočeských starobních důchodů byla po Praze druhá nejvyšší, rozdíl ve výši důchodu mezi muži a ženami byl v rámci krajů rovněž druhý nejvyšší.
- Zvyšoval se podíl osob odcházejících do předčasného důchodu, nejvýrazněji v roce 2023, podíl osob v předčasném důchodu byl po Praze druhý nejnižší.
- Kraj zaznamenal nejvyšší podíl dětských čtenářů do 15 let mezi kraji. Počet knihoven a poboček však od roku 2000 poklesl v kraji téměř o čtvrtinu. Ukazatelem, který zaznamenal během 25letého období ve všech krajích nejvyšší pokles, byl počet výpůjček, ve Středočeském kraji se jednalo o pokles na polovinu. Výrazně ale naopak narostly počty studijních míst – 7,7krát.
- V kraji se nacházel nejvyšší počet muzeí, galerií a památníků.
- Kraj vynikal nejvyšším počtem památkových objektů a prohlídkových tras v nich, počet účastníků všech kulturních akcí byl mezi kraji nejvyšší.
- Počet registrovaných trestných činů se v roce 2021 dostal na porevoluční minimum, v následujících letech kolísal. Intenzita kriminality Středočeského kraje se od roku 2011 pohybovala pod celorepublikovým průměrem.
- Nejméně příznivá situace panovala v oblasti majetkové kriminality, mezi kraji nejvyšší byl počet i podíl vloupání do rodinných domů. Naopak intenzita násilné a mravnostní trestné činnosti byla mezi kraji druhá nejnižší.
- Objasněnost trestných činů se za posledních deset let snížila, mezi kraji zůstala 3. nejnižší.

- Téměř 30 % dopravních nehod bylo soustředěno do Středočeského kraje a Prahy, počet dopravních nehod na tisíc obyvatel byl ve Středočeském kraji třetí nejvyšší mezi kraji.

- Hodnota škod způsobených při nehodách byla v kraji nejvyšší od roku 2009.

- Nejnižší mezi kraji byl podíl nehod z důvodu nesprávného způsobu jízdy, nevyšší naopak v případě nehod zaviněných nepřiměřenou rychlostí.

- Podíl bodovaných řidičů byl už devátým rokem pod republikovým průměrem, v roce 2025 mezi kraji třetí nejnižší.

- Počet požárů byl v roce 2025 nejvyšší mezi všemi kraji. V dlouhodobém pohledu posledních 25 let kolísal počet požárů v kraji kolem hodnoty 3 tisíce. Na tisíc obyvatel připadlo v kraji dlouhodobě více požárů než v celé republice.

- Při středočeských požárech bylo zraněno nejvíce osob mezi všemi kraji.

- Výše škod způsobených požáry v kraji byla 3. nejvyšší za posledních 25 let, na jeden požár připadala 4. nejvyšší hodnota přímých škod mezi kraji.

Ekonomický vývoj

- Ekonomická výkonnost kraje patřila nadále k nejvyšším v Česku, na republikovém HDP se Středočeský kraj podílel druhým nejvyšším zastoupením mezi kraji a nejvyšším podílem kraje v historii.

- Podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu (míra investic) byl po nejvyšší pozici z let 2021 až 2022 a druhé nejvyšší pozici z roku 2023, v roce 2024 až šestý nejvyšší mezi kraji.

- Výdaje na výzkum a vývoj dlouhodobě rostly vyjma roku 2020 a 2024. Podíl výdajů na výzkum a vývoj na krajské hodnotě hrubého domácího produktu klesá, přesto je mezi kraji nadále třetí nejvyšší.

- Internet využívalo více než osm z deseti domácností a dospělých osob, mezi uživateli internetu výrazně přibyli senioři. Potřeba internetu stále roste, internetové bankovnictví využívalo více než tři čtvrtiny a nakupování přes internet již využívá sedmi z deseti dospělých uživatelů.

- Internet častěji využívali muži, muži oproti ženám také častěji používali internet v mobilu a e-bankovnictví, ženy naopak více využívaly sociální sítě. Online nakupování bylo mezi uživateli genderově vyvážené.

- Intenzita podnikání v centrální části republiky patřila k nejvyšším v Česku. Podíl živnostníků byl mezi kraji nejvyšší.

- Střední Čechy byly oblastí s největší zemědělskou produkcí, především v rostlinné produkci. Produkce na jeden hektar obhospodařované půdy byla čtvrtá nejvyšší mezi kraji a u většiny plodin byl kraj největším regionálním producentem v Česku.

- Rok 2023 byl z pohledu rostlinného zemědělství velmi úrodný. Meziročně se zvýšila sklizeň obilovin, luskovin, řepky, brambor, chmele, vinné révy a velmi se dařilo také ovoci. Úroda některých plodin byla z dlouhodobého pohledu rekordní, sklizeň obilí byla nejvyšší za posledních 9 let.

- U chovu skotu resp. turů došlo po roce 2020 ke čtyřem meziročním nárůstům a v roce 2025 k poklesu stavu. Produkce mléka roste, bylo vyrobeno o deseti objemu mléka více než před 5 lety a o třetinu více než před 15 lety.

- Stav prasat se dlouhodbě zvyšuje, v porovnání se stavem před patnácti lety o 7,5 %.

- Stav drůbeže se po svém maximu v roce 2024 meziročně snížil o tři destiny. I přesto byla zaznamenaná rekordní snížka vajec.

- V druhové skladbě lesů kraje převládaly jehličnany, jejich podíl se však v posledních letech snížil. Těžba dřeva v kraji po roce 2021 a následkům způsobené kůrovce klesá.

- Průmyslová výroba v posledních dvaceti letech rostla, výjimkou bylo období ekonomické recese (2008 a 2009) a období pandemie koronaviru (2020).

- Kraj se podílel na průmyslové produkci Česka téměř čtvrtnou a hlavní podíl na tom měla výroba automobilů. Mzda a produktivita práce (tržby na zaměstnané) v průmyslu byly mezi kraji nejvyšší.

- Výkonem a výrobou převládají v kraji parní elektrárny, jejich podíl se však dlouhodbě snižuje. Téměř sedm desetin elektrické energie spotřebovaly průmysl a domácnosti. Středočeské domácnosti spotřebovaly v průměru na obyvatele nejvíce elektřiny v Česku.

- Stavební výroba podniků v kraji vzrostla meziročně o desetinu. Hodnota stavebních prací na území kraje po čtyřech meziročních růstech zaznamenala mírný pokles.

- V roce 2025 bylo vydáno nejméně stavebních povolení v kraji za 25 let.

- V roce 2025 bylo zahájeno o téměř 5 % bytů a dokončeno o 28 % více než v předchozím roce. Okresy Beroun, Mladá Boleslav a Praha-západ se podílely na zahájené bytové výstavbě kraje dvěma pětinami.

- V meziokresní intenzitě zahájené bytové výstavby Česka dominoval v roce 2025 středočeský okres Beroun.

- Nejvíce dokončených bytů zaznamenaly obvody sousedící s Prahou, v těchto třech ORP byla dokončena více než třetina všech bytů v kraji. Nejvyšší roční intenzitu dokončené bytové výstavby v posledních pěti letech zaznamenal mezi obvody kraje SO ORP Český Brod s druhou nejvyšší intentitou v Česku. Mezi českými českými městy nad 10 tisíc obyvatel dominovaly v roční intenzitě dokončených bytů středočeské Milovice, Brandýs nadl Labem-Stará Boleslav, Poděbrady a Beroun.

- Ceny rodinných domů na území kraje byly díky lukrativní poloze a blízkosti hlavního města z mezikrajského pohledu druhé nejvyšší, ceny bytů třetí nejvyšší.

- Nejvyšší průměrné kupní ceny v kraji zaznamenala v případě rodinných domů centrální oblast tvořená okresy Praha-východ a Praha-západ a v případě bytů okres Kladno. Ceny v těchto oblastech patřily z pohledu Česka k jedněm z nejvyšších. Nejlevněji se prodávaly nemovitosti v kraji v okrese Rakovník.

- V průběhu let deseti let se cenové indexy nemovitostí v porovnání s předchozím rokem pohybovaly meziročně nad indexem 100, u bytů byl výjimkou rok 2023. Nárůst cenového indexu u rodinných domů v porovnání let 2015 a 2024 byl mezi kraji nejvyšší.

- Kraj měl nejhustší silniční síť v ČR a nejdelší provozní délu železniční tratě. Vozový park osobních aut se za deset let zvýšil o 37 % a za dvacet let o 86 %, což bylo nejvíce mezi kraji. Na tisíc obyvatel připadalo 619 aut, což byla v pořadí pátá nejvyšší automobilizace mezi kraji.

- Návštěvnost ubytovacích zařízení v kraji se meziročně zvýšila a rekordní od roku 2012. Rekordní návštěvnost byla zaznamenaná u poloviny měsíců roku. Téměř 28 % klientely se ubytovalo o letních prázdninách, návštěvnost i podíl na roční návštěvnosti o letních prázdninách klesl.

- Více než tři čtvrtiny hostů ubytovacích zařízení tvořili domácí návštěvníci, počet rezidentů v roce 2025 se meziročně zvýšil a byl nejvyšší od roku 2012.

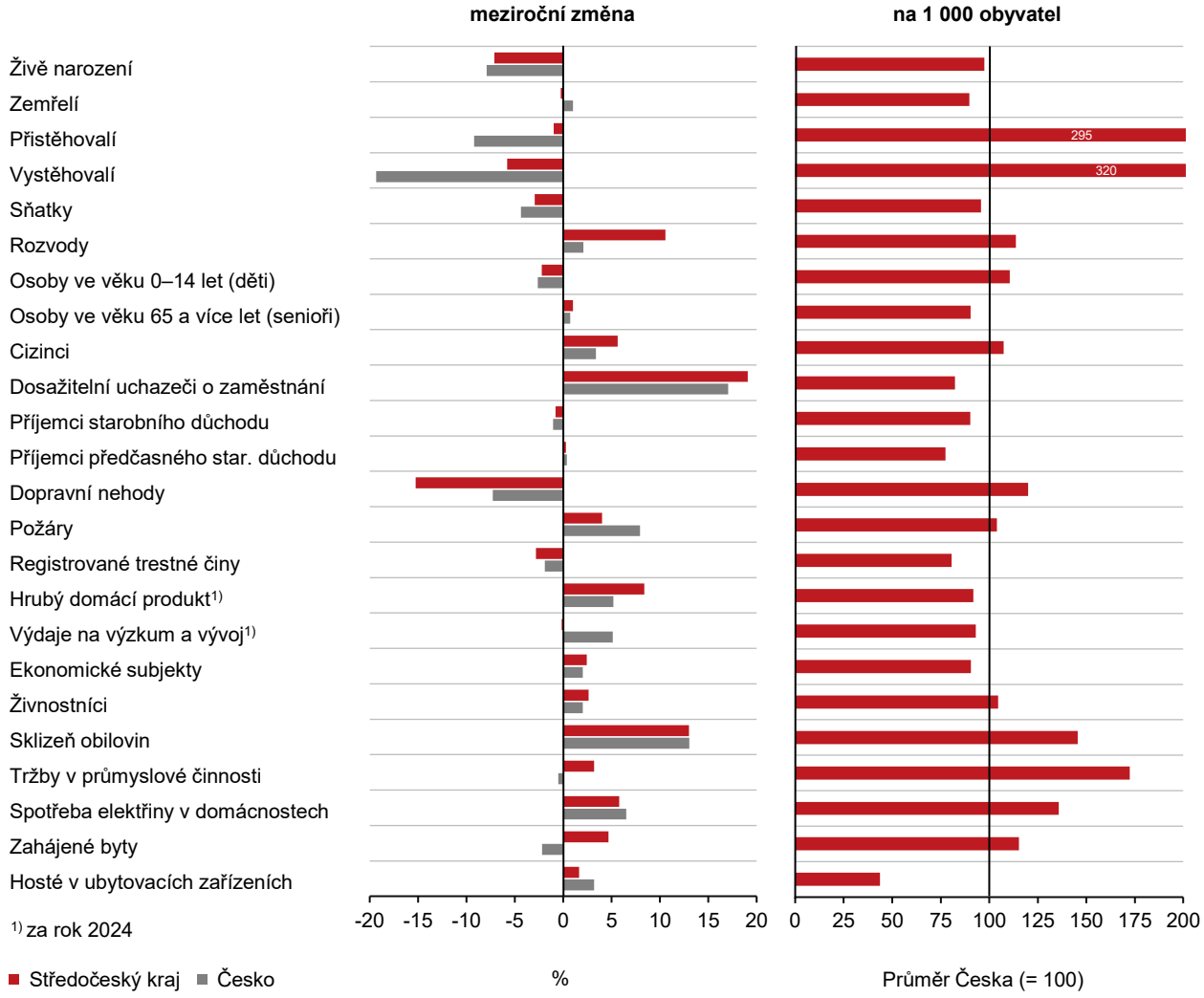
- Přibližně tři desetiny zahraniční klientely tvořili Němci, jejich počet však meziročně klesl.

Životní prostředí

- Podíl zemědělské půdy na celkové rozloze byl mezi kraji nejvyšší.
- Téměř polovinu rozlohy kraje tvořila orná půda, což bylo nejvíce mezi kraji. Její výměra však každoročně klesá, a tím i procento zornění, které bylo mezi kraji 2. nejvyšší. K pozvolnému plynulému zmenšování výměry orné plochy docházelo ve Středočeském kraji od konce 90. let, pod 50% hranici poklesl podíl orné půdy poprvé v roce 2011 a od té doby pod touto hranicí zůstává
- Plocha trvalých travních porostů dlouhodobě rostla, za posledních 25 let narostla o desetinu, i přesto ale zůstal podíl travních ploch na rozloze 3. nejnižší mezi kraji.
- Výrazně vzrostly plochy zahrad, nejvíce v roce 2025, plocha vinic rostla skokově, nejvýrazněji v letech 2003, 2019 a 2025.
- Rozloha chmelnic a ovocných sadů výrazně poklesla, v obou případech nejvýrazněji v roce 2025, i tak zůstal podíl chmelnic byl mezi kraji 2. nejvyšší a podíl ovocných sadů třetí nejvyšší.
- Lesní pozemky zaujímaly mezi kraji 2. nejnižší podíl na celkové rozloze kraje, jejich rozloha lehce rostla.
- Vzrostla rozloha zastavěných ploch a nádvoří.
- Podíl zvláště chráněných území na rozloze kraje byl mezi kraji pátý nejnižší.
- Zvláště chráněných území bylo v kraji přes tři stovky, mezi nimi však žádný národní park, evropsky významné lokality se rozkládaly na 3 % rozlohy kraje.
- Zastoupení ekologického zemědělství bylo v kraji (spolu s Prahou) celorepublikově nejnižší, podíl kraje na republikové rozloze půdy ekologického zemědělství byl sedmý nejnižší.
- Podíl obyvatel zásobených vodou z veřejných vodovodů byl mezi kraji druhý nejnižší, byť se od roku 2000 zvýšil ze 72 % na téměř 91 %.
- Ve Středočeském kraji se vyrobila čtvrtina republikového objemu pitné vody.
- Denní spotřeba pitné vody na obyvatele byla mezi kraji šestá nejvyšší.
- Ještě v roce 2000 byla na veřejnou kanalizaci napojena jen zhruba polovina obyvatel, v roce 2025 kanalizaci využívalo 88,7 % obyvatel kraje, jednalo se však o hodnotu pod republikovým průměrem.
- V provozu byl nejvyšší počet čističek odpadních vod ve srovnání s ostatními kraji, průměrná kapacita jednoho zařízení byla ale druhá nejnižší.
- Kraj vykázal sedmý nejvyšší podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci s ČOV.
- Emise se v kraji dlouhodobě snižovaly, klesly pod průměr za Česko.
- Podíl kraje na republikové produkci oxidu uhelnatého byl druhý nejvyšší, měrné emise CO byly mezi kraji čtvrté nejvyšší. Měrné emise oxidu siřičitého byly mezi kraji čtvrté nejvyšší, hodnota měrných emisí oxidů dusíku byla mezi kraji pátá nejvyšší.
- Objem emisí tuhých látek posledních 10 let klesal. Středočeský kraj vykázal nejvyšší podíl na celorepublikovém objemu emisí tuhých látek mezi kraji.

- Produkce odpadu od roku 2017 vzrostla, mezi kraji byla 3. nejvyšší.
- Na středočeského obyvatele připadlo menší množství odpadu než na průměrného obyvatele Česka.
- Produkce komunálního odpadu vzrostla, nárůst byl mezi kraji nadprůměrný. Podíl kraje na republikové produkci komunálního odpadu byl mezi kraji nejvyšší.
- Množství komunálního odpadu na 1 obyvatele bylo mezi kraji 4. nejvyšší. Podíl domácností na produkci komunálního odpadu v kraji byl vyšší než průměr za Česko.
- Výdaje na ochranu životního prostředí byly 6. nejvyšší od roku 2001.
- Do Středočeského kraje směřoval 4. nejvyšší objem investic na ochranu životního prostředí v rámci všech krajů, hodnota investic v přepočtu na jednoho obyvatele však byla mezi kraji třetí nejnižší.
- Investoři sídlící v kraji investovali v posledních sedmi letech nejvíce v oblasti nakládání s odpadními vodami.
- Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí dosáhly v roce 2025 rekordní hodnoty, nejčastěji byly spojeny s nakládáním s odpady.

Vybrané ukazatele ve Středočeském kraji a Česku v roce 2025

1. Demografický vývoj

Demografický vývoj kraje je velkou měrou ovlivněn suburbanizačními procesy v okolí Prahy.

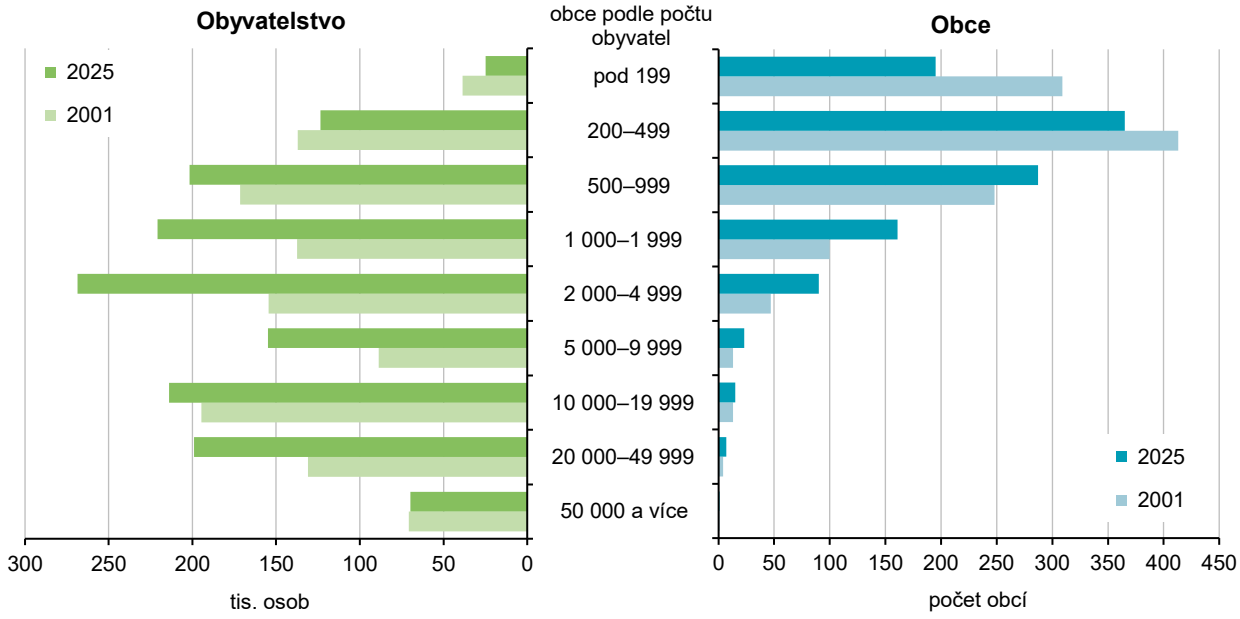
Ještě před rokem 1989 byl Středočeský kraj regionem vyznačujícím se stagnujícím či klesajícím počtem obyvatel, kromě toho v něm žilo v té době v porovnání s ostatními kraji po Praze věkově nejstarší obyvatelstvo u nás. V polovině 90. let minulého století se tato situace začala měnit a Středočeský kraj se stal regionem s největšími nárůsty počtu obyvatel mezi kraji. To vedlo k tomu, že se v polovině roku 2010 stal Středočeský kraj nejlidnatějším krajem v Česku a počínaje rokem 2011 také krajem s nejmladším obyvatelstvem u nás. Za příčinu toho je možné považovat proces suburbanizace, během něhož se začali stěhovat obyvatelé Prahy do jejího zázemí, s čímž je spojena mimo jiné i intenzivní bytová výstavba především v těsném sousedství Prahy a v oblastech s dobrou dopravní dostupností, a to především na územích v těsném dosahu dálniční a železniční sítě. Následkem toho jsou neustále probíhající změny fyzického prostředí a sociálně-demografických charakteristik obyvatelstva na daném území. Některé středočeské obce tak zaznamenaly nejvyšší přírůstky stěhováním v rámci celé republiky a jejich počty obyvatel se od poloviny 90. let několikanásobně zvýšily a průměrný věk obyvatel se přistěhovalectvím mladších osob citelně snížil. Citelný vliv na počet a strukturu obyvatel měl také rok 2022, kdy kraj zaznamenal rekordní nárůst počtu obyvatel vlivem migrační vlny obyvatel s dočasnou ochranou z válkou zasažené Ukrajiny.

Sídelní struktura

Středočeský kraj zabírá 13,9 % území státu.

Středočeský kraj byl koncem roku 2025 největším krajem České republiky a rozlohou 10 929 km^2 se na celkové výměře státu podílel 13,9 %. Hustotou zalidnění patřil koncem roku 2025 Středočeský kraj k průměrným, na kilometr čtvereční připadalo 135,2 obyvatel, přičemž v celé republice to bylo v průměru 138,4 obyvatel na km^2.

Graf 1.1 Sídelní struktura Středočeského kraje v letech 2001 a 2025 (k 31. 12.)

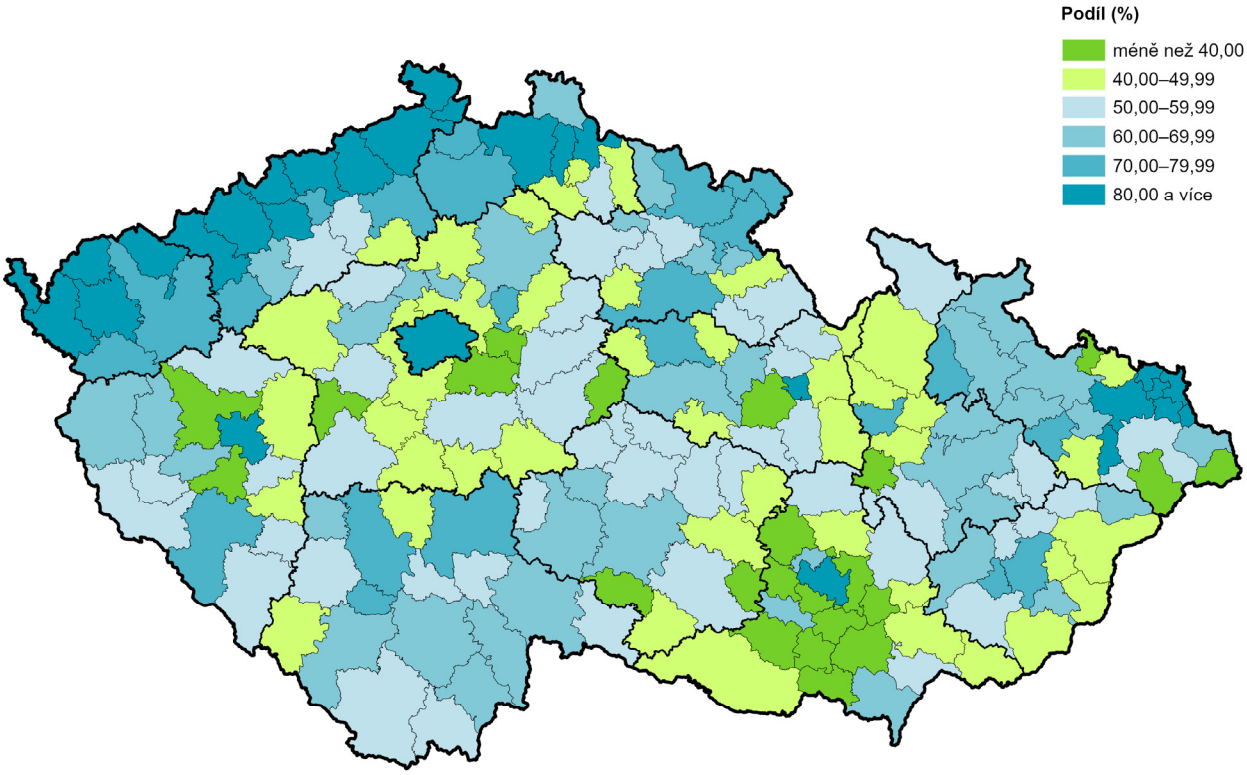

V roce 2001 měl kraj pátou nejnižší hustotu osídlení, v roce 2025 to byla sedmá nejnižší hodnota mezi kraji.

Zatímco ještě v roce 2001 se Středočeský kraj svojí hustotou zalidnění 102 obyvatel na km^2 umístil na páté pozici mezi kraji s nejnižší zalidněností, koncem roku 2025 byla krajská hodnota sedmá nejnižší. Hustota osídlení však byla v rámci kraje rozdílná. Nejvíce zalidněnými oblastmi tak byly části kraje, na jejichž území se nacházelo buď velké město, nebo oblasti v zázemí hlavního města, zatímco části kraje s nejnižší hustotou zalidnění se nacházely především na vnějších hranicích

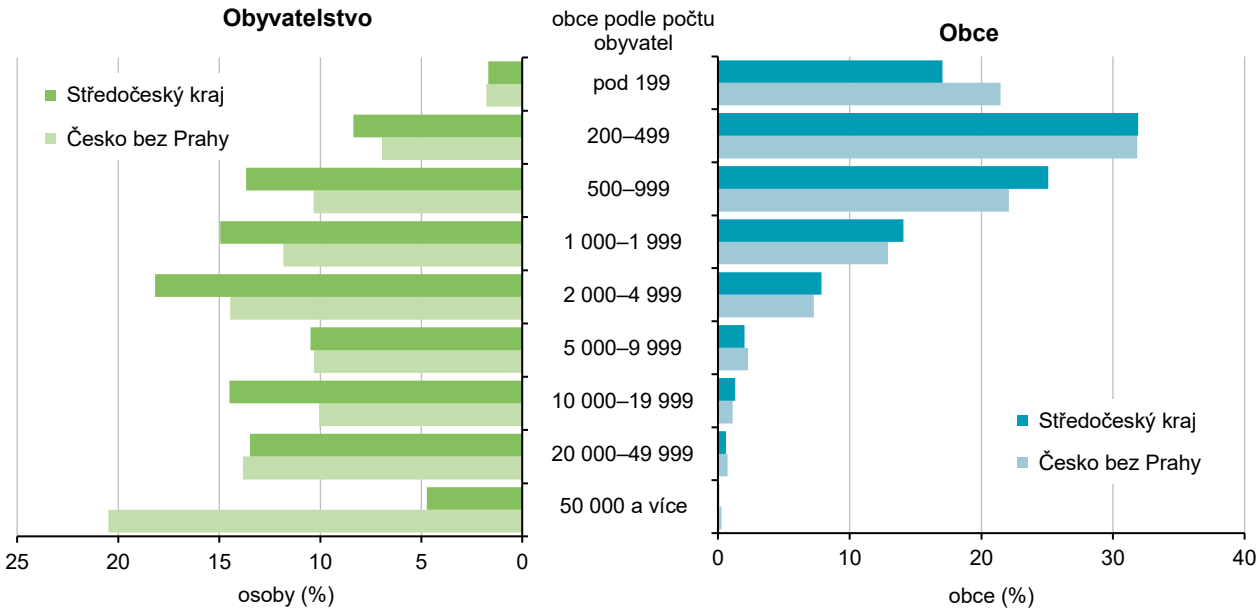
kraje, zejména na jihu při hranicích s Jihočeským a Plzeňským krajem a Krajem Vysočina. Nejvyšší hustota zalidnění se vyskytovala v okresech Praha-západ (282 obyvatel na km^2), Praha-východ (275 obyvatel na km^2) a Kladno (240 obyvatel na km^2), na opačné straně se nacházely okresy Rakovník (63 obyvatel na km^2), Benešov (71 obyvatel na km^2) a Příbram (76 obyvatel na km^2).

Kartogram 1.1 Podíl městského obyvatelstva v obvodech obcí s rozšířenou působností v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Graf 1.2 Sídelní struktura Středočeského kraje a Česka bez Prahy k 31. 12. 2025

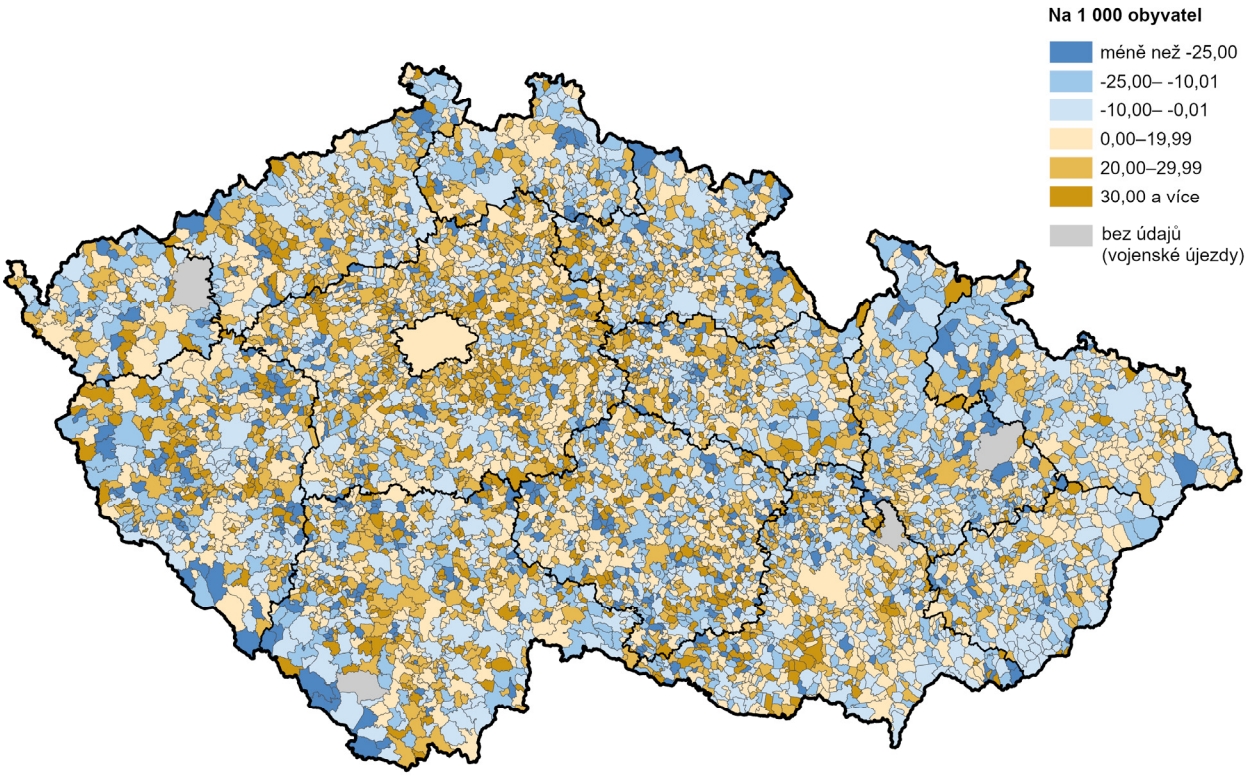
Hustota osídlení je ve Středočeském kraji rozdílná,

Z pohledu na správní obvody ORP byla koncem roku 2025 nejvyšší hustota zalidnění na Kladensku (369 obyvatel na km^2), ve správním obvodě Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (334 obyvatel na km^2) a Neratovice (297 obyvatel na km^2), na opačné

nejvyšší je v okolí Prahy, nejmenší pak v jižní a jihozápadní části kraje.

straně se s nejnižší hustotou zalidnění nacházely správní obvody ORP převážně s venkovským charakterem osídlení u jižní vnější hranice kraje, a to Votice (45 obyvatel na km^2), Sedlčany (49 obyvatel na km^2) a Vlašim (54 obyvatel na km^2).

Kartogram 1.2 Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Největší územní přesuny mezi okresy proběhly na začátku roku 2007.

Od roku 2001 zaznamenal Středočeský kraj celou řadu územních změn. Na počátku roku 2001 se jednalo o přesun 3,8 tis. obyvatel (obec Sázava) z okresu Kutná Hora do okresu Benešov. Na počátku roku 2007 proběhla celá řada územních změn mezi okresy, kromě okresů Beroun a Kutná Hora zaznamenaly meziokresní přesuny obcí všechny okresy Středočeského kraje. Největší úbytky zaznamenaly okresy Kolín (−10,3 tis.), Benešov (−5,3 tis.) a Mladá Boleslav (−3,5 tis.), na opačné straně získaly nejvíce nových obyvatel okresy Praha-východ (+17,5 tis.), Příbram (+6,4 tis.) a Kladno (+2,8 tis.).

Počátkem roku 2016 změnil Středočeský kraj své hranice následkem zrušení vojenského újezdu Brdy.

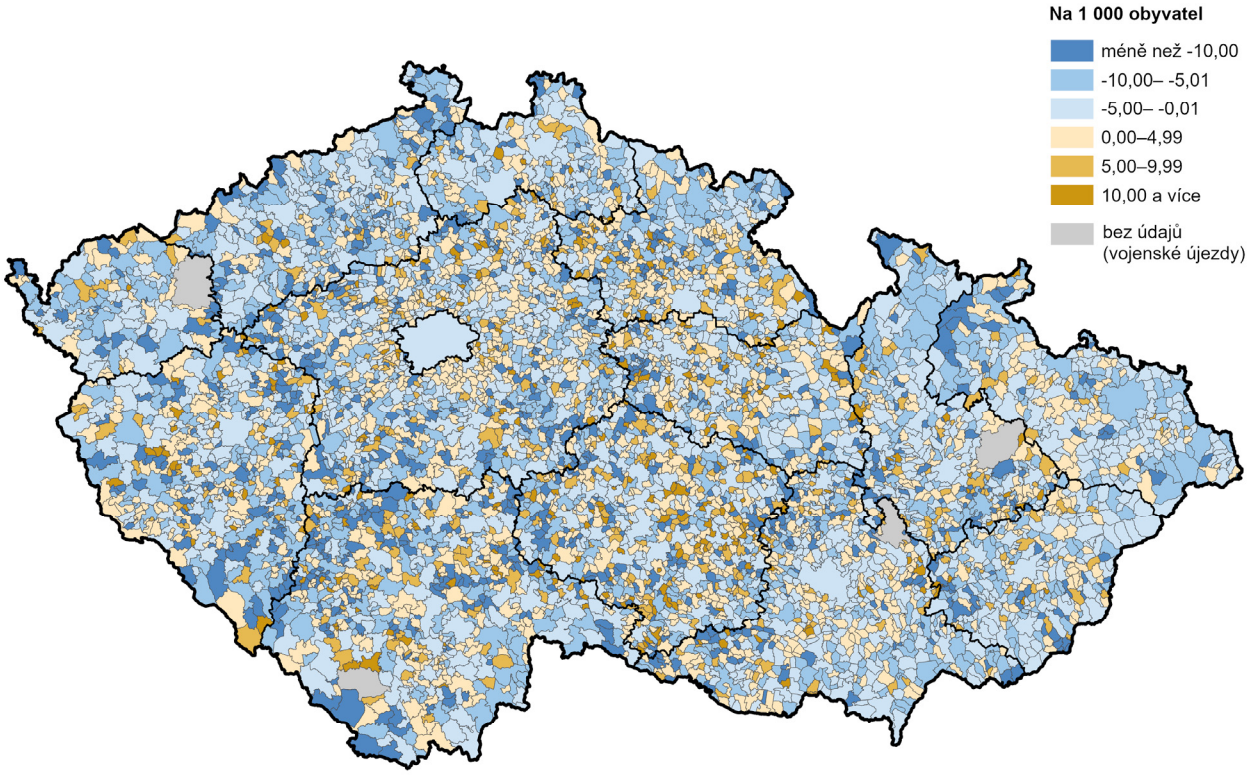
Následkem územních změn přišel Středočeský kraj mezi 31. prosincem 2015 a 1. lednem 2016 o 19 obyvatel. V důsledku zrušení vojenského újezdu Brdy přešla část území (87,9 km^2) do Plzeňského kraje. Další územní změny ve Středočeském kraji byly zaznamenány k 1. lednu 2021. Ty se promítly jak do vymezení hranic okresů, tak i správních obvodů ORP. Konkrétně se jednalo o přesun obce Černíky z okresu Nymburk do okresu Kolín, v případě správních obvodů ORP došlo k územní změně třech obcí ze správního obvodu ORP Český Brod do správního obvodu ORP Lysá nad Labem.

Počet samosprávných celků je ve Středočeském kraji nejvyšší ze všech krajů.

Středočeský kraj se skládá ze 12 okresů (Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha-východ, Praha-západ, Příbram a Rakovník), 26 obcí s rozšířenou působností, 56 obcí s pověřeným obecním úřadem a 1 144 obcí, z nichž mělo koncem roku 2025 celkem 86 statut města (z nich dvě – Kladno a Mladá Boleslav – byla navíc statutárními městy) a 50 statut městysu. Městský statut získala jako poslední města Chýně (5. května 2023), Miličín (28. ledna

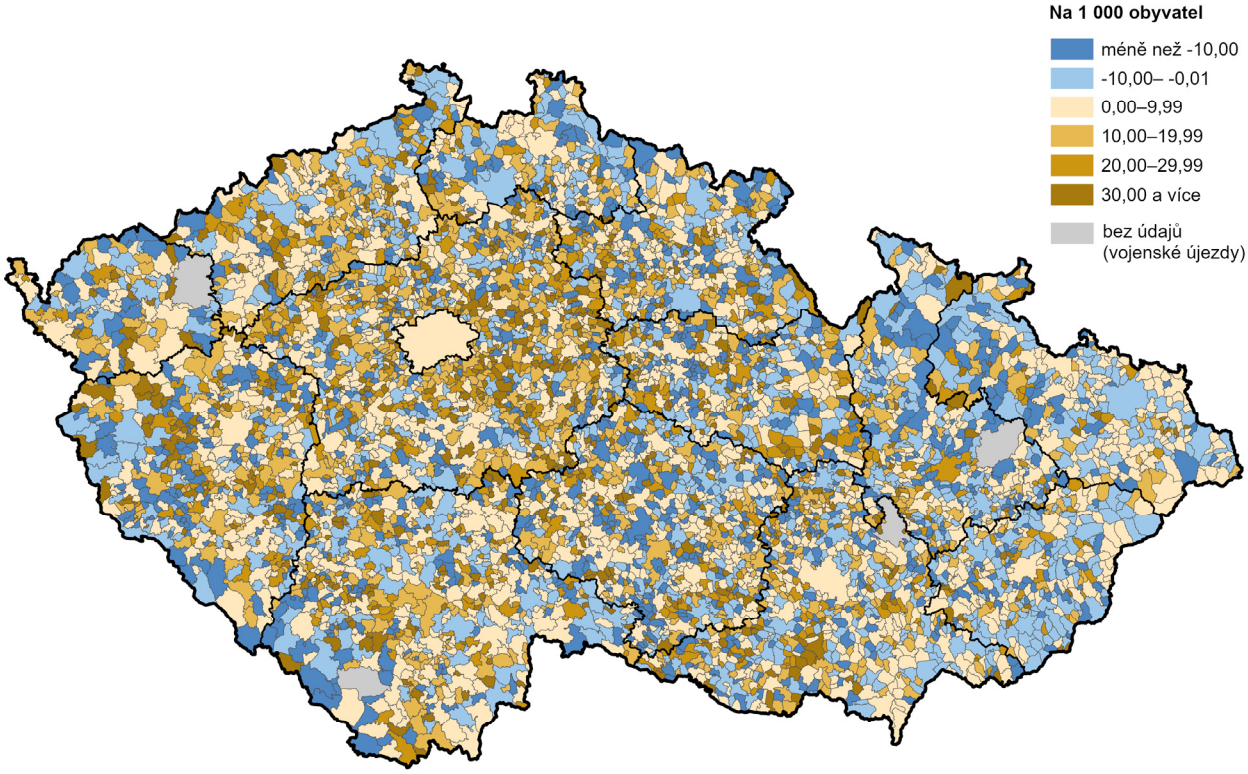
2022), Jesenice (17. července 2015) a Krásná Hora nad Vltavou (29. února 2012). V roce 2001 bylo v kraji celkem 1 148 obcí, z nichž mělo 73 statut města.

Kartogram 1.3 Přirozený přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Kartogram 1.4 Přírůstek/úbytek počtu obyvatel stěhováním v obcích v roce 2025

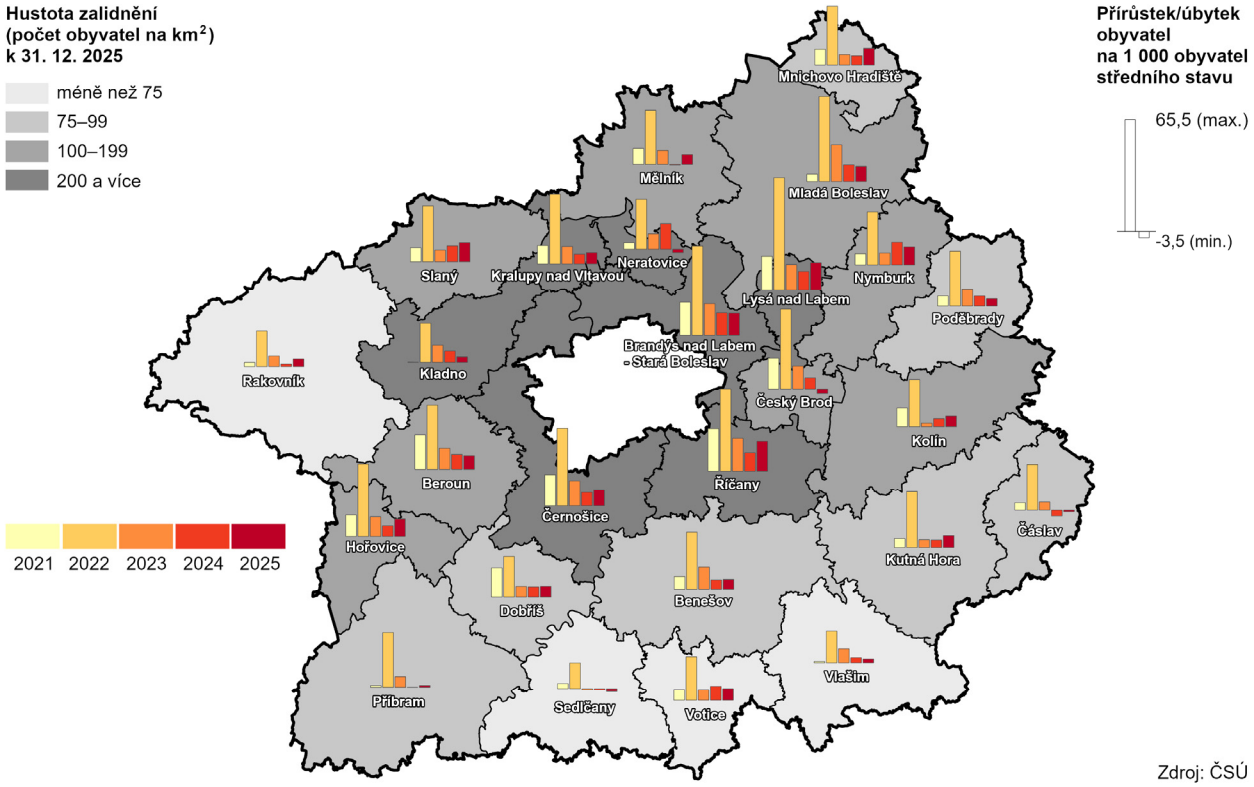

Zdroj: ČSÚ

Nejvíce obcí se nachází v okresech Příbram a Mladá Boleslav.

Největší počet obcí byl koncem roku 2025 soustředěn v okresech Mladá Boleslav a Příbram (120 obcí), naopak nejméně obcí (69) měl v roce 2025 okres Mělník. Obce se statutem města se nejvíce nacházely v okresech Praha-západ (11 měst), Benešov (10 měst), Kladno, Mladá Boleslav, Praha-východ a Příbram (ve všech čtyřech okresech to bylo 8 měst). Naopak v okrese Rakovník se nacházela pouze tři města a v okrese Kutná Hora měly městský statut čtyři obce.

Kartogram 1.5 Pohyb obyvatel ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Středočeského kraje v letech 2021 až 2025

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší rozdíly v porovnání s celorepublikovým průměrem byly patrné u zastoupení osob žijících v obcích s počtem obyvatel mezi 10 000 a 19 999. Vysoké bylo zastoupení osob žijících v malých obcích.

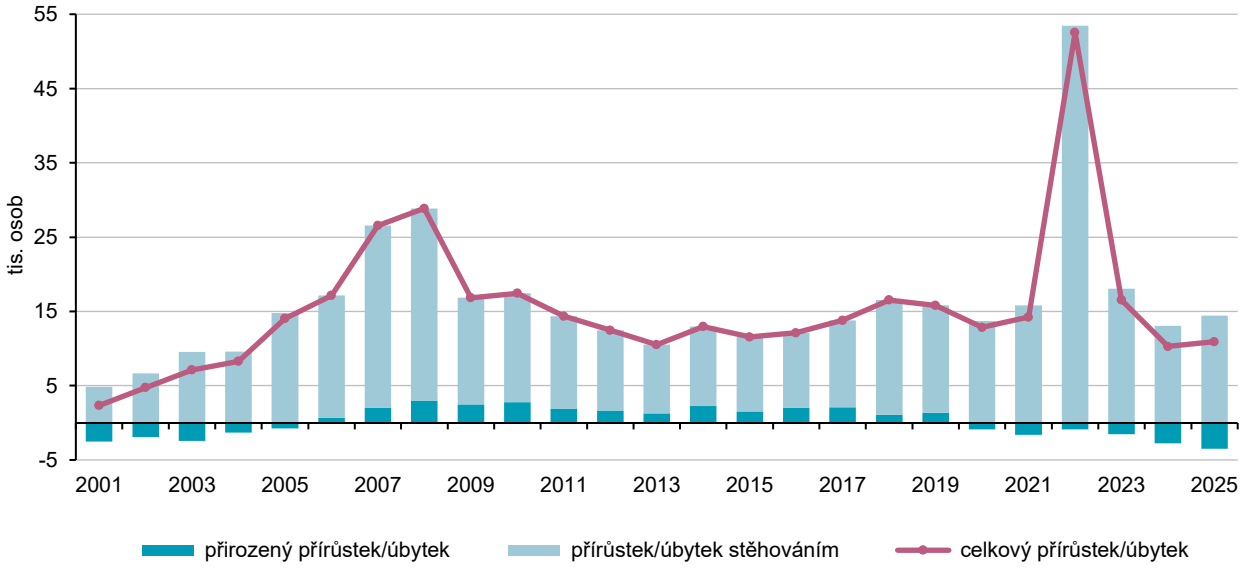
Z pohledu na sídelní strukturu se Středočeský kraj vyznačuje z dlouhodobého pohledu nadprůměrným zastoupením obyvatel žijících v malých obcích s počtem obyvatel nepřesahujícím tisíc osob (23,7 % v roce 2025, čtvrtý nejvyšší podíl mezi kraji) v porovnání s celorepublikovou hodnotou (16,6 %). Tyto malé obce se na celkovém počtu obcí podílely ve Středočeském kraji ze 74,0 %, v celé republice to bylo 75,4 %. Vysoká převaha v lidnatosti byla v případě Středočeského kraje zaznamenána u sídel s počtem obyvatel mezi 10 000 a 19 999 (žilo v nich ve Středočeském kraji koncem roku 2025 celkem 14,5 % obyvatel kraje, zatímco v celé republice to bylo 8,8 %). Ve srovnání s ostatními kraji vynikal Středočeský kraj, zejména v důsledku suburbanizace, také podílem obyvatel žijících ve středně velkých obcích. Nadprůměrné zastoupení obyvatel Středočeského kraje žilo v obcích s počtem obyvatel mezi 1 000 a 1 999 (15,0 %; celorepublikový průměr činil 10,3 %), jakož i v případě velikostní kategorie obcí s 2 000 až 4 999 obyvateli, v nichž žilo 18,2 % všech obyvatel Středočeského kraje, přičemž v celé České republice to bylo 12,6 %. Podprůměrný byl naopak v případě Středočeského kraje podíl osob bydlících v obcích (městech) s počtem obyvatel mezi 50 000 a 99 999 (4,7 % oproti celorepublikovým 7,9 %), kam v případě Středočeského kraje spadalo pouze město Kladno.

Počet a pohyb obyvatel

V roce 2001 byl Středočeský kraj čtvrtým nejlidnatějším krajem, od roku 2010 je první. Druhou nejlidnatější Prahu převyšoval v roce 2025 o 5,0 %.

Středočeský kraj prošel mezi lety 2001 a 2025 z pohledu počtu obyvatel v porovnání s ostatními kraji republiky poměrně odlišným vývojem, který z velké míry ovlivnila bezprostřední blízkost hlavního města Prahy a proces suburbanizace. Zatímco ještě v roce 2001 byl Středočeský kraj s 1,124 mil. obyvateli čtvrtým nejlidnatějším krajem republiky (více obyvatel, a to 1,266 mil. měl Moravskoslezský kraj, Praha měla 1,160 mil. obyvatel a v Jihomoravském kraji žilo 1,124 mil. osob), mezi lety 2002 a 2008 byl Středočeský kraj s 1,231 mil. obyvateli (dle stavu ke konci roku 2008) třetím nejlidnatějším krajem (po Moravskoslezském kraji s 1,250 mil. obyvateli a Praze s 1,233 mil. obyvateli), v roce 2009 se s 1,248 mil. obyvateli přesunul lidnatostí na druhé místo po Praze (1,249 mil. obyvatel) a od poloviny roku 2010 je Středočeský kraj českým regionem NUTS-3 s největším počtem obyvatel. Koncem roku 2025 žilo ve Středočeském kraji o 70,1 tis. obyvatel více než v druhé nejlidnatější Praze (tj. o 5,0 % více). V porovnání s Moravskoslezským krajem, který si do roku 2008 udržoval prvenství z pohledu počtu obyvatel mezi všemi kraji republiky, byl počet obyvatel ve Středočeském kraji koncem roku 2025 vyšší o 300,8 tis. osob (tj. o 25,6 %), oproti v roce 2025 třetímu nejlidnatějšímu Jihomoravskému kraji měl Středočeský kraj o 246,6 tis. obyvatel více (tj. o 20,0 %).

Graf 1.3 Pohyb obyvatel ve Středočeském kraji

Mezi lety 2001 a 2025 se zvýšil počet obyvatel kraje o 31,7 %.

Ve srovnání s ostatními kraji zaznamenal mezi lety 2001 a 2025 jednoznačně největší nárůst počtu obyvatel právě Středočeský kraj. Jeho počet se od počátku roku 2001 do konce roku 2025 zvýšil o 31,7 % (resp. o 355,5 tis.), přičemž ve druhém kraji, ve kterém byl zaznamenán největší nárůst, Praze, dosáhl nárůst počtu obyvatel 20,2 % (resp. 236,6 tis.); v Plzeňském kraji přibylo od roku 2001 celkem 11,6 % obyvatel (resp. 63,9 tis.). V šesti krajích republiky naopak mezi roky 2001 a 2025 obyvatel ubylo, nejvíce v krajích Moravskoslezském o 7,4 % (resp. o 93,4 tis.) a Karlovarském o 4,1 % (resp. o 12,4 tis.).

Od roku 1997, kdy začal počet obyvatel růst, přibylo do roku 2025 ve Středočeském kraji téměř 372 tis. obyvatel.

Posledním rokem, kdy se ve Středočeském kraji počet obyvatel meziročně snížil, byl rok 1996. Koncem tohoto roku žilo ve Středočeském kraji 1 105 234 obyvatel, přičemž koncem roku 2025 to bylo o 371,9 tis. osob více (1 477 134), což v relativním vyjádření představovalo nárůst o 33,6 %. Větší nárůst počtu obyvatel byl zaznamenán u mužů, kterých přibylo celkem 188,5 tis. (tj. 35,0 %), zatímco u žen se

zvýšil počet obyvatel o 183,4 tis., tj. o 32,4 %. Tento rozdílný nárůst počtu obyvatel podle pohlaví měl za následek, že se podíl žen v obyvatelstvu kraje snížil mezi lety 1996 a 2025 z 51,2 % na 50,7 %.

Nejvyšší nárůst počtu obyvatel bylo možné sledovat v roce 2022 následkem přistěhovalectví osob z Ukrajiny.

Nejvyšší meziroční nárůst počtu obyvatel kraje byl nejen od roku 2001, ale i od vzniku Středočeského kraje v roce 1960, zaznamenán v roce 2022, kdy přibylo celkem 52,6 tis. osob. Důvodem byla silná vlna přistěhovalých osob s uděleným statutem dočasné ochrany v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině. Další nejvyšší meziroční nárůsty byly zaznamenány v letech 2008 (o 28,9 tis. osob) a 2007 (o 26,6 tis. obyvatel), nejméně se (od roku 2001) počet obyvatel kraje zvýšil v letech 2001 (o 2,3 tis. osob) a 2002 (o 4,7 tis. obyvatel). Nárůst počtu obyvatel ve Středočeském kraji je možné sledovat nepřetržitě od roku 1997. Na celkovém nárůstu počtu obyvatel se podílel mezi lety 2001 a 2025 převážnou měrou přírůstek stěhováním (z 98,4 %, resp. 374,7 tis. osob), zbývajících 1,6 %, resp. 6,2 tis., připadalo na přirozený přírůstek (tj. na převahu živě narozených dětí nad zemřelými osobami).

Kromě roku 2022 byly zaznamenány nejvyšší přírůstky stěhováním v letech 2007 a 2008.

Ještě v polovině 90. let se přírůstky stěhováním ve Středočeském kraji pohybovaly pod hodnotou 3 tis. osob ročně. Od roku 2001 se začaly postupně zvyšovat až k vrcholům v letech 2007 a 2008, kdy stěhováním přibylo 24,5 tis., resp. 25,9 tis. osob. Poté začalo docházet k postupnému poklesu s minimálním kladným migračním saldem v roce 2013, kdy saldo stěhování dosáhlo 9,2 tis. osob, což byl nejmenší roční přírůstek stěhováním od roku 2002. V letech 2012 až 2017 poklesly migrační přírůstky na roční hodnoty pohybující se mezi 9,2 a 11,7 tis. osobami. To se změnilo v letech 2018 až 2021, kdy se přírůstky stěhováním ve Středočeském kraji pohybovaly mezi 13,7 a 15,8 tis. osobami. Maxima dosáhl migrační přírůstek ve Středočeském kraji v roce 2022, kdy vrcholil příliv osob z válkou zasažené Ukrajiny a kraj získal saldem stěhování 53,4 tis. obyvatel. V roce 2023 se přírůstek stěhování vrátil téměř na hodnoty před vlnou přistěhovalectví z Ukrajiny, v tomto roce přistěhovalo do Středočeského kraje o 18,1 tis. osob více, než se z něho vystěhovalo, v letech 2024 dosáhlo saldo stěhování 13,0 tis., o rok později to bylo 14,4 tis. obyvatel. Celkově bylo roční saldo stěhování ve Středočeském kraji ve srovnání s ostatními kraji republiky nejvyšší (kromě let 2014 a 2016, kdy byly zaznamenány nepatrně větší migrační přírůstky v Praze, jakož i let 2022 a 2023, kdy bylo kladné saldo stěhování v Praze v porovnání se Středočeským krajem o polovinu vyšší).

Počet obyvatel nejlidnatějšího okresu Praha-východ byl více než 3,6násobný v porovnání s nejméně lidnatým okresem Rakovník.

Nejvíce obyvatel žilo koncem roku 2025 v okresech Praha-východ (207,6 tis.), Kladno (172,4 tis.) a Praha-západ (163,5 tis.); tyto tři okresy překročily jako jediné 150tisícovou hranici. Okres Praha-východ byl (po započtení Prahy) 9. nejlidnatějším okresem republiky. Mezi 100 a 150 tis. obyvateli měly okresy Mladá Boleslav (139,0 tis.), Příbram (118,5 tis.), Mělník (115,2 tis.), Kolín, Nymburk (shodně 108,8 tis.), Benešov (104,4 tis.) a Beroun (103,5 tis.). Pod 100tisícovou hranicí počtu obyvatel se nacházely pouze dva okresy, a to Kutná Hora (78,9 tis.) a Rakovník (56,7 tis.); tento okres byl pátým nejméně lidnatým okresem republiky (po okresech Jeseník, Rokycany, Prachatice a Domažlice).

V okrese Praha-východ přibylo mezi lety 2001 a 2025 celkem 117 % obyvatel, na Rakovnicku to bylo 5 %.

K nejvyššímu relativnímu nárůstu počtu obyvatel došlo v rámci Středočeského kraje mezi počátkem roku 2001 a koncem roku 2025 v okresech Praha-východ (o 116,8 %, resp. o 111,8 tis. osob), Praha-západ (o 97,9 %; o 80,9 tis. obyvatel), Beroun (o 36,7 %; o 27,8 tis.), Nymburk (o 29,2 %; o 24,6 tis.), Mělník (o 21,7 %; o 20,6 tis.) a Mladá Boleslav (o 21,6 %; o 24,6 tis.). Pokles počtu obyvatel nezaznamenal žádný

středočeský okres, nejnižší nárůsty vykázaly okresy Rakovník (o 5,0 %; o 2,7 tis.), Kutná Hora (o 7,1 %; o 5,3 tis.) a Příbram (10,0 %; o 10,7 tis.). Za nimi následovaly okresy Benešov (12,1 %; o 11,3 tis.), Kolín (13,6 %; o 13,1 tis.) a Kladno (o 14,8 %; o 22,2 tis.).

Nárůst počtu obyvatel v okresech v okolí Prahy se na celkovém nárůstu počtu obyvatel kraje mezi lety 2001 a 2025 podílel z 54,2 %.

Dva okresy v zázemí hlavního města, tj. Praha-východ a Praha-západ, se výrazně podílely na celkovém nárůstu počtu obyvatel Středočeského kraje. Začátkem roku 2001 žilo v těchto dvou okresech celkem 178,3 tis. obyvatel, přičemž koncem roku 2025 to bylo už 371,1 tis. osob; nárůst za 25leté období tak činil v absolutním vyjádření 192,7 tis. obyvatel (v relativním vyjádření se počet obyvatel více než zdvojnásobil, nárůst činil 108,1 %). Podíl těchto dvou okresů na celkovém počtu obyvatel Středočeského kraje se mezi lety 2001 a 2025 zvýšil z 15,9 % na 25,1 %. Jedná se o okresy v zázemí Prahy, které dlouhodobě zaznamenávají vysoké přírůstky stěhováním, patrný je zde v důsledku příznivého věkového složení obyvatelstva i přirozený přírůstek, v některých letech byl v těchto okresech zaznamenán jako v jediných okresech u nás. Stěhování zde dlouhodobě vykazuje výrazně nejvyšší intenzitu ve srovnání s ostatními okresy, a to jak v rámci Středočeského kraje, tak i celé republiky.

Tři obce v kraji navýšily mezi lety 2001 a 2025 počet obyvatel více než desetinásobně.

V relativním vyjádření více než desetinásobně vzrostl mezi roky 2001 a 2025 počet obyvatel ve třech obcích okresu Praha-východ. Jednalo se o obce Nupaky (22,1násobný nárůst počtu obyvatel; z 94 na 2 080 obyvatel), Květnice (18,0násobný nárůst; ze 118 na 2 120 obyvatel) a Herink (16,4násobný vzestup počtu obyvatel; ze 74 na 1 215 obyvatel). Celkově více než trojnásobně se zvýšil počet obyvatel v 50 obcích kraje, z nichž se 27 nacházelo v okrese Praha-východ, 12 v okrese Praha-západ, tři v okrese Mělník, po dvou v okresech Kolín a Beroun a po jedné obci v okresech Benešov, Kladno, Mladá Boleslav a Nymburk. V 56 obcích kraje byl mezi lety 2001 a 2025 celkový nárůst počtu obyvatel vyšší než 1 500 osob. Nejvyšší absolutní nárůst počtu obyvatel zaznamenaly Milovice na Nymbursku (o 10,4 tis. obyvatel, ze 4,2 tis. na 14,6 tis.), Jesenice v okrese Praha-západ (o 8,2 tis., z 2,4 tis. na 10,6 tis.), Říčany v okrese Praha-východ (o 6,5 tis., z 10,8 tis. na 17,3 tis.), Brandýs nad Labem-Stará Boleslav v okrese Praha-východ (o 5,6 tis., z 15,3 tis. na 20,9 tis.) a Králův Dvůr na Berounsku (o 5,3 tis., z 5,3 tis. na 10,7 tis.).

Největší populační pokles zaznamenala města Příbram, Kladno a Sedlčany, relativní úbytky pak malé obce na Kutnohorsku, Příbramsku a Benešovsku.

Na druhé straně nejvyšší pokles zaznamenala mezi lety 2001 a 2025 převážně bývalá okresní města. Úbytek přesahující tisíc obyvatel byl zaznamenán v Příbrami (o 2,9 tis., z 35,9 tis. obyvatel na začátku roku 2001 na 32,9 tis. osob koncem roku 2025), v Kladně o 1,5 tis., ze 71,2 tis. obyvatel na 69,7 tis. osob) a v Sedlčanech (o 1,1 tis., ze 7,9 tis. na 6,8 tis.). V úbytcích převyšujících sto obyvatel následoval Rakovník (o 968), Vlašim (o 954), Zruč nad Sázavou (o 248) a Březnice (o 115). Největší relativní poklesy počtu obyvatel (o 10 a více procent) zaznamenalo celkem 21 obcí, z nich se v 19 případech jednalo o obce s méně než 200 obyvateli, nacházející se nejčastěji v okresech Kutná Hora, Příbram a Benešov.

Přirozený přírůstek se mezi roky 2006 a 2019 pohyboval v kladných hodnotách, nejvyšší byl v roce 2008. Od roku 2020 je možné sledovat prohlubující se převahu zemřelých nad živě narozenými dětmi.

Počet obyvatel rostl ve Středočeském kraji mezi roky 2006 a 2019 i díky přirozenému přírůstku, tj. rozdílu mezi živě narozenými dětmi a zemřelými osobami. Vlivem probíhající suburbanizace se do užšího i širšího zázemí Prahy začali stěhovat mladí lidé s cílem založit zde rodinu, což se společně s dalšími faktory projevilo ve vzestupu porodnosti. Nejvyšší přirozený přírůstek byl ve Středočeském kraji zaznamenán v roce 2008 (3,0 tis. obyvatel), což bylo nejvíce mezi všemi kraji. Až do roku 2019 se hodnota přirozeného přírůstku postupně snižovala (výjimku představovaly roky 2010, 2014, 2016, 2017 a 2019), přičemž především v důsledku zvýšené úmrtnosti

v návaznosti na pandemii onemocnění covid-19 se v letech 2020 a 2021 změnil přirozený přírůstek na přirozený úbytek (v roce 2020 převážil počet zemřelých osob nad živě narozenými dětmi o 865, v roce 2021 bylo zemřelých více než živě narozených o 1 597). Přirozený úbytek pokračoval i přes návrat úmrtnosti do předcovidových hodnot i v následujících letech. Zatímco v roce 2022 bylo zemřelých o 884 více než počet živě narozených dětí, v následujícím roce to bylo o 1 516 více, v roce 2024 pak 2 773 a v roce 2025 dosáhl přirozený úbytek 3 517; vyšší přirozený úbytek byl zaznamenán naposledy v roce 1999. Za příčinu prohlubujícího se přirozeného úbytku v posledních letech je možné považovat jak snížení porodnosti, tak i pokračující proces stárnutí obyvatelstva a přesun početně silných ročníků do věku s vyšší intenzitou úmrtnosti.

V důsledku vyššího přistěhovalectví mužů rostlo v čase jejich zastoupení v populaci Středočeského kraje, což se otočilo s vyšším přistěhovalectvím žen z Ukrajiny v roce 2022.

V čase je možné sledovat v populaci Středočeského kraje klesající podíl žen. Zatímco v roce 2000 představovaly ženy 51,2 %, pod 51% hranici se jejich podíl dostal v roce 2006 a koncem roku 2020 se ženy podílely na celkovém počtu obyvatel kraje 50,50 %, což byl nejmenší zaznamenaný podíl žen ve sledovaném období. Tuto skutečnost je možné vysvětlit z dlouhodobého pohledu vyšším přistěhovalectvím mužů než žen. V letech 2021 až 2023 je možné sledovat nárůst, zejména pak v roce 2022 (z 50,6 % na 50,9 %), což je možné přisoudit především vyššímu přistěhovalectví žen v porovnání s muži v souvislosti s válečným konfliktem zasažené Ukrajině, což bylo v letech 2024 a 2025 vystřídáno vyšším přistěhovalectvím žen. Koncem roku 2025 tak dosáhl ve Středočeském kraji podíl žen 50,74 %. V roce 2000 bylo žen v absolutním vyjádření o 26,1 tis. více než mužů, přičemž v roce 2020, kdy byl relativní rozdíl mezi zastoupením mužů a žen nejnižší, bylo žen v porovnání s počtem mužů o 14,0 tis. více. Koncem roku 2025 se tento rozdíl ve prospěch žen zvýšil na 21,9 tis. Nejvyšší převaha žen mezi obyvateli byla koncem roku 2025 zaznamenána v okrese Praha-západ. Jejich podíl na celkovém obyvatelstvu činil 51,3 %, což byl čtvrtý nejvyšší podíl ze všech okresů v republice. Dalšími okresy ze Středočeského kraje s nejvyššími podíly žen byly okresy Kladno (podíl žen zde dosáhl 51,2 %), Nymburk (51,1 %) a Příbram (50,8 %). Na opačné straně se nacházel na dvanácté pozici okresů s nejnižším podílem žen okres Mladá Boleslav, v němž tvořily ženy 49,8 % (čtvrtý nejnižší podíl žen ze všech okresů u nás). Na dalších pozicích v rámci kraje se s nejnižší převahou žen umístily okresy Kutná Hora (podíl žen zde dosahoval 50,37 %), Kolín (50,39 % žen) a Mělník (50,6 %).

Věková struktura obyvatel

Od roku 2011 je Středočeský kraj z pohledu průměrného věku nemladším krajem v ČR, zatímco v roce 2001 v něm žilo třetí věkově nejstarší obyvatelstvo.

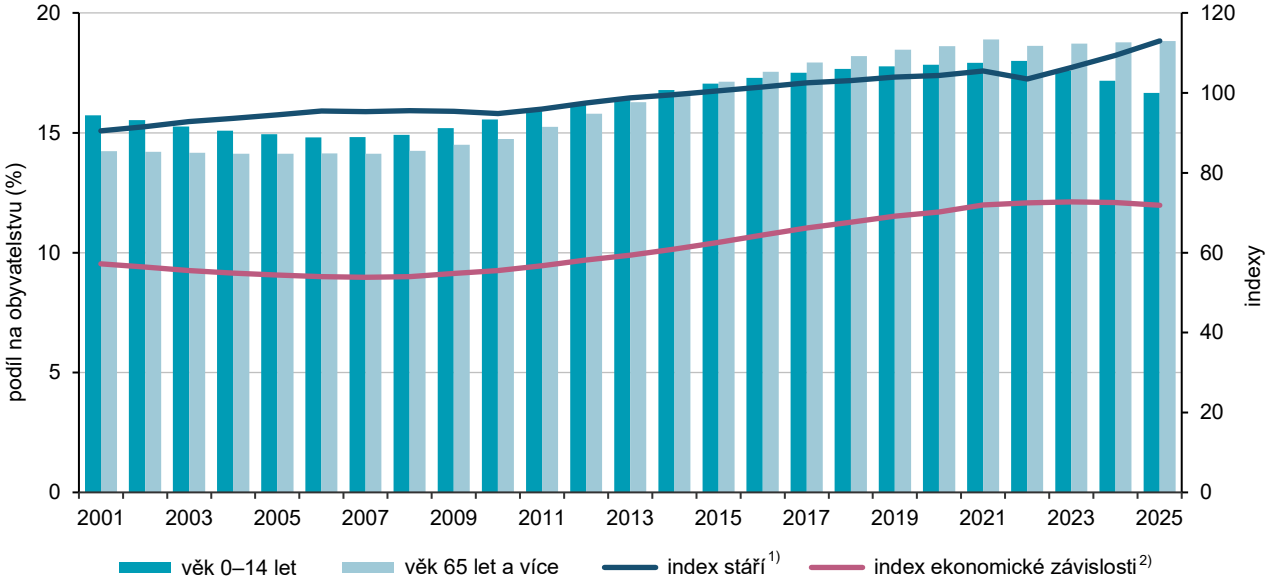
Středočeský kraj se v roce 2025 vyznačoval v porovnání s ostatními kraji příznivější věkovou strukturou obyvatel. V roce 2011 se Středočeský kraj stal z pohledu na průměrný věk obyvatel nejmladším krajem České republiky. Důvodem toho je především dlouhodobé přistěhovalectví do Středočeského kraje s převahou osob v mladším věku. Nově přistěhovalí, ať už z ostatních regionů republiky, tak i ze zahraničí, zakládají v kraji rodiny a přispívají tak k mírnému zpomalování procesu stárnutí obyvatelstva žijícího ve Středočeském kraji v porovnání s ostatními kraji republiky (podobný proces jako Středočeský kraj zaznamenala v posledních dvou desetiletích i Praha, kde však mělo v porovnání se Středočeským krajem hlavní vliv stěhování ze zahraničí).

Průměrný věk vzrostl mezi roky 2001 a 2025 z 39,3 na 42,0 let.

Průměrný věk obyvatel Středočeského kraje dosáhl koncem roku 2025 nejnižší hodnoty mezi všemi kraji republiky (42,02 let), mužům bylo průměrně 40,74 roků a ženám 43,25 let. Ještě v roce 2001 se jednalo v případě Středočeského kraje po Praze a po Plzeňském kraji o třetí věkově nejstarší kraj (průměrný věk obyvatel činil

v tomto roce ve Středočeském kraji 39,3 let, mužům bylo 37,7 roků a ženám 40,8 let).

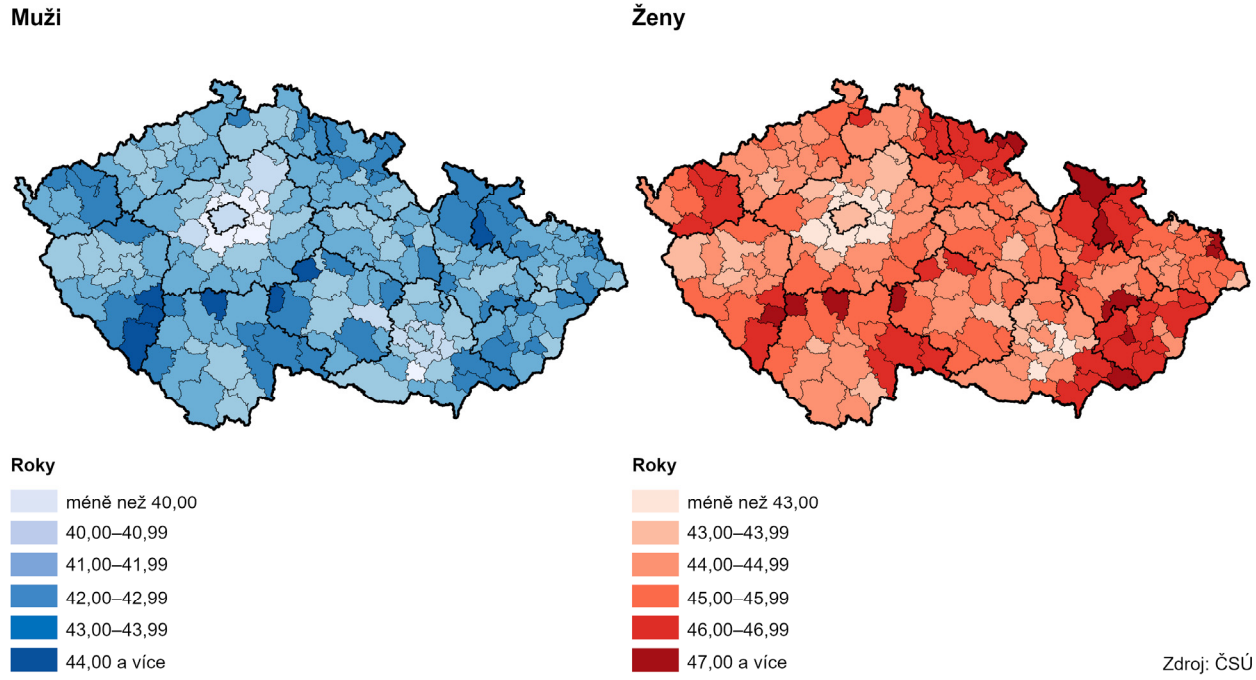
Graf 1.4 Věková struktura a věkové indexy obyvatel ve Středočeském kraji (k 31. 12.)

1) počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let

2) počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

Kartogram 1.6 Průměrný věk obyvatel ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností podle pohlaví v roce 2025

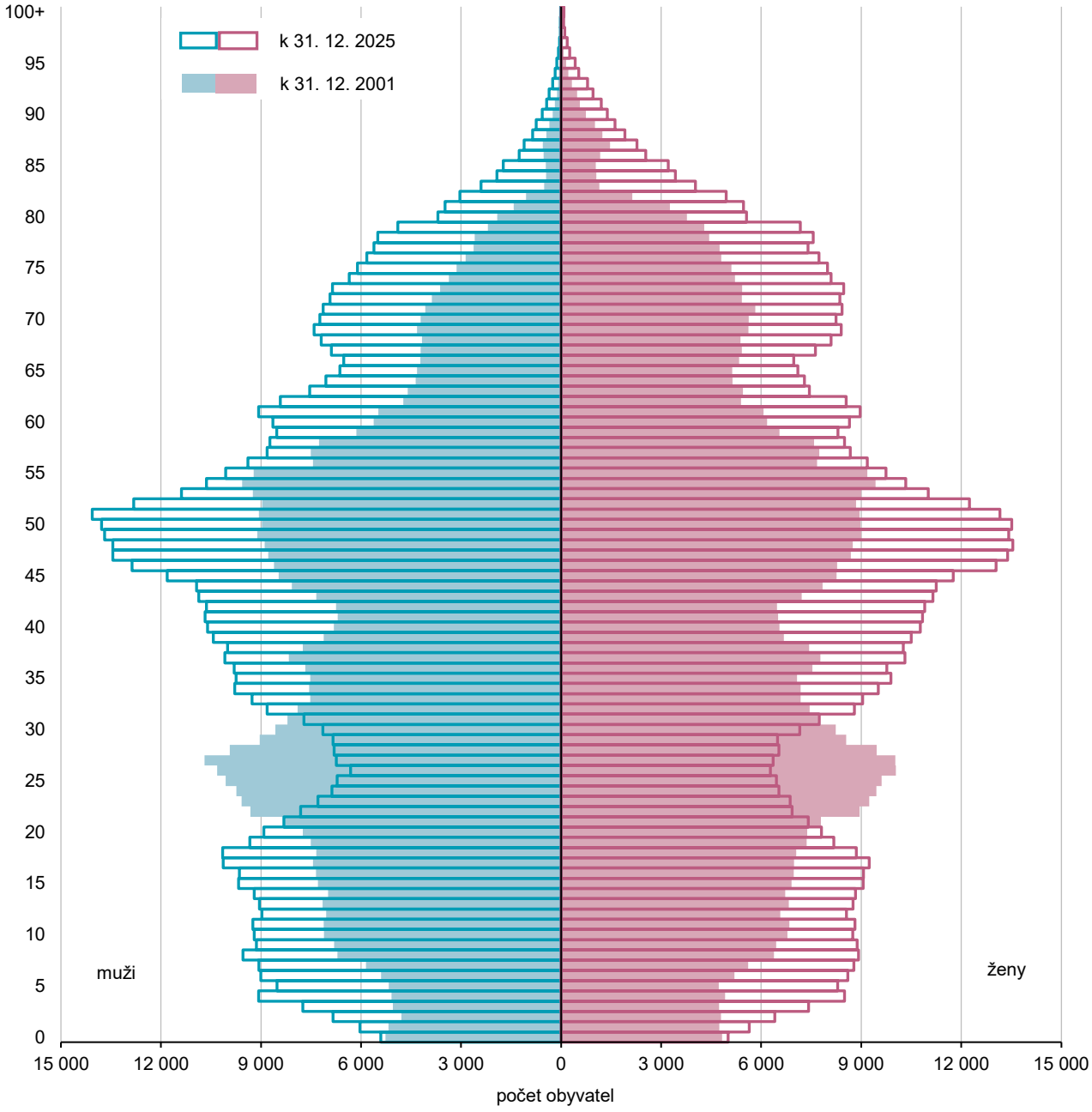

Jediným okresem v ČR, který nepřekročil hranici průměrného věku 40 let, je okres Praha-východ. Nejstarší obyvatelstvo v kraji žilo v okresech Rakovník a Kutná Hora.

Věková struktura obyvatel vykazuje v rámci Středočeského kraje poměrně citelné územní rozdíly. Nejmladší obyvatelstvo žilo v důsledku suburbanizačních procesů započatých v polovině 90. let v zázemí hlavního města. Nejmladšími okresy z pohledu průměrného věku obyvatel byly nejen v rámci Středočeského kraje, ale i celé republiky, okresy Praha-východ (39,7 let; tento okres jako jediný nepřekročil koncem roku 2025 hranici průměrného věku 40 let) a Praha-západ (40,2 let). Do

první desítky věkově nejmladších okresů patřily ještě okresy Beroun (4. pozice se 41,90 lety mezi všemi 77 okresy republiky), Nymburk (5. pozice se 41,93 roky), Mladá Boleslav (7. pozice se 42,1 lety), Mělník (8. pozice se 42,28 lety) a Kolín (9. pozice se 42,30 lety). Na opačné straně se umístily okresy Rakovník (49. pozice ze 77 okresů; průměrný věk 43,92 let), Kutná Hora (45. pozice, průměrný věk 43,87 let), Příbram (44. pozice s 43,85 lety) a Benešov (23. pozice se 43,29 lety).

Graf 1.5 Věkové složení obyvatel Středočeského kraje v letech 2001 a 2025

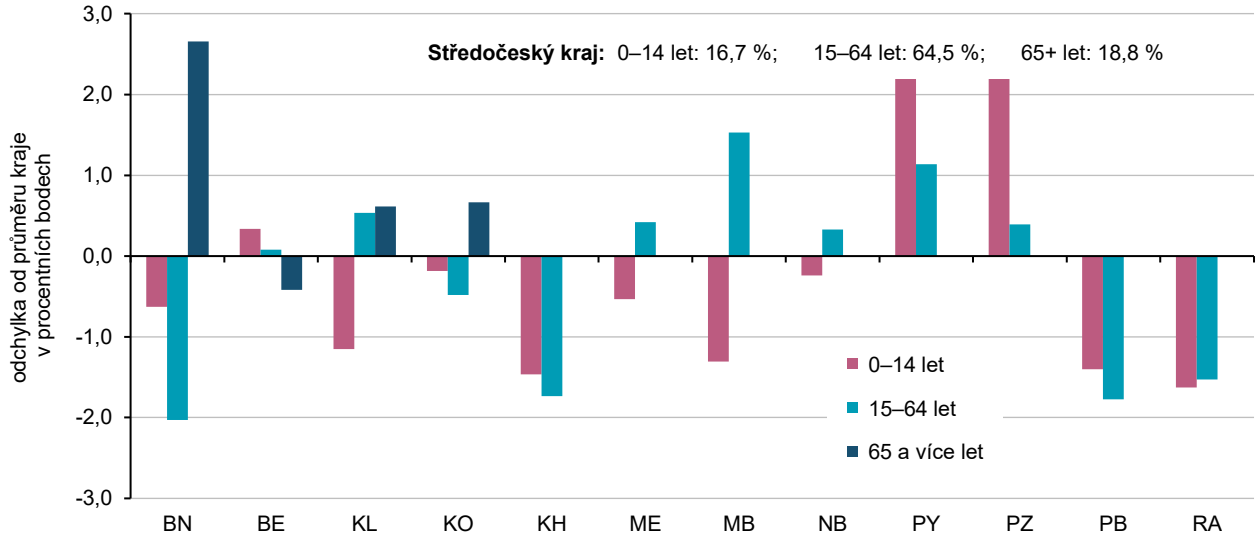

Do roku 2014 žilo v kraji více dětí do 14 let než osob 65letých a starších; mezi lety 2012 a 2014 byl Středočeský kraj jediným krajem, v němž žilo více dětí než seniorů.

Středočeský kraj zaznamenal jako jediný kraj až do roku 2014 převahu počtu dětí do 14 let nad osobami ve věku 65 a více let, index stáří tak až do roku 2014 nepřekročil hodnotu 100. V roce 2015 poprvé početně převážili v kraji senioři 65letí a starší nad dětmi do 14 let věku, index stáří tak poprvé překročil hranici 100. I tak se v tomto roce s hodnotou 100,5 jednalo o nejnižší hodnotu v rámci všech krajů republiky (druhý byl Ústecký kraj s hodnotou 111,7). V roce 2022 se v důsledku výrazného

přistěhovalectví mladších osob z Ukrajiny hodnota indexu stáří meziročně snížila z 105,4 na 103,5, avšak v roce 2023 se opět zvýšila, což pokračovalo i v dalších dvou letech a koncem roku 2025 dosáhla 113,0. I tak byl Středočeský kraj z hlediska indexu stáří krajem s nejmladším obyvatelstvem v republice. Dětská složka, tj. děti ve věku 0 až 14 let, tvořila koncem roku 2025 ve Středočeském kraji 16,7 % z celkového počtu obyvatel, což byl nejvyšší podíl mezi všemi kraji České republiky.

Graf 1.6 Srovnání věkové struktury obyvatel v okresech Středočeského kraje k 31. 12. 2025

Více než pětinu obyvatel tvořily děti v okresech Praha-východ a Praha-západ; seniorů bylo nejvíce na Kutnohorsku, Příbramsku a Rakovnicku.

V okresech Praha-východ a Praha-západ tvořily děti v roce 2025 jako v jediných okresech u nás téměř pětinu obyvatelstva (u okresu Praha-východ to bylo 19,2 %, v okrese Praha-západ 19,0 %). Na opačné straně se nacházely s nejmenším zastoupením dětí okresy Rakovník (15,0 % dětí), Kutná Hora (15,2 %) a Příbram (15,3 %). Podíl osob starších 65 let byl ve Středočeském kraji po hl. m. Praze (18,3 %) nejnižší v rámci celé republiky (18,8 %). Ve věkově nejmladších okresech Praha-východ a Praha-západ se jednalo o podíly 15,2 % a 16,1 %; naopak nejvíce seniorů žilo v okresech Kutná Hora (22,02 %), Příbram (22,00 %) a Rakovník (21,98 %).

Jen ve dvou okresech republiky žilo více dětí mladších 15 let než osob starších 65 let – v okresech Praha-východ a Praha-západ. Sedm z deseti okresů republiky s nejmladším obyvatelstvem bylo ve Středočeském kraji.

Pouze dva okresy v republice vykázaly koncem roku 2025 index stáří nižší než 100, a to okresy Praha-východ (79,4) a Praha-západ (85,1). Z deseti okresů s nejnižší hodnotou indexu stáří u nás se sedm nacházelo ve Středočeském kraji – kromě těchto dvou okresů v zázemí Prahy to byly okresy Beroun (108,3), Nymburk (114,0), Mělník (117,4), Kolín (118,3) a Mladá Boleslav (121,1), zbývající tři okresy byly v blízkosti Brna (Brno-venkov na čtvrté pozici s indexem stáří 109,4, okres Vyškov na deváté pozici s indexem stáří 119,2 a Praha na desáté pozici s hodnotou indexu stáří 123,1). Nejvyšší hodnota indexu stáří byla zaznamenána v rámci Středočeského kraje u obyvatelstva okresů Rakovník (146,2), Kutná Hora (144,8) a Příbram (144,1).

Nárůst průměrného věku byl ve Středočeském kraji mezi roky 2001 a 2025 po Praze nejnižší.

Přestože se Středočeský kraj vyznačuje v posledních letech relativně příznivými hodnotami ukazatelů věkové struktury obyvatelstva v porovnání s ostatními kraji republiky, i zde je patrný probíhající proces stárnutí obyvatelstva. Dochází k nárůstu jak u hodnot průměrného věku a indexu stáří, tak i u zastoupení starších věkových kategorií na obyvatelstvu. Nárůst je však v porovnání s celorepublikovými hodnotami nižší. Mezi roky 2001 a 2025 se průměrný věk obyvatel Středočeského kraje zvýšil o 2,7 roků (z 39,3 let v roce 2001 na 42,0 let v roce 2025) oproti nárůstu o 4,3 roku

v případě celé republiky (z 39,0 let v roce 2001 na 43,3 let v roce 2025). Jednalo se o druhý nejnižší nárůst v rámci všech krajů republiky, a to po hl. m. Praze, kde se během let 2001 a 2025 zvýšil průměrný věk ze 41,3 roků na 42,0 let, tj. o 0,7 roku. Ve Středočeském kraji se během sledovaného období zvýšil průměrný věk citelněji u mužů (z 37,7 roků na 40,7 let, tj. o 3,0 roků) než u žen (ze 40,8 roků na 43,3 let, tj. o 2,5 roků).

Nejčetnější zastoupení mezi obyvateli kraje měli koncem roku 2025 muži ročníku narození 1974 a ženy narozené v roce 1977.

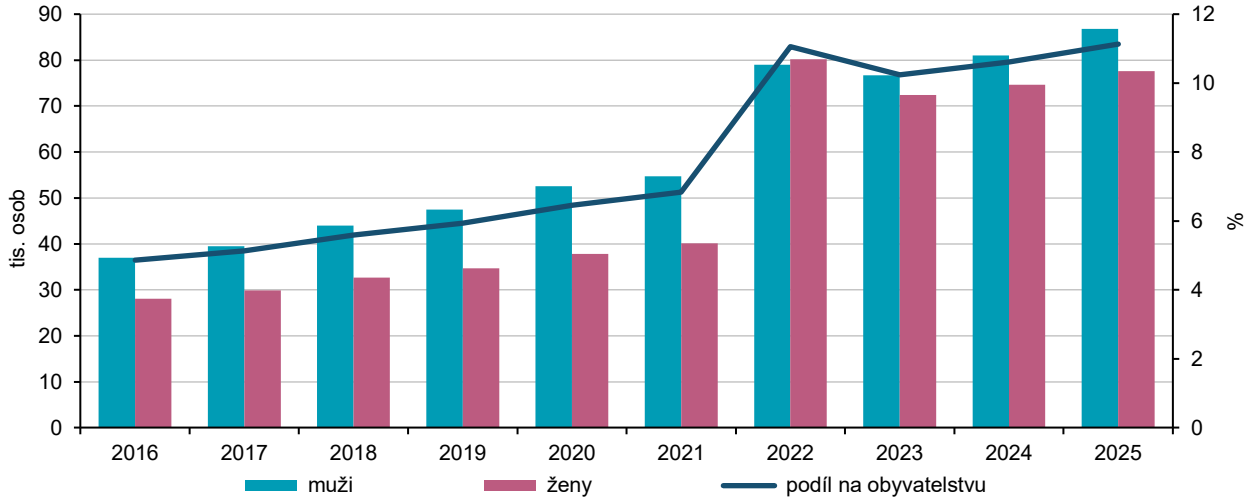
Nejčetnějšími byli koncem roku 2025 mezi obyvateli Středočeského kraje 50letí, neboli osoby narozené v roce 1975 (celkem se jednalo o 27,3 tis. osob). Nejpočetnější byli mezi obyvateli Středočeského kraje se 14,1 tis. muži ve věku 51 let (ročník narození 1974), zatímco u žen to byly s počtem 13,6 tis. ženy 48leté (ročník narození 1977). Z pohledu na pětileté věkové skupiny byli v kraji koncem roku 2025 nejvíce zastoupení 45- až 49letí, kterých bylo 130,4 tis. (z nich bylo 50,04 % mužů), tato věková skupina se na celkovém obyvatelstvu Středočeského kraje podílela 8,8 %. Trvalá početní převaha žen nad muži mezi obyvateli Středočeského kraje byla koncem roku 2025 od 64. roku věku (tj. od generace 1961 převažovaly ženy).

Cizinci

Počet cizinců se mezi roky 1996 a 2025 zvýšil 7,3krát z 22,4 tis. na 164,4 tis.

Zatímco v roce 1996 žilo ve Středočeském kraji 22,4 tis. cizinců (bez azylantů), koncem roku 2025 to bylo 164,4 tis. (vč. azylantů; muži tvořili 52,8 %), což bylo 7,3krát více než v roce 1996. Celkem 20,3 % z nich mělo v roce 2025 ve Středočeském kraji trvalý pobyt, což bylo po Ústeckém a Karlovarském kraji nejvyšší zastoupení.

Graf 1.7 Cizinci ve Středočeském kraji (k 31. 12.)

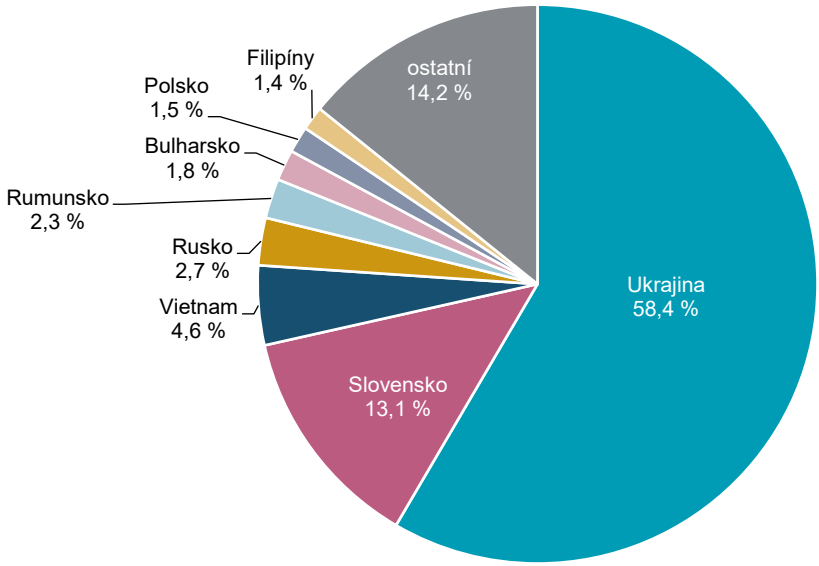
Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

Zastoupení cizinců ve Středočeském kraji bylo v roce 2025 čtvrté nejvyšší ze všech krajů.

Počet cizinců žijících v kraji dosáhl svého prvního maxima v roce 2008, kdy žilo na území Středočeského kraje 60,1 tis. cizinců (bez azylantů). V roce 2009 začal v důsledku ekonomické recese a zhoršující se situace na trhu práce počet cizinců klesat, což pokračovalo až do roku 2012. Poté se začal počet cizinců opět zvyšovat a koncem roku 2022 dosáhl jejich počet (vč. azylantů) rekordní výše 159,2 tis. Největší meziroční přírůstek počtu cizinců byl v kraji zaznamenán v roce 2022 (o 64,4 tis.), což je možné vysvětlit především příchodem osob z válkou zasažené Ukrajiny. Další nejvyšší přírůstky byly zaznamenány v letech 2008 (o 9,7 tis.), 2020 (o 8,1 tis.) a 2007 (o 7,7 tis.). V roce 2023 byl zaznamenán meziroční pokles počtu

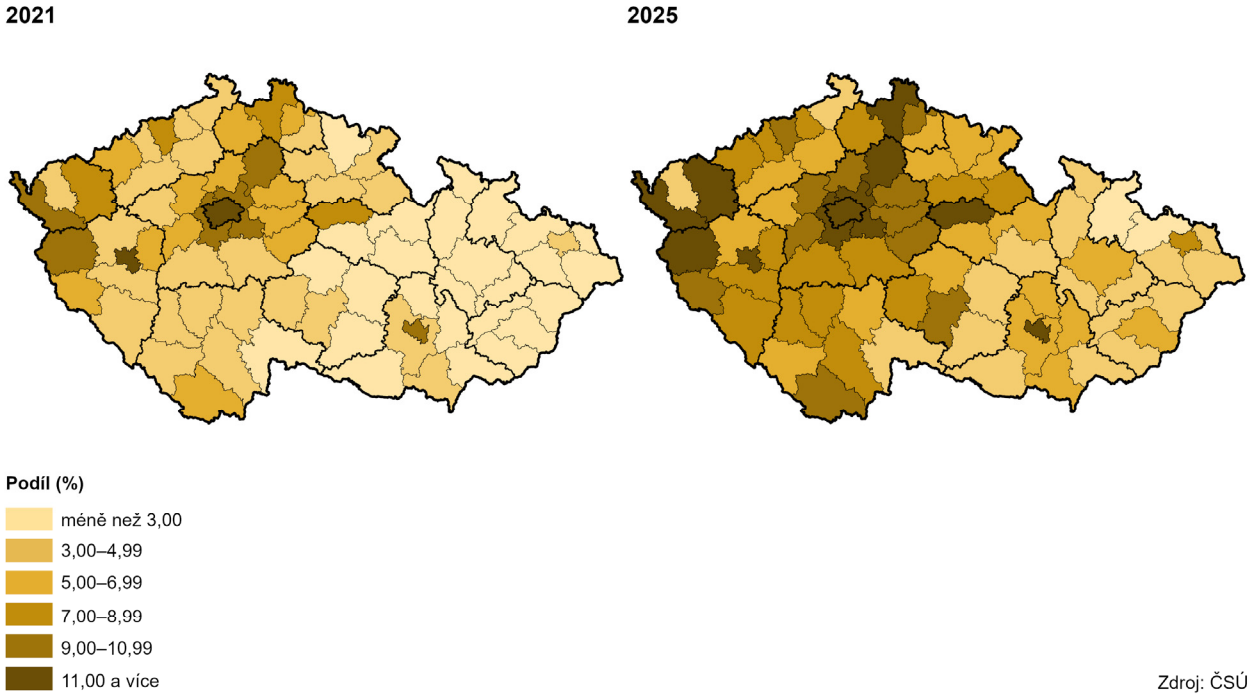
cizinců, a to o 10,0 tis. osob, v následujícím roce se počet cizinců meziročně zvýšil o 6,5 tis. a v roce 2025 pokračoval růst o 8,8 tis. Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel kraje dosáhl koncem roku 2025 výše 11,3 % (obdobně jako koncem roku 2022), což představovalo po Praze (26,0 %), Plzeňském (13,4 %) a Karlovarském (12,6 %) kraji čtvrtou nejvyšší hodnotu. Celorepublikový průměr činil 10,4 %.

Graf 1.8 Cizinci podle státního občanství ve Středočeském kraji k 31. 12. 2025

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

Kartogram 1.7 Cizinci v okresech v letech 2021 a 2025

Zdroj: ČSÚ

V okrese Mladá Boleslav tvořili cizinci čtvrtý nejvyšší podíl ze všech okresů republiky; téměř každý šestý obyvatel okresu byl cizinec.

Absolutně nejvíce cizinců žilo koncem roku 2025 v okresech Praha-východ (27,8 tis.), Mladá Boleslav (24,5 tis.), Praha-západ (20,4 tis.) a Kladno (19,0 tis.). Naopak nejméně cizinců měly okresy Rakovník (3,8 tis.), Kutná Hora (7,3 tis.), Benešov (7,3 tis.) a Příbram (8,3 tis.). V relativním vyjádření vykázal koncem roku 2025 nejvyšší zastoupení cizinců okres Mladá Boleslav (cizinci zde tvořili

17,6 % obyvatel okresu, což byla 4. nejvyšší hodnota ze všech okresů České republiky, po Praze s podílem 26,0 % a okresech Plzeň-město s 21,7 % a Tachov s 18,8 %, následovaný okresy Praha-východ (13,4 %), Praha-západ (12,5 %), Kladno, Nymburk (shodně 11,0 %) a Mělník (10,7 %). Nejmenší zastoupení cizinců měly v kraji okresy Rakovník (6,6 %), Příbram (6,99 %), Benešov (7,02 %) a Kutná Hora (9,2 %).

Ukrajinci nejvíce převažovali na Příbramsku, Slováci na Mladoboleslavsku, Vietnamci na Rakovnicku a Rusové v okrese Praha-západ.

Koncem roku 2025 žilo ve Středočeském kraji 96,1 tis. Ukrajinců, 21,5 tis. Slováků, 7,6 tis. Vietnamců, 4,5 tis. Rusů, 3,8 tis. Rumunů, 2,9 tis. Bulharů, 2,5 tis. Poláků, 2,3 tis. Filipínců, 2,2 tis. Mongolů, 1,9 tis. Moldavanů, 1,6 tis. Maďarů, shodných 1,2 tis. Srbů a Číňanů, jakož i 1,1 tis. Němců. Převaha Ukrajinců byla patrná (v rámci všech cizinců žijících v daném okrese) v okresech Příbram (67,0 % všech cizinců okresu), Mělník (66,1 % cizinců okresu) a Benešov (66,1 % všech cizinců žijících v tomto okrese). Slováci měli nejčastěji svůj pobyt registrován v okresech Mladá Boleslav (15,8 % všech cizinců v okrese), Praha-východ (15,0 % všech cizinců v okrese) a Praha-západ (14,6 % všech cizinců v okrese). Vietnamci tvořili největší zastoupení mezi cizinci žijícími v daném okrese na Rakovnicku (9,1 %), v okrese Praha-západ a Kladno (shodně 6,0 %), v případě občanů Ruské federace to byly okresy Praha-západ (6,6 %), Praha-východ (3,8 %) a Kladno (3,5 %). Rumuni tvořili největší podíl v okrese Nymburk (3,4 % všech cizinců v okrese), Poláci v okrese Mladá Boleslav (4,3 %), Bulhaři v okrese Praha-východ (2,6 %) a Mongolové v okrese Kutná Hora (7,2 %).

Do roku 2012 bylo v kraji registrováno více Ukrajinců než Slováků, mezi roky 2013 a 2017 převažovali Slováci a od roku 2018 žije v kraji opět více Ukrajinců; v roce 2025 jich bylo oproti Slovákům 4,5krát více.

V průběhu období let 2013 a 2018 se proměnilo zastoupení dvou nejčastějších státních občanství cizinců žijících ve Středočeském kraji – Ukrajinců a Slováků. Zatímco v roce 2004 dominovali mezi cizinci občané Ukrajiny (35,5 %), v roce 2013 začali nad Ukrajinci převažovat Slováci, jejichž počet se mezi lety 2005 a 2017 zvýšil 2,6násobně. V roce 2018 se poměr opět otočil a Ukrajinců bylo v kraji o 281 více než Slováků. V roce 2025 tvořili Ukrajinci 58,4 % a Slováci 13,1 % všech cizinců v kraji (Ukrajinců tak bylo 4,5krát více než Slováků), což byly nadprůměrné podíly v porovnání s celorepublikovou hodnotou, kde byli na prvním místě Ukrajinci (54,2 %) a na druhém místě Slováci (11,1 %).

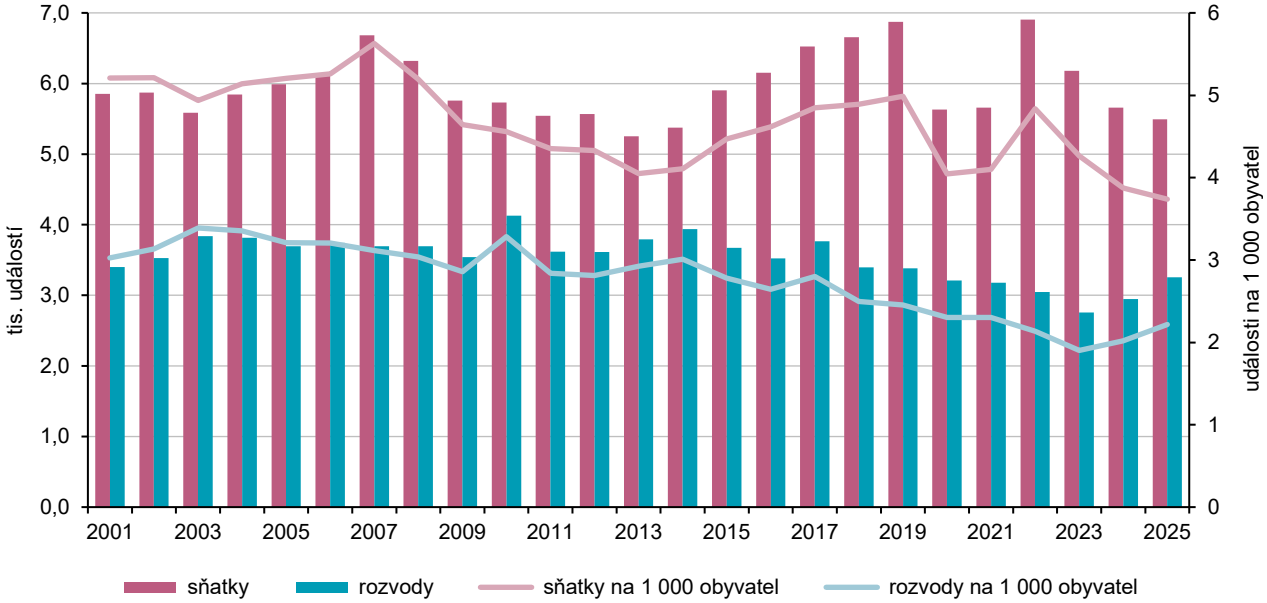
Sňatečnost

V roce 2025 bylo uzavřeno o pětinu méně sňatků než v předcovidovém roce 2022.

V roce 2025 bylo ve Středočeském kraji uzavřeno celkem 5 492 manželství, což bylo o 20,5 % méně než v roce 2022 a nejméně od roku 2015. Hodnota z roku 2025 byla dokonce nepatrně nižší než počet sňatků uzavřených v letech 2020 a 2021, což byly roky, kdy byla situace ovlivněna pandemií onemocnění covid-19. Oproti předcovidovému roku 2019, kdy bylo uzavřeno 6 872 sňatků, což byl nejvyšší počet uzavřených manželství od roku 1993, byl počet uzavřených sňatků v roce 2025 nižší o pětinu (o 20,1 %). Počet uzavřených manželství se ve Středočeském kraji snižoval plynule od roku 2008, což pokračovalo až do roku 2013, přičemž od tohoto roku je možné sledovat až do roku 2019 nárůst počtu uzavřených manželství. Do roku 2008 se pohyboval počet sňatků v přepočtu na tisíc obyvatel nad úrovní 5 ‰, poté nastal postupný pokles až na minimum v roce 2013 (4,0 ‰; hodnoty mezi 4,0 a 4,1 ‰ byly zaznamenány i v letech 2020, 2021 a 2014). Po pozvolném nárůstu dosáhl počet sňatků v přepočtu na tisíc obyvatel v roce 2019 ve Středočeském kraji hodnoty 5,0 ‰. Následkem protipandemických opatření v důsledku onemocnění covid-19 se v roce 2020 snížil počet nově uzavřených manželství meziročně o 18,1 % a v přepočtu na tisíc obyvatel dosáhl hodnoty 4,0 ‰, což bylo téměř stejně jako v roce 2021 (4,1 ‰). Rok 2022 zaznamenal nárůst na 4,8 ‰, v roce 2023 připadalo

na tisíc obyvatel 4,3 nově uzavřených manželství, zatímco na roky 2024 a 2025 připadaly vůbec nejnižší hodnoty (3,9 ‰ a 3,7 ‰).

Graf 1.9 Sňatky a rozvody ve Středočeském kraji

Relativně nejméně sňatků uzavírali v roce 2025 obyvatelé okresů Benešov a Praha-západ.

V přepočtu na tisíc obyvatel vykázal Středočeský kraj v roce 2025 čtvrtý nejnižší počet sňatků (4,3 ‰) mezi všemi kraji (relativně méně sňatků zaznamenaly jen kraje Zlínský, Pardubický a Vysočina). Okresy Benešov, Praha-západ a Beroun se v roce 2025 umístily na čtvrté, šesté a sedmé pozici mezi všemi okresy republiky v přepočtu počtu sňatků na tisíc obyvatel s nejnižšími hodnotami (3,46 ‰, 3,52 ‰ a 3,55 ‰). Na opačné straně se na čtvrté pozici okresů s nejvyšším počtem sňatků v přepočtu na tisíc obyvatel umístil okres Mladá Boleslav (3,99 ‰, 19. pozice s nejvyšším relativním počtem sňatků).

Mezi červnem a zářím byly uzavřeny téměř dvě třetiny všech sňatků roku 2025.

Během roku 2025 bylo ve Středočeském kraji uzavřeno nejvíce sňatků v červnu (19,4 % sňatků ze všech sňatků roku 2025), v srpnu (16,4 %), září (15,5 %) a červenci (12,2 %); v souhrnu byly během června až září uzavřeny téměř dvě třetiny všech manželství (63,4 %). Naopak v lednu bylo uzavřeno pouze 1,8 % sňatků, v únoru to bylo 2,3 %, v prosinci 2,6 % a v březnu 3,2 %. Z denního pohledu bylo nejvíce manželství uzavřeno během roku 2025 o sobotách 6. září (174 sňatků), 7. června (172 manželství) a 14. června (166 sňatků). Rekordním dnem s nejvyšším počtem uzavřených manželství byla od roku 1991, odkdy jsou k dispozici takto podrobná data, sobota 7. 7. 2007, kdy bylo uzavřeno ve Středočeském kraji 410 sňatků.

V porovnání s rokem 2001 se do roku 2025 zvýšil průměrný věk mužů i žen při vstupu do prvního manželství o 6,7 let a 7,0 roku.

Patrný je neustále se zvyšující věk novomanželů, ačkoliv nárůst se v posledních letech mírně zpomalil. V roce 2007 překročil průměrný věk svobodných ženichů (tj. při uzavření prvního sňatku) ve Středočeském kraji hranici 30 let, roku 2025 dosáhli muži vstupující do svého prvního manželství průměrného věku 34,3 let. U středočeských dosud neprovdaných nevěst byl v roce 2025 zaznamenán průměrný věk 31,8 let. Jak u mužů, tak i u žen, byl celorepublikový průměrný věk při uzavření prvního sňatku o 0,1 a 0,3 roku nižší než ve Středočeském kraji (u mužů činila v roce 2025 celorepubliková hodnota 34,2 roků, u žen 31,5 let). V porovnání s rokem 2001 se zvýšil průměrný věk mužů vstupujících do prvního manželství ve

Středočeském kraji o 6,7 roků, u žen to bylo o 7,0 let více. Ve dvou třetinách (67,1 %) případů byl v roce 2025 při uzavření sňatku starší muž, tento podíl byl v průběhu sledovaného období téměř stejný a pohyboval se okolo celorepublikové hodnoty (67,3 % v roce 2025). Každé desáté manželství (11,0 %) mělo v roce 2025 stejně staré novomanžele, ve více než pětině případů (21,9 %) byla nevěsta starší než ženich. Uzavírání manželství ve vyšším věku dokumentuje i snižující se zastoupení mladších věkových kategorií novomanželů. Zatímco v roce 2001 nepřesáhlo 62,0 % ženichů a 75,9 % nevěst (bez ohledu na pořadí manželství) svým věkem při uzavření sňatku hranici 30 let, v roce 2025 už to bylo pouze 23,8 % ženichů a 34,4 % nevěst.

Tři ze čtyř ženichů i nevěst byli při uzavírání manželství svobodní.

V roce 2025 byly přibližně tři čtvrtiny ženichů (72,9 %) a nevěst (73,5 %) při uzavírání manželství svobodných. Podíl manželství, do nichž vstupovali oba novomanželé svobodní (tzv. protogamních sňatků), činil v roce 2025 celkem 63,7 %. Muži vstupující do manželství mající české státní občanství se na celkovém počtu sňatků podíleli v roce 2025 z 89,9 %, u nevěst to bylo 89,1 %. Podíl manželství osob českého státního občanství se v čase snižuje, v roce 2018 činil u mužů 94,5 % a u žen 94,1 %. Podíl manželství, kde byli oba novomanželé českého státního občanství, dosáhl 83,6 %. Ženichy s jiným než českým státním občanstvím byli nejčastěji občané Ukrajiny (226), Slovenska (108), Velké Británie a Severního Irska a Německa (v obou případech 18), v případě nevěst to byla Ukrajina (349), Slovensko (101) a Rusko (29).

Rozvodovost

V roce 2025 byl ukončen rozvodem šestý nejnižší počet manželství od roku 2001. Index rozvodovosti v roce 2025 byl průměrný.

Ve Středočeském kraji bylo ukončeno v roce 2025 rozvodem 3 257 manželství, což byla v absolutním počtu šestá nejnižší a v přepočtu na tisíc obyvatel (2,2 ‰) čtvrtá nejnižší hodnota od roku 2001. Hodnota indexu rozvodovosti (59,3), který udává počet rozvodů na sto sňatků, se pohyboval okolo průměrné hodnoty za celé sledované období od roku 2001 (59,1). V absolutním vyjádření bylo nejvíce rozvodů ve Středočeském kraji v roce 2010, a to 4 130, v přepočtu na tisíc obyvatel pak v roce 2003 (3,39 ‰). Okresy Praha-východ a Nymburk a vykázaly v roce 2025 třetí a čtvrtou nejvyšší hodnotu hrubé míry rozvodovosti mezi všemi okresy v republice (2,47 ‰), hodnoty indexu rozvodovosti byly v těchto okresech dokonce nejvyšší ze všech okresů (okres Nymburk s hodnotou 66,4 a okres Praha-východ s 65,2). V rámci Středočeského kraje byla v roce 2025 nejnižší hodnota indexu rozvodovosti zaznamenána v okresech Rakovník (49,8) a Mělník (52,7).

Průměrný věk při rozvodu se od roku 2001 u obou pohlaví zvýšil o 8,4 roku u mužů a 8,2 let u žen.

Obdobně jako se zvyšoval průměrný věk při sňatku, docházelo i k vzestupu průměrného věku při rozvodu. V roce 2025 dosáhl průměrný věk při rozvodu 46,5 roků u mužů a 43,6 let u žen (při prvním rozvodu to bylo u mužů 44,7 let a 42,2 roků u žen). Mezi roky 2001 a 2025 se průměrný věk při rozvodu zvýšil u mužů o 8,4 roků, u žen to bylo o 8,2 roků více (v případě prvních rozvodů to bylo u mužů o 8,1 roku a u žen o 8,2 let více). Většina rozvedených manželství byla s nezletilými dětmi, dlouhodobě se tento podíl ve Středočeském kraji pohyboval kolem 60 až 62 %, přičemž v roce 2025 se jednalo o 60,7 % všech rozvodů. První rozvody se v roce 2025 na ukončených manželstvích podílely u mužů i u žen z 81,3 %, dlouhodobě se tento podíl pohybuje u obou pohlaví okolo 79 až 81 %.

Čtyři z deseti manželství byly rozvedeny po více než 15 letech trvání manželství.

Čtyři z deseti rozvodů (40,8 %) se v roce 2025 ve Středočeském kraji uskutečnilo v době 15 a více let uplynulých od uzavření manželství, pětina manželství (24,7 %) se rozváděla po trvání manželství v délce 5 až 9 let, nižší zastoupení (18,1 %) bylo patrné u rozvodů v délce trvání manželství mezi 10 a 14 lety a celkem 16,4 %

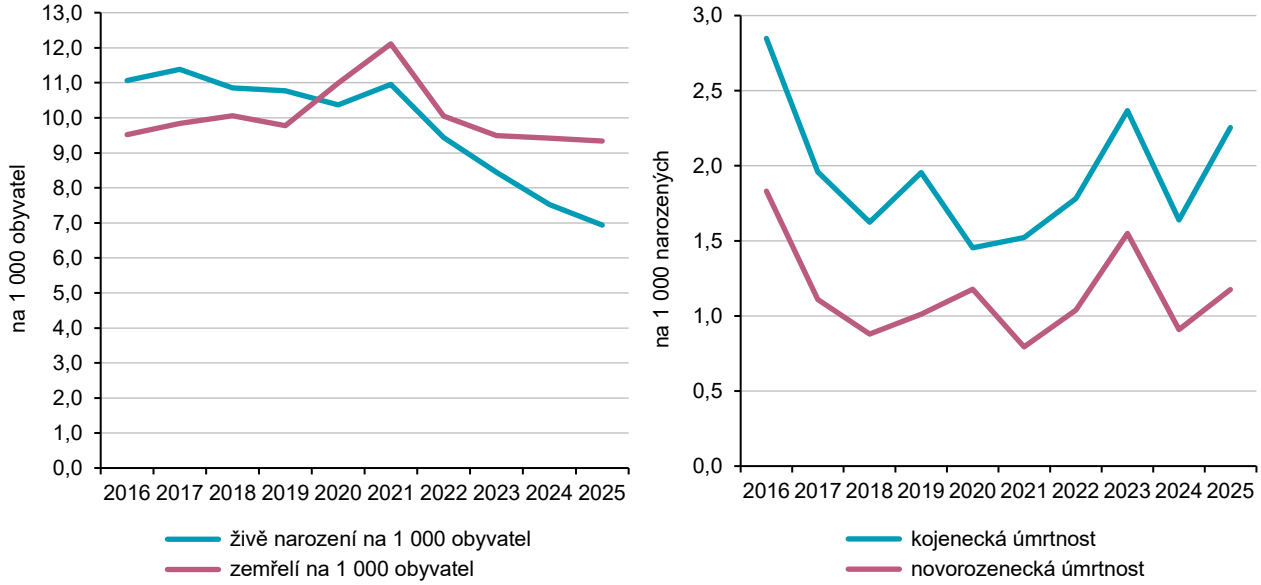
rozvodů bylo v délce trvání manželství nepřekračujícím 4 roky. Mezi lety 2001 a 2025 se nejvíce zvýšil podíl rozvodů manželství o délce nad 15 let (o 29,8 %), naopak zastoupení rozvodů s dobou trvání sňatků do čtyř let se snížilo o čtvrtinu (o 25,2 %), obdobně jako zastoupení rozvodů mezi 10 a 14 lety (o 17,4 %).

Porodnost a plodnost

Přelom tisíciletí byl v kraji ve znamení nízké plodnosti.

Zatímco mezi lety 1996 a 2000 se následkem odkládání plodnosti a dalších celospolečenských demografických změn narodilo ženám v kraji méně než 10 tis. dětí, v návaznosti na změny spojené s procesem suburbanizace a zvyšováním porodnosti, především té odložené, začal ve Středočeském kraji koncem devadesátých let minulého století počet živě narozených dětí pozvolna stoupat. Do kraje se začali stěhovat mladí lidé a především v zázemí Prahy začali zakládat své rodiny.

Graf 1.10 Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost ve Středočeském kraji

V roce 2025 přišel na svět druhý nejnižší počet dětí od roku 2002, v přepočtu na počet obyvatel kraje byl počet narozených dětí vůbec nejnižší od vzniku kraje v roce 1960.

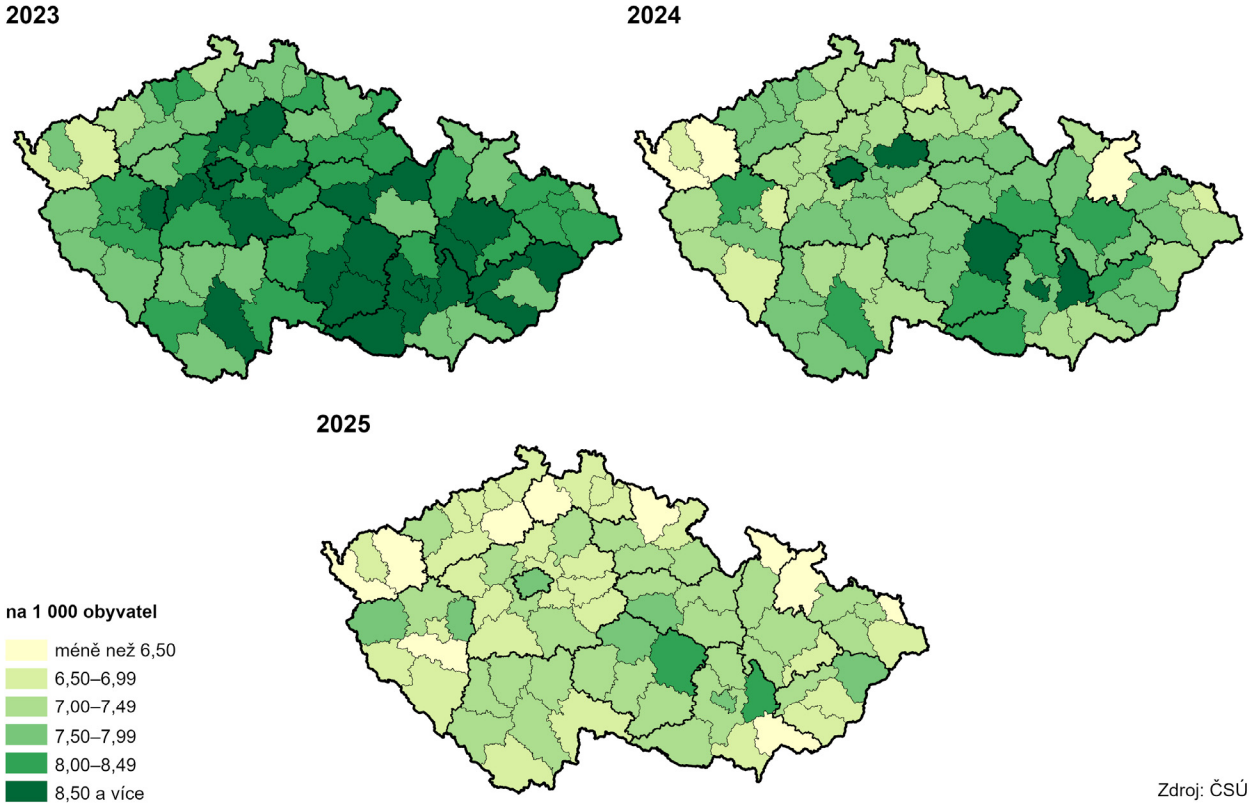
Meziroční nárůsty počtu živě narozených dětí je možné sledovat v souvislé řadě mezi lety 2000 a 2008, a to z 9,9 tis. na 15,2 tis. Na této hodnotě setrval počet živě narozených dětí až do roku 2010, vystřídaný (s výjimkou roku 2017, kdy přišlo na svět 15,3 tis. dětí) stagnací mezi lety 2011 a 2020, kdy se ročně narodilo mezi 14,2 a 14,8 tis. dětí. Nárůst počtu živě narozených dětí nastal v roce 2021, kdy se narodilo meziročně o 4,7 % dětí více (15,1 tis.). V následujících čtyřech letech však tento nárůst vystřídaly citelné meziroční poklesy (v roce 2022 o 10,9 %, v roce 2024 o 10,4 %, v roce 2023 o 9,0 % a v roce 2025 o 7,1 %), počet živě narozených dětí se do roku 2025 propadl na 10,2 tis., což byl nejnižší počet od roku 2002. V přepočtu na tisíc obyvatel (6,9 ‰) se jednalo o vůbec nejnižší hodnotu od vzniku kraje v roce 1960.

Hrubá míra porodnosti byla v roce 2025 mezi kraji šestá nejnižší.

Mezi lety 2012 a 2015 (a také v roce 2005) zaujímal Středočeský kraj druhé místo v počtu živě narozených dětí v přepočtu na tisíc obyvatel, v letech 2006 až 2011 byl Středočeský kraj z mezikrajského pohledu v případě hrubé míry porodnosti na prvním místě (v roce 2025 to bylo 6,9 ‰, což byla šestá nejnižší mezikrajská hodnota). Nejvíce živě narozených dětí v přepočtu na tisíc obyvatel zaznamenaly v roce 2025 okresy Kladno (7,12 ‰), Mladá Boleslav (7,06 ‰) a Benešov (7,05 ‰),

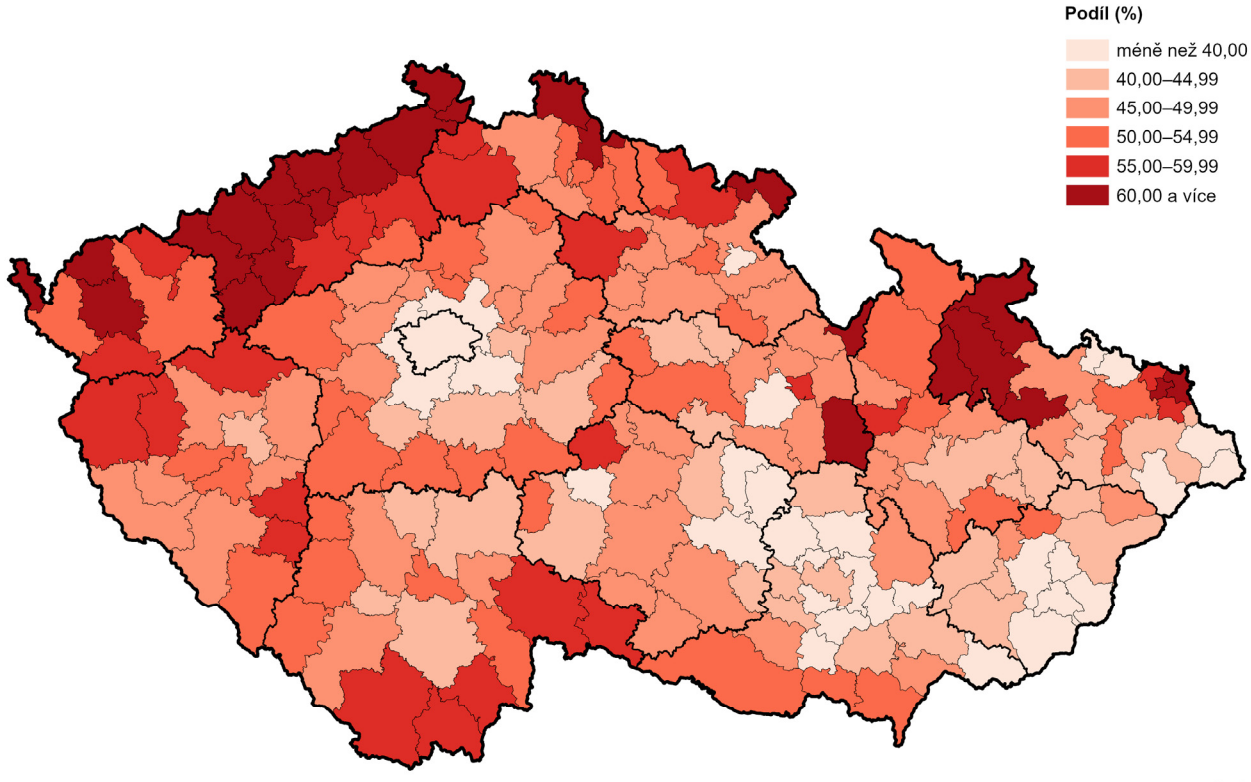
naopak nejnižší hrubou míru porodnosti vykázaly okresy Rakovník (6,59 ‰), Příbram (6,73 ‰) a Nymburk (6,76 ‰).

Kartogram 1.8 Živě narození v okresech v letech 2023 až 2025

Zdroj: ČSÚ

Kartogram 1.9 Živě narození mimo manželství ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v roce 2025

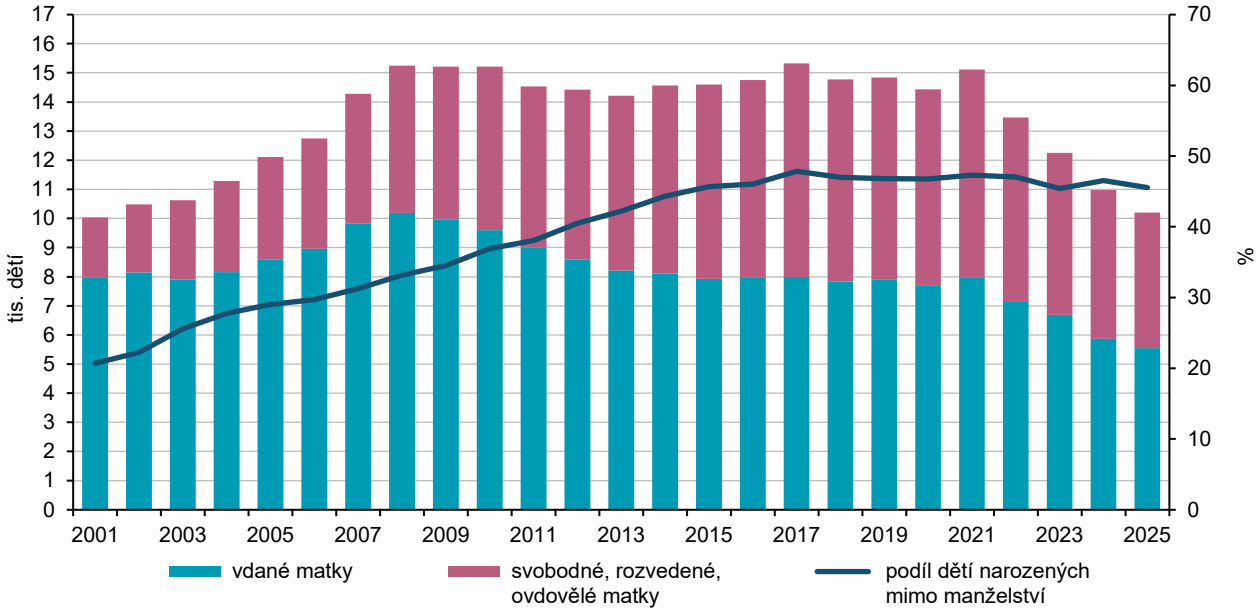

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší hodnota plodnosti byla zaznamenána v roce 2021 (1,90), což bylo nejvíce po roce 1988.

Úhrnná plodnost udává průměrný počet dětí připadající na jednu ženu ve věku 15 až 49 let za podmínek zachování plodnosti daného roku a lépe popisuje vývoj plodnosti při změnách (stárnutí) věkové struktury. Od roku 2002 zaznamenával ukazatel úhrnné plodnosti ve Středočeském kraji (po rekordně nízké úhrnné plodnosti nepřevyšující hodnotu 1,2 dítěte v letech 1996 až 2001) nárůst, který trval až do roku 2008, kdy dosáhl hodnoty 1,60. Poté následovaly tři meziroční poklesy a od roku 2012 byl u úhrnné plodnosti opět patrný nárůst, který přetrval až do roku 2017, kdy byla dosažena hodnota 1,79. V letech 2018 až 2020 se úhrnná plodnost pohybovala okolo hodnoty 1,75. Rekordních 1,90 dětí na ženu bylo dosaženo v roce 2021; naposledy připadalo v průměru více dětí na ženu ve Středočeském kraji v roce 1988.

Graf 1.11 Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství ve Středočeském kraji

Úhrnná plodnost ve Středočeském kraji byla v roce 2021 v porovnání s celorepublikovými hodnotami nadprůměrná.

V roce 2021 byla hodnota úhrnné plodnosti ve Středočeském kraji v porovnání s celorepublikovou hodnotou (1,83) nadprůměrná a po Kraji Vysočina (1,94) nejvyšší mezi všemi kraji. Nejnižší úhrnná plodnost byla zaznamenána v roce 2021 v Karlovarském kraji (1,69), hl. m. Praze (1,71) a v Libereckém kraji (1,77). Po poklesu úhrnné plodnosti se v roce 2023 dostal Středočeský kraj s hodnotou úhrnné plodnosti 1,49 na šestou pozici (nejvyšší plodnost zaznamenal Kraj Vysočina s 1,57, nejnižší Praha s 1,31 dětmi na ženu). Citelný pokles úhrnné plodnosti pokračoval i v následujícím roce 2024, kdy se dostal Středočeský kraj s hodnotou úhrnné plodnosti 1,36 na šestou pozici (nejvyšší plodnost zaznamenal Kraj Vysočina s 1,49, nejnižší Karlovarský kraj s 1,15 dětmi na ženu).

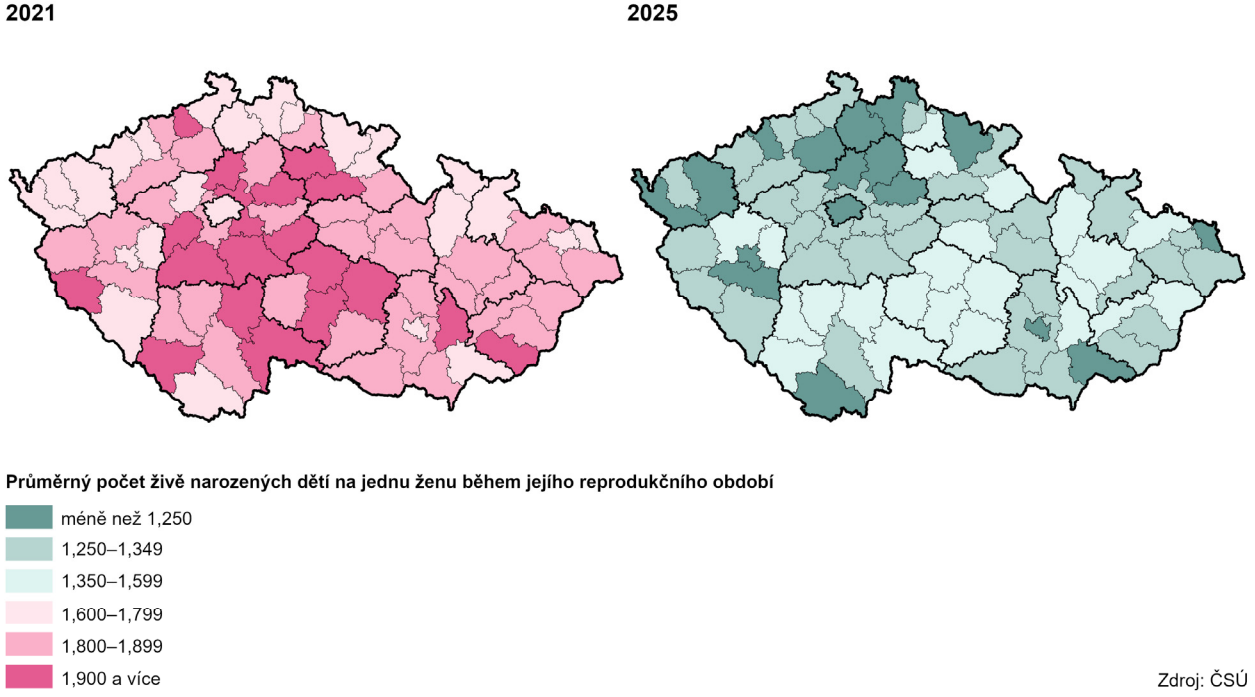
V roce 2025 dosáhla hodnota úhrnné plodnosti ve Středočeském kraji 1,27.

Do roku 2025 zaznamenala úhrnná plodnost další citelný pokles nejen ve Středočeském kraji, ale i v celé republice. V roce 2025 byla ve Středočeském kraji hodnota úhrnné plodnosti v porovnání s hodnotou za celou ČR (1,28) mírně podprůměrná (1,27), šestá nejnižší mezi kraji. Nejnižší úhrnná plodnost byla zaznamenána v roce 2025 v hl. m. Praze (1,15), v Karlovarském (1,16) a Plzeňském kraji (1,25), nejvyšší naopak v Kraji Vysočina (1,42), v Olomouckém (1,37) a Zlínském kraji (1,36).

Okres Benešov se v roce 2025 s úhrnnou plodností 1,35, nejvyšší v kraji, umístil až na 24. místě mezi všemi okresy ČR.

Nejvyšší hodnota úhrnné plodnosti byla v roce 2025 v rámci všech okresů Středočeského kraje zaznamenána v okrese Benešov (1,35), který však mezi všemi 77 okresy zaujímal až 24. pozici. Na dalších místech se z okresů Středočeského kraje umístily na 41. celorepublikové pozici okres Praha-západ (1,304), na 44. pozici to byl okres Příbram (1,297) a na 48. pozici Kutná Hora (1,293). Na opačné straně se nacházely s nejnižšími hodnotami okresy Nymburk s úhrnnou plodností 1,23 (sedmá pozice s nejnižší plodností mezi všemi okresy v ČR), Mělník (13. pozice s úhrnnou plodností 1,237), Mladá Boleslav s 1,242 (17. pozice).

Kartogram 1.10 Úhrnná plodnost v okresech v letech 2021 a 2025

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší úhrnná plodnost byla rekordní v roce 2021 v rámci kraje v okrese Mělník (1,99), nejnižší v okrese Kladno (1,76).

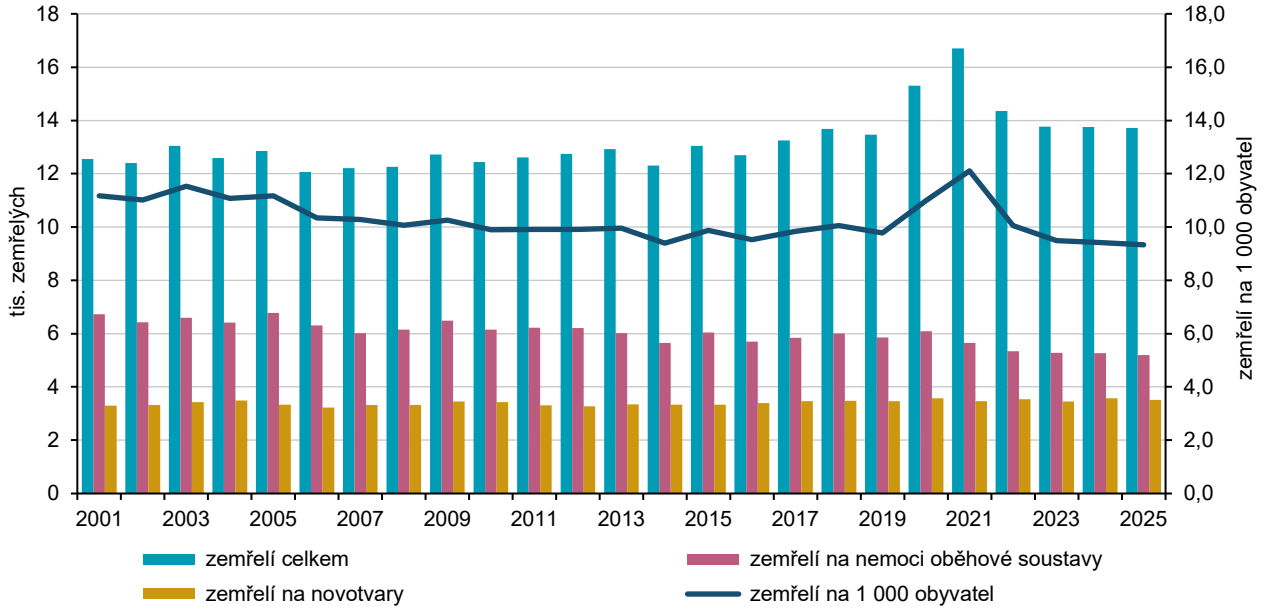
Postavení středočeských okresů v roce 2021, kdy byla zaznamenána nejvyšší plodnost po roce 1988, bylo z celorepublikového pohledu příznivější. Nejvyšší hodnota úhrnné plodnosti byla v roce 2021 v rámci všech okresů Středočeského kraje zaznamenána v okrese Mělník (1,99), který zaujímal po okresech Jihlava a Žďár nad Sázavou třetí pozici mezi všemi 77 okresy u nás, na dalších místech v kraji se umístily okresy Beroun (1,98) a Kutná Hora (1,97), na čtvrtém místě v rámci Středočeského kraje se nacházel okres Nymburk (1,95) a pátým byl okres Praha-východ (1,94). Na opačné straně byly s nejnižšími hodnotami okresy Kladno s úhrnnou plodností 1,76, Praha-západ, Rakovník (shodných 1,82), Kolín (1,84) a Mladá Boleslav (1,88). Kromě okresů Kladno, Praha-západ a Rakovník se všechny středočeské okresy kraje nacházely nad celorepublikovou hodnotou úhrnné plodnosti.

Průměrný věk matky při narození dítěte byl ve Středočeském kraji nejvyšší po Praze, Jihomoravském a Zlínském kraji.

U Středočeského kraje je možné sledovat obdobný celospolečenský trend posunování rodičovství do vyššího věku jako ve zbytku republiky. Průměrný věk matek při narození dítěte byl ve Středočeském kraji vyšší než celorepublikový průměr. Poprvé v roce 2013 překročil ve Středočeském kraji hranici 30 let (zatímco v celé republice to bylo až v roce 2017) a v roce 2023 dosáhl 30,8 let (v celé České republice to bylo 30,6 roků). To bylo po hl. m. Praze (32,0 let), Jihomoravském (31,0) a Zlínském kraji (30,9 roků) nejvíce ze všech krajů republiky. Nejnižší věk při narození dítěte byl zaznamenán v Ústeckém (29,2) a Karlovarském kraji (29,7 let),

což byly jediné kraje, u nichž nebyla překročena hranice 30 let. V dalším v pořadí, v Moravskoslezském kraji, to bylo 30,1 let.

Graf 1.13 Zemřelí ve Středočeském kraji

Na onemocnění covid-19 zemřelo v roce 2020 celkem 1,1 tis. osob, v roce 2021 celkem 2,8 tis. osob a v roce 2025 to bylo pouze 46 osob.

Nejvíce osob dlouhodobě umírá na nemoci oběhové soustavy, v roce 2025 se na celkovém počtu zemřelých osob ve Středočeském kraji tato příčina smrti podílela ze 37,9 %, přičemž ještě v roce 2014 to bylo 46,0 %. Následovali zemřelí na novotvary, kteří tvořili 25,6 % (v roce 2019 to bylo 27,1 %) všech zemřelých osob. Další nejčetnější příčinou smrti v letech 2020 až 2021, která se také stala důvodem poklesu zastoupení všech ostatních příčin smrti v těchto dvou pandemických letech, bylo onemocnění covid-19. Na tuto příčinu smrti zemřelo ve Středočeském kraji v roce 2021 celkem 2,8 tis. osob (16,8 % všech zemřelých v tomto roce), v roce 2020 zemřelo následkem tohoto onemocnění 1,1 tis. osob (7,3 % všech úmrtí v tomto roce), v roce 2022 to bylo 708 osob a v roce 2025 pouze 46 zemřelých. Další četnou příčinou smrti, která v čase vykazuje mírný nárůst zastoupení mezi zemřelými, je úmrtí na nemoci dýchací soustavy (z 5,7 % v roce 2014 na 7,6 % v roce 2025) a trávicí soustavy (z 3,8 % v roce 2014 na 4,3 % v roce 2025).

Podíl zemřelých v roce 2025 na novotvary byl ve Středočeském kraji v porovnání s ČR vyšší.

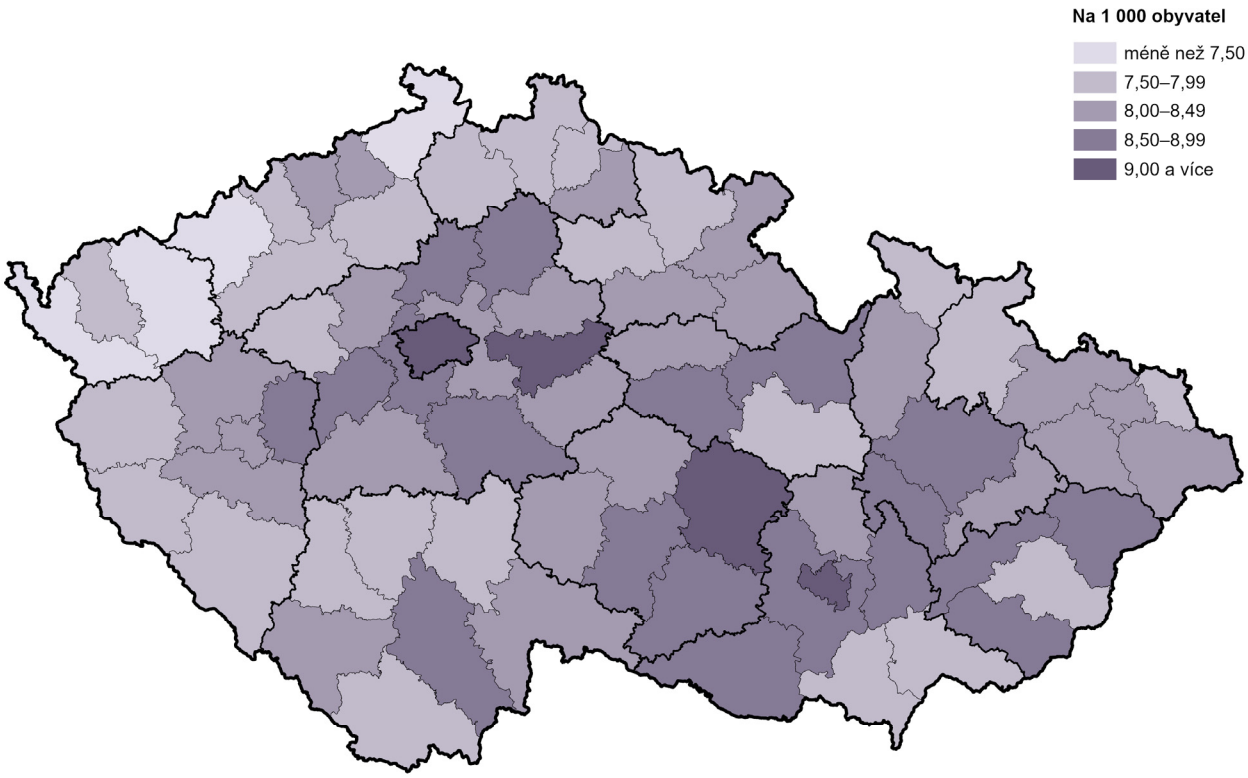
V případě příčiny smrti na nemoci oběhové soustavy vykázal Středočeský kraj v roce 2025 nepatrně vyšší podíl zemřelých než v celé republice (37,9 % ve Středočeském kraji vs. 37,2 % v celé ČR), u novotvarů byl (i z dlouhodobějšího pohledu let 2016 až 2025) v kraji podíl zemřelých s touto příčinou vyšší (25,6 %, v celé republice to bylo 25,0 %). Podprůměrné bylo ve Středočeském kraji zastoupení zemřelých osob na nemoci dýchací soustavy (7,6 % v kraji vs. 8,1 % v celé ČR) i trávicí soustavy (4,3 % ve Středočeském kraji vs. 4,7 % v celé ČR) soustavy. Ještě v roce 2021, kdy vrcholila vlna onemocnění covid-19, byl podíl zemřelých na toto onemocnění ve Středočeském kraji v porovnání s celorepublikovou hodnotou nižší (16,8 % vs. 18,2 %).

Podíl zemřelých na nemoci oběhové soustavy se v čase snížil.

Odhlédneme-li od let 2020 a 2021, ovlivněných pandemií onemocnění covid-19, je zřejmé, že zatímco u zemřelých na nemoci oběhové soustavy byl během let 2001 až 2019 patrný trend poklesu (z 51,8 % v roce 2001 na 43,4 % v roce 2019 a na

37,9 % v roce 2025), zastoupení zemřelých na novotvary stagnovalo mezi 25,6 % v roce 2015 a 27,7 % v roce 2004 (v roce 2025 to bylo 25,6 %).

Kartogram 1.11 Zemřelí v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Úmrtnost mužů je zpravidla o polovinu vyšší než u žen. U obou pohlaví se v souhrnu mezi lety 2000 a 2025 snížila úmrtnost o 35,6 %.

Pro vyloučení změn ve věkové struktuře a pro hodnocení vývoje úmrtnosti je nejvhodnější použití standardizovaných hodnot, které mají jako standardizovanou populaci použito věkové složení fiktivní populace stanovené Eurostatem v roce 2012. Z výsledných hodnot je patrné, že mezi roky 2000 a 2025 došlo ve Středočeském kraji k poklesu celkové úmrtnosti o 35,6 % (u mužů to bylo o 33,8 % a u žen o 37,5 %). Úmrtnost mužů byla po celé sledované období přibližně o polovinu vyšší u mužů než u žen (nejvíce, o 58,5 %, to bylo v roce 2023, nejméně, o 44,5 %, pak v roce 2005); v roce 2025 byla úmrtnost mužů o 57,0 % vyšší než u žen. V porovnání s rokem 2021, který byl nejvíce ovlivněn úmrtností na onemocnění covid-19, dosáhl celkový pokles úmrtnosti do roku 2025 výše 25,5 %, u mužů to bylo o 25,4 %, u žen činil pokles 24,9 %.

Vyšší byl pokles standardizované úmrtnosti na nemoci oběhové soustavy než u novotvarů.

Vyšší pokles byl zaznamenán u standardizované úmrtnosti na nemoci oběhové soustavy, zde se mezi lety 2000 a 2025 snížila úmrtnost mužů o 51,4 % a u žen o 57,7 % (u obou pohlaví dohromady činil pokles 54,9 %), v případě úmrtnosti na novotvary byl naopak pokles vyšší u mužů (o 38,3 %) než u žen (o 31,5 %); v souhrnu za obě pohlaví byl tento pokles o třetinu (o 35,0 %).

U mužů se naděje dožití zvýšila mezi lety 2000 a 2025 více než u žen, a to o 5,73 roků (u žen to bylo o 4,78 roku).

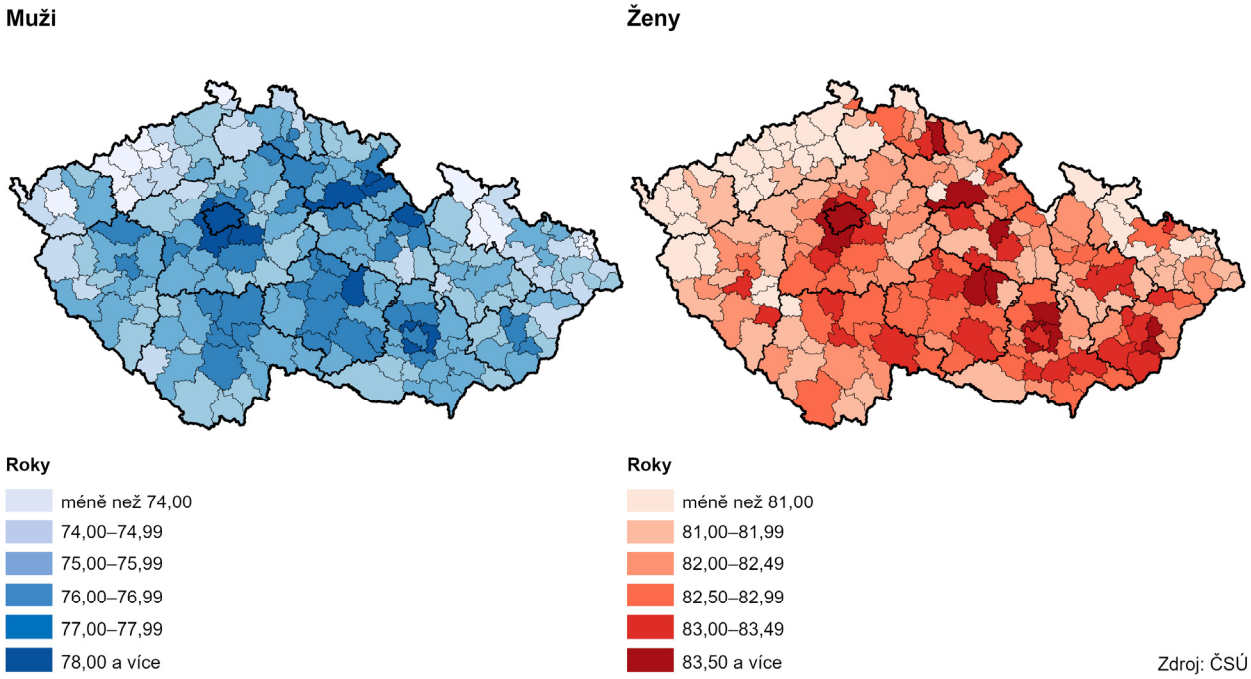
V období let 2024–2025 dosáhla naděje dožití při narození ve Středočeském kraji u mužů 77,76 let, což bylo o 5,73 roků více než v letech 2001–2002, kdy činila 72,03 roků. Vykompenzován byl již také pokles naděje dožití zaznamenaný v „covidových letech“, oproti rokům 2018–2019 se zvýšila naděje dožití při narození mužů o 1,44 roků. V případě žen bylo zvýšení naděje dožití nižší, během období let 2001–2002 a 2024–2025 se zvýšila její hodnota ze 78,40 let na 83,17 roků, tedy

o 4,78 roků. Oproti rokům 2018–2019 však byl nárůst u žen nižší než u mužů, a to 1,29 roku. Ve sledovaném období se tak snížil rozdíl mezi nadějí dožití při narození mužů a žen z 6,37 na 5,41 roků.

Postavení středočeských mužů mezi ostatními kraji se z pohledu naděje dožití zlepšovalo více než u žen.

Příznivější vývoj naděje dožití ve srovnání s celou republikou byl zaznamenán ve Středočeském kraji u mužů, u nichž docházelo také k rychlejšímu snižování rozdílu mezi krajskou a celorepublikovou hodnotou než v případě žen. Krajská hodnota naděje dožití mužů převyšuje hodnotu za celou Českou republiku od roku 2010, zatímco v případě žen je naděje dožití při narození ve Středočeském kraji vyšší v porovnání s celorepublikovou hodnotou zaznamenávána až od roku 2022 (s výjimkou roku 2024).

Kartogram 1.12 Naděje dožití při narození podle pohlaví ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v letech 2021 až 2025

Naděje dožití mužů byla v roce 2025 mezi kraji pátá nejvyšší, u žen pak osmá nejvyšší.

V mezikrajském srovnání hodnot naděje dožití při narození si stojí středočeští muži lépe než ženy. Na žebříčku krajů zaujímali muži v období let 2024–2025 páté místo a naděje dožití byla přibližně o 0,4 roku vyšší než celorepublikový průměr. V případě naděje dožití žen se jednalo o hodnotu pohybující se okolo celorepublikového průměru, v období let 2024–2025 se Středočeský kraj zařadil na osmé místo.

Nejdelší střední délka života byla v Praze, nejkratší v Ústeckém kraji.

Nejvyššího věku se měli šanci dožít muži v hlavním městě Praze (79,22 let), v Královéhradeckém kraji (78,14 roků) a v Kraji Vysočina (77,92 let), nejméně pak v Ústeckém (75,39 let), Moravskoslezském (75,81 roků) a Karlovarském kraji (75,97 let). Nejdelší střední délka života žen byla zaznamenána také v hl. m. Praze (84,56 let), ve Zlínském (83,87 roků) a v Kraji Vysočina (83,81 let), na opačné straně se umístily kraje Ústecký (81,01 let), Karlovarský (81,72 roků) a Moravskoslezský (82,22 let).

Nejdéle žili muži v okresech Praha-západ a Praha-východ, kde se zároveň od roku 2001 zvýšila naděje dožití mužů

K dispozici jsou i hodnoty za okresy, které se v důsledku eliminace nahodilých výkyvů vypočítávají z hodnot úmrtnosti za roky 2021–2025. V případě okresů Středočeského kraje byla nejdelší střední délka života mužů zaznamenána v okresech okolo Prahy, a to v okresech Praha-západ (78,52 roků) a Praha-východ

nejvíce ze všech okresů republiky.

(77,78 let). Na opačné straně se umístily okresy Kladno s nadějí dožití mužů 75,41 roků a Kutná Hora se 75,72 lety. V zázemí Prahy byly navíc zaznamenány v rámci Středočeského kraje mezi obdobími let 2001–2005 a 2021–2025 nejvyšší nárůsty naděje dožití při narození. V případě okresu Praha-východ došlo ke zvýšení o 5,51 roků, což bylo zároveň i nejvíce ze všech okresů republiky, za nímž následoval celorepublikově druhý nejvyšší nárůst, a to v okrese Praha-západ, a to o 5,43 roků; třetí nejvyšší celorepublikový nárůst o 5,33 let zaznamenal okres Beroun a čtvrtý okres Příbram, a to o 5,18 roků. Nejmenší nárůst byl patrný v okresech Kutná Hora (o 2,87 roků, což byl také třetí nejnižší nárůst mezi všemi okresy republiky) a Mladá Boleslav (o 3,52 roků, 15. nejnižší nárůst mezi všemi okresy ČR).

Nejvyšší naději dožití žen měly okresy v zázemí Prahy, jejich postavení však bylo méně příznivé než u mužů.

Ve Středočeském kraji byla nejdelší střední délka života žen zaznamenána v okresech Praha-západ (83,48 roků, po hl. m. Praze nejvyšší hodnota v celé ČR), Praha-východ (83,15 let, 7. nejvyšší hodnota mezi českými okresy) a Příbram (82,95 roků). Na druhé straně se s nejnižší nadějí dožití umístily okresy Rakovník se střední délkou života žen 81,60 roků, s 81,73 lety následoval okres Nymburk a s 81,78 let okres Kutná Hora. Postavení středočeských okresů mezi všemi okresy republiky bylo v případě naděje dožití žen v porovnání s muži méně příznivé. Mezi obdobími let 2001–2005 a 2021–2025 byl zaznamenán nejvyšší nárůst naděje dožití žen v okrese Praha-východ (o 4,64 roků, nejvíce ze všech okresů republiky), v okrese Příbram dosáhlo zvýšení 4,55 roků (druhý nejvyšší nárůst mezi okresy ČR) a u okresů Beroun a Praha-západ to bylo 4,54 let. Nejnižší nárůst byl zaznamenán v okresech Kutná Hora (o 2,59 roků; šestý nejnižší v celé ČR) a Mladá Boleslav (o 3,13 let).

Stěhování

Přírůstek stěhováním byl v roce 2025 ve Středočeském kraji nejvyšší ze všech krajů.

V roce 2025 se do Středočeského kraje přistěhovalo celkem 44,1 tis. obyvatel a zároveň se z něj vystěhovalo 29,6 tis. osob. Počet přistěhovalých i vystěhovalých byl po hl. m. Praze druhý nejvyšší, a to jak v absolutních hodnotách, tak i v přepočtu na tisíc obyvatel (30,0 ‰, resp. 20,2 ‰). Druhý nejvyšší byl i objem stěhování (73,7 tis.), migrační přírůstek byl však mezi kraji nejvyšší a dosáhl 14,4 tis. osob (v Praze to bylo 10,4 tis.).

Roky 2023 až 2025 zaznamenaly oproti rekordním hodnotám z roku 2022 citelný pokles přistěhovalých a zároveň zvýšení počtu vystěhovalých.

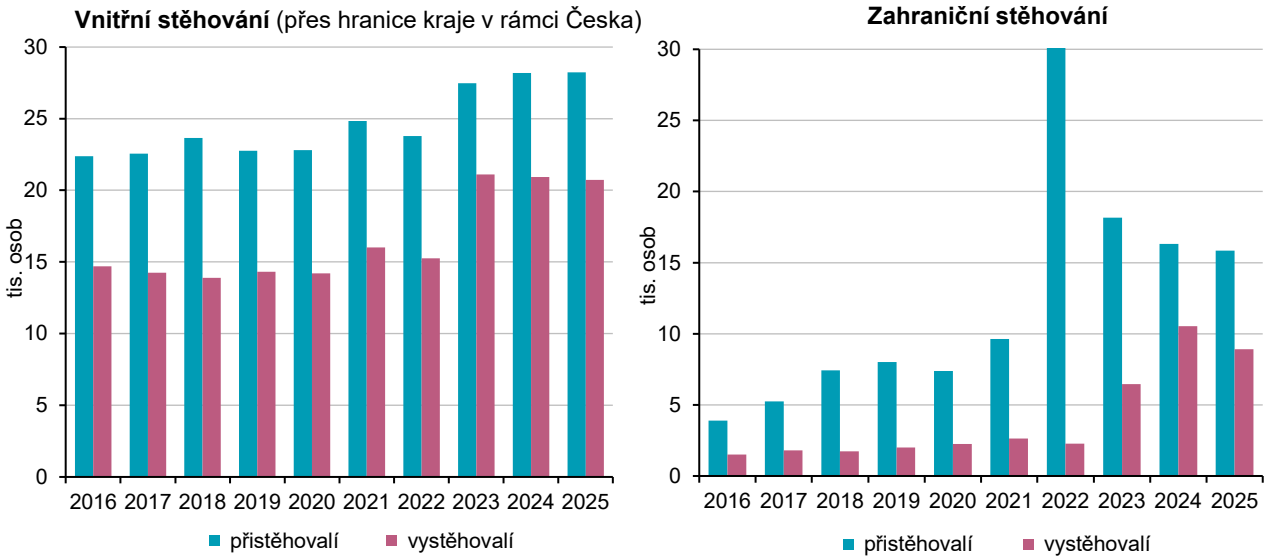
Do Středočeského kraje se v roce 2025 přistěhovalo oproti rekordnímu roku 2022 o 37,9 % méně osob (obdobné poklesy oproti roku 2022 zaznamenaly i předcházející roky 2023 a 2024), zatímco vystěhovalých bylo o 69,1 % více. Přírůstek obyvatel stěhováním zajišťovalo v roce 2025 z 48,0 % saldo stěhování ze zahraničí (6 931 osob), přistěhovalectvím z ostatních krajů přibylo nových obyvatel nepatrně více, a to 7 505. Saldo vnitřního stěhování bylo oproti rekordnímu roku 2022 o 11,9 % nižší, zatímco v případě přírůstku zahraničním stěhováním byl zaznamenán pokles o 84,6 %.

Nejvyšší objem stěhování, jakož i migrační přírůstek byl zaznamenán v roce 2022

V souvislosti s příchodem osob z válkou zasažené Ukrajiny zaznamenal nejvyšší počet přistěhovalých osob Středočeský kraj v roce 2022, a to 71,0 tis. osob. S odstupem druhý nejvyšší počet přistěhovalých osob byl zaznamenán v roce 2007, a to 43,1 tis. osob, následně jejich počty postupně klesaly a počínaje rokem 2011 se ustálily na hodnotách okolo 25 tis. osob ročně. Počet vystěhovalých byl nejvyšší v roce 2024, kdy se z kraje vystěhovalo 31,5 tis. osob. Mezi roky 2008 a 2022 se počet vystěhovalých obyvatel ze Středočeského kraje pohyboval mezi 13,9 tis. a 17,5 tis. ročně, v letech 2023 až 2025 pak mezi 27,6 a 31,5 tis. Migrační přírůstek dosáhl nejvyšší hodnoty v roce 2023 (53,4 tis.), následovaný roky 2008 (25,9 tis. osob) a 2007 (24,5 tis.). Po následném poklesu se (s výjimkou roku 2022) mezi roky 2012 a 2025 pohyboval přírůstek stěhováním mezi 9,2 tis, a 18,1 tis. osobami, což

byla hodnota z roku 2023 a zároveň (opět s výjimkou roku 2022) nejvyšší hodnota od roku 2008. Rok 2025 zaznamenal přírůstek stěhováním ve výši 14,4 tis. obyvatel.

Graf 1.14 Migrace ve Středočeském kraji

V roce 2022 získal kraj 5,3násobně více obyvatel stěhováním ze zahraničí než z ostatních částí ČR.

Vliv zahraničního stěhování na celkové saldo stěhování se průběžně poměrně citelně měnil. Nejvyššího přírůstku stěhováním se zahraničím bylo dosaženo v letech 2022 (53,5 tis.), 2007 (14,3 tis.), 2023 (11,7 tis.) a 2008 (10,9 tis.). V letech 2022, 2023 a 2007 dokonce převýšilo saldo stěhování se zahraničím nad přírůstkem stěhování s ostatními regiony České republiky (v roce 2022 téměř 5,3násobně, v roce 2023 o 84 % a v roce 2007 o 39 %). V roce 2007 se podílelo saldo stěhování se zahraničím na celkovém přistěhovalectví Středočeského kraje z 58,2 %, v roce 2023 to bylo 64,7 %, v rekordním roce 2022 pak 84,1 %.

Nejvyšší saldo stěhování bylo v roce 2025 u osob z Ukrajiny, Filipín, Slovenska a Mongolska.

Přistěhovalí ze zahraničí byli z pohledu státního občanství v roce 2025 nejčastěji Ukrajinci (72,1 % ze všech přistěhovalých osob ze zahraničí), Slováci tvořili 5,3 % přistěhovalých, na další pozici byli Filipínci (4,2 % všech přistěhovalých), Mongolové (2,9 %), Číňané (1,5 %) a Vietnamci (1,2 %). U vystěhovalých osob do ciziny bylo nejvíce Ukrajinců, kteří tvořili 77,0 % z celkového počtu vystěhovalých do ciziny, na druhém místě se umístili Slováci s podílem 4,5 %, třetí byli občané České republiky (3,0 %), následovali občané Mongolska (1,6 %) a Moldavska (1,4 %). Celkem u devíti státních občanství dosáhl přírůstek stěhováním za rok 2025 více než sto osob: Ukrajina (4 560 osob), Filipíny (579 osob), Slovensko (439 osob), Mongolsko (320 osob), Čína (168 osob), Uzbekistán (147 osob), Vietnam (129 osob), Indie (123 osob) a Rumunsko (109 osob).

U stěhování je až do roku 2017 patrný klesající trend u zastoupení mužů mezi stěhujícími se osobami.

Mezi roky 2001 a 2009 se ve Středočeském kraji zastoupení mužů na celkovém počtu přistěhovalých a vystěhovalých osob (tj. na objemu stěhování) pohybovalo nad 50% hranicí (nejvíce to bylo 58,6 % v roce 2003, na počtu přistěhovalých se tento rok podíleli muži 57,4 %, na vystěhovalých pak 60,6 %). Nadpoloviční zastoupení mužů na objemu stěhování je možné sledovat také mezi roky 2018 a 2021 a rovněž v roce 2025. V souhrnu let 2000 až 2025 bylo saldo stěhování, tj. rozdílu přistěhovalých a vystěhovalých, nepatrně vyšší u žen (194,3 tis.) než u mužů (190,1 tis.). Přistěhovalectví mužů v porovnání s ženami v rekordním roce 2022 pokleslo, především v důsledku zahraničního stěhování, v němž dominovaly ženy (z 57,8 %) na 44,6 %. V roce 2025 se muži na počtu přistěhovalých osob podíleli

z 59,5 %. Obdobně jako v případě přistěhovalých osob to bylo i u vystěhovalých, u nichž je možné sledovat pokles z 61,0 % v roce 2003 na 48,9 % v roce 2017, v roce 2021 bylo vystěhovalých mužů opět více než polovina (53,4 %), což pokračovalo i v letech 2022 (53,7 %) a 2023 (50,1 %), v letech 2024 a 2025 ale byl podíl mužů pod 50% hranicí (47,5 % resp. 49,5 %).

Kraj získal v roce 2025 nejvíce osob ve věku 20 až 24 let a ve věku do 4 let.

Vysoký podíl mezi přistěhovalými tvořily děti do 14 let. V roce 2025 se jednalo o 16,5 % všech přistěhovalých (v roce 2022 to bylo dokonce 24,7 %), což potvrzuje skutečnost, že Středočeský kraj získává stěhováním především mladé rodiny s dětmi, a to nejen z ostatních částí republiky, ale i ze zahraničí. V této věkové kategorii dětí dosáhl ve Středočeském kraji v roce 2025 přírůstek stěhováním ve výši 2,88 tis. osob, což představovalo na celkovém přírůstku stěhováním podíl 19,9 % a jednalo se tak řádově o vyšší přírůstek v porovnání s ostatními kraji republiky. Věková skupina dětí do 4 let věku dosáhla v roce 2025 v případě Středočeského kraje druhý nejvyšší migrační přírůstek (1,85 tis. dětí, více v rámci všech pětiletých skupin zaznamenala pouze věková skupina 20- až 24letých, a to 2,43 tis. osob). Vysoké přírůstky byly patrné také u skupiny 35- až 39letých (saldo ve výši 1,79 tis. osob), 15- až 19letých (1,77 tis. osob) a u 30- až 34letých (1,64 tis. osob). Kladné saldo stěhování zaznamenala i věková skupina osob starších 65 let (1,47 tis.).

2. Sociální vývoj

V řadě sociálních charakteristik, především souvisejících s ekonomickým vývojem, se Středočeský kraj dostal na přední příčky mezi kraji.

Sociální vývoj úzce souvisí s ekonomickým vývojem a demografickými procesy, je ovlivněn společenskými změnami a událostmi. V případě Středočeského kraje hraje jednu z hlavních rolí poloha kraje v centru republiky a sousedství s hlavním městem. Ve většině ukazatelů se pozice Středočeského kraje v rámci Česka v průběhu čtvrtstoletí zlepšovala. Na přední příčky se kraj dostal v případě vysoké míry ekonomické aktivity, zaměstnanosti v terciéru, vysokým podílem zaměstnavatelů a podnikatelů, výší disponibilního důchodu domácností, zastoupením vysokoškoláků v populaci, vysokou úrovní mezd a důchodů či nejnižší obecnou mírou nezaměstnanosti.

Kraj zaostával ve zlepšování vybavenosti území vzhledem k velkému přílivu obyvatel a proměnám věkového složení.

Zároveň ale ve Středočeském kraji docházelo v posledních 25 letech v souvislosti s demografickým vývojem a suburbanizačním procesem k velkému nárůstu počtu obyvatel a s tím spojenému nerovnoměrnému rozvoji území, který s sebou nesl jak pozitivní, tak ale i negativní vlivy na sociální charakteristiky regionu. V kraji docházelo k velkému nárůstu počtu a kapacit školských zařízeních, v exponovaných oblastech však často nedostačovaly. Rostla také vybavenost zdravotnickými zařízeními, pozice kraje se ale vůči ostatním regionům výrazně nezlepšila, středočeské obyvatelstvo především v zázemí hlavního města i nadále dominantně využívá pražskou nabídku zařízení lékařské péče. Vznikala nová zařízení sociální péče, i přes navýšení kapacit však nárůst nestačil pokrýt potřeby související se stárnutím obyvatelstva a vybavenost zařízeními sociální péče zůstala nedostatečná.

Sociální vývoj jednotlivých oblastí se lišil v závislosti na poloze v rámci kraje.

Kraj se však nevyvíjel rovnoměrně jako celek, územní rozdíly byly patrné především v závislosti na blízkosti hlavního města, případně dílčího ekonomického centra (Mladoboleslavsko). Příznivější situace a vývoj panovaly v oblastech v zázemí Prahy, kde obyvatelstvo využívalo své napojení na hlavní město v podobě větší nabídky pracovních a studijních možností, služeb či lékařské péče. Na druhé straně stály s horšími parametry sociálních ukazatelů a pomalejším vývojem periferní části kraje.

Zaměstnanost, ekonomická aktivita

Ekonomická aktivita obyvatel byla mezi kraji třetí nejvyšší.

Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) tvořilo v roce 2025 středočeskou populaci ve věku 15 a více let 1 163,7 tis. osob. Z toho bylo 61,9 % (720,7 tis.) pracovní síla a 38,1 % (443,0 tis.) představovaly osoby mimo pracovní sílu. Středočeská míra ekonomické aktivity[1] 61,9 % převyšovala průměr za Česko (61,0 %) a stála na třetí příčce mezi kraji. První místo si udržovala v posledních jednadvaceti letech bez přestávky hl. m. Praha (66,4 % v roce 2025). Nejnižší míru ekonomické aktivity v roce 2025 vykázal kraj Zlínský (58,3 %).

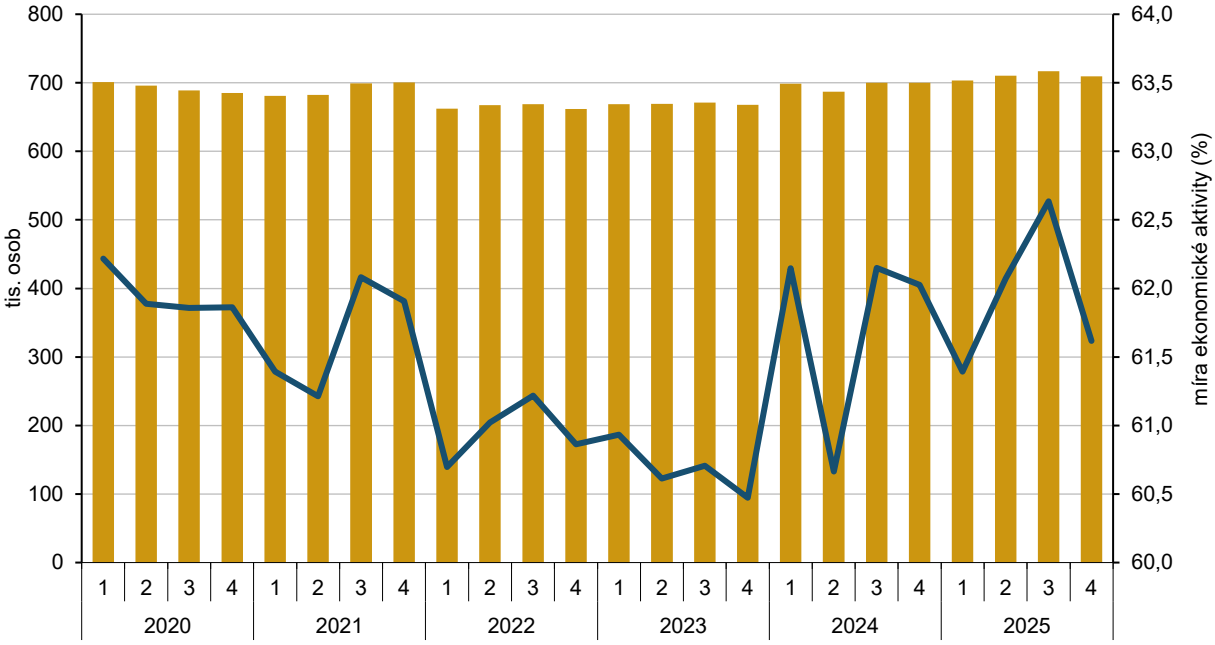
Míra ekonomické aktivity u žen do roku 2019 výrazně rostla. V dalších čtyřech letech ale zaznamenala pokles, a to výrazněji než u mužů.

Míra ekonomické aktivity v kraji nepřetržitě rostla od roku 2009 do roku 2019. Nárůst byl plně ovlivněn nárůstem míry ekonomické aktivity u žen, který činil 5,1 p. b. mezi roky 2009 a 2019 (na 54,9 %). U mužů byla míra ekonomické aktivity v roce 2019 (69,6 %) dokonce o 0,1 p. b. nižší než v roce 2009. Výsledkem výrazného zvyšování míry ekonomické aktivity u žen bylo snižování rozdílu mezi mírou ekonomické aktivity mužů a žen, který poklesl z hodnot kolem 20 p. b. v nultých letech na hodnoty pod 15 p. b. v letech 2018 a 2019. V letech 2020 až 2023 ale došlo k meziročním

[1] *míra ekonomické aktivity = podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob starších 15 let*

poklesům celkové míry ekonomické aktivity, u žen výrazněji než u mužů. Výsledkem byl opětovný nárůst rozdílu míry ekonomické aktivity mezi muži a ženami. Zatímco v roce 2009 byl rozdíl mezi pohlavími třetí nejvyšší mezi kraji (19,9 p. b.), v roce 2019 byl rozdíl pouze 14,7 p. b., tzn. 4. nejnižší. V dalších letech ale rozdíl opět výrazně narostl na 18,6 p. b. v roce 2023, což představovalo 3. nejvyšší rozdíl mezi kraji.

Graf 2.1 Zaměstnaní a míra ekonomické aktivity ve Středočeském kraji podle čtvrtletí

[1] data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

V letech 2024 a 2025 míra ekonomické aktivity žen výrazně vzrostla, u mužů klesala. Rozdíl mezi pohlavími tak byl v roce 2025 historicky nejnižší.

Situace se změnila v posledních dvou letech 2024 a 2025, které se vyznačovaly výrazným nárůstem míry ekonomické aktivity žen, zatímco u mužů docházelo k poklesu. Výsledkem byl v roce 2025 historicky nejnižší rozdíl mezi oběma pohlavími v kraji (11,0 p. b.), ve srovnání s ostatními kraji se v tomto roce jednalo o druhou nejnižší hodnotu. Středočeská celková míra ekonomické aktivity v letech 2024 a 2025 po 4 letech poklesu opět vzrostla.

Míra ekonomické aktivity byla u žen třetí nejvyšší mezi kraji, u mužů čtvrtá nejvyšší.

V roce 2025 činila míra ekonomické aktivity mužů 67,6 % a žen 56,6 %. Míra ekonomické aktivity středočeských mužů byla mezi kraji čtvrtá nejvyšší, zatímco středočeské ženy vykázaly 3. nejvyšší míru. Úplně nejvyšší míru ekonomické aktivity vykázala u obou pohlaví Praha, nejnižší míra byla v případě mužů patrná v Moravskoslezském a Zlínském kraji (shodně 65,4 %) a v případě žen v kraji Zlínském (51,7 %).

Míra ekonomické aktivity dosáhla vrcholu ve 3. čtvrtletí roku 2025.

Při pohledu na čtvrtletní vývoj ekonomické aktivity byl patrný vrchol ve 3. čtvrtletí předcovidového roku 2019, kdy míra ekonomické aktivity dosáhla 62,5 %, pak následoval postupný pokles. K většímu nárůstu došlo ve 3. čtvrtletí roku 2021, kdy se opět hodnota přehoupla přes 62 %, v dalších čtvrtletích se už ale snižovala až k minimu 60,5 % ve 4. čtvrtletí 2023. V posledních dvou letech docházelo ke střídání nárůstů a poklesů s celkově rostoucí tendencí. Maximální hodnota 62,6 % dosažená ve 3. čtvrtletí 2025 byla nejvyšší od covidového období.

Nejvyšší počet zaměstnaných byl dosažen ve 3. čtvrtletí 2025.

Počet zaměstnaných v kraji dosahoval maximálních hodnot v roce 2025, kdy se pohyboval ve všech čtvrtletích nad hranicí 700 tis. osob, s maximální hodnotou 716,8 tis. ve 3. čtvrtletí 2025. Minimální hodnoty byly naopak patrné v roce 2022, nejnižší ve 4. čtvrtletí (661,8 tis.).

Míra zaměstnanosti byla druhá nejvyšší mezi kraji.

V roce 2025 tvořilo pracovní sílu kraje celkem 710,0 tis. zaměstnaných, z toho 47,0 % žen; a 10,7 tisíc nezaměstnaných osob, z nichž bylo 62,0 % žen. Míra zaměstnanosti[2] činila 61,0 %, což byla hodnota o 1,7 p. b. vyšší než celorepublikový průměr a mezi kraji druhá nejvyšší, po hl. m. Praze (65,2 %). Nejnižší míru zaměstnanosti zaznamenal Ústecký kraj (56,2 %).

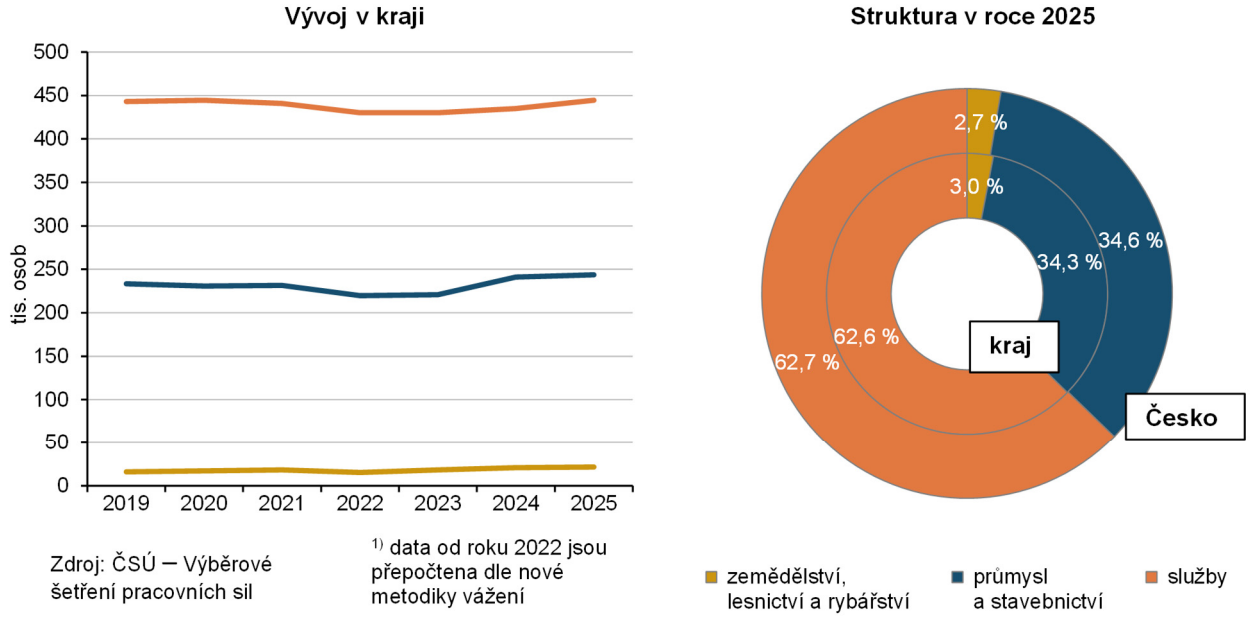
Zaměstnanost v terciéru v posledních dvou letech poklesla, mezi kraji byla třetí nejvyšší.

Ze zaměstnaných, kteří měli ve Středočeském kraji místo pracoviště, bylo v roce 2025 zaměstnáno 62,6 % v terciárním sektoru, což byla hodnota odpovídající průměru republiky (62,7 %) a třetí nejvyšší podíl po hl. m. Praze (85,1 %) a Jihomoravském kraji (64,1 %). Nejnižší zaměstnanost ve službách byla patrná v kraji Vysočina, kde pracovala v terciéru pouze přibližně polovina zaměstnaných (52,1 %). Zaměstnanost v terciéru se od poloviny 90. let minulého století zvyšovala na úkor dvou zbylých sektorů, především priméru; v posledních dvou letech 2024 a 2025 ale poklesla na hodnoty zaznamenané před deseti lety.

Zaměstnanost v sekundéru dosáhla minima v letech 2022 a 2023, následně ale vzrostla.

Podíl zaměstnaných s pracovištěm v kraji v sekundéru v roce 2025 činil 34,3 %, což bylo téměř stejně jako průměr ČR (34,6 %), a zároveň třetí nejnižší hodnota po hl. m. Praze (14,7 %) a Jihomoravském kraji (33,2 %). Nejvyšší zaměstnanost v průmyslu a stavebnictví zaznamenal Zlínský kraj (43,1 %). Zaměstnanost v sekundéru dosahovala v kraji nejvyšších hodnot na konci 90. let (přes 42 %), od té doby postupně klesala na minimální hodnoty v letech 2022 a 2023 (33,0 %). V posledních dvou letech naopak vzrostla.

Graf 2.2 Zaměstnaní pracující ve Středočeském kraji podle odvětvových sektorů

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[1)] data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

[2] *míra zaměstnanosti = podíl počtu zaměstnaných ve věku 15-64 let na celkovém obyvatelstvu stejné věkové skupiny*

Zaměstnanost v priméru byla v roce 2025 nepatrně vyšší než republikový průměr.

Zaměstnanost v priméru (zaměstnaných s pracovištěm v kraji) byla v roce 2025 ve Středočeském kraji nepatrně vyšší než republikový průměr, v odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství pracovalo 3,0 % zaměstnaných, na mezikrajském žebříčku stál kraj na 7. místě. Nejvyššího podílu bylo dosaženo v Kraji Vysočina (7,3 %), nejnižšího v hl. m. Praze (0,2 %) a Moravskoslezském kraji (1,5 %). Podíl zaměstnaných v priméru v kraji průběžně klesal, maximálních hodnot přes 7 % dosahoval v polovině 90. let.

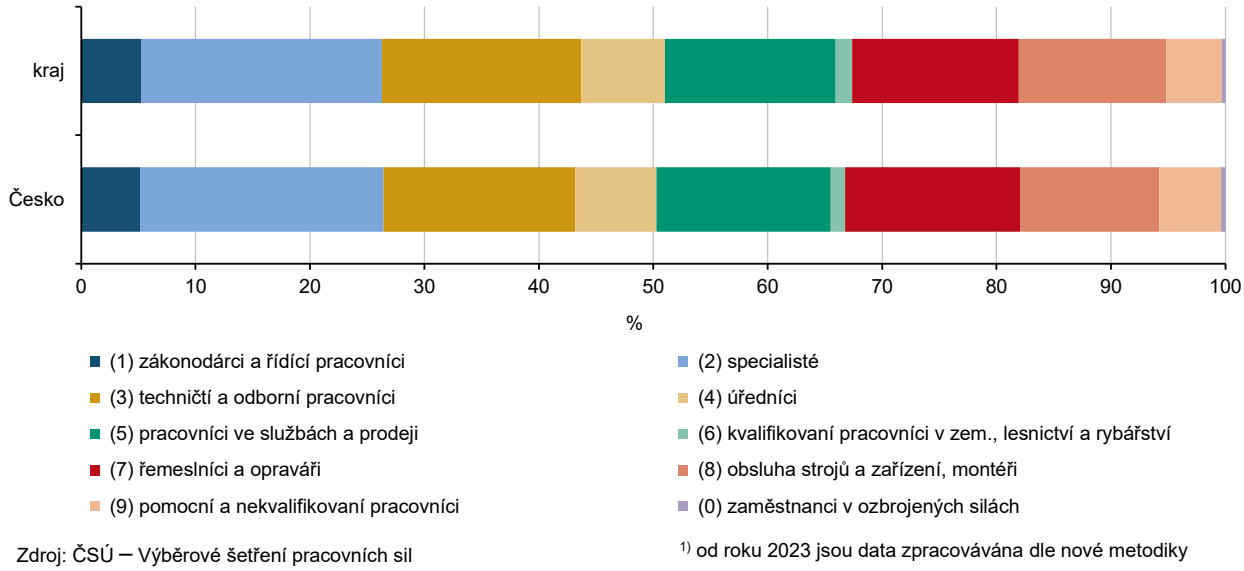
Kraj zaznamenal druhý nejvyšší podíl pracujících na vlastní účet a nejvyšší podíl zaměstnavatelů.

Při členění zaměstnaných podle postavení v zaměstnání tvořili v roce 2025 ve Středočeském kraji hlavní podíl (82,8 %) zaměstnanci (včetně členů produkčních družstev), což byla třetí nejnižší hodnota po hl. m. Praze (79,8 %) a Jihočeském kraji (82,7 %). Největší podíl zaměstnanců vykázal Karlovarský kraj (88,7 %). Středočeský kraj naopak vynikal zastoupením kategorie pracujících na vlastní účet, a to 14,3 % (ČR 13,3 %), což odpovídalo spolu s Jihočeským krajem druhé nejvyšší hodnotě po hl. m. Praze (17,4 %). Úplně nejvyšší bylo ve srovnání s ostatními kraji zastoupení zaměstnavatelů (2,8 % oproti 2,2 % v ČR). Nejnižší podíl byl naopak patrný ve Zlínském kraji (1,4 %).

Nejpočetnější skupinu zaměstnaných podle hlavních tříd klasifikace tvořili techničtí a odborní pracovníci.

Při členění zaměstnaných podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání tvořili v roce 2025 v kraji nejpočetnější skupinu techničtí a odborní pracovníci (21,1 %). Jednalo se o třetí nejvyšší podíl po Praze (42,3 %) a Jihomoravském kraji (24,7 %). Druhou nejpočetnější skupinu představovali úředníci (17,4 %) se čtvrtým nejvyšším podílem mezi kraji (po Praze, Moravskoslezském a Pardubickém kraji). Třetí a čtvrtou nejčastěji zastoupenou skupinou byli v kraji kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství (14,9 %) a obsluha strojů a zřízení a montéři (14,6 %); tyto dvě skupiny vykázaly mezi kraji třetí a druhý nejnižší podíl. Pátou nejpočetnější skupinou v kraji byli pomocníci a nekvalifikovaní pracovníci (12,9 %), mezi ostatními kraji se jednalo o třetí nejnižší podíl. Šestí nejpočetnější v kraji a průměrně zastoupení v rámci Česka byli pracovníci ve službách a prodeji (7,3 %). K nejvyšším mezi kraji patřil středočeský podíl specialistů (5,2 %), k nejnižším naopak zastoupení zaměstnanců v ozbrojených silách (4,8 %). V Česku průměrný byl podíl řemeslníků a opravářů (1,4 %) a zákonodárců a řídících pracovníků (0,3 %).

Graf 2.3 Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO ve Středočeském kraji a v Česku v roce 2025[1)]

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[1)] od roku 2023 jsou data zpracovávána dle nové metodiky

Výrazně rostlo zastoupení vysokoškoláků v populaci, kraj vykázal 3. nejvyšší podíl.

Vzdělanost obyvatelstva se dlouhodobě zvyšuje, což dokazuje vývoj podílu vysokoškolsky vzdělaných (vč. vyššího odborného vzdělání) na obyvatelstvu ve věku 15 a více let, který vzrostl ve Středočeském kraji z 5,5 % v roce 1995 na téměř pětinu v posledních pěti letech. Podíl 19,8 % v roce 2025 byl mezi kraji třetí nejvyšší, po Praze (44,9 %) a Jihomoravském kraji (26,1 %). Nejnižší podíl vysokoškoláků v populaci starší 15 let byl patrný v Karlovarském a Ústeckém kraji (11,8 %, resp. 12,5 %).

Středoškoláci s maturitou jsou nejpočetnější vzdělanostní skupinou ve středočeské populaci.

Podíl osob se středoškolským vzděláním s maturitou byl mezi kraji 7. nejvyšší, zvýšil se z 25,9 % v roce 1995 na 34,0 % v roce 2025. V případě středoškoláků bez maturity došlo ke snížení podílu ze 41,6 % v roce 1995 na 31,8 % v roce 2025. Je patrné, že se tyto dvě kategorie vyměnily na prvním místě, zatímco před třiceti lety dominovaly ve středočeské populaci starší 15 let osoby se středoškolským vzděláním bez maturity, v současnosti to jsou středoškoláci s maturitou.

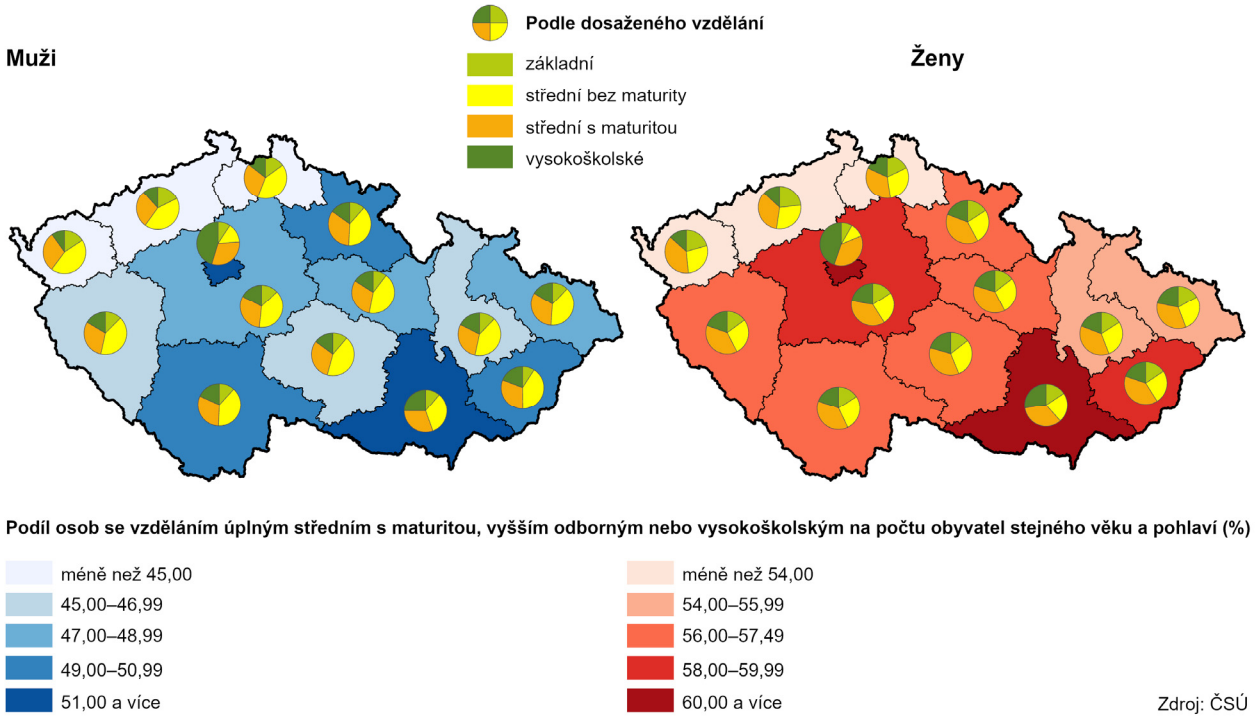
Podíl osob se základním vzděláním se snížil téměř na polovinu.

Podíl osob se základním vzděláním se ve Středočeském kraji snížil téměř na polovinu, a to z 26,7 % v roce 1995 na 14,3 % v roce 2025. Mezi kraji se jednalo o 4. nejvyšší podíl, vysoké zastoupení bylo ovlivněno skutečností, že Středočeský kraj vyniká nejvyšším podílem mladistvých osob v populaci. Nejnižší podíl byl dosažen v Praze (8,7 %), nejvyšší v Ústeckém a Karlovarském kraji (20,3 %, resp. 18,0 %).

Mezi středočeskými ženami bylo více zastoupeno vysokoškolské vzdělání a střední s maturitou než mezi muži.

Středočeské ženy vykazovaly vyšší vzdělanostní úroveň než středočeští muži. Mezi ženami bylo více zastoupeno střední vzdělání s maturitou (36,7 % oproti 31,1 % u mužů) a vysokoškolské vzdělání (22,2 % oproti 17,3 % u mužů). Mezi muži naopak výrazně dominovalo střední vzdělání bez maturity (38,8 % oproti 25,3 % u žen).

Kartogram 2.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle vzdělání a pohlaví v krajích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Pracovní síla byla tvořena ze čtvrtiny vysokoškolsky vzdělanými osobami, populace starší 15 let pouze z pětiny.

Vzdělanostní struktura pracovní síly vykázala vyšší vzdělanostní úroveň než populace jako celek. Výrazně více byli zastoupeni vysokoškoláci, kteří tvořili více než čtvrtinu pracovní síly (26,1 %) oproti pětině (19,8 %) v populaci, vyšší podíl byl také středoškoláků s maturitou (38,2 % oproti 34,0 % v populaci). Naopak výrazně méně, ve srovnání s celkovou populací starší 15 let, bylo v rámci pracovní síly osob se základním nebo žádným vzděláním (4,9 % oproti 14,3 %). Podíl středoškoláků bez maturity byl v obou případech podobný (30,8 % u pracovní síly a 31,8 % v populaci).

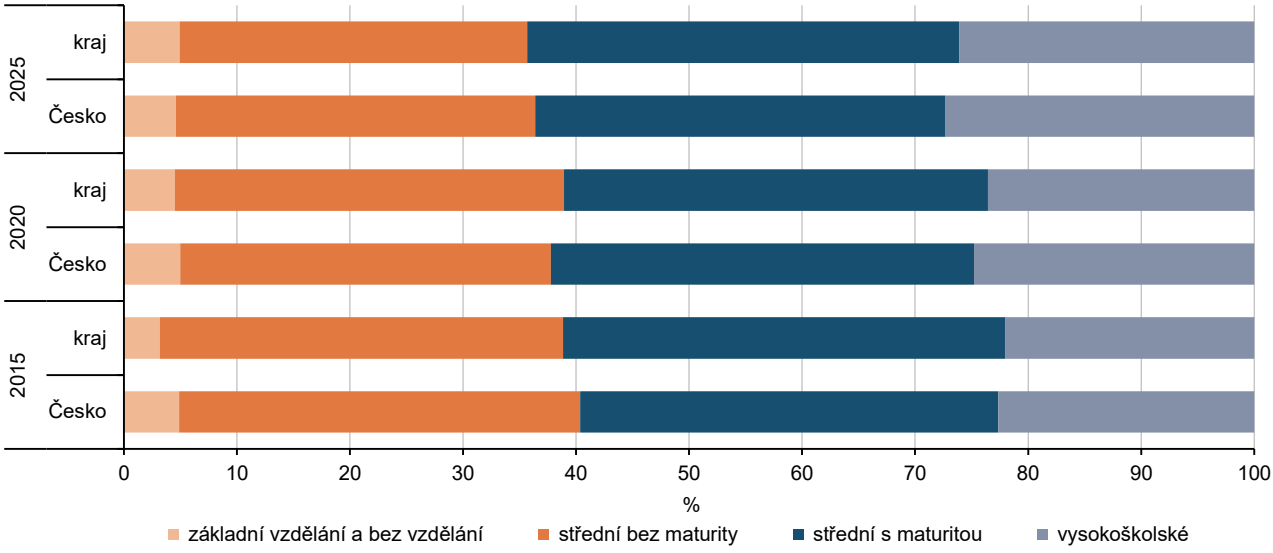
Mezi zaměstnanými byl více než dvojnásobný podíl vysokoškoláků než mezi nezaměstnanými. Nezaměstnaní vykázali více než 6násobný podíl osob se základním vzděláním.

Velký rozdíl byl patrný při srovnání vzdělanostní struktury zaměstnaných a nezaměstnaných osob, vzdělanostní úroveň nezaměstnaných byla výrazně nižší. Mezi zaměstnanými byli více než dvojnásobně zastoupeni vysokoškoláci (26,3 %) než mezi nezaměstnanými (11,1 %) a rovněž středoškoláci s maturitou vykázali mezi zaměstnanými vyšší podíl (38,3 %) než mezi nezaměstnanými (33,1 %). Osoby se základním nebo žádným vzděláním byly naopak více zastoupeny mezi nezaměstnanými, v rámci nichž spadala do kategorie nejnižšího vzdělání více než čtvrtina osob (28,5 %); na rozdíl od zaměstnaných, kde mělo základní vzdělání pouze 4,6 % osob. Celkově se v průběhu času výrazně zvýšila vzdělanost zaměstnaných. Na jedné straně je celospolečenským trendem, že lidé dosahují vyšší úrovně vzdělání, a na straně druhé odcházejí do důchodu skupiny obyvatel s nižším vzděláním. Podíl vysokoškoláků mezi zaměstnanými se zvýšil ve Středočeském kraji od roku 1995 ze 7,5 % na 26,3 % v roce 2025.

S rostoucím vzděláním klesala nezaměstnanost, ve všech vzdělanostních skupinách byla nezaměstnanost nižší než v Česku.

Nejvyšší specifickou míru nezaměstnanosti podle vzdělání vykazovala v roce 2025 skupina s nejnižším vzděláním, tj. se základním vzděláním (8,53 %). Následovaly osoby se středním vzděláním bez maturity (1,31 %), osoby s maturitou (1,28 %) a vysokoškolsky vzdělané osoby (0,63 %). I ve Středočeském kraji tedy platilo obecné pravidlo, že se vzrůstající úrovní vzdělání se míra nezaměstnanosti snižuje. Oproti republikovému průměru dosahovaly všechny vzdělanostní skupiny ve Středočeském kraji nižšího podílu nezaměstnaných osob. V Česku činily specifické míry nezaměstnanosti u základního vzdělání 13,48 %, u středního vzdělání bez maturity 3,17 %, s maturitou 2,08 % a u vysokoškolského vzdělání 1,34 %.

Graf 2.4 Pracovní síla (zaměstnaní a nezaměstnaní) podle vzdělání ve Středočeském kraji a Česku[1)]

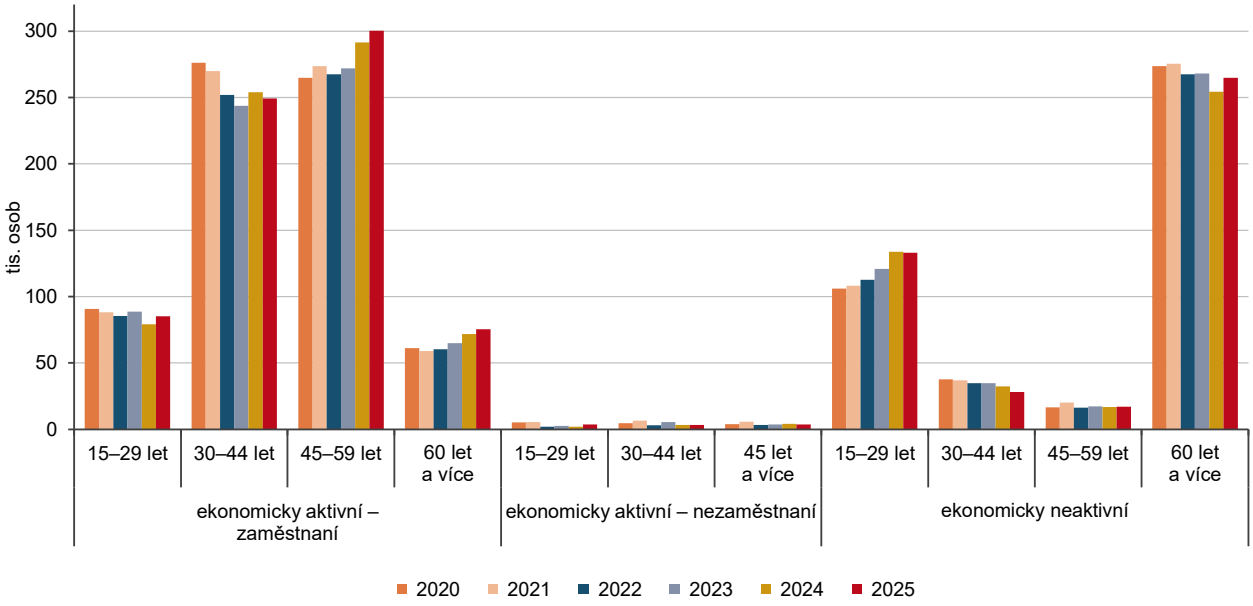
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[1)] od roku 2023 jsou data zpracována dle nové metodiky, data za rok 2022 byla přepočítána zpětně jen pro účely meziročního srovnání roků 2023 a 2022

Nejvíce narostl mezi zaměstnanými podíl nejstarší věkové skupiny a snížil se podíl i počet nejmladších.

Nejpočetnější věkovou skupinou zaměstnaného obyvatelstva byli v kraji v roce 2025 občané ve věku 45 až 59 let (42,1 %) a dále 30 až 44 let (35,1 %). Zatímco u kategorie 30 až 44 let docházelo dlouhodobě ke snižování podílu, věková kategorie 45 až 59 let zaznamenala naopak nárůst. V roce 2021 přitom došlo k výměně na prvním a druhém místě, do roku 2020 vykazovala vyšší podíl mladší kategorie zaměstnaných 30 až 44 let. Stárnutí skupiny zaměstnaných osob dokládá i vývoj u zbývajících dvou věkových kategorií nejmladších a nejstarších zaměstnaných, kde také probíhaly výrazné změny v zastoupení. V nejmladší kategorii zaměstnaných ve věku 15 až 29 let docházelo nejen ke snižování jejich podílu (na 12,3 % v roce 2025 oproti 27,8 % v roce 2000), ale zároveň ke snížení absolutního počtu. Naopak podíl nejstarších zaměstnaných ve věku 60 a více let během 25 let výrazně vzrostl z 2,3 % v roce 2000 na 10,6 % v roce 2025. I přes výrazný nárůst nejstarší věkové kategorie zaměstnaných zůstal její podíl ve srovnání s Českem (11,5 %) podprůměrný. Nadprůměrný podíl vykázala naopak věková skupina 30 až 44 let a 45 až 59 let.

Graf 2.5 Obyvatelstvo Středočeského kraje podle ekonomické aktivity a věku

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[1)] od roku 2023 jsou data zpracována dle nové metodiky, data za rok 2022 byla přepočítána zpětně jen pro účely meziročního srovnání roků 2023 a 2022

Nejvyšší podíl nezaměstnaných byl v nejmladší věkové kategorii.

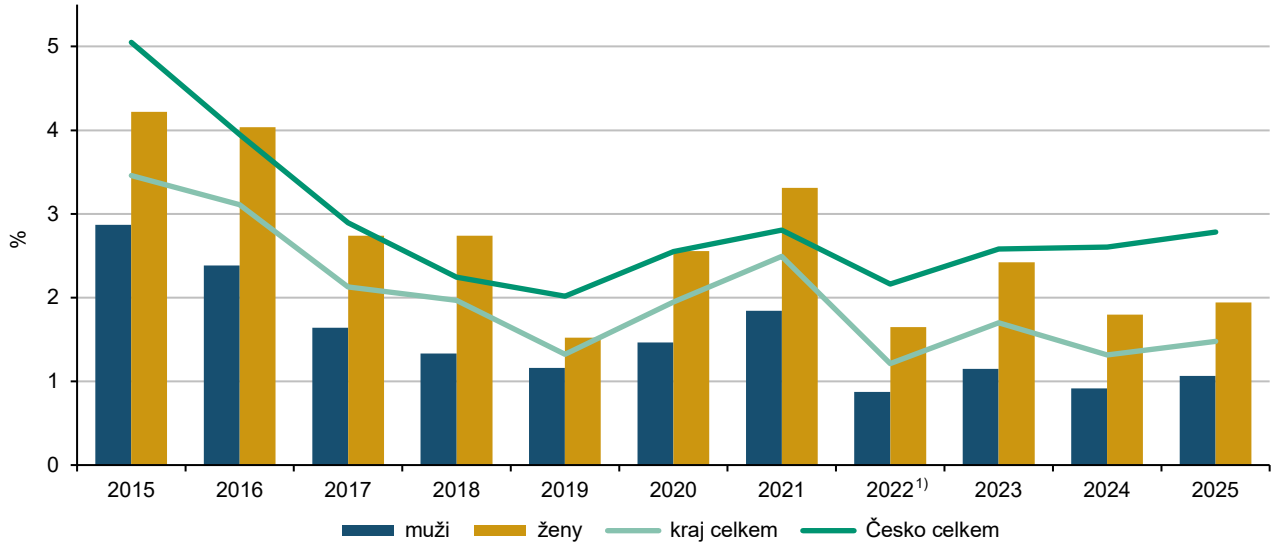
Specifická míra nezaměstnanosti se snižovala s rostoucím věkem, výjimkou se stala v roce 2025 nejstarší kategorie 60 a více let. Nejvyšší hodnoty (4,2 %) dosáhla v roce 2025 nejmladší věková kategorie 15 až 29 let. U osob ve věku 30 až 44 let činila míra nezaměstnanosti 1,3 %, ve věku 45 až 59 let 0,9 %. Do roku 2024 vykazovala nejnižší míru nezaměstnanosti věková kategorie 60letých a starších, v roce 2025 však byla vystřídána kategorií 45 až 59 let a nejstarší věková kategorie zaznamenala až druhou nejnižší míru 1,2 %. Pořadí věkových kategorií bylo v kraji stejné jako v rámci celého Česka, samotné míry byly ve všech věkových kategoriích v kraji nižší, než činil republikový průměr (15–29 let 6,4 %, 30–44 let 2,6 %, 45–59 let 1,9 %, 60 a více let 2,0 %).

Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti byla mezi kraji úplně nejnižší.

Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti dosáhla ve Středočeském kraji v roce 2025 hodnoty 1,5 %, což byla o 1,3 p. b. nižší hodnota, než činil průměr za

Česko (2,8 %). Mezi kraji se jednalo o nejnižší hodnotu. Naopak nejvyšší míra byla zaznamenána v krajích Ústeckém (4,8 %) a Karlovarském (4,7 %).

Graf 2.6 Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

1) data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Obecná míra nezaměstnanosti klesla z hodnot kolem 8 % z konce 90. let pod 2% hranici.

Obecná míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji dosáhla nejvyšší hodnoty v roce 1999 (8 %), následně průběžně klesala a v roce 2008 se dostala na hodnotu 2,6 %. V letech 2009 až 2014 se pohybovala kolem 5% hranice a od roku 2015 docházelo každoročně k poklesu na minimum 1,3 % v roce 2019. V covidových letech 2020 a 2021 však průměrná roční míra nezaměstnanosti vzrostla až na 2,5 %. Ještě lépe byl nárůst patrný při pohledu na čtvrtletní údaje, maximální míra byla zaznamenána v prvním čtvrtletí roku 2021 ve výši 3,5 %. V posledních čtyřech letech 2022–2025 se ale opět průměrné roční míry pohybovaly pod 2% hranicí, stejně jako míry za jednotlivá čtvrtletí, s jediným výkyvem v 1. čtvrtletí 2023, kdy se přes tuto hranici obecná míra nezaměstnanosti přehoupla (2,2 %).

Muži vykázali mezi kraji nejnižší obecnou míru nezaměstnanosti, středočeské ženy se o první místo dělily s pražskými.

U mužů byla patrná nižší obecná míra nezaměstnanosti než u žen. Středočeští muži vykázali mezi kraji nejnižší hodnotu (1,1 %), nevyšší obecnou míru nezaměstnanosti zaznamenali muži z kraje Karlovarského (5,1 %) a Moravskoslezského (4,2 %). Středočeské ženy se o první místo dělily s hl. m. Prahou, obecná míra nezaměstnanosti činila v těchto dvou krajích 1,9 %. Nejvyšší hodnota byla naopak dosažena v případě žen v krajích Ústeckém (5,9 %) a Libereckém (4,4 %).

Podíl ekonomicky neaktivních osob byl mezi kraji třetí nejnižší.

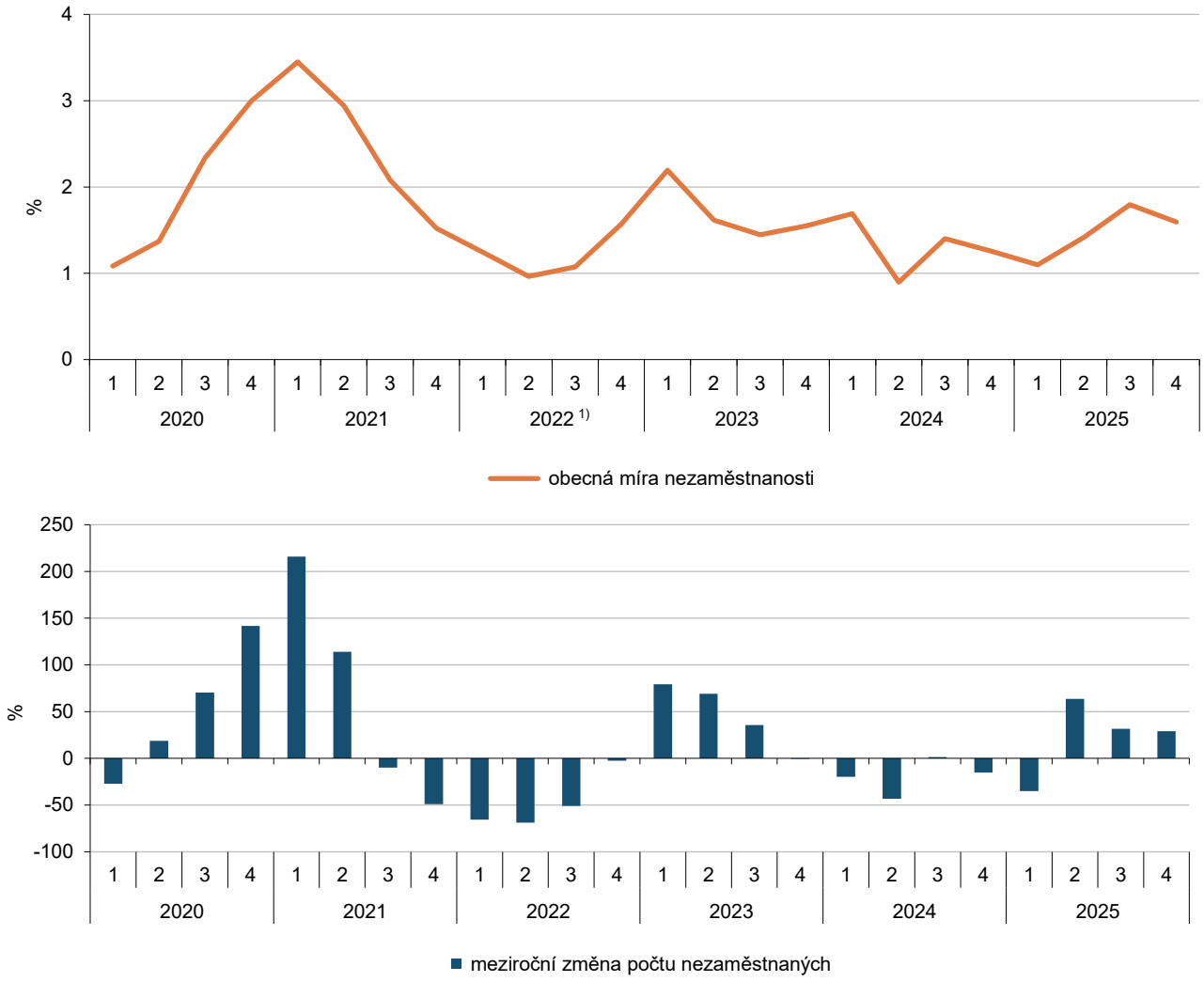
Osoby ekonomicky neaktivní tvořily v roce 2025 podíl 38,1 % na populaci ve věku 15 a více let, což byla třetí nejnižší hodnota po hl. m. Praze (33,6 %) a Karlovarském kraji (37,3 %). Nejvyšší podíl vykázal Zlínský kraj (41,7 %), republikový průměr činil 39,0 %. Počet ekonomicky neaktivních osob se mezi lety 2000 a 2011 postupně zvyšoval z 370,3 tisíc osob v roce 2000 na maximum 429,3 tisíc v roce 2011. Následně došlo ke třem meziročním poklesům na 425,9 tisíc v roce 2014. V dalších deseti letech převažovaly nárůsty nad poklesy a v posledním roce 2025 bylo dosaženo historického maxima 443,0 tis. osob.

Mezi ekonomicky neaktivními převažovaly ženy a osoby ve věku 60 a více let.

Většinu osob mimo pracovní sílu tvořily nejmladší a nejstarší věkové kategorie. Tři pětiny (59,8 %) ekonomicky neaktivních tvořily osoby ve věku 60 a více let, nejmladší

věková kategorie 15 až 29 let byla zastoupena 30,1 %. Mezi ekonomicky neaktivními převažovaly ženy (58,9 %), což bylo méně než v celé republice (59,5 %).

Graf 2.7 Obecná míra nezaměstnanosti a změna počtu nezaměstnaných podle čtvrtletí ve Středočeském kraji

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

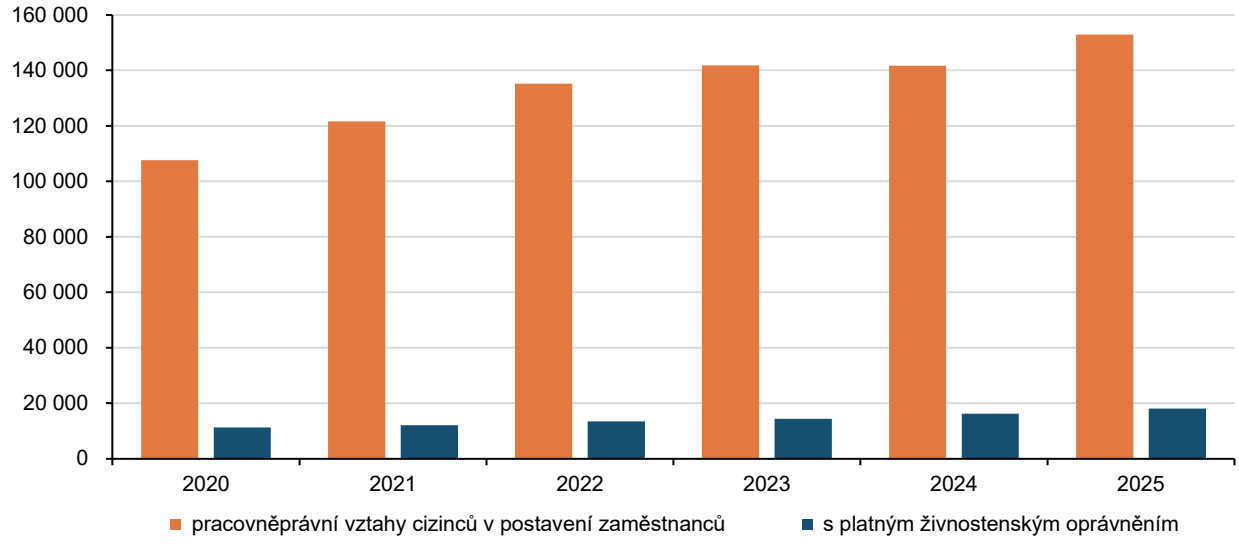
1) data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Zaměstnanost cizinců

Počet středočeských cizinců zaměstnanců i živnostníků rostl, jejich podíl na republikovém počtu byl druhý nejvyšší mezi kraji.

Ve Středočeském kraji bylo podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva průmyslu a obchodu ke konci roku 2025 v rámci pracovněprávních vztahů celkem 152 858 cizinců v postavení zaměstnanců a 18 068 cizinců s platným živnostenským oprávněním. Jejich počet v průběhu posledních 5 let vzrostl o 42,1 % resp. o 59,7 %. Podíl Středočeského kraje na republikovém počtu cizinců v postavení zaměstnanců činil 16,3 %, což představovalo 2. nejvyšší podíl po hl. m. Praze, kam se soustředila třetina cizinců zaměstnanců (33,6 %). Nejnižší podíl vykázal naopak kraj Zlínský (2,1 %). V případě cizinců s platným živnostenským oprávněním se Středočeský kraj podílel 12,4 % na republikovém počtu, což představovalo rovněž 2. nejvyšší podíl po Praze, kam se koncentrovalo 43,2 % cizinců živnostníků. Nejméně to bylo v Kraji Vysočina (1,7 %).

Graf 2.8 Zaměstnaní cizinci ve Středočeském kraji k 31. 12. 2025

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu

Nezaměstnanost

V roce 2025 vzrostl počet uchazečů v kraji na 10leté maximum.

Na konci roku 2025 bylo podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) ve Středočeském kraji evidováno na úřadech práce celkem 39 663 uchazečů o zaměstnání. Počet uchazečů po roce 2013 každoročně klesal, v tomto roce byla dosažena historicky nejvyšší hodnota 61 681 uchazečů. Po šestiletém období poklesu došlo v roce 2020 k 40% nárůstu počtu uchazečů, na což měla vliv opatření související s epidemií covid-19. V roce 2021 zaznamenal počet uchazečů pokles (o 12,4 %), od roku 2022 ale opět každoročně rostl. Po posledním vysokém 17,5% meziročním nárůstu se v roce 2025 počet uchazečů přiblížil 40tisícové hranici a dostal se tak na desetileté maximum.

Mezi uchazeči převažovaly ženy.

Mezi uchazeči převažovaly ženy (54,6 %), jejich podíl od roku 2021 rostl a v roce 2024 dosáhl maximální hodnoty 55,7 % za poslední čtvrtstoletí. V posledním sledovaném roce 2025 ale došlo k poklesu o 1,1 p. b.

V roce 2025 vzrostl podíl nezaměstnaných osob na nejvyšší hodnotu po roce 2016.

Podíl nezaměstnaných osob[3] činil 3,95 % ke konci roku 2025. Podíl nezaměstnaných od roku 2014 klesal, na konci roku 2019 se dostal na nejnižší hodnotu (2,44 %) zaznamenanou od poloviny 90. let minulého století. Pak se ale v roce 2020 projevila opatření v souvislosti s epidemií covid-19 a došlo k nárůstu nezaměstnanosti na 3,52 %. Nad hranicí 3 % nezaměstnanost zůstala i v následujících letech a během posledních dvou meziročních nárustů o 0,18 a 0,59 p. b. se v roce 2025 dostala na nejvyšší hodnotu zaznamenanou po roce 2016.

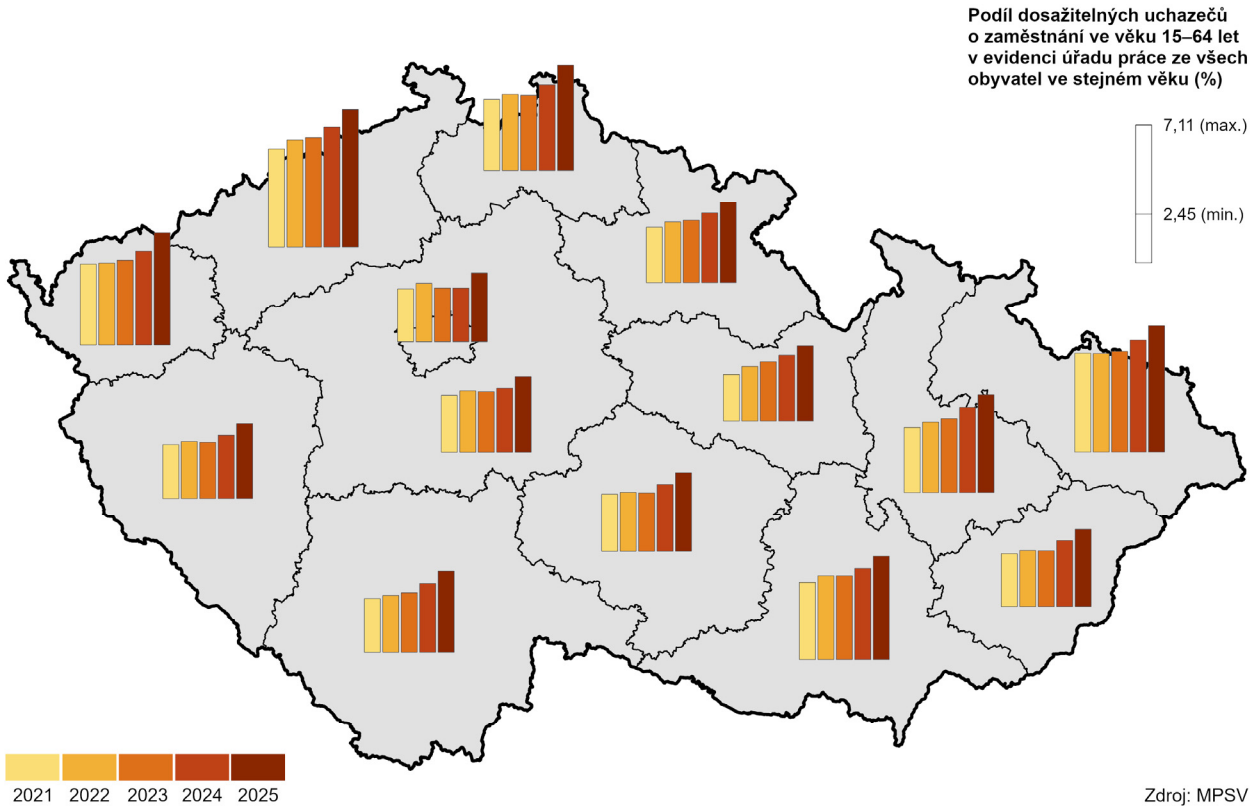
Podíl nezaměstnaných žen převyšoval podíl nezaměstnaných mužů; rozdíl byl mezi kraji 3. nejvyšší.

Podíl nezaměstnaných osob dosahoval téměř neustále vyšších hodnot v případě žen než mužů. Výjimkou byly pouze roky 2009 a 2010, kdy klesl podíl nezaměstnaných žen pod hodnotu podílu nezaměstnaných mužů, jednalo se však pouze o nepatrný rozdíl 0,09 p. b. Nejvíce převyšoval podíl nezaměstnaných žen hodnotu u mužů v letech 2022 až 2025, kdy se jednalo o rozdíl více než 0,8 p. b. Ke konci roku 2025 činil podíl nezaměstnaných mužů 3,54 % a nezaměstnaných žen 4,36 %, což znamenalo mezi kraji 3. nejvyšší rozdíl o 0,83 p. b. Krajem s úplně nejvyšším

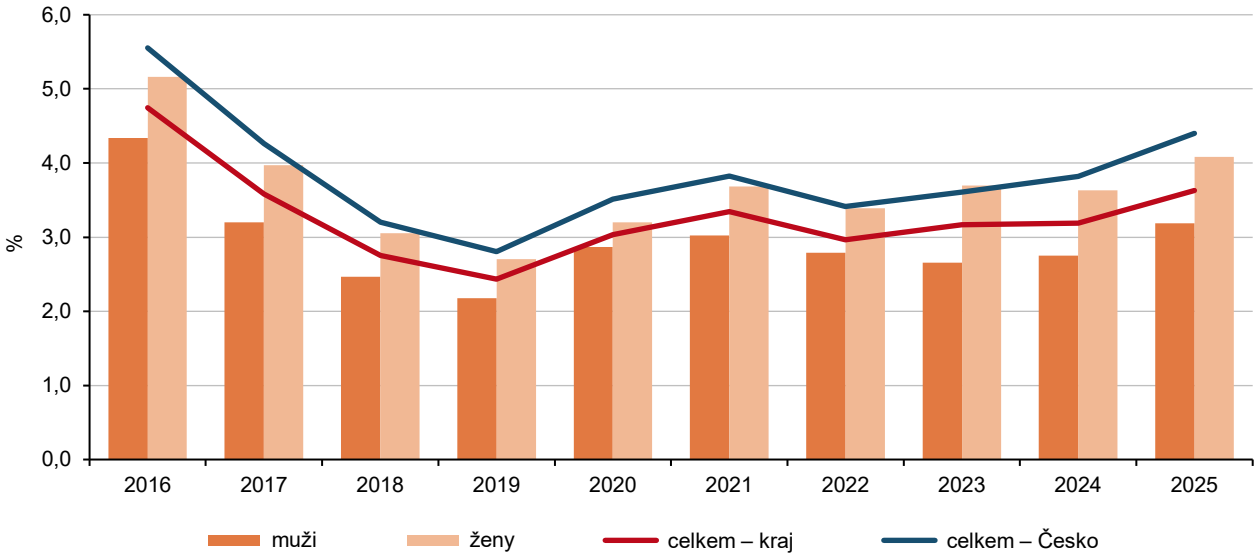
[3] Podíl nezaměstnaných osob = podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let na obyvatelstvu celkem ve stejném věku

rozdílem (1,69 p. b.) byl kraj Ústecký. Naopak jediným krajem, kde panovala opačná situace a nezaměstnanost mužů převyšovala nezaměstnanost žen (o 0,07 p. b.), byl ke konci roku 2025 Moravskoslezský kraj.

Kartogram 2.2 Podíl nezaměstnaných osob v krajích v letech 2021 až 2025 (stav k 31. 12.)

Graf 2.9 Podíl nezaměstnaných osob* ve Středočeském kraji (roční průměr)

[1)] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

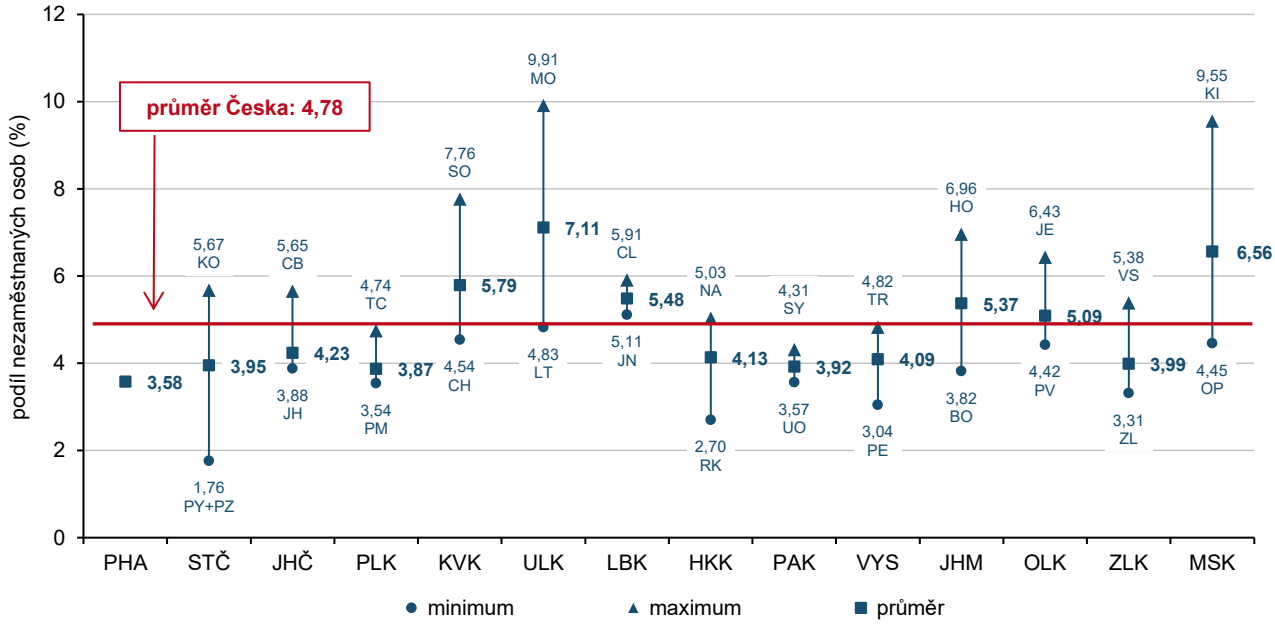
Podíl nezaměstnaných osob se trvale držel pod průměrem za Česko.

Nezaměstnanost ve Středočeském kraji byla od roku 1993 nižší než v rámci celé republiky. V roce 2005 se Středočeský kraj dostal na druhou nejnižší míru nezaměstnanosti mezi všemi kraji, hned po hl. m. Praze. Do té doby byla pozice kraje horší. Druhou nejlepší pozici si Středočeský kraj držel až do roku 2011. Od roku 2012 se začal propadat hlouběji na mezikrajském žebříčku až na 7. nejnižší hodnotu podílu nezaměstnaných osob v letech 2019 a 2020, 8. nejnižší v letech 2021 a 2022 a na konci roku 2023 opět 7. nejnižší. V posledních dvou sledovaných letech se postavení kraje zlepšilo, v roce 2024 byl podíl nezaměstnaných osob mezi kraji třetí nejnižší a v roce 2025 čtvrtý nejnižší.

V roce 2025 byl podíl nezaměstnaných osob mezi kraji 4. nejnižší po Praze a krajích Plzeňském a Pardubickém.

Především v letech 2014 až 2019, kdy docházelo k intenzivnímu poklesu nezaměstnanosti, se rozdíly mezi kraji stíraly, a tudíž byly rozdíly v hodnotách podílů nezaměstnanosti na předních příčkách minimální. Zatímco v roce 2013 byl rozdíl mezi krajem s nejvyšším a nejnižším podílem nezaměstnaných osob 6,3 p. b., v roce 2019 se jednalo pouze o 2,5 p. b. V posledních letech se ale nůžky opět rozevíraly a v roce 2025 činil rozdíl 3,4 p. b. Krajem s nejnižším podílem nezaměstnaných osob byla v posledních třech letech 2023 až 2025 Praha (3,58 % v roce 2025), která se vrátila na první místo po propadu v předchozích třech letech 2020 až 2022. Před Středočeský kraj se ke konci roku 2025 dostaly ještě kraje Plzeňský a Pardubický. Nejvyšší nezaměstnaností naopak trpěl kraj Ústecký (7,11 %), který stojí dlouhodobě na nejhorší pozici, pouze v letech 2017 až 2019 ho vystřídal kraj Moravskoslezský.

Graf 2.10 Rozptyl podílu nezaměstnaných v okresech podle krajů k 31. 12. 2025

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Nejnižší nezaměstnanost v kraji i celém Česku zaznamenaly okresy Praha-východ a Praha-západ.

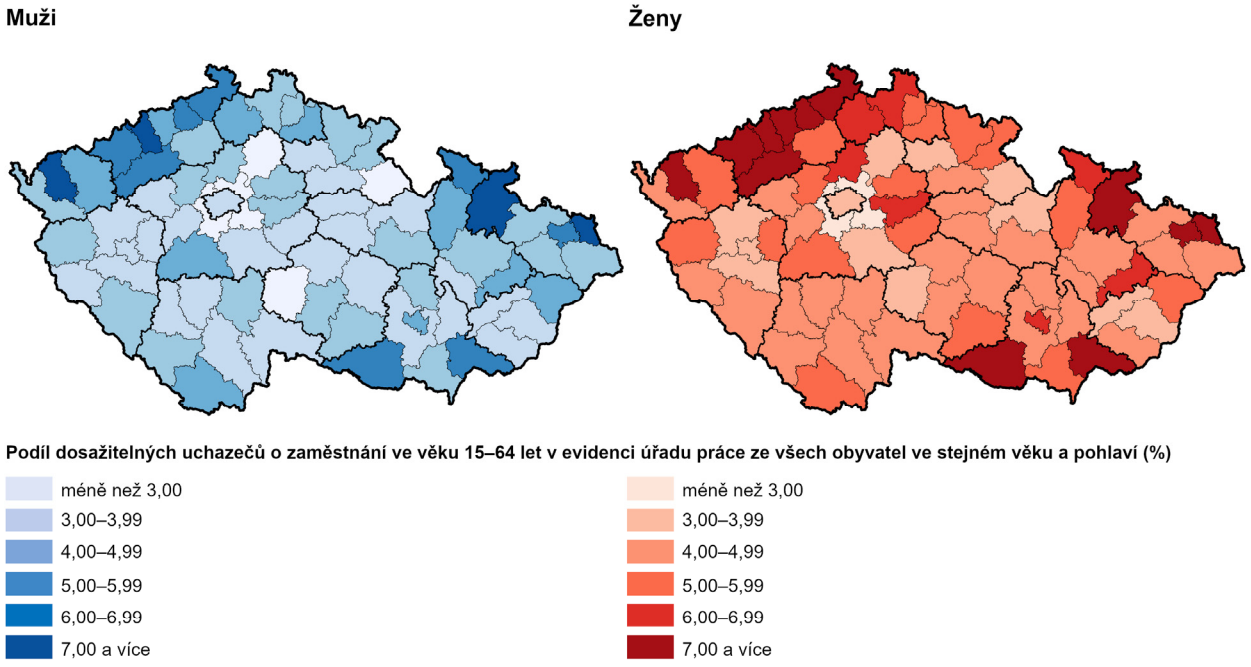
Na vývoj nezaměstnanosti ve Středočeském kraji má hlavní vliv především dostupnost pracovního trhu hlavního města, v případě Mladoboleslavska pak trh vázaný na celorepublikově významný podnik automobilového průmyslu. Nejnižší podíl nezaměstnaných osob zaznamenaly na konci roku 2025 okresy Praha-východ a Praha-západ (1,76 %; od roku 2025 jsou publikována všechna data sloučená za oba okresy dohromady), Benešov (3,39 %) a Mladá Boleslav (3,42 %). Tyto okresy se umístily zároveň na špičce celorepublikového žebříčku, patřilo jim první, páté a sedmé místo. Středočeským okresem s nejvyšším podílem nezaměstnaných osob byl ke konci roku 2025 okres Kolín s podílem 5,67 % nezaměstnaných, to

představovalo 17. nejvyšší hodnotu mezi všemi okresy Česka. Nejvyšší hodnotu na celostátním žebříčku dosáhl okres Most (9,91 %).

Kraj zaznamenal třetí nejvyšší rozptyl podílu nezaměstnaných osob mezi okresy.

Rozptyl podílu nezaměstnaných osob v okrese s nejvyšším (Kolín) a nejnižším (Praha-východ a Praha-západ) podílem činil v roce 2025 ve Středočeském kraji 3,91 p. b., což byl třetí nejvyšší rozptyl po Moravskoslezském (5,10 p. b.) a Ústeckém kraji (5,09 p. b.). Nejnižší rozptyl byl naopak zaznamenán v Pardubickém kraji (0,74 p. b.).

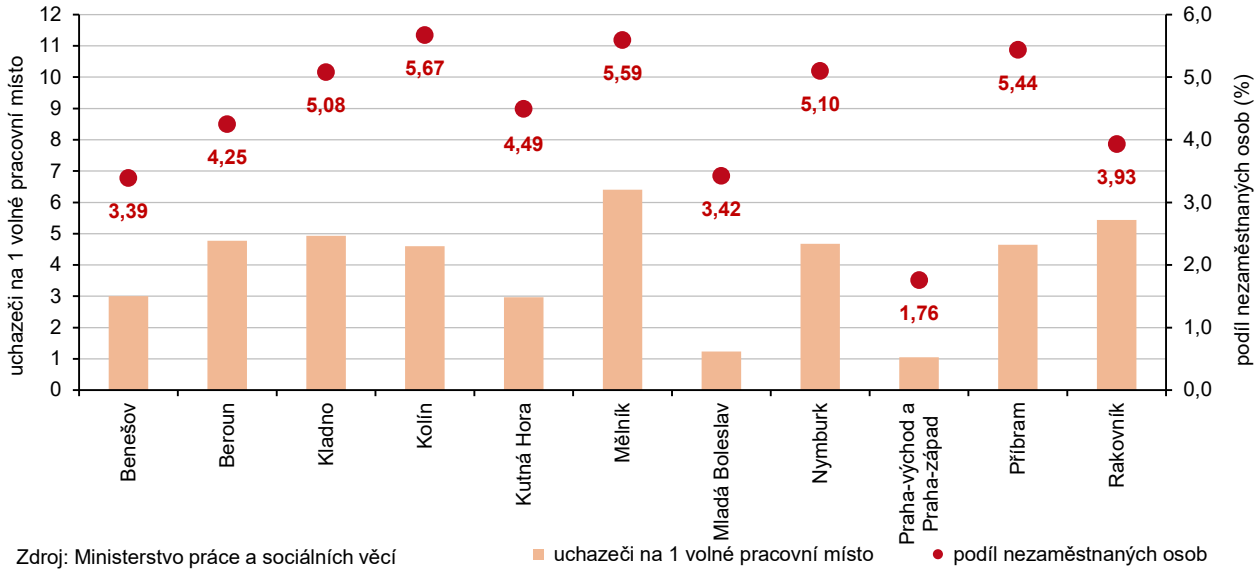
Kartogram 2.3 Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví v okresech k 31. 12. 2025

Pozn.: údaje za okresy Praha-východ + Praha-západ a okresy Plzeň-jih + Plzeň-sever společně

Zdroj: MPSV

Graf 2.11 Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo a podíl nezaměstnaných osob v okresech Středočeského kraje k 31. 12. 2025

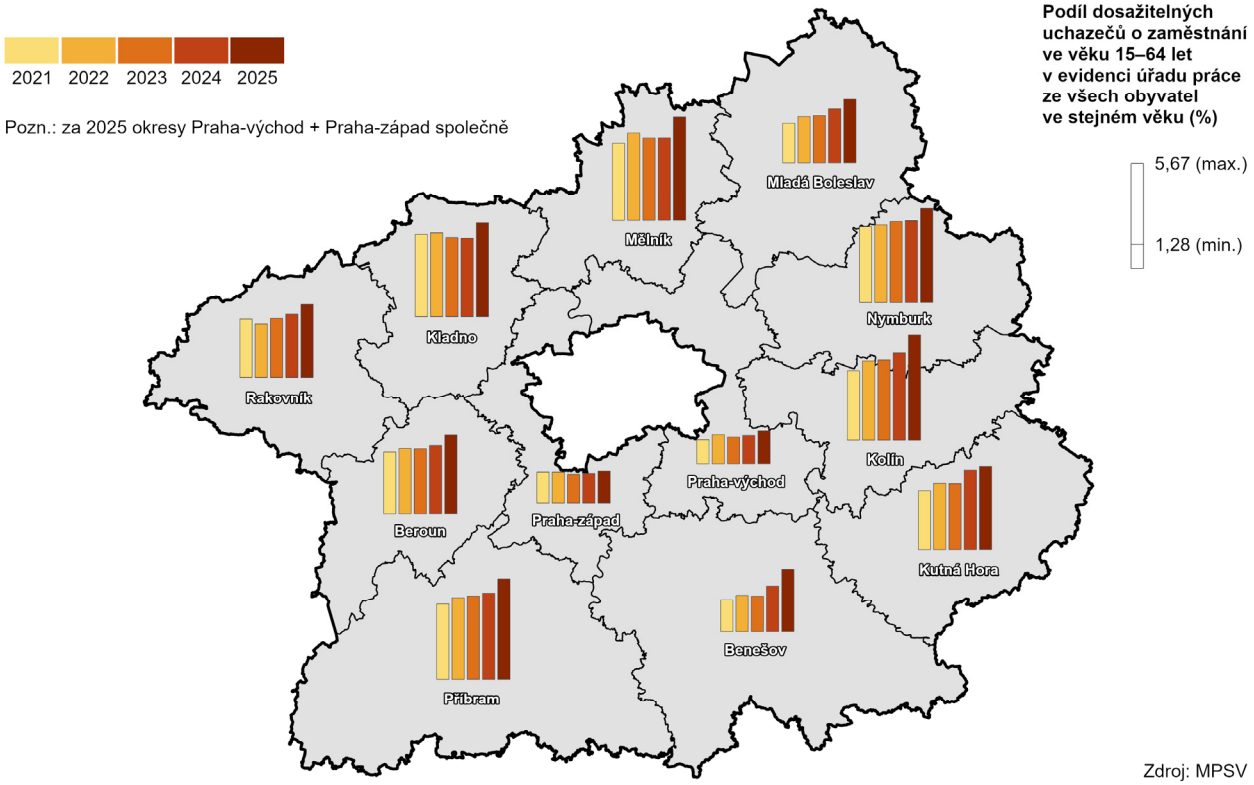

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Příbramsko představovalo jediný okres v kraji, kde byla nezaměstnanost mužů vyšší než nezaměstnanost žen.

Podíl nezaměstnaných osob v kraji byl vyšší u žen (4,36 %) než u mužů (3,54 %). To platilo ve všech okresech Středočeského kraje kromě Příbramska, kde byla nezaměstnanost mužů nepatrně vyšší o 0,01 p. b. Všechny ostatní okresy zaznamenaly vyšší podíl nezaměstnaných žen, s nejvyšším rozdílem v okrese Kolín (o 1,67 p. b.). Mezi všemi 77 okresy Česka rovněž převažovaly okresy s vyšší nezaměstnaností žen než mužů (65 okresů), největší rozdíl zaznamenal okres Most (o 2,72 p. b.). Pouze 12 okresů Česka zaznamenalo vyšší nezaměstnanost mužů než žen, přičemž největšího rozdílu bylo dosaženo v okrese Karviná (o 1,07 p. b.).

Kartogram 2.4 Podíl nezaměstnaných osob v okresech Středočeského kraje v letech 2021 až 2025 (stav k 31. 12.)

Zdroj: MPSV

Každé šesté volné pracovní místo Česka se nacházelo ve Středočeském kraji.

Ke konci roku 2025 bylo ve Středočeském kraji celkem 13 964 volných pracovních míst, 16,0 % z celkového republikového počtu. K 1. lednu 2025 došlo na základě novely zákona o zaměstnanosti k zavedení maximální lhůty, po kterou je možné vést volné pracovní místo v evidenci Úřadu práce ČR. Podle této úpravy je neobsazené volné pracovní místo vedeno v evidenci po dobu maximálně 6 měsíců. V důsledku automatické expirace volných pracovních míst byl patrný skokový pokles v lednu 2025 a srovnání údajů s předchozími roky tak není možné.

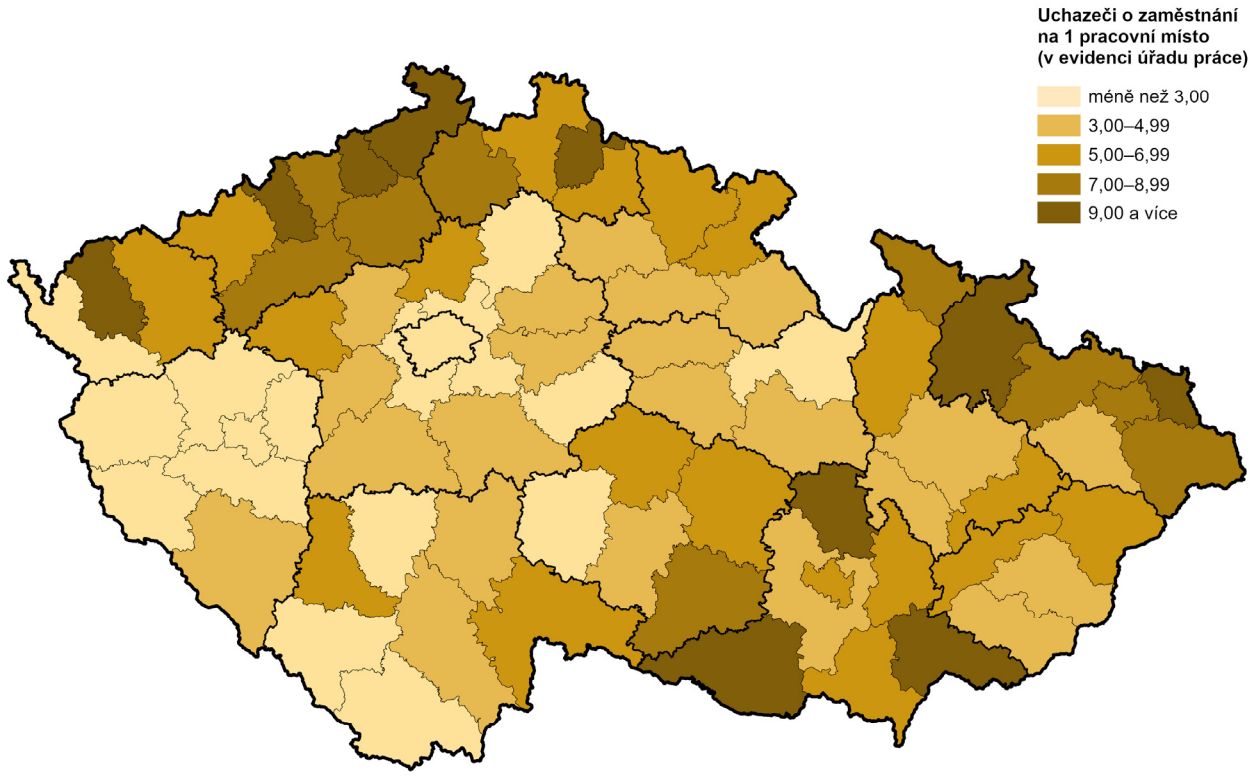
Počet volných pracovních míst dosáhl svého maxima v roce 2021, poté začal klesat.

V obecném pohledu bylo možné sledovat historicky nejvyšší počet volných pracovních míst v roce 2021, který více než trojnásobně převyšoval do té doby nejvyšší hodnotu z roku 2007. Z maxima v roce 2007 následoval ale během dvou dalších let výrazný pokles na minimální hodnotu ke konci roku 2009. V období let 2010 až 2013 docházelo pouze k pozvolnému nárůstu počtu volných pracovních míst, od roku 2014 však následoval strmý růst. Z minima v roce 2009 se tak počet volných pracovních míst dostal do konce roku 2021 na téměř 19násobek. V následujících letech se vývoj obrátil a počet volných pracovních míst klesal.

Polovina volných pracovních míst byla soustředěna do tří okresů.

Polovina volných pracovních míst kraje byla ke konci roku 2025 soustředěna pouze do tří okresů – Praha-východ, Praha-západ (dohromady 4 292) a Mladá Boleslav (2 627). Naopak nejméně pracovních míst bylo k dispozici v okrese Rakovník (269).

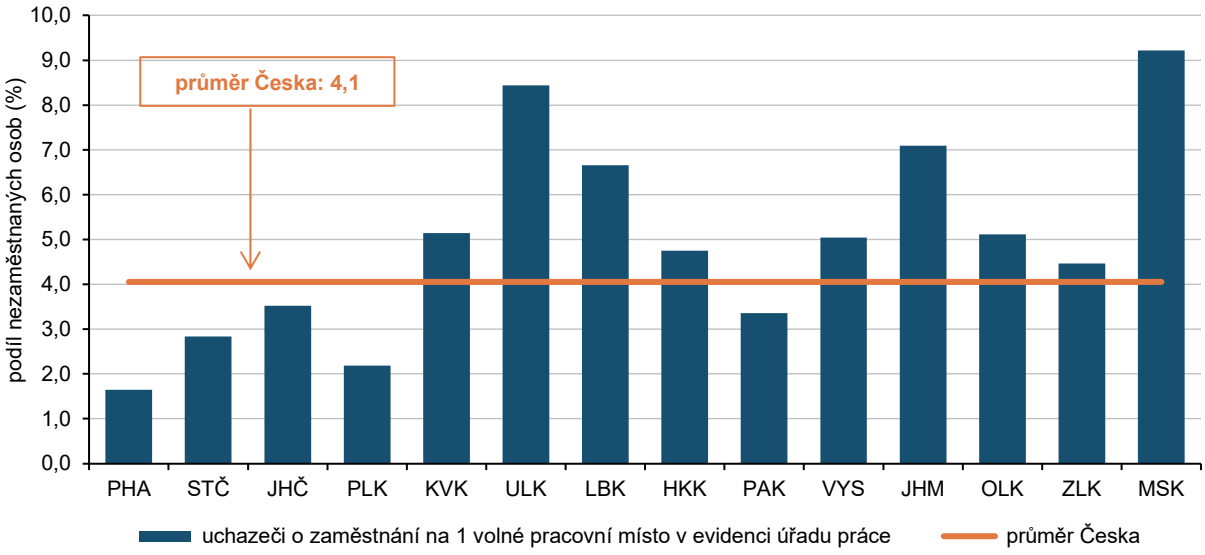
Kartogram 2.5 Uchazeči o zaměstnání na pracovní místo v evidenci úřadu práce v okresech k 31. 12. 2025

Pozn.: údaje za okresy Praha-východ + Praha-západ a okresy Plzeň-jih + Plzeň-sever společně

Zdroj: MPSV

Graf 2.12 Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo podle krajů k 31. 12. 2025

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

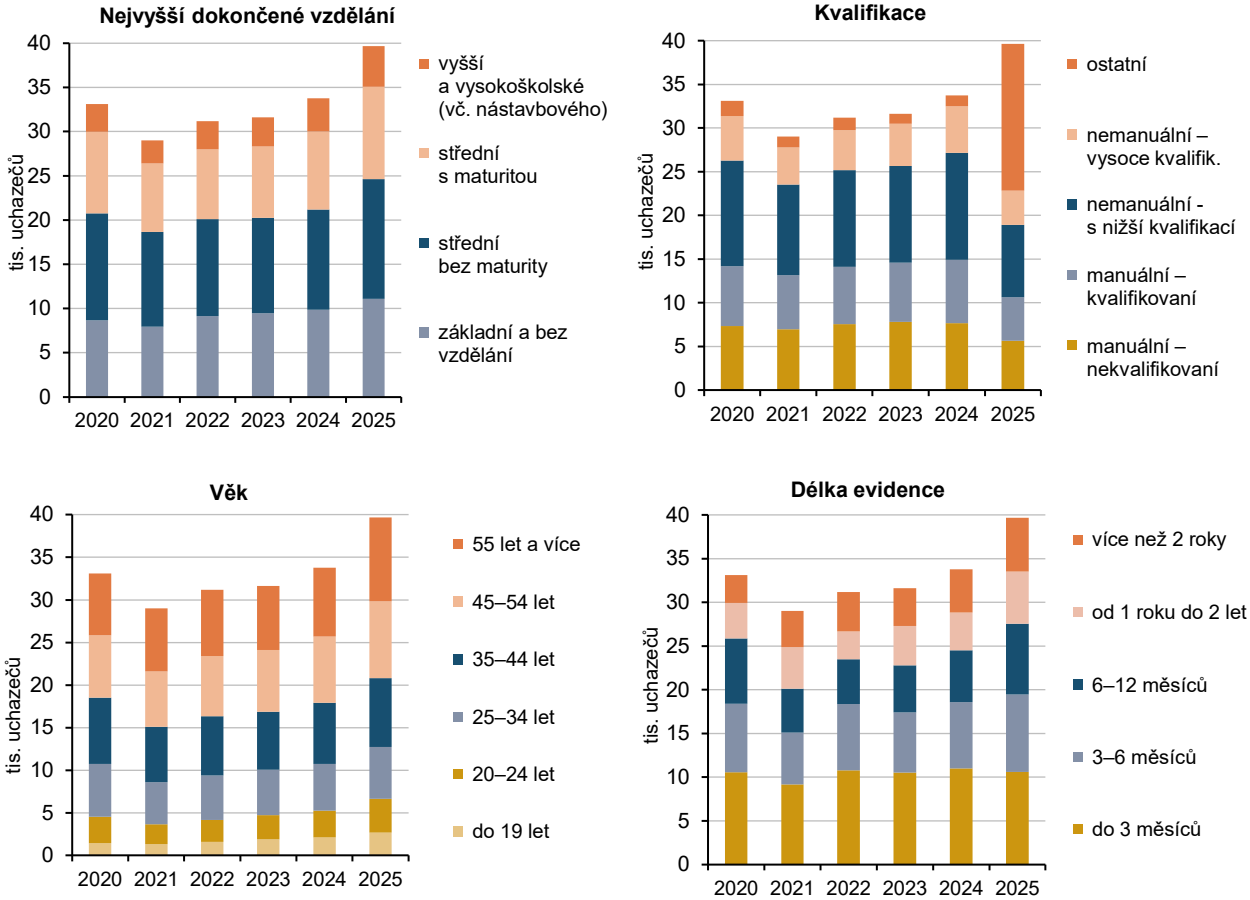
Na jedno volné pracovní místo připadal 3. nejnižší počet uchazečů mezi kraji.

Ke konci roku 2025 připadalo na jedno volné pracovní místo v kraji průměrně 2,8 uchazečů, což bylo méně, než činil průměr za Česko (4,1) a třetí nejnižší hodnota v mezikrajském srovnání. Nejméně uchazečů připadalo na jedno volné pracovní místo v hl. m. Praze (1,6) a v Plzeňském kraji (2,2); nejvíce naopak v krajích Moravskoslezském (9,2) a Ústeckém (8,4).

Republikově nejnižší počet uchazečů na 1 pracovní místo zaznamenaly okresy v zázemí Prahy.

Mezi středočeskými okresy vykázaly nejnižší počet uchazečů na jedno volné pracovní místo okresy Praha-východ, Praha-západ (1,1) a Mladá Boleslav (1,2), jednalo se zároveň o nejnižší hodnoty mezi všemi okresy Česka. Nejvyšší počet naopak zaznamenaly okresy Mělník (6,4), Rakovník (5,4) a Kladno (4,9).

Graf 2.13 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence ve Středočeském kraji (stav k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Každý druhý nezaměstnaný byl evidovaný na úřadu práce méně než 6 měsíců; tři z deseti nezaměstnaných pak více než rok.

S rostoucí celkovou mírou nezaměstnanosti do roku 2014 docházelo ke zvyšování podílu skupiny dlouhodobě nezaměstnaných v evidenci úřadu práce (nad 1 rok) na celkovém počtu evidovaných nezaměstnaných, a naopak klesaly podíly skupin krátkodobě nezaměstnaných (do 3 měsíců a 3 až 6 měsíců). Po roce 2014, kdy došlo k obratu ve vývoji nezaměstnanosti, se trend u obou skupin obrátil. Zatímco ještě ke konci 3. čtvrtletí roku 2015 převažovali mezi uchazeči dlouhodobě nezaměstnaní (nad 1 rok) s 42,4 % nad krátkodobě nezaměstnanými do 6 měsíců s 41,3 %; v polovině roku 2020 zaznamenali výrazně vyšší (3,4násobný) podíl krátkodobě nezaměstnaní oproti dlouhodobě nezaměstnaným (63,2 % vs. 18,5 %). V souvislosti s vlivem epidemické situace a změnami na pracovním trhu se od roku 2020 začala situace opět měnit, podíl krátkodobě nezaměstnaných klesal a dlouhodobě

nezaměstnaných rostl. V polovině roku 2021 byl dosažen minimální podíl krátkodobě nezaměstnaných (45,6 %) a ve 3. čtvrtletí 2021 pak maximální podíl dlouhodobě nezaměstnaných (31,6 %), potom se vývoj opět otočil a došlo ke kolísání. Ke konci roku 2025 činil podíl krátkodobě nezaměstnaných 49,1 % a podíl dlouhodobě nezaměstnaných 30,6 %.

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných v populaci byl v kraji nižší než v rámci celého Česka.

Stejný vývoj vykázal i podíl dlouhodobě nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 až 64 let. Do roku 2014 vzrostl na maximum 2,74 % a od té doby postupně klesal až na minimální hodnotu koncem roku 2019, a to 0,55 %. Pak se ale opět zvyšoval (s výjimkou roku 2022) a ke konci roku 2025 dosáhl 1,27 %. Jednalo se o nižší hodnotu ve srovnání s republikovým průměrem (1,72 %) a 7. nejnižší hodnotu mezi kraji. Nejnižší podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob v rámci populace 15 až 64 let vykázalo hl. m. Praha (1,11 %), nejvyšší naopak Ústecký kraj (3,07 %).

Zastoupení absolventů a mladistvých na celkovém počtu uchazečů bylo mezi kraji 2. nejvyšší.

Podíl absolventů a mladistvých na celkovém počtu uchazečů činil na konci roku 2025 ve Středočeském kraji 7,28 % (v Česku 6,23 %), což byla druhá nejvyšší hodnota po kraji Královéhradeckém (7,30 %). Podíl absolventů a mladistvých v posledních osmi letech každoročně rostl (vyjma roku 2022). Nejméně se na celkovém počtu uchazečů podíleli absolventi a mladiství v okresech Příbram a Beroun (shodně 6,3 %), nejvíce naopak na Rakovnicku (9,2 %).

Nejnižší podíl osob se zdravotním postižením v rámci celé republiky zaznamenalo zázemí Prahy; nejvyšší naopak Rakovnicko.

Osoby se zdravotním postižením tvořily 10,3 % uchazečů o zaměstnání (v Česku 12,3 %), jejich podíl v posledních osmi letech klesal (vyjma roku 2021). Na konci roku 2025 se jednalo o třetí nejnižší podíl po hl. m. Praze (6,5 %) a Karlovarském kraji (9,6 %); na opačném konci žebříčku stál s nejvyšším podílem Plzeňský kraj (15,2 %). Mezi středočeskými okresy vybočovalo Rakovnicko s více než pětinovým podílem (21,7 %) osob se zdravotním postižením na celkovém počtu uchazečů, jednalo se o nejvyšší hodnotu v rámci celé republiky. Naopak nejnižším podílem mezi všemi okresy Česka vynikaly okresy Praha-východ a Praha-západ (7,5).

Podíl uchazečů s nárokem na podporu v nezaměstnanosti byl nejnižší za posledních 10 let.

Na konci roku 2025 mělo nárok na podporu v nezaměstnanosti 28,5 % uchazečů, což byl nejnižší podíl za posledních 10 let. Jednalo se o hodnotu nad republikovým průměrem (25,4 %) a mezi kraji 7. nejvyšší. Nejvyšší zastoupení uchazečů majících nárok na podporu zaznamenaly kraje Vysočina (31,7 %) a Pardubický (30,9 %), nejnižší naopak kraje Ústecký (18,5 %) a Karlovarský (18,9 %). V rámci středočeských okresů mělo nejméně uchazečů nárok na podporu na Kladensku (23,4 %), nejvíce v okrese Benešov (36,0 %).

Mezi uchazeči o zaměstnání rostl podíl mladých do 25 let a zároveň 55 a víceletých.

Mezi středočeskými uchazeči o zaměstnání byla ke konci roku 2025 nejvíce zastoupena nejstarší věková skupina 55 a více let, tvořila téměř čtvrtinu všech uchazečů (24,8 %). Druhou nejpočetnější skupinu představovala věková kategorie 45–54 let (22,7 %). O tom, že se věková skladba uchazečů v čase proměňovala, svědčí porovnání se situací před deseti lety, kdy se nejvíce uchazečů nacházelo v mladší věkové skupině 35–44 let. Tato věková skupina byla ke konci roku 2025 až třetí nejpočetnější (20,4 %). Během posledních 10 let se proměnilo i zastoupení dvou nejmladších věkových skupin uchazečů. Zatímco v roce 2015 byla výrazně početnější skupina 25–34 let, ke konci roku 2025 bylo více uchazečů v kategorii do 25 let (16,7 %) a ve věku 25–34 let bylo uchazečů úplně nejméně (15,3 %).

Mladí uchazeči do 35 let tvořili 4. nejnižší podíl mezi kraji, starší uchazeči od 55 let naopak 7. nejvyšší.

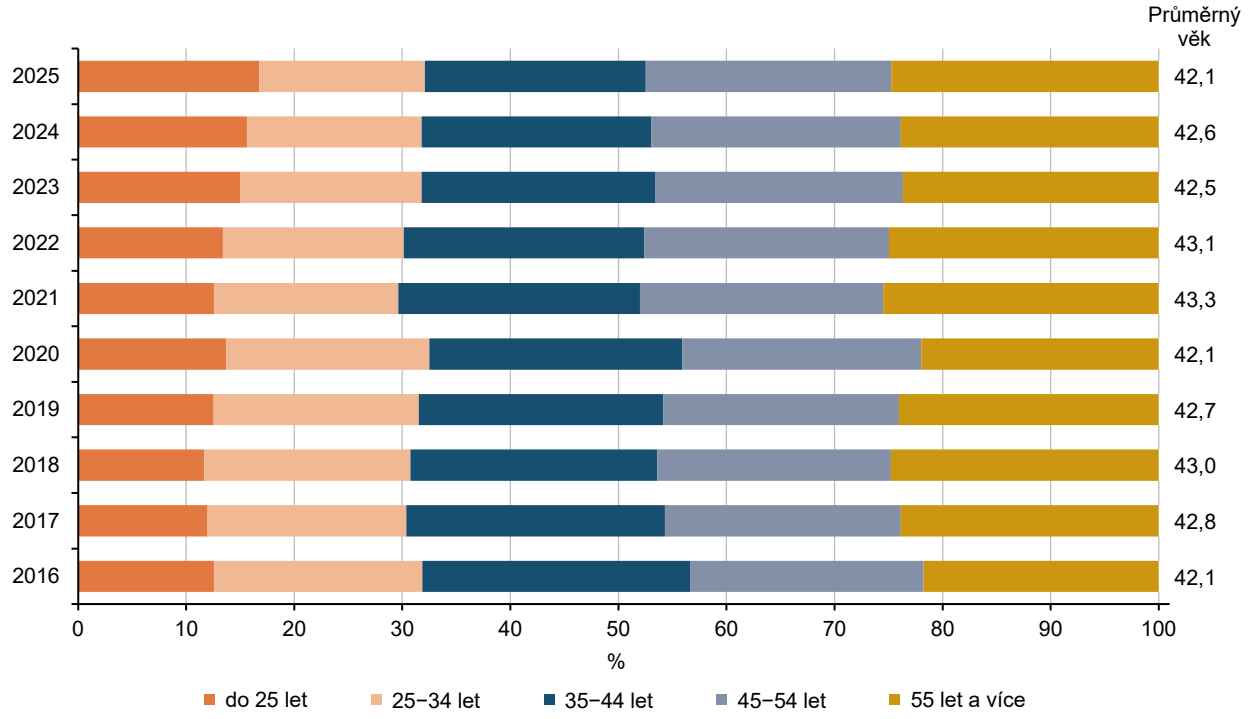
Při mezikrajském porovnání věkové struktury uchazečů vycházel ve Středočeském kraji 4. nejnižší podíl mladých uchazečů ve věku do 35 let na celkovém počtu uchazečů (32,1 %). Nejvyšší zastoupení mladých mezi uchazeči zaznamenal

Ústecký kraj (35,8 %) a nejnižší Moravskoslezský kraj (29,6 %). Naopak v případě starších uchazečů ve věku 55 a více let vykázal Moravskoslezský kraj nejvyšší podíl (28,4 %), nejnižší zastoupení pak zaznamenalo hl. m. Praha (21,9 %). Ve Středočeském kraji se uchazeči od 55 let podíleli na celkovém počtu uchazečů téměř čtvrtinou (24,8 %), což představovalo 7. nejvyšší zastoupení mezi kraji.

Průměrný věk uchazečů v posledních sedmi letech poklesl.

Tento vývoj věkové struktury uchazečů se v posledních pěti letech projevil poklesem průměrného věku uchazečů o zaměstnání. Zatímco v letech 2014 až 2018 vzrostl průměrný věk uchazečů ze 40,7 let na 43,0 let; v roce 2019 začal průměrný věk každoročně klesat (vyjma roku 2021) až na hodnotu 42,1 let ke konci roku 2025. Jednalo se o 7. nejvyšší průměrný věk mezi kraji, nejvyšší byl zaznamenán v Moravskoslezském kraji (43,4 let), nejnižší naopak v kraji Ústeckém (41,1 let).

Graf 2.14 Uchazeči o zaměstnání podle věkových skupin ve Středočeském kraji (stav k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Nejpočetnější byla pětiletá skupina uchazečů ve věku 60 až 64 let.

Při pohledu na podrobnější věkovou strukturu uchazečů v podobě pětiletých skupin, byla v polovině krajů zjištěna jako nejpočetnější kategorie uchazečů ve věku 60 až 64 let, jednalo se o kraje Středočeský, Plzeňský, Královéhradecký, Pardubický, Jihomoravský, Zlínský a Moravskoslezský. Ve čtyřech krajích byli nejčastěji uchazeči ve věku 55 až 59 let, a sice v krajích Jihočeském, Karlovarském, Ústeckém a Vysočina. Věková kategorie 50 až 54 let byla nejpočetnější v krajích Libereckém a Olomouckém. Hlavní město Praha mělo mezi všemi uchazeči nejvíce uchazečů ve středním věku mezi 45 a 49 lety.

Uchazeči nad 55 let byli nejvíce zastoupení na Mladoboleslavsku, do 35 let na Nymbursku.

V rámci Středočeských okresů bylo patrné nejvyšší zastoupení starších uchazečů nad 55 let v okrese Mladá Boleslav (28,5 %) a nejnižší naopak v okresech Praha-východ a Praha-západ (22,4 %). Mladí uchazeči do 35 let byli nejpočetnější v rámci okresu Nymburk a nejméně početní v okresu Beroun (29,6 %).

Mezi uchazeči o zaměstnání byli více než třemi pětinami zastoupeni uchazeči se základním vzděláním a středoškoláci bez maturity.

Nejvyšší podíl uchazečů podle vzdělání tvořili ke konci roku 2025 nezaměstnaní se středním vzděláním bez maturity (34,1 %). Podíl této skupiny uchazečů se za posledních 10 let výrazně snížil (z 39,7 % v roce 2015). Zastoupení druhé nejpočetnější kategorie základní vzdělání a bez vzdělání v průběhu posledních deseti let kolísalo a ve srovnání s rokem 2015 (27,2 %) se jen mírně zvýšilo (28,0 %). Tyto dvě vzdělanostní kategorie tvořily dohromady více než tři pětiny uchazečů o zaměstnání.

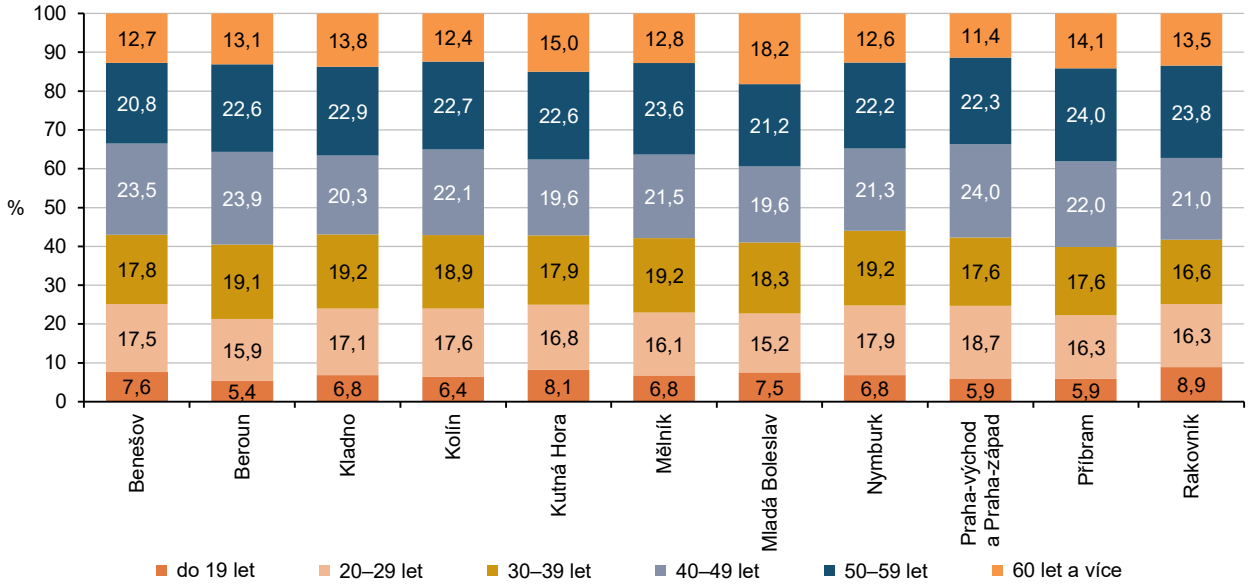
Vzrostl počet i podíl uchazečů s vysokoškolským vzděláním; tvořili ale nejnižší, jen desetinový, podíl mezi uchazeči.

Méně byli zastoupeni uchazeči s vyššími stupni vzdělání. Přibližně čtvrtina uchazečů (26,3 %) měla středoškolské vzdělání s maturitou, jejich podíl v posledních deseti letech mírně vzrostl (z 25,1 %). Úplně nejméně, zhruba desetinou (11,6 %), byla zastoupena nejvzdělanější skupina uchazečů s vysokoškolským vzděláním. Jejich podíl v průběhu posledních deseti let vzrostl výrazněji (z 8,0 %), a to i v absolutním vyjádření. Projevuje se zde skutečnost, že se celkově zvyšuje vzdělanostní úroveň a v populaci roste zastoupení osob s vysokoškolským vzděláním.

Nejvyšší zastoupení uchazečů se základním vzděláním zaznamenalo Kladensko, s vysokoškolským vzděláním zázemí Prahy.

V rámci středočeských okresů vykázal nejvyšší zastoupení uchazečů se základním (i neúplným) vzděláním okres Kladno (39,4 %), se středním vzděláním bez maturity okres Příbram (40,4 %); v obou těchto kategoriích stály na druhé straně žebříčku s nejnižšími podíly okresy Praha-východ a Praha-západ (dohromady 15,6 %, resp. 25,6 %). Tyto dva okresy zároveň zaznamenaly nejvyšší podíl uchazečů se středoškolským vzděláním s maturitou (33,1 %) a vysokoškolským vzděláním (25,7 %); právě v okresech Praha-východ a Praha-západ je koncentrace vysokoškoláků v populaci nejvyšší.

Graf 2.15 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle věku v okresech Středočeského kraje (stav k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Nejvyšší podíl na uchazečích tvořili nemanuální pracovníci s nižší kvalifikací.

Při členění uchazečů podle kvalifikace zaměstnání tvořila ke konci roku 2025 nejvyšší podíl (z počtu uchazečů, u kterých kategorie byla uvedena) kategorie nemanuálních pracovníků s nižší kvalifikací (36,3 %), na druhém místě byla kategorie manuálních nekvalifikovaných pozic (24,8 %), na třetím místě manuální kvalifikovaní pracovníci (21,9 %) a nejnižší podíl vykázala skupina nemanuálních vysoce kvalifikovaných zaměstnání (17,1 %). Většinu uchazečů (61,0 %) tedy tvořili pracovníci nekvalifikovaní nebo s nízkou kvalifikací. Tyto podíly se v průběhu

posledních 6 let neměnily, ve všech letech platilo, že šest uchazečů z deseti mělo nízkou nebo žádnou kvalifikaci.

Příjmy a životní podmínky domácností

Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele v posledních devětadvaceti letech rostl, po Praze byl druhý nejvyšší.

Úroveň materiálního bohatství domácností trvale bydlících osob v jednotlivých regionech do velké míry naznačuje čistý disponibilní důchod domácnosti (ČDDD). Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) v běžných cenách dosáhl v roce 2024 ve Středočeském kraji hodnoty 629,5 mld. Kč, na jednoho obyvatele tak připadalo 431,3 tis. Kč, což byla po Praze (528,3 tis. Kč) druhá nejvyšší hodnota mezi kraji. Nejnižší čistý disponibilní důchod domácností připadl na jednoho obyvatele v Ústeckém kraji (348,6 tis. Kč). Středočeský kraj se v posledních devětadvaceti letech umísťoval hodnotou tohoto ukazatele každoročně na druhé pozici za hlavním městem Prahou a s výjimkou tří let 2009, 2013 a 2020 docházelo k jeho stálému nárůstu. Přední místo si Středočeský kraj udržoval i celkovým podílem ČDDD na celorepublikové hodnotě tohoto ukazatele. V roce 2024 to bylo 14,5 %, tedy nejvíce po hl. m. Praze (16,8 %). Druhou pozici mezi kraji si Středočeský kraj drží nepřetržitě od roku 2000, v předchozím období let 1995 až 1999 stál na třetím místě za regionem hlavního města a Moravskoslezským krajem. Nejméně se na celkovém ČDDD republiky podílel kraj Karlovarský (2,4 %).

Střední Čechy zaznamenaly nejvyšší počet osob připadající na jednu domácnost.

Podle výsledků výběrového šetření o příjmech a životních podmínkách domácností hospodařilo v roce 2025 ve Středních Čechách 564 tis. domácností a v nich 1,4 mil. osob. Na jednu domácnost tak průměrně připadalo 2,49 osob. Středočeský region patří dlouhodobě k oblastem s vyšším počtem členů domácnosti, průměrný počet osob na jednu domácnost (2,49) byl v roce 2025 z regionálního pohledu úplně nejvyšší a o dvě desetiny vyšší než celorepublikový průměr (2,29). Stejně jako v celém Česku byly v regionu Střední Čechy mezi domácnostmi podle počtu členů zastoupeny nejvíce domácnosti se dvěma členy (30,5 %) a domácnosti jednotlivců (26,9 %). Podíly těchto dvou skupin byly však nižší než v celé republice (32,5 % dva členové a 31,9 % jednotlivci), u jednotlivců se jednalo dokonce o nejnižší zastoupení mezi regiony soudržnosti. Z meziregionálního pohledu dosahovaly republikově nadprůměrného zastoupení vícečlenné středočeské domácnosti; tříčlenné domácnosti zaznamenaly čtvrtý nejvyšší podíl (16,7 %), čtyřčlenné domácnosti nejvyšší podíl (20,4 %), pětičlenné a šesti- a vícečlenné domácnosti druhý nejvyšší podíl (4,1 % resp. 1,4 %) mezi regiony. Tyto výsledky obecně korespondovaly s charakterem českých regionů, kdy vyššího počtu členů domácností dosahovaly zpravidla venkovské oblasti, zatímco domácnosti s méně členy se vyskytovaly v oblastech s vyšším podílem městského obyvatelstva.

Kraj vykázal nejvyšší průměrný počet vyživovaných dětí a pracujících členů na domácnost.

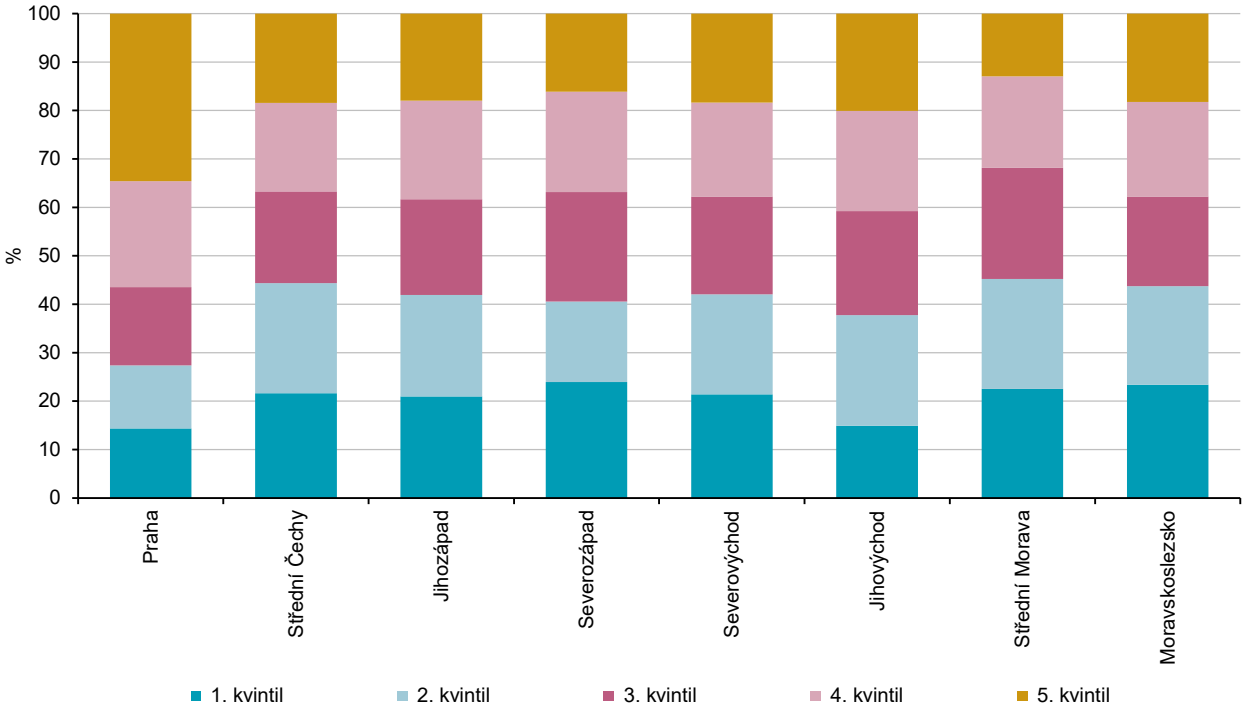
V souvislosti s demografickými charakteristikami zaznamenaly středočeské domácnosti v meziregionálním srovnání také nejvyšší průměrný počet vyživovaných dětí na domácnost (0,67) a v kombinaci s vyšší zaměstnaností zároveň i vyšší průměrný počet pracujících členů v domácnosti (1,14). Mezi středočeskými domácnostmi byla téměř čtvrtina domácností s dětmi do 12 let (24,5 %), což bylo stejně jako u předchozích dvou ukazatelů nejvíce mezi všemi regiony.

Čistý roční příjem na osobu byl pod republikovým průměrem.

Příjmy osob a domácností byly zjišťovány za rok předcházející šetření, tj. za rok 2024. Hrubý roční peněžní příjem na člena domácnosti činil ve Středních Čechách v roce 2024 průměrně 325 757 Kč, průměrný čistý roční peněžní příjem na osobu pak dosáhl výše 279 970 Kč. Tato hodnota byla pod celorepublikovým průměrem (293 853 Kč) a mezi osmi regiony soudržnosti byla pátou nejvyšší.

Graf 2.16 Podíl domácností za regiony soudržnosti podle kvintilového rozdělení domácností Česka na základě čistého peněžního příjmů v roce 2024

Rozdělení domácností v Česku	1. kvintil: *20 % domácností s nejnižšími příjmy*	2. kvintil: *druhých 20 % domácností*	3. kvintil: *třetích 20 % domácností*	4. kvintil: *čtvrtých 20 % domácností*	5. kvintil: *20 % domácností s nejvyššími příjmy*
Počet domácností v Česku	918 681	918 102	918 236	918 665	917 970
Horní hranice čistého peněžního příjmu na osobu v Česku (Kč)	208 483	260 000	306 502	398 917	x

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření EU-SILC (Životní podmínky 2025)

Příjmy středočeských domácností rostly, avšak pomaleji než v rámci celé republiky.

Příjmy domácností v regionu dlouhodobě rostou, ve srovnání s finanční situací před deseti lety se zvýšily o dvě třetiny (v roce 2014 byly 168 460 Kč). V porovnání s vývojem v Česku byl růst v regionu pomalejší; nárůst středočeského příjmu byl nižší než v republice (region o 66 %, Česko o 86 %), navíc se poměr mezi regionálním a republikovým příjmem změnil. Zatímco v roce 2014 dosahoval čistý příjem na osobu domácnosti ve středočeském regionu 106,9 % průměrné hodnoty Česka, v roce 2024 to bylo jen 95,3 % republikové hodnoty. Regionální příjem se během posledních deseti let dostal pod úroveň Česka v roce 2020 a v dalším období se k němu dorovnal pouze v roce 2022 (100,1 %). Nutno poznamenat, že v šetření životních podmínek celorepublikový průměr delší dobu poměrně značně ovlivňují výsledky za Prahu, kde jsou příjmy domácností oproti ostatním oblastem výrazně vyšší (361 780 tis. Kč za 2024, což odpovídalo 123,1 % průměru Česka).

Ve Středních Čechách byly více zastoupeny domácnosti s nižšími příjmy než v Česku.

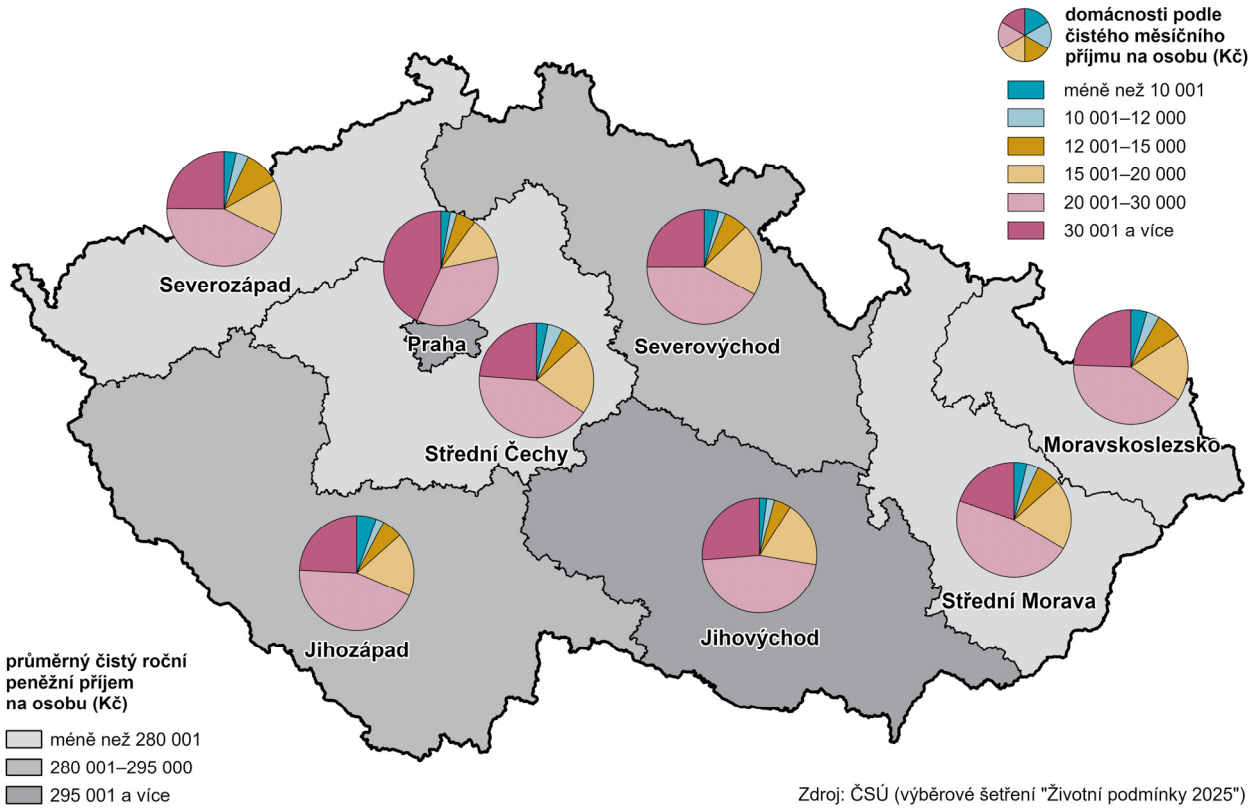
Podprůměrné příjmy v rámci republiky vykazoval středočeský region i v podílech domácností podle jednotlivých velikostních skupin měsíčního čistého příjmu na osobu. Zatímco ve Středních Čechách se podíly domácností s nižšími příjmy pohybovaly nad republikovou úrovní (příjem do 15 tis. Kč na osobu – SČ 13,2 %, Česko 12,8 %, příjem 15–20 tis. – SČ 21,4 %, Česko 18,0 %); podíly s vyššími příjmy nad 20 tis. Kč se naopak pohybovaly pod celorepublikovým průměrem (příjem 20–

30 tis. Kč na osobu – SČ 41,5 %, Česko 42,4 %; příjem 30–50 tis. Kč na osobu – SČ 19,3 %, Česko 21,0 % a nad 50 tis. Kč na osobu – SČ 4,5 %, Česko 5,7 %.

Více než dvě pětiny domácností disponovaly s čistým měsíčním příjmem 20–30 tis. Kč na osobu.

Nejčastějším příjmovým pásmem u středočeských domácností bylo v roce 2024 rozmezí čistého měsíčního příjmu 20–30 tis. Kč na osobu; patřilo sem 41,5 % domácností. Podíl domácností v této příjmové skupině se dlouhodobě zvyšuje, v roce 2014 patřilo do této kategorie jen 12,9 % domácností. Roste i podíl domácností s vyššími příjmy nad 30 tis. Kč na osobu. Zatímco v roce 2014 těmito financemi disponovalo jen 4,4 % domácností, v roce 2024 to byla už téměř každá čtvrtá domácnost v regionu (23,8 %).

Kartogram 2.6 Příjmy domácností v regionech soudržnosti v roce 2024

Zdroj: ČSÚ (výběrové šetření "Životní podmínky 2025")

Většina středočeských domácností bydlela ve vlastním domě, nejvíce ze všech regionů.

Úroveň bydlení patří k základním ukazatelům životního standardu obyvatel. Více než polovina, resp. 56,8 %, středočeských domácností bydlela v roce 2025 ve vlastním domě, což byl nejvyšší a jediný nadpoloviční výsledek mezi regiony. Tento výsledek odpovídá charakteru bydlení v kraji, tedy skutečnosti, že je v něm vyšší podíl rodinných domů, než je tomu v jiných regionech. Podíly domácností s jinými typy vlastnického poměru k obývanému bytu (osobní, družstevní, pronájem) byly ve Středních Čechách díky tomu naopak republikově podprůměrné a mezi regiony vůbec nejnižší; jednalo se o zastoupení domácností v bytech v osobním vlastnictví (20,2 %) a podíl domácností hospodařících v pronajatých bytech (15,2 %).

Středočeské domácnosti vykázaly mezi kraji druhé nejvyšší zatížení výdaji na bydlení.

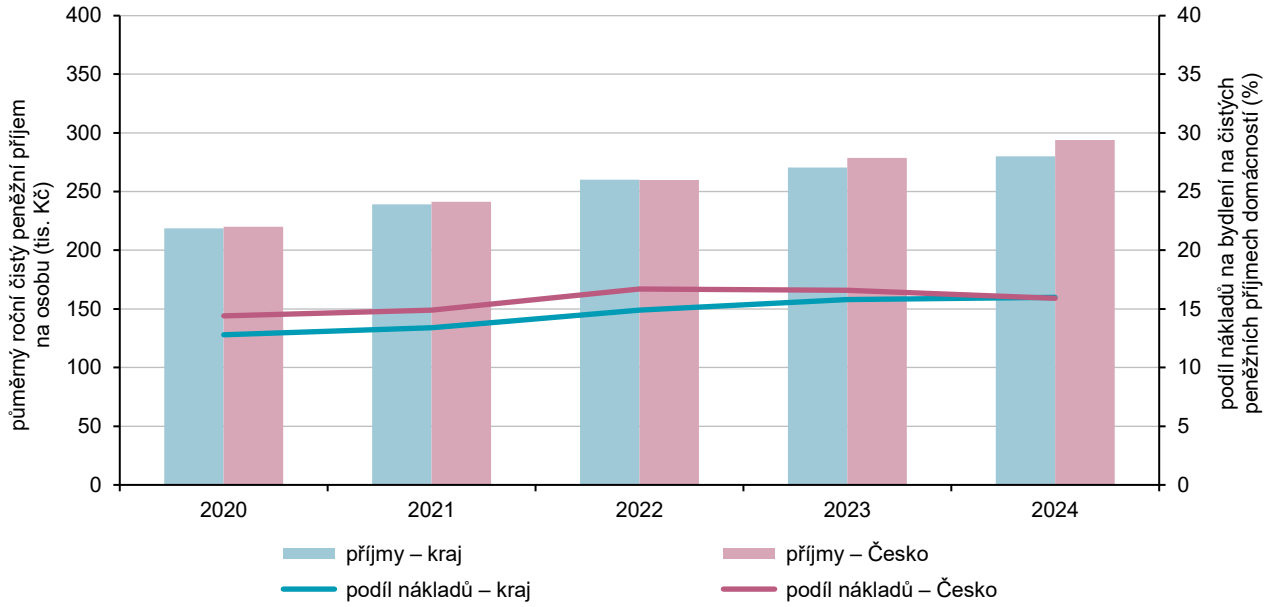
Náklady na bydlení bývají často pro domácnost jednou z hlavních výdajových položek a ovlivňují životní podmínky domácností. Středočeské domácnosti vydaly vloni na bydlení měsíčně v průměru 9 273 Kč, což bylo o 376 Kč více než

celorepublikový průměr a více financí za bydlení v Česku už zaplatily jen domácnosti v hlavním městě (10 872 Kč).

Náklady na bydlení představovaly téměř šestinu čistých příjmů domácnosti, podobně jako v celém Česku.

Náklady na bydlení představovaly pro středočeské domácnosti 16,0 % z jejich čistých měsíčních příjmů, což bylo na úrovni republikového průměru (15,9 %). Podíl nákladů na bydlení z celkových příjmů domácností se za deset let zvýšil přibližně o jeden procentní bod, naopak v Česku náklady propočtené na příjem klesly v průměru o necelé dva procentní body. I přesto, že podíl nákladů na bydlení z čistého příjmu středočeských domácností patřil k průměrným, byly dle subjektivního pohledu domácností tyto položky výraznější zátěží, než tomu bylo u domácností v celé republice. Podle tohoto pohledu nepředstavovaly náklady spojené s bydlením žádnou zátěž pro 7,8 % domácností v kraji, zatímco v Česku to bylo 10,4 % domácností.

Graf 2.17 Příjmy domácností a náklady na bydlení ve Středočeském kraji a Česku

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření EU-SILC (Životní podmínky)

Nejvyšší výdajovou položku na bydlení představovaly poplatky na elektřinu, ve srovnání s ostatními regiony se jednalo o nejvyšší podíl.

Nejvyšší výdajovou položkou na bydlení byly pro středočeské domácnosti platby za elektřinu. Měsíční průměr těchto poplatků činil 3 410 Kč a mezi regiony soudržnosti byl nejvyšší. Zároveň nejvyšší mezi regiony byl také podíl plateb za elektřinu na celkových nákladech domácnosti za bydlení (Střední Čechy – 36,8 %, Česko – 30,3 %). Ostatní měsíční poplatky související s bydlením byly zpravidla nižší než celorepublikové průměry, což je dáno významným podílem vlastnického bydlení ve středočeském regionu. Výjimkou byly jen poplatky za tuhá a tekutá paliva, které byly nejvyšší mezi regiony, což opět souvisí s převažujícím typem bydlení v této oblasti.

Vybavenost středočeských domácností patřila k nejlepším.

Vybavenost domácností určitými předměty či spotřebiči typu televizor, pračka, chladnička či mobilní telefon je v současné době samozřejmostí ve všech regionech Česka. U méně častého či luxusnějšího vybavení domácností (např. sušička prádla, počítač, osobní automobil) patřil podíl vlastnictví u středočeských domácností mezi regiony k nejvyšším. Středočeský kraj byl na 1. místě v podílu domácností vlastnících osobní auto (80,9 %), myčku nádobí (60,7 %) či sušičku prádla (40,9 %). Osobní počítač nebo notebook mělo k dispozici 83,9 % středočeských domácností, (3. nejvyšší podíl). Přístup na internet mělo 86 % domácností, stejně jako činil průměr

za Česko. Vybavenost počítačem a internetem byla jednoznačně nejvyšší v Praze, pouze hlavní město vykázalo v obou případech podíl vyšší než 90 %.

Polovina středočeských domácností vycházela se svými příjmy bez obtíží.

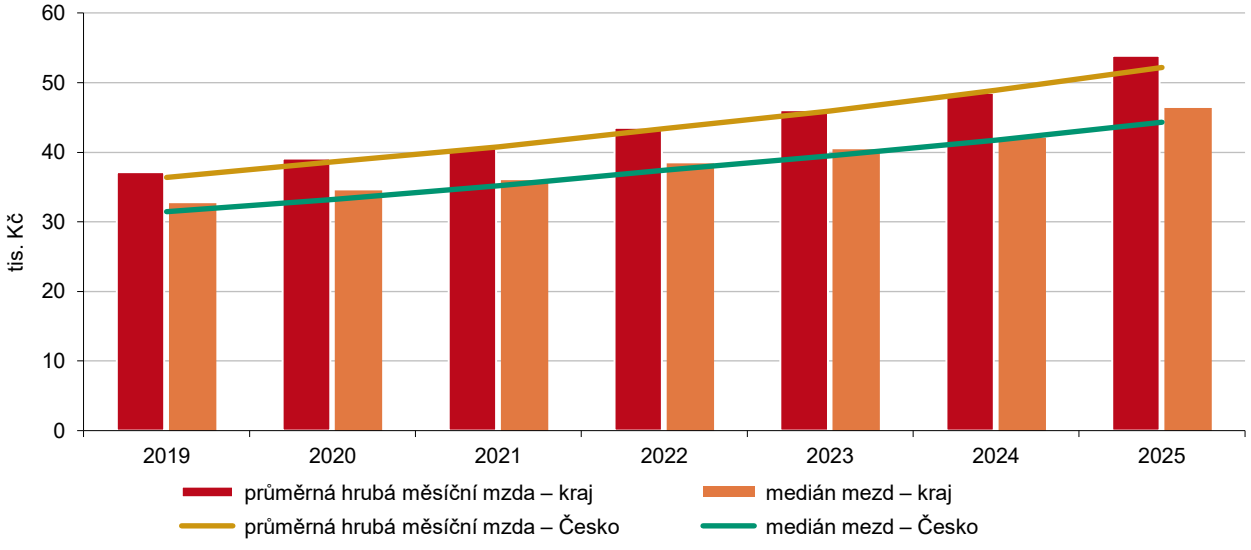
Součástí šetření bylo také zjišťování subjektivních názorů člena domácnosti na finanční situaci celé domácnosti. Z výsledků za posledních deset let vyplývá, že příjmová situace v návaznosti na hospodaření domácnosti se výrazně zlepšila i z pohledu členů domácnosti. Zatímco při šetření v roce 2015 nemělo problém vyjít s příjmem 30 % středočeských domácností, o deset let později uvedlo bezproblémový finanční chod 50 %, tedy polovina oslovených domácností. Subjektivní postoj středočeských domácností v otázce o hospodaření s příjmy však patřil z regionálního pohledu k těm negativnějším. V ostatních regionech Česka byl podíl domácností, které neměly po finanční stránce žádné obtíže, vyšší a republikový průměr činil 58 % domácností.

Mzdy

Průměrná mzda byla v kraji po Praze druhá nejvyšší a nad republikovým průměrem.

Podle strukturálního šetření mezd[4] dosahovala průměrná hrubá měsíční mzda ve Středočeském kraji v roce 2025 částky 53 845 Kč. Jednalo se po hl. m. Praze (65 594 Kč) o druhou nejvyšší průměrnou mzdu, která převýšila republikový průměr (52 202 Kč). Ve Středočeském kraji se průměrná mzda dostala nad celorepublikovou hodnotu v roce 2013 a převyšovala ji každoročně, výjimkou byl pouze rok 2021. Nejnižší průměrnou mzdu pobírali v roce 2025 zaměstnanci v Karlovarském kraji (45 257 Kč).

Graf 2.18 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd ve Středočeském kraji a Česku

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí

Během patnácti let vzrostla průměrná hrubá mzda v kraji více něž dvojnásobně.

Mezi lety 2011 a 2025 vzrostla hrubá průměrná měsíční mzda ve Středočeském kraji 2,1násobně (o 28 240 Kč), v celé republice se jednalo o nárůst 2,04násobný (o 26 577 Kč). Nejvýraznější růst mezi kraji zaznamenal Královéhradecký kraj

[4] *Údaje o průměrných mzdách jsou výsledkem strukturálního šetření mezd Ministerstva práce a sociálních věcí (výběrové šetření Informační systém o průměrném výdělku) a Ministerstva financí ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu). Toto výběrové šetření se odlišuje od ostatních mzdových zjišťování, neboť jsou přímo sledovány mzdy jednotlivých zaměstnanců a nikoli celkové objemy mzdových prostředků na úrovni podniků či organizací.*

(nejvyšší 2,25násobný relativní růst a druhý nejvyšší absolutní růst o 28 357 Kč), absolutně nejvíce vzrostla mzda v Praze (o 31 191 Kč). Naopak nejnižší absolutní nárůst byl patrný v kraji Karlovarském (o 23 689 Kč) a relativní v Praze (1,91násobný), ta však vyniká stabilně nejvyšší mzdovou úrovní.

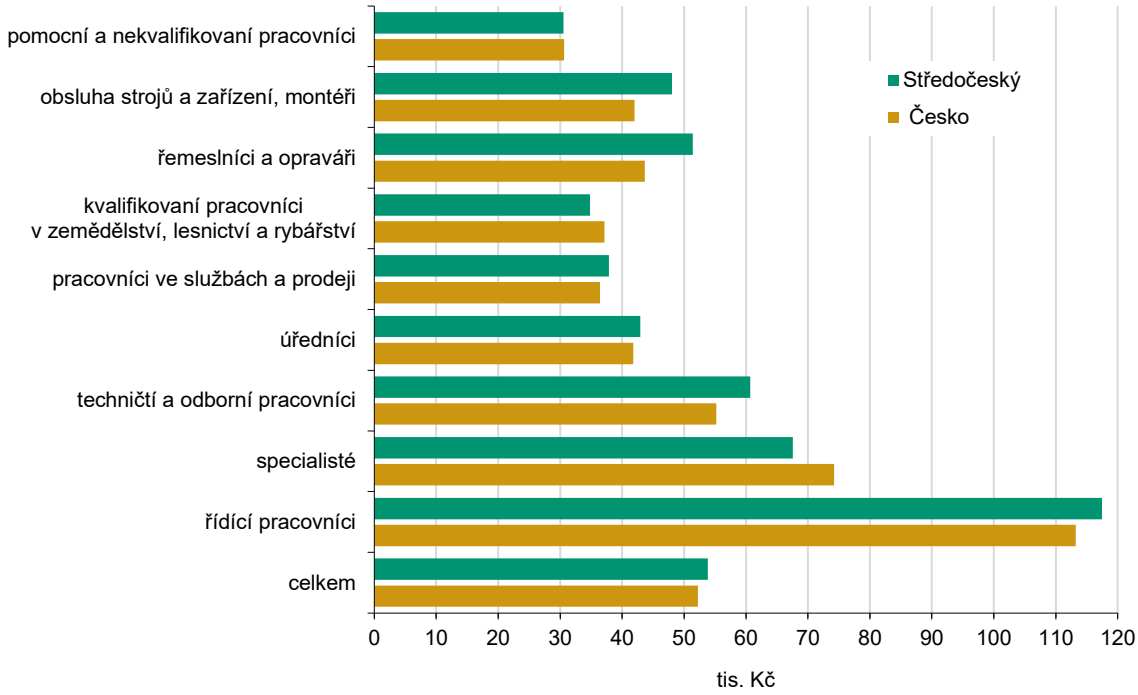
Třetí nejvyšší byl rozdíl ve výši průměrné mzdy mezi muži a ženami.

Středočeští muži pobírali v roce 2025 o 11 503 Kč vyšší průměrnou mzdu (59 192 Kč) než ženy (47 689 Kč), což byl třetí nejvyšší rozdíl mezi pohlavími po hlavním městě Praze (17 355 Kč) a Jihomoravském kraji (11 528 Kč). V celé republice pobírali muži o 10 597 Kč více než ženy. Nejnižší rozdíl (5 441 Kč) v průměrné mzdě mužů a žen byl patrný v Karlovarském kraji (kraj s celkově nejnižší průměrnou mzdou).

Muži zaujímali výší hrubé mzdy neustále 2. místo mezi kraji, ženy během 15 let klesly 4x na místo třetí.

Středočeští muži dlouhodobě zaujímali v hodnotě průměrné mzdy druhé místo mezi kraji. Ženy se po roce 2010 ocitly celkem 4x na třetím místě (v letech 2014, 2015, 2017 a 2021) po Praze a Jihomoravském kraji, jinak jim patřilo druhé místo stejně jako mužům. První místo patří dlouhodobě u obou pohlaví hl. m. Praze, v roce 2025 zde pobírali muži 74 099 Kč a ženy 56 744 Kč. Poslední místo patřilo v roce 2025 kraji Karlovarskému (muži 48 182 Kč, ženy 42 741 Kč), v případě mužů stál Karlovarský kraj na posledním místě v celém 15letém období, u žen ale až v posledním roce. V předchozím období let 2012 až 2024 se na posledním místě umisťoval pravidelně Zlínský kraj.

Graf 2.19 Průměrná hrubá měsíční mzda podle klasifikace zaměstnání ve Středočeském kraji v roce 2025

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí

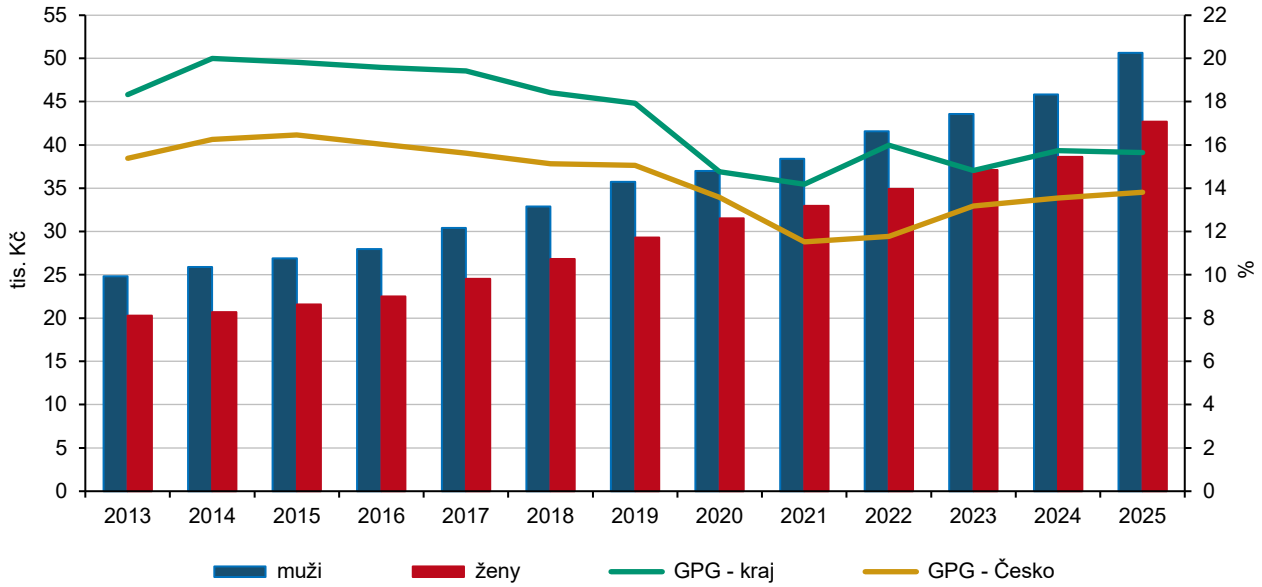
Nejvyšší mzdy pobírali řídící pracovníci, ve Středních Čechách se jednalo o druhé nejvyšší po hl. m. Praze.

V rámci strukturálního šetření mezd se zjišťují průměrné mzdy podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání. Nejvyšší mzdy pobírali řídící pracovníci, v roce 2025 se jednalo ve Středočeském kraji o 117 452 Kč, což byla druhá nejvyšší částka po hl. m. Praze (148 435 Kč). Druhou nejvyšší mzdu vykázala ve všech krajích třída specialistů, ve Středočeském kraji se ale jednalo mezi kraji až o 4. nejvyšší hodnotu (67 544 Kč) po Praze, Jihomoravském a Plzeňském kraji.

Středočeští techničtí a odborní pracovníci, řemeslníci, opraváři či montéři pobírali nejvyšší mzdy ve srovnání s ostatními kraji Česka.

Ve třech třídách zaměstnání vynikal Středočeský kraj dokonce 1. místem mezi kraji, a to v případě technických a odborných pracovníků (60 682 Kč), řemeslníků a opravářů (51 422 Kč) a obsluhy strojů, zařízení a montérů (48 024 Kč). Druhé nejvyšší mezikrajské průměrné mzdy pobírali středočeští úředníci (42 952 Kč). Nejhorší mzdová úroveň byla patrná u tříd pomocných a nekvalifikovaných pracovníků a u pracovníků ve službách a prodeji, ve Středočeském kraji pobírali tito pracovníci 30 547 Kč, respektive 37 890 Kč, což odpovídalo třetím nejvyšším hodnotám mezi kraji.

Graf 2.20 Medián mezd podle pohlaví a GPG*) ve Středočeském kraji

1) GPG - gender pay gap - relativní rozdíl mediánu mzdy mužů a žen (vztažený k mediánu mzdy mužů)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí

Medián mezd byl v kraji druhý nejvyšší, stejně jako v případě průměrné hrubé mzdy.

Medián mezd[5] Středočeského kraje dosáhl v roce 2025 částky 46 363 Kč, což byla po hl. m. Praze (52 793 Kč) druhá nejvyšší hodnota, stejně jako v případě průměrné hrubé mzdy. Rovněž se jednalo o hodnotu nad celorepublikovým průměrem (44 337 Kč). Medián mezd ukazuje mzdu zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení a vypovídá tak mnohem lépe o skutečné mzdové úrovni. Nejnižší hodnotu mediánu mezd vykázal stejně jako u průměrné hrubé mzdy Karlovarský kraj (40 932 Kč).

Absolutní nárůst mzdového mediánu byl mezi kraji třetí nejvyšší.

Mezi lety 2011 a 2025 vzrostl mzdový medián ve Středočeském kraji 2,07násobně, v celé republice se jednalo o nárůst 2,04násobný. Nejvyšší absolutní nárůst (o 25 631 Kč) zaznamenalo hl. m. Praha, ve Středočeském kraji byl nárůst třetí nejvyšší (o 23 916 Kč). Relativně nejvíce vzrostl medián v kraji Královéhradeckém (2,24krát), tento kraj zároveň vykázal druhý nejvyšší absolutní nárůst (25 126 Kč). K nejnižšímu absolutnímu růstu došlo v kraji Moravskoslezském (o 21 690 Kč), kde byl zároveň zaznamenán druhý nejnižší nárůst relativní (2,01násobný), po hlavním městě (1,94) s nejvyšší mzdovou úrovní.

Medián mezd byl v roce 2025 mezi kraji 2. nejvyšší, jak u mužů, tak u žen.

Rozdíl mezi mediánem mezd mužů (50 614 Kč) a žen (42 695 Kč) byl ve Středočeském kraji 7 919 Kč, což byl třetí nejvyšší absolutní rozdíl mezi kraji, v celé

[5] *Medián mezd ukazuje mzdu zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení a vypovídá tak mnohem lépe o skutečné mzdové úrovni*

republice se jednalo o rozdíl 6 580 Kč. Umístění Středočeského kraje mezi ostatními kraji v rámci jednotlivých pohlaví bylo v případě mediánu v roce 2025 stejné jako u průměrné mzdy, muži i ženy vykázali druhou (po hl. m. Praze) nejvyšší hodnotu. Podobně jako u průměrných mezd platilo i u mediánu, že v případě mužů byla situace stabilní celých 15 let. U žen však 2. místo nepřevažovalo po celé období, většinou (celkem v 9 rocích) se hodnota mediánu středočeských žen nacházela na třetím místě po Praze a Plzeňském kraji, zatímco druhého místa bylo v případě žen dosaženo v šesti letech (2011 až 2013, 2019, 2022 a 2025).

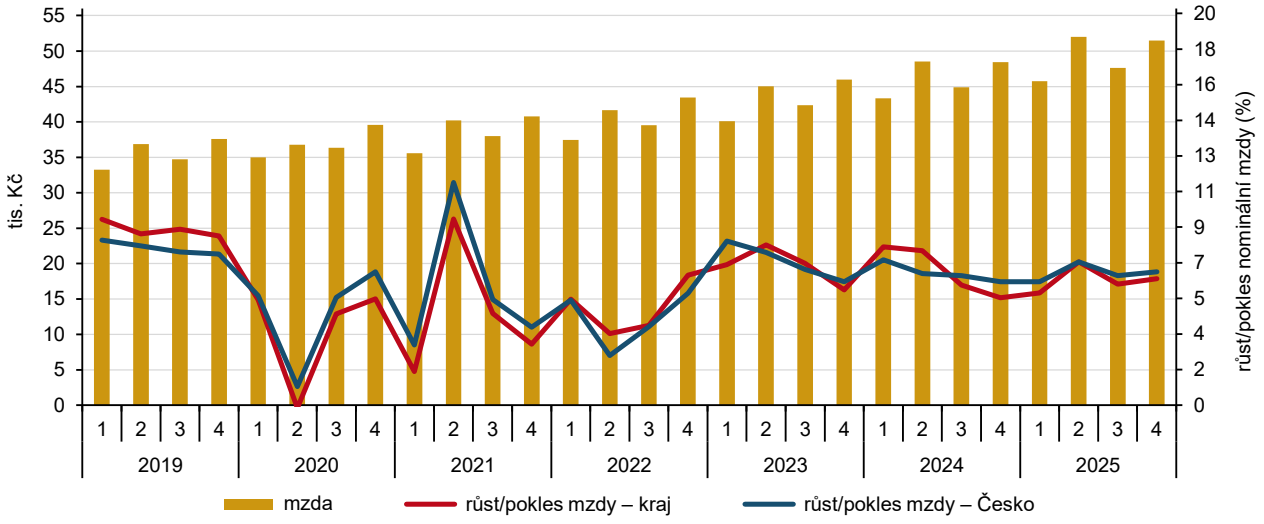
Gender pay gap byl mezi kraji třetí nejvyšší.

Relativní vyjádření rozdílu mediánu mzdy mužů a žen (vztažený k mediánu mzdy mužů), tzv. gender pay gap (GPG), byl ve srovnání se všemi kraji třetí nejvyšší (15,6 %). Republikový průměr GPG činil 13,8 %, nejnižší hodnotu vykázal Karlovarský kraj (10,1 %), nejvyšší kraj Královéhradecký (17,1 %). Gender pay gap měl ve Středočeském kraji během 15letého období nejdříve klesající tendenci, hodnota GPG se snižovala z maxima 20,0 % v roce 2014 na minimální hodnotu 14,2 % v roce 2021. Následně GPG vzrostl a v posledních dvou letech dosáhl hodnot 15,7 %, resp. 15,6 %. Gender pay gap kopíroval ve Středočeském kraji vývoj v celém Česku, pohyboval se však v celém období nad republikovým průměrem.

V roce 2025 zaznamenal kraj podle podnikového výkaznictví nejvyšší absolutní i relativní meziroční růst průměrné mzdy mezi kraji.

Druhým zdrojem získávání údajů o průměrných mzdách je zjišťování z podnikového výkaznictví ČSÚ, kde je celkový objem mzdových prostředků poměřován evidenčním počtem zaměstnanců podniku. V této metodice jsou data k dispozici čtvrtletně. Podle předběžných výsledků za rok 2025 dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda ve Středočeském kraji (na přepočtené počty zaměstnanců) výše 53 845 Kč, v meziročním srovnání činil přírůstek 5,3 tis. Kč (10,9 %). V porovnání s ostatními kraji se jednalo o nejvyšší absolutní přírůstek a spolu s Královéhradeckým krajem také nejvyšší relativní přírůstek. Nejméně vzrostla průměrná hrubá měsíční mzda v absolutním vyjádření v kraji Libereckém (o 2 399 Kč) a v relativním vyjádření v hl. m. Praze (o 5,8 %). Mzda v kraji byla v roce 2025 o 1 643 Kč vyšší než republikový průměr (52 202 Kč) a po hl. m. Praze (65 594 Kč) druhou nejvyšší mezi kraji. Naopak nejnižší hrubou průměrnou mzdu vykázal kraj Karlovarský (45 257 Kč).

Graf 2.21 Průměrná hrubá měsíční mzda[*)] a její meziroční změny podle čtvrtletí ve Středočeském kraji

[1)] podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2025 předběžné údaje

Nejnižší průměrná mzda byla typická pro 1. čtvrtletí roku.

Nejvyšší průměrná hrubá měsíční mzda byla vykazována do roku 2023 v posledním čtvrtletí každého roku (v důsledku časté výplaty ročních odměn), v letech 2024 a 2025 byla mzda ve 4. čtvrtletí podobná jako ve čtvrtletí druhém. Naopak nejnižší úroveň mzdy byla zaznamenána každoročně v prvním čtvrtletí roku.

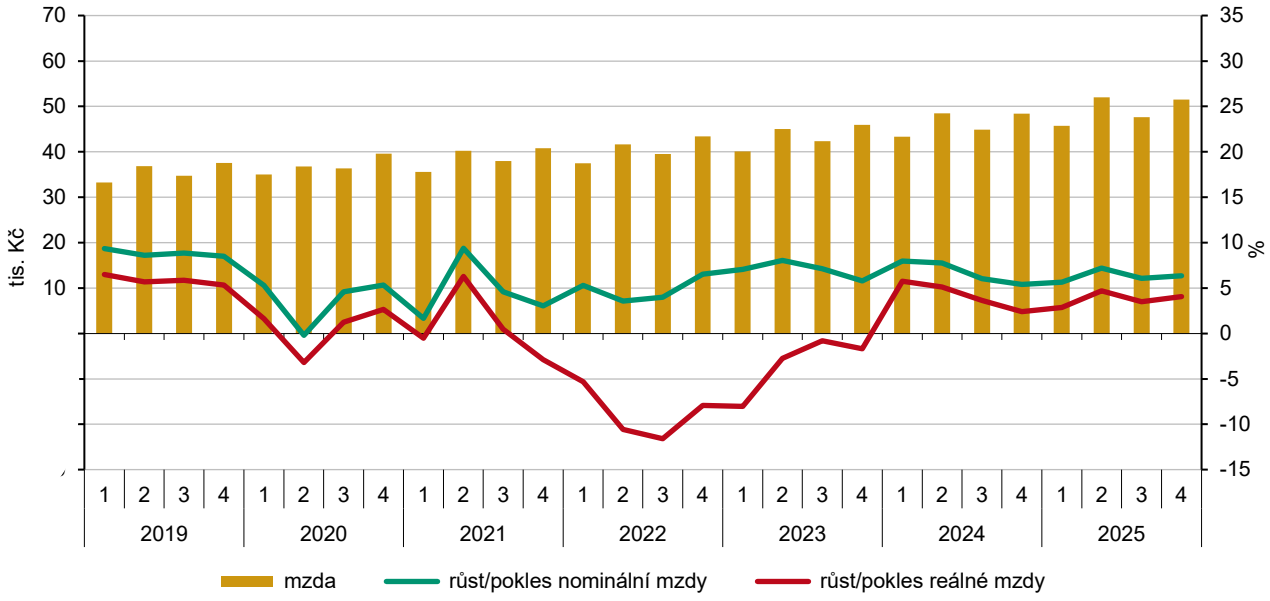
Nejvyšší meziroční pokles reálné mzdy byl zaznamenán ve 3. čtvrtletí 2022.

V letech 2018 a 2019 nebyl ve Středočeském kraji zaznamenán žádný čtvrtletní meziroční pokles nominální ani reálné měsíční mzdy. Od roku 2020 se do ekonomické situace promítala covidová pandemie a následně další faktory způsobující pokles ekonomiky. Zhoršení ekonomické situace se projevilo ve snížení meziročních nárůstů průměrné mzdy. Vzhledem k rostoucí inflaci se pokles mezd projevil především ve vývoji reálných mezd. Zatímco u nominální mzdy byl v letech 2000 až 2023 zaznamenán pouze jeden meziroční pokles, u reálných mezd došlo k deseti poklesům. Od 4. čtvrtletí 2021 do konce roku 2023 přitom mzdy reálně meziročně klesaly každé čtvrtletí (výjimkou bylo pouze 3. čtvrtletí 2023). Nejvyšší meziroční pokles reálné mzdy byl zaznamenán ve 3. a 2. čtvrtletí 2022 (o 11,6 %, resp. 10,6 %). V těchto dvou čtvrtletích došlo ke dvojcifernému poklesu ve všech krajích. Obdobím, ve kterém docházelo ve všech krajích k neustálému poklesu reálných mezd, bylo šest čtvrtletí od 1. čtvrtletí 2022 do 2. čtvrtletí 2023.

Ve všech čtvrtletích posledních dvou let rostla v kraji nominální i reálná mzda.

V letech 2024 a 2025 došlo k obratu a stabilizaci vývoje, na rozdíl od předchozího období byl ve všech čtvrtletích zaznamenán růst jak nominální, tak reálné mzdy. V případě nominální mzdy se růst pohyboval od 5,4 % (4. čtvrtletí 2024) do 8,0 % (1. čtvrtletí 2024), u reálné mzdy to bylo mezi hodnotami 2,4 % do 5,7 %. Při dlouhodobějším pohledu na všechna čtvrtletí posledních 10 let bylo nejvyššího meziročního nárůstu reálné mzdy dosaženo ve 2. čtvrtletí roku 2018 (o 8,4 %).

Graf 2.22 Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy[1)] na přepočtené počty zaměstnanců ve Středočeském kraji

[1)] podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2025 předběžné údaje

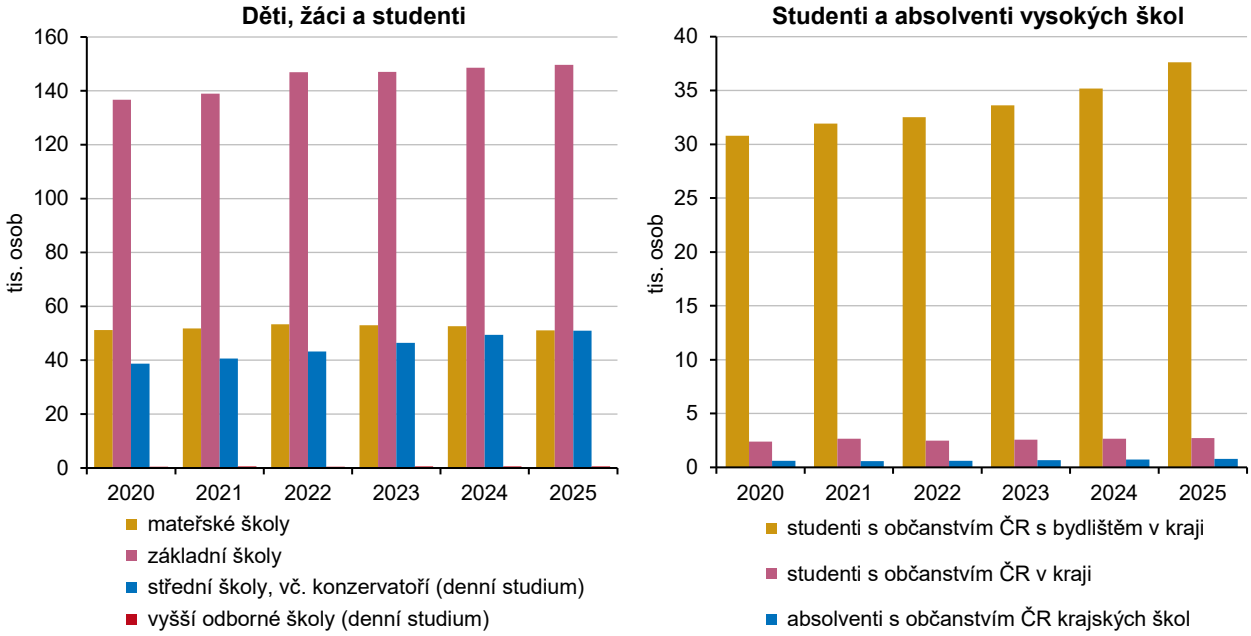
Vzdělávání

Počet dětí v mateřských školách klesal, největší intenzita nárůstu se přesunula ze základních do středních škol.

Ve Středočeském kraji docházelo v posledních letech k nárůstu počtu žáků a studentů základních, středních a vysokých škol. Počty dětí v mateřských školách naopak klesaly. Zatímco se počty dětí v mateřských školách po předchozím 20letém růstu už třetím rokem snižují, počet žáků v základních školách se zvyšuje 16. rokem,

avšak v posledních třech letech už s nižší intenzitou. Silné ročníky dětí se postupně začaly přesouvat do středních škol, kde se jejich počet zvyšuje 8 let v řadě, s největší intenzitou v posledních pěti letech. Důvodem je demografický vývoj v kraji ovlivněný vysokými přírůstky obyvatel stěhováním, jakož i nárůstem porodnosti. Nejvyšší přírůstky obyvatel stěhováním byly zaznamenány v letech 2022, 2007 a 2008, přicházelo především mladé obyvatelstvo připravené v kraji založit rodinu. To se následně promítlo do vývoje počtu narozených dětí, kterých přišlo ve Středočeském kraji na svět nejvíce v letech 2008 až 2010, 2017 a 2021.

Graf 2.23 Děti, žáci, studenti a absolventi škol ve Středočeském kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Rostl počet mateřských škol, třetím rokem ale klesal počet dětí v nich.

Ve Středočeském kraji fungovalo ve školním roce 2025/2026 celkem 831 mateřských škol s 2 554 třídami. Počet mateřských škol již 18. rokem v řadě roste, za tuto dobu přibylo v kraji 202 školek, přičemž v posledním roce to bylo 5 zařízení. Počet mateřských škol vzrostl během posledních deseti let v 11 krajích, nejvýrazněji ve Středočeském kraji (o 10,1 %, resp. 76 zařízení) a Praze (o 9,1 %, resp. o 37 zařízení). Pokles zaznamenaly kraje Moravskoslezský (o 2,7 %, resp. 13 zařízení), Liberecký (o 2,5 %, resp. 6 zařízení) a Ústecký (o 0,3 %, resp. 1 zařízení). Počet dětí ve středočeských mateřských školách postupně narůstal až k maximu 53 338 dětí ve školním roce 2022/2023, následně ale začal klesat až na výsledných 51 082 dětí ve školním roce 2025/2026. Při srovnání školního roku 2025/2026 a 2015/2016 je patrné, že pouze ve Středočeském kraji zůstal počet dětí v posledním roce vyšší než před deseti lety. Ve všech ostatních krajích došlo během posledních deseti let k poklesu dětí v mateřských školách, nejvýrazněji v krajích Karlovarském a Ústeckém.

Nejvíce mezi kraji vzrostl v posledních deseti letech počet učitelů mateřských škol. Počet dětí připadající na jednoho učitele neustále klesá.

Počet učitelů v mateřských školách byl ve všech krajích vyšší ve školním roce 2025/2026 než před deseti lety, nejvíce vzrostl ve Středočeském kraji (o 30,6 %). Dětem se ve středočeských mateřských školkách ve školním roce 2025/2026 věnovalo 5 173 učitelů (vyjádřeno v přepočteném počtu na plně zaměstnané). Zatímco počet dětí zaznamenal v kraji tři meziroční poklesy po sobě (nejvyšší v posledním školním roce o 2,9 %); počet učitelů naopak meziročně třikrát vzrostl, nejvíce rovněž v posledním školním roce (o 1,5 %). Počet dětí připadajících na

jednoho učitele tak neustále klesal, v roce 2025/2026 měl jeden učitel v průměru na starosti 9,9 dětí, což bylo o 2,5 dětí méně než před deseti lety. Ženy tvořily 99,4 % všech učitelů, zanedbatelné zastoupení mužů mezi učiteli mateřských škol se v čase nemění.

V kraji rostl počet základních škol a počet dětí v nich. Počet dětí dosáhl historického maxima.

Ve Středočeském kraji bylo ve školním roce 2025/2026 celkem 595 základních škol se 7 390 třídami. Počet základních škol rostl třináct let v řadě, za tuto dobu se zvýšil o 71 zařízení, z toho v posledním roce o 10. Při mezikrajském srovnání vývoje v rámci desetiletého období zaznamenal Středočeský kraj nejvyšší absolutní (61) a 2. nejvyšší relativní nárůst (o 11,4 %) mezi všemi kraji, spolu s Prahou (nárůst o 15,1 %, resp. o 40 zařízení). V jednom kraji počet škol poklesl, jednalo se o kraj Liberecký. Počet žáků vzrostl ve Středočeském kraji během desetiletého období o 30,1 %, přičemž nejvyšší intenzita nárůstu nastoupila v návaznosti na demografický vývoj ve školním roce 2014/2015 (meziročně 4% až 5% nárůsty), na rozdíl od mateřských školek, kde docházelo ke slábnutí intenzity nárůstu po vrcholu v letech 2013 a 2014. Počet dětí ve středočeských základních školách dosáhl v roce 2025/2026 historického maxima 149 657 (o 0,7 %, resp. o 1 063 dětí více než v předchozím školním roce). Nárůst počtu dětí však v posledních třech letech ve srovnání s předchozím obdobím výrazně zpomalil, silné ročníky dětí narozených po roce 2006 se postupně začaly přesouvat ze základních škol do středních. Počet dětí v základních školách vzrostl během deseti let ve všech krajích. Nejvyšší nárůst počtu dětí v základních školách zaznamenala spolu se Středočeským krajem (o 30,1 %) podobně jako u mateřských škol ještě Praha (o 30,0 %), naopak nejnižší nárůst vykázaly kraje Karlovarský a Liberecký (o 1,2 %, resp. o 1,1 %).

Počet dětí připadající na jednu třídu a učitele se v kraji u základních škol v posledním roce snížil, počet žáků na jednoho učitele byl nejnižší za 15 let.

Děti vyučovalo 10 759 učitelů (vyjádřeno v přepočteném počtu na plně zaměstnané), což bylo meziročně o 2,7 % více. Relativní nárůst počtu učitelů byl vyšší než nárůst počtu dětí. Ženy tvořily mezi učiteli 85,8 %, jejich podíl se kolem 86 % pohybuje dlouhodobě. Počet dětí připadajících na jednu třídu a učitele narůstal od školního roku 2011/2012 až do školního roku 2018/2019. Rostoucí trend vystřídaly v následujících letech poklesy (vyjma roku 2022/2023) a ve školním roce 2025/2026 připadalo na jednoho učitele 13,9 žáků a na jednu třídu 20,3 žáků, což bylo o 0,3, resp. o 0,1 žáka méně než v předchozím roce. Průměrných 13,9 žáků připadajících na jednoho učitele představovalo nejnižší počet za posledních 15 let.

I přes pokles zůstal počet žáků na jednoho učitele mezi kraji nejvyšší.

I přes pozitivní trend poklesu zůstal průměrný počet dětí v jedné třídě po Praze (21,3) druhý nejvyšší (20,3) a počet dětí připadajících na jednoho učitele úplně nejvyšší (13,9) těsně před hl. m. Prahou (13,8). Nejnižší hodnoty obou ukazatelů vykázal Olomoucký kraj, kde na jednu třídu připadalo 17,7 dětí a na jednoho učitele 12,3 dětí.

Nejvyšší nárůst počtu dětí v ZŠ byl zaznamenán v zázemí Prahy, nejnižší na periferii.

Při meziokresním srovnání bylo patrné, že počet dětí v mateřských školách v posledním roce poklesl ve všech okresech kraje. Ve školním roce 2025/2026 vykázalo ještě sedm okresů větší počet dětí ve srovnání s rokem 2015/2016, nejvýrazněji okresy Praha-západ, Beroun a Praha-východ. Naopak nejvíce poklesl za posledních deset let počet dětí v mateřských školách v okrese Rakovník. Výraznější změny byly patrné v zázemí hlavního města v případě základních škol, kam se přesunuly děti ze škol mateřských v návaznosti na demografický vývoj spojený s vlivem procesu suburbanizace. V okresech Praha-východ, Praha-západ a Beroun se vlna z mateřských škol přenesla do škol základních, výsledkem bylo zvýšení počtu žáků ZŠ během posledních deseti let o 58,4 % v okrese Praha-východ, kde bylo otevřeno 19 nových škol, o 51,8 % v okrese Praha-západ, kde vzniklo 11 nových základních škol a Beroun s 32,9% nárůstem žáků a 7 škol. Naopak

nejnižší nárůsty počtu dětí v základních školách vykázaly periferní okresy kraje – Rakovnicko a Příbramsko (nárůst o 17,2 %, resp. o 19,2 %). Nymbursko bylo jediným okresem v kraji, kde nevznikla žádná nová základní škola dokonce 12 let.

Počet studentů na středních školách rostl osm let po sobě.

Ve Středočeském kraji bylo ve školním roce 2025/2026 celkem 150 středních škol, o tři více než v předchozím roce. Celkem studovalo v kraji ve středních školách 52 731 žáků, z toho v denní formě to bylo 50 952 žáků. Zatímco počet škol během posledních deseti let nejdříve klesal, pak stagnoval a až v posledním roce vzrostl; počet tříd zaznamenal růst posledních šest let po sobě na výsledných 2 235. Jednalo se o reakci na rychle rostoucí počet žáků denního studia, který se v kraji zvyšuje už osm let. Ve školním roce 2025/2026 se jednalo o 3% nárůst, resp. zvýšení o 1 528 žáků. Předchozí trend trvalého poklesu počtu žáků denního studia na středních školách se v kraji zastavil ve školním roce 2017/2018, v dalších letech následoval mírný nárůst, který v roce 2021/2022 nabral na intenzitě. Zvyšující se intenzita nárůstu počtu žáků souvisela se skutečností, že se na střední školy začaly přesouvat ze základních škol silné ročníky dětí narozených po roce 2006 a postupně nahradí slabé ročníky devadesátých let minulého století.

Růst počtu studentů SŠ byl po Praze druhý nejvyšší.

Při mezikrajském srovnání desetiletého vývoje vykázaly nejvyšší nárůst počtu středoškoláků v denním studiu hl. m. Praha (o 36,9 %) a Středočeský kraj (35,7 %), nejnižší nárůst naopak kraje Moravskoslezský (12,3 %) a Karlovarský (13,2 %).

Počet středních škol a studentů vzrostl nejvíce v okrese Kladno.

V rámci středočeských okresů bylo všude patrné zvyšování počtu studentů denního studia na středních školách. Počet studentů vzrostl za posledních 10 let relativně nejvíce v okrese Praha-západ (o 69,5 %) a Kladno (o 54,0 %). Kladensko zároveň vykázalo i nejvyšší absolutní nárůst počtu studentů (o 2,9 tis.) a nejvyšší počet nově vzniklých středních škol (3). Nejméně vzrostl počet studentů v okresech Příbram (o 21,1 %) a Mladá Boleslav (o 24,0 %), v absolutním vyjádření v okrese Praha-západ (o 333 studentů).

Nejvíc středoškoláků studuje střední odbornou školu s maturitou, jejich podíl v posledních šesti letech rostl.

Nejvíce žáků středních škol dlouhodobě studuje střední odbornou školu s maturitou, v roce 2025 se v kraji jednalo o 48 % všech středoškoláků (25 290), druhý nejvyšší podíl zaujímalo střední všeobecné vzdělávání s maturitou (13 863 žáků, tj. 26,3 %) a třetí místo patřilo střednímu vzdělávání s výučním listem (11 775 žáků, tj. 22,3 %). Nástavbové studium navštěvovalo ve školním roce 2025/2026 celkem 1 317 žáků, tj. 2,5 %. V posledních šesti letech byl v případě středního vzdělávání zakončeného maturitní zkouškou patrný trend nárůstu podílu odborného vzdělávání na úkor vzdělávání všeobecného.

Počet žáků na jednoho středoškolského učitele v posledním školním roce v kraji poklesl.

Na středních školách ve Středočeském kraji učilo ve školním roce 2025/2026 celkem 4 528 učitelů (vyjádřeno v přepočteném počtu na plně zaměstnané), což bylo o 3,3 % více než v předchozím roce. Ženy tvořily 61,6 % učitelského sboru. Jedna třída měla v průměru 23,6 žáků a na jednoho středoškolského učitele připadalo 11,6 žáků. Zatímco počet žáků připadající na jednu třídu v posledních deseti letech rostl, počet žáků na jednoho učitele prvních pět let stagnoval, pak čtyři roky rostl a v posledním školním roce mírně poklesl.

Počet vyšších odborných škol i studentů v nich poklesl na třicetileté minimum.

Ve Středočeském kraji bylo možné ve školním roce 2025/2026 navštěvovat 13 vyšších odborných škol, nejméně za posledních třicet let; nejvyššího počtu (21) bylo dosaženo ve školním roce 2009/2010. Počet studentů poklesl ve školním roce 2025/2026 na 1 224 studentů, rovněž na nejnižší počet za posledních třicet let. Zatímco celkový počet studentů poklesl za posledních deset let o přibližně třetinu

(o 36,6 %), u studentů denního studia byl pokles ještě výraznější – za 10 let o více než polovinu (o 56,1 %). Konkrétně ve školním roce 2025/2026 se účastnilo denní formy vzdělávání na vyšších odborných školách v kraji 485 studentů. Většinu studentů z celku tvořily ženy, jejich podíl se postupně zvyšoval ze 77,7 % ve školním roce 2016/2017 na 88,3 % v roce 2025/2026.

Více než dvě pětiny studentů VOŠ kraje byly soustředěny do okresů Praha-východ a Příbram.

Nejvíce vyšších odborných škol se ve školním roce 2025/2026 nacházelo v okrese Příbram (3) a Kladno (2), žádná nebyla v okresech Praha-západ a Rakovník. Nejvíce studentů vykázaly okresy Praha-východ (348) a Beroun (198), do těchto dvou okresů bylo soustředěno 44,6 % všech studentů vyšších odborných škol kraje.

Na území kraje měla v roce 2025 sídlo pouze jedna vysoká škola a nacházela se zde jedna fakulta pražského ČVUT.

Na území Středočeského kraje nemá v současné době sídlo žádná státní vysoká škola, pouze jedna soukromá, a to ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA o. p. s. v Mladé Boleslavi. V roce 2022 ukončila svou činnost soukromá vysoká škola Academia Rerum Civilium – Vysoká škola politických a společenských věd, s.r.o., která byla založena v roce 2003 a sídlila nejdříve v Kolíně, později pak v Kutné Hoře. Veřejné vysoké školství je zastoupeno jednou fakultou pražské vysoké školy (ČVUT) – Fakulta biomedicínského inženýrství v Kladně.

Počet studentů vysokých škol byl mezi kraji třetí nejnižší, v posledních třech letech rostl.

Ve Středočeském kraji studovalo v roce 2025 celkem 2 735 vysokoškolských studentů se státním občanstvím ČR. Během posledních deseti let měl počet studentů na středočeských vysokých školách nejdříve klesající tendenci, v posledních třech letech ale jejich počet rostl. V posledním sledovaném roce 2025 vzrostl počet studentů o 2,2 %. Počet vysokoškolských studentů ve Středočeském kraji byl mezi kraji třetí nejnižší, méně studentů vykázaly pouze kraje Karlovarský (848) a Vysočina (2 143). Nejvíce vysokoškolských studentů bylo soustředěno do hlavního města, v roce 2025 studovalo v Praze 37,0 % všech studentů Česka. Z celkového počtu studentů v kraji bylo 68,2 % (1 864) v prezenčním studiu, což představovalo nižší podíl, než činil průměr za celou republiku (80,9 %). Nejvyšší podíl studentů prezenčního studia zaznamenal Plzeňský kraj (91,6 %), nejnižší Karlovarský kraj (50,7 %). Počet absolventů středočeských vysokých škol v posledních čtyřech letech vzrostl, v roce 2025 bylo absolventů majících státní občanství ČR celkem 787.

Počet vysokoškoláků Středočechů se v posledních 7 letech zvyšoval.

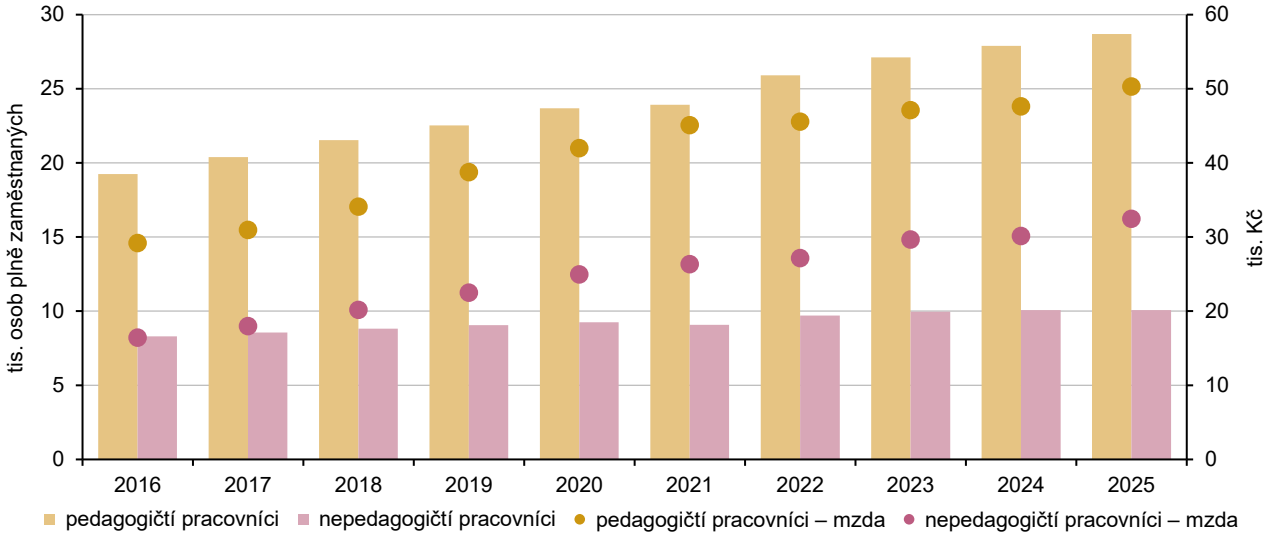
Počet vysokoškolských studentů státního občanství ČR s bydlištěm v kraji rovněž meziročně vzrostl (o 6,9 %), jednalo se o sedmý meziroční nárůst v řadě. V roce 2025 bydlelo ve Středočeském kraji 37 637 vysokoškolských studentů se státním občanstvím ČR, z nichž téměř dvě třetiny navštěvovaly bakalářský program a téměř jedna třetina nějakou formu magisterského programu. Doktorandi s bydlištěm ve Středočeském kraji tvořili mezi všemi vysokoškoláky Středočechy 3,7 %. V průběhu posledních deseti let došlo k nárůstu podílu bakalářského studia na úkor studia magisterského a doktorandského.

Středočeské regionální školství zaznamenalo nejvyšší nárůsty počtu pedagogických i nepedagogických zaměstnanců v Česku.

V regionálním školství bylo v roce 2025 ve Středočeském kraji zaměstnáno 28,7 tis. pedagogických a 10,1 tis. nepedagogických pracovníků (přepočteno na osoby plně zaměstnané). Vzhledem k dlouhodobému růstu počtu škol, žáků a studentů souvisejícímu s demografickým vývojem, zaznamenal kraj nejvyšší intenzitu nárůstu počtu zaměstnanců v regionálním školství v celém Česku. Od roku 2015 vzrostl jejich počet o 44,7 %, s vyšší intenzitou v případě pedagogických pracovníků, kde byl nárůst o více než polovinu (o 54,0 %). Počet nepedagogických pracovníků vzrostl v kraji o necelou čtvrtinu (o 23,4 %). Druhé nejvyšší nárůsty zaznamenalo

hl. m. Praha, na druhém konci žebříčku stály naopak s nejnižšími růsty kraje Ústecký, Moravskoslezský a Karlovarský.

Graf 2.24 Zaměstnanci v regionálním školství a jejich průměrné hrubé měsíční mzdy ve Středočeském kraji (přepočteno na osoby plně zaměstnané)

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Středočeští pedagogičtí pracovníci pobírali 2. nejvyšší mzdy mezi kraji, nepedagogičtí pracovníci až 3. nejvyšší.

Průměrná hrubá měsíční mzda středočeského pedagogického pracovníka přesahovala v roce 2025 hranici 50 tis. Kč (50 280 Kč), stejně jako mzda v Praze (52 141 Kč). Nejnižší mzdu pobíral pedagogický pracovník v Ústeckém kraji (48 391 Kč). Středočeská průměrná hrubá měsíční mzda nepedagogických pracovníků (32 471 Kč) byla mezi kraji až 3. nejvyšší po hl. m. Praze (34 878 Kč) a Jihomoravském kraji (32 523 Kč), nejméně pobírali nepedagogičtí pracovníci ve Zlínském kraji (31 422 Kč).

Do základních škol byla soustředěna více než polovina učitelů kraje.

V rámci pedagogických pracovníků tvoří největší skupinu učitelé, jejichž počet je nejvyšší na základních školách (včetně osob působících v přípravných třídách základních škol a přípravném stupni základních škol speciálních). Z celkového počtu učitelů v kraji se do základních škol soustředila více než polovina (52,8 %). Čtvrtina učitelů (25,2 %) kraje byla zaměstnána v mateřských školách a více než pětina (22,0 %) ve školách středních.

Nejvyšší mzdy pobírali učitelé ve středních školách, nejnižší ve školách mateřských.

Průměrná mzda učitelů byla přímo úměrná stupni školy, nejnižší mzdy pobírali učitelé mateřských škol (44 445 Kč), následovaly mzdy učitelů základních škol (56 463 Kč) a nejvyšší průměrné mzdy pobírali učitelé středních škol (61 017 Kč). V případě asistentů pedagoga nebyly téměř žádné odlišnosti ve výši mzdy v závislosti na typu školy, průměrné mzdy se pohybovaly od 32 101 Kč v případě mateřských škol do 34 483 Kč, resp. 34 416 Kč v základních a středních školách.

Tři čtvrtiny z krajského počtu asistentů pedagoga byly zaměstnány v základních školách.

U asistentů pedagoga byla jejich koncentrace do základních škol ještě výraznější než u učitelů, v základních školách je tento typ pedagogických pracovníků potřeba nejvíce. Z celkového počtu asistentů pedagoga v kraji byly tři čtvrtiny (75,1 %) zaměstnány v základních školách, pětina (21,8 %) v mateřských školách a pouze 3,1 % ve školách středních.

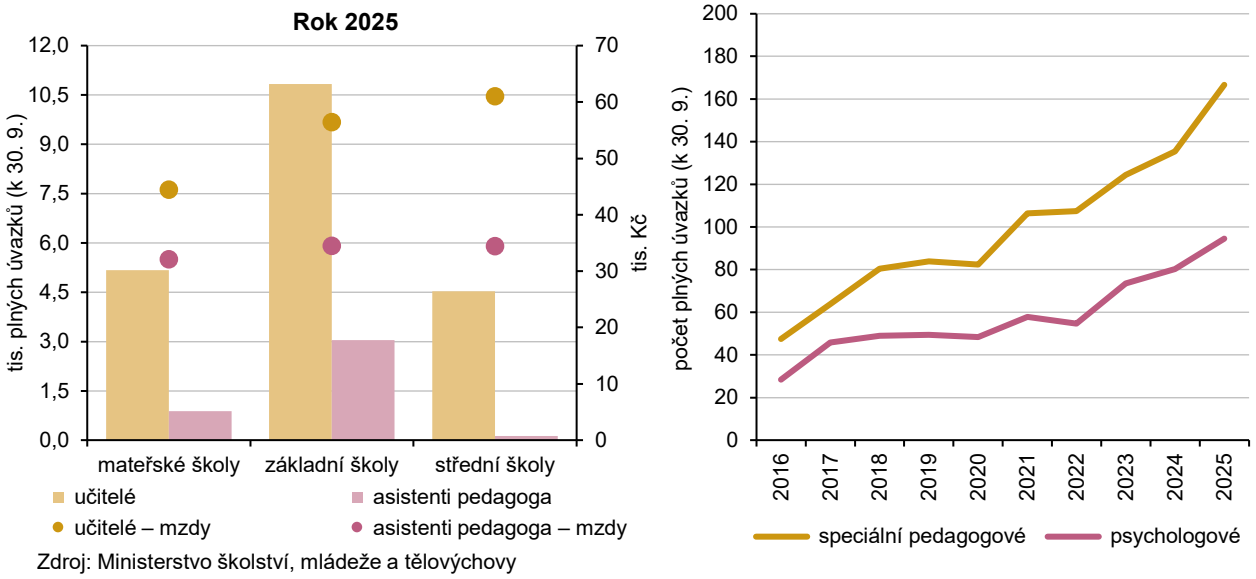
Počet speciálních pedagogů a psychologů ve školách se

Ve školách byly kromě asistentů pedagoga zaměstnáni také speciální pedagogové a psychologové. Počet plných úvazků speciálních pedagogů (bez započtení učitelů

za deset let více než ztrojnásobil.

se speciálně pedagogickou kvalifikací) činil v roce 2025 téměř 167, v případě psychologů byl počet úvazků necelých 95. Zvyšující se význam a potřebu těchto profesních specializací dokládá jejich velký nárůst za posledních deset let. V obou případech se jednalo o více než ztrojnásobení počtů z roku 2016, v případě speciálních pedagogů byl nárůst 3,5násobný, u psychologů 3,3násobný.

Graf 2.25 Pedagogičtí pracovníci v regionálním školství a jejich průměrné hrubé měsíční mzdy ve Středočeském kraji (přepočteno na plné pracovní úvazky)

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Zdraví

Počet lékařů byl v roce 2024 nejvyšší od roku 2001.

V roce 2024 bylo ve Středočeském kraji evidováno celkem 4 659 lékařů ve státních i nestátních zařízeních (vyjádřeno v přepočteném počtu na celé úvazky), což byl nejvyšší počet od roku 2001. Počet lékařů se dlouhodobě v kraji zvyšoval až do roku 2016 na 4 408 lékařů, v dalších letech sice kolísal, celkový trend byl ale rostoucí a v roce 2021 se počet lékařů přehoupl přes 4,5 tis. Podobný trend byl patrný ve všech krajích, po nárůstu počtu lékařů do poloviny prvního desetiletí se jejich počet v posledních letech ustálil.

Kraj zaznamenal 2. nejvyšší nárůst počtu lékařů za čtvrtstoletí po hl. m. Praze.

Počet lékařů vzrostl ve Středočeském kraji od roku 2001 o 39,0 %, jednalo se o vyšší nárůst, než činil průměr za Česko (34,8 %) a o 2. nevyšší hodnotu mezi kraji. Nejvíce vzrostl počet lékařů v hl. m. Praze (o 50,3 %), nejméně v kraji Ústeckém (o 17,3 %).

Intenzita lékařské péče zůstala nejnižší mezi kraji.

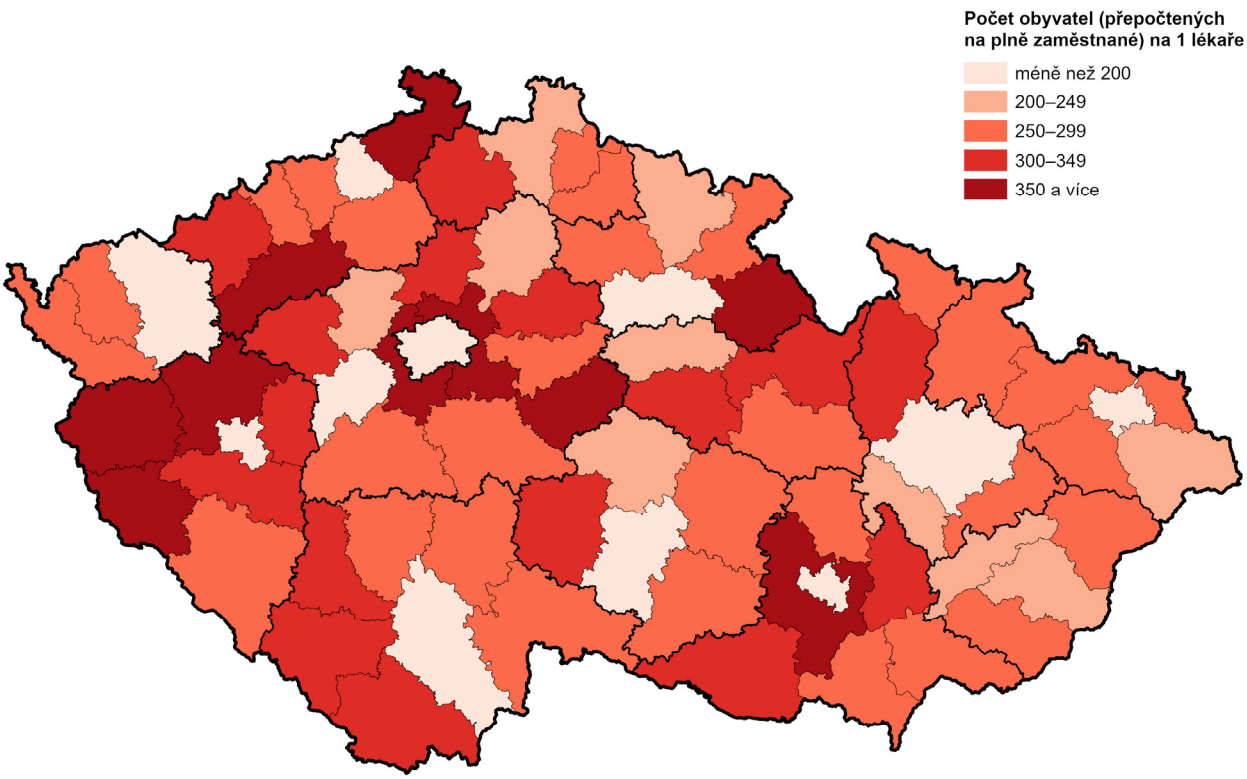
Intenzita lékařské péče, tj. počet lékařů na tisíc obyvatel, v čase kolísala kolem hodnoty 3,2 a v roce 2024 vykázala hodnotu 3,19. Mezi kraji se jednalo o nejnižší hodnotu. Maxima dosáhlo hl. m. Praha (8,26), průměr za Česko činil 4,85. Důvodem nízké středočeské hodnoty je charakter území s neexistencí krajského města a funkční propojení středních Čech s Prahou. Obyvatelé středních Čech využívají široké nabídky zdravotnických služeb hlavního města. Tomu odpovídají i nejnižší hodnoty intenzity lékařské péče v okresech Praha-západ (1,53) a Praha-východ (1,75), jejichž obyvatelstvo využívá dostupnosti lékařských zařízení Prahy. Naopak nejvyšší intenzita lékařské péče byla dosažena v okrese Beroun (5,14).

Nejvíce obyvatel připadalo na jednoho lékaře v zázemí Prahy, nejméně na Berounsku.

V roce 2024 připadalo na jednoho lékaře přibližně 313,3 obyvatel, což byla nejvyšší hodnota mezi kraji a Středočeský kraj tak jako jediný překročil hranici 300 obyvatel na jednoho lékaře. Republikový průměr činil 206,4 obyvatel, nejméně to bylo v hl. m. Praze (121,1). Zatímco ve Středočeském kraji byla hodnota v roce 2024

podobná jako v roce 2001 (pokles pouze o 7 %), ve všech ostatních krajích se hodnota ukazatele počtu obyvatel na jednoho lékaře v období let 2001 až 2024 snížila výrazněji, nejvíce v Olomouckém a Moravskoslezském kraji (shodně o 28,0 %). Velké rozdíly hodnot byly patrné mezi jednotlivými okresy kraje. Zatímco v okrese Beroun připadalo na jednoho lékaře 195 obyvatel, v okrese Praha-západ to byl více než trojnásobek (654).

Kartogram 2.7 Počet obyvatel na 1 lékaře v okresech v roce 2024

Zdroj: ÚZIS

Počet lůžek ve středočeských nemocnicích se v posledních letech ustálil na hodnotách kolem 4,1 tis.

Ve Středočeském kraji bylo v roce 2024 v provozu celkem 22 nemocnic akutní péče, po Praze (23) se jednalo o nejvyšší počet mezi všemi kraji. Nejméně nemocnic akutní péče fungovalo v Karlovarském kraji (4). Počet lůžek zaznamenal v kraji mezi lety 2010–2017 klesající tendenci, v následujících letech se ustálil na počtu kolem 4,1 tis. lůžek (oproti 4,8 tis. v roce 2010). V roce 2024 činil počet lůžek ve Středočeském kraji 4 096, v Praze se přitom nacházel více než dvojnásobný počet (8 526).

V kraji se nacházely nemocnice s menší kapacitou, kraj vykázal nejnižší počet lůžek na tisíc obyvatel.

Přes druhý nejvyšší počet nemocnic mezi kraji se Středočeský kraj v počtu lůžek umístil až na 4. místě, to znamená, že se v kraji nacházejí nemocnice s menší kapacitou v porovnání s nemocnicemi krajů s velkými krajskými městy. Do středních Čech bylo soustředěno pouze 8,3 % lůžkového fondu republiky. Nejvyšší podíl vykázala v roce 2024 Praha (17,3 % republikového fondu) a dále kraje Jihomoravský (12,6 %) a Moravskoslezský (11,8 %); nejméně naopak kraj Karlovarský (2,1 %). V přepočtu lůžek na tisíc obyvatel však zaznamenal Středočeský kraj úplně nejnižší počet (2,8) mezi všemi kraji a výrazně méně, než druhý nejméně vybavený Karlovarský kraj (3,6). Průměr za republiku činil 4,5 a nejvybavenější Praha vykázala 6,1 lůžek na tisíc obyvatel.

Kraj zaznamenal nejnižší počet realizovaných hospitalizací na tisíc obyvatel.

Počet případů hospitalizací ve středočeských nemocnicích se nejblíže přiblížil hranici 200 tisíc v roce 2012 (196,1 tis.), následně ale klesal na minimum v letech 2020 a 2021 (156 tis). V roce 2024 činil počet 165,9 tis. Vzhledem k tomu, že se Středočeský kraj vyznačuje nejnižší vybaveností nemocničními lůžky, odpovídala této skutečnosti nejnižší hodnota přepočtených realizovaných hospitalizací na tisíc obyvatel. V kraji připadalo v roce 2024 na tisíc obyvatel 113,7 realizovaných hospitalizací, republikový průměr činil 166,0. Nejvíce případů hospitalizací v přepočtu na tisíc obyvatel vykázaly nemocnice v hl. m. Praze (219,4).

Průměrná ošetřovací doba byla mezi kraji 6. nejnižší.

Průměrná ošetřovací doba činila v roce 2024 v kraji 5,2 dne, což představovalo hodnotu pod republikovým průměrem (5,5) a šestou nejnižší hodnotu mezi všemi kraji. Nejdelší ošetřovací dobu vykázal kraj Královéhradecký (6,5 dne) a nejnižší naopak kraj Karlovarský (4,8 dne).

Počty ordinací praktických lékařů vykazují klesající tendenci.

Ambulantní péče u praktických lékařů byla v roce 2024 zajišťována v kraji v 503 ordinacích pro dospělé a v 215 ordinacích pro děti a dorost. Od roku 2017 došlo k poklesu jejich počtu (z 517, resp. 235). K poklesu došlo ve všech krajích, jedinou výjimkou byl nárůst počtu ordinací praktických lékařů pro dospělé v hl. m. Praze (o 1,9 %) a stagnace počtu v kraji Libereckém.

V kraji byl zaznamenán nejvyšší meziroční nárůst počtu stomatologických ordinací.

Počet samostatných ordinací stomatologů postupně v kraji od roku 2017 klesal, v posledním roce 2024 však vzrostl na 526 ordinací. Oproti roku 2017 byl počet ordinací stomatologů nižší ve všech krajích. Nárůst v posledním roce zaznamenaly kromě Středočeského kraje ještě kraje Jihomoravský (o 1,6 %), Liberecký (o 1,5 %) a Královéhradecký (o 0,8 %). Středočeský meziroční nárůst však byl mezi kraji úplně nejvyšší (o 2,9 %).

Státní sociální podpora

Nejvyšší podíl rodičovského příspěvku na celkovém počtu dávek sociální podpory vykázal Středočeský kraj.

V rámci státní sociální podpory bylo v roce 2025 ve Středočeském kraji vyplaceno 1 062,2 tisíc dávek (včetně dávek pěstounské péče), což byl 3. nejvyšší počet od roku 2013. Počet dávek zaznamenával postupný pokles až do roku 2021, v letech 2018 až 2022 byl počet vyplacených dávek nižší než 1 milion. V následujících třech letech se ale počet dávek zvýšil a opět milionovou hranici překročil. Přídavky na dítě tvořily 35,6 % počtu vyplacených dávek státní sociální podpory, v roce 2025 jich bylo 378,4 tisíc. Rodičovský příspěvek se na dávkách podílel 33,9 %, v roce 2025 bylo vyplaceno 360,3 tis. dávek, Středočeský kraj byl kraj s nejvyšším podílem rodičovského příspěvku mezi všemi kraji. Zároveň se jednalo o kraj, který vykázal 3. nejnižší podíl přídavků na dítě z celkového počtu dávek státní sociální podpory. Příspěvek na bydlení vykázal podíl 30,4 %, v kraji bylo vyplaceno 322,7 tisíc dávek. Jednalo se o čtvrtý nejnižší podíl, nejméně to bylo v Kraji Vysočina (26,5 %). Dávek pěstounské péče bylo v kraji vyplaceno 54,4 tisíc, což byl třetí nejvyšší počet po krajích Moravskoslezském (91,4 tis.) a Ústeckém (67,0 tis.).

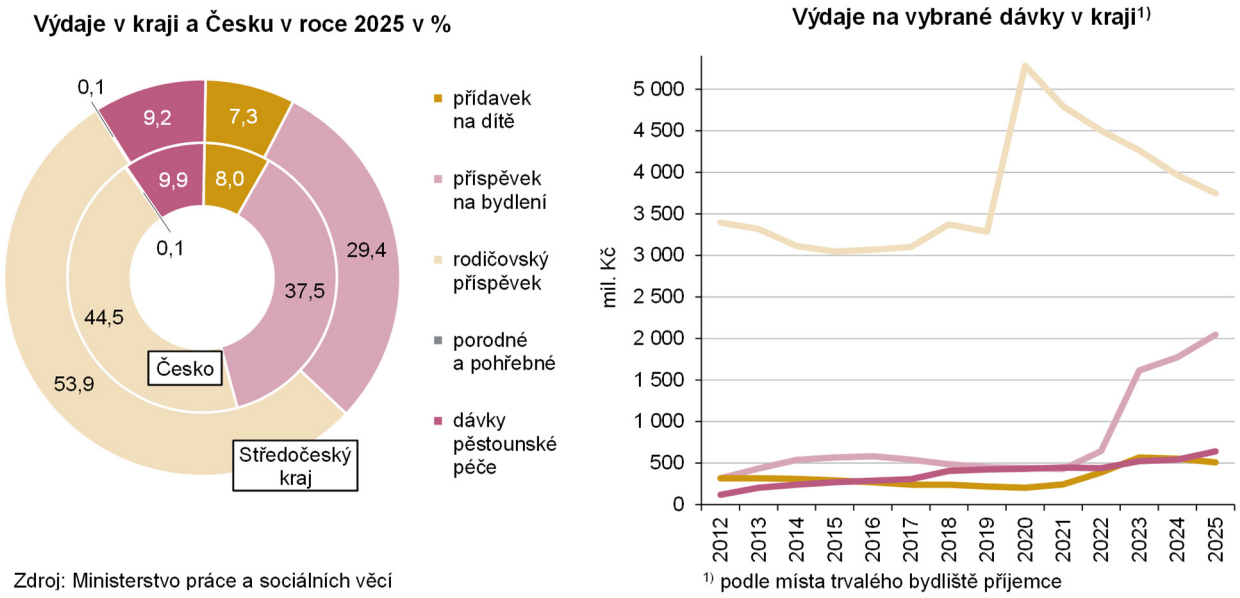
Výdaje na dávky státní sociální podpory vzrostly v letech 2023 až 2025 na historicky nejvyšší hodnoty přes 6 mld. Kč.

Výdaje na dávky státní sociální podpory se trvale snižovaly od roku 2008, mezi lety 2013 a 2019 se ustálily na úrovni 4 mld. Kč. V covidovém roce 2020 výdaje skokově vzrostly na 5,9 mld Kč. Vysoká hodnota výdajů se udržela i v dalších letech, přičemž maximum bylo dosaženo v roce 2023 (6 456,0 mil. Kč) a v posledním sledovaném roce 2025 se jednalo o 2. nejvyšší hodnotu 6 310,7 mil. Kč. Navíc byly ještě vypláceny dávky pěstounské péče, což byla jediná kategorie, kde se výdaje neustále zvyšovaly, v roce 2025 dosáhly 639,0 mil. Kč.

Nejvíce rostou výdaje na příspěvek na bydlení, klesají naopak výdaje na porodné a v posledních letech také výdaje na rodičovské příspěvky.

Výdaje na přídavky na dítě postupně klesaly až do roku 2020, v dalších třech letech 2021–2023 však byly zaznamenány nárůsty, které vedly až k hodnotám nad 500 mil. Kč zaznamenaných v letech 2023 až 2025. Dávkou, která zaznamenala v posledních třech letech nejvyšší nárůsty, byl příspěvek na bydlení, u něhož výdaje vzrostly mezi roky 2022 a 2023 skokově na 2,5násobek. V dalších dvou letech následovaly nárůsty o 9,9 % a 15,3 % na historicky nejvyšší hodnotu v roce 2025 převyšující 2 mld. Kč (2 045,8 mil. Kč). Naopak neustálý pokles byl patrný u dávek na porodné, na které bylo vydáváno čím dál méně finančních prostředků. Kategorií, kde došlo ke změně trendu, byly rodičovské příspěvky, které tvořily největší podíl na celkových výdajích na dávky sociální péče. Mezi lety 2013 a 2019 se hodnota vyplacených rodičovských příspěvků pohybovala mezi 3,0 a 3,4 mld. Kč, v roce 2020 skokově vzrostla na 5,3 mld. Kč, pak ale v následujících letech každoročně klesala.

Graf 2.26 Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče ve Středočeském kraji a Česku

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

1) podle místa trvalého bydliště příjemce

Více než polovinu výdajů na dávky státní sociální podpory tvořily rodičovské příspěvky.

Nejvíce bylo v roce 2025 ve Středočeském kraji vydáno v rámci státní podpory na rodičovské příspěvky (3 748 mil. Kč), dále na příspěvky na bydlení (2 046 mil. Kč), na dávky pěstounské péče (639 mil. Kč), na přídavky na dítě (509 mil. Kč), na porodné (6,2 mil. Kč) a pohřebné (1,2 mil. Kč).

Oproti republice bylo dosaženo vyššího podílu rodičovského příspěvku na celkových výdajích na dávky státní sociální podpory.

Oproti celorepublikovému průměru se Středočeský kraj vyznačoval v roce 2025 výrazně vyšším podílem rodičovského příspěvku na celkových výdajích na dávky státní sociální podpory (53,9 % oproti 44,5 % v Česku), což představovalo třetí místo mezi kraji po Kraji Vysočina (56,4 %) a Zlínském kraji (52,5 %). Naopak výrazně nižší podíl oproti republikovému průměru byl v kraji patrný u příspěvku na bydlení (29,4 % oproti 37,5 % v Česku), což představovalo čtvrtý nejnižší podíl mezi kraji. Nejméně to bylo v Kraji Vysočina (24,9 %), nejvíce naopak v kraji Moravskoslezském (47,6 %). Podíl výdajů na přídavky na dítě z celkových výdajů byl po hl. m. Praze (3,2 %) druhý nejnižší (7,3 %), nejvyšší podíl vykázal Kraj Vysočina (10,2 %). Mezi kraji pátý nejnižší byl podíl výdajů na pěstounskou péči (9,9 %), nejvíce to bylo v kraji Karlovarském (15,9 %), nejméně v hl. m. Praze (5,3 %).

Na dávky pěstounské péče byla vydána 3. nejvyšší částka mezi kraji.

Nejvyšší částky vydané na dávky pěstounské péče vykázaly kraje Moravskoslezský (1 109,5 mil. Kč), Ústecký (751,8 mil. Kč.) a Středočeský kraj (639,0 mil. Kč), nejnižší naopak v Kraji Vysočina (207,1 mil. Kč) a Zlínském kraji (241,7 mil. Kč). Mezi

středočeskými okresy byly dávky pěstounské péče nejvyšší v okrese Kladno (94,8 mil. Kč), jednalo se o 14,8% podíl na krajské částce. Nejnižší výdaje vykázal naopak okres Benešov (30,8 mil. Kč).

Na jednoho obyvatele připadala druhá nejnižší částka výdajů na dávky sociální podpory mezi kraji.

Na jednoho obyvatele připadalo ve Středočeském kraji v roce 2025 průměrně 4 729 Kč výdajů na dávky státní sociální podpory (včetně dávek na pěstounskou péči), což byla hodnota pod průměrem republiky (5 753 Kč) a druhá nejnižší hodnota mezi kraji. Nižší výdaje na obyvatele zaznamenal jen kraj Plzeňský (4 621 Kč). Nejvyšší částka výdajů připadala na jednoho obyvatele v Moravskoslezském (7 806 Kč) a Ústeckém kraji (7 438 Kč). Průměrné výdaje na dávky státní sociální podpory přepočtené na jednoho obyvatele v posledních deseti letech v kraji kolísaly, během let 2013 až 2019 se pohybovaly kolem hodnoty 3 200 Kč. V covidovém roce 2020 výdaje přepočtené na jednoho obyvatele skokově vzrostly o 43,6 % na 4 576 Kč a nad 4tisícovou hranicí se držely i v následujících letech. Po dvou meziročních poklesech v letech 2021 a 2022 však došlo v roce 2023 opět ke skokovému nárůstu (o 14,8 %) na hodnotu 4 813 Kč převyšující maximum z roku 2020 a na podobné hodnotě se výdaje držely i v posledních dvou letech.

Rodičovský příspěvek tvořil největší podíl na sociálních dávkách v okrese Praha-východ, příspěvek na bydlení v okrese Kladno.

Mezi okresy Středočeského kraje byly patrné rozdíly ve struktuře dávek státní sociální podpory. Rodičovský příspěvek tvořil největší část výdajů v okresech Praha-východ (68,5 %), Mladá Boleslav (68,4 %) a Praha-západ (68,0 %), nejméně v okrese Kladno (50,3 %). Druhá nejčastěji zastoupená dávka – příspěvek na bydlení vykázal nejvyšší podíl v okrese Kladno (41,6 %), nejnižší v okrese Praha-východ (25,4 %). Přídavek na dítě tvořil největší podíl v okresech Kutná Hora (10,6 %), Příbram a Rakovník (shodně 10,5 %), nejmenší v okrese Praha-západ (5,8 %). Dávky pěstounské péče vykázaly nejvyšší podíl na celkových výdajích státní podpory v okrese Nymburk (11,1 %), nejmenší v okrese Beroun (6,7 %).

Sociální služby, příspěvek na péči, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

Nejčastěji zastoupeným typem zařízení sociálních služeb byly domovy pro seniory.

Zařízení sociálních služeb představují široké spektrum zařízení poskytujících služby různým skupinám obyvatelstva. Zařízeními s nejvyššími kapacitami lůžek jsou domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem a domovy pro osoby se zdravotním postižením. Nejvíce zastoupeným typem zařízení byly v kraji domovy pro seniory, kterých bylo v roce 2025 v provozu celkem 73 s kapacitou 4 903 lůžek. Druhým nejpočetnějším typem zařízení byly domovy se zvláštním režimem, kterých fungovalo v kraji celkem 57 s kapacitou 3 856 lůžek. Třetí typ zařízení představovaly domovy pro osoby se zdravotním postižením, kterých se v kraji nacházelo 30 s kapacitou 1 610 lůžek.

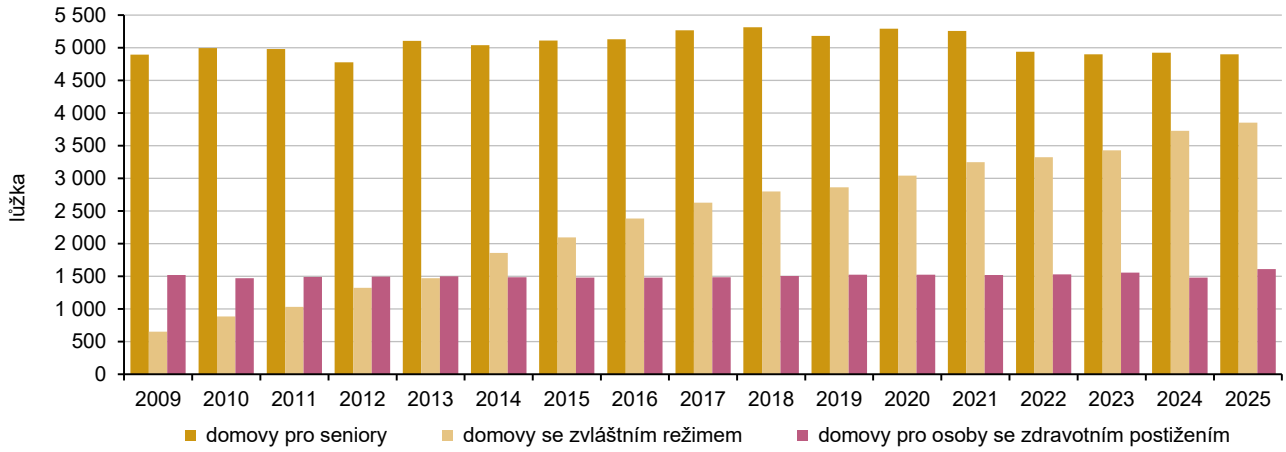
Počet domovů pro seniory a lůžek v nich rostl do roku 2020, následně klesal.

Vývoj počtu zařízení poskytující sociální služby je možné hodnotit od roku 2008, kdy došlo k metodické změně ve vykazování a sběru dat a údaje jsou v časové řadě od tohoto roku srovnatelné. V případě domovů pro seniory byl patrný nárůst počtu zařízení z 62 v roce 2008 na 79 v roce 2021. V dalších čtyřech letech už ale docházelo k plynulému poklesu na výsledných 73 zařízení v roce 2025. Tak jednoznačná situace jako u počtu zařízení už ale nebyla při pohledu na vývoj počtu lůžek v těchto zařízeních. I přestože se počet samotných zařízení do roku 2021 zvyšoval, počet lůžek v domovech pro seniory zaznamenával kolísavý trend střídajících se poklesů a nárůstů, přičemž po roce 2020 převažovaly poklesy. Počet lůžek pohybující se pod hranicí 5 tis. v posledních čtyřech letech 2022 až 2025 se podobal počtům z období let 2008 až 2011.

Počet lůžek v domovech pro seniory připadající na tisíc osob starších 65 let byl nadprůměrný, mezi kraji ale až sedmý nejvyšší.

Ve srovnání s republikovou hodnotou (15,4) vynikal v roce 2025 Středočeský kraj nadprůměrným počtem lůžek v domovech pro seniory na tisíc obyvatel ve věku 65 a více let (17,6). Mezi kraji se však jednalo až o sedmou nejvyšší hodnotu, nejvíce to bylo v Jihočeském kraji (21,9). Pozice kraje se v posledních čtyřech letech zhoršila, ještě v roce 2021 byl počet lůžek na tisíc seniorů po Jihočeském kraji druhý nejvyšší. Ve všech krajích ale docházelo k postupnému poklesu průměrného počtu lůžek na tisíc obyvatel ve věku 65 a více let, ve všech krajích byla hodnota v roce 2025 nižší než před 25 lety. Nejnižší hodnotu zaznamenaly v roce 2025 Jihomoravský kraj (8,5) a hl. m. Praha (10,6).

Graf 2.27 Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb ve Středočeském kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Počet lůžek v domovech se zvláštním režimem vzrostl za 17 let 5,4krát.

Typem zařízení, který zaznamenal výrazný nárůst jak počtu, tak kapacit, byly domovy se zvláštním režimem. Domov se zvláštním režimem se používá pro označení pobytové sociální služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, kteří mají z důvodu těchto onemocnění sníženou soběstačnost, a proto potřebují pravidelnou pomoc jiné osoby. Mezi lety 2008 a 2025 vzrostl v kraji počet domovů se zvláštním režimem 3,8krát z 15 na 57 zařízení. Počet lůžek se zvýšil dokonce 5,4krát ze 719 lůžek v roce 2008 na 3 856 v roce 2025. Velký nárůst počtu a kapacit domovů se zvláštním režimem zaznamenaly všechny kraje, nejvýrazněji hlavní město Praha, kde se počet lůžek zvýšil více než 9násobně. Před deseti lety bylo ve všech krajích takových zařízení pouze několik. Poptávka po těchto službách výrazně roste v souvislosti se stárnutím obyvatelstva a nutností řešit péči o osoby se specifickými potřebami.

Počet lůžek v domovech pro osoby se zdravotním postižením byl v roce 2025 nejvyšší od roku 2009.

Domovů pro osoby se zdravotním postižením fungovalo v kraji v roce 2025 celkem 30, což bylo nejvíce od roku 2008 a druhý nejvyšší počet po Ústeckém kraji (32). Středočeský kraj společně s Jihomoravským krajem a hl. m. Prahou byly jediné kraje, kde měl počet zařízení v posledních sedmnácti letech rostoucí tendenci. Počet lůžek však během tohoto období stagnoval a kolísal kolem hodnoty 1 500 lůžek. V posledním sledovaném roce 2025 vzrostl počet lůžek na 1 610, což byl druhý nejvyšší počet od roku 2008 (1 666). Ve všech krajích byl v roce 2025 zaznamenán nižší počet lůžek než v roce 2008.

Kraj vynikal koncentrací kapacit týdenních stacionářů v rámci republiky.

Dalšími sociálními službami, které v kraji disponovaly lůžky, bylo 13 azylových domů s 453 lůžky, 24 zařízení chráněného bydlení s 540 lůžky, 10 týdenních stacionářů a 3 terapeutické komunity. Z dalších sociálních služeb, které fungují na bázi denní docházky, byly více než deseti zařízeními zastoupeny (podle dat z roku 2024) sociální poradny (66 zařízení), denní stacionáře (42), centra sociálně rehabilitačních služeb (24), nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (19) a sociálně terapeutické dílny (12). Středočeský kraj vynikal v rámci republiky počtem a kapacitami týdenních stacionářů a terapeutických komunit, do kraje byla soustředěna více než pětina těchto zařízení.

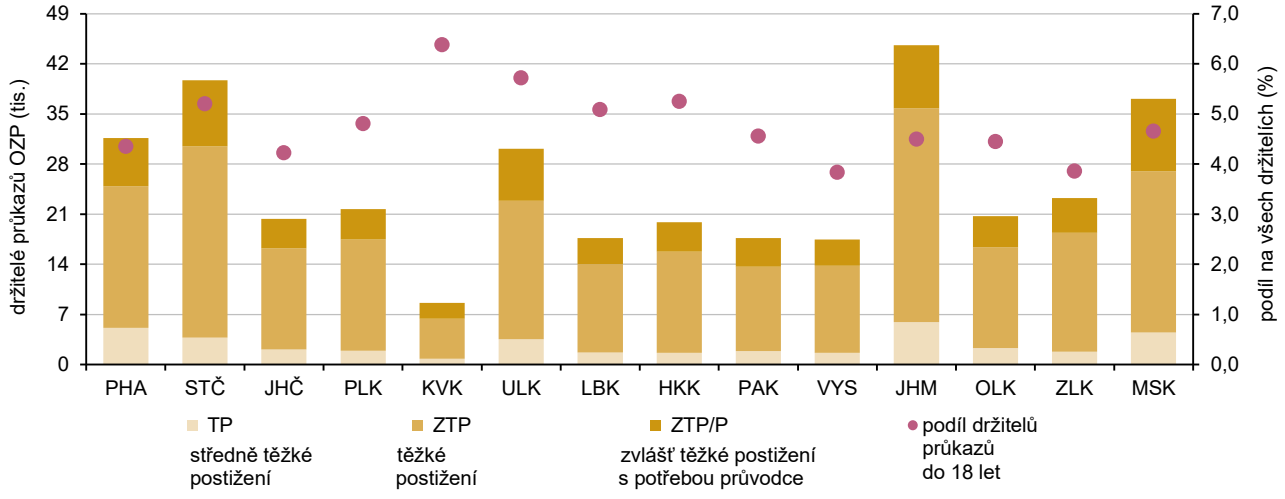
Středočeský kraj vykázal třetí nejvyšší počet příjemců příspěvku na péči.

V rámci sociálního zabezpečení byl vyplácen příspěvek na péči. Nejvíce příjemců a zároveň nejvyšší finanční náklady byly vynaloženy v krajích Moravskoslezském, Jihomoravském a Středočeském. Ve Středočeském kraji bylo v roce 2025 vyplaceno 5 454 mil. Kč. V prosinci 2025 bylo v kraji celkem 43,0 tis. příjemců. Z celkového počtu příjemců příspěvku na péči bylo 40,7 % mužů. Nejvíce byli muži zastoupeni mezi příjemci v Ústeckém kraji (43,1 %). Podíl žen byl ve Středočeském kraji 59,3 %, přičemž nejvyšší podíl žen vykázalo hl. m. Praha a Zlínský kraj (shodně 61,5 %).

Většinu příjemců příspěvku na péči tvořily osoby starší 65 let a osoby s nižšími stupni závislosti.

Většinu příjemců příspěvku na péči tvořily starší osoby ve věku 65 a více let, ve Středočeském kraji to bylo 67,2 %, průměr za republiku činil 69,2 %. Nejvyšší podíl nejstarší věkové skupiny zaznamenaly kraje Zlínský (73,7 %) a Vysočina (72,3 %), v těchto krajích (spolu s Karlovarským) byl zároveň nejvyšší podíl osob s úplnou závislostí. Naopak nejnižší podíl osob starších 65 let mezi příjemci byl patrný v Ústeckém kraji (62,4 %), který zároveň vykázal nejvyšší zastoupení osob s nejnižším stupněm závislosti. Ve Středočeském kraji tvořily 16,1 % příjemců příspěvku na péči osoby s úplnou závislostí (IV. stupeň) a 27,9 % osoby s těžkou závislostí (III. stupeň). Většinu příjemců však tvořily osoby s nižšími stupni závislosti – s lehkou (I. stupeň) a středně těžkou (II. stupeň), a to celkem 56,0 %.

Graf 2.28 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením v krajích v prosinci 2025

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Počet držitelů průkazů OZP se zvyšoval, mezi muži byl vyšší podíl průkazů s nejtěžším postižením než u žen.

V prosinci roku 2025 bylo v kraji celkem 39 712 držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Počet držitelů průkazů se mezi lety 2015 a 2025 zvýšil o pětinu (20,4 %). Z celkového počtu průkazů tvořily většinu průkazy těžkého postižení ZTP (67,4 %), méně bylo průkazů zvláště těžkého postižení s potřebou průvodce ZTP/P (23,2 %) a středně těžkého postižení TP (9,4 %). Průkazy těžkého a středně těžkého postižení zaznamenaly zvyšování počtu, u průkazů zvláště těžkého postižení s potřebou průvodce naopak došlo během posledních deseti let k poklesu. Mezi muži

byl větší podíl nejtěžších postižení ZTP/P (25,7 % oproti 20,9 % u žen). Podíl těžkých postižení ZTP byl vyšší u žen (69,3 % oproti 65,3 % u mužů), stejně jako podíl středně těžkých postižení TP (9,8 % oproti 9,0 % u mužů).

Počet držitelů průkazů OZP na obyvatele byl mezi kraji druhý nejnižší.

Vzhledem k počtu obyvatel připadalo Středočeskému kraji po hl. m. Praze kraji druhé místo s nejnižším počtem držitelů průkazů OZP na tisíc obyvatel. Ve Středočeském kraji připadalo na tisíc obyvatel 27,0 držitelů průkazů, v Praze 22,6. Nejvyššího počtu bylo dosaženo v krajích Zlínském (40,2), Libereckém (39,4) a Ústeckém (37,4).

Nejvyšší počet držitelů průkazů OZP připadal na tisíc obyvatel v okrese Rakovník.

V rámci středočeských okresů připadal nejvyšší počet držitelů průkazů OZP na tisíc obyvatel v okresech Rakovník (58,3) a Kutná Hora (46,2), naopak nejméně to bylo v okresech Mladá Boleslav (21,0) a Kladno (21,3). Absolutně nejvyšší počty držitelů průkazů zaznamenaly okresy Praha-východ (4,7 tis.) a Praha-západ (4,3 tis.),

Držitelé průkazů OZP s nejtěžšími postiženími byli věkově mladší než ti s méně těžkými postiženími.

U všech typů průkazů tvořili dětští držitelé nejmenší podíl. U středně těžkých a těžkých postižení se jednalo pouze o 1,3 a 3,0 % z celkového počtu držitelů, u zvláště těžkých postižení to však bylo více, a to 13,1 %. U středně těžkých a těžkých postižení tvořily největší část nejstarší osoby (65 a více let), a to 56,3 % u středně těžkých a 73,3 % u těžkých postižení. Jiné rozložení bylo patrné u zvláště těžkých postižení, kde se situace lišila jak zmiňovaným vyšším podílem dětí, dále ale také více než polovičním podílem populace v produktivním věku (15 až 64 let), a to 52,3 %. Držitelé s nejtěžšími postiženími (ZTP/P) tak byli oproti držitelům s méně těžkými postiženími (ZTP+TP) celkově věkově mladší.

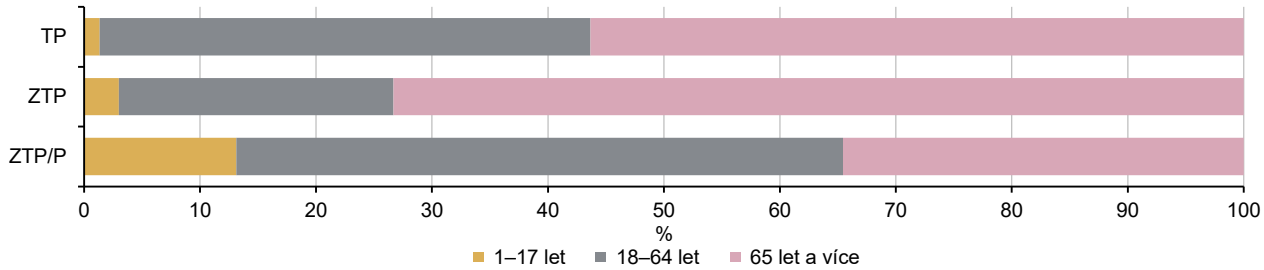
Podíl držitelů průkazů OZP s nejtěžšími postiženími byl mezi kraji čtvrtý nejvyšší.

Podíl držitelů průkazů se zvláště těžkým postižením (23,2 %) z celkového počtu držitelů průkazů byl čtvrtý nejvyšší po krajích Moravskoslezském (27,3 %), Karlovarském (25,8 %), a Ústeckém (24,1 %). Nejnižší podíl byl zaznamenán naopak v krajích Plzeňském (19,6 %) a Jihomoravském (19,8 %). V nejnižší kategorii středně těžkých postižení dosáhly nejvyššího podílu hl. m. Praha (16,1 %) a Jihomoravský kraj (13,3 %); nejnižšího Zlínský kraj (7,8 %). Středočeský kraj zaujímal v této kategorii s 9,4 % 6. nejnižší podíl mezi kraji.

Podíl osob s nejtěžším postižením byl v okrese Kladno 4. nejvyšší v Česku, v okrese Praha-východ naopak 10. nejnižší.

Mezi středočeskými okresy vykázal nejvyšší podíl osob s nejtěžším postižením ZTP/P okres Kladno (30,7 %), jednalo se o 4. nejvyšší podíl mezi všemi okresy Česka. Nejhorší situace byla v okrese Karviná (35,1 %). Na druhé straně žebříčku s nejnižším podílem nejtěžších postižení se mezi středočeskými okresy umístil okres Praha-východ (18,6 %), v rámci všech okresů Česka to byl 10. nejnižší podíl, úplně nejméně to bylo v okrese Klatovy (14,9 %).

Graf 2.29 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle druhu průkazu a věku ve Středočeském kraji v prosinci 2025

TP: středně těžké postižení, ZTP: těžké postižení, ZTP/P: zvlášť těžké postižení s potřebou průvodce
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Podíl osob do 18 let mezi držiteli průkazů byl mezi kraji čtvrtý nejvyšší. V rámci okresů Česka byl podíl nezletilých v okrese Mladá Boleslav úplně nejvyšší, zatímco na Kutnohorsku druhý nejnižší.

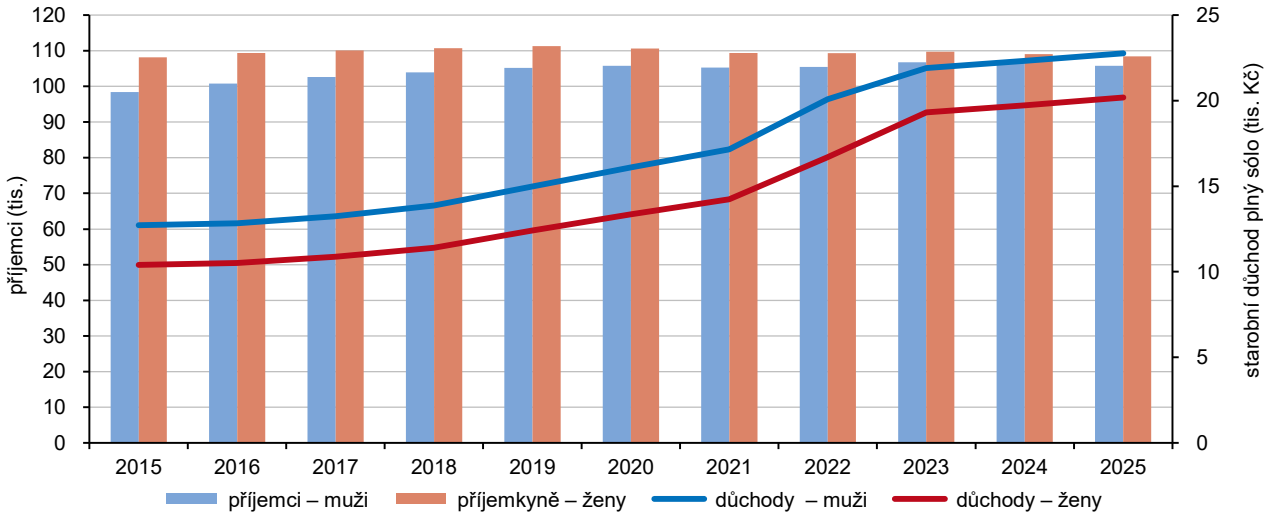
Středočeský kraj se vyznačoval čtvrtým nejvyšším podílem osob do 18 let (5,2 %) mezi držiteli průkazů OZP po kraji Karlovarském (6,4 %), Ústeckém (5,7 %) a Královéhradeckém (5,3 %). Nejnižší podíl vykázaly kraje Vysočina (3,8 %) a Zlínský (3,9 %). Středočeský okres Mladá Boleslav zaznamenal úplně nejvyšší podíl mezi všemi okresy republiky, okresy Mělník a Kladno (shodně 6,9 %) pak 6. a 8. místo. Zároveň se ale středočeské okresy vyskytovaly na druhé straně žebříčku, okres Kutná Hora vykázal 2. nejnižší podíl nezletilých osob mezi držiteli průkazů OZP (2,7 %) v rámci celé republiky a okres Rakovník 4. nejnižší podíl (3,2 %).

Důchodci, důchody

Čtvrtina středočeské populace pobírala plný či částečný důchod.

Podle údajů České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) a metodiky Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) pobírala ve Středočeském kraji ke konci roku 2025 plný či částečný důchod téměř čtvrtina populace (342,9 tis. osob), z toho 83,0 % (284,5 tis. osob) pobíralo starobní důchod. V rámci starobních důchodců byly tři čtvrtiny těch, kteří pobírali starobní důchod samostatně – sólo (214,3 tis. osob) a jedna čtvrtina těch, kteří pobírali starobní důchod v kombinaci s jinými (vdovský, vdovecký). Častějšími příjemci starobního důchodu byly ženy, z deseti osob pobírajících starobní důchod bylo šest žen.

Graf 2.30 Příjemci a průměrná měsíční výše starobního důchodu sólo podle pohlaví ve Středočeském kraji (v prosinci)

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Počet příjemců důchodu posledních 5 let klesal.

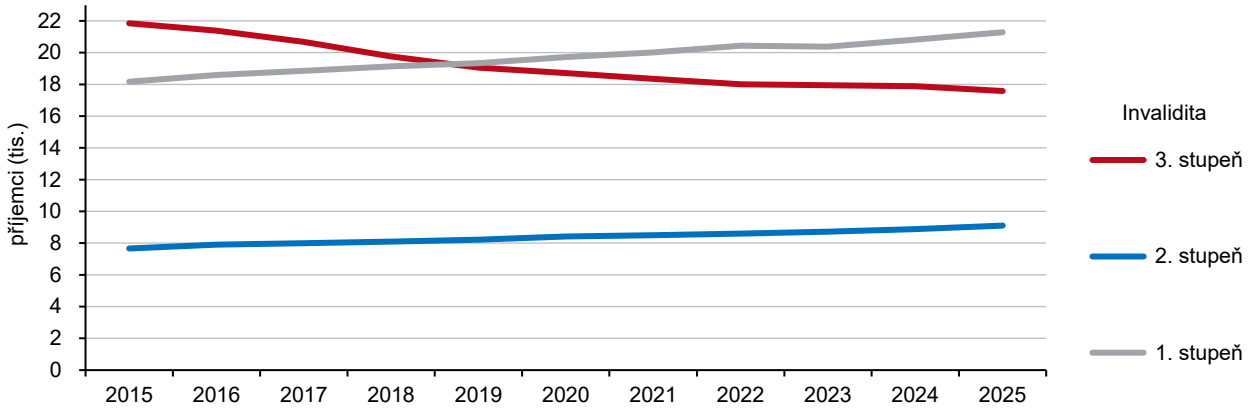
Počet příjemců důchodu dlouhodobě rostl až do roku 2019, po roce 2019 klesal s jedinou výjimkou nárůstu v roce 2023. I přes převažující pokles v posledních pěti letech zůstal počet příjemců v roce 2025 vyšší než před deseti lety, v případě celkového počtu příjemců starobních důchodů o 2,3 %, u starobních důchodců sólo byl v daném období nárůst vyšší – o 3,7 %.

Klesal počet příjemců invalidních důchodů 3. stupně invalidity, rostl počet příjemců 1. stupně.

Počet příjemců invalidních důchodu se vyvíjel odlišně v závislosti na stupni invalidity. Zatímco v roce 2015 bylo nejvíce příjemců důchodů 3. (nejtěžšího) stupně invalidity, během desetiletého období se jejich počet snížil z 21,0 tis. na 17,2 tis. v roce 2025. Opačný vývoj nastal u příjemců důchodů invalidity 1. stupně, kterých byl v roce 2013 až druhý nejvyšší počet (17,9 tis.), postupným nárůstem se ale dostal na první místo, poprvé v roce 2019. V roce 2025 bylo v kraji 21,1 tis. příjemců důchodů 1. stupně invalidity, což představovalo v rámci všech stupňů nejvyšší počet. Nejméně početní

byli příjemci důchodů 2. stupně invalidity, a to po celé desetileté období. Za toto období vzrostl jejich počet ze 7,6 tis. na 9,0 tis.

Graf 2.31 Příjemci invalidních důchodů podle stupně invalidity ve Středočeském kraji (v prosinci)
(včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem)

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Průměrná výše důchodů neustále rostla, s nejvyšší intenzitou v letech 2022 a 2023.

Průměrná výše důchodu celkem představovala v kraji na konci roku 2025 částku 20 474 Kč. Výše průměrného starobního plného důchodu (sólo) odpovídala 21 466 Kč. Hodnota průměrného důchodu každoročně rostla, proti roku 2015 vzrostla výše celkového důchodu o 9 371 Kč (tj. o 84,4 %). Výše starobního důchodu sólo vzrostla výrazněji, a to o 9 967 Kč (tj. o 86,7 %). Intenzita nárůstu byla nejvyšší v letech 2022 a 2023, kdy došlo k dvouciferným nárůstům o 17,1 % a 12,1 %, čímž se důchodcům promítly do výše důchodů valorizace reagující na vysoké míry inflace. V posledních dvou sledovaných letech 2024 a 2025 došlo k meziročním nárůstům o 2,0 %.

Výše středočeských starobních důchodů byla po Praze druhá nejvyšší.

Ve srovnání se všemi kraji dosahovala průměrná výše starobního důchodu (sólo) ve Středočeském kraji druhé nejvyšší hodnoty (21 466 Kč) po hlavním městě Praze (22 386 Kč); celorepublikový průměr činil 21 175 Kč. Nejnižší důchody pobírali naopak obyvatelé Karlovarského (20 329 Kč) a Olomouckého kraje (20 671 Kč).

Ženy pobíraly mezi kraji druhý nejvyšší starobní důchod, muži však až třetí nejvyšší.

V případě žen stály na prvním a druhém místě opět hl. m. Praha (21 268 Kč) a Středočeský kraj (20 187 Kč), pouze v těchto dvou krajích byla překročena 20tisícová hranice; na posledním místě skončil stejně jako v případě celkového důchodu Karlovarský kraj (19 344 Kč), předposlední místo ale patřilo kraji Moravskoslezskému (19 404 Kč). U mužů dominovala na prvním místě rovněž Praha (23 732 Kč), na druhém místě ale nastala obměna, dostal se na něj kraj Moravskoslezský (23 153 Kč) a Středočeský kraj (22 775 Kč) tak byl odsunut až na třetí příčku. Nejnižší důchody pobírali muži z Karlovarského kraje (21 419 Kč), stejně jako v případě žen.

Vyšší starobní důchod pobírali muži, rozdíl mezi pohlavími se zvyšoval až do roku 2022.

Středočeští muži pobírali v roce 2025 o 12,8 % (2 588 Kč) vyšší starobní důchod (sólo) než ženy. Rozdíl mezi důchody mužů a žen se navíc každoročně zvyšoval až do roku 2022, kdy byl rozdíl 3 369 Kč (oproti 2 321 Kč v roce 2015). V dalších letech se ale rozdíl zmenšoval až na 2 588 Kč v posledním sledovaném roce 2025.

Rozdíl ve výši důchodu mezi muži a ženami byl v rámci krajů druhý nejvyšší.

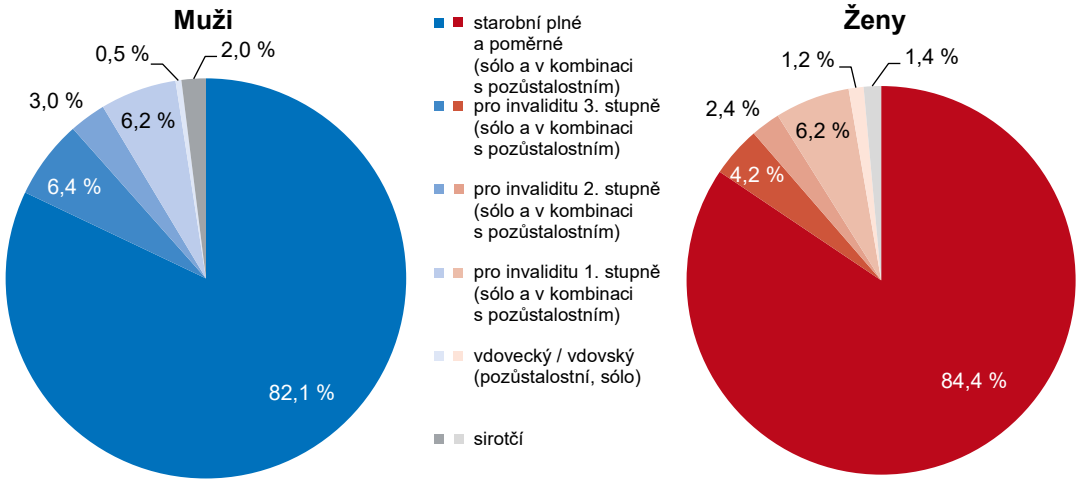
Nejnižší rozdíl ve výši průměrného starobního důchodu (sólo) mezi muži a ženami (2 147 Kč) zaznamenaly kraje Karlovarský (2 075 Kč) a Jihočeský kraj (2 095 Kč).

Středočeský kraj vykázal na opačném konci mezikrajského žebříčku druhý nejvyšší rozdíl (2 602 Kč) po kraji Moravskoslezském (3 749 Kč).

Invalidní důchody tvořily u mužů větší podíl pobíraných důchodů než u žen.

Mezi příjemkyněmi důchodů (ženami) byl podíl těch, které pobíraly starobní důchod, vyšší, než byl podíl starobních důchodců mezi muži. Ženy důchodkyně pobíraly starobní důchod v 84,4 %, muži důchodci v 82,1 %. Muži naopak zaznamenali vyšší podíl invalidních důchodů, pro invaliditu 3. stupně 6,4 % (u žen 4,2 %), pro invaliditu 2. stupně 3,0 % (u žen 2,4 %) a pro invaliditu 1. stupně se jednalo o stejný podíl 6,2 %. Tomu, že se ženy dožívají vyššího věku, odpovídal nižší podíl vdoveckých důchodů (0,5 %), než vdovských (1,2 %).

Graf 2.32 Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu ve Středočeském kraji v prosinci 2025

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Invalidní a sirotčí důchody byly v kraji ve srovnání s republikou nadprůměrné.

Průměrné výše invalidních a sirotčích důchodů byly nižší v porovnání s plným starobním důchodem. V případě invalidního důchodu pro invaliditu 3. stupně se jednalo ve Středočeském kraji v roce 2025 o částku 17 877 Kč, pro invaliditu 2. stupně o 12 108 Kč a pro invaliditu 1. stupně 10 165 Kč. Sirotci pobírali průměrně 11 118 Kč. Ve srovnání s republikou byly hodnoty invalidních a sirotčích důchodů nadprůměrné.

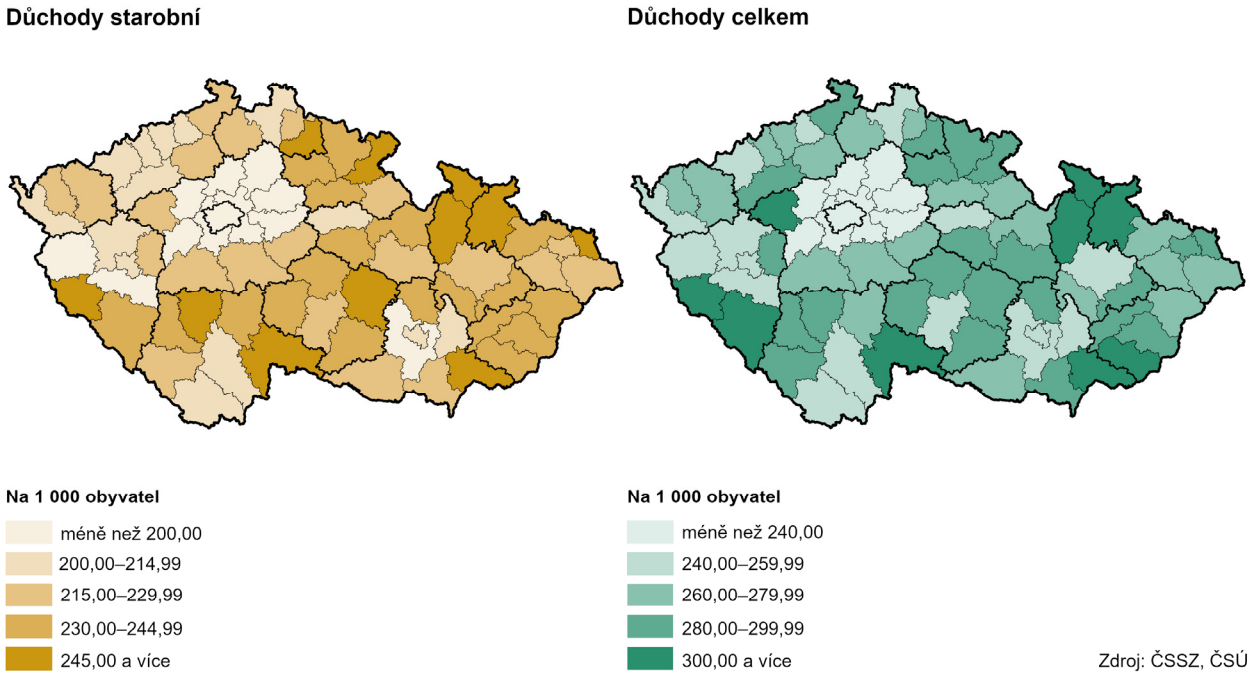
Podíl starobního důchodu na mzdovém mediánu se v posledních dvou letech snižoval.

Podíl průměrné výše starobního důchodu (sólo) na mzdovém mediánu ve Středočeském kraji snižoval do roku 2019 na hodnotu 41,8. V následujících čtyřech letech ale došlo k jeho rychlému nárůstu a v roce 2023 překročil 50 % (50,9 %). V posledních dvou letech opět podíl klesal a výsledná hodnota ke konci roku 2025 činila 46,3 %.

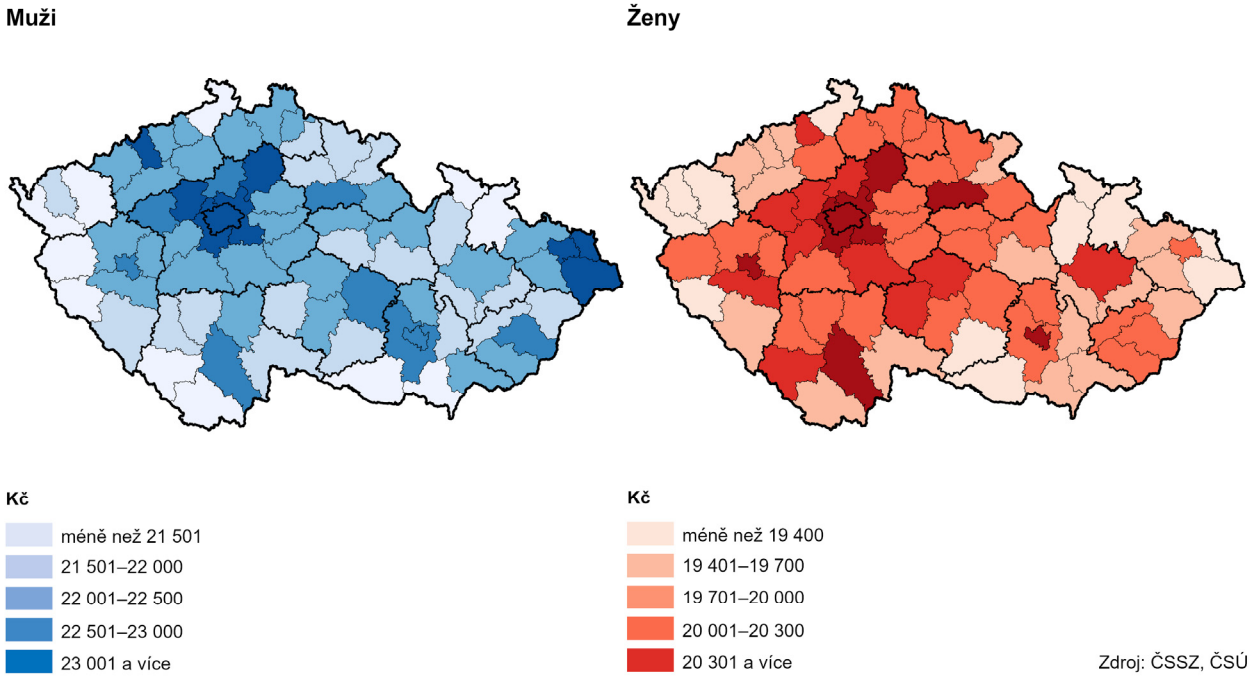
Druhý nejvyšší starobní důchod v Česku pobírali důchodci v okrese Praha-západ.

Dokonce tři okresy Středočeského kraje se průměrnou výší starobního důchodu dostaly hned za hl. m. Prahu (22 386 Kč) na druhé, třetí a čtvrté místo na celorepublikovém žebříčku okresů. Jednalo se o okresy Praha-západ (22 222 Kč), Mladá Boleslav (21 982 Kč) a Praha-východ (21 803 Kč). Naopak nejméně pobírali starobní důchodci v okrese Kutná Hora (21 031 Kč), což stačilo na 33. nejlepší místo v celorepublikovém meziokresním srovnání. Na posledním místě se umístil okres Znojmo s průměrným starobním důchodem 19 779 Kč.

Kartogram 2.8 Příjemci důchodů v okresech v prosinci 2025

Kartogram 2.9 Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví v okresech v prosinci 2025

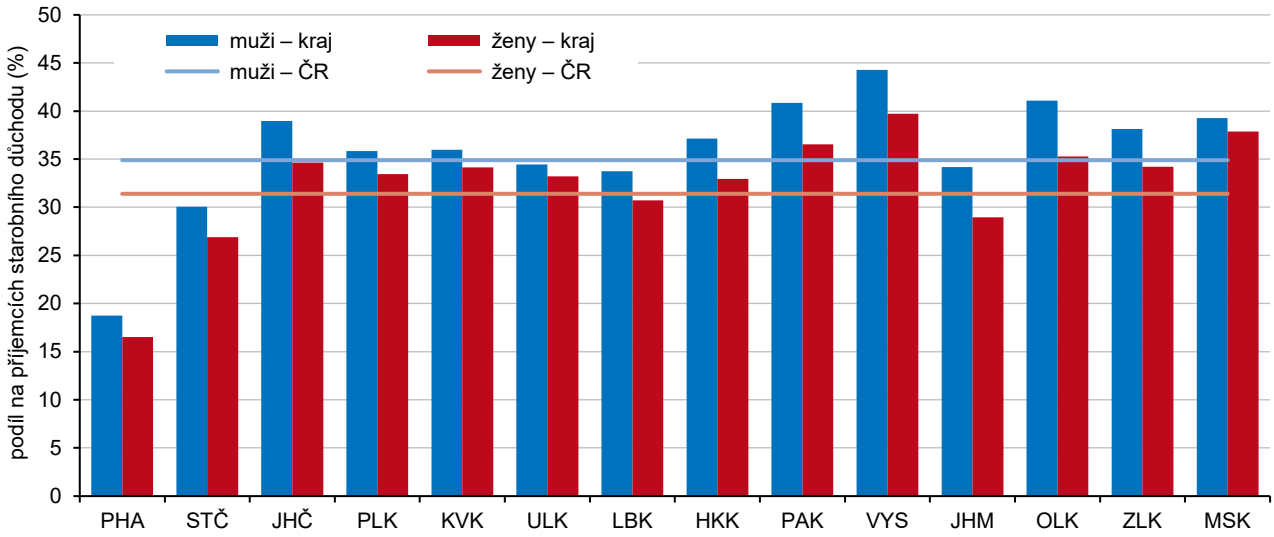

Zvyšoval se podíl osob odcházejících do předčasného důchodu, nejvýrazněji v roce 2023.

Podíl osob odcházejících do předčasného důchodu se každoročně zvyšoval. Před 25 lety pobírala starobní důchod předčasně pouze necelá osmina starobních důchodců (11,9 %), před 15 lety to byla šestina starobních důchodců, v roce 2013 se podíl předčasných důchodů přehoupl přes pětinu, o deset let později v roce 2023 přes čtvrtinu a ke konci roku 2025 dosáhl podílu 28,2 %. Nárůst počtu příjemců předčasných důchodů před rokem 2022 se pohyboval kolem 2 % ročně, a to jak

v rámci kraje, tak i celém Česku. Mimořádné valorizace důchodů v roce 2022 však vytvořily výhodné podmínky pro odchod do předčasného starobního důchodu a ovlivnily rozhodnutí řady obyvatel v předdůchodovém věku. To se projevilo vysokým meziročním nárůstem počtu příjemců předčasných důchodů v roce 2023, který činil v kraji 9,3 %, což byl druhý nejvyšší nárůst po hl. m. Praze. V dalších letech 2024 a 2025 už se růst opět zbrzdil, v roce 2024 se zvýšil počet příjemců předčasných důchodů o 4,6 % a v roce 2025 se téměř nezměnil (+0,3 %).

Graf 2.33 Příjemci předčasného starobního důchodu podle pohlaví v krajích v prosinci 2025

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Mezi starobními důchodci muži bylo patrné vyšší zastoupení předčasných důchodů než mezi ženami.

Mezi příjemci předčasného důchodu v kraji dlouhodobě převažují ženy, v roce 2025 s přibližně 56% podílem. Při pohledu na každé pohlaví zvlášť však bylo patrné, že podíl příjemců předčasného starobního důchodu na všech příjemcích starobního důchodu byl vyšší u mužů (30,1 %) než u žen (26,9 %).

Podíl osob v předčasném důchodu byl po Praze druhý nejnižší.

I přes každoroční nárůst byl podíl osob v předčasném starobním důchodu ve Středočeském kraji (28,2 %) po hl. m. Praze (17,4 %) druhý nejnižší a jednalo se o jediné dva kraje, kde se podíl udržel pod 30% hranicí. Celorepublikový průměr činil 32,8 % a úplně nejvyšší podíl byl dosažen v Kraji Vysočina, kde osoby v předčasném důchodu tvořily mezi starobními důchodci více než dvě pětiny (41,6 %).

Nejvyšší podíl předčasných starobních důchodců zaznamenal okres Benešov, nejnižší Praha-západ.

Nejvyšší podíl starobních důchodců odcházejících do předčasného důchodu vykazoval v kraji v roce 2025 okres Benešov (33,8 %). Naopak relativně nízký podíl předčasných důchodů byl v kraji zjištěn v zázemí hlavního města, v okrese Praha-západ (21,7 %), který vykázal po hl. m. Praze (16,1 %) druhou nejnižší hodnotu mezi všemi okresy ČR. Mezi 8 okresy celého Česka s nejnižším podílem příjemců předčasných důchodů bylo 5 ze Středočeského kraje. Nejvyššího procenta příjemců předčasných důchodů dosáhl v rámci republiky okres Třebíč (47,7 %).

Kultura

V kraji fungoval nejvyšší počet knihoven a poboček v Česku, který však výrazně poklesl.

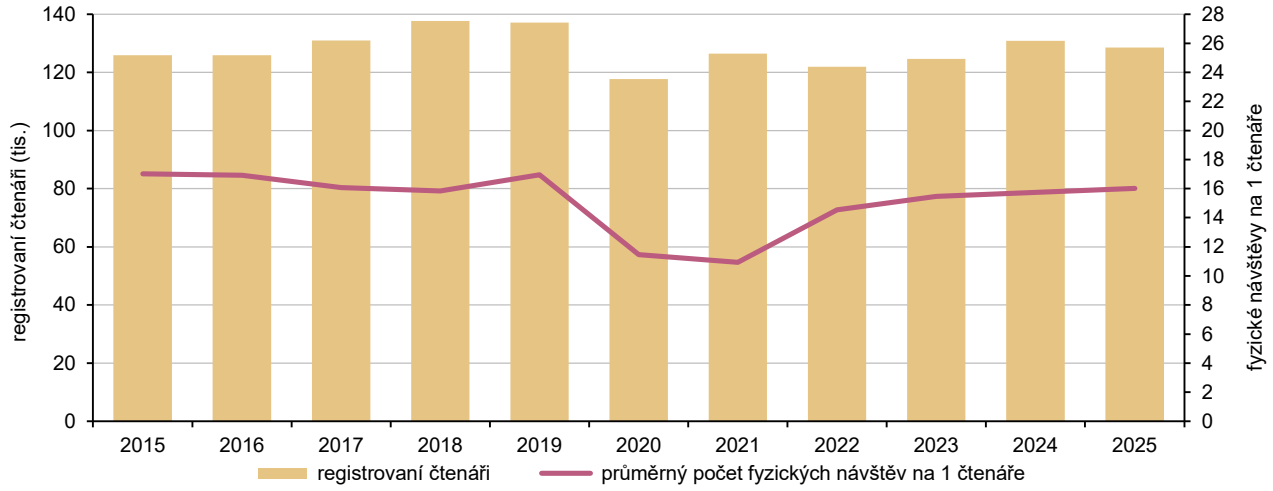
Na území Středočeského kraje se v roce 2025 nacházelo 707 veřejných knihoven a 43 jejich poboček (včetně pojízdných knihoven), což byl nejvyšší počet mezi kraji. Počet knihoven a poboček poklesl od roku 2000 v kraji téměř o čtvrtinu (-26,0 %), což byl po Královéhradeckém kraji (-30,0 %) druhý nejvyšší pokles mezi všemi kraji. Klesající tendenci zaznamenaly všechny kraje, podobný počet knihoven a poboček

se udržel v krajích Vysočina (-1,5 %) a hl. m. Praha (-3,1 %), méně než desetinový pokles zaznamenal už jen kraj Jihomoravský (-8,3 %).

Kraj vykázal třetí nejvyšší počet knihovních jednotek a registrovaných čtenářů.

Ačkoli ve Středočeském kraji fungovalo nejvíce knihoven, počet knihovních jednotek (5,3 mil.) byl až třetí nejvyšší. Nejvíce knihovních jednotek bylo k dispozici v hl. m. Praze (10,1 mil.) a Jihomoravském kraji (8,6 mil.), nejméně naopak v kraji Karlovarském (1,4 mil.). Počet registrovaných čtenářů činil ve Středočeském kraji 128 tis., což byl rovněž 3. nejvyšší počet po hl. m. Praze (210 tis.) a Jihomoravském (146 tis.). U počtu čtenářů byl vývojový trend shodný ve všech krajích, všude došlo během posledních 25 let k poklesu. Ačkoli v případě počtu knihoven zaznamenal Středočeský kraj 2. největší pokles, u počtu čtenářů se jednalo naopak o 2. nejnižší pokles mezi kraji (o 9,1 %). Nejvíce čtenářů ubylo v kraji Karlovarském (o 42,4 %), nejméně v kraji Libereckém (o 4,3 %).

Graf 2.34 Veřejné knihovny ve Středočeském kraji

Zdroj: Národní institut pro kulturu

Kraj zaznamenal nejvyšší podíl dětských čtenářů do 15 let mezi kraji.

Třetinu čtenářů (33,2 %) tvořily v kraji děti do 15 let, což byl nejvyšší podíl mezi kraji. Více než 30% podíl mladých čtenářů byl registrován ještě v krajích Vysočina (32,8 %), Zlínském (31,8 %), hl. m. Praze (31,4 %) a Pardubickém (30,5 %). Naopak nejnižší podíl dětí do 15 let mezi čtenáři vykázal Plzeňský kraj (21,3 %).

Počet výpůjček výrazně poklesl, do popředí se dostalo využívání on-line služeb.

Ukazatelem, který zaznamenal během 25letého období ve všech krajích nejvyšší pokles, byl počet výpůjček. Úplně nejvyšší poklesy se týkaly Ústeckého a Karlovarského kraje, kde se počet výpůjček snížil přibližně na třetinu, v Praze naopak činil více než polovinu počtu roku 2000. Středočeský kraj zaznamenal 3. nejnižší pokles, spolu s Krajem Vysočina vykázal téměř poloviční počet výpůjček než před 25 lety. Počet výpůjček ve Středočeském kraji činil v roce 2025 celkem 3,2 mil. Celospolečenským trendem je přesun činností do on-line světa, což se projevilo také v případě návštěv knihoven. Zatímco návštěvníků – fyzických osob bylo v roce 2025 (2,1 tis.) podobně jako v roce 2000 (1,7), počty se navýšily hlavně o návštěvníky on-line služeb, kterých bylo ve Středočeském kraji v roce 2025 téměř 11 tis.

Výrazně ubylo vybavení knihoven počítači s internetem, počet návštěvníků využívajících internet v knihovně

Ve Středočeském kraji bylo v rámci knihoven zřízeno 5,3 tis. studijních míst, což byl třetí nevyšší počet po Jihomoravském a Jihočeském kraji. Počty studijních míst ve všech krajích během let 2000 až 2025 výrazně narostly, ve Středočeském kraji

klesl za posledních 10 let v kraji dokonce o tři čtvrtiny.

7,7krát, což byl třetí nejvyšší nárůst po krajích Libereckém (9,2x) a Jihomoravském (8,1x). Vybavení knihoven počítači s internetem dosáhlo svého maxima v letech 2012–2013, kdy knihovny ve Středočeském kraji disponovaly téměř 1,2 tis. počítači. V dalších letech už ale počet počítačů klesal, projevila se rostoucí vybavenost domácností internetem a snížení potřeby využívat internet mimo domov. Pokles počtu počítačů vybavených internetem byl v knihovnách Česka během posledních deseti let o 23,0 %, ve středočeských knihovnách pak ještě vyšší – 31procentní. Návštěvníků využívajících internet v knihovně ubylo ještě výrazněji, v Česku o téměř polovinu, ve Středočeském kraji dokonce o tři čtvrtiny.

V kraji se nacházel nejvyšší počet muzeí, galerií a památníků v rámci všech krajů.

Ve Středočeském kraji bylo v roce 2025 v provozu celkem 63 muzeí, galerií a památníků a 44 jejich poboček, v součtu (107) se jednalo o nejvyšší počet mezi kraji. Následovalo hl. m. Praha (90) a Jihomoravský kraj (86). Většinu tvořily muzea a památníky s pobočkami. Galerií byly ve všech krajích pouze jednotky, ve Středočeském kraji celkem čtyři, více to bylo pouze v hl. m. Praze (7) a Královéhradeckém kraji (5).

Počet výstav a návštěvníků po covidovém poklesu opět narostl.

V rámci muzeí, galerií a památníků bylo v kraji v roce 2025 instalováno 345 expozic a uspořádáno 536 výstav, v případě expozic se jednalo o nejvyšší počet mezi kraji, výstav se konalo více v hl. m. Praze (570). Počty expozic se v čase příliš neměnily, počet uspořádaných výstav dosáhl maximálních hodnot (nad 600) v letech 2012–2019, v důsledku covidové pandemie však následoval pokles. Ačkoli v posledních letech došlo k oživení množství uspořádaných výstav, nedostaly se zatím jejich počty na úroveň dosaženou v předcovidovém období. Počet návštěvníků výstav a expozic činil v roce 2025 v kraji 1,27 tis. osob a postupnými nárůsty se dostává z minimálních hodnot covidových let 2020 a 2021 (0,6 tis.) na předcovidové počty (nad 1,3 tis.).

Kraj vynikal nejvyšším počtem památkových objektů a prohlídkových tras v nich.

Ve Středočeském kraji je možno navštívit velké množství památkových objektů s kulturním využitím. I vzhledem ke své velikosti vyniká kraj jejich počtem. V roce 2025 bylo návštěvníkům zpřístupněno (za vstupné) 54 hradů, zámků a ostatních památek, to bylo nejvíce mezi kraji. Druhý a třetí nejvyšší počet se nacházel v Jihomoravském a Ústeckém kraji (42, resp. 39). Největší počet prohlídkových tras bylo možné navštívit ve Středočeském (144), Jihomoravském (102) a Jihočeském kraji (82). Trendem byl velký nárůst počtu prohlídkových tras ve všech krajích, ve Středočeském kraji vzrostl počet tras od roku 2010 dvojnásobně. Nejvyšší počet návštěvníků památkových objektů vykázalo hl. m. Praha (5,8 tis.) a Středočeský kraj (2,2 tis.).

Pětina všech kulturních akcí Česka se uskutečnila ve Středočeském kraji.

Více než pětina všech kulturních akcí Česka se uskutečnila ve Středočeském kraji, celkem 2,8 tis. Druhý nejvyšší počet kulturních akcí proběhl v Praze (1,5 tis.). V roce 2025 bylo v kraji uspořádáno nejvíce samostatných výstav (93), druhý nejvyšší počet pak vykázal kraj Plzeňský (61). Samostatných koncertů se nevíce uskutečnilo v hl. m. Praze (764), druhý nejvyšší počet potom v kraji Středočeském (261). Kulturních akcí při prohlídkách případně nočních prohlídek byl v kraji úplně nejvyšší počet (1 255).

Počet účastníků všech kulturních akcí byl mezi kraji nejvyšší.

Počet účastníků všech kulturních akcí činil ve Středočeském kraji v roce 2025 celkem 909 tis. osob, jednalo se o nejvyšší počet, následovaly hl. m. Praha (790 tis.), a Jihočeský kraj (554 tis.). Nejnižší počet vykázal Kraj Vysočina (90 tis.).

Kriminalita, dopravní nehody, požáry

Počet registrovaných trestných činů se v roce 2021 dostal na porevoluční minimum, v následujících letech kolísal.

Na území Středočeského kraje bylo v roce 2025 registrováno celkem 18 496 trestných činů. Po maximech převyšujících 50 tis. registrovaných trestných činů z konce 90. let minulého století začalo docházet prakticky k neustálému poklesu, který byl ve více než 20letém období let 2000 až 2021 přerušen meziročním nárůstem pouze ve čtyřech letech (2002, 2007, 2013 a 2019). V roce 2021 byl zaznamenán nejnižší počet registrovaných trestných činů v porevoluční historii. V letech 2022 a 2023 počet trestných činů stoupl a v posledních dvou letech opět poklesl.

Nejvýrazněji klesal počet krádeží prostých, vzrostl počet mravnostních trestných činů.

Na výrazném poklesu registrovaných trestných činů od roku 2015 se největší měrou podílel pokles krádeží prostých (o 83,2 %) a krádeží vloupáním (o 72,0 %). Pokles hospodářské kriminality byl mezi lety 2015 a 2025 o 61,0 %, u násilných trestných činů to bylo o 21,8 %. Skupinou, kde došlo k nárůstu registrovaných činů, byly mravnostní trestné činy. Jednalo se o celorepublikový trend, ve Středočeském kraji narostl počet mravnostních činů o 47,7 % (absolutní počet činů ale byl ve srovnání s ostatními typy kriminality řádově nižší).

Čtyři pětiny tvořila obecná kriminalita, podíl hospodářské kriminality se snížil.

Čtyři pětiny (80,0 %) všech registrovaných trestných činů ve Středočeském kraji tvořila v roce 2025 obecná kriminalita. Do kategorie hospodářské kriminality spadalo 5,6 % trestných činů. Zatímco podíl obecné kriminality na všech trestných činech se během posledních 15 let příliš nezměnil (79,0 % v roce 2008, minimální hodnota 73,1 % v roce 2018), podíl hospodářské kriminality se snížil z maximálních hodnot převyšujících 10 % v letech 2015 až 2019 na minimální hodnoty kolem 5,5 % zaznamenané v letech 2022 až 2025.

Nejpříznivější situace byla ve srovnání s ostatními kraji v případě hospodářské a násilné kriminality.

V mezikrajském srovnání byla nejpříznivější situace zaznamenána v oblasti hospodářské kriminality, která dosáhla ve Středočeském kraji v roce 2025 nejnižšího podílu na celkovém počtu trestných činů mezi kraji (5,6 %). Nejvyšší zastoupení tvořila hospodářská kriminalita na celkovém počtu registrovaných trestných činů naopak v kraji Olomouckém (11,7 %). Po Praze druhý nejnižší byl podíl násilných trestných činů na celkovém počtu registrovaných činů – 7,8 % (1 434 činů). Čtvrtý nejnižší podíl zaznamenal kraj v případě mravnostních trestných činů (1,9 %), po krajích Olomouckém, hl. m. Praze a Karlovarském. Nejvíce násilných trestných činů bylo spácháno v Moravskoslezském kraji, Praze a Ústeckém kraji, při přepočtu na počet obyvatel se na první místo dostalo Ústecko. Ústecký kraj byl zároveň krajem s nejvyšším absolutním i relativním počtem mravnostních trestných činů.

Nejméně příznivá situace panovala v oblasti majetkové kriminality, mezi kraji nejvyšší byl počet i podíl vloupání do rodinných domů.

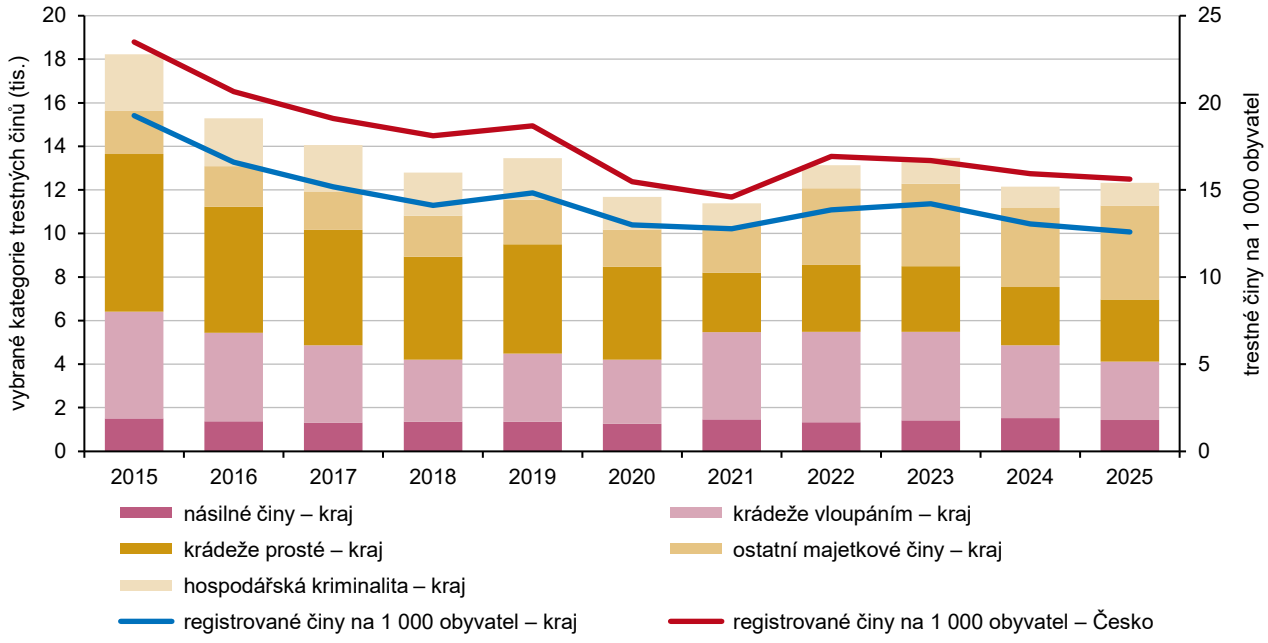
Naopak nejméně příznivá byla v kraji situace v oblasti majetkové kriminality. Podíl majetkových trestných činů na všech trestných činech byl v roce 2025 mezi kraji čtvrtý nejvyšší (53,3 %, 9 856 činů) po hl. m. Praze (66,8 %), Moravskoslezském (58,9 %) a Jihomoravském (58,4 %) kraji. Mezi kraji výrazně nejvyšší byl počet vloupání do rodinných domů (345), do Středočeského kraje bylo v rámci republiky koncentrováno 18,7 % všech vloupání do rodinných domů, nejvíce v Česku. Podobná situace byla patrná rovněž u vloupání do víkendových chat, ve Středočeském kraji se uskutečnilo 17,0 % těchto činů celé republiky. Při vztažení počtu vloupání do rodinných domů k celkovému počtu trestných činů bylo ve Středočeském kraji dosaženo nejvyššího podílu mezi všemi kraji, v případě vloupání do víkendových chat byl podíl pátý nejvyšší. Vysoký počet krádeží vloupáním odpovídá charakteru území Středočeského kraje, pro který je typické, že se zde koncentruje rezidenční a rekreační funkce.

V případě krádeží prostých vykázal Středočeský kraj pátý nejnižší podíl na celkové kriminalitě.

V případě krádeží prostých vykázal ale naopak Středočeský kraj mezi kraji pátý nejnižší podíl na celkové kriminalitě (15,3 %, 2 838 činů), nejméně to bylo v Kraji Vysočina (11,7 %). Maximálního podílu bylo dosaženo v krajích Moravskoslezském a hl. m. Praze, kde prosté krádeže tvořily více než pětinu všech registrovaných trestných činů (23,5 %, resp. 22,2 %). Krádeže prosté byly nejvíce zastoupeny v krajích s největšími městy a vysokým stupněm urbanizace. Do Moravskoslezského kraje a Prahy se v roce 2025 soustředily více než dvě pětiny (41,3 %) krádeží prostých registrovaných v celém Česku.

Graf 2.35 Registrované trestné činy ve Středočeském kraji a ČR

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Celková intenzita kriminality se od roku 2011 pohybovala pod průměrem republiky.

Intenzita kriminality (počet registrovaných trestných činů na tisíc obyvatel) dosahovala v kraji v roce 2025 hodnoty 12,6, pohybovala se pod republikovým průměrem (15,6) a mezi kraji byla 4. nejnižší. Nejvyšší intenzita kriminality byla v roce 2025 zaznamenána v hl. m. Praze (25,0), v Ústeckém (18,2) a Moravskoslezském (18,0) kraji. Naopak nejméně trestných činů připadalo na tisíc obyvatel v krajích Pardubickém (9,4), Vysočina (10,0) a Zlínském (10,5). Po výrazných meziročních poklesech od roku 2008 klesl v kraji počet trestných činů přepočtený na tisíc obyvatel v roce 2021 na nejnižší hodnotu celého porevolučního období, v následujících dvou letech ale vzrostl a kolísal. Pod celorepublikovým průměrem se intenzita kriminality Středočeského kraje pohybovala od roku 2011.

Nejvyšší intenzitu kriminality zaznamenal okres Kladno, nejnižší naopak Kutná Hora.

Při pohledu na okresy byla nejvyšší intenzita kriminality v roce 2025 zjištěna v okresech Kladno (15,9), Příbram (15,0) a Mladá Boleslav (14,3), mezi všemi okresy Česka se jednalo o 19., 25. a 28. nejvyšší hodnotu. Nejnižší intenzita byla naopak zaznamenána v okresech Kutná Hora (10,4), Benešov (10,6) a Praha-východ dohromady s okresem Praha-západ (10,9), což představovalo 18., 22. a 24. nejnižší hodnotu mezi všemi okresy Česka. V rámci celého Česka byl počet registrovaných trestných činů na tisíc obyvatel úplně nejnižší v okresech Žďár nad Sázavou (7,6)

a Ústí nad Orlicí (7,7), naopak úplně nejvyšší v okresech největších měst – Ostrava (26,6), Praha (25,2) a Brno (22,9).

Intenzita násilné a mravnostní trestné činnosti byla mezi kraji druhá nejnižší.

Počet násilných a mravnostních trestných činů v přepočtu na tisíc obyvatel byl v kraji v roce 2025 druhý nejnižší (1,22) po Pardubickém kraji (1,10) a pod celorepublikovým průměrem (1,60). V oblasti násilné kriminality tedy byla situace v kraji příznivá, v posledním roce 2025 došlo navíc ke snížení počtu násilných trestných činů. Počet mravnostních trestných činů naopak lehce narostl. Nejvíce násilných a mravnostních trestných činů připadalo na tisíc obyvatel v kraji Ústeckém (2,67).

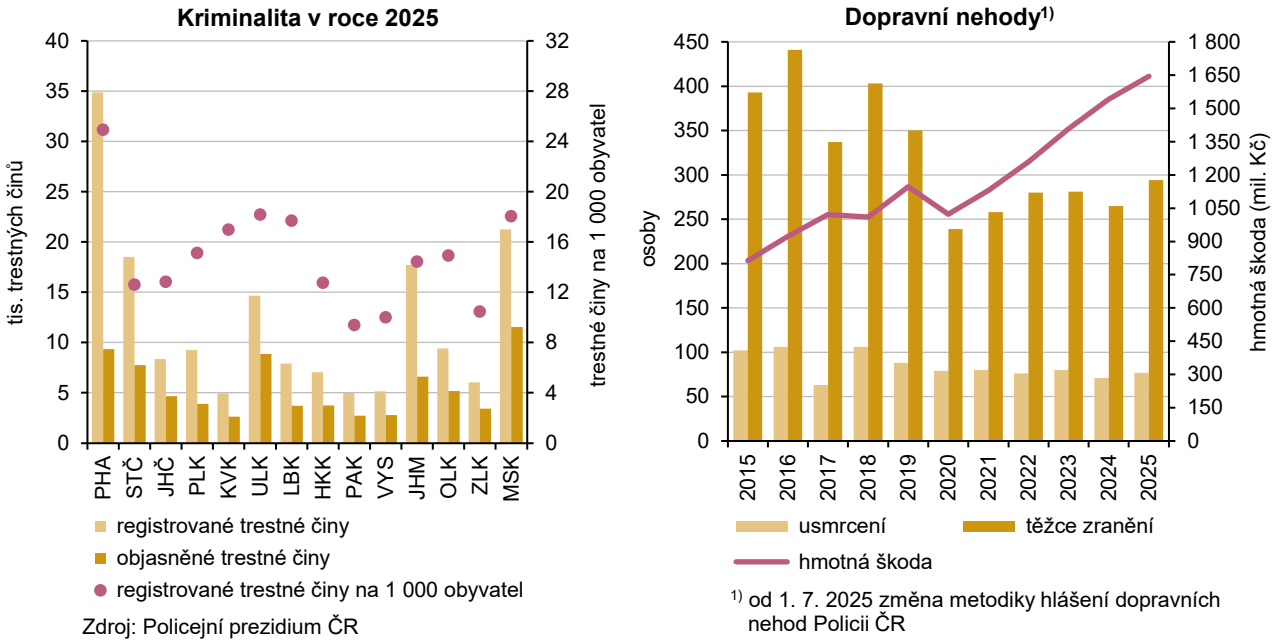
Objasněnost trestných činů se snížila, mezi kraji zůstala 3. nejnižší.

Během roku 2025 bylo v kraji objasněno celkem 7 757 registrovaných trestných činů, tzn. že došlo k objasnění činů, u kterých bylo v roce 2025 zahájeno trestní řízení. Počet objasněných trestných činů se od roku 2015 snížil, přičemž poklesl s vyšší intenzitou (o 30,8 %) než celkový počet registrovaných trestných činů (o 27,3 %). Objasněnost (tzn. poměr objasněných a registrovaných činů) se proto v kraji snížila z 44,0 % v roce 2015 na 41,9 % v roce 2025, což bylo méně než v celém Česku (45,2 %). Jednalo se o 3. nejnižší objasněnost po hl. m. Praze (26,8 %) a Jihomoravském kraji (37,3 %). Nejvyšší objasněnost vykázaly v roce 2025 kraje Ústecký (60,4 %), Zlínský (56,5 %) a Jihočeský (55,7 %). Nejvyšší objasněnost měly z trestných činů vraždy, které byly objasněny všechny; naopak nejnižší objasněností se vyznačovaly krádeže vloupáním.

Polovina objasněných trestných činů byla v kraji spáchána opakovaně trestanými osobami.

Dodatečně bylo v kraji v roce 2025 objasněno dalších 2 359 činů, tzn. že došlo k objasnění činů, u kterých bylo zahájeno trestní řízení dříve než v roce 2025 (před 1. 1. 2025). Z celkového počtu 10,1 tis. objasněných trestních činů v roce 2025 byla polovina spáchána opakovaně trestanými osobami (49,8 %) a téměř šestina osobami pod vlivem (15,3 %), z toho ve více než třech čtvrtinách to bylo pod vlivem alkoholu.

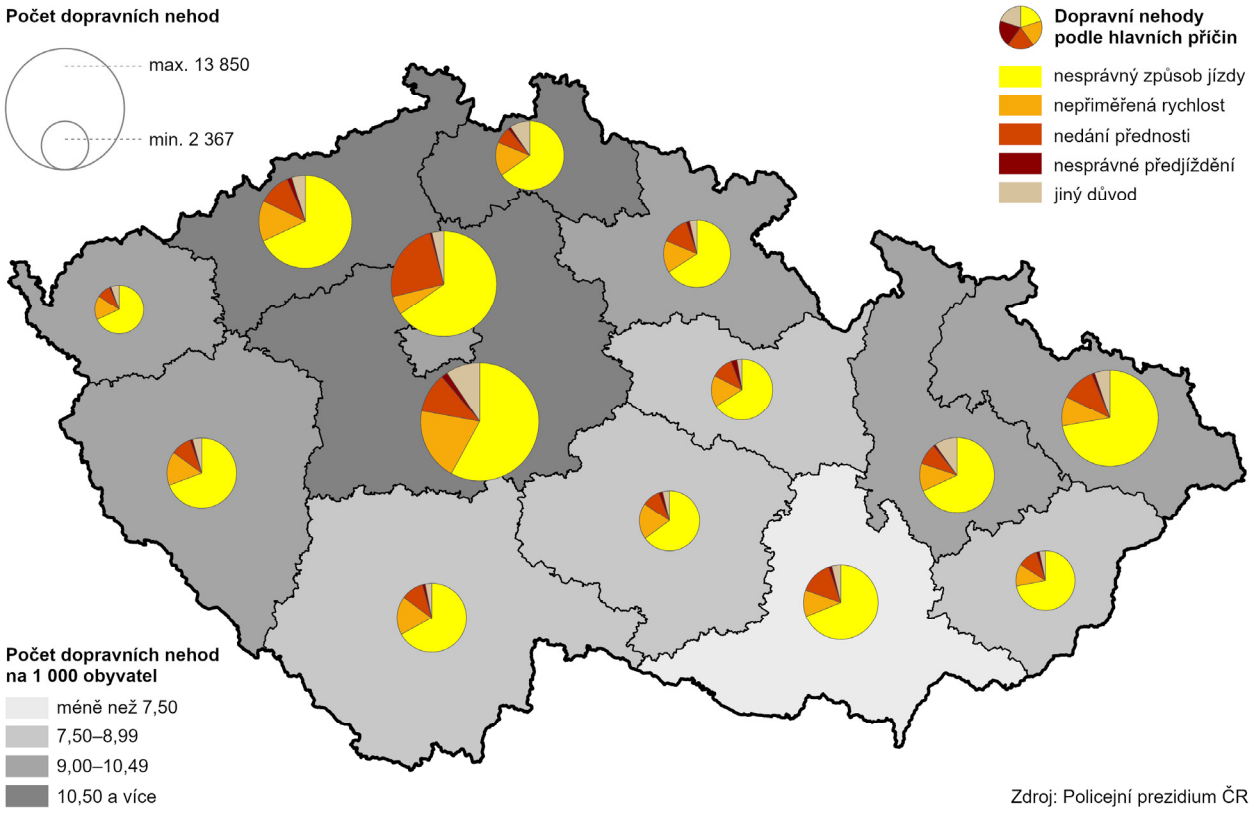
Graf 2.36 Kriminalita podle krajů a dopravní nehody ve Středočeském kraji

Zdroj: Policejní prezidium ČR

1) od 1. 7. 2025 změna metodiky hlášení dopravních nehod Policií ČR

Kartogram 2.10 Dopravní nehody v krajích v roce 2025

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Téměř 30 % dopravních nehod bylo soustředěno do Středočeského kraje a Prahy.

Na území Středočeského kraje bylo během roku 2025 šetřeno celkem 13 850 dopravních nehod, jednalo se o více než šestinu (16,2 %) všech šetřených dopravních nehod v celém Česku a nejvyšší počet mezi všemi kraji. Při součtu nehod Středočeského kraje s hlavním městem Prahou se do centrální oblasti Česka soustředilo téměř 30 % celorepublikového počtu dopravních nehod. Naopak nejméně se na celkovém počtu nehod podílel kraj Karlovarský (2,8 %).

Počet nehod rostl, s výjimkou covidového období, až k maximální hodnotě zaznamenané v roce 2024. V posledním roce počet nehod naopak výrazně poklesl.

Dlouhodobý vývoj je možné komentovat až po roce 2009, kdy došlo ke změně pravidel pro hlášení dopravních nehod a údaje tak nejsou s předešlými lety srovnatelné. Počet nehod v kraji po roce 2010 plynule rostl až do roku 2019, kdy překročil 16tisícovou hranici. V roce 2020 následoval 13procentní pokles ovlivněný covidovou pandemií, během níž došlo k omezení mobility osob a poklesu počtu nehod na 13,9 tis. V následujících čtyřech letech byl ale každoroční růst počtu dopravních nehod opět obnoven a vystoupal až na hodnotu 16 343 v roce 2024, což byl nejvyšší počet od roku 2010. V posledním sledovaném roce 2025 proběhl ale naopak výrazný pokles počtu dopravních nehod o 2,5 tis., resp. o 15,3 %; jednalo se o nejvyšší absolutní a druhý nejvyšší relativní pokles mezi všemi kraji. K poklesu došlo v 10 ze 14 krajů, v celém Česku průměrně o 7,3 %. Meziroční zvýšení počtu dopravních nehod bylo zaznamenáno pouze ve čtyřech krajích, nejvíce v kraji Královéhradeckém (o 8,4 %, resp. o 342 nehod).

Hodnota škod způsobených při nehodách byla v kraji nejvyšší od roku 2009.

Navzdory poklesu počtu dopravních nehod došlo v roce 2025 k nárůstu škody způsobené při nehodách, meziročně o 6,8 %. Jednalo se o vyšší nárůst, než činil průměr za Česko (o 4,4 %) a 6. nejvyšší nárůst mezi kraji. Hodnota škod vyčíslená na 1,64 mld. Kč byla nejvyšší od roku 2009 (kdy došlo ke změně pravidel pro hlášení dopravních nehod) a představovala téměř pětinu (19,7 %) celorepublikové hodnoty

hmotných škod zaznamenaných při dopravních nehodách. Při přepočtu hmotných škod na jednu dopravní nehodu vykázal Středočeský kraj 2. nejvyšší hodnotu (118,8 tis. Kč) po hl. m. Praze (130,1 tis. Kč). Nejnižší průměrnou škodu na jednu nehodu vykázal Liberecký kraj (71,3 tis. Kč).

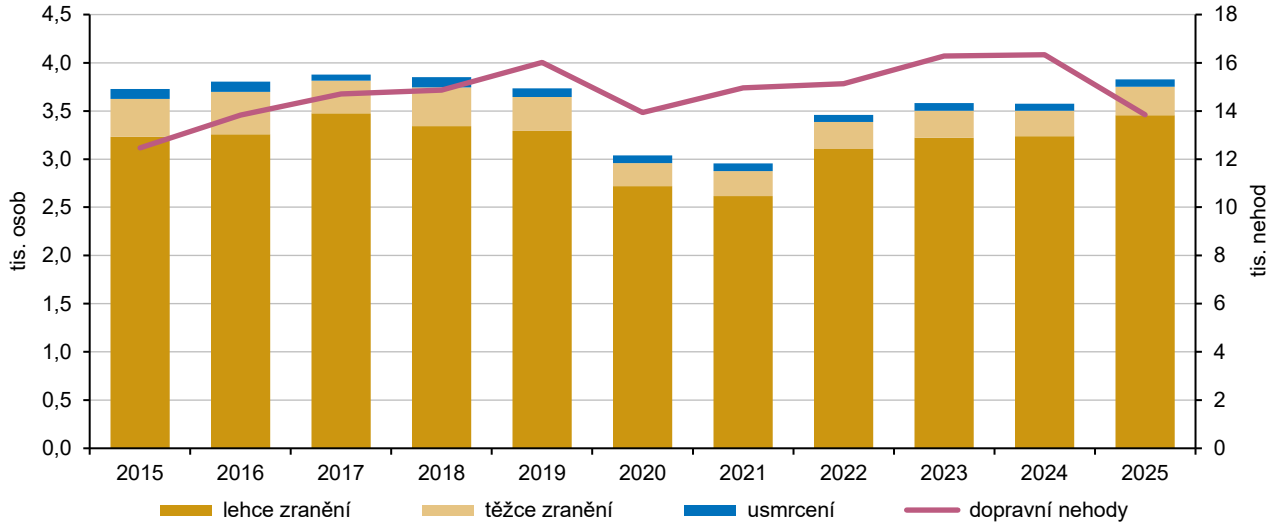
Polovina hmotných škod způsobených v kraji byla soustředěna pouze do čtyř okresů.

Ze středočeských okresů se na krajské výši hmotných škod více než desetinou podílely okresy Praha-východ (16,1 %), Benešov (12,2 %), Kladno (10,5 %) a Praha-západ (10,2 %). Do těchto čtyř okresů se soustředila téměř polovina (49,0 %) všech hmotných škod způsobených při dopravních nehodách v kraji. V přepočtu na jednu dopravní nehodu připadala nejvyšší částka na okresy Kladno (145,3 tis. Kč), Rakovník (134,4 tis. Kč) a Praha-západ (134,2 tis. Kč), nejnižší byla zaznamenána naopak v okresech Příbram (94,6 tis. Kč) a Mladá Boleslav (98,6 tis. Kč).

Počet dopravních nehod na tisíc obyvatel byl ve Středočeském kraji 3. nejvyšší mezi kraji a v okresech Benešov a Mladá Boleslav 1. a 4. nejvyšší mezi okresy Česka.

Na tisíc obyvatel připadlo v roce 2025 ve Středočeském kraji 9,4 dopravních nehod, což bylo více, než činil republikový průměr (7,9). Jednalo se tak o třetí nejvyšší hodnotu po Ústeckém (10,6) a Libereckém (10,4) kraji. Nejméně to bylo naopak v kraji Jihomoravském (4,5 nehod na tisíc obyvatel). V rámci středočeských okresů byla situace nejlepší na Kladensku (6,9). Nejvyšší hodnotu zaznamenaly naopak okresy Benešov (14,6) a Mladá Boleslav (11,4), kde se dokonce jednalo o 1. a 4. nejvyšší počet dopravních nehod na tisíc obyvatel mezi všemi okresy republiky. Mezi prvních dvanáct okresů Česka s nejvyšší intenzitou nehodovosti se vešly celkem čtyři středočeské okresy. Tyto statistiky odpovídají charakteru Středočeského kraje, který se vyznačuje nejvyšší hustotou silniční sítě v Česku a plní tranzitní roli. Vedou přes něj paprskovitě všechny dálnice a silnice spojující Prahu se zbytkem republiky.

Graf 2.37 Dopravní nehody[1)] a jejich následky na životě nebo zdraví ve Středočeském kraji

[1)] od 1. 7. 2025 změna metodiky hlášení dopravních nehod Policii ČR

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Počty zraněných a usmrcených osob při dopravních nehodách opět vzrostly z nejnižších hodnot zaznamenaných v letech 2020 a 2021.

Počet dopravních nehod, při nichž došlo ke zranění nebo usmrcení osob, se pohyboval do roku 2009 nad hodnotou 3 tisíce. Od roku 2010 jejich počet poklesl a pod touto třítisícovou hranicí kolísal. V covidovou pandemií ovlivněných letech 2020 a 2021 počet nehod se zraněním klesl na historicky nejnižší hodnoty od poloviny 90. let (2 375, resp. 2 284). Během dalších let se ale počet opět zvyšoval a poslední sledovaný rok 2025 byl od roku 2010 prvním, kdy byla opět překročena třítisícová hranice počtu nehod, při nichž se někdo zranil nebo zemřel (3 032).

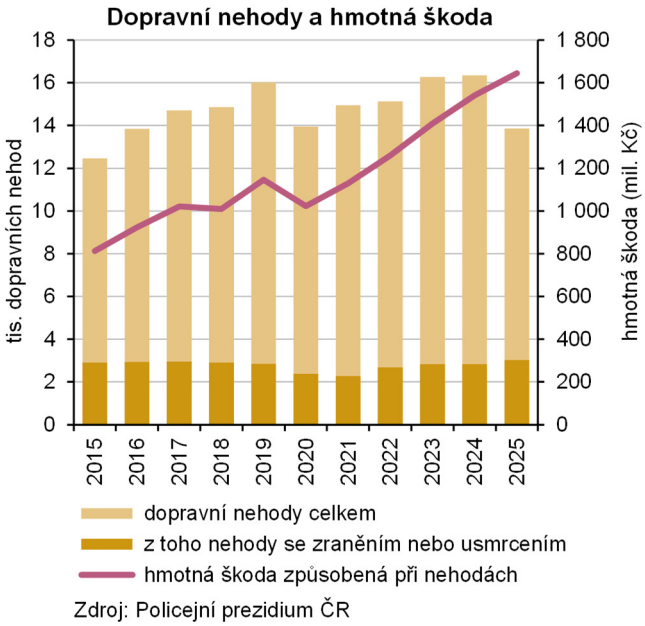
Nejnižší mezi kraji byl podíl nehod z důvodu nesprávného způsobu jízdy, nejvyšší naopak v případě nehod zaviněných nepřiměřenou rychlostí.

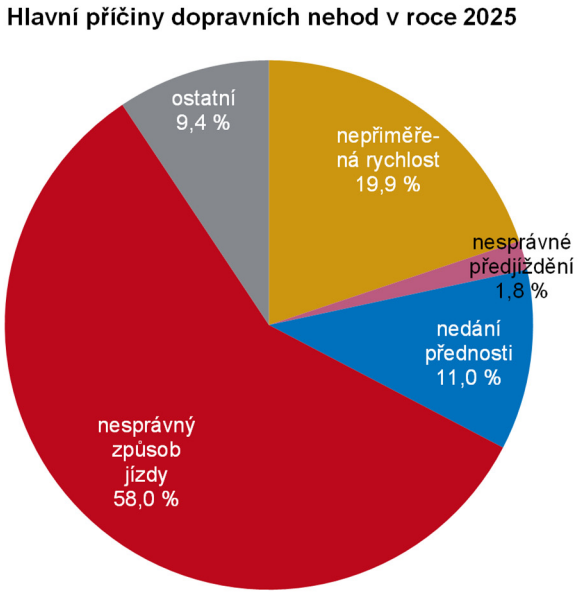
Nejčastější příčinu dopravních nehod ve Středočeském kraji představoval nesprávný způsob jízdy (58,0 %), dále nepřiměřená rychlost (19,9 %), nedání přednosti (11,0 %) a nesprávné předjíždění (1,8 %). Mezi kraji vynikal Středočeský kraj nejnižším podílem nehod z důvodu nesprávného způsobu jízdy, ale na druhou stranu úplně nejvyšším podílem nehod zaviněných nepřiměřenou rychlostí. Podíl nehod způsobených nedáním přednosti byl mezi kraji 7. nejvyšší a z důvodu nesprávného předjíždění 3. nejvyšší.

Čtvrtý nejnižší mezi kraji byl podíl nehod způsobených pod vlivem alkoholu.

Nehody způsobené pod vlivem alkoholu tvořily ve Středočeském kraji 4,5 % ze všech nehod, což byl celorepublikově podprůměrný podíl (Česko 5,1 %) a mezi kraji 4. nejnižší. Nejvyšší zastoupení nehod způsobených pod vlivem alkoholu bylo zaznamenáno v krajích Jihomoravském (8,2 %) a Zlínském (6,9 %); nejnižší naopak v hl. m. Praze (3,9 %) a v Kraji Vysočina (4,0 %).

Graf 2.38 Dopravní nehody ve Středočeském kraji

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Více než třetina republikového počtu nehod zaviněných lesním nebo domácím zvířetem se stala ve Středočeském kraji.

Většina dopravních nehod byla zaviněna řidičem motorového vozidla (88,6 %). Vzhledem k charakteru území venkovského typu s vysokou intenzitou silniční sítě se Středočeský kraj vyznačoval nejvyšším počtem nehod zaviněných lesní zvěří nebo domácím zvířetem mezi všemi kraji. Takových nehod se v kraji v roce 2025 událo 1,1 tis., což představovalo více než třetinu (37,9 %) nehod zaviněných zvířetem v celém Česku. V rámci kraje tvořily nehody zaviněné lesní zvěří nebo domácím zvířetem 7,7 % z celkového počtu nehod, což bylo nejvíce mezi kraji. Na druhé straně vynikal Středočeský kraj nejnižším podílem nehod zaviněných chodcem (pouze 0,4 %) a po Praze druhým nejnižším podílem nehod zaviněných řidičem nemotorového vozidla (2,4 %).

Okres Praha-západ vykázal nejvyšší podíl nehod z důvodu nepřiměřené rychlosti, nejčastěji zde byl viníkem řidič motorového vozidla.

V rámci okresů vykázal nejvyšší podíl nehod z důvodu nepřiměřené rychlosti okres Praha-západ, z důvodu nedání přednosti okres Kladno a kvůli nesprávnému předjíždění okres Rakovník. Řidič motorového vozidla byl v rámci středočeských okresů nejčastěji viníkem v okrese Praha-západ, řidič nemotorového vozidla v okrese Nymburk a chodec v okrese Kolín. Podíl nehod zaviněných pod vlivem

alkoholu byl nejvyšší na Berounsku a Kladensku, nejnižší naopak na Benešovsku a Kutnohorsku.

Podíl bodovaných řidičů byl už devátým rokem pod republikovým průměrem, v roce 2025 mezi kraji třetí nejnižší.

Podíl bodovaných řidičů na celkovém počtu řidičů v roce 2025 činil v kraji 5,8 %, což bylo méně než celorepublikový průměr (6,2 %). Mezi kraji se jednalo o třetí nejnižší hodnotu po hl. m. Praze (4,8 %) a Jihočeském kraji (5,7 %). Rok 2025 byl devátým rokem v řadě, kdy středočeští řidiči dosáhli podprůměrné hodnoty, do roku 2016 byl podíl bodovaných řidičů v kraji vyšší než v rámci republiky. Nejvyšší podíl řidičů, kteří se dopustili přestupku nebo trestného činu započítávaného do bodového hodnocení, zaznamenal Moravskoslezský kraj, kde podíl v roce 2025 odpovídal jedné dvanáctině řidičů (8,4 %).

Podíl bodovaných řidičů s nejvyšším počtem 12 bodů byl mezi kraji 5. nejvyšší.

Naopak nadprůměrný byl v kraji podíl bodovaných řidičů, kteří dosáhli maximálního počtu 12 bodů, 8,8 % v kraji oproti 8,2 % v rámci celého Česka. Jednalo se o 5. nejvyšší podíl mezi kraji. Úplně nejvyšší podíl řidičů s 12 body mezi bodovanými řidiči zaznamenaly kraje Karlovarský (12,7 %), Liberecký (12,3 %) a Ústecký (11,5 %). Naopak nejméně to bylo v krajích Vysočina (5,1 %) a Zlínském (6,4 %).

Počet požárů byl v roce 2025 nejvyšší mezi všemi kraji.

V roce 2025 vypuklo ve Středočeském kraji 2 670 požárů, nejvíce mezi všemi kraji. V dlouhodobém pohledu posledních 25 let kolísal počet požárů v kraji kolem hodnoty 3 tisíce, s minimální hodnotou 2 085 požárů v roce 2001 a maximální hodnotou 4 123 požárů v roce 2003. Od roku 2019 se počty požárů trvale drží pod 3tisícovou hranicí. V posledním sledovaném roce 2025 došlo k nárůstu o 103 požáry, resp. o 4,0 %. Počet požárů meziročně vzrostl ve všech krajích kromě kraje Libereckého.

Na tisíc obyvatel připadalo v kraji dlouhodobě více požárů než v celé republice.

Na tisíc obyvatel připadalo v roce 2025 celkem 1,8 požárů, což bylo více než v celé republice (1,7) a čtvrtá nejvyšší hodnota mezi kraji. Vyšší hodnota v kraji než v Česku byla zaznamenávána dlouhodobě. Nejvyšší počet požárů na tisíc obyvatel vykázaly v roce 2025 kraje Karlovarský (2,6) a Ústecký (2,4), nejnižší naopak kraje Zlínský (1,4), Jihomoravský a Olomoucký (shodně 1,5).

Vzhledem k počtu obyvatel vypuklo nejvíce požárů na Příbramsku, nejméně v okresech Praha-východ a Kolín.

V rámci středočeských okresů byl zaznamenán nejvyšší počet požárů na tisíc obyvatel v okresech Příbram (2,5), Rakovník a Kladno (shodně 2,2), přičemž na Příbramsku a Rakovnicku zároveň došlo k největším relativním meziročním nárůstům počtu požárů (o 27,1 %, resp. o 14,5 %). K nárůstu počtu požárů došlo ve většině (9) okresů, naopak pokles zaznamenaly pouze tři okresy – Kolín (o 17,2 %), Praha-východ (o 7,8 %) a Benešov (o 6,3 %). Okresy Kolín a Praha-východ zároveň vykázaly nejnižší počet požárů na tisíc obyvatel (shodně 1,4).

Při středočeských požárech bylo zraněno nejvíce osob mezi všemi kraji.

Při požárech bylo ve Středočeském kraji v roce 2025 zraněno celkem 240 osob (z toho 70 hasičů), což byl (po roce 2022) druhý nejvyšší počet za poslední čtvrtstoletí a úplně nejvyšší počet mezi kraji. Při požárech v kraji došlo k úmrtí 14 osob, tento počet však patřil v dlouhodobém pohledu naopak k nižším. Zachráněno bylo 200 osob a evakuováno 2 806 osob.

Výše škod způsobených požáry v kraji byla 3. nejvyšší za posledních 25 let.

Přímá škoda vzniklá při požárech ve Středočeském kraji v roce 2025 činila 816,2 mil. Kč, meziročně o 17,9 % více. Za poslední 25leté období se jednalo o třetí nejvyšší škodu v kraji, po rekordních hodnotách z let 2022 a 2023 (2,7 mld. a 2,1 mld. Kč). V roce 2025 přesáhla středočeskou hodnotu přímých škod způsobených požáry pouze hodnota škod v Pardubickém kraji (1,06 mld. Kč).

Na jeden požár připadala 4. nejvyšší hodnota přímých škod mezi kraji.

Na 1 požár připadalo ve Středočeském kraji 305,7 tis. Kč přímých škod, což byla čtvrtá nejvyšší hodnota mezi kraji. Nejvyšší průměrnou výši škody vykázal Pardubický kraj (1,28 mil. Kč), nejnižší naopak kraj Karlovarský (108,3 tis. Kč). Díky rychlým zásahům jednotek požární ochrany se podařilo uchránit majetek v hodnotě 3,74 mld. Kč, jednalo se o druhou nejvyšší částku po Jihomoravském kraji (3,82 mld. Kč).

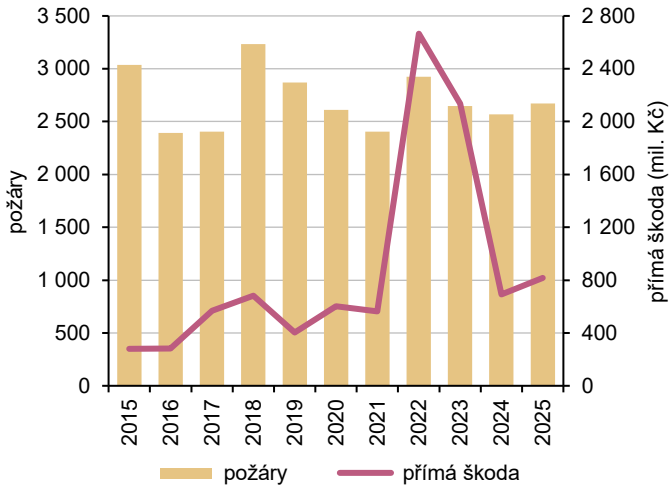
Více než polovina přímých škod vzniklých při požárech se soustředila pouze do tří okresů kraje.

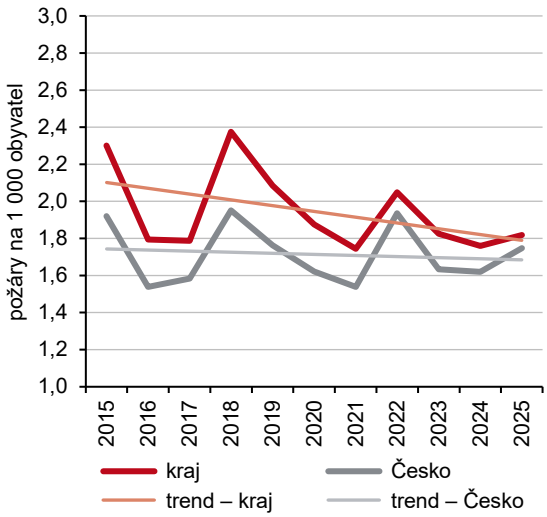
Ze středočeských okresů se na krajské výši přímých škod vzniklých při požárech více než desetinou podílely okresy Praha-východ (224,7 mil. Kč, resp. 27,5 %), Mladá Boleslav (154,1 mil. Kč, resp. 18,9 %) a Kladno (88,7 mil. Kč, resp. 10,9 %). Do těchto tří okresů se soustředila více než polovina (57,3 %) všech přímých škod vzniklých při požárech v kraji. Nejnižší přímé škody zaznamenal okres Kolín (24,6 mil. Kč, resp. 3,0 %).

Na jeden požár připadala nejvyšší škoda v okrese Praha-východ.

V přepočtu na jeden požár vycházely nejvyšší částky v okresech Praha-východ (759,1 tis. Kč) a Mladá Boleslav (644,8 tis. Kč), nejnižší naopak v okresech Příbram (119,4 tis. Kč) a Kolín (159,4 tis. Kč).

Graf 2.39 Požáry ve Středočeském kraji

Zdroj: Hasičský záchranný sbor ČR

3. Ekonomický vývoj

Ekonomický vývoj kraje ovlivňuje blízkost hlavního města.

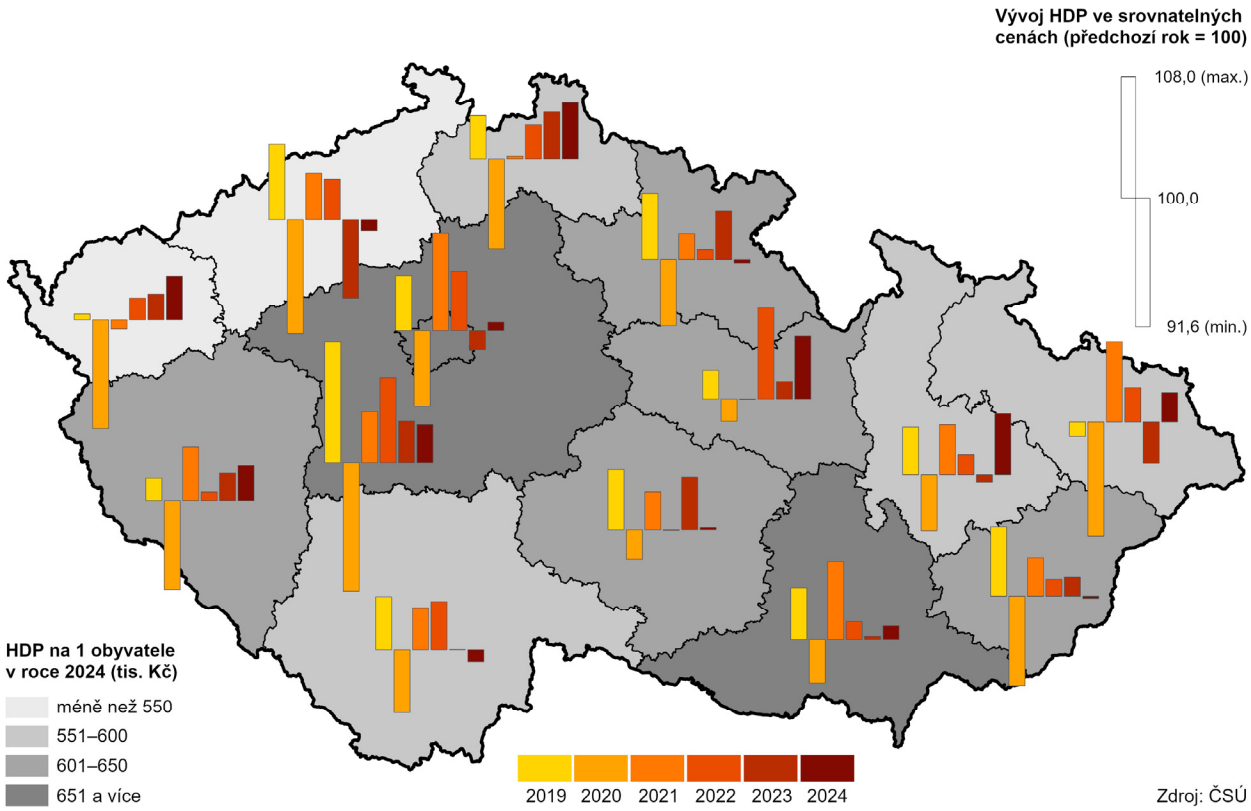
Poloha Středočeského kraje významně ovlivňuje jeho ekonomickou charakteristiku. Úzká vazba s hlavním městem a hustá dopravní síť činí polohu kraje mimořádně výhodnou pro ekonomický rozvoj (průmysl, organizační statistika, bytová výstavba). Svou rozlohou, geografií a klimatickými podmínkami patří k nejsilnějším průmyslovým a zemědělským regionům v ČR.

Makroekonomický rámec

Ekonomická výkonnost kraje patří k předním v ČR.

Ekonomická výkonnost Středočeského kraje patřila v posledních letech v regionálním srovnání Česka k těm předním. Makroekonomické ukazatele dosahovaly často druhých nejvyšších hodnot hned po hl. m. Praze, jejíž ekonomická výkonnost značně převyšuje všechny kraje. Z hlediska dvacetiletého vývoje došlo k posunu Středočeského kraje na přední příčky v rámci republikového žebříčku a upevnění pozice ekonomicky výkonného regionu.

Kartogram 3.1 Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2019 až 2024

Středočeský kraj se na celorepublikovém HDP podílel z 12,4 %.

Podíl kraje se na celorepublikovém HDP od poloviny 90. let z 10 % postupně zvyšoval.

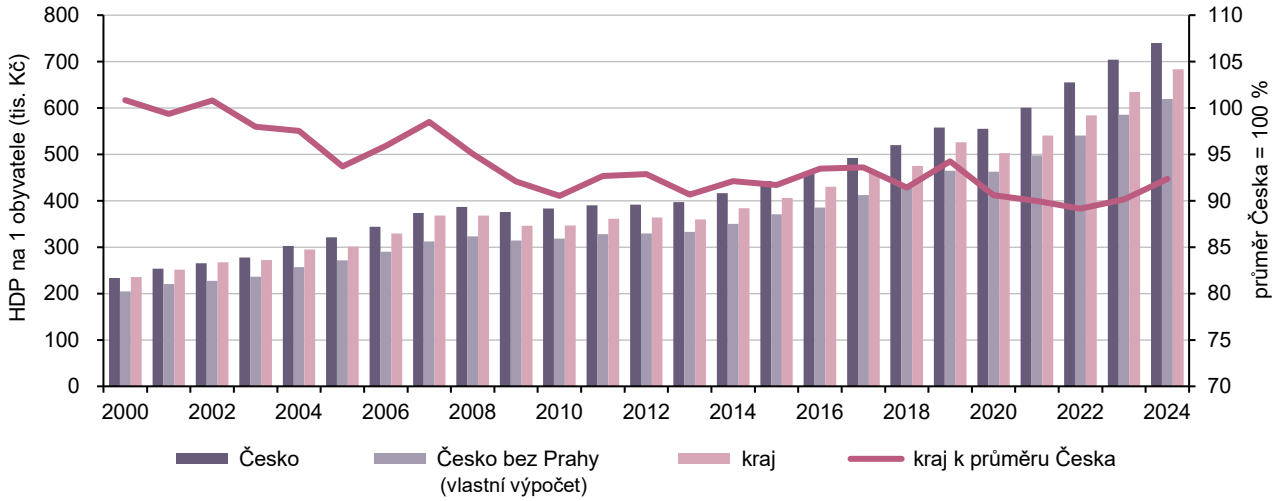
Hodnota hrubého domácího produktu (HDP) dosáhla ve Středočeském kraji v roce 2024 výše 997,7 mld. Kč. To odpovídalo 12,4 % z celorepublikového HDP. Z mezikrajského pohledu posiloval kraj svoje postavení od druhé poloviny 90. let. Zatímco v roce 1995 se kraj na celorepublikové hodnotě podílel 10,0 %, v roce 2002 to bylo 11,1 %. Po období mezi lety 2000 a 2010, vyznačujícím se kolísáním, se podíl Středočeského kraje opět v roce 2011 přehoupl přes 11 % a nad touto hodnotou se od té doby stále drží. V roce 2024 vykázal Středočeský kraj historicky nejvyšší zastoupení na celorepublikovém HDP.

Ve srovnatelných cenách vzrostla od poloviny 90. let hodnota HDP nejvíce z krajů (2,6krát).

Vývoj Středočeského kraje z dlouhodobého pohledu dobře popisuje ukazatel vývoje regionálního HDP ve srovnatelných cenách, kdy je za základ brána hodnota z roku 1995 (100). V roce 2015 byla poprvé mezi kraji překročena hodnota 200, přes kterou

se dostaly hl. m. Praha (206,8) a Středočeský kraj (200,6). V roce 2024 dosáhla hodnota pro Středočeský kraj 263,6, což bylo nejvíce ze všech krajů, přičemž celorepublikový průměr činil 188,5 %.

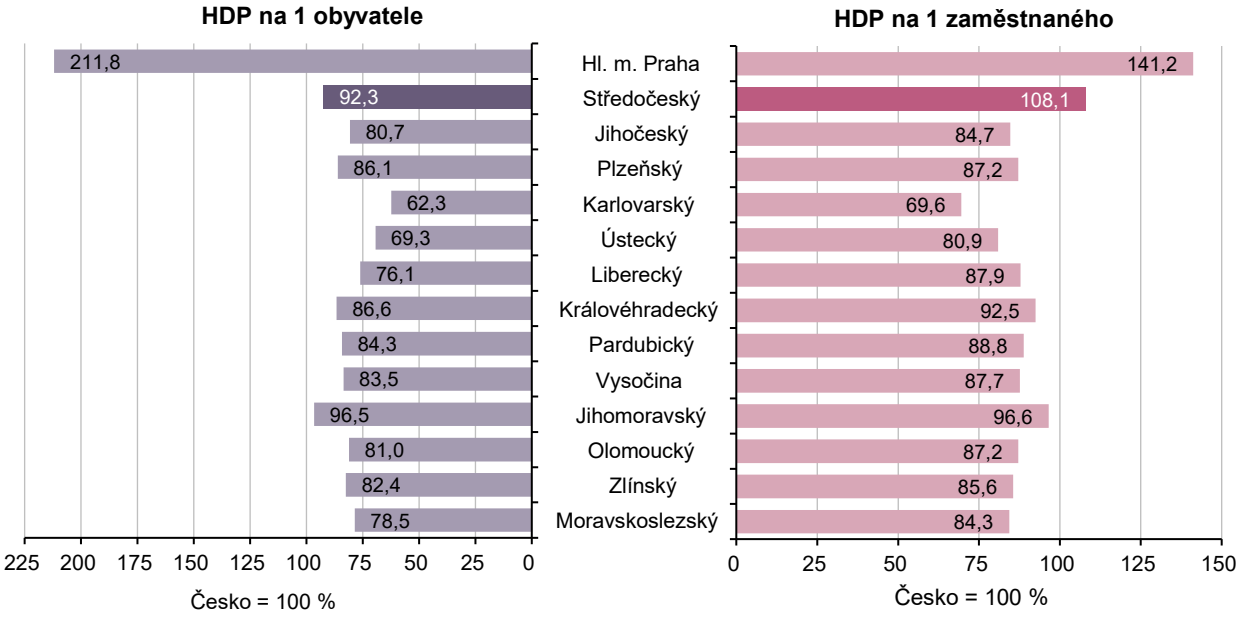
Graf 3. 1 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele ve Středočeském kraji a Česku

Středočeský kraj dosahoval v hodnotě HDP na obyvatele mezi kraji 3. nejvyšší pozice.

V přepočtu na populaci vycházel v roce 2024 HDP na jednoho středočeského obyvatele 683,6 tis. Kč, což byla 3. nejvyšší hodnota mezi kraji (po hl. m. Praze s 1 567,9 tis. Kč a Jihomoravském kraji s 714,4 tis. Kč). Z dlouhodobého regionálního pohledu tohoto ukazatele se postavení Středočeského kraje postupně zlepšovalo; zatímco v roce 1995 se nacházel Středočeský kraj hodnotou dosaženého HDP na obyvatele v porovnání s celorepublikovým průměrem (100 %) svými 93,4 % na sedmém místě, v roce 2024 obsadil s podílem 92,3 % třetí místo za hl. m. Prahou (211,8 %) a Jihomoravským krajem (96,5 %). Nejlepší postavení z mezikrajského pohledu dosáhl Středočeský kraj v letech 1998 až 2003, 2007 a 2008, kdy obsadil 2. pozici a pouze v roce 2000 nepatrně překročil kraj celorepublikovou hodnotu (100,2 %).

Graf 3. 2 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele a na 1 zaměstnaného podle krajů v roce 2024

V přepočtu HDP na zaměstnaného převyšoval kraj průměr ČR.

Silnějšího postavení z pohledu celorepublikové hodnoty dosahoval Středočeský kraj v přepočtu na zaměstnané. Na jednoho zaměstnance v hlavním pracovním poměru podle místa pracoviště připadala ve Středočeském kraji v roce 2024 hodnota HDP v běžných cenách ve výši 1 965,2 tis. Kč, což představovalo 113,9 % celorepublikového průměru, nejvíce po hl. m. Praze (154,2 %). V případě zaměstnaných osob (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště činilo HDP v kraji 1 597,5 tis. Kč na osobu, což představovalo 108,1 % celorepublikového průměru, nejvíce po hl. m. Praze (141,2 %).

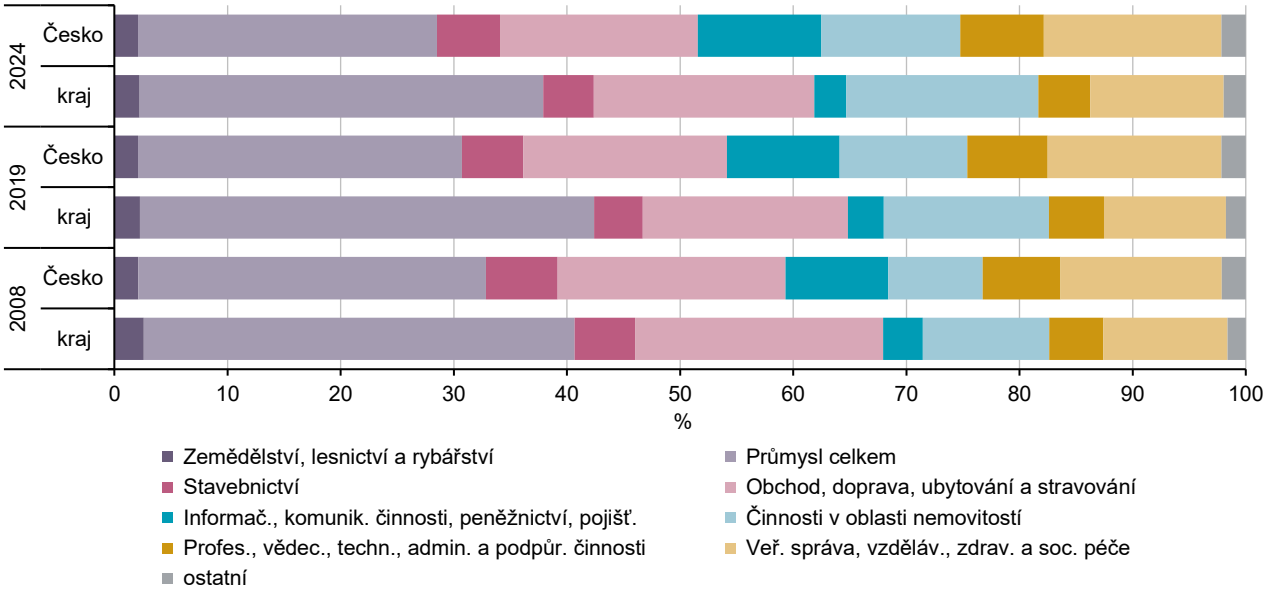
HDP na obyvatele odpovídalo 84 % průměru EU.

Při porovnání HDP s průměrem 27 zemí Evropské unie (EU27=100 %) dosáhla hodnota HDP na obyvatele v paritě kupní síly ve Středočeském kraji v roce 2024 celkem 83,7 %; nejvyšší hodnota byla zaznamenána v roce 2019, a to 89,3 %.

Podíl krajské HPH byl stejně vysoký jako u HDP, 12,4 % a druhý nejvyšší mezi kraji.

Hrubá přidaná hodnota (HPH) dosáhla v roce 2024 ve Středočeském kraji výše 910,8 mld. Kč, což představovalo na celorepublikové hodnotě podíl 12,4 %, druhý nejvyšší po hl. m. Praze (27,0 %). V roce 1995 se Středočeský kraj podílel na celorepublikové hodnotě 10,0 %, což byla až čtvrtá nejvyšší hodnota po hl. m. Praze, Moravskoslezském a Jihomoravském kraji. Zatímco se podíl HPH v běžných cenách na celorepublikové hodnotě ve většině krajů mezi lety 1995 a 2024 snížil, Středočeský kraj byl jedním ze tří krajů (společně s Prahou a Jihomoravským krajem), kde nastal nárůst. V souhrnu došlo mezi lety 1995 a 2024 v České republice k 5násobnému zvýšení HPH, přičemž Středočeský kraj dosáhl druhého nejvyššího zvýšení, a to 6,2násobného, hned po hlavním městě Praze, kde se HPH zvýšila 6,9krát. Třetí nejvyšší zvýšení (5,3násobné) zaznamenal Jihomoravský kraj.

Graf 3.3 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty ve Středočeském kraji a ČR

Ve struktuře HPH dominuje odvětví průmyslu.

V porovnání se strukturou HPH podle odvětví za celou republiku se v roce 2024 vyznačoval Středočeský kraj nadprůměrným podílem odvětví průmyslu (v kraji to bylo 35,7 %, v ČR 26,4 %), vyšší zastoupení měl v kraji i primární sektor (odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství se na HPH v kraji podílelo 2,2 %, zatímco v celé ČR to bylo 2,1 %). V rámci služeb se nadprůměrným podílem HPH ve Středočeském kraji vyznačovaly činnosti v oblasti nemovitostí (kraj 17,0 %, ČR 12,3 %) a odvětví obchod, doprava, ubytování a pohostinství (kraj 19,5 %, ČR 17,5 %). Naopak podprůměrně bylo ve Středočeském kraji zastoupeno odvětví stavebnictví (kraj

4,5 %, ČR 5,6 %) a v rámci odvětví služeb informační a komunikační činnosti (kraj 1,9 %, ČR 7,1 %), peněžnictví a pojišťovnictví (kraj 1,0 %, ČR 3,8 %), profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti (kraj 4,6 %, ČR 7,4 %) či veřejná správa, vzdělání, zdravotní a sociální péče (kraj 11,8 %, ČR 15,7 %).

Od roku 2016 došlo v kraji postupně k poklesu podílu průmyslu na odvětvové struktuře HPH z 43 % na 36 %.

Mezi lety 1995 a 2024 došlo ke změnám v odvětvové struktuře HPH. Ve Středočeském kraji se výrazně zvyšoval podíl průmyslu na HPH, z 37,9 % v roce 1995 na 41,7 % v roce 2016, kdy byl podíl průmyslu na HPH ve Středočeském kraji nejvyšší. V dalších letech následoval pokles až na 32,7 % v roce 2021, což bylo o 5,3 p. b. méně než v roce 1995. V roce 2024 byl průmysl na HPH Středočeského kraje zastoupen 35,7 %, což představovalo oproti roku 1995 pokles o 2,2 p. b., obdobné snížení jako v celé ČR (z 31,0 % v roce 1995 na 26,4 % v roce 2024). Nárůst byl mezi lety 1995 a 2024 zaznamenán ve Středočeském kraji v případě podílu odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství na HPH (ze 17,4 % na 19,5 %), naopak v ČR se jednalo o pokles (ze 20,6 % na 17,5 %). K nárůstu došlo ve Středočeském kraji (stejně jako v ČR) v odvětví činností v oblasti nemovitostí (v kraji z 10,8 % na 17,0 %, v celé ČR z 6,2 % na 12,3 %) a v profesních, vědeckých, technických a administrativních činnostech (v kraji ze 4,2 % na 4,6 %, v ČR z 6,5 % na 7,4 %). Naopak pokles podílu na HPH vykázala mezi roky 1995 a 2024 ve Středočeském kraji i České republice odvětví primárního sektoru (v kraji pokles ze 4,9 % na 2,2 %, v ČR z 4,4 % na 2,1 %) a stavebnictví (v kraji z 6,7 % na 4,5 %, v ČR z 7,6 % na 5,6 %). Pokles byl v kraji (na rozdíl od celé republiky) zaznamenán v odvětví veřejné správy, vzdělání, zdravotní a sociální péče (z 13,1 % na 11,8 % v kraji, v ČR nárůst ze 14,7 % na 15,7 %) a peněžnictví a pojišťovnictví (v kraji z 1,6 % na 1,0 %, v ČR z 3,4 % na 3,8 %).

Hodnota THFK na obyvatele v roce 2024 a nárůst THFK v porovnání s rokem 1995 byly druhé nejvyšší mezi kraji.

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK), ukazující na investiční aktivity v regionu, dosáhla ve Středočeském kraji historicky nejvyšší hodnoty 283,7 mld. Kč v běžných cenách v roce 2023. V roce 2024 se jednalo o hodnotu 266,7 mld. Kč. To odpovídalo zastoupení na celorepublikové hodnotě ve výši 12,5 %, což byl po hl. m. Praze (30,5 %) druhý nejvyšší podíl mezi kraji. Mezi roky 1995 a 2005 se zvýšil podíl THFK Středočeského kraje na celorepublikové hodnotě z 11,1 % na 14,6 %, což bylo vystřídáno stagnací a následným mírným nárůstem až na nejvyšší zastoupení 15,7 % v roce 2019. Hodnota THFK se mezi roky 1995 a 2024 zvýšila ve Středočeském kraji na 4,5násobek, což byl po Praze (7,5násobek) druhý nejvyšší nárůst. Na 1 obyvatele připadla v roce 2024 hodnota THFK ve výši 182,7 tis. Kč, což řadilo Středočeský kraj na druhé místo za hl. m. Prahu (469,0 tis. Kč).

Míra investic byla mezi kraji po období prvního a druhého místa až šestá nejvyšší.

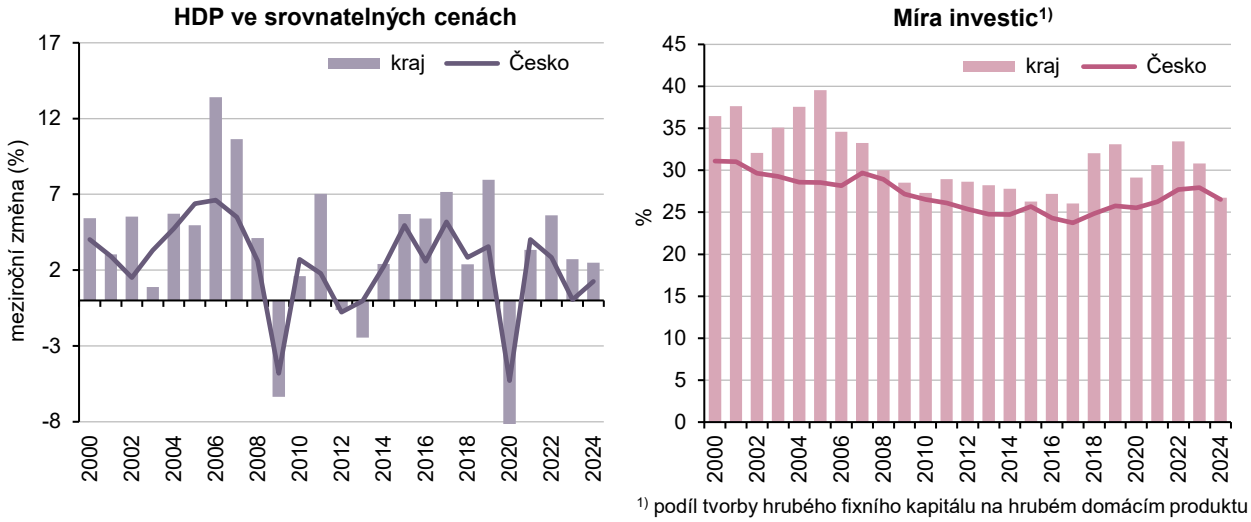
Míra investic (podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu) se v celém sledovaném období let 1995 až 2024 pohybovala nad průměrem České republiky a v roce 2024 dosáhla hodnoty 26,7 % (ČR 26,5 %). Během celého období let 1995 až 2024 se hodnota míry investic ve Středočeském kraji ocitla celkem 10krát na prvním a 9krát na druhém místě mezi kraji, přičemž posledních deset let (2015 až 2024) byla středočeská míra investic mezi kraji pětkrát nejvyšší a dvakrát druhá nejvyšší. V roce 2024 byla až šestá nejvyšší. Ve kraji se míra investic během 30letého období snížila o 10,3 p. b., zatímco v celém Česku to bylo o 7,0 p. b.

Dlouhodobě druhá nejvyšší byla hodnota čistého disponibilního důchodu domácností mezi kraji.

Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) v běžných cenách dosáhl v roce 2024 ve Středočeském kraji hodnoty 629,5 mld. Kč, na jednoho obyvatele tak připadalo 431,3 tis. Kč, což byla po Praze (528,3 tis. Kč) druhá nejvyšší hodnota mezi kraji. Středočeský kraj se v celém období let 1995 až 2024 umísťoval hodnotou tohoto ukazatele na druhé pozici za Prahou. Přední místo si Středočeský kraj udržoval

i celkovým podílem ČDDD na celorepublikové hodnotě tohoto ukazatele. V roce 2024 to bylo 14,5 %, nejvíce po hl. m. Praze (16,8 %). Druhou pozici mezi kraji si Středočeský kraj drží nepřetržitě od roku 1999, v předchozím období let 1995 až 1998 stál na třetím místě za regionem hlavního města a Moravskoslezským krajem.

Graf 3.4 Hrubý domácí produkt a míra investic ve Středočeském kraji a ČR

1) podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu

ČDDD na obyvatele je dlouhodobě nad republikovým průměrem.

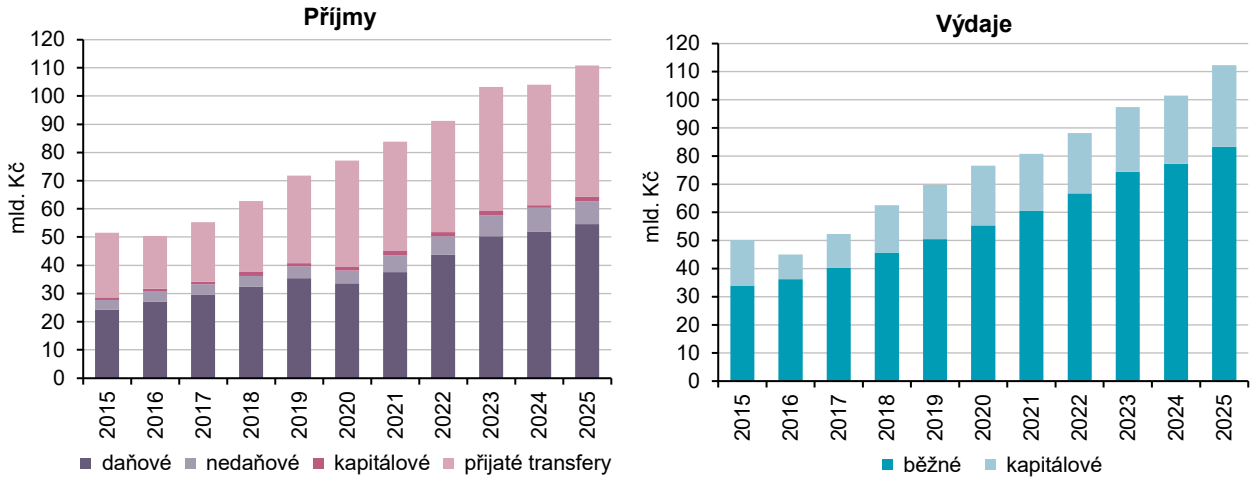
V případě porovnání vývoje hrubého domácího produktu a čistého disponibilního důchodu domácností je možné sledovat příznivější vývoj u čistého disponibilního důchodu domácností, který na rozdíl od HDP do velké míry naznačuje úroveň materiálního bohatství domácností trvale bydlících osob v jednotlivých regionech.

Místní rozpočty

Příjmy i výdaje kraje, obcí a dobrovolných svazků rostou.

Příjmy a výdaje kraje, obcí a dobrovolných svazků (po konsolidaci) v období let 2015 až 2025 zpravidla meziročně rostly, u příjmů byl nejvyšší meziroční růst dosažen v letech 2018 a 2019 (o 13,6 % resp. o 14,6 %), u výdajů to byly roky 2017 a 2018 (o 16,2 % resp. o 19,7 %). Výjimkou byl rok 2016, kdy se příjmy i výdaje meziročně snížily (o 10,3 % resp. o 2,1 %). V roce 2025 se příjmy zvedly oproti roku 2024 o 6,6 %, výdaje o 10,6 %. Schodek rozpočtu byl téměř v celém období kladný, záporný byl pouze v posledním sledovaném roce 2025 (-1,3 mld. Kč).

Graf 3.5 Příjmy a výdaje místních rozpočtů ve Středočeském kraji (po konsolidaci)

Zdroj: Ministerstvo financí

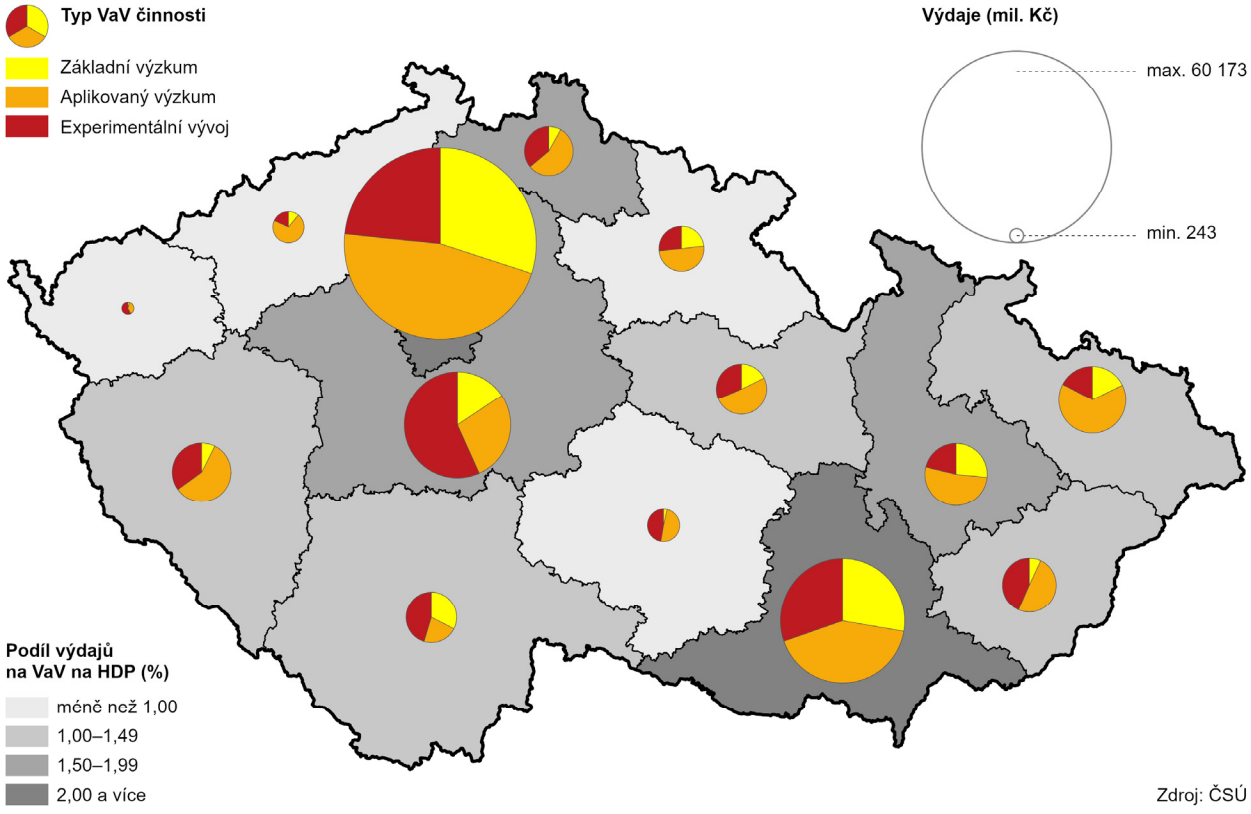
Věda, IT

Výzkum a vývoj (VaV) je pro vyspělou společnost důležitou oblastí. Největším regionálním centrem v oblasti výzkumu a vývoje v České republice bylo hlavní město Praha, které se podílelo více než třetinou jak na celorepublikovém počtu zaměstnaných, tak na výši výdajů na výzkum a vývoj. Druhým významným regionem v této oblasti lidské činnosti byl Jihomoravský kraj. Třetím největším centrem výzkumu a vývoje byl Středočeský kraj, kam směřovala více než osmina celorepublikových výdajů a pracovala přibližně desetina všech zaměstnaných v této oblasti.

Výdaje na výzkum a vývoj dlouhodobě rostly vyjma roku 2020 a 2024.

V roce 2024 dosáhly celkové výdaje na výzkum a vývoj ve Středočeském kraji 18,44 mld. Kč. Během posledních šestnácti let se výdaje na VaV neustále zvyšovaly, výjimkou byly roky 2020 a poslední sledovaný rok 2024, kdy došlo k mírnému poklesu o 0,1 %. Největší meziroční nárůsty výdajů na VaV byly ve Středočeském kraji zaznamenány v letech 2017 (o 3,182 mld. Kč, tj. o 28,5 %), 2013 (o 3,041 mld. Kč, tj. o 45,5 %), 2018 (o 1,986 mld. Kč) a 2022 (o 1,952 mld. Kč). V roce 2019 dosáhly celkové výdaje na výzkum a vývoj do té doby maximální hodnoty 16,761 mld. Kč. V roce 2020 ale došlo ve Středočeském kraji k poklesu výdajů, oproti roku 2019 se jednalo o 12,2% snížení (v ČR se naopak jednalo o 1,6% nárůst), v tomto roce poklesly výdaje celkem v devíti krajích. V roce 2021 došlo naopak ve většině krajů (v 11) k nárůstu výdajů a v roce 2022 vzrostly výdaje dokonce ve všech krajích. V následujícím roce 2023 zaznamenalo růst jedenáct krajů, přičemž v tomto roce vzrostly ve Středočeském kraji celkové výdaje na výzkum a vývoj na historicky nejvyšší hodnotu 18,5 mld. Kč. V posledním sledovaném roce 2024 se zvýšily výdaje v osmi krajích, Středočeský kraj ale patřil k šesti krajům, kde došlo k poklesu, jednalo se však o pokles nejnižší (o 0,1 %).

Kartogram 3.2 Výdaje na výzkum a vývoj v krajích v roce 2024

Podíl výdajů VaV na HDP po roce 2019 klesl až na 1,8 % za rok 2024.

Podíl výdajů na HDP byl z mezikrajského pohledu třetí nejvyšší.

Podíl výdajů na výzkum a vývoj na krajské hodnotě hrubého domácího produktu (HDP) se postupně zvyšoval, až dosáhl v roce 2018 maximální hodnoty 2,5 %. Od roku 2019 však následoval postupný pokles tohoto podílu až na 1,8 % v roce 2024, což byla nejnižší zaznamenaná hodnota po roce 2012. I přes tento pokles vykázal Středočeský kraj v roce 2024 třetí nejvyšší hodnotu po Jihomoravském kraji (2,9 %) a hl. m. Praze (2,8 %). Naopak nejnižší podíl zaznamenaly kraje Karlovarský (0,2 %), Ústecký (0,4 %) a Vysočina (0,5 %). Celorepublikový podíl výdajů na výzkum a vývoj na HDP činil 1,8 %.

Téměř tři čtvrtiny výdajů na VaV pocházely z podnikatelského sektoru.

Nejvíce prostředků na výzkum a vývoj bylo ve Středočeském kraji v roce 2024 financováno z podnikatelských zdrojů. Šlo o 13,558 mld. Kč, což představovalo 73,5 % z celkové hodnoty výdajů. Výdaje směřující z podnikatelského sektoru dlouhodobě rostly, v roce 2024 to bylo meziročně o 4,1 % a v porovnání se stavem před deseti lety to bylo o 85,2 %. Jediný výkyv ve financování VaV během poslední dekády let dosáhl podnikatelský sektor v roce 2020, kdy bylo financováno v kraji o 17,8 % objemu méně než v předešlém roce 2019. Z veřejných zdrojů byl výzkum a vývoj financován v roce 2024 z 19,5 % a z EU z 5,9 %.

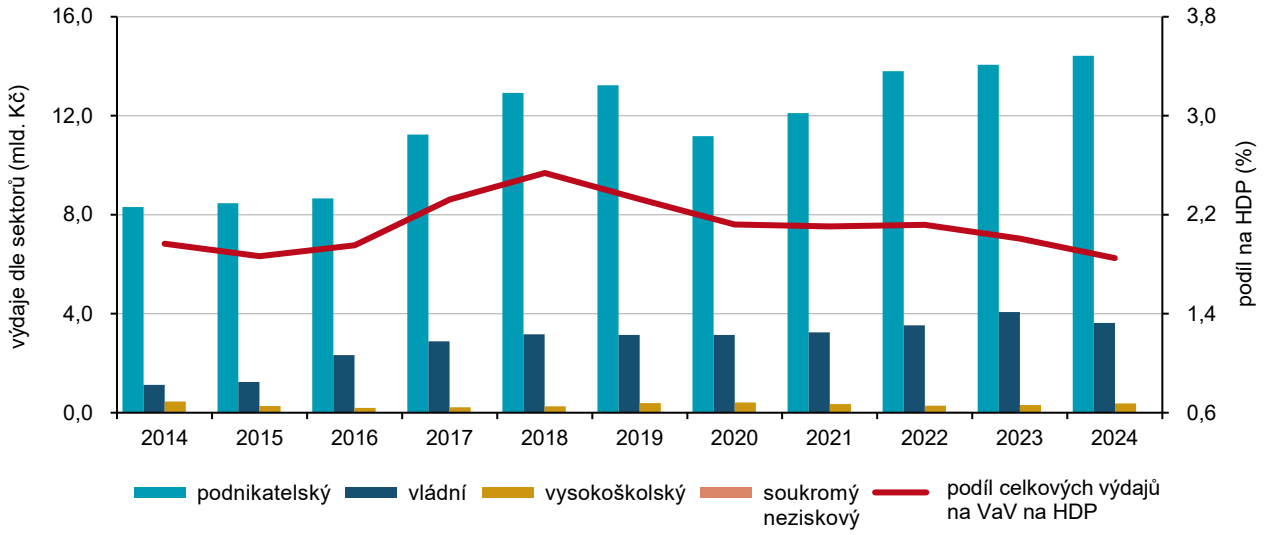
Více než tři čtvrtiny finančních zdrojů VaV směřovaly do podnikatelského prostředí.

Velká část peněžních prostředků směřujících v roce 2024 ve Středočeském kraji do výzkumu a vývoje byla investována do podnikatelského sektoru (78,2 %), pětina do vládního sektoru (19,7 %), financování vysokoškolského sektoru bylo díky samotné absenci veřejného terciálního školství v kraji velmi nízké (2,0 %) a financování soukromého neziskového sektorů zanedbatelné (0,1 %).

Středočeský kraj byl jedním z krajů, kde více než polovina výdajů v sektoru VaV směřovala na oblast experimentálního vývoje.

Největší část výdajů vynaložených v roce 2024 ve Středočeském kraji na výzkum a vývoj podle typu výzkumu směřovala na experimentální vývoj (56,7 %). Více než čtvrtina výdajů pak směřovala do aplikovaného výzkumu (27,6 %) a nejmenší část výdajů tvořil základní výzkum (15,7 %). Podíl experimentálního výzkumu ve Středočeském kraji byl z mezikrajského pohledu druhý nejvyšší, podíl základního výzkumu až osmý nejvyšší a podíl aplikovaného výzkumu dokonce druhý nejnižší. V celém Česku byl podíl výdajů v roce 2024 rozložen na všechny tři typy výzkumů vyrovnaněji (aplikovaný 45,1 %, experimentální 31,3 % a základní 23,9 %). Z objemu výdajů pro experimentální vývoj Česka putovalo do Středočeského kraje 23 %, více zaznamenalo už jen hlavní město (30,9 %).

Graf 3.6 Výdaje na výzkum a vývoj podle sektorů a podíl výdajů na VaV na HDP ve Středočeském kraji

Nejčastějším příjemcem podpory VaV ze státního rozpočtu byly veřejně výzkumné instituce.

Ze státního rozpočtu bylo v Česku na přímou veřejnou podporu výzkumu a vývoje v roce 2024 vynaloženo 40,0 mld. Kč, tedy o 1,0 mld. více než v roce 2023. Do Středočeského kraje plynula po Praze (21,2 mld.) a Jihomoravském kraji (7,4 mld. Kč) třetí nejvyšší částka 2,2 mld. Kč, což bylo o 0,08 mld. Kč (o 0,4 %) více než v předchozím roce. Zatímco v rámci celé republiky směřovala největší část prostředků (18,2 mld. Kč, tj. 45,4 %) na výzkum a vývoj prováděný na veřejných vysokých školách (stejně jako v jediném kraji Jihomoravském); ve Středočeském kraji, Praze a Jihočeském kraji byly hlavními příjemci podpory ze státního rozpočtu veřejné výzkumné instituce. Ve Středočeském kraji připadla veřejným výzkumným institucím částka 1,39 mld. Kč, která představovala 63% podíl z prostředků plynoucích do kraje ze státního rozpočtu v rámci přímé veřejné podpory výzkumu a vývoje.

V kraji pracovala jedna desetina zaměstnaných v sektoru VaV v ČR.

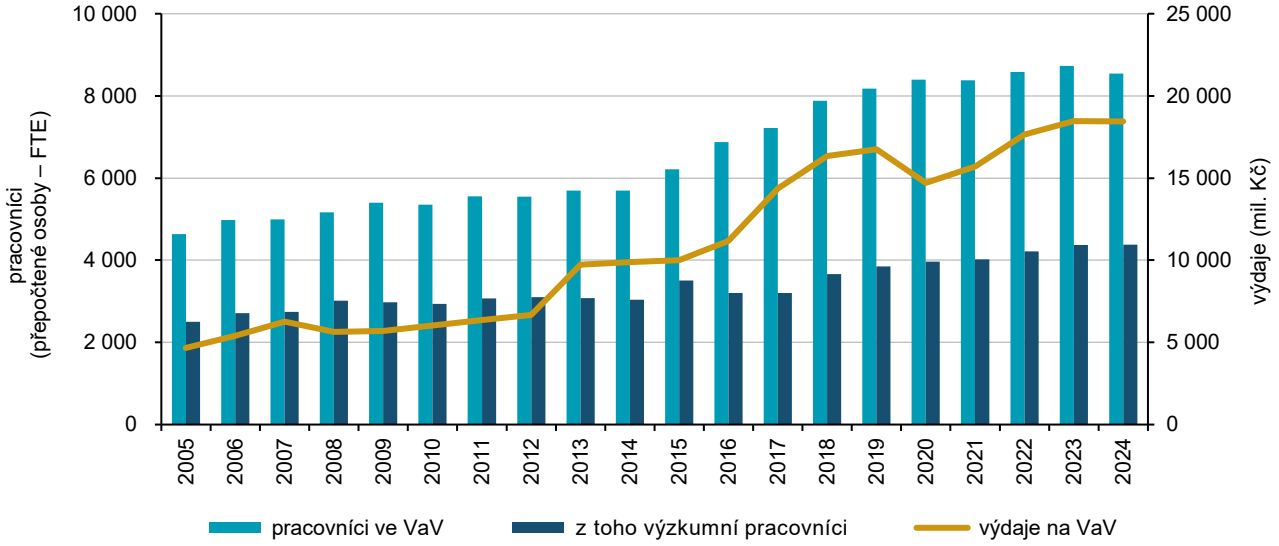
Počet pracovníků ve VaV dlouhodobě rostl, od roku 2020 spíše stagnuje.

Z pracovníků v oblasti VaV byla čtvrtina žen, podíl v kraji byl nižší než v celé ČR.

Polovinu pracovníků Vav tvořili vědci a třetinu technici.

Výzkumem a vývojem se ve Středočeském kraji v roce 2024 zabývalo 8 542 osob (přepočteno na plnou roční pracovní dobu plně věnovanou VaV činnostem). Počet těchto zaměstnanců v dlouhodobém pohledu rostl ve většině krajů až do roku 2022, v posledních dvou sledovaných letech 2023 a 2024 už ale došlo k nárůstu pouze v pěti krajích v případě roku 2023 a v šesti krajích v roce 2024. Zatímco v roce 2023 patřil Středočeský kraj ke krajům s nejvyšším nárůstem počtu zaměstnanců VaV, v roce 2024 se naopak počet zaměstnanců v kraji meziročně snížil (o 2,2 %). Mezi osmi kraji, kde ke snížení počtu pracovníků VaV v roce 2024 došlo, byl středočeský pokles nejnižší. Více než dvě třetiny (68,2 %) celorepublikového počtu zaměstnanců VaV, který v roce 2024 činil 86 948 osob, byly soustředěny pouze do tří krajů – téměř dvě pětiny (39,0 %) do hl. m. Prahy, téměř pětina (19,3 %) do kraje Jihomoravského a desetina (9,8 %) do kraje Středočeského. Z ostatních krajů dosáhl výraznějšího podílu na počtu zaměstnanců VaV Česka už jen kraj Moravskoslezský (5,4 %). Ve zbývajících deseti krajích se jednalo o podíly nižší než 5 %. Mezi zaměstnanými v odvětví výzkumu a vývoje na pracovištích ve Středočeském kraji pracovala v roce 2024 čtvrtina žen (25,3 %), v celém Česku byl podíl vyšší (28,7 %). Podíl žen pracujících ve VaV ve Středočeském kraji byl mezi kraji sedmý nejvyšší (nejvíce Ústecký kraj s 34,2 %, nejméně Kraj Vysočina s 12,4 %). Z celkového počtu zaměstnaných ve výzkumu a vývoji v roce 2024 tvořili 51,3 % výzkumní pracovníci (Česko 56,8 %), 33,6 % technici (Česko 30,8 %) a 15,1 % ostatní pracovníci (Česko 12,4 %).

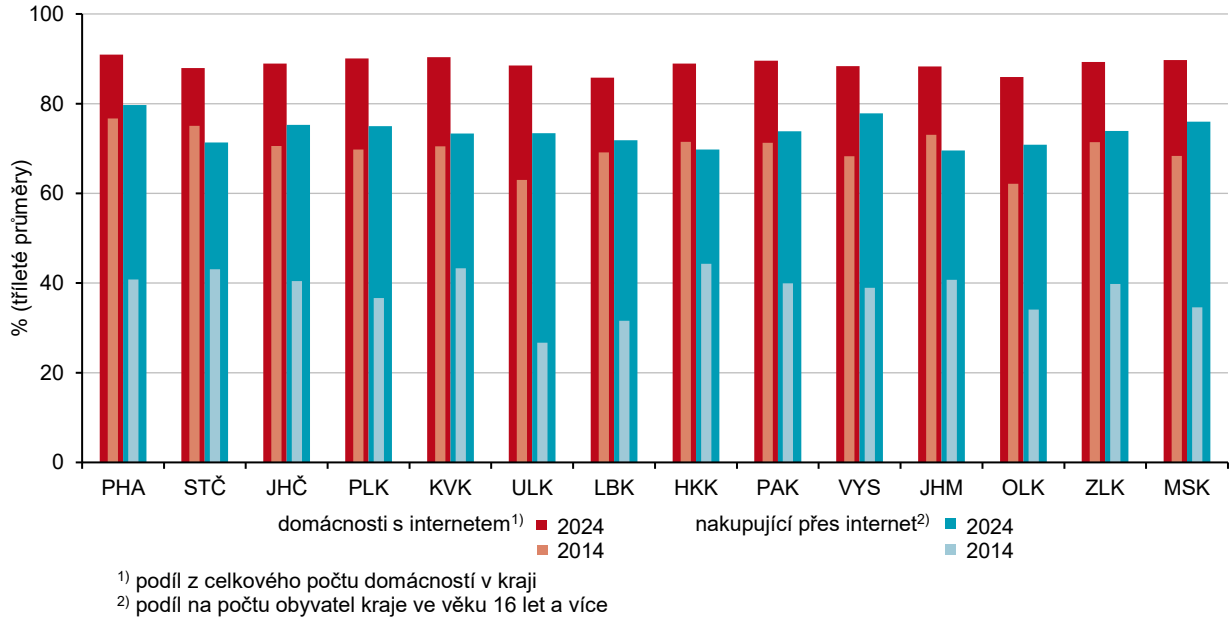
Graf 3.7 Pracovníci ve výzkumu a vývoji a výdaje na výzkum a vývoj ve Středočeském kraji

V oblasti IT pracovalo v kraji přes 30 tis. osob.

Činnostmi v oblasti ICT se ve Středočeském kraji zabývalo 30,7 tis. zaměstnanců – fyzických osob (vypočteno jako průměr z posledních tří let 2022–2024). Z celorepublikového počtu 223,2 tis. ICT odborníků jich byly více než dvě třetiny (68,5 %) koncentrovány do čtyř krajů – Praha (66,4 tis.), Jihomoravský (33,3 tis.), Středočeský (30,7 tis.) a Moravskoslezský kraj (22,4 tis.). Větší část ICT odborníků tvořili v 9 ze 14 krajů specialisté, manažeři a inženýři, menší část pak ICT technici, mechanici a opraváři. ICT specialisté byli nejvíce zastoupeni v hl. m. Praze (72,2 %) a krajích Jihomoravském (67,5 %), Libereckém (66,2 %) a Středočeském (59,7 %), úplně nejméně pak v kraji Karlovarském (36,3 %). Podíl ICT odborníků na celkovém počtu zaměstnaných dosahoval v kraji 4,5 %, což byla vyšší hodnota než průměr za ČR (4,3 %) a mezi kraji třetí nejvyšší hodnota po Praze (9,6 %) a Jihomoravském kraji (5,8 %).

Graf 3.8 Domácnosti s připojením k internetu a jednotlivci nakupující přes internet podle krajů

1) podíl z celkového počtu domácností v kraji
2) podíl na počtu obyvatel kraje ve věku 16 let a více

Počítačem disponovalo přes 83 % domácností, mezi seniory to byla polovina domácností, mezi domácnostmi s dětmi téměř všechny.

Informační technologie zůstávají fenoménem doby, podíl uživatelů a význam služeb na něm poskytovaných nadále roste ve všech krajích a zasahuje do ostatních oblastí služeb a vývoje společnosti. Dokazují to výsledky výběrového šetření o informačních a komunikačních technologiích v domácnostech a jejich využívání jednotlivci, které jsou za kraje zpracovávány ve tříletých klouzavých průměrech. V roce 2024 mělo počítač 83,4 % středočeských domácností, což bylo více než republikový průměr 83,0 % a šestá nejvyšší hodnota mezi kraji. Tento podíl se oproti předchozímu roku zvýšil o 0,2 p. b. Nejvyšší vybavenost počítačem vykázalo hl. m. Praha (88,8 %), nejnižší naopak Ústecký kraj (75,5 %). Velké rozdíly jsou patrné při pohledu na typ domácnosti. Středočeské domácnosti s dětmi měly k dispozici počítač téměř všechny, naopak domácnosti seniorů ani z poloviny (46,5 %). Ve Středočeském kraji se jednalo o 98,4% vybavenost počítačem v případě domácností s dětmi, což byla druhá nejvyšší hodnota mezi kraji. V celé republice to bylo 95,8 %. Hranici 90 % převyšovaly všechny kraje s výjimkou kraje Ústeckého, kde bylo počítačem vybaveno pouze 85,3 % domácností s dětmi. V případě domácností osob starších 65 let mělo ve Středočeském kraji počítač k dispozici pouze 46,5 % z nich, což byla 5. nejnižší hodnota mezi kraji. V ČR se jednalo o nadpoloviční podíl (51,4 %). Nejvíce

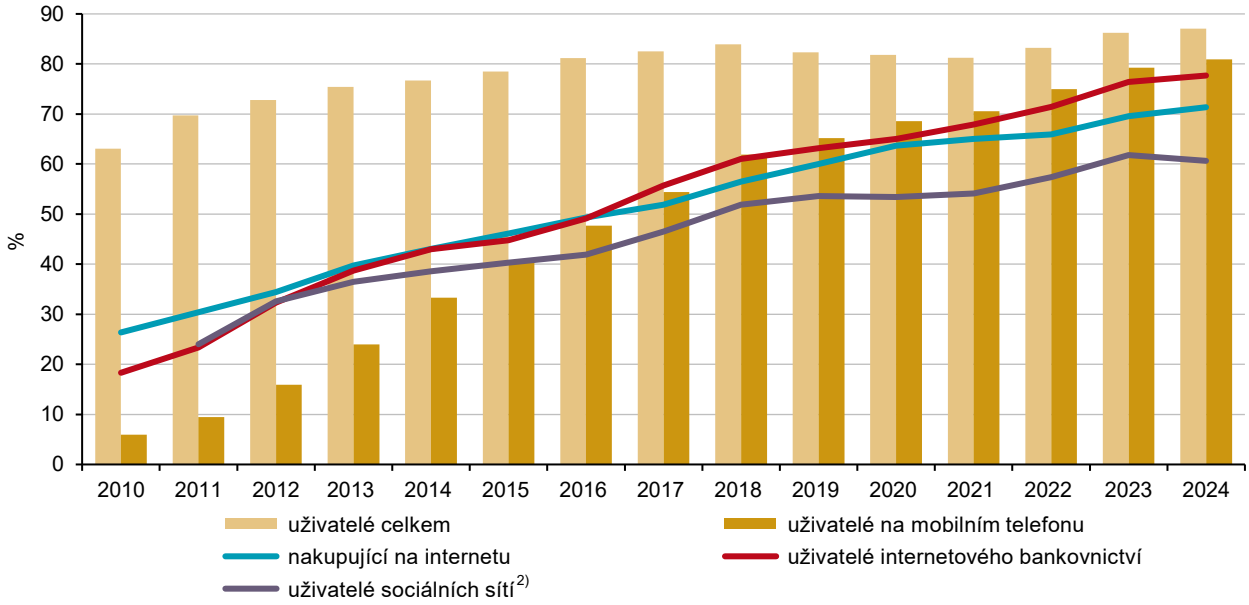
osob starších 65 let disponovalo počítačem v Praze (67,5 %), nejméně to bylo naopak v Ústeckém kraji (35,2 %).

Přístup k internetu mělo 88 % domácností kraje.

Připojení k internetu u domácností s dětmi bylo téměř stoprocentní.

Podíl domácností s připojením k internetu se stále zvyšuje, v roce 2024 dosáhl ve Středočeském kraji 87,9 %, méně než v celé republice (88,9 %). Nejvíce domácností bylo připojeno k internetu v Praze (90,9 %), celkem ve třech krajích byla překročena 90% hranice, kromě Prahy ještě v Karlovarském a Plzeňském. Nejméně byly domácnosti vybavené připojením k internetu v Libereckém (85,8 %), Olomouckém (85,9 %) a Středočeském kraji (87,9 %). V případě domácností s dětmi bylo ve Středočeském kraji dosaženo 99% připojení k internetu, přes tuto hranici se dostalo dalších 9 krajů. Nejméně byly domácnosti s dětmi připojeny k internetu v krajích Karlovarském (95,9 %), Ústeckém (97,9 %), Zlínském (98,4 %) a Moravskoslezském (98,6 %). Větší diferenciace mezi kraji byla patrná u domácností osob starších 65 let, ve Středočeském kraji bylo připojeno k internetu 53,8 % těchto domácností, pátý nejnižší podíl mezi kraji. Nejvíce to bylo v Praze (70,4 %) a nejméně v krajích Vysočina (43,3 %) a Libereckém (48,9 %).

Graf 3.9 Uživatelé internetu ve věku 16 let a více ve Středočeském kraji[1)]

1) podíl z počtu obyvatel kraje ve věku 16 let a více; počítáno jako tříleté klouzavé průměry
2) srovnatelné údaje za uživatele sociálních sítí jsou k dipozici od roku 2011

Internet využívalo 87 % dospělých osob a téměř 7 seniorů z 10.

Internet ve Středočeském kraji používalo 87,0 % osob starších 16 let, v ČR se jednalo o 87,4 %. Uživatelů internetu v posledních letech přibývá hlavně v rámci starších věkových kategorií. V roce 2024 používalo internet ve Středočeském kraji 68,2 % osob ve věkové kategorii 55 a více let, meziročně o 3,5 p. b. více. Ve srovnání s ostatními kraji to však byla pátá nejnižší hodnota pod průměrem za ČR (69,7 %). Ve věku 16–34 let užívaly internet téměř všechny osoby (99,4 %) z této věkové skupiny, podobně jako v ostatních krajích. Výjimku představoval pouze kraj Karlovarský, který vybočoval s nejnižší hodnotou 94,7 %.

Internet v mobilním telefonu využívala v roce 2012 necelá šestina dospělých Středočechů, v roce 2024 to byly čtyři pětiny.

Roste také podíl osob (z počtu obyvatel ve věku 16 a více let), které užívají internet na mobilním telefonu. V roce 2024 tento podíl přesáhl ve Středočeském kraji čtyři pětiny (80,9 %), což bylo druhým rokem více než v celé republice (80,7 %). V roce 2012 využívala internet na mobilním telefonu pouze necelá šestina osob (15,9 %), o dva roky později už to byla třetina (33,3 %). Přes polovinu se podíl v kraji přehoupl

v roce 2017 (54,5 %). Středočeský kraj obsadil v roce 2024 sedmé místo mezi kraji, nejvíce využívali internet na mobilním telefonu obyvatelé Karlovarského kraje (83,8 %), nejméně naopak obyvatelé kraje Jihomoravského (75,8 %). K největšímu vzestupu mezi lety 2014 a 2024 došlo v Moravskoslezském kraji (z 23,8 % na 82,9 %) a v Pardubickém kraji (z 21,6 % na 80,6 %).

Internetové bankovnictví využívaly více než tři čtvrtiny osob starších 16 let.

Internetové bankovnictví využívalo ve Středočeském kraji 77,7 % osob starších 16 let, což představovalo vyšší hodnotu, než činil republikový průměr (76,1 %). Zvyšuje se také podíl online nakupujících. Před deseti lety (v roce 2014) v e-shopech nakupovalo pouze 43,0 % Středočechů ve věku 16 a více let, v roce 2024 už to bylo 71,4 %. V tomto případě se však jednalo o podíl pod průměrem za ČR (73,8 %).

Internet častěji využívali muži, muži oproti ženám také častěji používali internet v mobilu a e-bankovnictví, ženy naopak více využívaly sociální sítě.

Online nakupování bylo mezi uživateli poměrně genderově vyvážené.

Z hlediska pohlaví bylo v roce 2024 více uživatelů internetu mezi středočeskými muži (88,2 %) než ženami (85,9 %). Muži častěji využívali především internet v mobilním telefonu než ženy (81,2 % versus 80,6 %) a také internetové bankovnictví (79,3 % versus 76,1 %). Nakupování na internetu bylo v roce 2024 po dvouletém přerušení opět doménou žen, vyššího podílu nakupujících mezi ženami bylo dosaženo v osmi krajích a celkově v celém Česku. Středočeské ženy nakupovaly na internetu ze 71,5 %, mezi středočeskými muži bylo nakupujících méně (71,2 %). Doménou žen zůstalo i nadále využívání sociálních sítí, a to ve všech krajích. Středočeské ženy byly uživatelkami sociálních sítí ze 63,0 %, zatímco u mužů se jednalo o 58,2 %.

Ekonomické subjekty

Přibližně jedna osmina ekonomických subjektů v ČR měla sídlo ve Středočeském kraji.

V registru ekonomických subjektů (dále jen RES) bylo k 31. 12. 2025 evidováno 354,4 tis. ekonomických subjektů se sídlem ve Středočeském kraji, z nichž 224,6 tis. subjektů vykazovalo aktivitu v rámci statistických zjišťování (tj. 63,4 %). Podíl ekonomických subjektů se sídlem v kraji na počtu subjektů v celé ČR byl 12,2 %, z regionálního pohledu bylo více subjektů registrováno už jen v hl. m. Praze (23,9 %), naopak nejméně jich bylo evidováno v Karlovarském kraji (2,4 %).

V kraji i v celé ČR došlo k nárůstu počtu registrovaných subjektů.

V průběhu roku 2025 přibylo v evidenci RES celkem 8,4 tis. subjektů registrovaných v kraji, což představovalo v porovnání se stavem na konci předchozího roku nárůst o 2,4 %. V celé ČR došlo k nárůstu počtu ekonomických subjektů o 2,0 %.

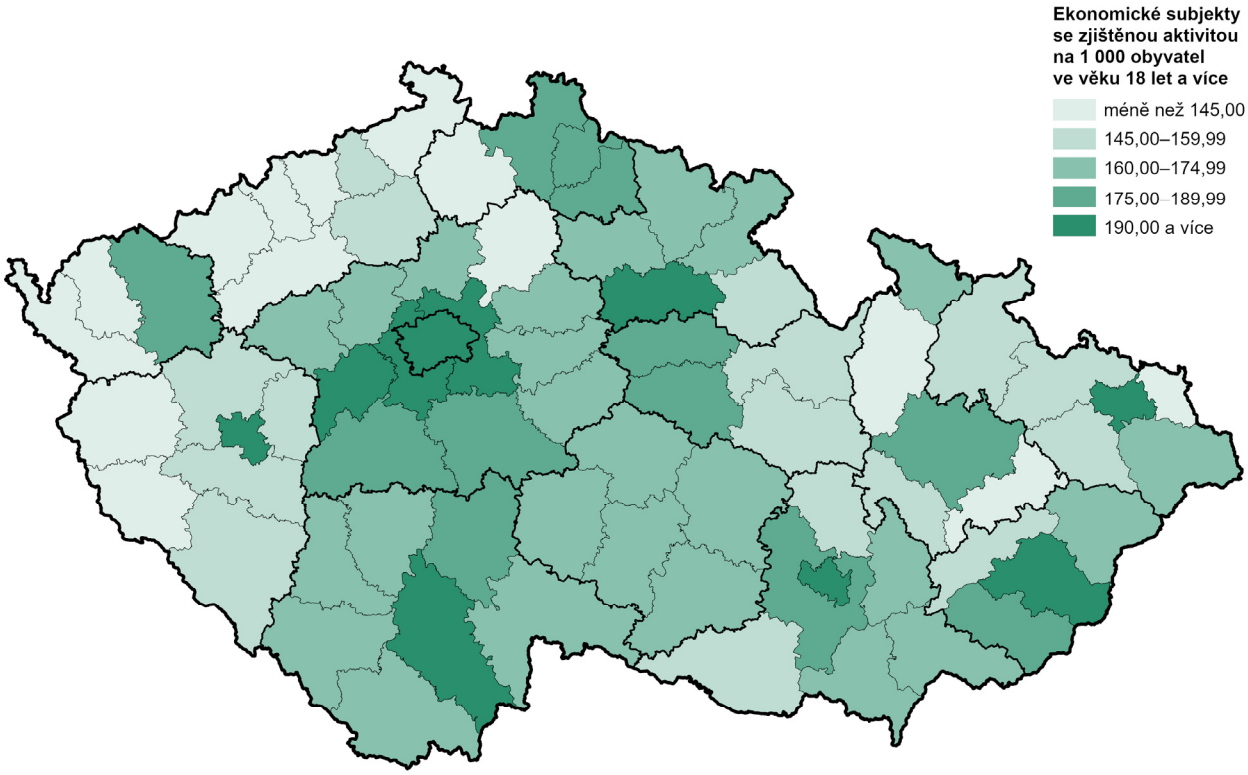
Graf 3.10 Ekonomické subjekty podle právní formy k 31. 12. 2025 (subjekty se sídlem na daném území)

Téměř tři desetiny subjektů kraje sídlily v zázemí hlavního města, v okresech Praha-východ a Praha-západ. Intenzita podnikatelské aktivity v centrální oblasti Středočeského kraje patřila k nejvyšším v celé ČR.

Na území Středočeského kraje je v organizační statistice, stejně jako v dalších oblastech statistiky, patrná značná teritoriální rozdílnost. Subjekty volí sídlo zpravidla v návaznosti na tranzitní tepny nejčastěji v centrální oblasti kraje v blízkosti hlavního města v okresech Praha-východ a Praha-západ. Zde sídlí více než 30 % subjektů kraje a v přepočtu na obyvatele patří počty subjektů k nejvyšším nejen v kraji, ale i v rámci ČR. Vyšší intenzitu podnikatelské aktivity (ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou na 1 000 obyvatel ve věku 18 let a více) než okresy Praha-západ (262 subjektů na tisíc obyvatel) a Praha-východ (242) dosahovaly z meziokresního pohledu celé republiky už jen Praha (379) a Brno-město (279). Nejnižší intenzitu v kraji zaznamenal okres Mladá Boleslav (145), v meziokresním srovnání ČR tomu odpovídala 64. pozice ze 77. Nejnižší intenzity v rámci Česka dosahoval okres Sokolov (116). Z mezikrajského pohledu byla intenzita podnikatelské aktivity Středočeského kraje (191) na 3. nejvyšší pozici za hl. m. Prahou (379) a kraji Jihomoravským (206), naopak na pozici s nejnižší intenzitou stál Ústecký kraj (142).

Kartogram 3.3 Intenzita podnikatelské aktivity v okresech k 31. 12. 2025

Zdroj: ČSÚ

79 % subjektů podnikajících v kraji byli živnostníci, což bylo nejvíce mezi kraji.

3. a 4. nejvyššího podílu živnostníků v rámci ČR vykazovaly okresy Mělník a Nymburk

Nejčastější formou podnikání ve Středočeském kraji bylo na konci roku 2025 soukromé podnikání fyzických osob (79,1 %, což bylo o 9 procentních bodů více než průměr ČR). Většina fyzických osob podnikala na základě živnostenského oprávnění (91,2 % fyzických osob), zastoupení živnostníků na celkovém počtu ekonomických subjektů (72,1 %) bylo z mezikrajského pohledu nejvyšší. Nejvyššího podílu živnostníků v kraji dosahovaly okresy Mělník a Nymburk (74,2 % resp. 73,8 %), více v rámci celé republiky byli zastoupeni živnostníci jen v okresech Česká Lípa a Děčín (74,3 % resp. 74,2 %). Podíl živnostníků v okresech Praha-východ a Kolín (shodně 73,2 %) byl v rámci meziokresního srovnání Česka šestý resp. sedmý nejvyšší.

Nejnižší podíl právnických osob mezi kraji.

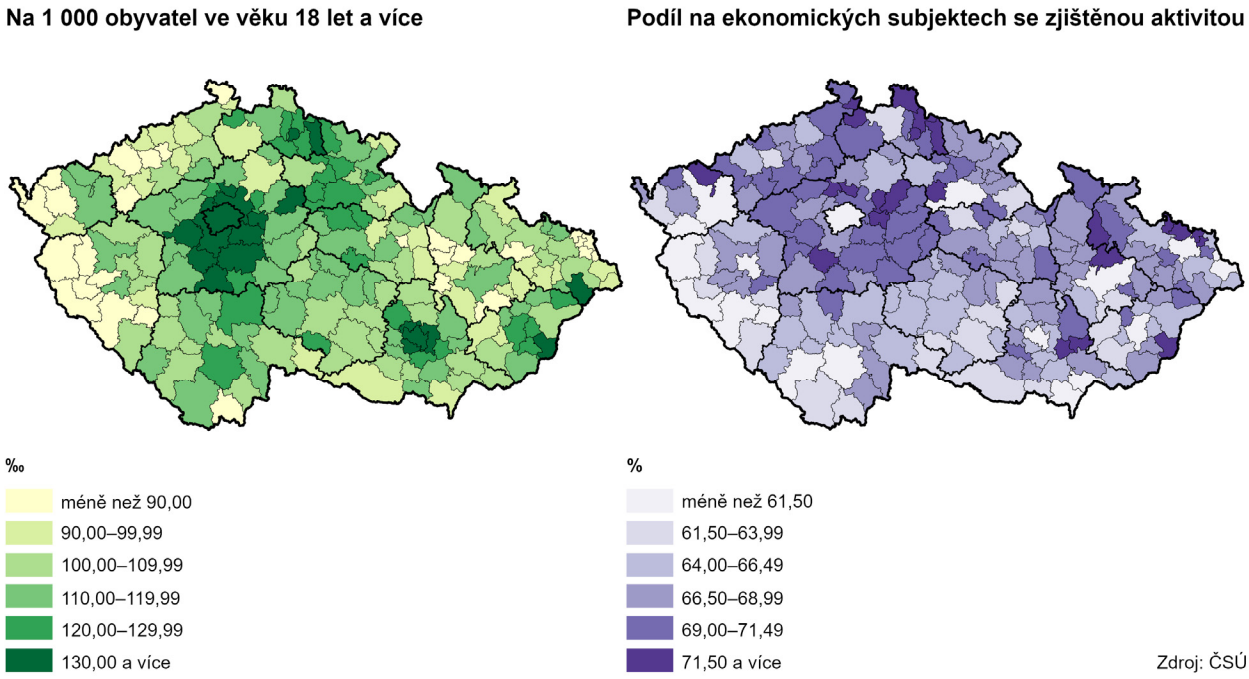
Nadprůměrné zastoupení soukromého podnikání se promítlo mezi kraji naopak do nejnižšího podílu právnických osob (20,9 %), z nichž více než 60 % bylo vedeno jako

obchodní společnosti. Nejběžnější formou obchodní společnosti byla společnost s ručením omezeným. Na základě této formy podnikalo 95,7 % všech obchodních společností, což bylo o 1,4 p. b. více než celorepublikový průměr.

Centrální oblast kraje vykazuje vyšší podíl obchodních společností a nižší podíl živnostníků.

Ekonomické subjekty v centrální oblasti kraje se od zbytku kraje liší nejen počtem a intenzitou, ale částečně také formou podnikání. Okres Praha-západ dosahoval mezi středočeskými okresy nejnižšího podílu živnostníků (69,8 %) a zároveň nejvyššího zastoupení obchodních společností na celkovém počtu ekonomických subjektů (17,6 %). Podíl obchodních společností v okrese Praha-západ byl z meziokresního pohledu celé republiky sedmý nejvyšší, vyššího zastoupení dosahovaly zpravidla jen okresy s velkými městy (Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Karlovy Vary, Olomouc).

Kartogram 3.4 Živnostníci ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2025

Téměř každý jedenáctý velký podnik v Česku měl sídlo ve Středočeském kraji.

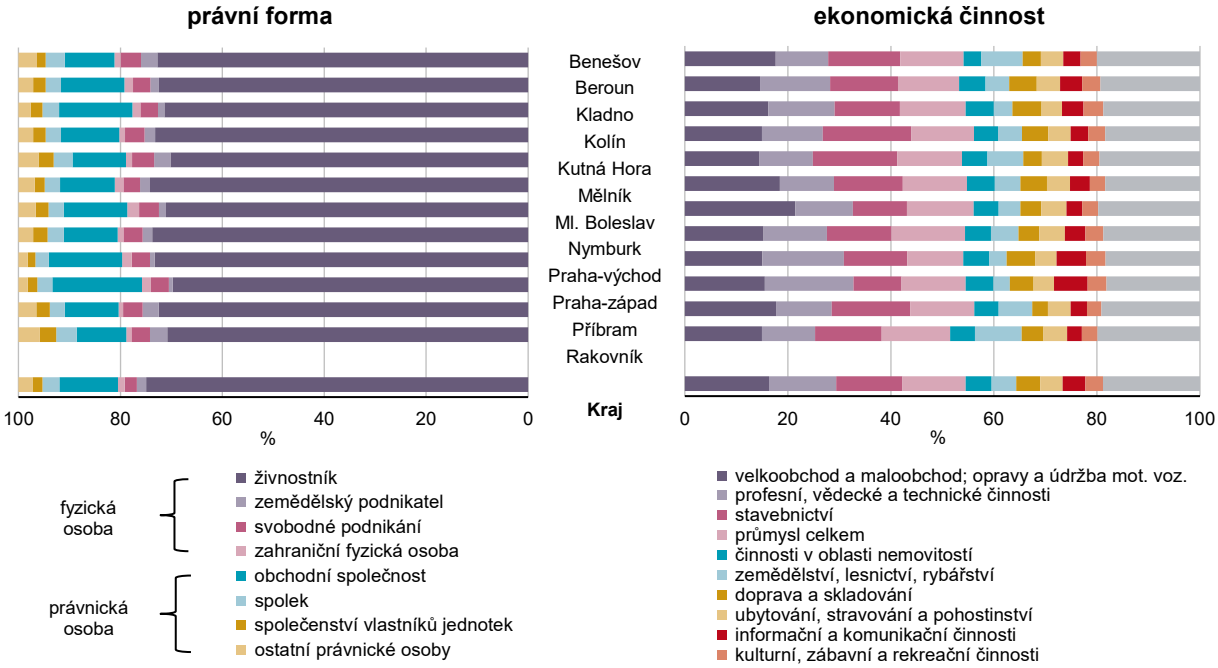
Velikost byla u kategorie počtu zaměstnanců uvedena přibližně u poloviny ekonomických subjektů se sídlem v kraji (53,4 %). Převážná část subjektů se zjištěným údajem byla díky povaze (fyzické osoby, zpravidla živnostníci) bez zaměstnanců (80,5 %). Mezi 36,8 tisíci subjekty se zaměstnanci pak převládaly z více než tří čtvrtin mikropodniky do 9 zaměstnanců (77,5 %). Sídlo na území kraje mělo 251 podniků s počtem 250 a více zaměstnanců, což představovalo 8,8% podíl kraje na celorepublikové hodnotě (2 838). Vyššího podílu dosahovaly už jen kraje s největšími městy, tedy Praha (34,7 %) a kraje Jihomoravský a Moravskoslezský (9,8 % resp. 9,4 %). V rámci Středočeského kraje měly podniky s 250 a více zaměstnanci nejčastěji sídlo v okrese Praha-východ, v tomto okrese sídlil každý pátý podnik o této velikosti (celkem 51). Velkých podniků s počtem vyšším než 1 tisíc zaměstnanců bylo v kraji evidováno celkem 38. Největším zaměstnavatelem v kraji byl podnik ŠKODA AUTO a.s. se sídlem v Mladé Boleslavi, počet zaměstnanců 10 tisíc a více evidovala také společnost BILLA spol. s r. o. se sídlem v Modleticích.

Z hlediska uvedené převažující ekonomické činnosti působilo koncem roku 2025 nejvíce subjektů ve Středočeském kraji v oblasti velkoobchodu, maloobchodu a služeb spojených s opravou a údržbou motorových vozidel (16,3 % z počtu

Nejčastějšími zaměřeními subjektů byly obchodní činnosti a také služby k údržbě motorových vozidel.

subjektů se zjištěnou ekonomickou činností). Druhým nejčastějším zaměřením byly profesní, vědecké a technické činnosti (13,0 %), třetím stavebnictví (12,8 %) a čtvrtým průmysl (12,4 %). Podíly dalších jednotlivých činností v kraji nepřesahovaly 5% hranici. Územní rozdíly v zastoupení subjektů podle zaměření ekonomické činnosti jsou dány jak atraktivitou lokality (tj. vyšším podílem subjektů podnikajících v profesní, vědecké a technické činnosti v centrální oblasti kraje), tak tradičními zvyklostmi a přírodními podmínkami (vyšší podíl subjektů podnikajících v zemědělství a lesnictví v okrajových okresech kraje na Rakovnicku, Benešovsku či Kutnohorsku).

Graf 3.11 Ekonomické subjekty podle právní formy a převažující ekonomické činnosti v okresech Středočeského kraje k 31. 12. 2025 (subjekty se sídlem na daném území)

Zemědělství

Oblast středních Čech zaznamenala největší objem zemědělské produkce a čtvrtou nejvyšší produkci na hektar obhospodařované zemědělské půdy.

Šesti desetinami převažovala rostlinná produkce nad živočišnou.

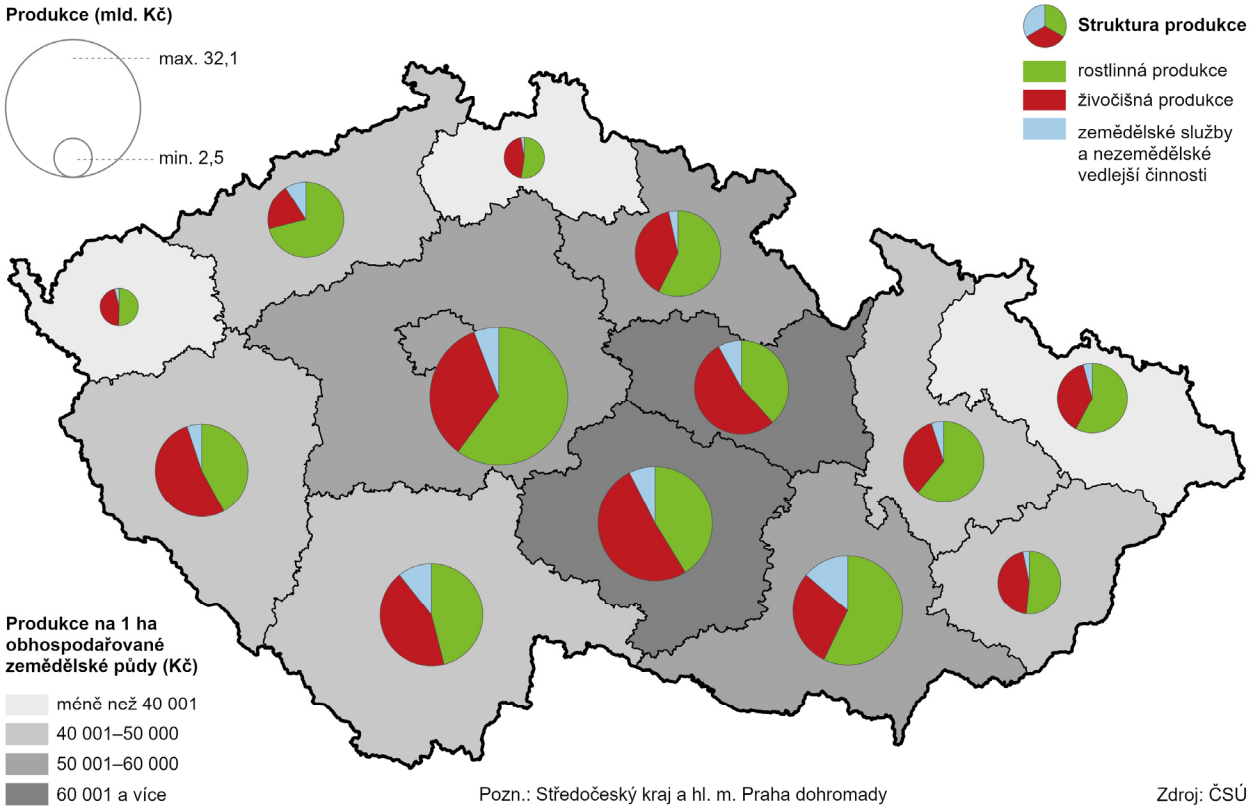
Středočeský kraj je díky své velikosti, geograficko-klimatickým podmínkám a historickému vývoji v kultivaci krajiny předním zemědělským regionem a u řady zemědělských komodit je největším producentem v České republice. Zemědělská produkce ve středních Čechách (oblast Středočeského kraje a hl. m. Prahy) je dlouhodobě nejvyšší, v roce 2024 činil podíl této oblasti na zemědělské produkci Česka 18,4 %. V přepočtu na hektar obhospodařované zemědělské půdy byla produkce 4. nejvyšší mezi kraji a celorepublikově nadprůměrná (rok 2024 – střední Čechy 56,7 tis. Kč/ha, ČR 49,4 tis. Kč/ha). Zemědělská produkce středních Čech dosáhla za rok 2024 hodnoty 35,4 mld. Kč, a po meziročních nárůstech v letech 2019–2022 se v posledních dvou sledovaných letech 2023 a 2024 snížila. V zemědělské produkci středních Čech převažovala stejně jako v celé republice rostlinná výroba nad živočišnou, podíl rostlinné produkce byl 60,1 %, což bylo více než celorepublikový průměr (52,4 %) a z mezikrajského pohledu se jednalo o třetí nejvyšší podíl po Ústeckém (71,0 %) a Olomouckém kraji (61,0 %).

Rok 2025 byl velmi příznivý v rostlinné výrobě.

Značný význam a dominantní postavení Středočeského kraje v rámci českého zemědělství je především v rostlinné výrobě. Rok 2025 byl pro zemědělce oproti předchozímu roku velmi příznivý a u některých plodin byla zaznamenána dokonce jedna z nejvyšších produkcí za posledních deset let. V kraji se meziročně zvýšila

úroda obilovin, luskovin, řepky, brambor, pícnin na orné půdě, vinné révy, chmele či ovoce. Pokles rostlinné produkce především v důsledku snížení plochy nastal u řepy cukrové. U dalších plodin s meziročním poklesem plochy došlo i přes tento fakt k nárůstu sklizně, u většiny plodin se díky tomu také zvýšil výnos na hektar. Středočeský kraj byl z mezikrajského pohledu největším producentem obilovin a dalších zemědělských plodin, výjimkou byly brambory a méně pěstované komodity.

Kartogram 3.5 Produkce zemědělského odvětví v krajích v roce 2024 (semidefinitivní údaje)

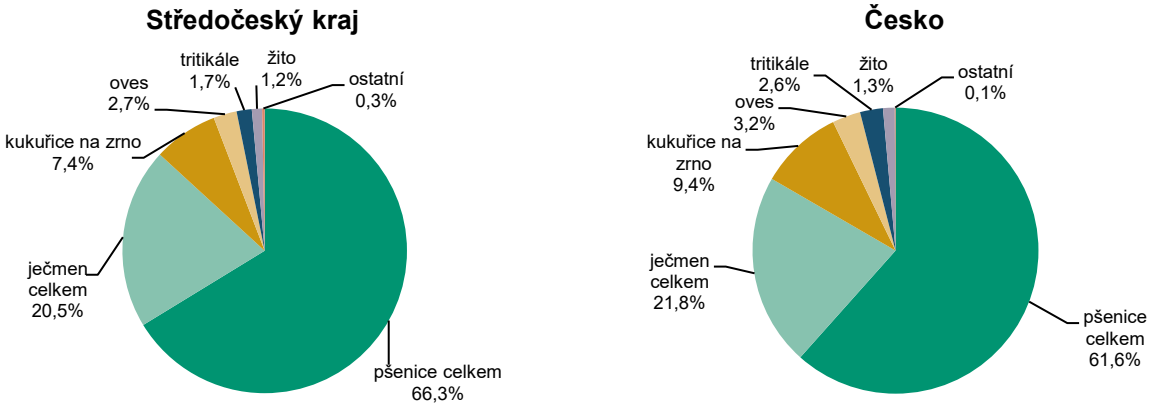
Pozn.: Středočeský kraj a hl. m. Praha dohromady

Zdroj: ČSÚ

Sklizeň obilovin se meziročně zvýšila o 13 %.

Nejvýznamnější skupinou plodin pěstovaných na území Středočeského kraje jsou dlouhodobě obiloviny na zrno. Během roku 2025 bylo na ploše 249,7 tis. hektarů sklizeno celkem 1,670 mil. tun obilovin na zrno a průměrný výnos činil 6,69 t/ha. Ve srovnání s předchozím rokem sice došlo k mírnému snížení osevní plochy o 1,9 tis. ha (tj. o 0,8 %), sklizeno však bylo o 192,2 tis. t (tj. o 13,0 %) více a díky tomu se zvýšil hektarový výnos obilovin z 5,87 t/ha v roce 2024 na 6,69 t/ha v roce 2025.

Graf 3.12 Sklizeň obilovin v krajích v letech 2020 až 2025

Nejvyšší sklizeň obilovin za posledních 9 let.

Dvě třetiny obilné produkce tvořila pšenice.

Na střední Čechy připadá pětina produkce obilí v ČR.

Z dlouhodobého pohledu se jednalo o nejvyšší úrodu obilovin v kraji po roce 2016, kdy naposledy roční objem sklizeného obilí překročil hranici 1,7 mil. tun. Produkce obilovin se meziročně zvýšila ve všech krajích, průměrný nárůst v celém Česku odpovídal Středočeskému kraji (o 13,0 %). Více sklizené úrody v roce 2025 než v předchozím roce zaznamenali zemědělci jak u hlavní pěstované obiloviny pšenice ozimé (o 14,0 %), která se na celkové produkci obilovin podílela z téměř dvou třetin, tak i u dalších druhů. Výjimkami byly méně pěstovaný typ pšenice jarní a žito, u kterých došlo k meziročnímu poklesu sklizeného objemu o 6,3 % resp. o 0,6 %. Středočeský kraj je mezi kraji dlouhodobě největším obilným producentem, na celorepublikové sklizni obilovin na zrno se v roce 2025 podílel přibližně jednou pětinou (19,6 %).

Sklizeň luskovin se meziročně zvýšila o 15 % a byla druhou nejvyšší za posledních 10 let.

Středočeský kraj tvoří čtvrtinu republikové produkce luskovin.

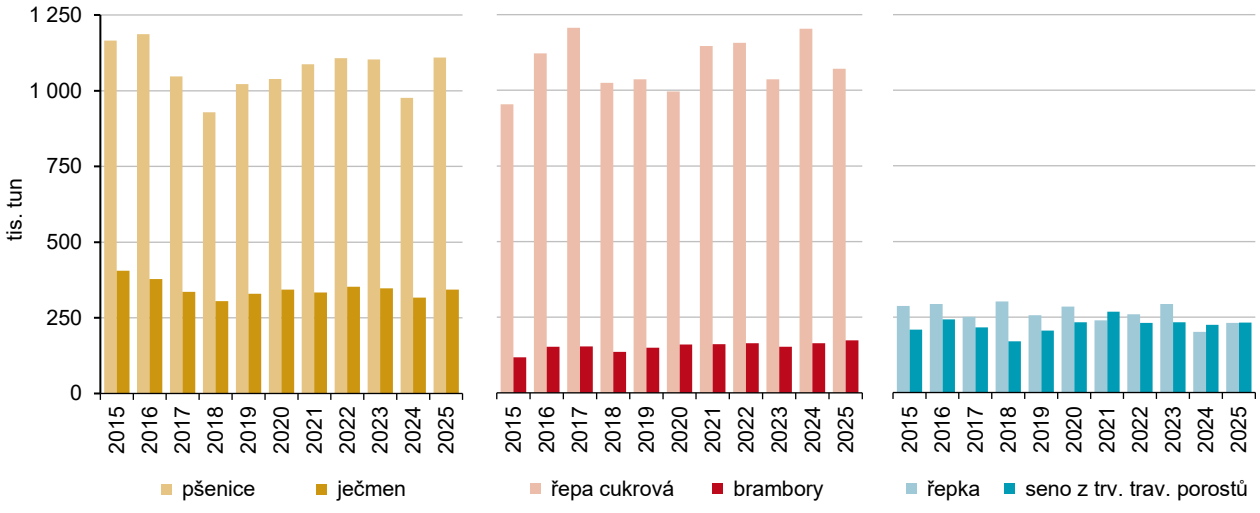
V pěstování luskovin a bílkovinných plodin na zrno došlo v kraji oproti předchozímu roku k nárůstu sklizeného objemu o 15,2 %, a to i přes skutečnost, že se sklizňová plocha přibližně o stejné relativní množství naopak snížila (o 14,5 % méně). Úroda za rok 2025 byla za poslední desetiletí druhá nejvyšší a nepatrně nižší než rekordní produkce z roku 2022 (o 69 tun resp. 0,2 %). Středočeský kraj je delší dobu největším producentem luskovin v Česku, podíl na republikové hodnotě byl v roce 2025 téměř čtvrtinový (24,8 %).

Sklizeň cukrové řepy meziročně klesla, sklizeň brambor se naopak zvýšila.

Středočeský kraj zůstává dominantním producentem cukrové řepy v Česku.

U pěstování dvou hlavních druhů okopanin došlo v porovnání s předchozím rokem k rozdílným výsledkům dané především změnami sklizňových ploch. Zatímco u řepy cukrové celková produkce v důsledku 15,6% snížení sklizňové plochy meziročně poklesla o 11,0 %, u pěstování brambor došlo jak k nárůstu sklizňové plochy o 7,9 %, tak se zvýšil i sklizený objem o 10,4 %. Na celorepublikové produkci cukrové řepy se Středočeský kraj podílel dominantními 27,1 %, u brambor byl kraj s 24,7% podílem na Česku druhým největším regionálním producentem po Kraji Vysočina (31,1 %).

Graf 3.13 Sklizně vybraných plodin ve Středočeském kraji

Sklizeň řepky meziročně vzrostla téměř o 15 %, i tak zůstává nižší, než byla před rokem 2024.

V pěstování olejnin dominovala ve Středočeském kraji řepka, u které došlo k meziročnímu nárůstu sklizeného objemu o 14,7 %. I přes tento nárůst se jednalo o druhou nejnižší roční produkci za posledních deset let, plocha pro pěstování řepky se navíc druhým rokem po sobě snížila. Středočeský kraj je dlouhodobě největším regionálním producentem řepky, na celorepublikové sklizni se v roce 2025 podílel 22,5 %.

Rok 2025 byl velmi příznivý pro pěstování chmele a vinné révy.

Ve Středočeském kraji se dlouhodobě pěstují i plodiny, které se pro klimatické a geografické podmínky nepěstují ve všech regionech. Chmel byl produkován v rámci republiky pouze ve čtyřech krajích. Sklizeň ve středních Čechách s podílem 29,7 % na celorepublikové produkci chmele byla druhá nejvyšší po Ústeckém kraji (59,0 %). Úroda chmele v roce 2025 (2 055 tun) byla o 7,4 % vyšší než v roce 2024 a za posledních deset let třetí nejvyšší (více to bylo v letech 2016 a 2021). Pěstování vinné révy zaznamenalo v roce 2025 meziroční nárůst o 205,3 %. Úroda vinné révy za rok 2025 (1 522 tun) byla v kraji za posledních deset let druhá nejvyšší (větší úroda byla v roce 2018). Podíl kraje na celorepublikové sklizni vinné révy byl však zanedbatelný (1,6 %), dominantním regionem v pěstování révy byl Jihomoravský kraj (93,6 %).

Rok 2025 byl silný ovocnářský rok.

Vypěstovalo se pětinásobně více jablek než v předchozím roce.

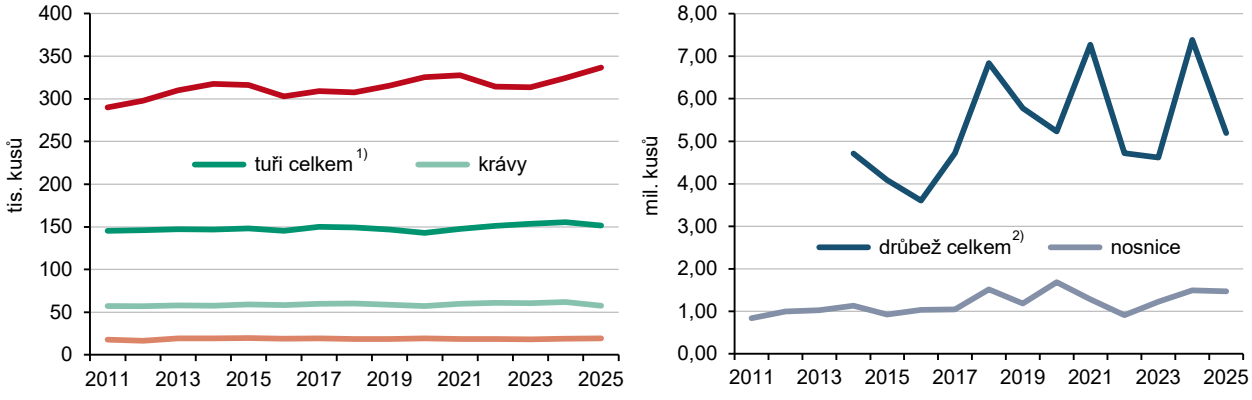
Středočeský kraj je u většiny ovoce největší krajský producent, na republikové sklizni jablek se podílel téměř třemi desetinami, na hruškách více než jednou třetinou.

V produkci ovoce byl rok 2025 v porovnání s předešlými lety velmi silný. Ve Středočeském kraji převládá mezi ovoci dlouhodobě pěstování jablek. Z 2,5 mil. jabloní bylo v roce 2025 sklizeno 35,4 tis. tun jablek, což byl téměř pětinásobný meziroční nárůst (o 392,3 %) a z dlouhodobého pohledu se jednalo o druhý nejvyšší výsledek za posledních deset let (více to bylo v roce 2018 – 35,7 tis. t). Na celorepublikové produkci jablek se Středočeský kraj podílel z mezikrajského pohledu nejvíce, a to z 28,8 %. Podíl kraje na české produkci byl za posledních deset let rovněž druhý nejvyšší (více to bylo v roce 2023 – 29,6 %) a téměř o 10 p. b. vyšší než v předchozím roce 2024. K meziročnímu navýšení produkce došlo i u ostatních druhů ovoce, sklizeň hrušek se zvýšila o více než jednu třetinu (o 35,8 %) a obdobně jako u produkce jablek, došlo v kraji k vícenásobnému meziročnímu nárůstu sklizně třešní a višní (celkem o 491,9 %) a slivoní a švestek (celkem o 260,8 %). Podíly kraje na celorepublikové produkci hrušek (34,3 %) či třešní a višní (31,2 %) byly mezi kraji dominantními, slivoně a švestky se ve Středočeském kraji pěstovaly spíše v menší míře (8,5 % na české produkci).

Stavy hospodářských zvířat jsou nově zjišťovány podle Integrovaného zemědělského registru.

Zdrojem dat v chovu hospodářských zvířat byly nejprve do roku 2022 soupisy hospodářských zvířat a poté do roku 2024 statistická zjišťování v chovu skotu, prasat a drůbeže se stavy k 31. 12. daného roku, k výsledkům za Středočeský kraj byly navíc započítány i chovy na území hl. m. Prahy (dále v textu jako oblast středních Čech). Od roku 2025 je zdrojem dat Integrovaný zemědělský registr s údaji za jednotlivé kraje a nově údaji za tury (skot, buvoli a jiní tuři) místo skotu.

Graf 3.14 Hospodářská zvířata ve středních Čechách (k 31. 12.)

1) do roku 2024 skot celkem

2) údaje za drůbež celkem k dispozici od roku 2014

Chov skotu (od roku 2025 turů) ve středních Čechách zaznamenával v posledních patnácti letech nejprve pravidelné střídání meziročních růstů a poklesů, v letech

U chovu skotu došlo v posledních v letech 2021 až 2024 k nárůstu, v roce 2025 byl počet turů nižší.

2018 až 2020 následovaly tři poklesy a v letech 2021 až 2024 došlo u stavu skotu ke čtyřem navýšením. Ve srovnání se stavem v roce 2024 se v oblasti středních Čech chovalo v roce 2025 o 3,7 tis., resp. o 2,4 % kusů méně. Chov 150,6 tis. kusů turů ve Středočeském kraji odpovídal 10,8 % z celého stavu v Česku a mezi kraji třetímu nejvyššímu chovu, a to po Jihočeském kraji (16,0 %) a Kraji Vysočina (15,8 %). Intenzita chovu turů (skotu) se ve středních Čechách dlouhodobě pohybuje mezi 26–27 kusů na hektar obhospodařované půdy, v roce 2025 to ve Středočeském kraji bylo 27,1 kusů na hektar, což z mezikrajského pohledu znamenalo čtvrtý nejnižší výsledek. Nižší intenzitu zaznamenaly už pouze Jihomoravský kraj (20,6), Ústecký kraj (18,7) a hlavní město Praha (8,4), naopak nejvyšší intenzita chovu skotu byla dosahována na Vysočině (61,2) a Jihočeském kraji (52,2), tedy ve dvou krajích, kde je chováno více turů než ve Středočeském kraji.

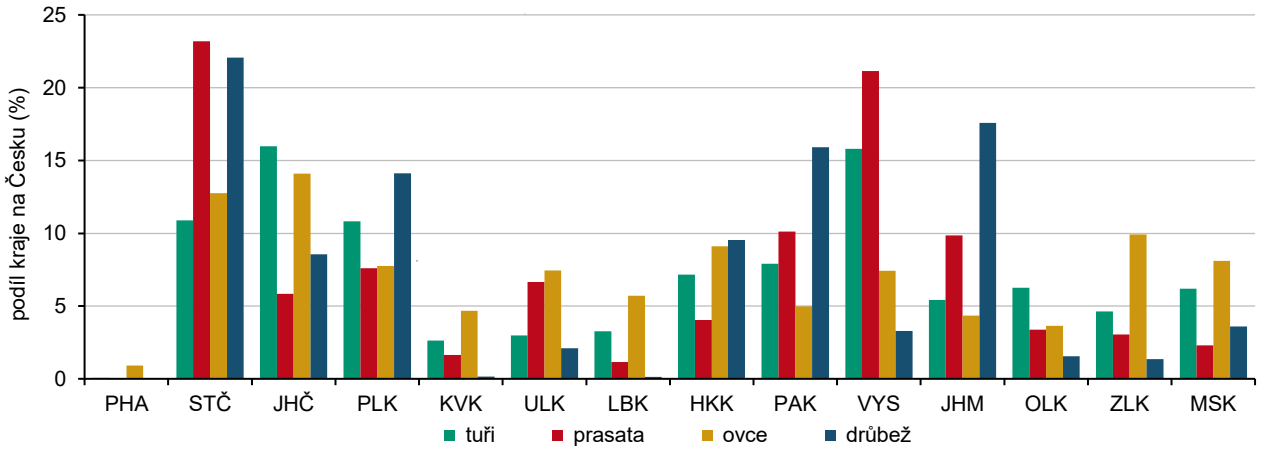
Produkce mléka dlouhodobě roste, bylo vyrobeno o deseti objemu mléka více než před 5 lety a o třetinu více než před 15 lety.

Výroba mléka v regionu středních Čech zaznamenala v posledních patnácti letech pravidelný meziroční růst. Výjimkou byl pouze rok 2019 s meziročním poklesem o 3,2 %. V posledním roce 2025 bylo vyrobeno rekordních 433,4 tis. litrů mléka (z toho 431,1 tis. litrů ve Středočeském kraji). Oproti předchozímu roku 2024 se produkce mléka zvýšila bylo o 1,6 %, ve srovnání s rokem 2020 o 9,8 %, v porovnání s rokem 2015 o 16,1 % a oproti roku 2010 dokonce o 33,8 %.

Stavy prasat v posledních patnácti letech zpravidla rostly, v roce 2025 byl jejich stav o 7,5 % vyšší než v roce 2010.

Stavy chovů prasat se v porovnání se stavem před pěti, deseti a patnácti lety také navýšily (o 3,3 % resp. 6,4 % resp. 7,5 %). V průběhu posledních patnácti let bylo v chovu prasat zaznamenáno šest meziročních poklesů, naposledy v letech 2022 a 2023 (o 4,0 % resp. 0,3 %). V následujících dvou letech se počet prasat zvýšil o 3,4 % v roce 2024 a o 3,7 % v roce 2025. Chov 335,7 tis. kusů prasat ve Středočeském kraji odpovídal 23,1 % z celého stavu Česka, což byl mezi kraji nejvyšší stav před druhým Krajem Vysočinou (21,1 %). Intenzita chovu prasat představovala v roce 2025 ve Středočeském kraji 70,4 kusů na hektar obhospodařované půdy, což z mezikrajského pohledu znamenalo třetí nejvyšší výsledek po Kraji Vysočina (111,1) a Pardubickým krajem (84,1).

Graf 3.15 Hospodářská zvířata podle krajů k 31. 12. 2025

Stav drůbeže po historicky nejvyšším stavu v roce 2024 poklesl o tři desetiny.

V chovu drůbeže zaznamenala oblast středních Čech během posledních deseti let kolísavé stavy s minimem dosaženým v roce 2016 (4,7 mil. kusů) a 1,6násobným maximálním stavem v roce 2024 (7,4 mil. kusů). Stav v roce 2025 byl o 29,7 % nižší než v předchozím roce 2024. Chov 5,2 mil. kusů drůbeže v roce 2025 ve

Středočeském kraji odpovídal 22,1 % z celého stavu v Česku, což byl mezi kraji nevyšší stav před druhým Pardubickým krajem (17,6 %).

Snáška vajec byla rekordní za posledních patnáct let.

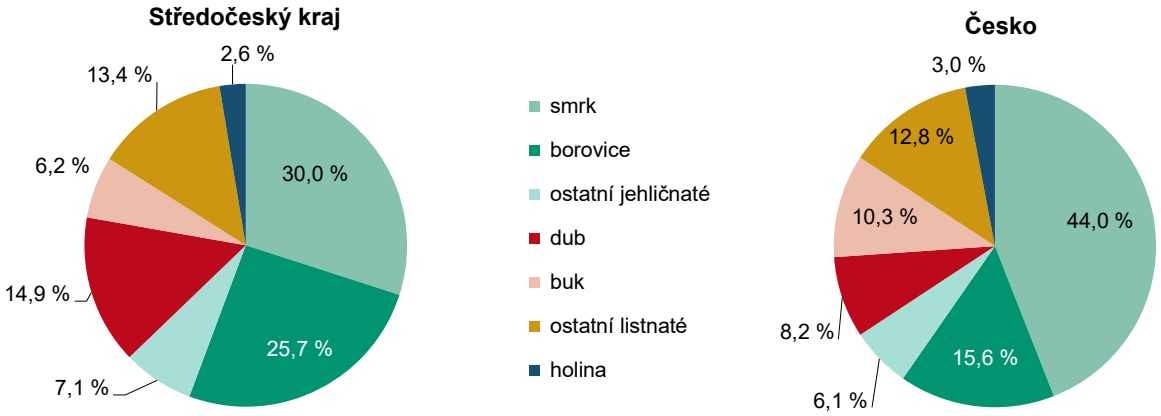
U stavu slepic určených pro produkci konzumních vajec (nosnic) se po dvou meziročních nárůstech v letech 2023 a 2024 (o 34,7 % resp. 21,8 %) v posledním sledovaném roce 2025 snížil počet o 1,3 %. Naopak k meziročnímu zvýšení, a to o 12,7 %, došlo v roce 2025 u snášky vajec, což vedlo k rekordnímu počtu snesených vajec za posledních patnáct let (448,7 mil. kusů).

Lesnictví

Nejlesnatějším regionem kraje je Příbramsko, nejméně lesnatým Kolínsko.

Obhospodařovaná lesní plocha zabírala ke konci roku 2025 z celkové plochy Středočeského kraje 27,5 %, nejvíce zalesněným okresem kraje byl okres Příbram (40,7 %), naopak nejméně zalesněnou oblastí v rámci kraje i republiky byl okres Kolín (12,7 %).

Graf 3.16 Druhová skladba dřevin lesních porostů k 31. 12. 2025

Zdroj: Národní lesnický institut

V druhové skladbě lesů převládají v kraji jehličnany.

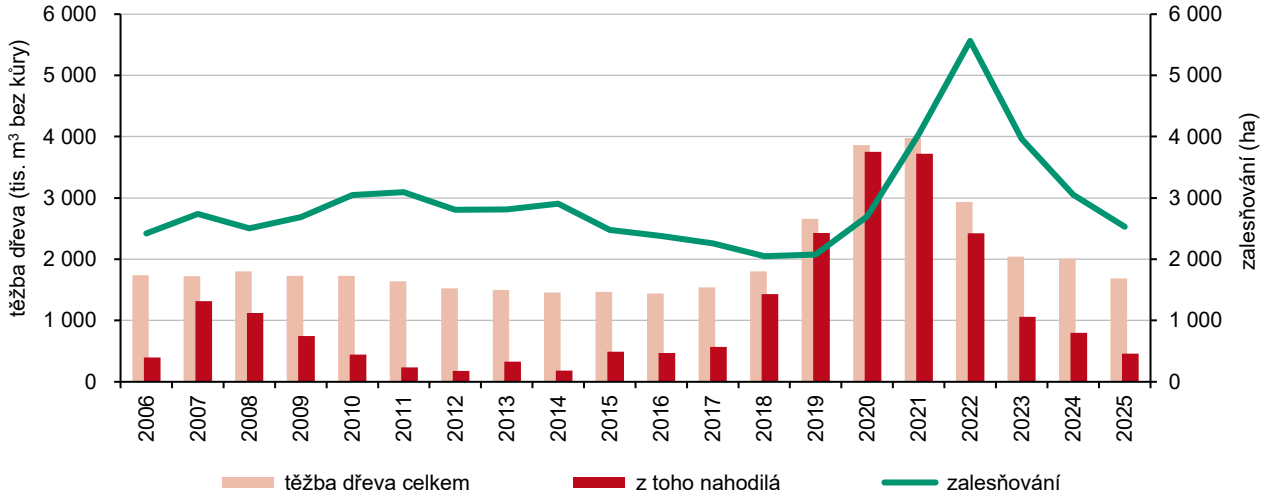
Podle údajů Národního lesnického institutu byly v roce 2025 necelé tři čtvrtiny porostní plochy středočeských lesů využity k hospodaření (73,4 %), čtvrtina ke zvláštnímu určení (24,5 %) a 2,1 % k ochraně. V druhové skladbě dřevin v kraji byl nejvíce zastoupen smrk (30,0 %), následovaly borovice (25,7 %) a dub (14,9 %), ostatní druhy už se vyskytovaly méně. Borovice i dub byly v kraji zastoupeny mezi porosty více než v ČR, u smrku tomu bylo opačně. Ačkoliv jehličnaté dřeviny (62,8 %) v kraji i nadále převládaly nad listnatými, dlouhodoběji dochází ke snižování jehličnatého a naopak k nárůstu listnatého porostu; ve srovnání s rokem 2000 se plocha jehličnanů snížila o 15,0 % a podíl zastoupení klesl o 9,3 procentní body, plocha listnatého porostu se zvýšila téměř o třetinu (31,9 %). Z listnatých stromů převládal dub (41,0 % z listnatých) před bukem (18,0 %), břízou (8,4 %), habrem (8,0 %), další v pořadí lípa a olše už dosahovaly pod 5% hranici zastoupení mezi listnáči. Na porostní ploše dřevin za celé Česko měl kraj u dubu, habru a akátu zastoupení z více než jedné pětiny.

Těžba dřeva po období škod způsobené kůrovcem meziročně klesá.

Smrk je zároveň nejčastěji těženou dřevinou v celém regionu středních Čech (Středočeský kraj včetně území hlavního města), tedy za území, za které jsou údaje z lesnictví k dispozici. V roce 2025 zde představoval smrk 57,8 % vytěžených dřevin, jehličnaté stromy celkem pak představovaly 86,6 %. Těžba dřeva v kraji během posledních deseti let zaznamenala růst od roku 2017 (1,355 mil. m^3 b. k.).

V následujících letech byla těžba dřeva zásadně ovlivněna vnějšími vlivy, konkrétně škodami způsobenými hmyzem (kůrovcem) s kulminací v roce 2021, kdy bylo vytěženo historické maximum (3,844 mil. m^3 b. k.). V následujícím roce 2022 bylo už vytěženo o čtvrtinu méně než v předchozím roce a v dalších letech následovala těžba již pod hranici 2 mil. m^3 b. k. Meziroční pokles o 16,2 % proběhl i v posledním sledovaném roce 2025, kdy bylo vytěženo 1,686 mil. m^3 b. k, což odpovídalo jen 42,4 % těžby roku 2021 a vrátilo objem těžby dřeva mezi roky 2017–2018.

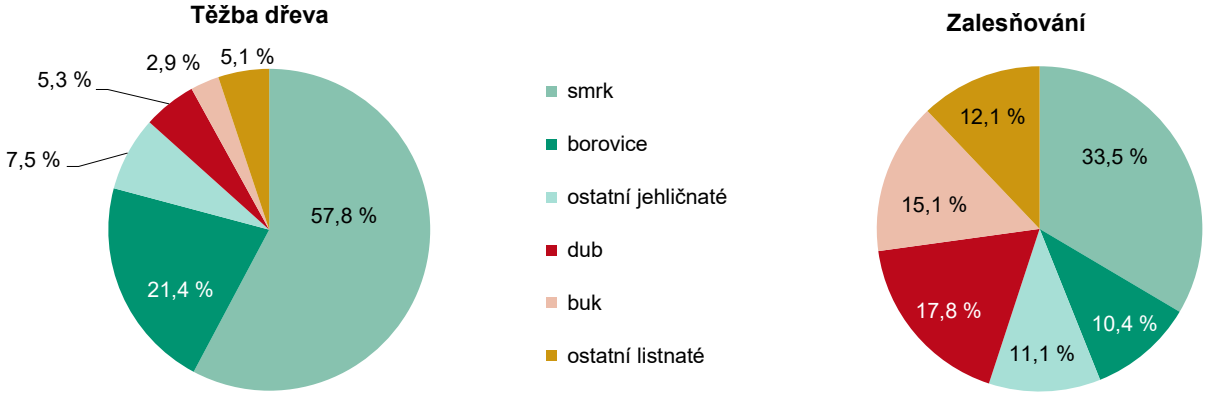
Graf 3.17 Těžba dřeva a zalesňování ve středních Čechách (Středočeský kraj včetně hl. m. Prahy)

Čtyřikrát meziročně klesl počet hektarů zalesňování, v roce 2025 o třetinu oproti roku 2024.

Zalesňování v regionu středních Čech zaznamenalo po nárůstech v letech 2019 až 2022 čtyři meziroční poklesy po sobě, poslední v roce 2025 byl poklesem třetinovým (o 33,8 %). Podíl jehličnanů při zalesňování (55,0 %) byl nižší než při těžbě a struktura dřevin při zalesňování byla druhově mnohem vyrovnanější.

Graf 3.18 Těžba dřeva a zalesňování podle dřevin ve středních Čechách v roce 2025

Pozn.: těžba v m^3 bez kůry, zalesňování v ha

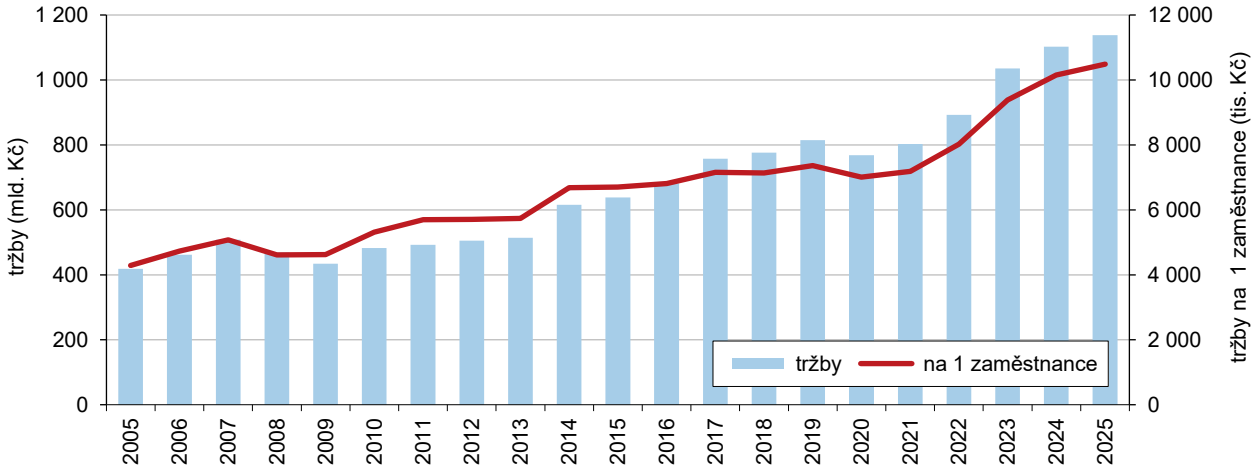
Průmysl

Průmyslová výroba v posledních dvaceti letech rostla, výjimkou bylo období ekonomické recese (roky 2008 a 2009) a období pandemie koronaviru (2020).

Statistiky průmyslových podniků jsou zpracovány za subjekty s počtem 100 a více zaměstnanců a sídlem v kraji. Tržby průmyslové výroby kraje vyjádřené v běžných cenách za posledních dvacet let rostly, došlo však ke dvěma globálním milníkům, které ovlivnily jak celorepublikovou tak krajskou ekonomiku, samozřejmě průmysl nevyjímaje. Prvním obdobím, kdy byly v kraji zaznamenány meziroční poklesy tržeb průmyslové povahy, byly roky 2008 a 2009 (pokles o 7,7 %, resp. 7,3 %) projevem

ekonomické recese, a druhým rok 2020 (pokles o 5,7 %) dopadem pandemie koronaviru. V následujících tříletém období 2021 až 2023 se postupně do průmyslu opět vrátilo progresivní období a tržby meziročně rostly a zároveň se navyšovaly; o 4,5 % v roce 2021, o 11,1 % v roce 2022 a o 16,1 % v roce 2023. Tržby meziročně rostly i v dalších dvou letech, nicméně se nárůst začal postupně snižovat; o 6,4 % v roce 2024 tržby a o 3,2 % v roce 2025 o 3,2 %. Nárůst tržeb v průmyslové výrobě nezaznamenaly v posledním sledovaném roce 2025 všechny kraje, kromě Středočeského už jen Olomoucký kraj, hl. m. Praha, Ústecký kraj a nejvyšší růst proběhl v Plzeňském kraji (o 6,3 %). Ostatní kraje včetně republikového průměru (o 0,5 % méně) zaznamenaly meziroční snížení tržeb v průmyslové výrobě, nejvýraznější propad nastal v krajích Libereckém (o 9,3 %) a Moravskoslezském (o 8,1 %).

Graf 3.19 Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (běžné ceny) v kraji

Pozn.: podniky se 100 a více zaměstnanci

Zaměstnanost v průmyslu čtvrtým rokem klesla, v roce 2025 nepatrně.

Zaměstnanost v průmyslu Středočeského kraje měla v posledním dvacetiletí částečně podobný průběh, jaký byl patrný u tržeb průmyslové povahy. Na nepříznivé makroekonomické vlivy způsobené ekonomickou recesí či dopady pandemie koranaviru reagovala poklesy. Oproti tržbám ty poklesy způsobené ekonomickou změnou měly v zaměstnanosti průmyslového odvětví daleko delší dopad, stavy po roce 2021 meziročně klesly čtyři roky po sobě, v posledním sledovaném roce 2025 se jednalo spíše o stagnaci (o 0,1 % méně).

Produktivita práce v průmyslu byla jedenáctým rokem po sobě nejvyšší mezi kraji.

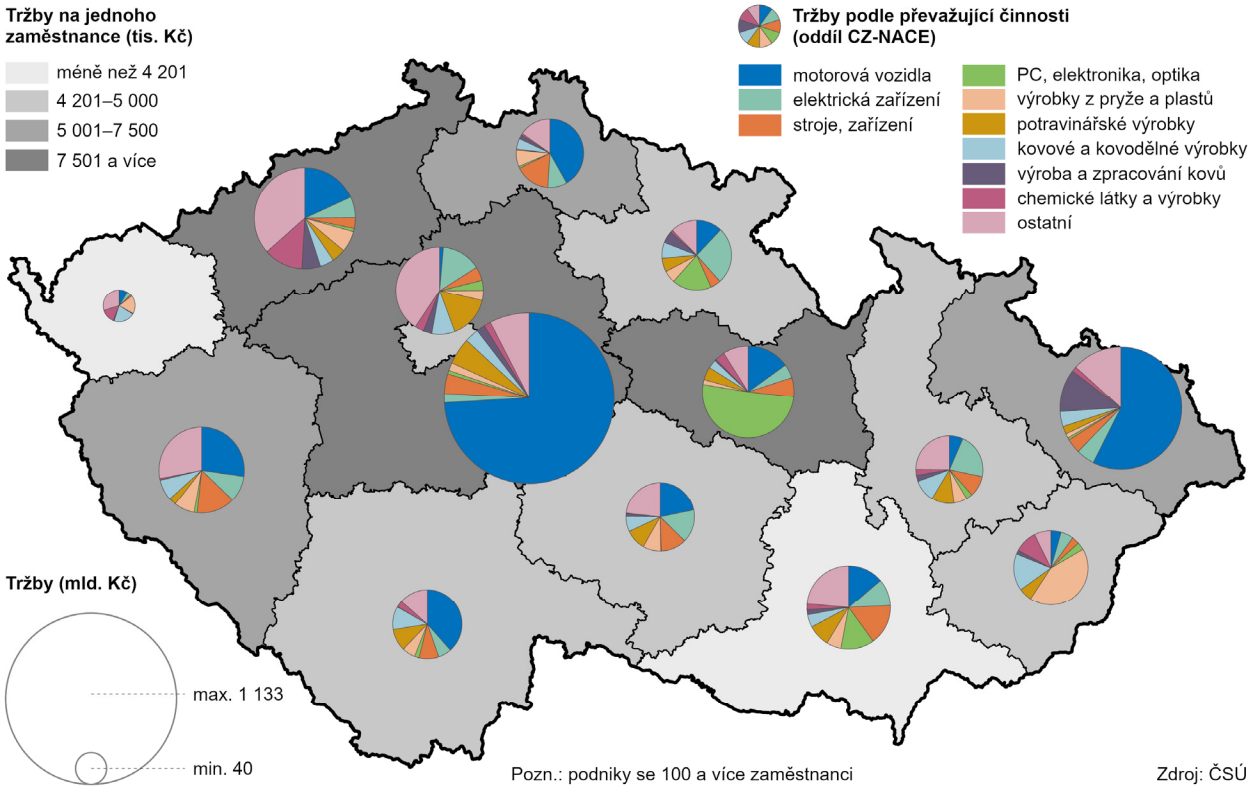
Výkonnost průmyslových podniků vyjádřená produktivitou práce (tržby na zaměstnané) byla ve Středočeském kraji v roce 2025 z mezikrajského pohledu nejvyšší (kraj – 10,488 mil. Kč běžné ceny na 1 zaměstnance, Česko – 6,349 mil. Kč běžné ceny na 1 zaměstnance). Nejvyšší produktivitu práce mezi kraji drží středočeský průmysl již jedenáctým rokem po sobě. Produktivita průmyslové práce v kraji v průběhu dvou dekád víceméně kopírovala vývoj tržeb, výraznější meziroční poklesy nastaly pouze v letech 2008 (o 9,0 %) a 2020 (o 4,7 %).

Průměrná mzda v průmyslu roste nepřetržitě dvacet let a byla nejvyšší mezi kraji s přibližně stejnou hodnotou jako v Praze.

Průměrná hrubá mzda ve středočeském průmyslu (subjekty se 100 a více zaměstnanci a sídlem v kraji) činila v roce 2025 výše 64 576 Kč, což bylo téměř o 12 tis. Kč více, než představoval celorepublikový průměr (52 623 Kč) a zároveň se jednalo o nejvyšší průměrnou mzdu v průmyslu mezi kraji, a to těsně před hl. m. Prahou (64 485 Kč). Mzdy průmyslových zaměstnanců v obou krajích jsou dlouhodobě vyrovnané, především pak v posledních třech letech, kdy rozdíl byl řádově jen ve stokorunách. Mzda Středočechů zaměstnaných v průmyslu se

zvyšovala v průběhu posledních dvaceti let nepřetržitě každý rok, a to i přes důsledky ekonomické recese či pandemie koronaviru. Nejvyšší meziroční nárůst v tomto období, téměř desetinový, proběhl v roce 2018 (o 9,8 %), sekvence tří podobně vyšších nárůstů (8,8 % resp. dvakrát 8,6 %) proběhla v letech 2022 až 2024. V roce 2025 se mzda zvýšila o 6,4 %, v peněžním vyjádření téměř o 4 tis. Kč více než v předchozím roce.

Kartogram 3.7 Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy zpracovatelského průmyslu v krajích v roce 2025

Středočeský kraj je průmyslově dominantním krajem a své postavení v rámci Česka ještě zvyšuje.

Export představuje sedm desetin tržeb z průmyslu.

Průmyslová výroba Středočeského kraje je v Česku dominantní a svou dominanci stále navyšuje. Tržby kraje z průmyslové výroby v roce 2025 představovaly 23,3 % republikové hodnoty, v tržbách za přímý vývoz byl podíl kraje na republikové hodnotě ještě vyšší (28,5 %), oba podíly byly navíc nejvyšší za posledních dvacet let. Na celkových tržbách Středočeského kraje se přímý vývoz v roce 2025 podílel 71,6 %, což byl z mezikrajského pohledu třetí nejvyšší podíl po Královéhradeckém a Libereckém kraji (72,6 resp. 72,9 %).

Energetika

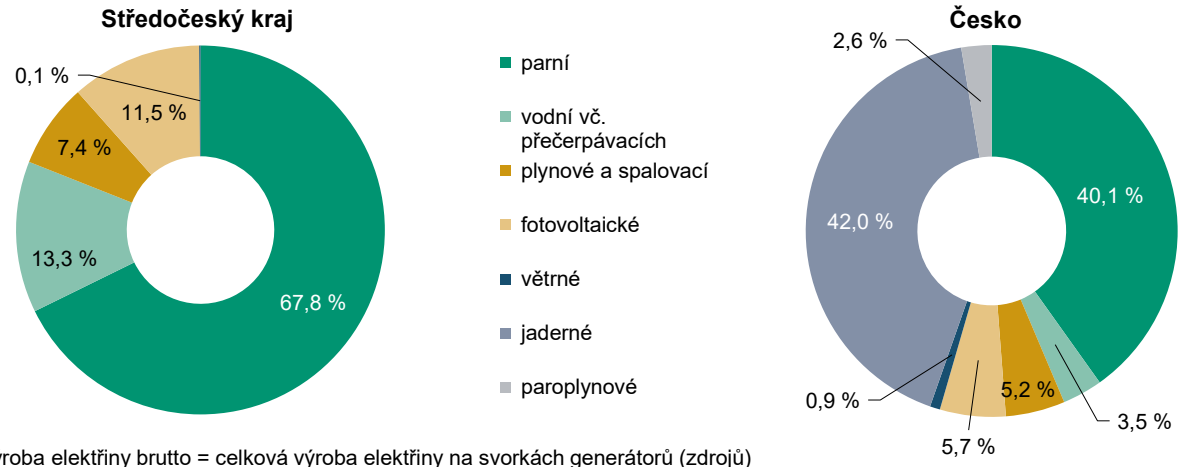
Výkonem a výrobou převládají v kraji parní elektrárny, jejich podíl se však dlouhodobě snižuje.

Většina elektrické energie vyrobené ve středočeských elektrárnách pochází z parních elektráren, v roce 2025 to bylo 67,8 % z celkové výroby elektřiny brutto[6]. Podíl parních elektráren se dlouhodobě snižuje, před deseti lety představoval 83,7 %. Z dalších typů elektráren (podle technologie) byly zastoupeny vodní (13,3 %). Podíly obou technologických typů elektráren byly vzhledem k absenci jaderné elektrárny a hydrologickým charakteristikám kraje daleko nad republikovým průměrem (parní 40,1 % a vodní 3,5 %), z mezikrajského pohledu se jednalo o čtvrtý

[6] výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů (zdrojů)

nejvyšší podíl v případě elektráren parních a třetí nejvyšší podíl v případě elektráren vodních. Středočeské vodní elektrárny navíc vyprodukovaly nejvíce energie ze všech vodních elektráren v Česku (27,9 %).

Graf 3.20 Výroba elektřiny brutto[1)] podle technologie elektráren v roce 2025

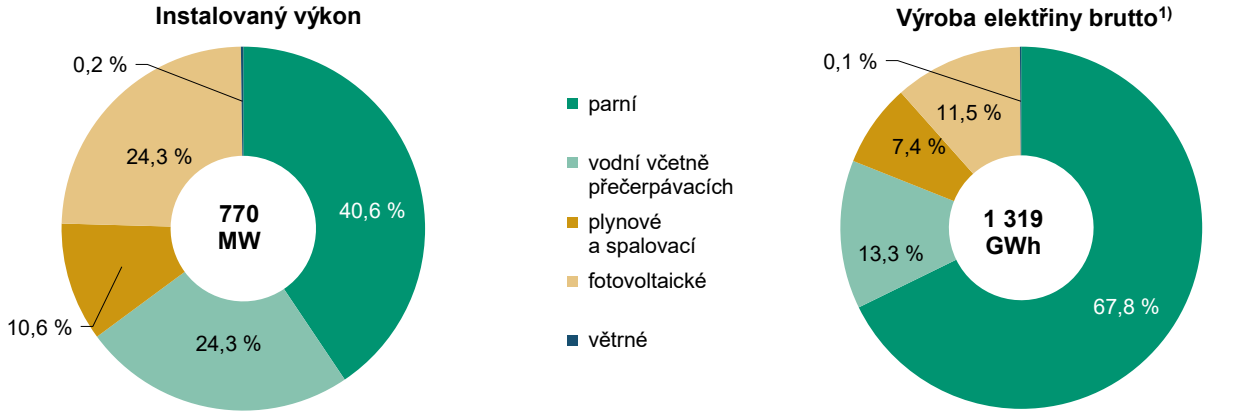

[1)] výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů (zdrojů)
Zdroj:ERÚ

Téměř sedm desetin energie spotřebovaly průmysl a domácnosti.

Nejvíce elektrické energie v kraji spotřebují průmysl a domácnosti. Tyto dvě skupiny uživatelů spotřebovaly v roce 2025 společně 69 % z celkového objemu spotřebované elektřiny netto[7]. Dalších 21 % elektrické energie vyčerpala oblast obchodu, služeb, školství a zdravotnictví.

Graf 3.21 Instalovaný výkon a výroba elektřiny podle technologie elektráren ve Středočeském kraji v roce 2025

Zdroj: ERÚ

[1)] výroba elektřiny brutto = celková výroba

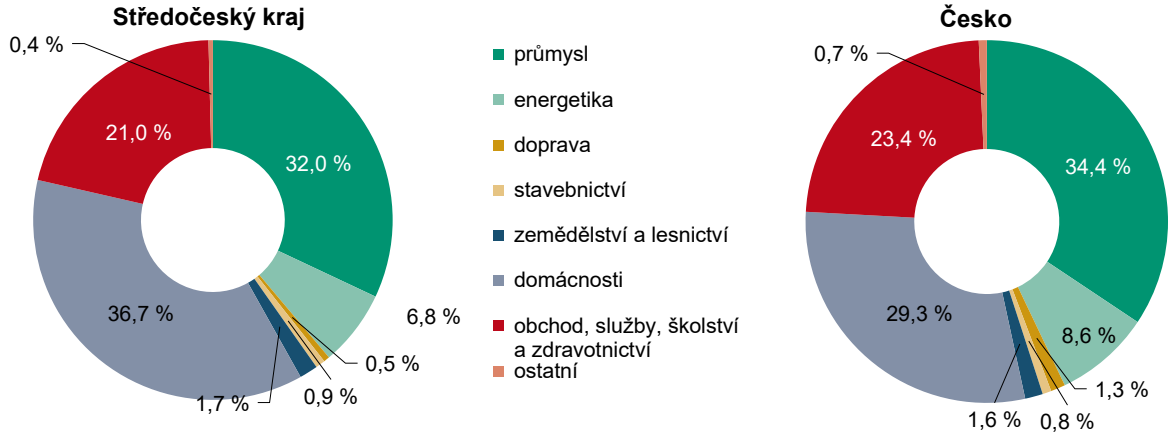
Středočeské domácnosti spotřebovaly v průměru na obyvatele nejvíce elektřiny v Česku.

Středočeské domácnosti během roku 2025 spotřebovaly z celkového objemu spotřebované elektřiny netto v kraji 36,7 %, přičemž u českých domácností to bylo jen 29,3 %. Nadměrnou spotřebu energie u středočeských domácností dokazoval i 18,3% podíl kraje na celorepublikové spotřebě, přičemž Středočeši tvořili přibližně jen 12,3 % všech domácností v Česku. Na jednoho obyvatele Středočeského kraje připadala průměrná roční spotřeba přibližně 2 077 kWh, na obyvatele Česka to bylo v průměru jen 1 529 kWh/rok. Z mezikrajského pohledu se jednalo o jednoznačně nejvyšší spotřebu, naopak nejnižší spotřebu vykazovaly domácnosti

[7] spotřeba elektřiny netto = celková spotřeba elektřiny brutto – (vlastní spotřeba na výrobu elektřiny + spotřeba na přečerpávání v přečerpávacích vodních elektrárnách + ztráty v sítích)

v oblastech s největšími městy (Praha – 1 191 kWh/rok, Moravskoslezský kraj – 1 261 kWh/rok, Jihomoravský kraj – 1 362 kWh/rok). Po poklesech spotřeby energie v přepočtu na obyvatele na 1 988 kWh/rok v roce 2023 na a 1 976 kWh/rok v roce 2024 se tak průměrná spotřeba na obyvatele opět přehoupla přes 2 tisíce kWh/rok.

Graf 3.22 Spotřeba elektřiny netto[1)] podle odvětví spotřeby v roce 2025

[1)] spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav a spotřeba subjektů přímo napojených na danou výrobu
Zdroj: ERÚ

Stavebnictví, stavební povolení

Stavební výroba v kraji vzrostla meziročně o desetinu.

Základní výroba stavebních podniků se sídlem ve Středočeském kraji a počtem zaměstnanců 50 a více v roce 2025 vrostla o 10,1 % v porovnání s předchozím rokem a o 61,0 % v porovnání s rokem 2015. Základní výroba stavebních podniků se sídlem v kraji představovala v roce 2025 z celorepublikové výroby 5,7 %.

Údaje za zaměstnanost a mzdy stavebních podniků s počtem zaměstnanců 50 a více se sídlem v kraji byly šetřeny pouze do roku 2023. Zaměstnanost v posledních letech šetření mírně klesala a stagnovala, v letech 2019 až 2020 byla přes 5 tisíc zaměstnanců, v roce 2023 zaměstnávaly stavební podniky v kraji 4,8 tisíce zaměstnanců. Nejvíce zaměstnanců (přes 30 tisíc) zaměstnávaly podniky z Prahy, přibližně 38 % z podniků celého Česka. Průměrná mzda ve stavebních podnicích Středočeského kraje představovala v roce 2023 částku 48 186 Kč. Mezi kraji byla čtvrtou nejvyšší (po Praze, Plzeňském a Jihočeském kraji), ale zároveň o 1 590 Kč pod celorepublikovým průměrem. Mzda ve stavebnictví v posledních letech šetření rostla a oproti roku 2018 se zvýšila o 11 661 Kč, což bylo téměř o třetinu více.

Hodnota stavebních prací na území kraje se po čtyřech meziročních růstech nepatrně snížila.

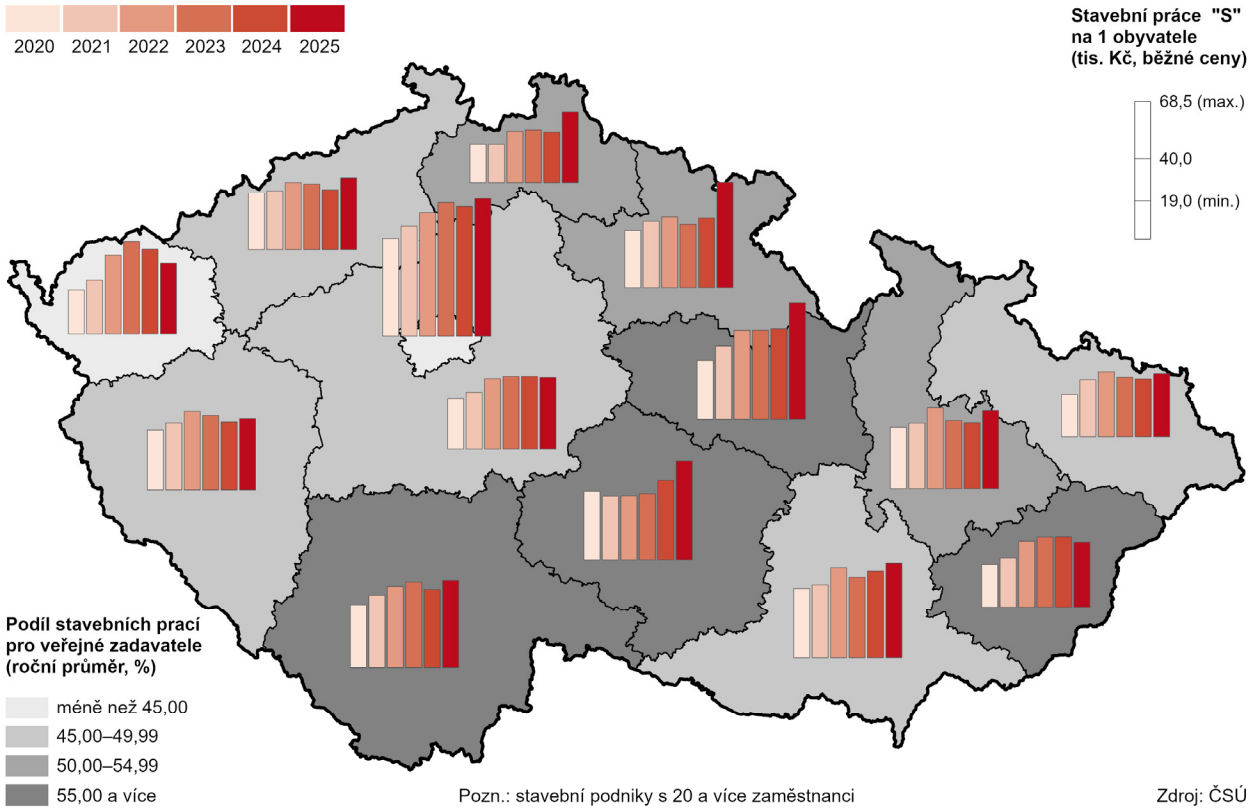
Hodnota stavebních prací s místem stavby ve Středočeském kraji za stavební podniky s 20 a více zaměstnanci zaznamenávala po roce 2020 čtyři meziroční růsty; v roce 2021 o 10,7 %, v roce 2022 o 28,4 %, v roce 2023 o 4,7 % a v roce 2024 o 0,8 %. V posledním sledovaném roce 2025 byly na území kraje provedeny stavební práce v hodnotě 52,751mld. Kč, což bylo o 0,9 % méně než v předchozím roce. Hodnota stavebních prací v kraji v roce 2025 představovala 11,1 % hodnoty stavebních prací v celém Česku a z mezikrajského hodnotu se jednalo o třetí nejvyšší stavební výsledek mezi kraji.

V roce 2025 bylo vydáno nejméně stavebních povolení v kraji za 25 let.

V roce 2025 bylo ve Středočeském kraji vydáno 11 396 stavebních povolení, což byl nejvyšší počet mezi všemi kraji a 18,5% podíl na vydaných stavebních povoleních v celé republice (61 613). V rámci kraje se však jednalo o nejnižší počet vydaných stavebních povolení za sledované 25leté období. Meziročně došlo k poklesu počtu

vydaných stavebních povolení ve všech krajích Česka, celorepublikový pokles činil 14,5 %. Středočeský kraj zaznamenal nejvyšší absolutní a 4. nejvyšší relativní pokles (o 2 636 povolení, resp. o 18,8 %). Při relativním vyjádření se v roce 2025 jednalo o úplně nejvyšší meziroční pokles počtu vydaných stavebních povolení v kraji za sledované 25leté období, absolutní pokles byl v rámci tohoto období 3. nejvyšší. Úplně nejvyšší relativní meziroční pokles zaznamenaly v roce 2025 kraje Královéhradecký (o 22,2 %) a Jihočeský (o 21,0 %). Nejméně stavebních povolení bylo vydáno v Karlovarském kraji (1 687) a v hl. m. Praze (2 589). Hlavní město však vykázalo mezi kraji druhý nejnižší relativní pokles počtu vydaných stavebních povolení (o 4,4 %) po kraji Ústeckém (o 3,6 %).

Kartogram 3.8 Stavební práce "S" podle místa stavby v krajích v letech 2020 až 2025

Pozn.: stavební podniky s 20 a více zaměstnanci

Zdroj: ČSÚ

Počet stavebních povolení dlouhodobě klesal.

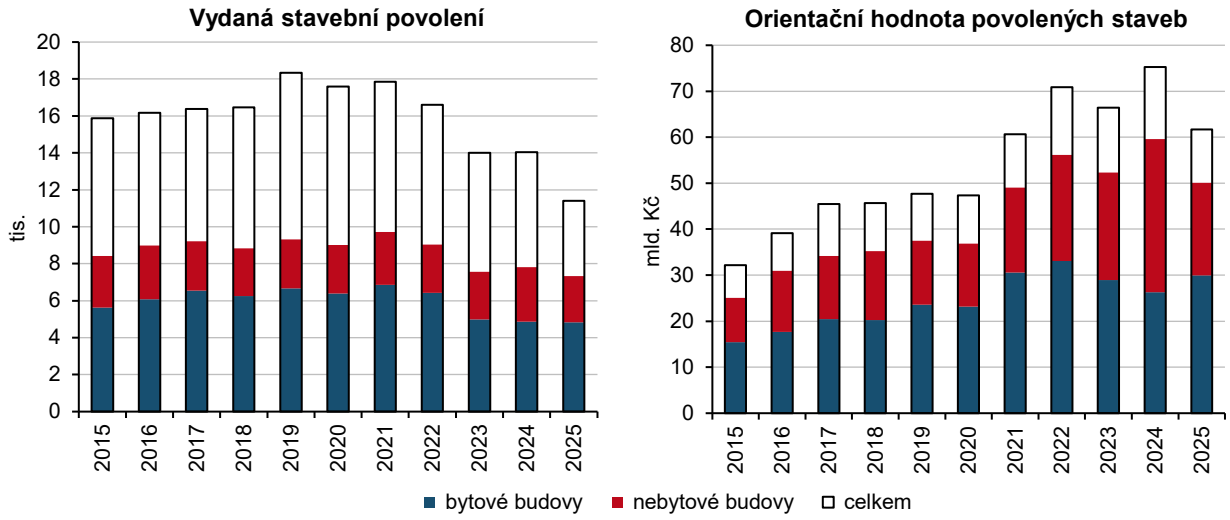
V dlouhodobém pohledu byly ve Středočeském kraji zaznamenány nejvyšší počty vydaných stavebních povolení v období 2000–2005, kdy se každoročně pohybovaly nad hranicí 26 tis. (vyjma roku 2002). Po roce 2005 ale začal počet vydaných stavebních povolení klesat (kromě let 2008 a 2011) až na hodnotu 15,1 tis. v roce 2014. Při následném oživení došlo k nárůstu na hodnoty kolem hranice 18 tis. vydaných povolení v letech 2019–2021. Během posledních čtyř let však počet vydaných povolení opět klesal až na výsledných 11,4 tis. povolení v roce 2025, tedy nejnižší počet vydaných stavebních povolení za poslední čtvrtstoletí.

Téměř dvě třetiny stavebních povolení byly vydány na stavby budov.

Téměř dvě třetiny (64,3 %) stavebních povolení ve Středočeském kraji byly v roce 2025 vydány na stavby budov (7 322), jednalo se o 5. nejvyšší podíl mezi kraji. Více než třetina (35,7 %) povolení se týkala inženýrských staveb (4 074). Nejvíce byla zastoupena povolení na stavbu budov v hl. m. Praze (82,5 %) a na inženýrské stavby v Libereckém kraji (44,4 %). Středočeský kraj vynikal mezi kraji druhým nejvyšším podílem (42,4 %) povolení vydaných na bytové budovy z celkového počtu vydaných povolení, první místo patřilo hl. m. Praze (56,0 %). Celkem bylo na bytové budovy

v roce 2025 v kraji vydáno 4 828 stavebních povolení, na nebytové budovy to bylo přibližně o polovinu méně (2 494).

Graf 3.23 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby ve Středočeském kraji

Nejvyšší orientační hodnota staveb mezi kraji.

Orientační hodnota staveb, na které byla ve Středočeském kraji v roce 2025 vydána stavební povolení, činila 61,70 mld. Kč a byla nejvyšší mezi kraji. Hodnoty vyšší než 60 mld. Kč vykázaly ještě kraje Jihomoravský (60,18 mld. Kč) a hl. m. Praha (60,17 mld. Kč). Orientační hodnota plánovaných staveb meziročně ve Středočeském kraji poklesla o 18,0 %, resp. o 13,6 mld. Kč, což byl mezi kraji pátý nejvyšší relativní a druhý nejvyšší absolutní pokles. K úplně nejvyššímu relativnímu poklesu došlo v Karlovarském kraji (o 35,8 %), kde byla v roce 2025 zároveň vykázána mezi kraji nejnižší orientační hodnota plánovaných staveb (8,64 mld. Kč). Druhý nejvyšší relativní a úplně nejvyšší absolutní pokles orientační hodnoty byl zaznamenán v Moravskoslezském kraji (o 28,9 %, resp. o 14,7 mld. Kč).

Průměrná hodnota na jedno stavební povolení byla 6. nejnižší mezi kraji.

Ačkoli Středočeský kraj vynikal v rámci všech krajů největším počtem vydaných stavebních povolení i nejvyšší celkovou orientační hodnotou staveb, velikost plánovaných stavebních projektů patřila k nižším, jak ukazuje orientační hodnota přepočtená na jedno stavební povolení. Průměrná hodnota na jedno stavební povolení činila v kraji 5,41 mil. Kč, což byla mezi kraji 6. nejnižší hodnota. Opačná situace byla patrná v hl. m. Praze, kde byl sice zaznamenán druhý nejnižší počet vydaných stavebních povolení, průměrná orientační hodnota na jedno povolení (23,24 mil. Kč) však vysoce převyšovala hodnoty ve všech ostatních krajích a průměr za Česko (8,17 mil. Kč). Druhé místo patřilo Jihomoravskému kraji, kde byla hodnota připadající na jedno vydané stavební povolení oproti Praze méně než poloviční (9,84 mil. Kč). Nejnižší průměrné hodnoty nedosahující ani 5 mil. Kč na jedno stavební povolení vykázaly kraje Liberecký (4,62 mil. Kč), Pardubický (4,77 mil. Kč) a Jihočeský (4,97 mil. Kč).

Počet stavební povolení v okresech Praha-západ a Benešov byl jeden z nejvyšších v rámci Česka.

V rámci středočeských okresů vykázaly v roce 2025 nejvyšší počet vydaných stavebních povolení okresy Praha-západ (1 458), Benešov (1 392), Beroun (1 129) a Nymburk (1 124). Tyto okresy patřily do první desítky okresů s nejvyšším počtem vydaných stavebních povolení mezi 77 okresy celé republiky. Okres Praha-západ stál na 2. místě za hl. m. Prahou a Benešov na 4. místě za okresem Frýdek-Místek. Berounsku a Nymbursku patřilo 9. a 10. místo. V době nejvyššího stavebního rozvoje v kraji na počátku nultých let bylo hlavní oblastí, kam se soustředilo nejvíce vydaných

stavebních povolení, těsné okolí Prahy, a tedy okresy Praha-východ a Praha-západ. Od poloviny desátých let, v souvislosti s rozšiřováním stavební aktivity do vzdálenějšího okolí Prahy, se začalo mezi okresy na prvních dvou místech objevovat ještě Benešovsko. Pouze ve dvou středočeských okresech došlo v roce 2025 k meziročnímu nárůstu počtu vydaných stavebních povolení, a to v okrese Kutná Hora (o 6,4 %) a Nymburk (o 3,4 %). Jednalo se o 8. a 10. nejvyšší nárůst v rámci všech okresů republiky. Na opačné straně stál okres Rakovník, který zaznamenal jak nejnižší počet vydaných stavebních povolení (314), tak nejvyšší pokles (o 42,9 %) mezi všemi středočeskými okresy. Nejnižší počet vydaných povolení v kraji přitom vykazovalo Rakovnicko pravidelně od roku 2000. Mezi okresy Česka patřilo v roce 2025 okresu Rakovník předposlední místo s druhým nejnižší počtem vydaných stavebních povolení (po okresu Jeseník) a zároveň s druhým nejvyšším meziročním poklesem (po okresu Hradec Králové).

Průměrná hodnota na jedno stavební povolení nejvyšší v okrese Kolín, nejnižší na Benešovsku.

Nejvyšší orientační hodnota staveb, na které bylo v roce 2025 vydáno stavební povolení, byla zaznamenána v okresech Praha-západ (9,51 mld. Kč) a Beroun (8,46 mld. Kč), kde zároveň došlo k nejvyšším meziročním nárůstům (o 40,7 %, resp. o 60,5 %). Třetí nejvyšší hodnota plánovaných staveb (7,62 mld. Kč) patřila okresu Mladá Boleslav, zde však naopak proběhl 2. nejvyšší meziroční pokles o 55,5 % (po okresu Kladno s poklesem o 72,4 %). Výší orientační hodnoty plánovaných staveb se tyto tři středočeské okresy umístily v roce 2025 v první desítce 77 okresů celého Česka na 4., 6. a 10. místě. Nejnižší hodnotu plánovaných staveb vykázal naopak okres Rakovník (2,05 mld. Kč), což odpovídalo 4. nejnižší hodnotě mezi okresy Česka. Průměrná hodnota na jedno stavební povolení vydaného v roce 2025, byla nejvyšší v okresech Kolín (8,95 mil. Kč), Mladá Boleslav (8,43 mil. Kč) a Beroun (7,49 mil. Kč), to odpovídalo 6., 9. a 15. místu mezi všemi okresy Česka. Na opačné straně žebříčku stál okres Benešov, kde průměrná hodnota 2,61 mil. Kč na jedno stavební povolení znamenala poslední místo jak v kraji, tak v celé republice. Počty vydaných stavebních povolení a orientační hodnoty plánovaných staveb se lišily mezi okresy v závislosti na druhu stavby. V případě stavebních povolení na bytové budovy byl nejvyšší počet stavebních povolení v kraji zaznamenán v okresech Nymburk (618) a Praha-východ (529), což odpovídalo 3. a 4. místu v Česku (po hl. m. Praze a okresu Brno-venkov). Nejvyšší orientační hodnota plánovaných bytových budov byla ale v kraji vykázána v okrese Beroun (5,81 mld. Kč), jednalo se o 3. nejvyšší hodnotu v Česku po Praze a Brnu.

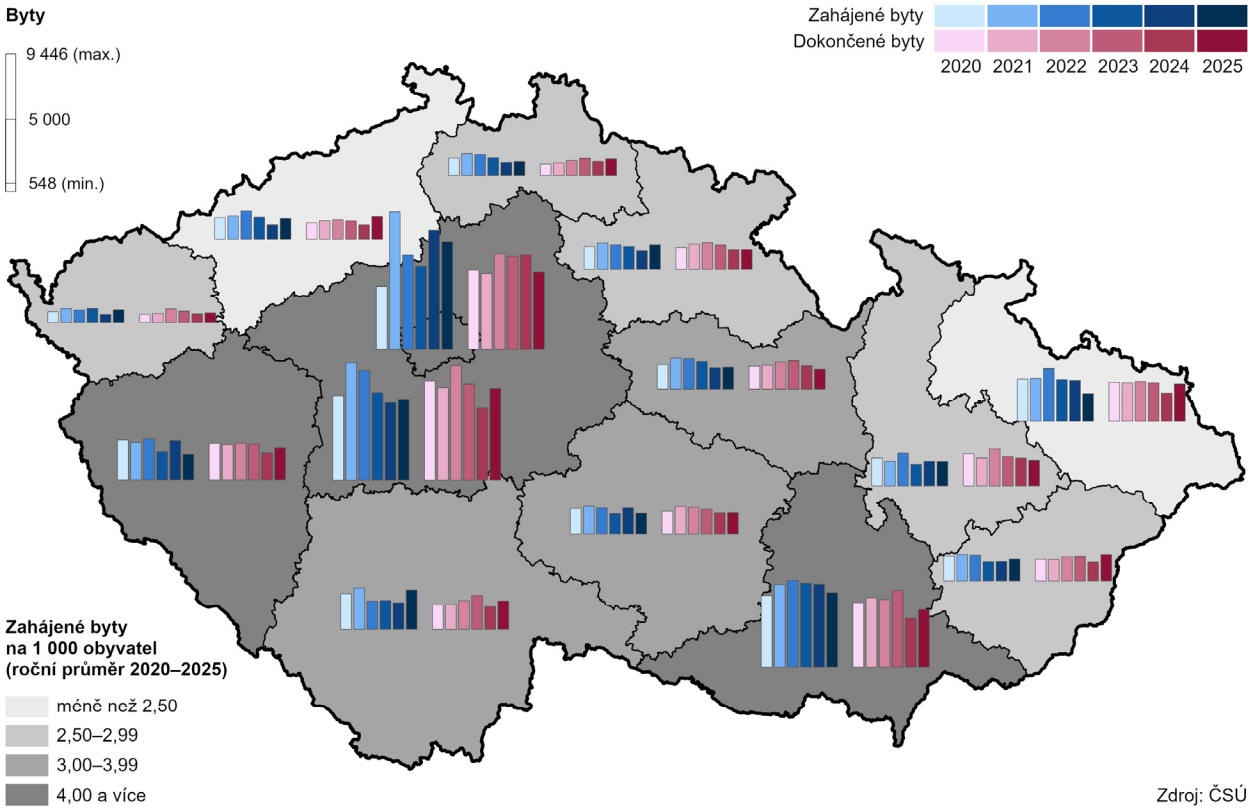
Bytová výstavba

V roce 2025 bylo zahájeno o téměř 5 % bytů než v předchozím roce.

V roce 2025 byla ve Středočeském kraji zahájena výstavba celkem 5 572 bytů. V porovnání s předchozím rokem to bylo o 250 bytů více, což představovalo nárůst o 4,7 %. V posledních pětadvaceti letech byl vývoj zahájené bytové výstavby v kraji poměrně kolísavý. V letech 2000–2005 se počet zahájených bytů každoročně zvyšoval (v roce 2005 bylo zahájeno dvakrát více bytů než v roce 2000), v období let 2006–2013 naopak výstavba klesala, a to až pod úroveň roku 2000 (výjimkou byl rok 2008 s meziročním nárůstem o 16,0 %). V letech 2014–2017 bytová výstavba opět ožila a počet zahájených bytů meziročně rostl (v roce 2017 bylo zahájeno o polovinu více bytů než v roce 2014), v následujících dvou letech 2018 a 2019 bytová výstavba spíše stagnovala (3,5% pokles v roce 2018 a 3,3% nárůst v roce 2019). Po přibližně desetinovém poklesu v roce 2020 následoval v roce 2021 nejvyšší meziroční nárůst od roku 2000 (o 38,7 %). V letech 2022 až 2024 došlo ke třem meziročním poklesům zahájených bytů za sebou, nejvýrazněji v roce 2023 o jednu pětinu (o 1 506 bytů) a v roce 2024 o další necelou osminu (o 12,0 %, resp.

o 723 bytů). I přesto, že po těchto třech meziročních poklesech následoval nárůst, byl v roce 2025 zahájen 9. nejnižší počet bytů od roku 2000.

Kartogram 3.9 Bytová výstavba v krajích v letech 2020 až 2025

Středočeský kraj byl jedním z osmi krajů s meziročním nárůstem zahájených bytů.

V celém Česku se v roce 2025 počet zahájených bytů snížil (o 2,2 %). V rámci krajů však došlo ve většině krajů (v 8) k nárůstu, nejvíce v absolutním i relativním vyjádření v krajích Jihočeském (o 875 bytů, resp. o 46,8 %), Ústeckém (o 437 bytů, resp. o 43,7 %), Královéhradeckém (o 392 bytů, resp. o 30,9 %) a Karlovarském (o 310 bytů, resp. o 56,6 %). Středočeský nárůst byl v absolutním vyjádření 5. nejvyšší (o 250 bytů) a v relativním vyjádření (o 4,7 %) 7. nejvyšší. Meziroční pokles zahájené výstavby byl zaznamenán v 6 krajích, nejvíce v Plzeňském (o 949 bytů, resp. o 35,2 %) a Moravskoslezském kraji (o 899 bytů, resp. o 31,7 %). Na celorepublikovém počtu zahájených bytů se Středočeský kraj podílel 15,6 %, což byl mezi kraji 2. nejvyšší podíl po hlavním městě Praha (20,6 %); třetí místo patřilo kraji Jihomoravskému (14,4 %). Nejméně bytů bylo zahájeno v kraji Karlovarském (2,4 %).

Okresy Beroun, Mladá Boleslav a Praha-západ se podílely na zahájené bytové výstavbě kraje dvěma pětinami.

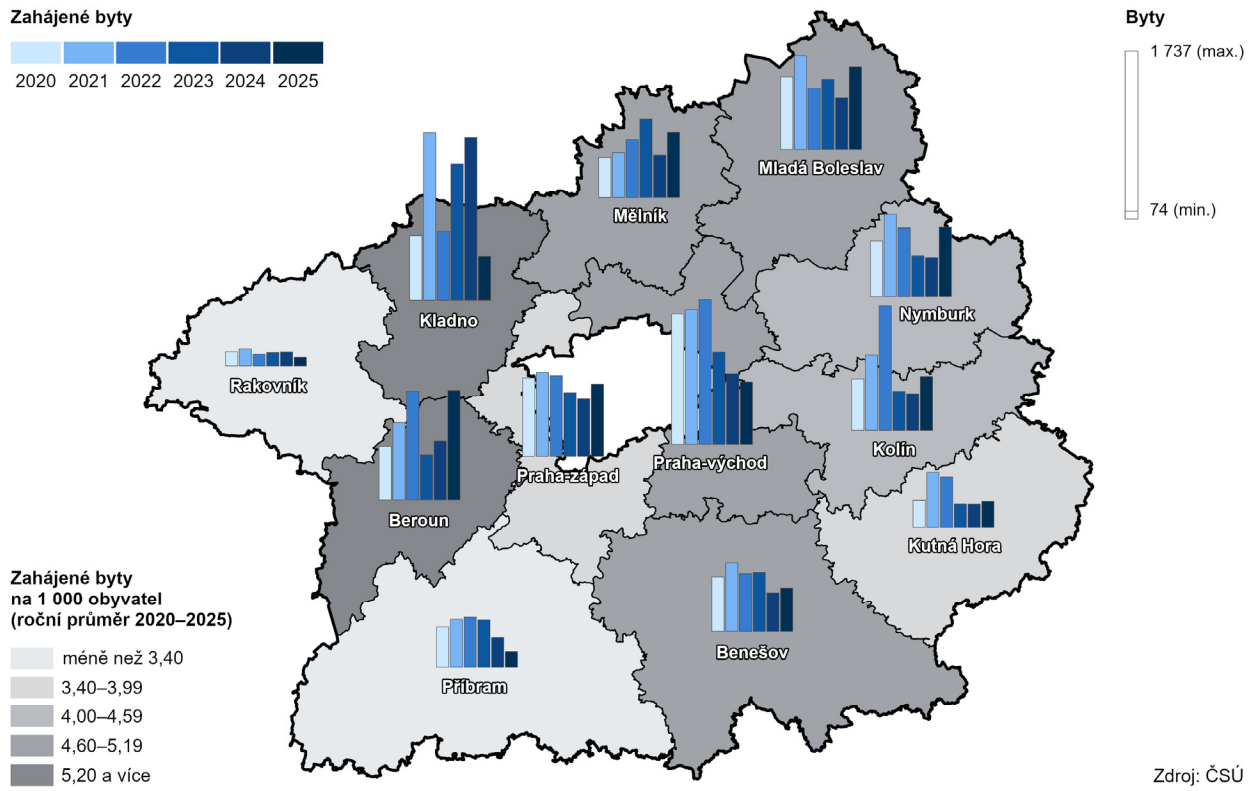
Nejvíce bytových jednotek na území kraje se během roku 2025 začalo stavět v okresech Beroun (936), Mladá Boleslav (703) a Praha-západ (615). Dohromady se v případě těchto tří okresů jednalo o dvě pětiny (40,5 %) všech zahájených bytů v kraji a z meziokresního pohledu celé republiky o šestý, sedmý a jedenáctý největší počet zahájených bytů. První a druhé místo zaujímala území dvou největších měst Prahy a Brna, třetí až páté místo patřilo okresům České Budějovice, Brno-venkov a Olomouc. Jako další v pořadí figurovaly v meziokresním srovnání Česka s více než 500 zahájenými byty středočeské okresy Nymburk (592 bytů) na 12. pozici, Mělník (555) na 14. pozici a okres Praha-východ (534 bytů) na 15. pozici. Nejnižší počet zahájených bytů zaznamenal v kraji okres Rakovník (74), kterému patřila ze

77 okresů republiky 3. nejnižší pozice. Méně bytů bylo v rámci Česka zahájeno už jen v okresech Jeseník (41) a Sokolov (60).

Zahájená výstavba se meziročně zvýšila ve většině okresů, nejvíce na Berounsku, Mladoboleslavsku a Nymbursku.

Počet zahájených bytů se mezi roky 2024 a 2025 v kraji zvýšil ve většině okresů (v 8), nejvíce na Berounsku (o 432 bytů, resp. o 85,7 %), Mladoboleslavsku (o 268 bytů, resp. o 61,6 %) a Nymbursku (o 257 bytů, resp. o 76,7 %). K největšímu poklesu došlo v roce 2025 naopak v okrese Kladno (o 1 005 bytů, resp. o 72,6 %); důvodem však byl mimořádně vysoký počet zahájených bytů v předchozím roce 2024, kdy se Kladensko dostalo na první příčku v intenzitě bytové výstavby celého Česka. K výraznějším poklesům v rámci kraje došlo dále v okresech Příbram (o 48,0 %) a Rakovník (o 37,8 %), kde je úroveň bytové výstavby dlouhodobě nízká.

Kartogram 3.10 Bytová výstavba v okresech Středočeského kraje v letech 2020 až 2025

Zdroj: ČSÚ

Intenzita zahájené bytové výstavby v letech 2020 až 2025 byla mezi kraji třetí nejvyšší.

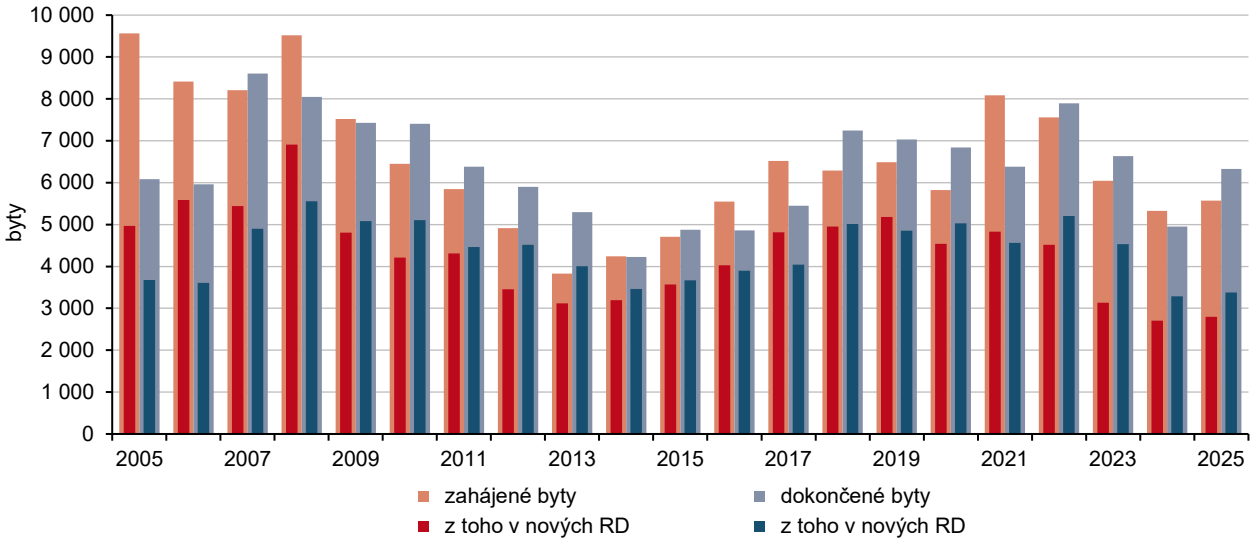
Středočeský kraj a především jeho centrální oblast patří dlouhodobě k oblastem s největší bytovou výstavbou v celé republice. Průměrná roční intenzita zahájené výstavby ve Středočeském kraji za období let 2020–2025 dosahovala hodnoty 4,5 bytů na 1 000 obyvatel, což byla po hl. m. Praze (5,1) a Jihomoravském kraji (4,6) třetí nejvyšší hodnota mezi všemi kraji. Na opačné straně stály s nejnižší intenzitou zahájené výstavby kraje Ústecký (1,9) a Moravskoslezský (2,4). V rámci středočeského regionu byla intenzita nejvyšší v okresech Beroun (6,5), Kladno (5,4) a Kolín (5,1). V těchto okresech bylo zahájeno více než 5 bytů na 1 000 obyvatel a v rámci meziokresního srovnání za celé Česko se umístily na druhém, šestém a osmém místě. Na prvním místě stál okres Český Krumlov (6,9), třetí až páté místo patřilo okresům Prachatice (6,1), Vyškov a Plzeň-sever (shodně 6,0). Mezi první dvacítkou okresů s nejvyšší intenzitou zahájené výstavby v republice se umístilo celkem devět středočeských okresů. Naopak nejnižší intenzitu zahájené výstavby v kraji zaznamenal okres Rakovník (2,0), v rámci Česka se jednalo o 9. nejnižší

počet zahájených bytů na 1 000 obyvatel. Úplně nejnižší intenzitu vykázaly okresy Most (0,9) a Sokolov (1,1).

Berounsko dosahovalo v roce 2025 nejvyšší intenzitu zahájené bytové výstavby v Česku.

Srovnání meziokresní intenzity bytové výstavby pouze za rok 2025 bylo ovlivněno vysokým počtem zahájených bytů v okrese Beroun. Díky mimořádně vysokému počtu zahájených bytů v bytových domech obsadilo Berounsko v roce 2025 první místo v intenzitě bytové výstavby (9,1) jak mezi středočeskými okresy, tak i v rámci všech okresů Česka. Více než 5 zahájených bytů na 1 000 obyvatel vykázaly ještě okresy Nymburk (5,5) a Mladá Boleslav (5,1), čímž se umístily na pátém a sedmém místě v rámci Česka. Druhé až čtvrté místo obsadily okresy Český Krumlov (6,6), Brno-město (6,4) a České Budějovice (6,1). Nejnižší intenzitu zaznamenal v roce 2025 v rámci kraje okres Příbram (1,1), jednalo se o 5. nejnižší hodnotu mezi okresy Česka.

Graf 3.24 Bytová výstavba ve Středočeském kraji

Nejvyšší podíl nové výstavby na počtu zahájených bytů mezi kraji.

Z celkového počtu zahájených bytů v kraji v roce 2025 (5 572) bylo započato 88,5 % bytů jako úplně nová výstavba, zbytek bytů vznikal stavebními úpravami již dokončených staveb. Podíl nové výstavby na celkovém počtu zahájených bytů byl z mezikrajského pohledu úplně nejvyšší a o 5 procentních bodů vyšší než celorepublikový průměr (83,5 %). Podíl nové výstavby v okresech Středočeského kraje se pohyboval v rozmezí od 69,3 % (okres Nymburk) do 96,8 % (okres Beroun).

Nejvíce nových bytů bylo zahájeno v okrese Praha-východ.

V případě bytů v nových rodinných domech se absolutně nejvíce bytů během roku 2025 začalo v rámci Středočeského kraje stavět v okrese Praha-východ (463); jednalo se o šestinu (16,6 %) krajské výstavby rodinných domů a druhý nejvyšší počet mezi všemi okresy republiky po Praze se 536 zahájenými byty. Po okrese Praha-východ bylo v kraji zahájeno nejvíce bytů v rodinných domech v okrese Mladá Boleslav (307), což byl šestý nejvyšší počet mezi okresy Česka. Nejvíce bytů v nebytových budovách se začalo stavět v okrese Nymburk (69). Na opačné straně stál okres Rakovník, kde nebyla v roce 2025 zahájena výstavba žádného bytu v bytovém domě a počet zahájených bytů v rodinných domech (62) byl nejnižší mezi středočeskými okresy a sedmý nejnižší mezi okresy celé republiky.

Na počtu dokončených bytů v Česku se kraj podílel téměř 19 %.

Vývoj dokončené bytové výstavby v posledních deseti letech nejprve značně kolísal. Po roce 2021 proběhly tři meziroční poklesy v řadě; v roce 2022 o 6,5 %, v roce 2023 o 19,9 % a v roce 2024 o 12,0 %. V roce 2025 bylo na území kraje dokončeno 6 325

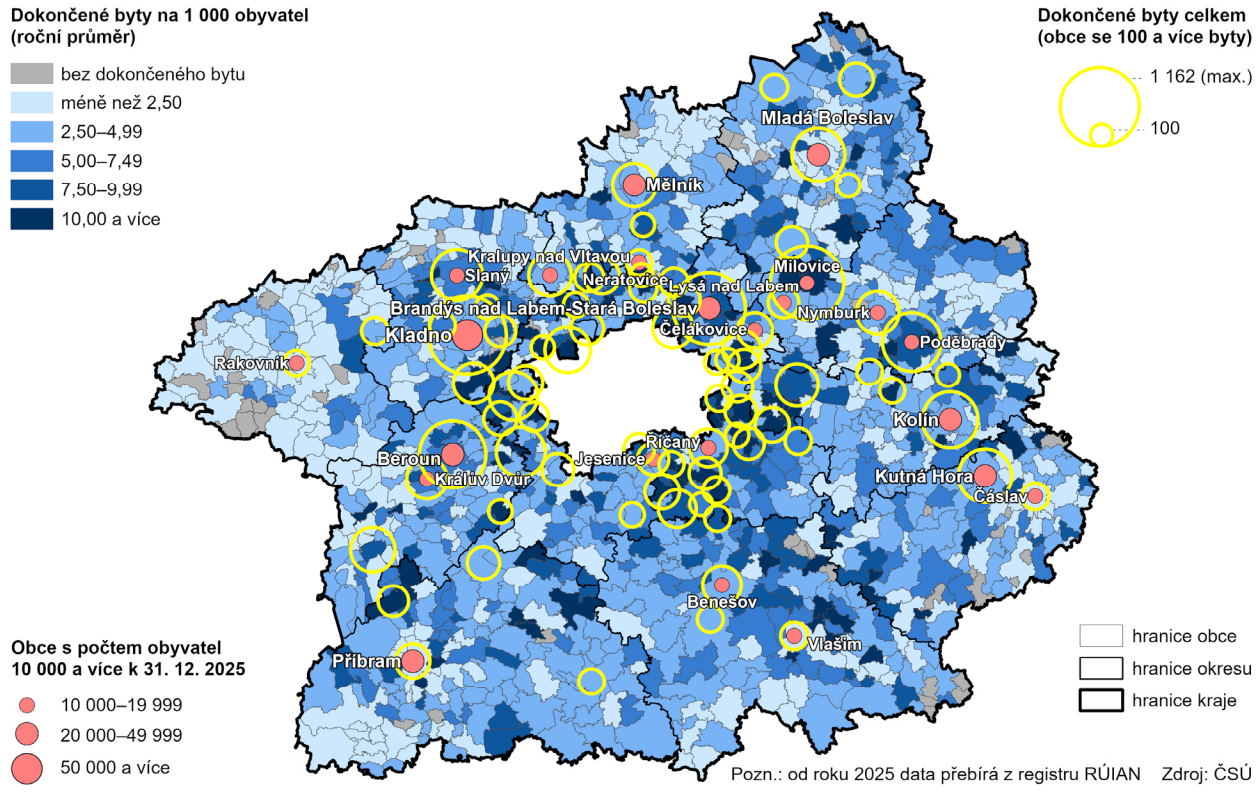
bytů, tedy o 1 374 více než v předešlém roce, což představovalo meziroční nárůst o 27,8 %. Z mezikrajského pohledu se jednalo o čtvrtý nejvyšší nárůst, ten nejvyšší proběhl v Ústeckém kraji (o 56,3 %). Meziroční pokles nastal u třech krajů, nejvýrazněji u hl. m. Prahy (o 17,9 %). Počet dokončených bytů ve Středočeském kraji (6 325) byl mezi kraji nejvyšší, druhý nejvyšší počet vykázala Praha (5 325). Tyto dva kraje se na celorepublikové hodnotě podílely 18,8 % a 15,9 %, v součtu se do těchto dvou krajů soustředila více než třetina (34,8 %) všech dokončených bytů celé republiky.

Nejvyšší roční intenzitu dokončené bytové výstavby v posledních pěti letech zaznamenal mezi obvody kraje SO ORP Český Brod s druhou nejvyšší intenzitou v Česku.

Mezi českými městy nad 10 tisíc obyvatel dominovaly v roční intenzitě dokončených bytů středočeské Milovice, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Poděbrady a Beroun.

Intenzitou dokončené výstavby v letech 2020 až 2025, tedy průměrným ročním přepočtem dokončených bytů na tisíc obyvatel, dominovaly mezi SO ORP kraje obvody Český Brod (8,2 ‰), Lysá nad Labem (7,7 ‰), Říčany a Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (po 6,7 ‰). Tyto obvody byly v celorepublikovém žebříčku na druhé až páté pozici, vyšší intenzitu v Česku dosahoval pouze jihomoravský obvod Pohořelice (8,5 ‰). Naopak nejnižší hodnoty ve Středočeském kraji dosahoval obvod Rakovník (2,2 ‰), který v celorepublikovém žebříčku obsadil 146. pozici z 206 obvodů. Obvodem s nejnižší intenzitou v Česku byl obvod Most (0,7 ‰). Mezi obcemi dominovaly v intenzitě dokončené bytové výstavby ty v těsné blízkosti hlavního města, nejvyšší intenzitu v kraji a šestou mezi obcemi celé ČR zaznamenala obec Polerady na Brandýsku (51,7 ‰). Mezi středočeskými městy s počtem obyvatel 10 tisíc a více dosahovaly nejvyšší intenzity v kraji a zároveň i v celém Česku Milovice (12,9 ‰), druhý v pořadí byl Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, třetí Poděbrady (8,4 ‰) a čtvrtý Beroun (7,4 ‰), v první republikové desítce se ze středočeských měst umístily na devátém místě Králův Dvůr (5,1 ‰) a na desátém Slaný (5,0 ‰). Nestředočeskými městy z první desítky s nejvyšší roční intenzitou dokončených bytů byly Olomouc (6,8 ‰), Boskovice (6,6 ‰), Rychnov nad Kněžnou a Uherské Hradiště (po 5,2 ‰).

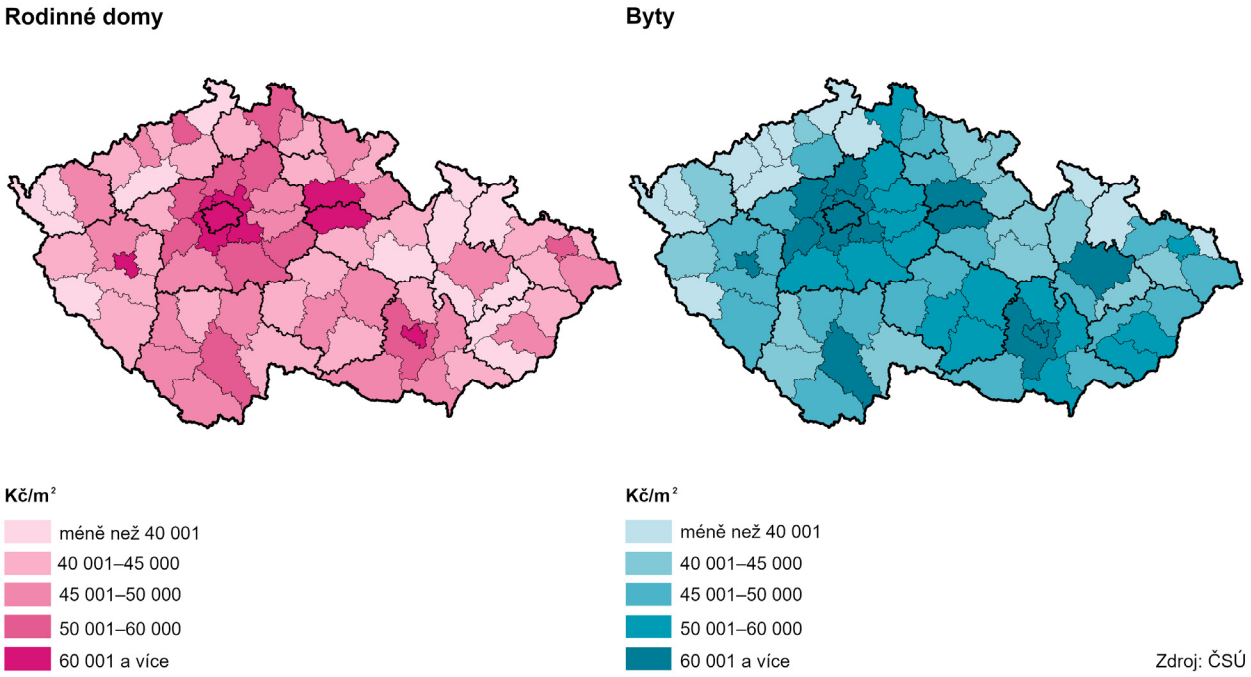
Kartogram 3.11 Bytová výstavba v obcích Středočeského kraje v letech 2020 až 2025

Ceny nemovitostí

Český statistický úřad (ČSÚ) vydával v letech 2000–2020 publikaci Ceny sledovaných druhů nemovitostí, která byla založena na údajích z daňových přiznání z finančních úřadů. Po zrušení daně z nabytí nemovitých věcí v roce 2020 začal úřad využívat jako alternativní zdroj cenové údaje o nemovitostech z katastru nemovitostí od Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního (ČÚZK). Údaje každoročně zveřejňuje v publikaci Ceny nemovitostí, v roce 2026 vyšla aktualizace této publikace za tříletý klouzavý průměr let 2023–2025. Účelem publikace je poskytnout informací o rozložení cenové hladiny bytů a rodinných domů a vývoje v čase, není jím však vytvářet detailní cenové mapy. Na rozdíl od předchozího zdroje nemá nyní ČSÚ k dispozici spolehlivé zdroje k vytváření cenových statistik stavebních pozemků a bytových domů.

Kartogram 3.12 Průměrné kupní ceny rodinných domů a bytů v okresech v období let 2023–2025

Zdroj: ČSÚ

Ceny nemovitostí patří k nejvyšším v ČR.

Trh s nemovitostmi ve Středočeském kraji, zejména v jeho centrální části, patří díky své poloze a vzhledem ke stále vysoké intenzitě bytové výstavby a silné poptávce mezi velmi lukrativní regiony. Tomu odpovídá i cenová hladina prodávaných nemovitostí pohybující se nad republikovým průměrem a patřící k nejvyšším v ČR.

Rodinné domy v zázemí Prahy (okresy Praha-východ a Praha-západ) byly po Praze cenově nejdražší v ČR.

V období let 2023 až 2025 (naposledy zveřejněný tříletý průměr) se průměrná kupní cena rodinných domů v kraji (69 482 Kč/m^2) pohybovala přibližně na 132 % republikového průměru (52 556 Kč/m^2). Na území kraje se nejdráže prodávaly rodinné domy v těsné blízkosti hlavního města, tedy v okresech Praha-východ (94 065 Kč/m^2) a Praha-západ (92 911Kč/m^2). Z meziokresního celorepublikového pohledu byly ceny těchto dvou okresů hned za hlavním městem Prahou (112 593 Kč/m^2) na 2. a 3. pozici. Nejlevněji v kraji se rodinné domy prodávaly v okrese Rakovník (44 136 Kč/m^2), v Česku v okrese Bruntál (35 678 Kč/m^2).

Průměrná kupní cena m^2 rodinných domů byla vyšší než u bytů, v Česku tomu bylo naopak.

Průměrná cena bytů v kraji dosahovala ve sledovaném období 59 112 Kč/m^2, což oproti rodinným domům odpovídalo jen 90 % celorepublikového průměru (65 553 Kč/m^2). Průměrná kupní cena bytů v kraji byla navíc o 10,3 tisíce Kč nižší než u rodinných domů a představovala 85 % jejich ceny. V Česku byla situace kupní

ceny mezi oběma typy nemovitostí opačná, průměrná cena metru čtverečního bytu byla o 13,0 tisíc Kč vyšší než u rodinného domu. Vyšší metrážní cena prodávaného bytu v Česku byla silně ovlivněna situací ve velkých městech, a to především v Praze (118 245 Kč/m^2) a dalších velkých městech. Průměrná kupní cena bytů ve Středočeském kraji byla z mezikrajského pohledu třetí nejvyšší, nejlevněji se byty v Česku prodávaly v Moravskoslezském kraji (45 155 Kč/m^2)

Prodávané byty v okrese Kladno dosahovaly v letech 2020-2022 nejvyšší kupní ceny v kraji a 4. nejvyšší v ČR.

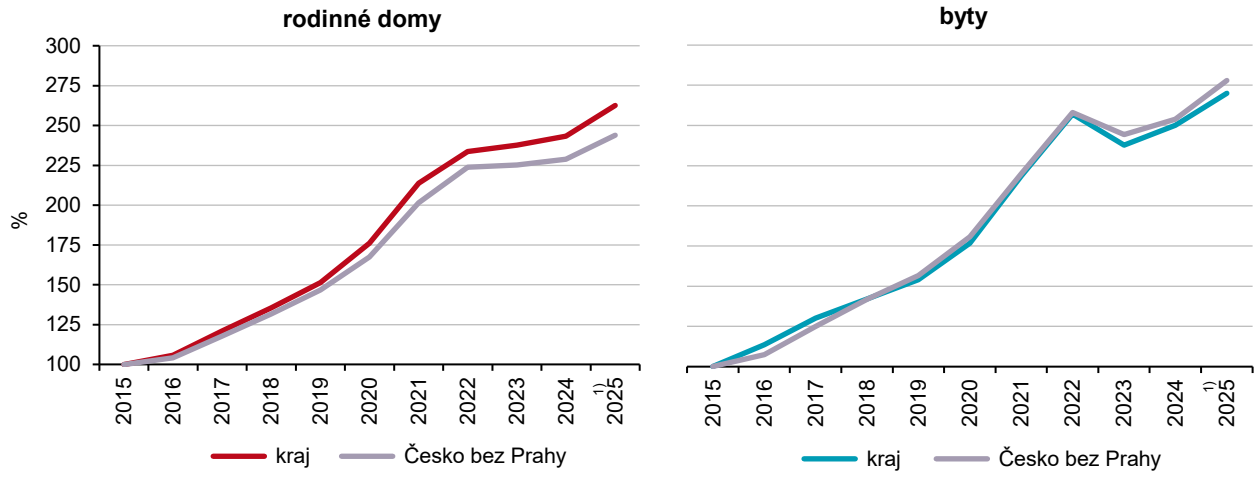
Stejně jako u rodinných domů se pohybovaly nejlevnější ceny bytů v kraji v okrese Rakovník.

Na území kraje se v letech 2023 až 2025 prodávaly byty nejdráže v okrese Kladno (66 156 Kč/m^2), nad hranicí 60 tisíc za metr čtvereční se byty v kraji prodávaly ještě v okresech Praha-západ (63 125 Kč/m^2), Praha-východ (62 073 Kč/m^2), Mělník (61 151 Kč/m^2) a Beroun (60 572 Kč/m^2). V rámci celorepublikového srovnání se okres Kladno dostal v pořadí na čtvrtou nejvyšší průměrnou cenu bytů, vyšší zaznamenaly už jen Praha (118 245 Kč/m^2), Brno-město (89 421 Kč/m^2) a nejblíž kladenské hodnotě byl okres Hradec Králové (68 813 Kč/m^2). Do první desítky českých okresů s nejdražšími byty se ze středočeských okresů dostaly ještě sedmý Praha-západ, osmý Praha-východ a desátý Mělník. V okrese Rakovník (47 914 Kč/m^2) jako jediném středočeském okrese nepřesahovala průměrná kupní cena bytů hranici 50 tisíc za metr čtvereční, v okrese Sokolov (29 860 Kč/m^2) jako jediném okrese Česka nedosahovala průměrná cena bytů hranice 30 tisíc za metr čtvereční.

Cenové indexy v letech 2016 až 2025 se ve srovnání s rokem 2015 meziročně zvyšovaly, výjimkou byl u bytů pokles v roce 2023.

Průměrné roční indexy cen nemovitostí (rodinných domů a bytů) v letech 2016 až 2025 ve srovnání s cenovou hladinou roku 2015 (=100) meziročně rostly až na maximálně dosažené indexy rodinných domů (262,6) a bytů (269,9) za rok 2025. Jediná záporná změna v kraji proběhla mezi rokem 2022 a 2023, kdy index ceny u bytů klesl z 250,0 na 237,7.

Graf 3.25 Indexy cen nemovitostí ve Středočeském kraji a Česku bez Prahy (průměr roku 2015 = 100)

1) údaje za rok 2025 jsou předběžné

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Doprava

Silniční síť ve Středočeském kraji je nejhustší v ČR.

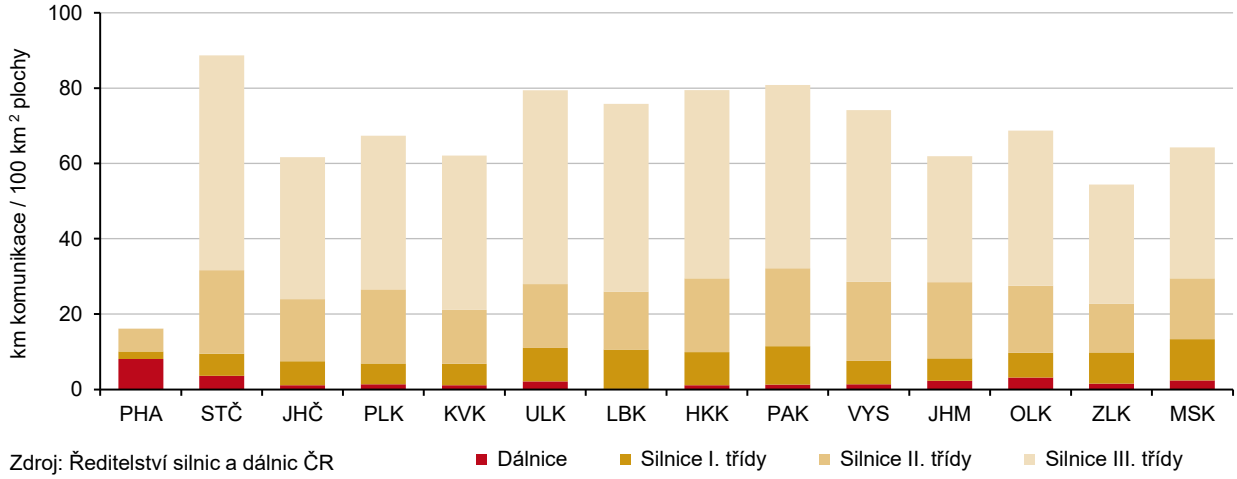
Délka silniční a dálniční sítě dosahovala ke konci roku 2025 na území kraje celkem 9 690 km. Na 100 km^2 plochy kraje připadalo v průměru 88,7 km silnic a dálnic, což byla mezi kraji nejvyšší hustota silniční sítě (průměr Česka 71,0 km na 100 km^2).

Silniční síť v kraji je nejhustší v okrese Kladno.

Na území kraje dosahoval nejhustší silniční sítě okres Kladno (112,5 km na 100 km^2), nad hodnotou 100 se pohybovaly ještě dva okresy kraje (Praha-východ a Kolín),

naopak nejnižší hustota silniční sítě byla zaznamenaná na Příbramsku (62,4 km na 100 km^2).

Graf 3.26 Hustota silnic a dálnic v krajích v roce 2025

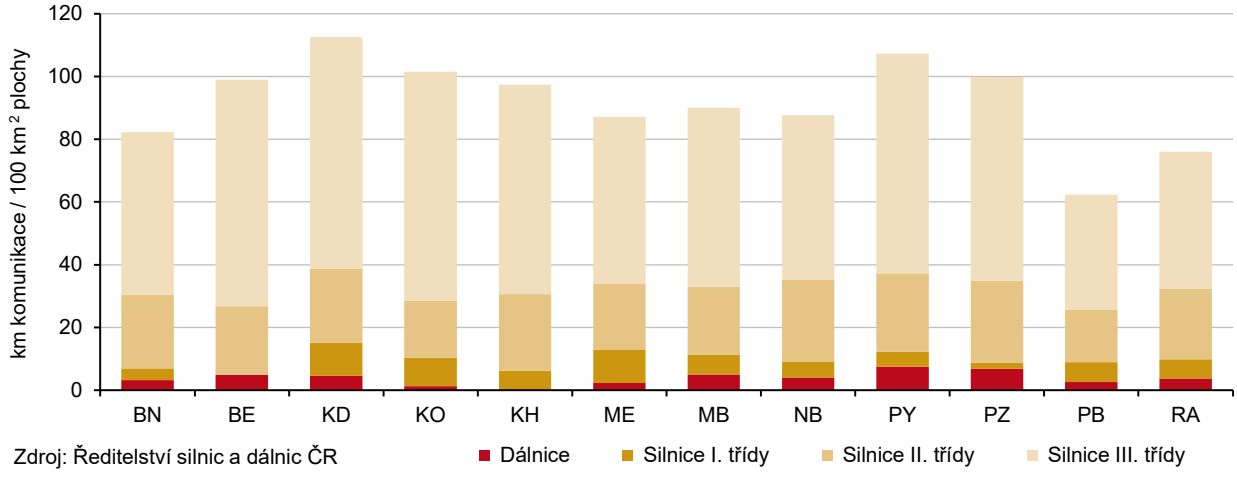

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Provozní délka železnic je mezi kraji nejdelší, hustota železniční sítě pátá nejvyšší.

U železnice dosahovala v roce 2025 na území Středočeského kraje provozní délka tratí celkem 1 454 km. Z mezikrajského pohledu byla středočeská železniční síť nejdelší v republice, hustotou železniční sítě (13,3 km tratí na 100 km^2) dosahoval kraj na pátý nejvyšší a celorepublikově nadprůměrný výsledek (12,1 km železnic na 100 km^2).

Graf 3.27 Hustota silnic a dálnic v okresech Středočeského kraje v roce 2025

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Na území kraje je třetina splavných vodních cest v ČR pro pravidelnou dopravu.

Středočeský kraj má mezi kraji zároveň nejdelší délku splavných vodních cest pro pravidelnou dopravu (237 km) a na hodnotě ČR se podílí přibližně jednou třetinou. Hustota splavných vodních cest pro pravidelnou dopravu dosahovala 2,2 km na 100 km^2 plochy kraje a po hl. m. Praze (6,4) byla mezi kraji druhou nejvyšší.

Počet osobních automobilů se za deset let zvýšil o 37 % a za dvacet let o 86 %, což bylo nejvíce mezi kraji.

Na tisíc obyvatel připadalo v kraji 619 aut, pátý nejvyšší výsledek mezi kraji.

Vozový park kraje se dlouhodobě navyšuje. V roce 2005 bylo na území kraje registrováno 490 tisíc osobních automobilů, v roce 2015 už 668 tisíc a na konci roku 2025 to bylo téměř 914 tisíc osobních automobilů včetně dodávkových. Během deseti let se tak vozový park kraje rozrostl o 36,9 % a během dvaceti let o 86,3 %. V případě desetiletého období se jednalo o druhý nevyšší (po Praze) a v případě dvacetiletého porovnání vůbec o nejvyšší nárůst vozového parku mezi kraji. Jednou možností vyjádření stupně automobilizace na daném území je přepočet

automobilů na tisíc obyvatel. Na konci roku 2025 připadalo na tisíc obyvatel Středočeského kraje 619 osobních vozidel, to bylo těsně pod celorepublikovým výsledkem (621) a mezi kraji se jednalo o pátý nejvyšší stupeň automobilizace. Ten nejvyšší byl dosažen obyvateli Prahy (780), naopak méně vozidel připadalo na obyvatele Moravy a Slezska, úplně nejméně to bylo v Moravskoslezském kraji (539).

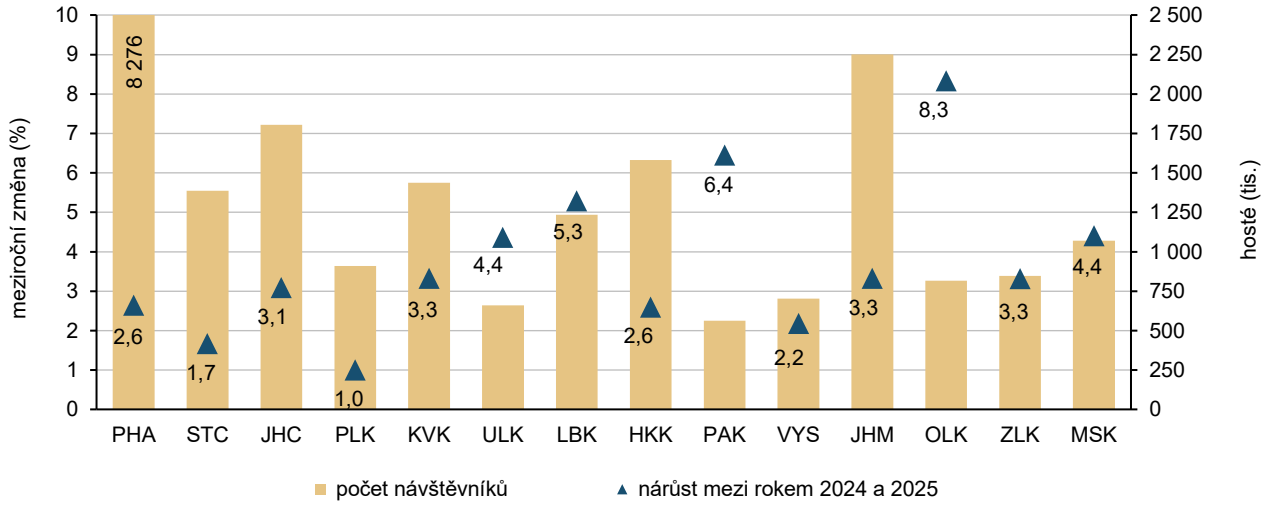
Cestovní ruch

Návštěvnost ubytovacích zařízení v kraji se meziročně zvýšila a byla rekordní od roku 2012.

Na celorepublikové návštěvnosti se kraj podílí necelými 6 %.

Během roku 2025 přijelo do hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) ve Středočeském kraji celkem 1 386 608 návštěvníků, což byl nejvyšší počet od roku 2012, odkdy jsou v oblasti cestovního ruchu vedeny srovnatelné statistiky. V porovnání se stejným obdobím loňského roku se ubytovalo o 22,7 tisíc hostů více, což představovalo meziroční nárůst počtu hostů v kraji o 1,7 %. K meziročnímu nárůstu návštěvnosti došlo ve všech krajích Česka, nejvýrazněji v Olomouckém kraji (o 8,3 %), nárůst ve Středočeském kraji byl z mezikrajského pohledu druhý nejnižší po Plzeňském kraji (o 1,0 %). Na celkovém počtu ubytovaných hostů v Česku se Středočeský kraj podílel z 5,9 %, což mezi kraji představovalo šestý nejvyšší podíl. Nejvíce turistů bylo ubytováno v Praze (podíl na celorepublikové hodnotě činil 35,2 %), nejméně v Pardubickém kraji (2,4 %).

Graf 3.28 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v roce 2025

Rekordní návštěvnost byla zaznamenaná u poloviny měsíců roku.

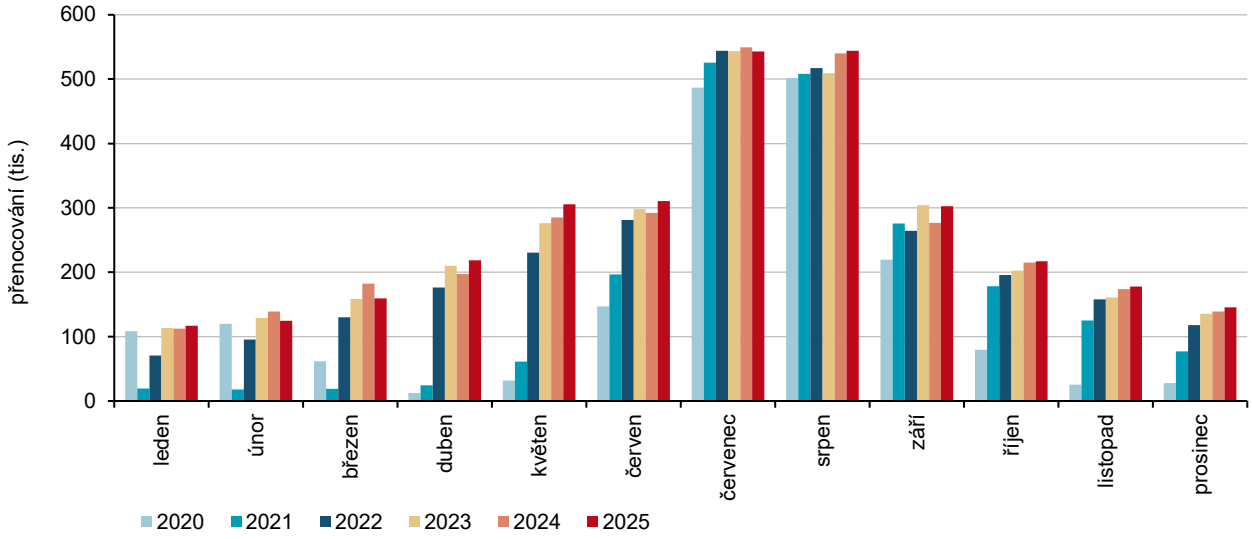
Letní prázdniny se na roční návštěvnosti kraje podílely z 28 %, návštěvnost i podíl na roční návštěvnosti klesl.

Z pohledu měsíční statistiky se za rok 2025 v ubytovacích zařízeních Středočeského kraje ubytovalo nejvíce návštěvníků v letních měsících; v červenci 186,7 tis. a v srpnu 201,3 tis. osob. Oba prázdninové měsíce se na celkové roční návštěvnosti podílely v souhrnu z 27,9 %. Podíl letních prázdnin se na roční návštěvnosti od období pandemie koronaviru (2020–2021) postupně snižuje. Nejméně hostů přijelo na začátku roku; v lednu 60,0 tis. a v únoru 57,8 tis. osob. První dva měsíce se na celkové roční návštěvnosti podílely jen z 8,5 %. Oproti předchozímu roku se návštěvnost v roce 2025 zvýšila celkem u sedmi měsíců (leden, duben, květen, červen, září, říjen, prosinec). Měsíce s meziročním nárůstem počtu hostů zároveň zaznamenaly historicky rekordní návštěvnost, výjimkou bylo září, kdy více hostů přijelo v roce 2023. Nejvýrazněji v průběhu roku 2025 klesl počet návštěvníků v únoru (o 9,9 % méně) a v březnu (o 7,5 tisíc osob méně), ke snížení návštěvnosti došlo také o letních prázdninách (v červenci o 3,4 %, v srpnu o 1,7 %).

Meziročně se zvýšil na rekordní počet i počet přenocování.

S počtem návštěvníků se ve Středočeském kraji meziročně zvýšil o 2,1 %, a to na rekordní hodnotu 3 165 017, i celkový počet přenocování. Z mezikrajského pohledu se jednalo o pátý nejnižší meziroční nárůst; ten nejvyšší proběhl v Ústeckém kraji (o 5,7 %), nejnižší naopak vykázal Jihočeský kraj (o 0,6 %). Z pohledu měsíčních statistik byl meziroční nárůst počtu přenocování zaznamenán u devíti měsíců; absolutně nejvíce v září (o 25,8 tis.), relativně nejvíce v dubnu (o 11,1 %). Meziroční pokles počtu přenocování proběhl v únoru, březnu a v červenci; nejvýrazněji tomu bylo v březnu (o 23 tisíc a o 12,6 % méně).

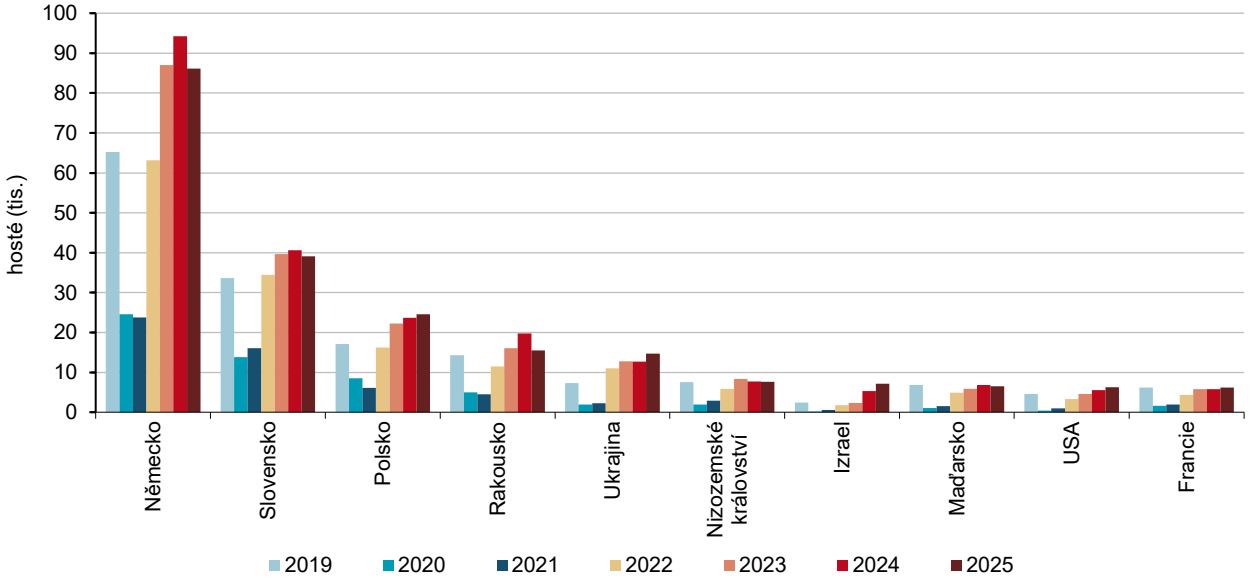
Graf 3.29 Počet přenocování hostů v HUZ podle kalendářních měsíců ve Středočeském kraji

Počet hostů se meziročně zvýšil u dvou ze čtyř čtvrtletí, počet přenocování ve třech případech.

Z pohledu čtvrtletních statistik došlo v roce 2025 k meziročnímu nárůstu u počtu hostů jen ve 2. a 4. čtvrtletí (o 7,1 % resp. 2,7 %), počet přenocování se kromě 2. a 4. čtvrtletí (o 8,2 % resp. 3,5 %) zvýšil také ve 3. čtvrtletí (o 1,7 %). V 1. čtvrtletí 2025 proběhl meziroční pokles jak u počtu hostů, tak u počtu přenocování (o 3,9 % resp. 7,4 %).

Graf 3.30 Hosté v HUZ podle zemí ve Středočeském kraji

Kratší pobyty uskutečňovali jen turisté v Praze a Jihomoravském kraji.

Průměrná délka pobytu jednoho hosta ve Středočeském kraji v roce 2025 představovala 2,28 nocí. V porovnání s celorepublikovým průměrem (2,51) byla průměrná délka pobytu kratší a nižší hodnotu zaznamenal pouze Jihomoravský kraj (1,94), naopak nejdelší pobyty v rámci Česka vykázali návštěvníci Karlovarského kraje (3,78).

Téměř osm desetin návštěvníků tvoří rezidenti.

Počet ubytovaných rezidentů meziročně vzrostl a byl historicky nejvyšší.

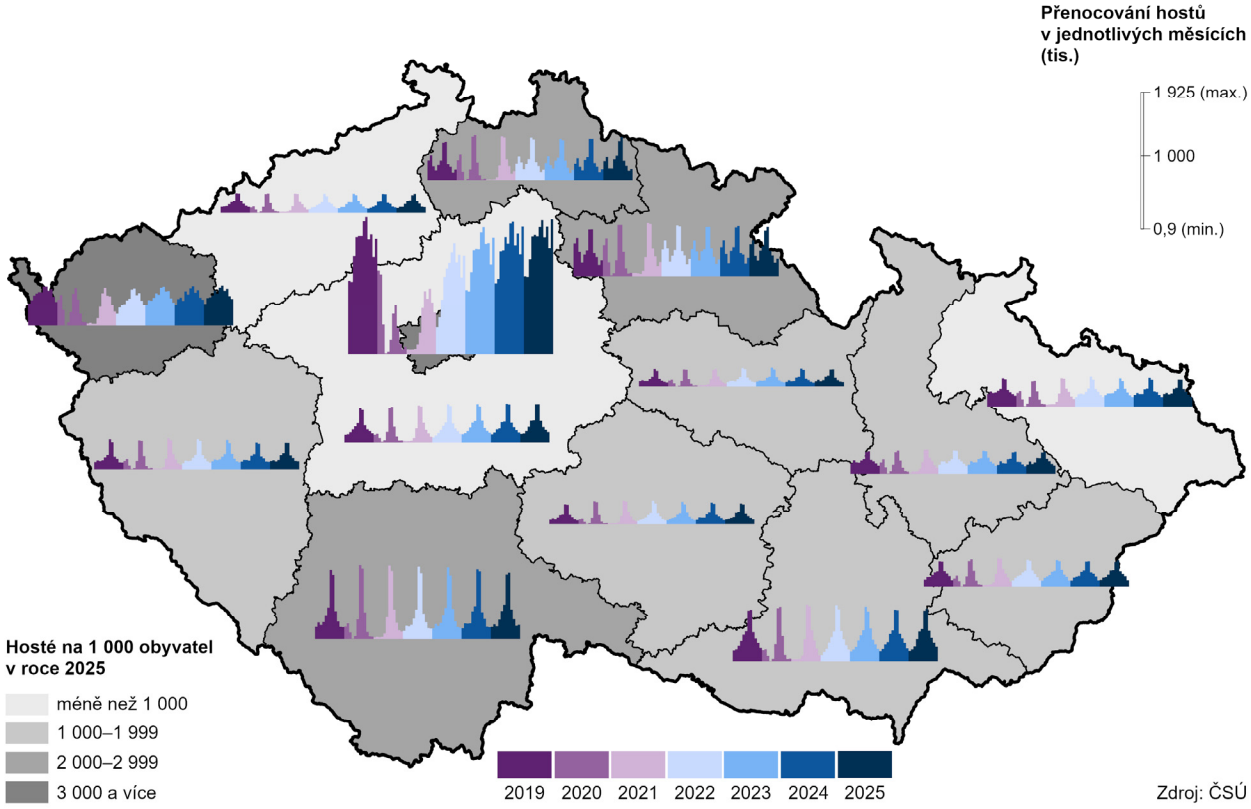
Podíl kraje na tuzemských hostech v Česku byl 8,6 %, na hostech z ciziny jen 2,6 %.

Mezi nejčastější hosty ubytovacích zařízení ve Středočeském kraji patřili v roce 2025 tuzemští návštěvníci, tzv. rezidenti (79,4 %), kterých se ubytovalo o 29,2 tis. (tj. o 2,7 %) více než ve stejném období předchozího roku. Počet ubytovaných rezidentů byl historicky nejvyšší. Hostů přijíždějících ze zahraničí, tzv. nerezidentů, přijelo do kraje o 6,5 tis. méně než v předchozím roce, což představovalo meziroční pokles o 2,2 %. Významnost rezidentů v návštěvnosti kraje dokumentuje také podíl kraje na celorepublikové hodnotě; zatímco mezi rezidenty byl středočeský podíl 8,6 %, mezi nerezidenty to bylo jen 2,6 %.

Němci tvoří tři desetiny zahraniční klientely.

Největší skupinu hostů ze zahraničí (podle státního občanství) tvořili občané Německa (podíl 30,1 % ze všech zahraničních hostů), následovali návštěvníci ze Slovenska (13,7 % nerezidentů), Polska (8,6 %) a Rakouska (5,4 %). Z této čtveřice sousedních zemí zaznamenali v roce 2025 meziroční nárůst pouze Poláci (o 3,5 %), Němců přijelo o 8,7 % méně, Slováků o 3,7 % méně a Rakušanů dokonce o 21,4 % méně než v předchozím roce.

Kartogram 3.13 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2019 až 2025

4. Životní prostředí

Středočeský kraj je charakteristický zemědělským a venkovským charakterem, struktura půdy se však proměňovala.

Pro území Středočeského kraje je typický zemědělský charakter, struktura půdy se však v čase proměňovala. Po celé 25leté období docházelo k poklesu plochy orné půdy, a naopak rostla rozloha trvalých travních porostů, zahrad a zastavěných ploch. Zvyšovala se výměra půdy v ekologickém zemědělství, především v posledních letech.

Podprůměrná napojenost na technickou infrastrukturu rostla, vysoké zatížení emisemi klesalo. Výrazně rostly výdaje na ochranu životního prostředí.

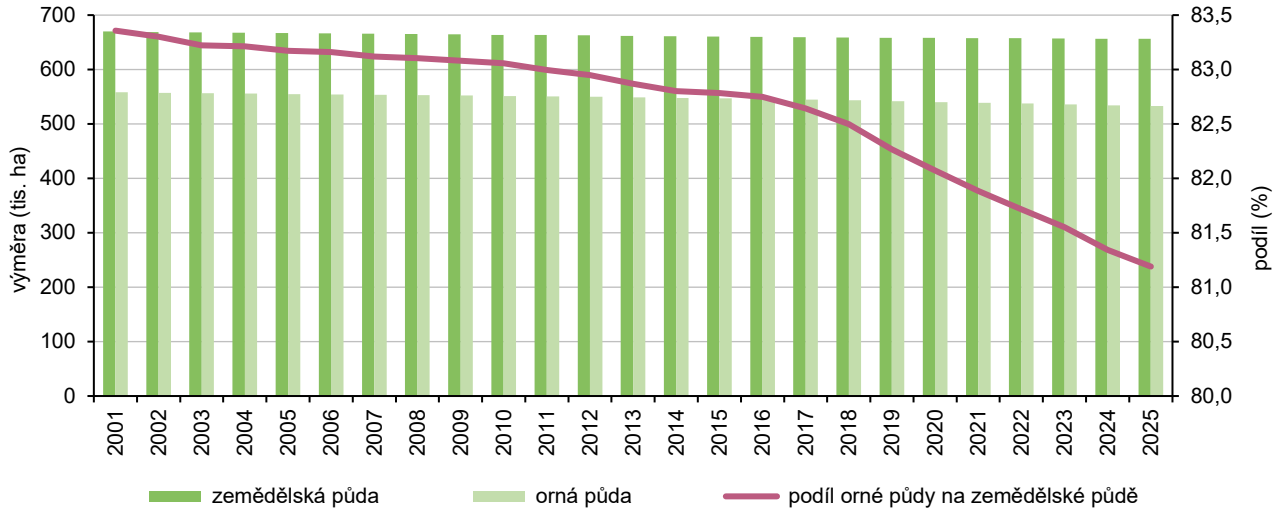
V důsledku sídelní rozdrobenosti a vyššího podílu obyvatel žijících v malých, spíše venkovských sídlech se kraj dlouhodobě vyznačuje podprůměrným napojením domů na veřejné vodovody a kanalizační síť, podíl napojenosti se však za poslední čtvrtstoletí významně zvýšil. Kraj slouží jako zásobárna pitné vody pro Prahu, vyrobí se zde čtvrtina republikového objemu. Emise škodlivých látek se v kraji dlouhodobě snižovaly, klesly pod republikový průměr. Rostla produkce komunálního odpadu a zároveň se výrazně zvyšoval objem neinvestičních nákladů určených na nakládání s odpady, který v posledním roce dosáhl historického maxima. Zvýšily se také investice na ochranu životního prostředí.

Půdní fond

Podíl zemědělské půdy na celkové rozloze byl mezi kraji nejvyšší.

Území Středočeského kraje tvořila ze tří pětin (60,0 %) zemědělská půda a ze dvou pětin půda nezemědělská. Podíl zemědělské půdy byl nejvyšší ve srovnání s ostatními kraji, k 60% hranici se těsně přiblížily ještě Kraj Vysočina a Pardubický kraj. Průměr za Česko činil 53,1 %. Zemědělská půda převažovala celkem v osmi krajích nad půdou nezemědělskou, nejméně byla zastoupena v Karlovarském kraji (37,8 %) a hl. m. Praze (38,9 %), což byly jediné dva kraje, kde podíl zemědělské půdy nedosahoval ani 40% hranice.

Graf 4.1 Výměra zemědělské a orné půdy ve Středočeském kraji

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Téměř polovinu rozlohy kraje tvořila orná půda, což bylo nejvíce mezi kraji. Její výměra však každoročně klesá.

Téměř polovina území Středočeského kraje byla využívaná jako orná půda. Na konci roku 2025 se orná půda podílela na celkové rozloze kraje 48,7 %, což byl nejvyšší podíl mezi všemi kraji, dále následovaly kraje Jihomoravský (47,6 %) a Vysočina (45,8 %). Naopak nejnižší podíl byl zaznamenán v kraji Karlovarském (15,4 %), republikový průměr činil 36,5 %. Od konce 90. let však docházelo k pozvolnému plynulému zmenšování výměry orné plochy ve Středočeském kraji, pod 50% hranici poklesl podíl orné půdy poprvé v roce 2011 a od té doby pod touto hranicí zůstává.

Za posledních 25 let došlo ke snížení orné plochy o 25,6 tis. hektarů, což představovalo pokles o 4,6 %. Pokles výměry orné půdy byl zaznamenán každým rokem bez výjimky, nejvýrazněji v posledních sedmi letech (každoročně o více než 1 300 ha).

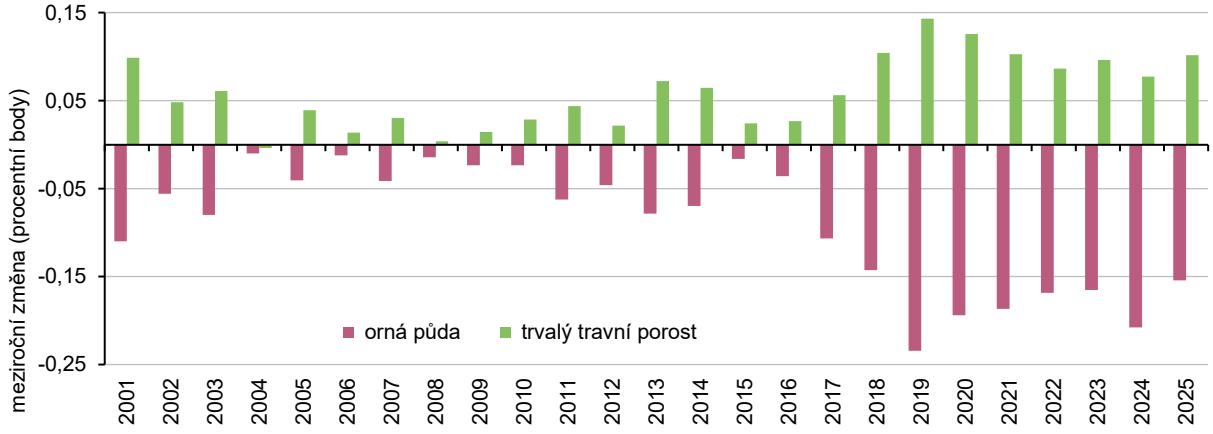
Procento zornění dlouhodobě klesalo, mezi kraji bylo 2. nejvyšší.

V dlouhodobější časové řadě se snižovalo i procento zornění (tj. podíl orné půdy na zemědělské půdě); v roce 2017 dokonce poprvé klesl Středočeský kraj z dosavadního prvního na druhé místo za kraj Jihomoravský a na druhém místě setrval s hodnotou 81,2 % i koncem roku 2025. Průměr za republiku činil 68,8 %, nejnižší stupeň zornění vykázal Karlovarský kraj (40,6 %).

Plocha trvalých travních porostů dlouhodobě rostla, i přesto ale zůstal podíl travních ploch na rozloze 3. nejnižší mezi kraji.

Naopak rozloha ploch trvalých travních porostů se v kraji postupně každoročně zvyšovala. Za posledních 25 let narostla o 10,9 % (7,6 tis. ha), přičemž nejvyšší meziroční nárůsty byly dosaženy v posledních osmi letech. Plochy trvalých travních porostů zaujímaly v roce 2025 v kraji 7,1% podíl na celkové rozloze. Tento podíl byl třetí nejnižší mezi všemi kraji, menší zastoupení trvalých travních porostů vykázaly pouze hl. m. Praha (2,6 %) a Jihomoravský kraj (4,4 %). Naopak nejvyšší podíl byl zaznamenán v kraji Libereckém a Karlovarském, kde tvořily trvalé travní porosty více než pětinu území (21,9 %, resp. 21,2 %). Průměr za ČR činil 13,3 %.

Graf 4.2 Meziroční změna podílů orné půdy a trvalých travních porostů na zemědělské půdě ve Středočeském kraji

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Výrazně vzrostly plochy zahrad, nejvíce v roce 2025. Plocha vinic rostla skokově, nejvýrazněji v letech 2003, 2019 a 2025.

Do kategorie zemědělské půdy spadají dále zahrady (3% podíl na rozloze kraje v roce 2025), ovocné sady (0,9% podíl), chmelnice (0,24% podíl) a vinice (0,03% podíl). Zahrady zaznamenaly v pětadvacetiletém období výrazný nárůst, a to jak relativní, tak absolutní (o 25,8 %, resp. o 6,7 tis. ha). Meziroční nárůsty ploch zahrad se během tohoto období postupně zvětšovaly, největší byl zaznamenán v posledním sledovaném roce (o 768 ha). Vzrostly také plochy vinic (o 27,4 %, resp. o 81 ha), v tomto případě se však jednalo především o vliv skokových nárůstů v letech 2003 (o 34 ha), 2019 (o 21 ha) a v posledním roce 2025 (o 15 ha).

Rozloha chmelnic a ovocných sadů výrazně poklesla, v obou případech nejvýrazněji v roce 2025.

Plochy chmelnic a ovocných sadů naopak poklesly. V případě chmelnic se za posledních 25 let plocha snížila o 22,5 %, resp. o 771 ha, z toho více než osmina (101 ha) ubyla v posledním roce 2025. Rozloha ovocných sadů také postupně klesala, přičemž k nejvyššímu meziročnímu poklesu o 368 ha došlo stejně jako u chmelnic v posledním sledovaném roce 2025 (celkový pokles za 25 let byl o 1 665 ha, resp. o 14,1 %).

Podíl chmelnic byl mezi kraji 2. nejvyšší, podíl ovocných sadů třetí nejvyšší.

Na mezikrajském žebříčku stál Středočeský kraj v roce 2025 velmi vysoko v podílech těchto druhů pozemků na rozloze, v případě chmelnic se jednalo o druhé místo (po Ústeckém kraji), podíl ploch ovocných sadů byl třetí nejvyšší (po Jihomoravském kraji a hl. m. Praze) a v případě zahrad a vinic šlo shodně o čtvrté místo.

Lesní pozemky zaujímaly mezi kraji 2. nejnižší podíl na celkové rozloze kraje, jejich rozloha lehce rostla.

Přesně dvě pětiny území Středočeského kraje tvořila nezemědělská půda, v rámci níž představovaly nejvýznamnější druh pozemku lesy. V roce 2025 zaujímaly lesní pozemky více než čtvrtinu rozlohy kraje (27,5 %), což však odpovídalo druhé nejnižší hodnotě mezi kraji po hl. m. Praze (10,7 %). V dlouhodobém pohledu se rozloha lesů v kraji každoročně nepatrně zvyšovala. Největší plochu zabíraly lesy v kraji Libereckém (44,8 %) a Karlovarském (44,0 %), v rámci celé republiky to byla jedna třetina území (34 %).

Vzrostla rozloha zastavěných ploch a nádvoří.

Přírůstek zaznamenaly během posledních 25 let ve Středočeském kraji zastavěné plochy a nádvoří, a to o 8,0 % (o 1 646 ha). Celkově se tyto plochy podílely na výměře kraje 2,0 %, což představovalo čtvrté místo po krajích se třemi největšími městy (hl. m. Praha 10,3 %, Moravskoslezský kraj a Jihomoravský kraj shodně 2,2 %). Na posledním místě mezikrajského žebříčku stál kraj Karlovarský, který jako jediný nedosáhl 1% hranice.

Zastoupení vodních ploch bylo v kraji průměrné, v čase se téměř neměnilo.

Zastoupením vodních ploch 1,9 % se řadil Středočeský kraj doprostřed mezikrajského žebříčku, v čase přitom nedošlo u tohoto podílu k výraznější změně, plocha vodních ploch vzrostla za 25leté období o 3,1 % (o 647 ha). Nejvyšší podíl vodních ploch vykázal Jihočeský kraj (4,7 %) a nejnižší Olomoucký kraj (1,2 %).

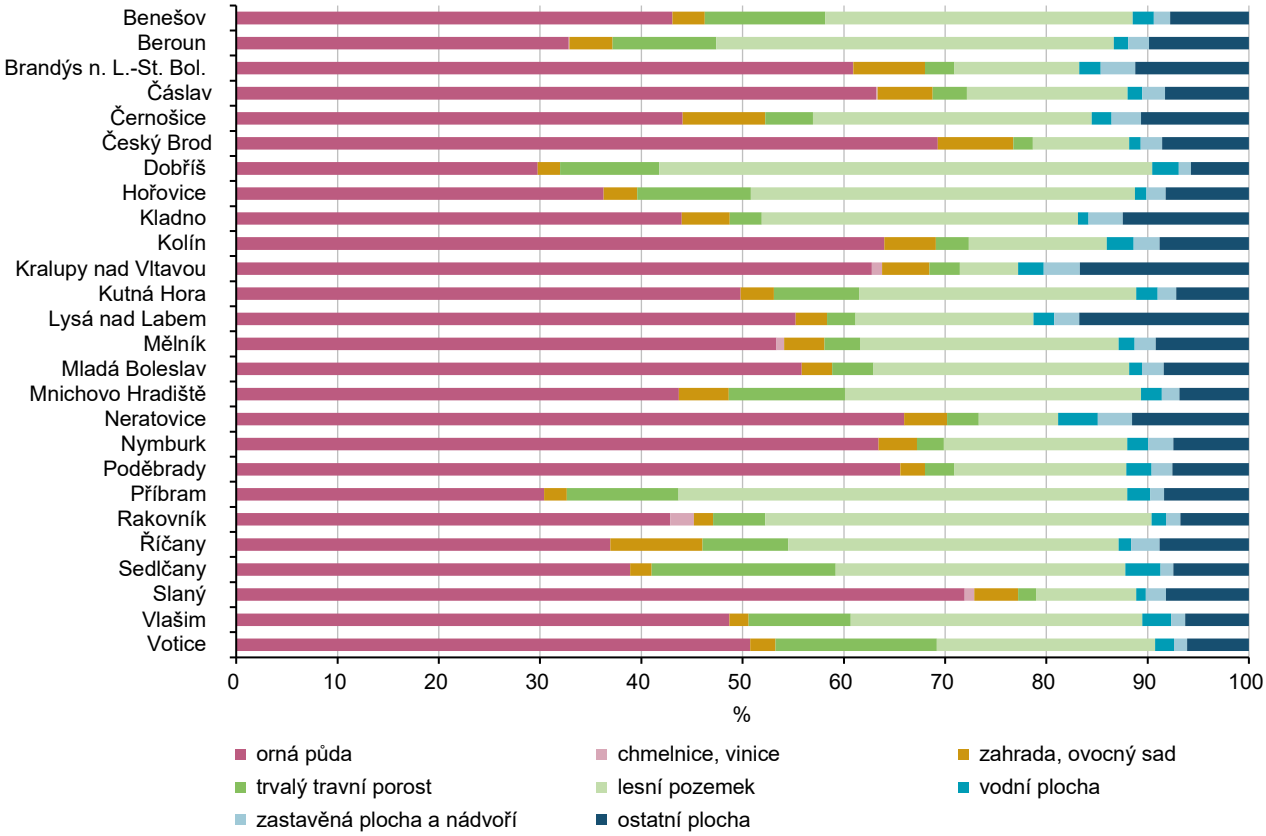
Nejvyšší podíl ploch orné půdy vykázalo Slánsko a Českobrodsko, lesy byly nejvíce zastoupeny na Dobříšsku a Příbramsku.

Orná půda tvořila největší podíl na celkové rozloze u 22 správních obvodů ORP (z celkových 26). Nejvíce to ke konci roku 2025 bylo ve správních obvodech Slaný a Český Brod (72,6 %, resp. 69,3 %). Nad hodnotou 65 % se pohybovaly ještě obvody Neratovice či Poděbrady. Nejnižší zastoupení orné půdy vykázaly čtyři správní obvody s hodnotami mezi 29,8 a 36,3 % – SO ORP Dobříš, Příbram, Beroun a Hořovice. Tyto čtyři obvody byly zároveň jediné, kde plochu orné půdy převyšovala plocha lesních pozemků. Dobříšsko a Příbramsko byly územími s jednoznačně nejvyšším podílem lesů mezi všemi středočeskými SO ORP dosahující hodnot nad 40 % (48,7 %, resp. 44,3 %), mezi všemi 206 správními obvody v Česku zaujímalo Dobříšsko 26. místo. Nejnižší podíl lesních pozemků byl zaznamenán naopak ve správních obvodech Kralupy nad Vltavou (5,8 %), Neratovice (7,9 %) a Český Brod (9,5 %).

Trvalé travní porosty byly nejvíce zastoupeny na Sedlčansku a Voticku; vodní plochy na Neratovicku; zahrady a ovocné sady na Říčansku.

Podíl ploch trvalých travních porostů byl nejvyšší na Sedlčansku a Voticku (18,2 %, resp. 15,9 %), nejnižší na Slánsku a Českobrodsku (1,8 %, resp. 1,9 %). Nejvyšší podíl vodních ploch vykázalo Neratovicko a Sedlčansko (3,9 %, resp. 3,5 %), nejnižší Slánsko a Kladensko (1,0 %, resp. 1,1 %). Nejvyšším podílem zahrad a ovocných sadů v kraji vynikalo Říčansko (9,1 %), které zároveň stálo na 7. místě mezi všemi SO ORP republiky, následovalo Černošicko a Českobrodsko (8,2 %, resp. 7,5 %) na 11. a 12. místě v republice. Nejnižších podílů zahrad a sadů dosahovaly naopak venkovské oblasti Vlašimska a Rakovnicka (shodně 1,9 %). Zastavěné plochy tvořily největší část území ve správních obvodech Kralupy nad Vltavou (3,6 %, 13. místo v ČR) a Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (3,4 %, 15. místo v ČR), nejmenší naopak v obvodech Dobříš a Sedlčany (1,2 %, resp. 1,3 %).

Graf 4.3 Struktura půdy podle správních obvodů ORP Středočeského kraje k 31. 12. 2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Rakovnicko vykázalo nejvyšší rozlohu chmelnic mezi všemi SO ORP v Česku.

Správní obvod ORP Rakovník vykázal ke konci roku 2025 nejvyšší rozlohu chmelnic mezi všemi správními obvody republiky (2,1 tis. ha), podíl na celkové rozloze (2,4 %) byl 4. nejvyšší (po Žatecku, Podbořansku a Lounsku). Pěstováním vinné révy vynikal v kraji správní obvod ORP Mělník. Rozloha vinic na Mělnicku byla mezi všemi SO ORP v Česku 13. nejvyšší, stejně jako podíl vinic na celkové rozloze.

Chráněná území

Podíl zvláště chráněných území na rozloze kraje byl mezi kraji pátý nejnižší.

Výměra zvláště chráněných území[8] v kraji činila ke konci roku 2025 celkem 119,9 tis. hektarů[9]. Podíl 11,6 % zvláště chráněných území na celkové rozloze kraje byl v mezikrajském žebříčku pátý nejnižší. Nejnižší podíl mělo hlavní město Praha (5,8 %) a kraje Jihomoravský (9,8 %) a Vysočina (9,9 %), nejvyšší naopak kraje Liberecký a Zlínský (36,8 %, resp. 30,8 %).

Zvláště chráněná krajinná území tvořila téměř polovinu rozlohy okresu Beroun.

Při pohledu na území jednotlivých okresů se kraj vyznačoval značnými rozdíly. Na jedné straně zde byly okresy, kde plocha zvláště chráněných krajinných území tvořila téměř polovinu nebo třetinu rozlohy – okres Beroun a Rakovník (47,5 %, resp. 33,8 %); na straně druhé ale stál okres Kutná Hora, kde nebylo dosaženo ani 1% podílu.

[8] národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky

[9] K 1. 3. 2017 došlo ke změně metodiky výpočtu souhrnných rozloh chráněných území. Rozlohy jsou od tohoto data vypočítávány ve všech případech z obvodových hranic chráněných území. V předchozím období se ve většině případů využívaly číselné údaje z vyhlašovací dokumentace.

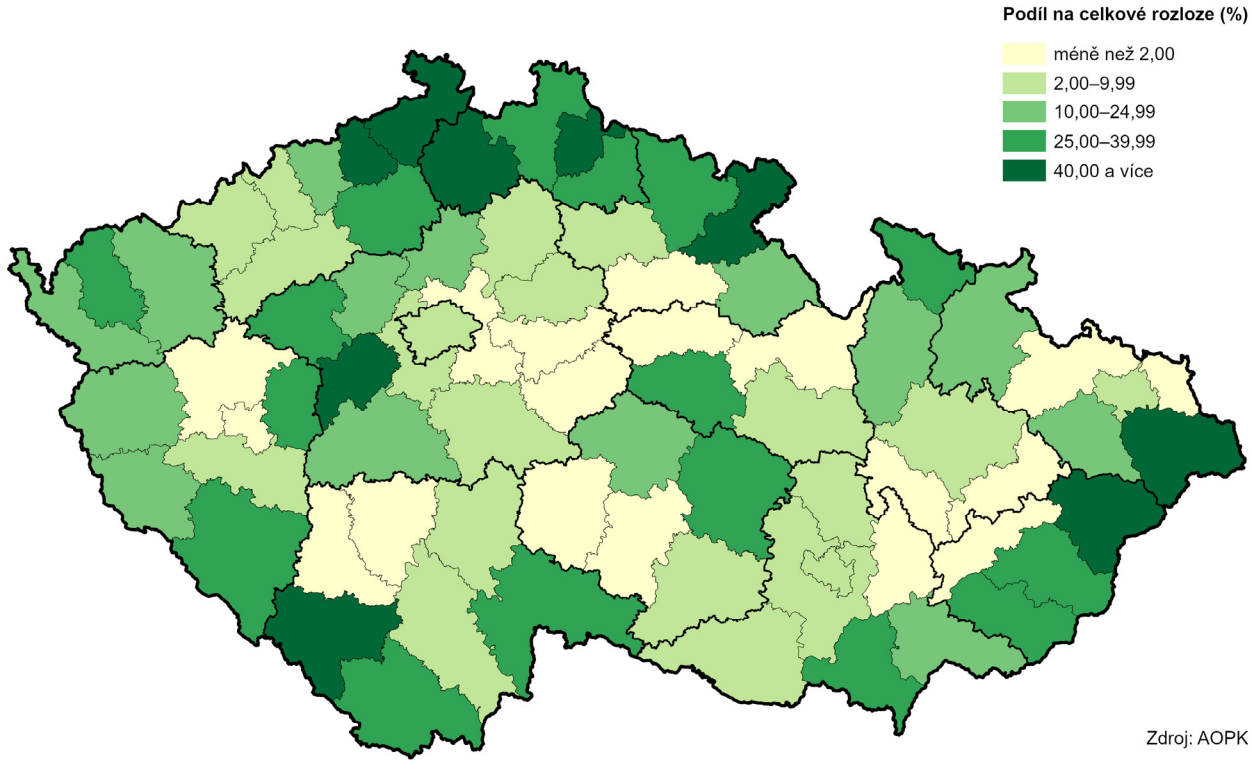
Zvláště chráněných území bylo v kraji přes tři stovky, mezi nimi však žádný národní park.

Na území Středočeského kraje se ke konci roku 2025 nacházelo 321 zvláště chráněných území, a sice 6 chráněných krajinných oblastí, 22 národních přírodních památek, 13 národních přírodních rezervací, 200 přírodních památek a 80 přírodních rezervací. Nenacházel se zde žádný národní park, stejně jako v dalších 7 krajích. Největší rozlohu zaujímaly chráněné krajinné oblasti (109 785 ha), dále přírodní rezervace (6 918 ha), národní přírodní rezervace (4 265 ha), přírodní památky (4 101 ha) a národní přírodní památky (1 860 ha).

Evropsky významné lokality se rozkládaly na 3 % rozlohy kraje, více než dvě pětiny byly soustředěny do okresů Mělník a Nymburk.

Podle soustavy Natura 2000 bylo ke konci roku 2025 v kraji 171 evropsky významných lokalit a 5 ptačích oblastí. Evropsky významné lokality se na rozloze kraje podílely 3,0 % a zaujímaly plochu 33 103 ha. Největší zastoupení měly v okresech Mělník a Nymburk, kam se soustředilo 43 % plochy evropsky významných lokalit kraje. Na Mělnicku zabíraly evropsky významné lokality devítinu území okresu (11,4 %), naopak nejmenší plochu vykázaly okresy Kutná Hora a Praha-východ, kde se podíl pohyboval pod 1 %.

Kartogram 4.1 Zvláště chráněná území v okresech k 31. 12. 2025

Pozn.: zahrnuty národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky; se zohledněním vzájemných překryvů chráněných území (bez započtení maloplošných ZCHÚ ležících na území velkoplošných ZCHÚ)

Na Rakovnicku se nacházela téměř polovina plochy ptačích oblastí celého kraje.

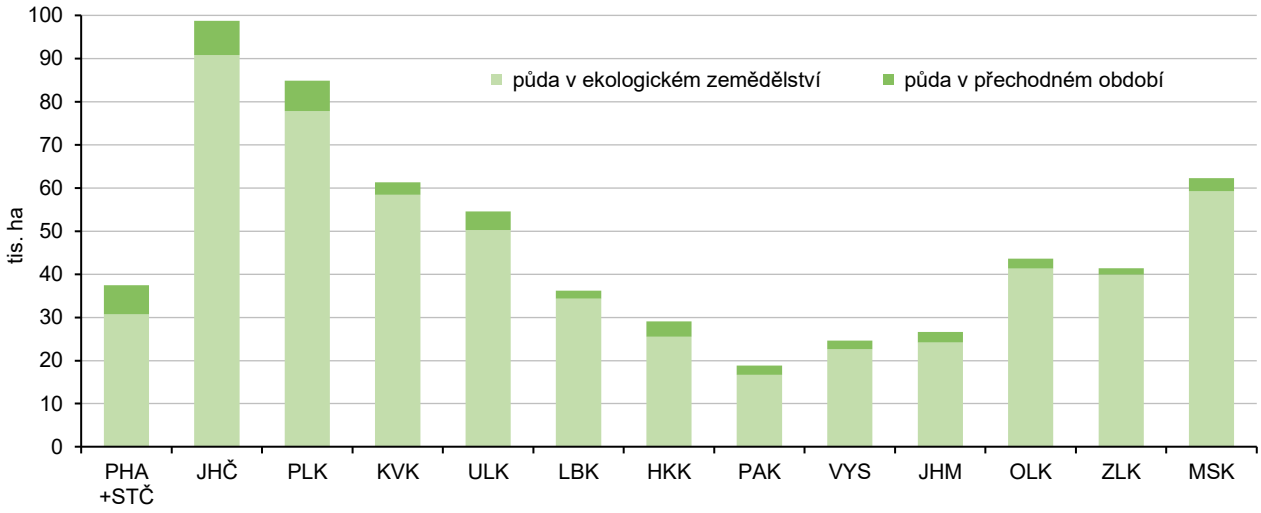
Ptačí oblasti se na rozloze kraje podílely 3,6 % a zaujímaly plochu 39 151 ha, nacházely se však pouze v 7 okresech. Dominantní postavení měl okres Rakovník, kam se soustředilo 46 % plochy ptačích oblastí celého kraje. Naopak žádná ptačí oblast se nenacházela v okresech Praha-východ, Praha-západ, Benešov, Kutná Hora a Mělník.

Ekologické zemědělství

Zastoupení ekologického zemědělství bylo v kraji (spolu s Prahou) celorepublikově nejnižší.

V roce 2025 hospodařili v kraji ekologičtí zemědělci na 30,6 tisíci hektarech, dalších 6,7 tisíc hektarů byla půda v přechodném období. Od roku 2011 se celková výměra půdy v ekologickém zemědělství a v přechodném období zvýšila 2,3krát, resp. o 21,2 tis. ha, jednalo se o nejvyšší relativní a 3. nejvyšší absolutní nárůst mezi kraji. Poslední meziroční nárůst 2025/2024 činil v kraji 8,9 %, nejvíce mezi kraji; rozloha se zvětšila o 3,1 tis. ha, což byla po Jihočeském kraji druhá nejvyšší hodnota. I když se v kraji rozloha půdy ekologického zemědělství v dlouhodobém pohledu výrazně zvyšovala, byl podíl plochy, na které se ekologicky hospodařilo, vůči rozloze zemědělské půdy kraje (kromě Prahy) nejnižší, a to 5,7 %. Průměrně se v České republice ekologicky hospodařilo na 14,8 % rozlohy zemědělské půdy. Největší podíly ploch ekologického zemědělství vykázaly kraje Karlovarský a Liberecký (49,0 %, resp. 26,0 %).

Graf 4.4 Výměra půdy v ekologickém zemědělství podle krajů k 31. 12. 2025

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

Podíl kraje na republikové rozloze půdy ekologického zemědělství byl sedmý nejnižší.

Ačkoli je Středočeský kraj největším krajem republiky, byl jeho podíl (6,0 %) na celorepublikové ploše půdy ekologického zemědělství mezi kraji 7. nejnižší. Nejnižší podíl zaznamenaly Praha a kraje Pardubický, Vysočina a Jihomoravský. Naopak nejvíce se na republikové rozloze půdy ekologického zemědělství podílely kraje Jihočeský (15,9 %) a Plzeňský (13,7 %). Vysoká byla ve Středočeském kraji plocha půdy v přechodném období, jednalo se o 3. nejvyšší podíl na republikové rozloze.

Vodovody a kanalizace

Podíl obyvatel zásobených vodou z veřejných vodovodů byl mezi kraji druhý nejnižší.

Podle výsledků šetření o vodovodech a kanalizacích bylo ve Středočeském kraji v roce 2025 zásobeno vodou z veřejných vodovodů 90,7 % obyvatel kraje. I když se toto procento v čase zvýšilo (v roce 2015 to bylo 84,6 %, v roce 2000 jen 72,3 %), dosahoval kraj v zásobení obyvatel veřejnou vodou druhého nejnižšího procenta mezi kraji (po kraji Plzeňském) a o 4,9 p. b. méně, než činil průměr ČR (95,6 %). Veškeré obyvatelstvo (100 %) bylo zásobeno vodou z veřejných vodovodů pouze v hl. m. Praze.

Ve Středočeském kraji se vyrobila čtvrtina republikového objemu pitné vody.

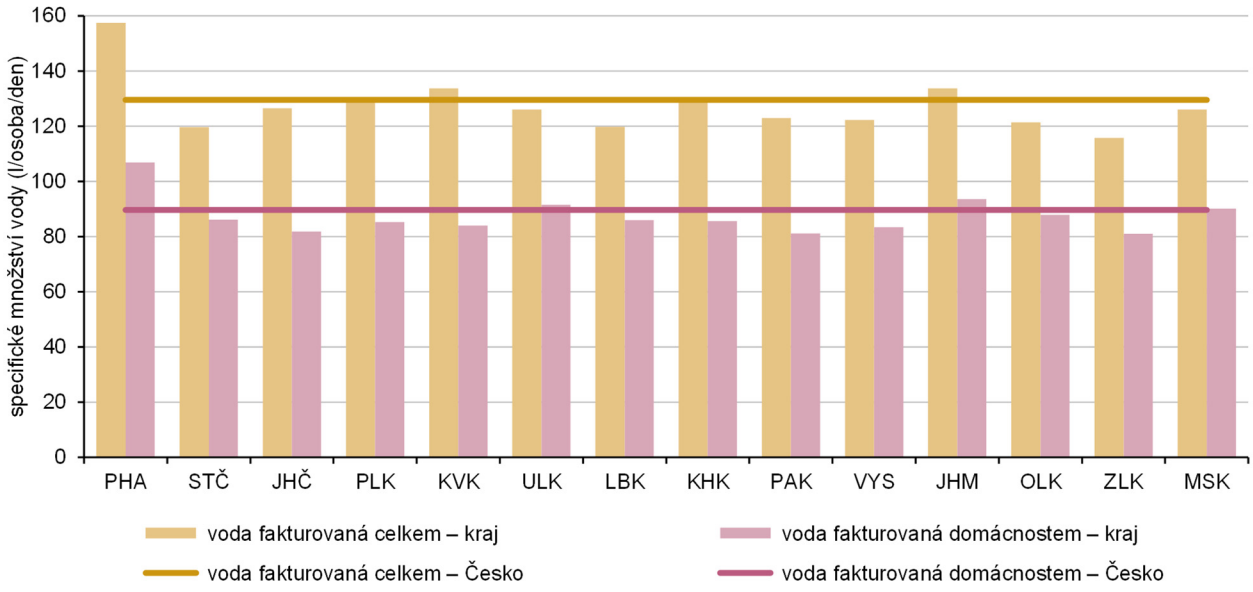
Ve Středočeském kraji se v roce 2025 vyrobilo 157,4 mil. m^3 pitné vody, což představovalo čtvrtinu (25,7 %) republikového objemu. Kraj slouží jako zásobárna pitné vody pro hlavní město, kde se naopak vyrobilo pitné vody ze všech krajů

nejméně (2,1 %). Spotřeba pitné vody (objem fakturované vody) dosáhla v roce 2025 v kraji 58,2 mil. m^3 a byla po Praze (80,4 mil. m^3) druhá nejvyšší. Voda fakturovaná domácnostem tvořila 72 % celkového množství vyfakturované pitné vody.

Denní spotřeba pitné vody na obyvatele byla mezi kraji šestá nejvyšší.

Průměrná denní spotřeba pitné vody na jednoho obyvatele kraje (specifické množství vody fakturovaného domácnostem) činila 86,1 litrů, což bylo o 3,5 litrů na den méně než celorepublikový průměr a mezi kraji šlo o šestou nejvyšší spotřebu. Nejvíce vody dlouhodobě spotřebovávají obyvatelé hlavního města; Praha byla jediný kraj, kde byla každoročně překročena hranice 100 l/os/den, v roce 2025 se jednalo konkrétně o 106,8 l/os/den. Nejnižší spotřeba je dlouhodobě patrná ve Zlínském kraji, v roce 2025 se jednalo o 81,0 l/os/den.

Graf 4.5 Specifické množství fakturované vody podle krajů v roce 2025

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci byl pod republikovým průměrem.

Středočeský kraj je typický svou sídelní rozdrobeností a vyšším podílem obyvatel žijících v malých, spíše venkovských sídlech. Z toho vyplývá nejen republikově nižší podíl domovního napojení na veřejné vodovody, ale také nižší napojenost domů na veřejnou kanalizační síť. V případě napojení na kanalizační síť však byla situace lepší, zde se kraj pohyboval v polovině krajského žebříčku, zatímco v případě veřejných vodovodů patřila napojenost mezi kraji k nejnižším. Ještě v roce 2000 byla na veřejnou kanalizaci napojena jen zhruba polovina obyvatel, v roce 2025 kanalizaci využívalo 88,7 % obyvatel kraje. To bylo o 2,1 p. b. méně než průměr ČR (90,8 %) a mezi kraji se jednalo o sedmý nejnižší podíl mezi kraji. Nejnižší napojenost vykázal Liberecký kraj (74,9 %). Kompletně byly na kanalizaci napojeny domy a jejich obyvatelstvo pouze v hl. m. Praze.

V provozu byl nejvyšší počet čističek odpadních vod ve srovnání s ostatními kraji, průměrná kapacita jednoho zařízení byla ale druhá nejnižší.

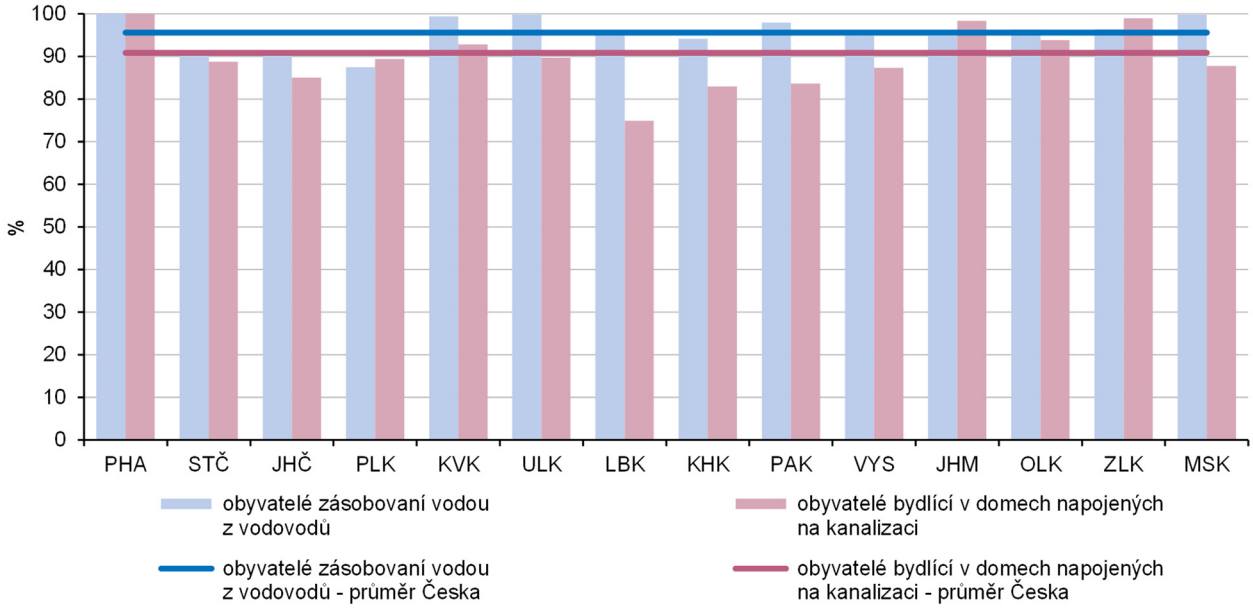
V rámci kanalizační sítě dlouhodobě dochází také k budování a připojování nových čističek odpadních vod (ČOV). Na území kraje bylo v roce 2025 těchto zařízení v provozu 725, tento počet představoval pětinu počtu ČOV celé republiky. Vzhledem k výrazně nejvyššímu počtu ČOV (725) mezi kraji (Jihočeský kraj 465, Jihomoravský 322) a zároveň až třetí nejvyšší celkové kapacitě ČOV byla výsledkem druhá nejnižší průměrná kapacita středočeských čističek mezi všemi kraji. Průměrná kapacita jednoho zařízení představovala 635 m^3/den, přičemž celorepublikový průměr se pohyboval na dvojnásobné hodnotě (1 326 m^3/den). Na prvním místě žebříčku stálo

hl. m. Praha s velkokapacitními čističkami, kde průměrná kapacita na zařízení představovala 27násobek republikového průměru či 57násobek průměrné kapacity středočeských ČOV. Úplně nejnižší průměrnou kapacitu vykázal Kraj Vysočina (517 m^3/den).

Kraj vykázal sedmý nejvyšší podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci s ČOV.

Podíl obyvatel trvale bydlících v domech napojených na kanalizaci s koncovkou ČOV odpovídal průměru Česka a byl mezi kraji sedmý nejvyšší (87,4 %). Nejnižší podíl zaznamenal kraj Liberecký (73,7 %), nejvyšší naopak hl. m. Praha (100 %).

Graf 4.6 Podíl obyvatel zásobovaných vodou a napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu podle krajů v roce 2025

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

Emise

Emise se v kraji dlouhodobě snižovaly, klesly pod průměr za Česko.

Podle emisní bilance Českého hydrometeorologického ústavu se produkce naměřených emisí hlavních znečišťujících látek podle Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší[10] (dále jen REZZO) v kraji dlouhodobě snižovaly. V posledních šesti letech 2019 až 2024 se emise všech základních znečišťujících látek pohybovaly v naprosté většině pod průměry za celou republiku.

Podíl kraje na republikové produkci oxidu uhelnatého byl druhý nejvyšší.

Na objemu emisí oxidu uhelnatého (CO) vyprodukovaného v roce 2024 na území kraje se z 89,4 % podílely stacionární zdroje (REZZO 1–3), v rámci nichž se z 93,7 % jednalo o malé stacionární zdroje (REZZO 3); zbývajících 10,6 % celkového množství vyprodukovaly mobilní zdroje (REZZO 4), zpravidla zastoupeny automobily. Na celorepublikové produkci oxidu uhelnatého ze všech zdrojů znečištění (REZZO 1–4) se kraj podílel v roce 2024 z 11,4 % (84 377,1 t), což bylo druhé nejvyšší množství po Moravskoslezském kraji (19,6 %). Z dlouhodobějšího

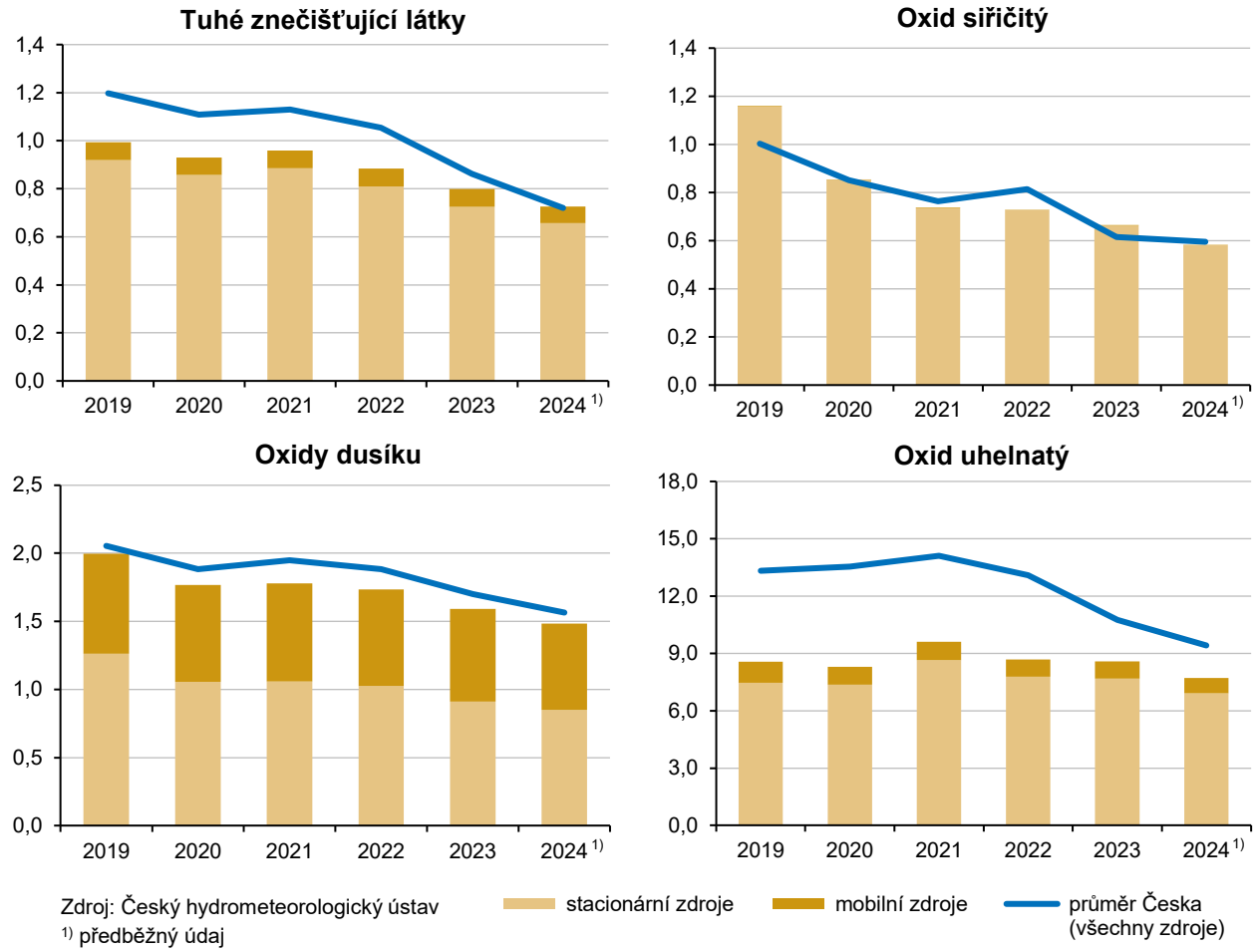
[10] REZZO: 1 – velké stacionární zdroje znečišťování, 2 – střední stacionární zdroje znečišťování, 3 – malé stacionární zdroje znečišťování, 4 – mobilní zdroje znečišťování

pohledu docházelo ke snižování množství emisí oxidu uhelnatého, v posledním sledovaném roce zaznamenalo historické minimum.

Měrné emise oxidu uhelnatého byly mezi kraji čtvrté nejvyšší.

V souvislosti s tímto vývojem se v kraji dlouhodobě (kolísavě) snižovaly také tzv. měrné emise, tzn. objem vyprodukovaného oxidu uhelnatého v přepočtu na plochu území (t/rok/km^2) až k hodnotě 7,72 t/km^2 v roce 2024, což byla historicky nejnižší hodnota v kraji. Jednalo se o nižší hodnotu, než činil celorepublikový průměr (9,42), i přesto se však jednalo o 4. nejhorší hodnotu mezi všemi kraji. Nejvíce postižený Moravskoslezský kraj dosáhl více než 3násobku (26,82 t/km^2) středočeské hodnoty. Druhé místo patřilo hl. m. Praze (22,87 t/km^2) a před Středočeským krajem se umístil ještě kraj Liberecký (7,95 t/km^2). Naopak nejméně zatíženým krajem oxidem uhelnatým v přepočtu na plochu území byl kraj Karlovarský (3,96 t/km^2). Trvalý výrazný pokles naměřených emisí CO zaznamenaný již od roku 2005 (za který jsou k dispozici relevantní data) byl zaznamenán u mobilních zdrojů REZZO 4 (tj. především silniční a motorová vozidla); mezi lety 2005 a 2024 se jednalo o 78,8% pokles.

Graf 4.7 Měrné emise základních znečišťujících látek podle zdroje znečištění ve Středočeském kraji (t/km^2)

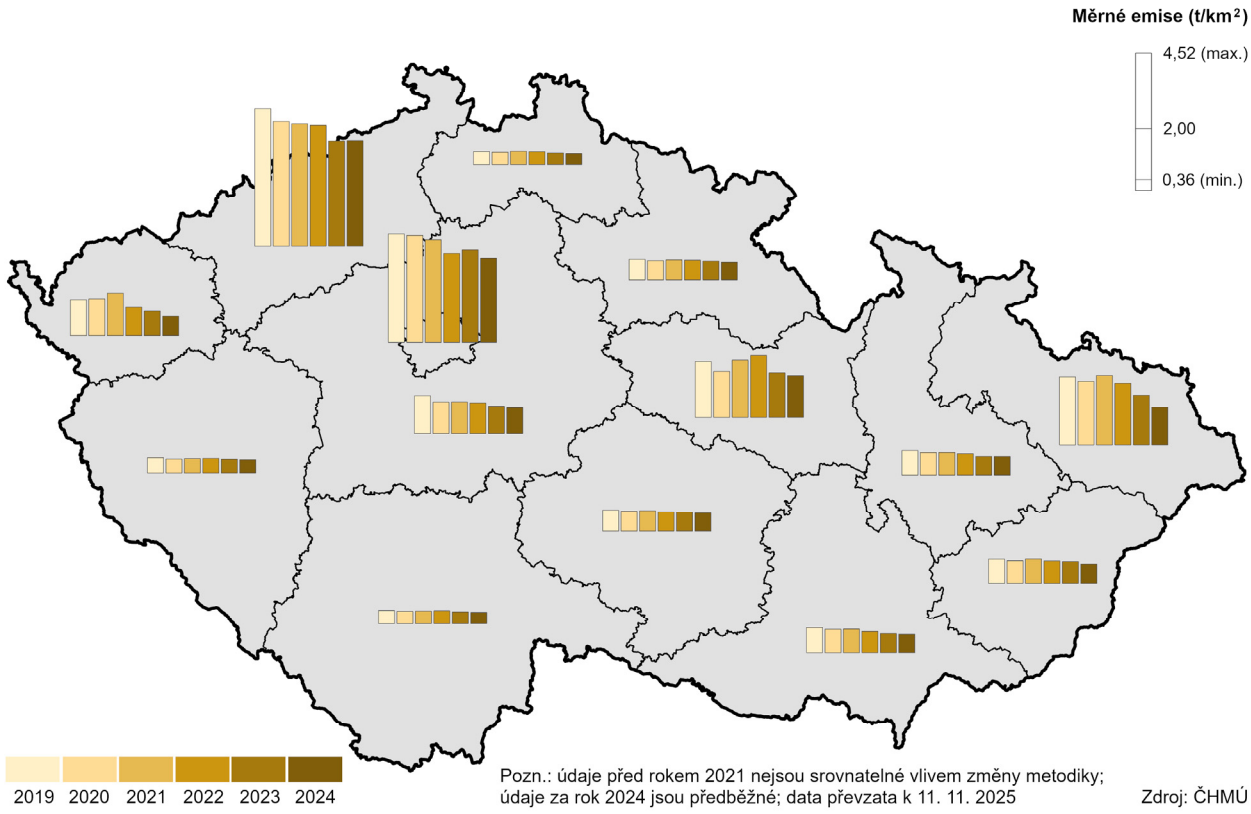
Zdroj: Český hydrometeorologický ústav
1) předběžný údaj

Měrné emise oxidu siřičitého byly mezi kraji čtvrté nejvyšší.

U produkce emisí oxidu siřičitého (SO_2) docházelo v kraji rovněž k postupnému snižování. V porovnání s rokem 2005 byl v roce 2024 zaznamenán stav škodlivin (REZZO 1–4) o 71,3 % nižší. Podílem 13,6 % (6 368,6 t) na objemu celorepublikových emisí oxidu siřičitého se Středočeský kraj řadil spolu s krajem Moravskoslezským v roce 2024 na 2. místo za kraj Ústecký (34,2 %). Dosažené

měrné emise na území kraje se v roce 2024 (0,58 t/km^2) pohybovaly lehce pod celorepublikovým průměrem (0,59) a mezi kraji se jednalo o čtvrtou nejvyšší hodnotu. První místo patřilo Ústeckému kraji (3,00 t/km^2), nejlepší situace panovala naopak v kraji Jihomoravském (0,10 t/km^2). Na vzniku emisí oxidu siřičitého měly v kraji nejvyšší podíl (61,6 %) velké a střední stacionární zdroje (REZZO 1+2).

Kartogram 4.2 Emise oxidů dusíku (REZZO 1–3) v krajích v letech 2019 až 2024

Hodnota měrných emisí oxidů dusíku byla mezi kraji pátá nejvyšší.

Trvalý meziroční pokles naměřených emisí byl od roku 2005 zaznamenán na území kraje také u oxidů dusíku (NO_x); v období 2005–2024 se emise škodlivin snížily o 54,9 %. Podílem 13,2 % (16 221,4 t) na celkovém objemu celorepublikových emisí se Středočeský kraj řadil v roce 2024 na druhé místo po kraji Ústeckém (17,8 %). Hodnota měrných emisí oxidů dusíku na území kraje byla v posledním sledovaném roce 2024 (1,48 t/km^2) v porovnání s celorepublikovou bilancí (1,56 t/km^2) podprůměrná a mezi kraji ale pátá nejvyšší. Výrazně nejvyšší hodnota byla dosažena v hl. m. Praze (14,31 t/km^2), nejméně zatíženým krajem oxidy dusíků byl naopak kraj Jihočeský (0,72 t/km^2). Na znečištění ovzduší NO_x se nejvíce (42,8 %) podílely mobilní zdroje (REZZO 4).

Objem emisí tuhých látek posledních 10 let klesal. Středočeský kraj vykázal nejvyšší podíl na celorepublikovém objemu emisí tuhých látek mezi kraji.

Trend poklesu naměřených hodnot emisí byl zaznamenán také v případě tuhých látek, ale až od roku 2015. Do roku 2024 pak došlo k poklesu o 59,7 %. Podíl 14,0 % (7 936,2 t) na celorepublikovém množství emisí tuhých látek v roce 2024 byl nejvyšší mezi všemi kraji. Naměřená hodnota 0,73 t/km^2 byla nad průměrem republiky (0,72 t/km^2) a čtvrtá nejvyšší mezi kraji. Nejvíce emisí tuhých látek připadalo na plochu území v hl. m. Praze (2,50 t/km^2), naopak nejméně v Jihočeském kraji (0,40 t/km^2). Na znečištění ovzduší tuhými látkami se nejvíce (83,5 %) podílely malé stacionární zdroje (REZZO 3).

Odpady

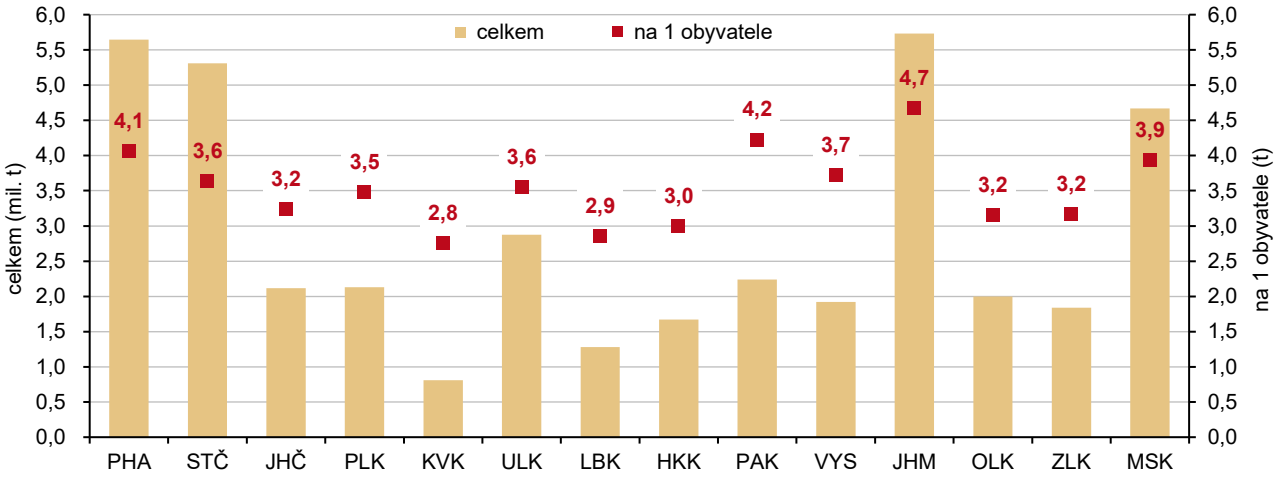
Produkce odpadu od roku 2017 vzrostla, mezi kraji byla 3. nejvyšší.

Na území Středočeského kraje bylo v roce 2024 vyprodukováno 5 308,0 tis. tun odpadu, což představovalo 13,2% podíl na celkovém množství vyprodukovaného odpadu v Česku a 3. nejvyšší podíl mezi kraji. Od roku 2017, kdy došlo ke změně metodiky, a data jsou srovnatelná, vzrostlo množství produkovaných odpadů o 16,2 %. K nárůstům docházelo každoročně, výjimkou bylo nepatrné snížení produkce odpadů v roce 2020 (o 0,2 %) a 2,7% pokles v posledním sledovaném roce 2024. Nejvíce se na republikové produkci odpadů podílel Jihomoravský kraj (14,3 %), který zároveň zaznamenal od roku 2017 nejvyšší absolutní a 3. nejvyšší relativní nárůst. Pouze tři kraje vykázaly v roce 2024 nižší produkci odpadů ve srovnání s rokem 2017, nejvýrazněji poklesla produkce v krajích Plzeňském (o 15,0 %) a Olomouckém (o 12,7 %), nepatrně v kraji Ústeckém (o 0,3 %).

Na středočeského obyvatele připadlo menší množství odpadu než na průměrného obyvatele Česka.

Při přepočtu vycházelo v roce 2024 na jednoho středočeského obyvatele 3 637 kg odpadu, což byla hodnota pod republikovým průměrem (3 697 kg/obyv.), zároveň ale 6. nejvyšší mezi kraji. Nejvíce bylo vyprodukováno v Jihomoravském (4 678 kg/obyv.) a Pardubickém kraji (4 230 kg/obyv.); nejméně naopak v krajích Karlovarském (2 756 kg/obyv.) a Libereckém (2 853 kg/obyv.).

Graf 4.8 Produkce odpadů celkem podle krajů v roce 2024

Produkce komunálního odpadu vzrostla, nárůst byl mezi kraji nadprůměrný.

Ve Středočeském kraji bylo v roce 2024 vyprodukováno 823,6 tis. tun komunálního odpadu, jeho množství oproti roku 2017 vzrostlo o 15,3 %, resp. o 109,4 tis. tun. Produkce komunálního odpadu byla v roce 2024 vyšší ve srovnání s rokem 2017 ve všech krajích, nejvyšší relativní i absolutní nárůsty vykázaly kraje Moravskoslezský (o 27,6 %, resp. o 167,0 tis. t) a Jihomoravský (o 24,1 %, resp. 125,2 tis. t). Naopak nejméně vzrostla produkce v krajích Královéhradeckém (o 0,9 %) a Vysočina (o 3,8 %).

Podíl kraje na republikové produkci komunálního odpadu byl mezi kraji nejvyšší.

Podíl středočeského komunálního odpadu na republikovém množství byl v roce 2024 vyšší (14,0 %) než v případě vyprodukovaného odpadu celkem a zároveň nejvyšší mezi všemi kraji. Druhé místo patřilo Moravskoslezskému kraji (13,1 %) a třetí místo obsadilo hl. m. Praha (11,4 %).

Množství komunálního odpadu na 1 obyvatele bylo mezi kraji 4. nejvyšší.

Na jednoho obyvatele připadalo 4. největší množství komunálního odpadu mezi kraji (564 kg) po krajích Moravskoslezském (651 kg), Olomouckém (596 kg) a Pardubickém (583 kg), nejméně to bylo v krajích Libereckém a hl. m. Praha (482 kg, resp. 485 kg). Republikový průměr činil 541 kg/obyv. Množství komunálního odpadu připadající na jednoho obyvatele vzrostlo od roku 2017 ve všech krajích

s výjimkou Prahy, která si tak nejvýrazněji vylepšila postavení na mezikrajském žebříčku. Zatímco v roce 2017 byla produkce na obyvatele v hlavním městě 2. nejvyšší, v roce 2024 naopak 2. nejnižší. Středočeský kraj si vylepšil svou pozici o tři příčky v podobě poklesu produkce komunálního odpadu na obyvatele z úplně nejvyšší hodnoty v roce 2017 na 4. nejvyšší v roce 2024.

Podíl domácností na produkci komunálního odpadu v kraji byl vyšší než průměr za Česko.

Většina komunálního odpadu pocházela z domácností, celorepublikový průměr činil 83,4 %. Ve Středočeském kraji byly zdrojem komunálního odpadu domácnosti z 86,7 %, jednalo se o 4. nejvyšší podíl mezi kraji. Nejvíce se domácnosti podílely na produkci komunálního odpadu ve Zlínském a Moravskoslezském kraji (88,0 %, resp. 87,5 %), nejméně naopak v hl. m. Praze a Jihomoravském kraji (74,4 %, resp. 78,2 %).

Výdaje na ochranu životního prostředí

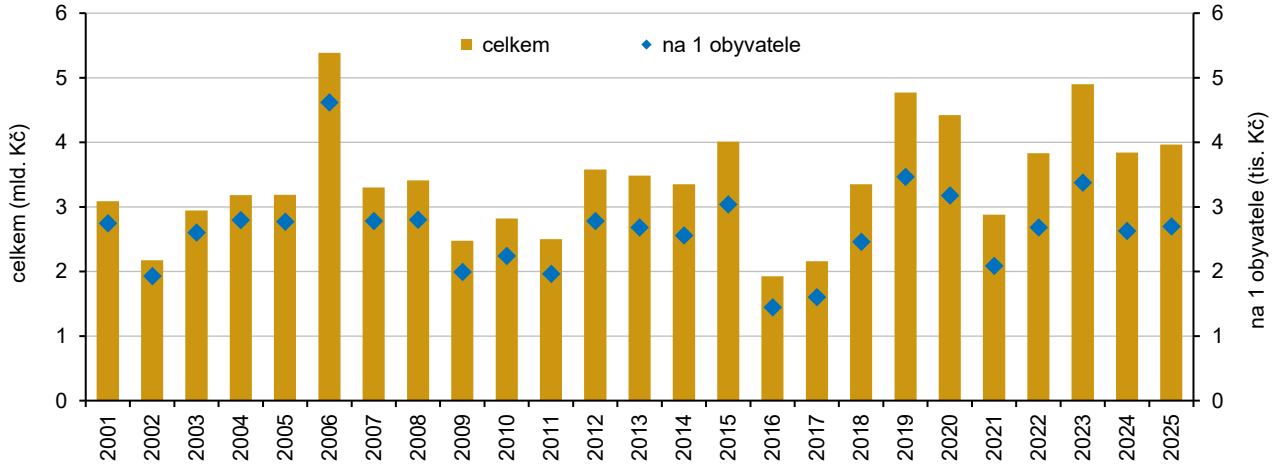
Výdaje na ochranu životního prostředí byly 6. nejvyšší od roku 2001.

V roce 2025 dosáhly pořízené investice na ochranu a obnovu životního prostředí podle místa investice ve Středočeském kraji 3 968,2 mil. Kč, což byla vyšší hodnota, než činil roční průměr pořízených investic za posledních 25 let (3,4 mld. Kč) a 6. nejvyšší hodnota za toto období. Během 25letého období bylo patrné meziroční kolísání na obě strany v intervalu mezi 1,93 mld. Kč (v roce 2016) a 5,39 mld. Kč (v roce 2006).

Do Středočeského kraje směřoval 4. nejvyšší objem investic na ochranu životního prostředí.

Z celkového republikového objemu investic na ochranu a obnovu životního prostředí v roce 2025 (41,15 mld. Kč) byl do Středočeského kraje soustředěn 4. nejvyšší objem mezi kraji (9,6 %, 3,97 mld. Kč). Více investic plynulo do Moravskoslezského kraje (16,5 %, 6,79 mld. Kč), Jihomoravského kraje (11,3 %, 4,67 mld. Kč) a hl. m. Prahy (10,8 %, 4,43 mld. Kč). Nejnižší podíl na republikovém objemu investic vykázal kraj Karlovarský (1,1 %).

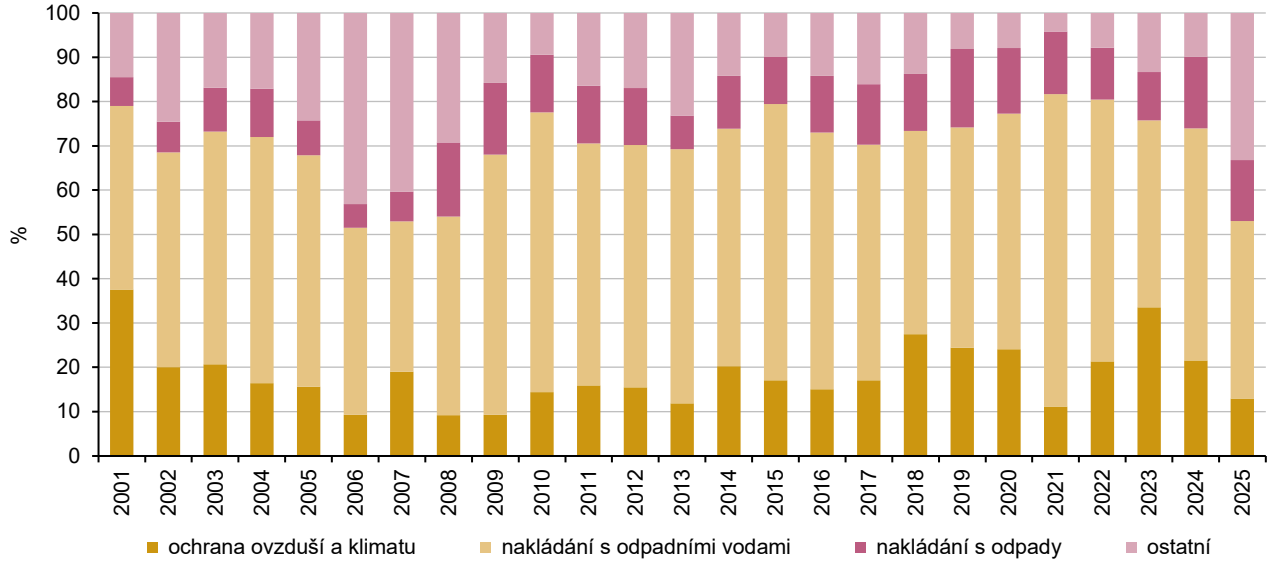
Graf 4.9 Investice na ochranu životního prostředí podle místa investice ve Středočeském kraji

Hodnota investic v přepočtu na jednoho obyvatele byla mezi kraji třetí nejnižší.

Na jednoho středočeského obyvatele připadla v roce 2025 částka 2 700 Kč pořízených investic na ochranu životního prostředí investovaných přímo v kraji, což byla ve srovnání s ostatními kraji třetí nejnižší hodnota nacházející se pod průměrem za Česko (3 778 Kč). Nejvíce investic v přepočtu na jednoho obyvatele plynulo do ochrany životního prostředí v Moravskoslezském (5 763 Kč), Jihočeském (5 067 Kč) a Ústeckém kraji (4 805 Kč). Nejméně se naopak v přepočtu na obyvatele investovalo v kraji Karlovarském (1 535 Kč) a Libereckém (2 464 Kč).

Graf 4.10 Investice na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora ve Středočeském kraji

Investoři sídlící v kraji investovali v posledních sedmi letech nejvíce v oblasti nakládání s odpadními vodami.

V případě investorů se sídlem v kraji bylo v roce 2025 vynaloženo 3,22 mld. Kč investic na ochranu a obnovu životního prostředí. Před rokem 2016 docházelo k meziročním nárůstům těchto investic, v roce 2016 ale zaznamenaly investice strmý pád na 44 % roku 2015. V dalších letech se však opět obnovil růst a objem investic třikrát za sebou meziročně stoupl. V letech 2020 až 2025 docházelo ke kolísání hodnoty investic kolem 3 mld. Kč. Většinu investic na ochranu životního prostředí investorů sídlících v kraji tvořily v průměru let 2019 až 2025 investice na nakládání s odpadními vodami (51,8 %), dále na ochranu ovzduší a klimatu (21,6 %) a nakládání s odpady (14,1 %). Výrazněji dominovaly investice na nakládání s odpadními vodami už jen v Kraji Vysočina (70,3 %), v Karlovarském (55,7 %) a v Olomouckém kraji (55,3 %). Investice do ochrany ovzduší a klimatu dominovaly v Jihočeském kraji, kde tvořily více než polovinu všech investic (56,6 %). Nakládání s odpady dosáhlo nejvyššího podílu v Královéhradeckém kraji (37,5 % celokrajských investic).

Stejně jako ve Středočeském kraji dominovaly u dalších 8 krajů investice do nakládání s odpadními vodami.

Celkově největší podíl investic na ochranu životního prostředí pocházel v roce 2025 od investorů sídlících v hl. m. Praze (24,9 %, 10,24 mld. Kč), Moravskoslezském kraji (13,6 %, 5,59 mld. Kč), Jihomoravském kraji (11,0 %, 4,55 mld. Kč) a Středočeském kraji (7,8 %, 3,22 mld. Kč). Z hlediska struktury konkrétního účelu investic na ochranu životního prostředí podle kraje investora byly patrné rozdíly mezi jednotlivými kraji. Celkem v devíti krajích směřoval v roce 2025 největší objem investic do nakládání s odpadními vodami, ve dvou krajích do ochrany ovzduší a klimatu a ve třech do nakládání s odpady.

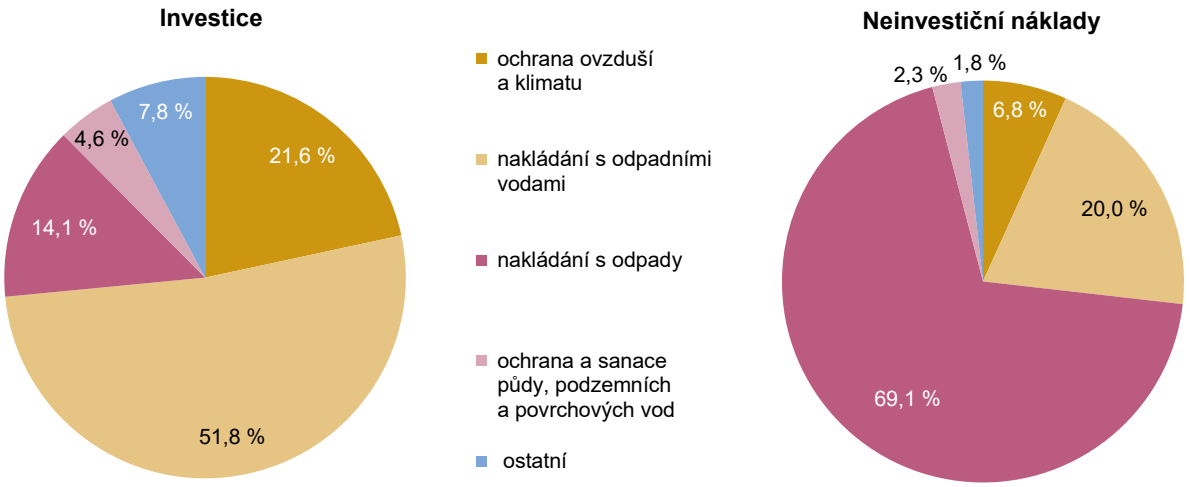
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí dosáhly v roce 2025 rekordní hodnoty.

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora ve Středočeském kraji během posledních deseti let výrazně rostly a vystoupaly na historicky nejvyšší hodnotu, kterou bylo 12,42 mld. Kč v roce 2025. Historicky nejvyšší byla také hodnota neinvestičních nákladů přepočtená na obyvatele, a to 8 454 Kč v roce 2024, což odpovídalo 7. místu mezi všemi kraji. Vzhledem k celorepublikové hodnotě (10 116 Kč) se jednalo o podprůměr, to bylo ale ovlivněno výrazně vyšší hodnotou neinvestičních nákladů v hl. m. Praze (18 764 Kč), která republikový průměr směrem nahoru vychýlila. Nejnižší objem neinvestičních nákladů na obyvatele vykázal Kraj Vysočina (5 896 Kč).

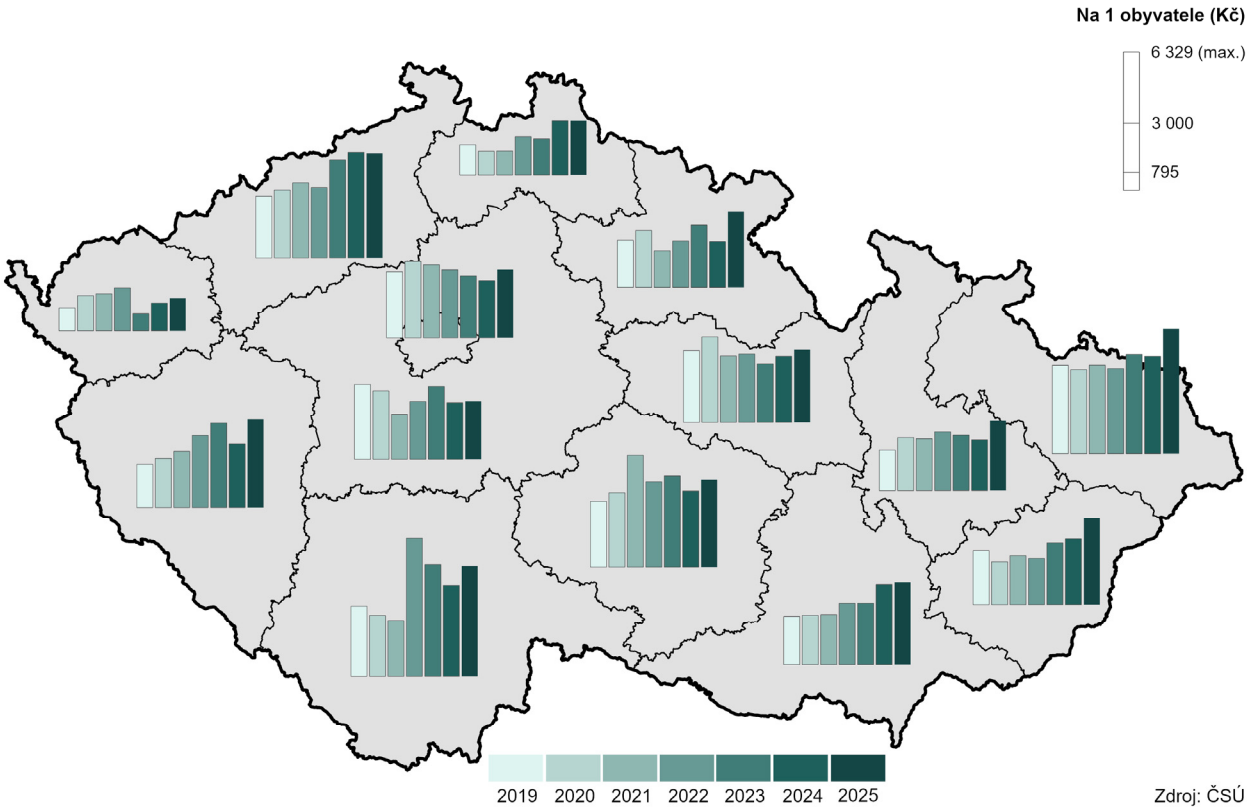
Neinvestiční náklady byly nejčastěji spojeny s nakládáním s odpady.

Většina neinvestičních nákladů byla na rozdíl od investic spojena s nakládáním s odpady (69,1 % představující průměr let 2019 až 2025). Na druhém místě stálo nakládání s odpadními vodami (20,0 %) a na třetím ochrana ovzduší a klimatu (6,8 %). Toto rozložení se v jednotlivých letech výrazně neměnilo.

Graf 4.11 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora a podle účelu ve Středočeském kraji (průměr let 2019 až 2025)

Kartogram 4.3 Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v krajích v letech 2019 až 2025

5. Mezikrajské srovnání

Krajské uspořádání v současné podobě bylo ustanoveno v roce 2000. V průběhu let doznalo jen mírných územních změn. Na začátku roku 2005 přešlo 25 obcí z Kraje Vysočina do Jihomoravského kraje a 3 obce z Moravskoslezského kraje do Olomouckého. A počátkem roku 2016 se mírně změnilo území několika krajů v souvislosti s úpravou území vojenských újezdů.

Demografický, sociální i ekonomický vývoj v tomto období do značné míry kopíroval republikové trendy, ale mezi kraji docházelo k rozdílům. Ve většině krajů došlo k výrazným demografickým změnám, prodloužila se naděje dožití a pokračovalo stárnutí populace. Růst populace se nicméně týkal především Středočeského kraje, hl. m. Prahy a Jihomoravského kraje. V posledních letech lze napříč kraji pozorovat také nárůst počtu osob v předčasném starobním důchodu. Z pohledu struktury hrubé přidané hodnoty dochází dlouhodobě ve všech regionech k vzestupu služeb zejména na úkor průmyslu. Z pohledu životního prostředí lze konstatovat, že kvalita ovzduší se za posledních 25 let všeobecně zlepšila.

Demografický vývoj

Počet obyvatel nejvýrazněji vzrostl ve Středočeském kraji a v Praze.

Populační růst zaznamenalo v letech 2001 až 2025 deset ze čtrnácti krajů. Nejvyšší přírůstky zaznamenaly kraj Středočeský (o 381,0 tis. osob) a hl. m. Praha (o 335,4 tis.), jejichž společný podíl na populaci Česka vzrostl z 22,4 % na 26,4 %. S výrazným odstupem následoval kraj Jihomoravský (o 100,6 tis.). Naopak největší úbytek postihl kraj Moravskoslezský (o 71,2 tis.). Méně obyvatel než v roce 2001 měly na konci sledovaného období také kraje Zlínský, Olomoucký a Karlovarský.

Rozdíly mezi kraji určovalo především stěhování.

Přirozená měna měla v celém čtvrtstoletí kladnou bilanci pouze v hl. m. Praze a kraji Středočeském. V souhrnu za Česko zemřelo o 157,0 tis. lidí více, než se narodilo. Naproti tomu migrace zvýšila počet obyvatel země o 1,09 mil. osob a kladné migrační saldo vykázaly všechny kraje s výjimkou Moravskoslezského. Nejvyšší přírůstky stěhováním náležely kraji Středočeskému (374,7 tis. osob) a hl. m. Praze (316,6 tis. osob). Demografický vývoj v závěru sledovaného období výrazně ovlivnily epidemie koronaviru a válka na Ukrajině. První z nich se projevila zejména ve statistice zemřelých, kdy v roce 2021 zemřelo nejvíce obyvatel od konce 2. světové války, druhá především mimořádným růstem imigrace, kdy vlivem přílivu uprchlíků z Ukrajiny vzrostl počet obyvatel ve všech krajích.

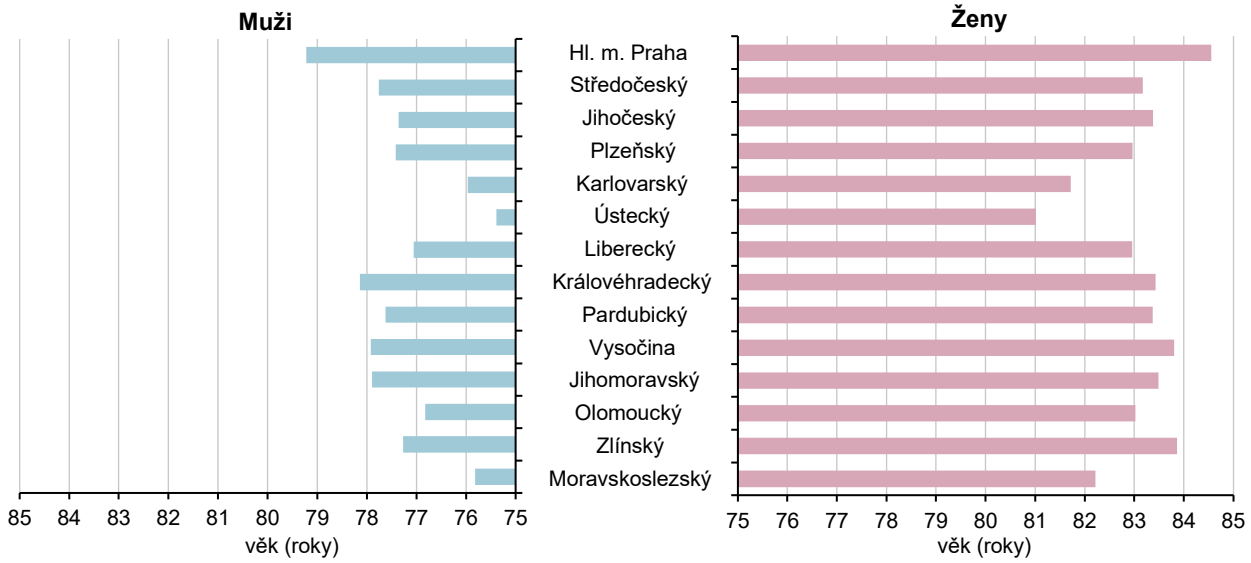
V roce 2025 přirozeně ubylo obyvatel ve všech 14 krajích.

V závěru sledovaného období se záporný přirozený přírůstek stal společným rysem všech regionů. Výrazně se na něm podílel pokles porodnosti, který v roce 2025 vyústil v historicky nejnižší počet 77,6 tis. živě narozených dětí. V témže roce zemřelo v Česku o 35,7 tis. osob více, než se narodilo. Celkový počet obyvatel přesto vzrostl o 6,3 tis., protože kladné saldo stěhování dosáhlo 42,0 tis. osob. Populační růst tak byl stále více závislý na migraci; bez ní by počet obyvatel klesal ve všech krajích.

Nejvyšší naději dožití mají muži i ženy v Praze.

Prodlužování života je jeden z nejvýraznějších pozitivních trendů posledního čtvrtstoletí. Naděje dožití při narození se zvýšila ve všech krajích u mužů i žen, přičemž rychleji rostla u mužů a rozdíl mezi pohlavími se mírně zmenšil. V letech 2024 až 2025 byla nejvyšší v hl. m. Praze: 79,2 roku u mužů a 84,6 roku u žen. Nejnižší hodnoty vykázal kraj Ústecký (75,4 roku u mužů a 81,0 roku u žen). Nízké hodnoty charakterizují dlouhodobě také kraje Moravskoslezský a Karlovarský.

Graf 5.1 Naděje dožití při narození podle pohlaví v krajích v letech 2024−2025

Nejrychleji stárla populace kraje Karlovarského a Moravskoslezského.

Stárnutí obyvatelstva zůstalo trvale působícím trendem napříč celým obdobím. Průměrný věk se mezi roky 2001 a 2025 zvýšil ve všech krajích, a to o 0,7 až 6,3 roku. Nejrychleji rostl v Karlovarském a Moravskoslezském kraji, tedy v regionech s dlouhodobě nepříznivou migrační bilancí. Nejpomaleji stárly populace v hl. m. Praze a kraji Středočeském.

V roce 2025 byla nejstarší populace ve Zlínském kraji, nejmladší ve Středočeském kraji a Praze.

V roce 2025 dosáhl průměrný věk obyvatel Česka 43,3 roku. Nejvyšší byl v kraji Zlínském (44,4 roku), následovaly kraje Karlovarský, Královéhradecký a Moravskoslezský. Na opačném pólu se nacházely se shodnou hodnotou 42,0 roku kraj Středočeský a hl. m. Praha. Ještě na začátku období přitom hlavní město patřilo k nejstarším regionům; to změnila zejména dlouhodobě intenzivní migrace mladších věkových skupin.

Index stáří vzrostl téměř ve všech krajích; nejvyšší je v kraji Karlovarském.

Proměnu věkové struktury dobře vystihuje index stáří, tedy počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 až 14 let. V roce 2025 dosáhl nejvyšší hodnoty v kraji Karlovarském (159,7), zatímco nejnižší zůstal v kraji Středočeském (113,0). Právě zde senioři početně převýšili děti až v roce 2015 jako v posledním kraji republiky. Výjimečný vývoj zaznamenala Praha, kde se index stáří za celé čtvrtstoletí zvýšil jen nepatrně ze 122,3 na 123,1.

Populační růst se stále více koncentruje do zázemí velkých center.

Dlouhodobé změny zvýraznily rozdíly mezi jednotlivými částmi republiky. Největší populační zisky se soustředily do Prahy, jejího středočeského zázemí a do Jihomoravského kraje, zatímco zejména východní regiony čelily úbytku obyvatel a rychlejšímu stárnutí. Kraje s kladnou bilancí jsou ale v růstu populace závislé na kladném migračním saldu, které kompenzuje stále méně příznivý vývoj přirozené měny obyvatelstva.

Všechny kraje spojuje prodlužování lidského života.

Přes rozdílné populační trendy mají kraje jeden společný pozitivní rys: lidé se dožívají vyššího věku než na začátku tohoto století. Pro další demografický vývoj však bude zásadní, zda se podaří zmírnit dlouhodobý pokles porodnosti a jak se budou vyvíjet migrační proudy. Právě jejich kombinace bude rozhodovat o budoucím počtu obyvatel i tempu stárnutí jednotlivých regionů.

Sociální vývoj

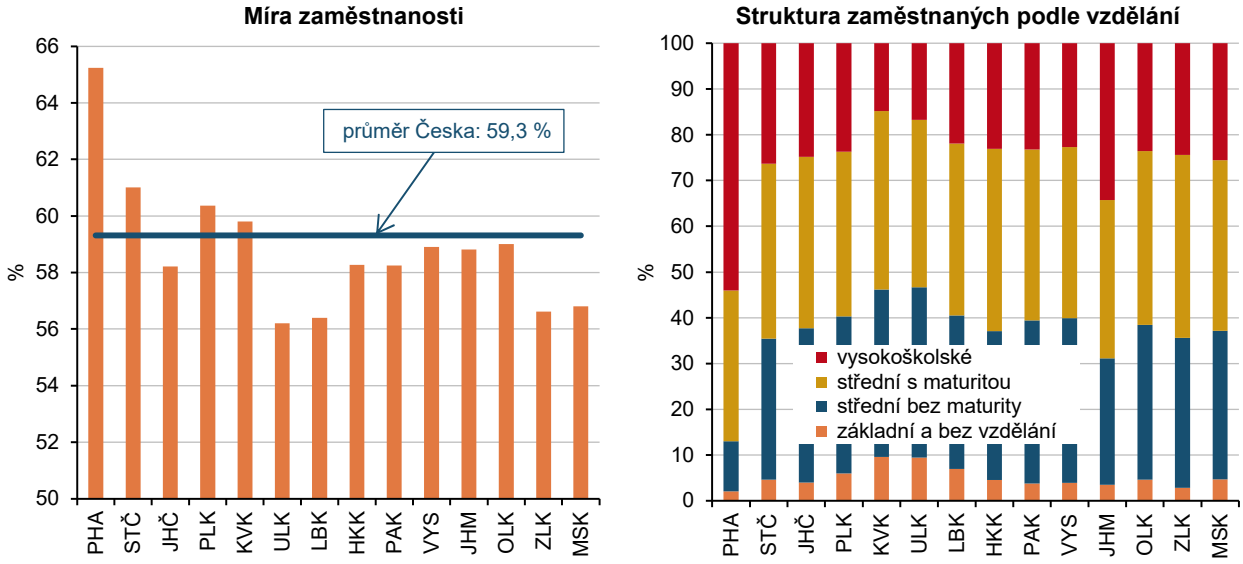
Oživení trhu práce a růst míry zaměstnanosti pokračuje, v čele je opět hl. město Praha a Středočeský kraj.

Mezi ekonomickým, demografickým vývojem a trhem práce existuje velmi úzká souvislost a jakákoliv změna v jedné z těchto oblastí ovlivní po určité době oblasti ostatní. Růst zaměstnanosti v letech 2014–2019 přerušila v roce 2020 rozsáhlá protiepidemická opatření. Celková míra zaměstnanosti tehdy meziročně klesla o 0,9 p. b., na propadu se podílely výrazněji ženy (pokles o 1,1 p. b.) než muži (pokles o 0,8 p. b.).

Postupné uvolňování restrikcí v roce 2021 přineslo oživení, které se však projevilo v jednotlivých regionech různě. Zatímco v osmi krajích zaměstnanost stále klesala (nejvíce v Karlovarském o 1,7 p. b.), Jihočeský kraj zaznamenal nárůst o 0,8 p. b. Růstový trend pokračoval i v dalších letech.

Data z roku 2025 pozitivní vývoj potvrzují, míra zaměstnanosti vzrostla o 0,3 p. b. na 59,3 %. Za tímto výsledkem stály především ženy s průměrným meziročním nárůstem o 1,5 p. b., zatímco zaměstnanost mužů klesla o 1,0 p. b. Z regionů vykázalo nejvyšší míru zaměstnanosti tradičně hl. město Praha (65,2 %) a Středočeský kraj (61,0 %), naopak nejnižší hodnoty zaznamenal kraj Ústecký (56,2 %) a Liberecký (56,4 %).

Graf 5.2 Míra zaměstnanosti a struktura zaměstnaných osob podle vzdělání v krajích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Podíl zaměstnaných se středoškolským vzděláním s maturitou roste, podíl zaměstnaných bez maturitní zkoušky má klesající tendenci.

Úroveň dosaženého vzdělání přímo určuje míru ekonomického zapojení obyvatel, což významně ovlivňuje celkovou zaměstnanost. Za uplynulou dekádu prošla vzdělanostní struktura zaměstnaných ve všech krajích výraznou proměnou. Podíl pracovníků se základním vzděláním a středním vzděláním bez maturity dlouhodobě klesá ve prospěch maturitních a vysokoškolských oborů. Nejnovější data z roku 2025 potvrzují pokračující úbytek zaměstnaných osob se středním vzděláním bez maturity. Ten se nejvýrazněji projevil v Libereckém kraji (o 4,0 p. b.), který zároveň zaznamenal největší nárůst zaměstnaných s maturitou (o 2,3 p. b.). Naopak podíl vysokoškoláků na trhu práce v Česku mírně vzrostl, a to nejvíce ve Středočeském kraji (o 2,9 p. b.). Zcela opačný trend vykázal v roce 2025 Karlovarský kraj, kde podíl zaměstnaných osob s vysokoškolským diplomem poklesl oproti roku 2024 o téměř 4 procentní body.

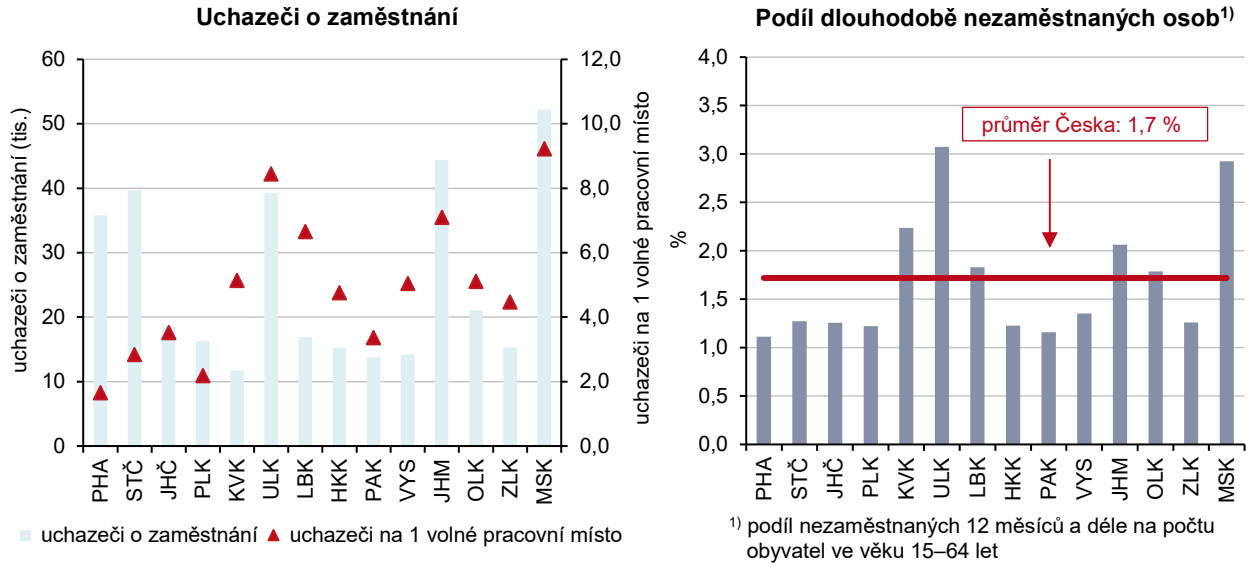
Zaměstnanost v sektoru služeb se dlouhodobě zvyšuje.

Vývoj celkové zaměstnanosti v Česku byl provázen pokračujícími změnami v odvětvové skladbě pracujících. Klíčovým sektorem z hlediska zaměstnanosti zůstávají služby (terciér), jejichž podíl na celkovém počtu pracujících dlouhodobě roste, regionální rozdíly jsou však výrazné. Významný vliv na průměrnou zaměstnanost ve službách v Česku má zejména hl. město Praha, kde dlouhodobě pracuje ve službách více než 80 % zaměstnaných osob (85,1 % v roce 2025). V ostatních krajích působila ve službách více než polovina zaměstnaných. V primárním sektoru, zaměřeném na zemědělství, lesnictví a rybářství zaznamenal nejvyšší podíl zaměstnaných Kraj Vysočina (7,3 %). Nejvyšší podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru, tj. v průmyslu a stavebnictví, evidoval Zlínský a Pardubický kraj (43,1 %; resp. 42,5 %).

Nezaměstnanost v krajích v roce 2025 rostla.

Z dlouhodobého hlediska podíl nezaměstnaných osob v Česku rostl od roku 2007 a maxima dosáhl v roce 2013. Následně se ve všech krajích snižoval a ve většině z nich dosáhl minimálních hodnot v letech 2018 a 2019. Od roku 2022 lze opět sledovat postupný růst nezaměstnanosti. Ke konci roku 2025 činil podíl nezaměstnaných osob v Česku 4,78 %. V mezikrajském srovnání se pohyboval od 3,58 % v hl. m. Praze po 7,11 % v Ústeckém kraji. Nadprůměrný podíl nezaměstnaných osob vykázaly rovněž Moravskoslezský či Karlovarský kraj. Pod celorepublikovým průměrem se pohybovalo celkem 8 krajů, například Plzeňský, Pardubický nebo Středočeský kraj.

Graf 5.3 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a dlouhodobá nezaměstnanost v krajích k 31. 12. 2025

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Dlouhodobě nezaměstnaní tvořili 1,7 % obyvatel v produktivním věku.

Dlouhodobě nezaměstnaní, tedy osoby s délkou evidence na úřadu práce delší než 12 měsíců, tvořili v roce 2025 v Česku 1,7 % obyvatel ve věku 15–64 let. Nejvyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných evidovaly kraje Ústecký (3,1 %) a Moravskoslezský (2,9 %). Naopak nejnižší podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob vykázalo hl. m. Praha (1,1 %) a pouze o desetinu procentního bodu vyšší hodnoty zaznamenaly kraje Pardubický, Plzeňský a Královéhradecký.

Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 4,1 uchazeče o zaměstnání.

Ke konci roku 2025 bylo v Česku evidováno 87 422 volných pracovních míst. Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 4,1 uchazeče o zaměstnání.

Nejpříznivější situace byla v hl. m. Praze, kde na jedno volné pracovní místo připadalo 1,6 uchazeče, zatímco v Moravskoslezském kraji 9,2 uchazeče. Vysoký počet uchazečů na jedno volné pracovní místo vykazovaly také Ústecký a Jihomoravský kraj.

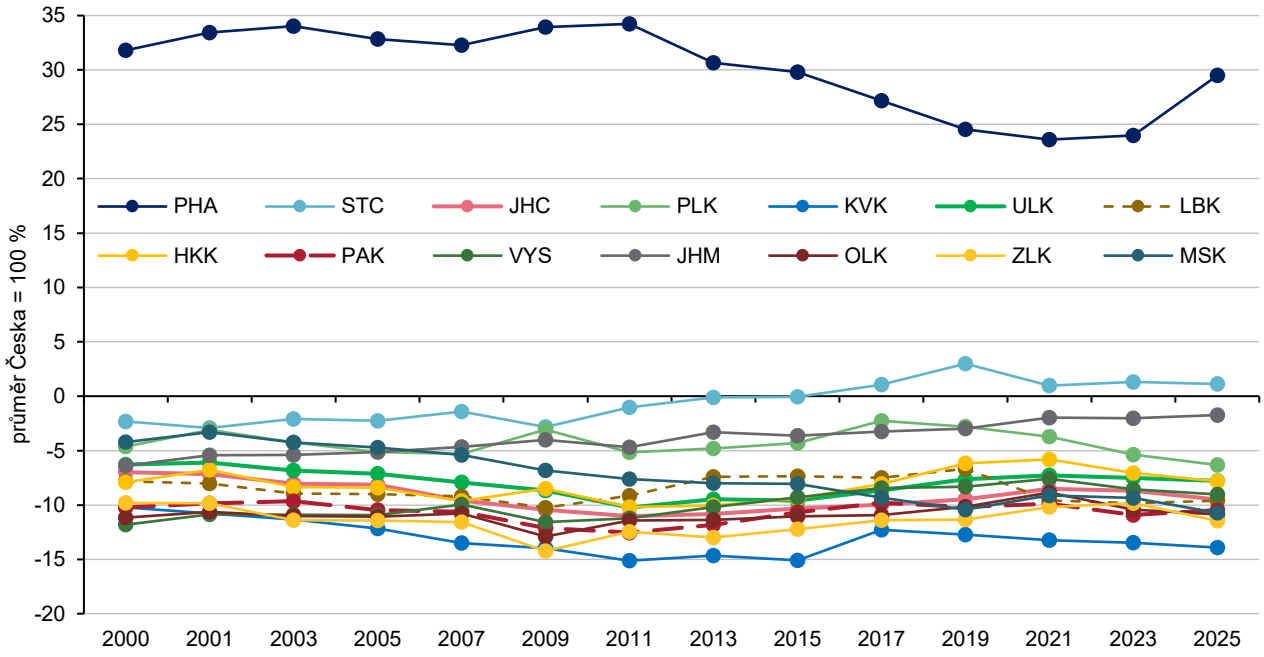
Čistý disponibilní důchod domácností v roce 2024 rostl.

Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele dosáhl podle posledních dostupných údajů v roce 2024 v Česku 399,7 tis. Kč a ve všech krajích meziročně vzrostl. Nejvyšší hodnoty dlouhodobě vykazovalo hl. m. Praha, kde dosáhl 528,3 tis. Kč na obyvatele a převyšoval republikový průměr o 32,2 %. Nadprůměrnou hodnotu vykázal kromě Prahy pouze Středočeský kraj (431,3 tis. Kč na obyvatele). Naopak nejnižší čistý disponibilní důchod na 1 obyvatele měly domácnosti v Ústeckém (348,6 tis. Kč) a Karlovarském kraji (352,7 tis. Kč). Rozdíl mezi krajem s nejvyšší a nejnižší hodnotou činil téměř 180 tis. Kč na obyvatele.

Vývoj mezd odráží změny v národním hospodářství.

Mzdový vývoj v letech 2000–2025 ovlivnila období konjunktury i hospodářské recese. Krize na globálních finančních trzích, která se následně přelila i do celého hospodářství, se v Česku naplno projevila až v roce 2009, její sekundární dozvuky byly ovšem patrné ještě v roce 2013. Druhá hlubší recese na samém počátku současné dekády souvisela s hospodářskými restrikcemi zavedenými v souvislosti s šířením viru covid-19. Navázalo na ni prudké zvýšení cen a zbrzdění růstu ekonomiky v důsledku války na Ukrajině.

Graf 5.4 Mzdová úroveň krajů oproti průměru Česka

V roce 2000 činila průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance v Česku nominálně 13 219 Kč, až do roku 2008 rostla meziročním tempem od 5,0 % (2005) až do 8,8 % (2001). V následujících letech se tempo růstu snižovalo až do roku 2013, kdy došlo dokonce k nepatrnému meziročnímu poklesu výše mezd. V následujícím období se výdělky opět postupně zvyšovaly a jejich růstové tempo vystoupalo až k 8 % (2018 až 2019). Také v dalších letech docházelo k růstu mezd i přes restrikce spojené s pandemií covidu-19 (v některých profesích důležitých pro chod státu se mzdy zvyšovaly výrazněji).

Nejvyšší průměrné mzdy dostávají zaměstnaní v Praze, nejnižší mzdy jsou vypláceny v Karlovarském kraji.

V roce 2025 byla průměrná mzda v Česku na úrovni 48 670 Kč. Nejvyšších mezd dosáhly hlavní město Praha (63 022 Kč), sousední Středočeský kraj (49 220 Kč) a kraj Jihomoravský (47 831 Kč). Nejmenší úrovně mezd zaznamenaly Karlovarský (41 903 Kč), Zlínský (43 091 Kč) a Olomoucký kraj (43 381 Kč).

Regionem s nejvyšší průměrnou mzdou zůstala po celé hodnocené období Praha, s odstupem následovaná Středočeským krajem. Třetí nejvyšší mzdu měl na začátku tisíciletí Moravskoslezský kraj. Ten se ale postupně svou úrovní výdělků propadal níže a v roce 2025 tak disponoval pouze čtvrtou nejnižší průměrnou mzdou ze všech regionů Česka. Na jeho místě se postupně střídaly kraj Plzeňský a Jihomoravský. Nejnižší průměrnou mzdu měl v letech 2000 až 2002 kraj Vysočina, jehož pozice se posléze začala zlepšovat. Poté zaujímal poslední příčku zpravidla pouze Karlovarský kraj. Na předposledních pozicích se v průběhu let střídal Olomoucký, Zlínský a Pardubický kraj.

Mzdové rozdíly mezi kraji se nepatrně snižují.

V celém období 2002 až 2015 byl rozdíl mezi krajem s nejvyšší a nejnižší mzdou na úrovni 50 až 58 %, v období 2016 až 2024 byl menší než poloviční (42 až 49 %). V roce 2025 měl kraj s nejvyšší mzdou (Praha) o 50 % vyšší mzdu než kraj, kde jsou zaměstnanci odměňováni nejhůře (Karlovarský). V roce 2025 si oproti roku 2000 nejvíce polepšili zaměstnanci v Jihomoravském a Středočeském kraji a dále také na Vysočině, když jejich mzda překročila republikový průměr nebo se k němu významně přiblížila. Naopak relativně nejvíce si pohoršili zaměstnanci ve strukturálně postižených regionech (Moravskoslezském a Karlovarském kraji) a dále též v Jihočeském kraji.

Nejvíce důchodců žije ve Středočeském kraji, nejméně v Karlovarském kraji.

Obecně lze říct, že v delším časovém horizontu počet příjemců důchodů v návaznosti na demografický vývoj a stárnutí populace spíše roste. Dlouhodobý trend nárustu počtu důchodců také ovlivňovalo postupné zvyšování věkové hranice pro odchod do důchodu, která v současné době činí 65 let.

Nejvyšší absolutní počty důchodců bez ohledu na druh důchodu dlouhodobě vykazují Středočeský kraj, Moravskoslezský kraj, Jihomoravský kraj a hl. město Praha, zatímco nejnižší počty evidují Karlovarský a Liberecký kraj. Rozdíly mezi kraji však odrážejí především jejich velikost a počet obyvatel.

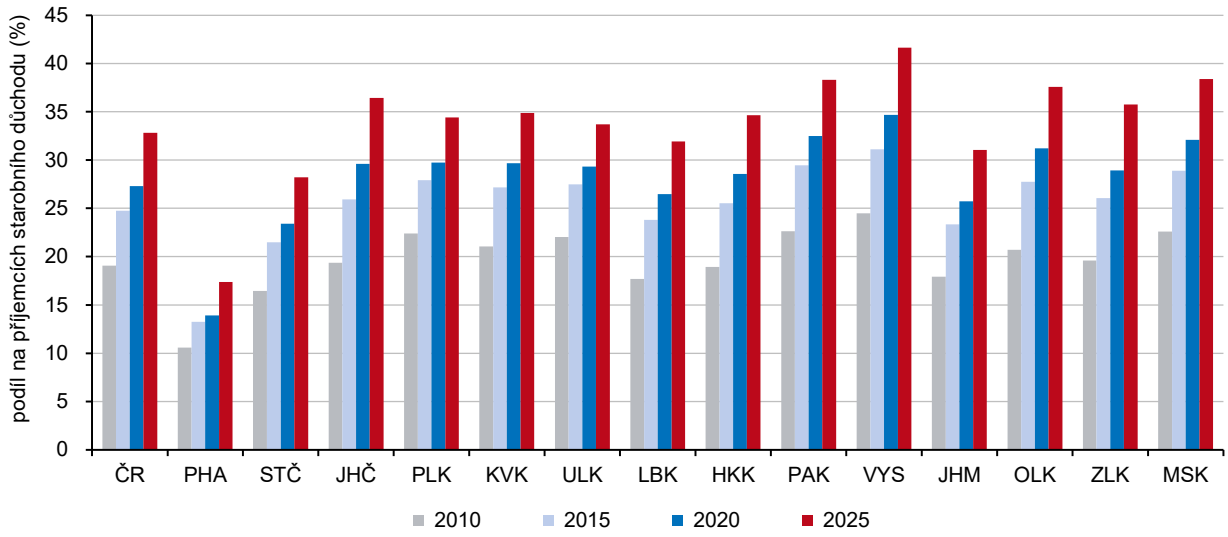
V roce 2025 pobíralo některý z důchodů 2,38 milionu osob.

Na konci roku 2025 pobíralo v Česku některý z důchodů 2,83 milionu osob, což bylo o 9,5 % více než v roce 2001. Růst počtu důchodců se očekává i nadále, a to v důsledku stárnutí silných populačních ročníků narozených v 60. a 70. letech 20. století.

Zvyšuje se počet osob, které odcházejí do předčasného starobního důchodu.

Významným trendem posledních let je růst počtu osob, které se rozhodly odejít do předčasného starobního důchodu. Důvody souvisí se zvyšováním hranice pro odchod do důchodu a s obtížnějším uplatněním starších osob na trhu práce, od konce roku 2022 také s mimořádnými valorizacemi důchodů.

Graf 5.5 Příjemci předčasného starobního důchodu v krajích v prosinci daného roku

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Nejvíce důchodců v předčasném starobním důchodu žije v Moravskoslezském kraji, nejméně v Karlovarském kraji.

V prosinci roku 2025 bylo v Česku evidováno 765,4 tis. osob v předčasném starobním důchodu, což bylo téměř o 80 % více než v roce 2010. Nejvyšší počet důchodců v předčasném starobním důchodu byl zjištěn v Moravskoslezském (105,0 tis. osob) a Jihomoravském kraji (81,0 tis. osob), nejnižší počet v Karlovarském (22,2 tis. osob) a Libereckém kraji (31,3 tis. osob). Nejvyšší relativní nárůst počtu důchodců v předčasném starobním důchodu od roku 2010 vykázal Jihočeský kraj (+106,8 %) a nejnižší Ústecký kraj (+52,6 %).

Častěji odcházejí do předčasného důchodu muži než ženy.

Nejvyšší podíl příjemců předčasného starobního důchodu ze všech příjemců starobních důchodů dlouhodobě vykazuje Kraj Vysočina, Moravskoslezský a Pardubický kraj; naopak nejnižší podíl je evidován v hl. městě Praze a Středočeském kraji. Častěji odcházejí do předčasného důchodu muži než ženy. Pro obě pohlaví byl nejvyšší podíl osob v předčasném starobním důchodu v roce 2025 evidován v Kraji Vysočina (44,3 % ze všech starobních důchodců – mužů v kraji a 39,7 % žen), nejnižší podíl byl zjištěn v Praze (18,7 % mužů a 16,5 % žen).

Průměrná výše starobních důchodů roste, regionální rozdíly zůstávají.

Od roku 2001 se průměrná výše starobních důchodů ve všech krajích Česka výrazně zvýšila, a to především vlivem pravidelných valorizací, růstu mezd a změn v důchodovém systému. Rozdíly mezi kraji přetrvávají. Nejvyšší důchody dlouhodobě pobírají starobní důchodci v Praze a ve Středočeském kraji, nižší průměrné důchody jsou typické zejména pro Karlovarský či Olomoucký kraj.

V prosinci 2025 činila průměrná výše starobního důchodu (plného, bez pozůstalostního) v Česku 21 175 Kč, v rámci krajů se pohybovala od 22 386 Kč v hl. městě Praze po 20 329 Kč v Karlovarském kraji.

Rozdíl mezi důchody podle pohlaví se zmírňuje.

Muži pobírají ve všech krajích vyšší starobní důchody než ženy. Tento rozdíl souvisí především s vyššími celoživotními výdělky mužů a kratšími pracovními přerušeními. Přesto se rozdíl mezi důchody mužů a žen v posledních letech postupně zmírňuje, protože do nově přiznávaných důchodů se promítá vyšší ekonomická aktivita i příjmy žen.

Poměr průměrného starobního důchodu a mediánu hrubé měsíční mzdy dosáhl maxima v roce 2023, v letech následujících klesal.

Od roku 2001 se ve všech krajích Česka poměr průměrného starobního důchodu a mediánu hrubé měsíční mzdy snižoval vlivem rychlejšího růstu mezd, avšak po mimořádných valorizacích důchodů v letech 2022 až 2023 se tento poměr zvýšil a v roce 2023 ve všech krajích kromě hl. města Prahy (46,3 %) překročil 50 %. V letech následujících se poměr starobního důchodu a mediánu mezd snižoval a v roce 2025 se pohyboval v rozmezí od 49,9 % ve Zlínském kraji až po 42,4 % v hl. městě Praze.

Mezi regiony s nižší kriminalitou se řadí kraj Zlínský, Pardubický a Vysočina.

Počet registrovaných trestných činů se v prvním desetiletí 21. století v krajích Česka udržoval na vysoké úrovni, přičemž nejvyšší kriminalita byla dlouhodobě zaznamenávána v hl. městě Praze, Ústeckém a Moravskoslezském kraji. Následoval pozvolný pokles celkové kriminality ve všech krajích s výrazným propadem v důsledku restrikcí v období pandemie. Regionální rozdíly však přetrvávají a kraje s vyšší koncentrací obyvatel a ekonomických aktivit na daném území vykazují nadprůměrnou kriminalitu, zatímco kraje jako Zlínský, Vysočina nebo Pardubický se dlouhodobě řadí mezi bezpečnější regiony s nižším počtem registrovaných trestných činů v přepočtu na obyvatele.

Klesá počet dopravních nehod se zraněním nebo usmrcením osob.

Vývoj dopravní nehodovosti v čase se vyznačuje značnými výkyvy. Do roku 2005 se počet evidovaných dopravních nehod v krajích většinou zvyšoval, následně došlo k výraznému poklesu, který souvisel mimo jiné se změnou metodiky evidence nehod od roku 2009 a následně i postupným zvyšováním bezpečnosti silničního provozu. Nejvyšší počet dopravních nehod spojených se zraněním nebo usmrcením osob se soustřeďuje do Středočeského, Jihomoravského a Moravskoslezského kraje, zatímco nejnižší hodnoty vykazují zpravidla Karlovarský a Liberecký kraj. Přestože se počet dopravních nehod v posledních letech opět zvyšoval, počet usmrcených a těžce zraněných osob v důsledku dopravních nehod se ve všech krajích postupně snižuje, což ukazuje na postupné zlepšování bezpečnosti silničního provozu.

Ekonomický vývoj

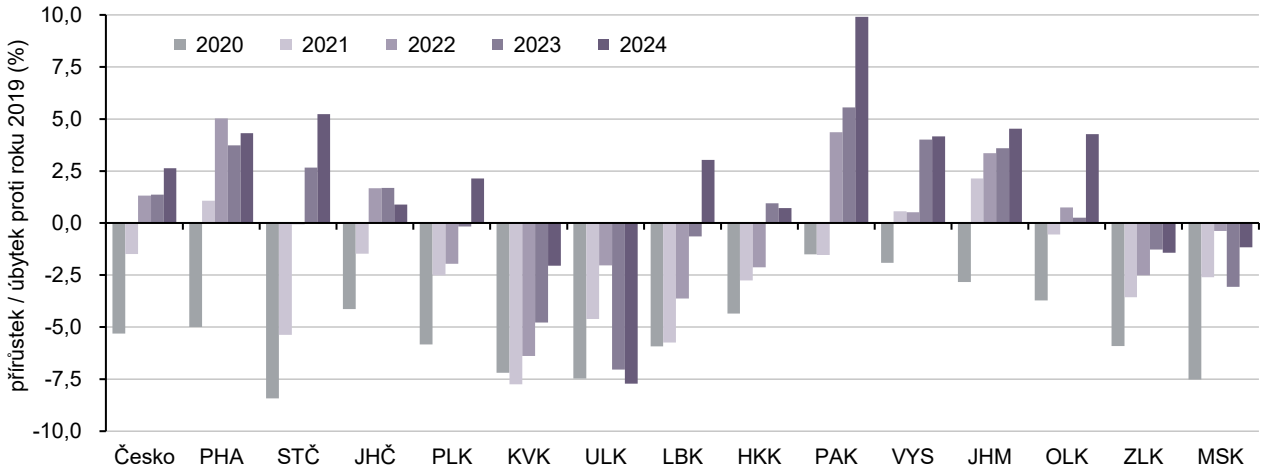
Ekonomika reálně rostla, ale ne ve všech krajích.

Po období stagnace začala česká ekonomika v roce 2024 opět reálně růst, hrubý domácí produkt (HDP) ve srovnatelných cenách se v Česku meziročně zvýšil o 1,3 %. Nejlepších výsledků v roce 2024 dosahovaly kraje Pardubický (nárůst o 4,1 %), Olomoucký (o 4,0 %) a Liberecký (o 3,7 %), nedařilo se regionálním ekonomikám v Jihočeském (pokles o 0,8 %), Ústeckém (o 0,7 %), Královéhradeckém (o 0,2 %) a Zlínském kraji (o 0,1 %). Po vypuknutí pandemie covidu-19 v roce 2020 se HDP ve srovnatelných cenách propadl ve všech regionech, v průměru o 5,3 %. Rok poté již ale krajské ekonomiky většinou rostly. Během posledních let postupně téměř všechny regiony překonaly hospodářské výsledky z roku 2019, jen čtyřem krajům (Ústeckému, Zlínskému, Karlovarskému a Moravskoslezskému) se to zatím nepodařilo.

K tvorbě HDP přispěly nejvíce Praha, Středočeský a Jihomoravský kraj.

V Česku byl v roce 2024 vytvořen HDP ve výši 8 058,2 mld. Kč. Nejvíce k tomu přispěly ekonomicky nejsilnější regiony, a to hl. město Praha (27,0 %), Středočeský (12,4 %) a Jihomoravský kraj (10,9 %). Podíly těchto regionů se dlouhodobě postupně navyšují, nejzásadněji v Praze. Naopak svůj vliv v průběhu let pomalu ztrácí Ústecký a Moravskoslezský kraj. U ostatních regionálních ekonomik se tyto podíly příliš nemění, respektive nepatrně klesají.

Graf 5.6 Změny regionálního HDP ve srovnatelných cenách v krajích (rok 2019 = 100)

Dlouhodobě dochází ve všech regionech k vzestupu služeb zejména na úkor průmyslu.

Odvětvovou strukturu hospodářství můžeme sledovat prostřednictvím hrubé přidané hodnoty (HPH), ze které se následně HDP odvozuje. Je dána rozdílem mezi celkovou produkcí a mezispotřebou a v roce 2024 činila 7 355,7 mld. Kč v běžných cenách. Dlouhodobý růst HPH byl přerušen naposledy v covidovém roce 2020, kdy se její hodnota snížila o 0,3 %. Pokles se týkal osmi krajů a nejvíce byla zasažena odvětví ubytování, stravování a pohostinství (pokles o 39,6 %), kulturních, zábavních a rekreačních činností (o 12,9 %), administrativních a podpůrných činností (o 11,8 %) a zpracovatelského průmyslu (o 7,0 %). O rok později už pak přidaná hodnota opět rostla ve všech regionech. V průběhu let sledujeme ve struktuře přidané hodnoty vzestup služeb především na úkor průmyslu. Tato tendence je patrná napříč všemi kraji.

Zemědělství dominuje na Vysočině…

Zastoupení primárního sektoru (zemědělství, lesnictví a rybářství) na HPH dlouhodobě klesá. V roce 2000 dosahovalo 3,5 %, v roce 2024 už jen 2,1 %, nejvíce jeho význam klesal na Vysočině, v Olomouckém a Jihočeském kraji. I přesto mají Vysočina a Jihočeský kraj nejvyšší podíly primárního sektoru a jsou považovány za naše tradiční zemědělské regiony.

…průmysl ve Zlíně…

Propad sekundárního sektoru, který zahrnuje veškerý průmysl včetně stavebnictví, je patrný za dobu existence krajů. Jeho podíl, jenž v roce 2024 v Česku dosáhl 32,0 %, se během této doby snížil o 4,5 p. b., v Karlovarském kraji dokonce o 13 p. b. Sekundární sektor má nejvyšší zastoupení na Zlínsku (44,6 %) a Pardubicku (42,3 %), přes 50 % hrubé přidané hodnoty tvořil naposledy v roce 2017 ve Zlínském kraji.

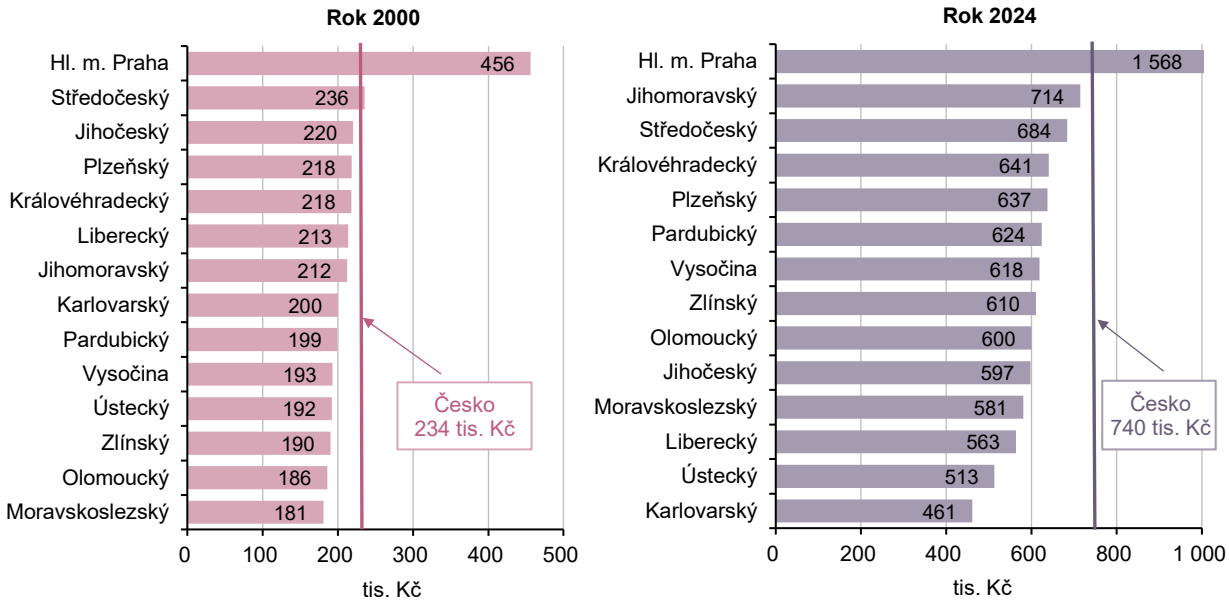
…a služby v Praze.

Na tvorbě HPH se rozhodující měrou podílí terciární sektor, tedy tržní a netržní služby. Jeho význam neustále roste a od roku 2020 je jeho zastoupení ve všech regionech Česka více než 50%. Ve sledovaném období se služby nejvíce rozvíjely na Karlovarsku a v Jihomoravském kraji. A zatímco v Praze, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji rostl také význam odvětví informačních a komunikačních činností, v ostatních regionech to byla především oblast zdravotní a sociální péče. Největší podíl terciární sféry má s velkým odstupem Praha (83,7 %), dále pak Karlovarský (69,6 %) a Jihomoravský kraj (68,8 %). Nejnižší je naopak na Vysočině (52,5 %) a na Zlínsku (53,2 %).

Ekonomicky nejsilnějším regionem je Praha, nejslabším Karlovy Vary.

Ekonomickou výkonnost jednotlivých krajů lze vzájemně porovnávat prostřednictvím hrubého domácího produktu přepočteného na 1 obyvatele, který dosáhl v roce 2024 v Česku 740,2 tis. Kč. Tato průměrná hodnota je ovšem zásadním způsobem ovlivněna výší tohoto ukazatele v hl. městě Praze a celorepublikové hodnoty nedosahuje kromě naší metropole žádný jiný kraj. Praha patří v rámci EU k regionům s výkonnější ekonomikou (HDP na 1 obyvatele převyšuje průměr zemí EU o 92 %), na které se podílí nejen pracovní síla s vyšší kvalifikací a vzděláním, ale i obyvatelstvo z ostatních krajů, které do hlavního města za prací dojíždí. Pokud do republikového průměru HDP na 1 obyvatele nezahrneme Prahu, klesne hodnota tohoto ukazatele zhruba o 120 tis. Kč. V tomto případě pak průměr Česka vedle Jihomoravanů a Středočechů přesahují ještě kraje Královéhradecký, Plzeňský a Pardubický. Na opačné straně žebříčku se nachází Karlovarský, Ústecký, Liberecký a Moravskoslezský kraj.

Graf 5.7 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v krajích

Přepočet HDP na 1 zaměstnaného zohledňuje počet osob, které produkt vytváří.

Výrazný náskok Prahy před ostatními kraji se o něco sníží, pokud vezmeme v úvahu počet osob, které produkt vytvořily. HDP na 1 zaměstnaného dosáhl v roce 2024 v Česku 1,5 mil. Kč. Produktivita práce se neustále zvyšuje, i když v posledních dvou letech tempo růstu postupně zpomaluje především díky Praze, která vykázala mezi regiony nejnižší růst, v roce 2024 spíše téměř stagnaci. Republikový průměr překročili kromě Pražanů ještě Středočeši, přes 90% hranici se dostali ještě Jihomoravané a Hradečané. Nejnižší HDP na 1 zaměstnaného mají v Karlovarském kraji, kde nedosáhl ani 70 % průměrné hodnoty v Česku, a dále v Ústeckém kraji (81 % průměru). Aby produktivita práce i nadále rostla, je potřeba podporovat výzkum a vývoj a efektivně investovat do inovací.

THFK se poprvé od covidového roku 2020 meziročně snížila.

Investiční aktivity (např. nové investice, rekonstrukce, modernizace) popisuje tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK), která v Česku dosáhla v roce 2024 hodnoty 2 135,6 mld. Kč v běžných cenách a poprvé od covidového roku 2020 meziročně poklesla. Investice slábly v polovině regionů, nejvíce ve Středočeském kraji (o 6,0 %). Čtvrtina peněžních prostředků směřovala do činností v oblasti nemovitostí, 22,4 % do průmyslu a 15,6 % do odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství. Investice do průmyslu dominovaly v Ústeckém, Středočeském, Moravskoslezském, Zlínském a Pardubickém kraji. Odvětví obchodu, dopravy,

ubytování a pohostinství bylo zase nejdůležitější pro Karlovarský a Jihočeský kraj. Praha na rozdíl od ostatních regionů Česka vkládá méně prostředků do průmyslu, ale více do informačních a komunikačních činností nebo do profesních, vědeckých, technických a administrativních činností.

Dlouhodobě je míra investic nejvyšší v Praze a Středočeském kraji, nejnižší v kraji Královéhradeckém.

Republiková míra investic vyjádřená podílem THFK na HDP měla od roku 2000 klesající tendenci, svého minima dosáhla v roce 2017 a od té doby s občasnými výkyvy roste. V roce 2024 směřovalo do THFK v Česku 26,5 % HDP, v rámci regionů se toto procento pohybovalo mezi 22 a 30 %. Dlouhodobě mají vyšší míru investic Praha a Středočeský kraj, v posledních pěti letech k nim ještě přibyl Karlovarský kraj. Nejnižší míru vykazují na Královéhradecku a Vysočině.

Počet jednotek zapsaných v Registru ekonomických subjektů nadále roste.

Počet jednotek zapsaných v registru ekonomických subjektů se od roku 2019 ve všech krajích zvolna zvyšoval. V roce 2023 však došlo k narušení tohoto trendu vlivem zhruba desetiprocentního úbytku počtu fyzických osob, který byl pravděpodobně vyvolaný povinností využívat datové schránky. Z vývoje počtu subjektů se zjištěnou ekonomickou aktivitou, který i v roce 2023 rostl, se můžeme domnívat, že svou činnost ukončily především tzv. „spící“ subjekty.

Nejvíce ekonomických subjektů má sídlo v Praze.

Nejvíce ekonomických subjektů mělo své sídlo k 31. 12. 2025 v hlavním městě Praze (23,9 % z celorepublikového počtu), ve Středočeském (12,2 %) a Jihomoravském (11,4 %) kraji.

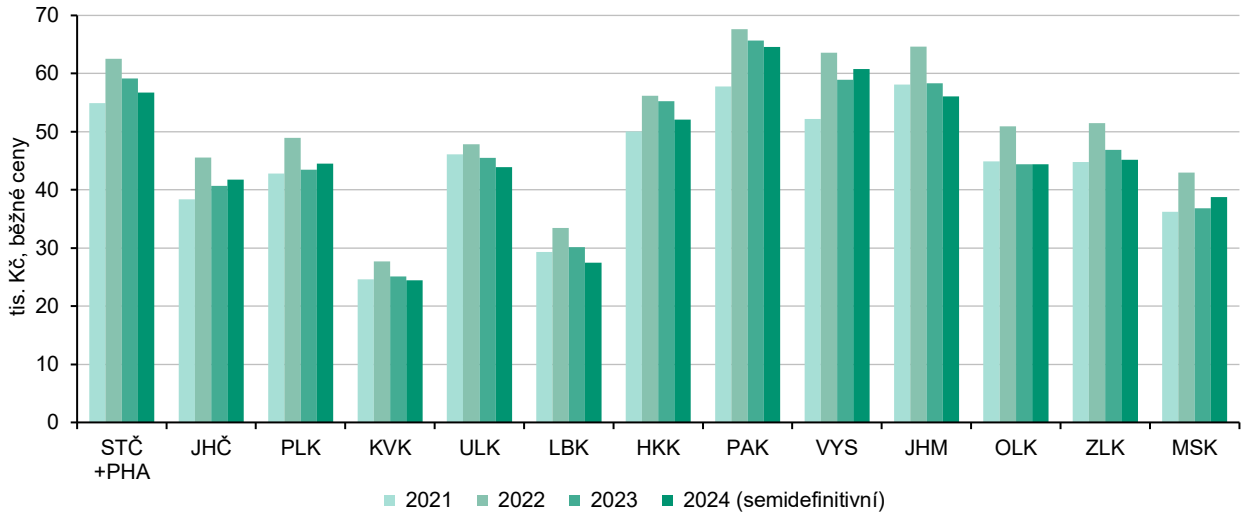
Zemědělská produkce až do roku 2022 rostla, od té doby se snižuje, především vlivem rostlinné produkce.

Zemědělská produkce v běžných cenách v letech 2019 až 2022 ve všech krajích meziročně rostla, v roce 2022 dosáhla nevyšší hodnoty a v letech 2023 a 2024 naopak poklesla, a to zejména vlivem snížení objemu rostlinné produkce. K poklesu došlo v roce 2023 ve všech krajích a v roce 2024 (podle semidefinitivních výsledků) ve většině krajů, pouze ve 4 krajích bylo zaznamenáno mírné zvýšení objemu produkce. Ve stálých cenách roku 2000 dosáhla zemědělská produkce nejvyšší hodnoty v roce 2021, od té doby se objem ve většině krajů snižuje. V roce 2024 byla nižší ve všech krajích, s výjimkou Jihočeského kraje a Kraje Vysočina, kde zůstala prakticky na stejné úrovni. Ve struktuře zemědělské produkce převládala ve většině krajů rostlinná produkce, která až do roku 2021 zvyšovala svůj podíl na zemědělské produkci (v Česku tehdy její podíl dosáhl 62,0 %), ale v posledních 3 letech její podíl na produkci v běžných cenách klesal. Přesto ve většině krajů i převládala – nejvíce v Ústeckém a Olomouckém kraji s tříčtvrtinovým, resp. dvoutřetinovým podílem. V dlouhodobém pohledu za posledních 20 let převažovala živočišná produkce nad rostlinnou většinou jen v Pardubickém kraji a zhruba v polovině roků také v Kraji Vysočina a v Plzeňském kraji. V roce 2024 byl nejnižší podíl rostlinné produkce v Pardubickém kraji a Kraji Vysočina (38 %, resp. 41 %), kde byl naopak nejvyšší podíl živočišné produkce.

Největší část produkce dlouhodobě vytváří ve Středočeském a Jihomoravském kraji, v přepočtu na hektar je pak nejúspěšnější Pardubický kraj.

Produkci zemědělského odvětví České republiky dlouhodobě vytvářejí více než z poloviny kraje s největší výměrou obhospodařované zemědělské a orné půdy, Středočeský, Jihomoravský, Kraj Vysočina a Jihočeský. Po přepočtu zemědělské produkce na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy se v čele regionálního žebříčku držel od roku 2012 většinou Pardubický kraj díky drůbežářství, jen v roce 2021 ho těsně předstihl Jihomoravský kraj zásluhou vynikajících výsledků v rostlinné produkci. Na konci žebříčku se dlouhodobě umisťoval Karlovarský kraj, jehož produkce na 1 ha nedosahovala hodnot Pardubického kraje ani z poloviny.

Graf 5.8 Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy v krajích

V roce 2025 byla sklizeň obilovin, brambor i řepky meziročně vyšší, ale sklizeň řepky pětiletého průměru nedosáhla.

Celorepublikově byly v uplynulých pěti letech z hlediska objemu sklizně obilovin na zrno úrodnější roky 2022, 2023 a 2025, sklizeň brambor a pícnin na orné půdě byla nadprůměrná v letech 2021 a 2025, sklizeň řepky v roce 2022 a 2023, sklizeň řepy cukrové v letech 2021 a 2024 a sklizeň sena byla nadprůměrná v roce 2021 (srovnáno s 5letými průměry sklizně). Největší objem sklizně produkovaly kraje s největší výměrou orné půdy. Více než třetina sklizně obilovin Česka pocházela v předchozích pěti letech ze Středočeského a Jihomoravského kraje, více než třetina z celorepublikové sklizně brambor z Kraje Vysočina, 44 % sklizně řepky z krajů Středočeského, Jihočeského a Kraje Vysočina a téměř dvě třetiny sklizně řepy cukrové ze Středočeského, Královéhradeckého a Olomouckého kraje.

Výroba mléka se dlouhodobě zvyšovala, v roce 2024 byla nejvyšší za posledních 30 let.

V živočišné výrobě stavy turů a krav kolísaly, jejich chov byl nejrozšířenější v Jihočeském kraji a v Kraji Vysočina (zde chovali zhruba třetinu z celorepublikového počtu). Ve struktuře stád krav tvořily krávy dojené v Jihočeském kraji zhruba polovinu a v Kraji Vysočina dokonce 82,2 %. Výroba mléka se dlouhodobě zvyšovala, v roce 2024 byla nejvyšší za posledních 30 let, ale v roce 2025 došlo k mírnému poklesu. Dojivost se však nadále zvyšovala. Nejvíce mléka se produkuje v Kraji Vysočina. Výroba jatečného skotu od roku 2010 kolísala, v letech 2019 až 2021 se snižovala, ale od roku 2022 ve většině krajů opět rostla. Nejvíce jatečného skotu bylo tradičně vyprodukováno v Kraji Vysočina a v Jihočeském kraji.

Stavy prasat v krajích už neklesají, ale spíše kolísají. Největšími producenty jatečných prasat byly Středočeský kraj a Kraj Vysočina.

Stavy prasat strmě klesaly až do roku 2012, od té doby klesaly jen mírně; jsou ale kraje ve kterých stavy kolísaly s rostoucím trendem (Kraj Vysočina a Středočeský kraj). Významněji stavy prasat klesaly např. v Jihočeském, Olomouckém, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji. Výroba jatečných prasat po výrazném poklesu v první dekádě tohoto století od roku 2013 již spíše jen kolísala. V posledních letech opět mírně klesala, ale v samotném roce 2025 se znovu zvýšila. Největšími producenty jatečných prasat byl Středočeský kraj a Kraj Vysočina.

Snáška konzumních vajec se v posledních 2 letech zvyšovala.

Chov drůbeže je nejrozšířenější ve Středočeském, Jihomoravském a Pardubickém kraji (56 % z republikového počtu), což jsou kraje s největší výrobou jatečné drůbeže (62 % z republikové produkce). Snáška konzumních vajec v zemědělských podnicích (nezahrnuje snášku vajec v malochovech v domácnostech, která je s ní prakticky srovnatelná) měla do roku 2021 dlouhodobě spíše rostoucí trend, který se v roce 2022 otočil, ale v posledních dvou letech se snáška opět zvýšila. Nejvíce

konzumních vajec bylo v roce 2025 vyprodukováno ve Středočeském, Pardubickém a Plzeňském kraji (74 % celorepublikové produkce).

Těžba dřeva po několika letech dramatického růstu od roku 2021 klesala.

Těžba dřeva v letech 2018 až 2020 dramaticky rostla v souvislosti s likvidací následků kůrovcové kalamity a polomů. Od roku 2021 sice již v Česku klesala, ale stále dosahovala vysokých hodnot, v roce 2023 srovnatelných s těžbou z roku 2007, kdy byly odstraňovány polomy po orkánu Kyrill. V roce 2025 bylo vytěženo 16,7 mil. m^3 dřeva (bez kůry), z toho 86 % tvořily jehličnaté dřeviny (hlavně smrk) a 14 % listnaté dřeviny (hlavně buk a dub).

Nejvíce dřeva se vytěžilo v Kraji Vysočina, kde se jednalo hlavně o nahodilou těžbu vlivem polomů nebo poškození porostů hmyzem.

Nejvíce dřeva se v uplynulých pěti letech vytěžilo v Kraji Vysočina, 16 % z celorepublikového objemu, kdy se z 88 % jednalo o nahodilou těžbu (především hmyzovou). Nahodilá těžba ve většině krajů v posledních pěti letech představovala více než 60 % z celkového objemu těžby. Nejméně byly kůrovcem a polomy zasaženy lesy v Jihočeském a Karlovarském kraji, ve kterých podíl nahodilé těžby tvořil 48 %, resp. 42 %.

Po kůrovcové kalamitě se od roku 2019 intenzivně zalesňovalo, ale od roku 2021 výměra ploch klesá a opět převažují jehličnaté dřeviny.

Plocha zalesňování byla nejvyšší v roce 2021 (40,7 tis. ha). Od té doby se každoročně zmenšuje, v roce 2025 bylo zalesněno o 43 % plochy méně. Ve struktuře na rozdíl od roku 2022 opět převažovaly jehličnaté dřeviny, v roce 2025 jejich podíl dosáhl 56,3 %. V roce 2025 se nejvíce zalesňovalo v Kraji Vysočina (ze 39 % listnáči). Podíl listnatých dřevin na zalesnění byl mezi kraji v posledních pěti letech nejvyšší v Moravskoslezském kraji (64 %) a nejnižší v Jihočeském kraji (36 %).

Regionální data z průmyslu jsou za průmyslové podniky se 100 a více zaměstnanci a sídlem v kraji.

Z oblasti průmyslu má statistika do úrovně krajů k dispozici údaje za podniky, které v daném roce zaměstnávaly 100 a více zaměstnanců a sídlily v příslušném kraji. Výsledky a zejména jejich srovnání v čase mohou být ovlivněny tím, že se zařazení podniku do souboru vykazujících subjektů na základě neměnných kritérií může rok od roku lišit. Přepočty na srovnatelnou organizační strukturu se neprovádějí, a proto se v této části omezíme pouze na vývoj počtu subjektů a jejich zaměstnanců.

Počet průmyslových podniků i jejich zaměstnanců dlouhodobě klesá.

Z vývoje posledních 25 let je zřejmé, že průmysl negativně ovlivnila globální hospodářská krize z roku 2008. V Česku se recese projevila zejména v průběhu roku 2009 prudkým propadem zaměstnanosti ve velkých průmyslových podnicích a následně i snížením počtu těchto subjektů. Postupné oživení, které probíhalo až do roku 2018, vystřídal v letech 2020 až 2021 vlivem dopadů koronavirových opatření mírný pokles počtu velkých průmyslových podniků i jejich zaměstnanců ve většině krajů. Ačkoliv počet průmyslových subjektů v následujících dvou letech mírně rostl, vývoj zaměstnanosti už tak příznivý nebyl. V roce 2022 se počet zaměstnanců zvýšil jen v polovině regionů, v roce 2023 už ve většině krajů klesal. Od roku 2024 se k pokračujícímu snižování počtu zaměstnanců přidává také úbytek velkých průmyslových podniků. V loňském roce zaměstnávalo 2 143 velkých průmyslových podniků celkem 770 tisíc osob. Od roku 2019 do roku 2025 opustilo velké průmyslové podniky přes 80 tisíc pracovníků a počet podniků se snížil o 201. Ve sledovaném období počet těchto subjektů klesl ve všech krajích, nejvíce ve Středočeském a Jihočeském. Zaměstnanost se zvýšila jen v kraji Jihomoravském.

Nejvíce osob bylo zaměstnáno ve velkých průmyslových firmách středních Čech.

Do roku 2017 byl největším průmyslovým zaměstnavatelem mezi regiony Moravskoslezský kraj (88,8 tis. zaměstnanců v roce 2025, podíl na Česku 11,5 %), od roku 2018 ho na druhé místo posunuli Středočeši (108,5 tis. zaměstnanců v roce 2025, podíl na Česku 14,1 %). Dlouhodobě nejméně zaměstnanců ve velkém

průmyslu pracuje na Karlovarsku (13,7 tis. zaměstnanců v roce 2025, podíl na Česku 1,8 %).

Objem stavebních prací „S“ (v běžných cenách) v krajích většinou rostl, největší část prací byla provedena v Praze.

Největší stavební aktivita dlouhodobě probíhala v hlavním městě, a to jak z pohledu celkového objemu stavebních prací, tak po jejich přepočtu na obyvatele. Zhruba pětina stavebních prací podle dodavatelských smluv (hodnota „S“) v tuzemsku byla v posledních 5 letech provedena v Praze (20,2 %). Druhý největší objem byl v tomto období realizován v Jihomoravském kraji (12,2 %). Po přepočtu na obyvatele se v posledních 5 letech intenzivněji stavělo také v Pardubickém a Jihočeském kraji. V dlouhodobějším pohledu (od roku 2001) se po přepočtu na obyvatele realizovaly nadprůměrné objemy stavebních prací každoročně v Praze a převážně v Jihočeském a Jihomoravském kraji. Naopak podprůměrné zůstaly hodnoty tohoto ukazatele dlouhodobě ve Středočeském, Libereckém a Zlínském kraji. Ve struktuře stavebních prací podle směru výstavby měla v posledních 5 letech Praha největší podíl bytových budov (více než jednu třetinu) a naopak nejmenší podíl inženýrských staveb (28,9 %) z objemu prací provedených v kraji. Největší podíl inženýrských staveb byl naopak zaznamenán ve Zlínském (55,2 %), Pardubickém a Ústeckém kraji (v obou téměř 49 %).

V úhrnu let 2021 až 2025 dosahoval podíl prací pro veřejné zadavatele více než 48 %.

Z celkového objemu stavebních prací „S“ v posledních pěti letech tvořily v Česku práce pro veřejné zadavatele 48,1 %, přitom nejvyšší (51 %) byl jejich podíl při pandemické krizi v roce 2020. Většinou se jednalo o inženýrské a vodohospodářské stavby, které v Česku z objemu prací pro veřejné zadavatele v úhrnu let 2021 až 2025 tvořily 64,3 %. Regionálně byl podíl prací pro veřejné zadavatele z objemu prací provedených na stavbách v kraji nejvyšší ve Zlínském a Pardubickém kraji (60,6 %, resp. 60,3 %) a nejnižší v Karlovarském kraji a v hlavním městě Praze (32,7 %, resp. 37,0 %).

Pozastavení a odložení výstavby v době pandemie se v Česku v roce 2021 promítlo do rekordního počtu zahájených bytů. Od roku 2023 je každoročně zahajována výstavba cca 23 tis. bytů.

Od roku 2001 byla v Česku zahájena výstavba nejvíce bytů v roce 2021 (téměř 45 tis. bytů), což bylo zřejmě ovlivněno tím, že pandemická krize v předchozím roce bytovou výstavbu téměř zastavila. Výraznější počet bytů byl dále zahájen v letech 2006–2008 (každoročně téměř 44 tis. bytů) a v roce 2022 (42 tis. bytů). Od roku 2023 je ročně zahajována výstavba cca 36 tis. bytů. Na zahajování výstavby bytů se dlouhodobě nejvíce podílely kraje s největším počtem obyvatel, tedy hlavní město Praha, Středočeský a Jihomoravský kraj. Počet zahájených bytů v nových rodinných domech dosáhl maxima v roce 2021, kdy byla zahájena výstavba 21 271 bytů, což byl za posledních 25 let druhý největší počet (v roce 2008 bylo zahájeno 22 918 bytů). Od roku 2022 počet zahájených bytů v nových rodinných domech klesá, a to jak v celém Česku, tak ve většině krajů, zřejmě v souvislosti s rostoucími cenami a problémy s dodávkami stavebních materiálů. Ale v roce 2025 došlo proti roku 2024 v 8 krajích ke zvýšení. Počet bytů zahájených v nových bytových domech dosáhl maxima za posledních 25 let v roce 2021 (17 098 bytů), těsně následovaném rokem 2024 (17 079 bytů). Zhruba polovina bytů v nových bytových domech byla zahájena v Praze nebo v Brně.

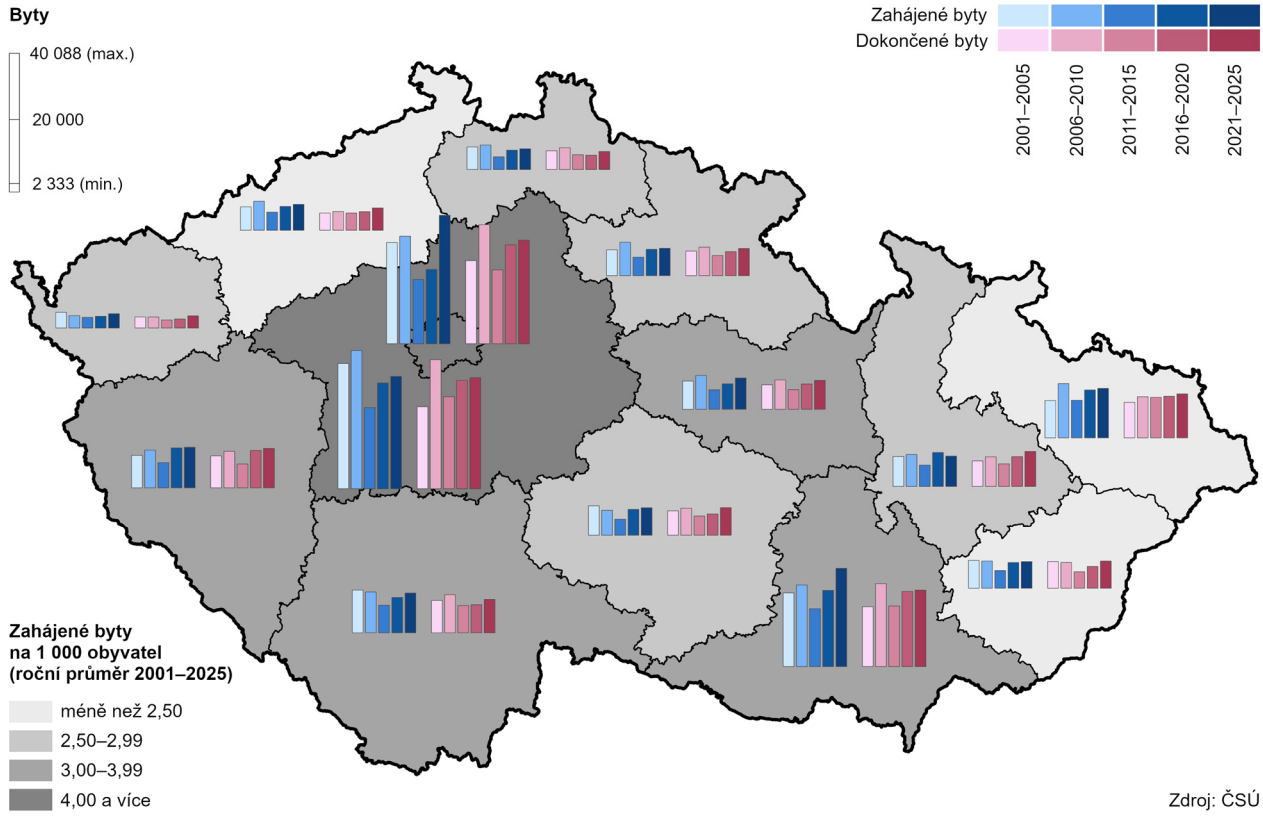
Počet dokončených bytů dosáhl maxima v roce 2022, především vlivem bytů v nových bytových domech. Téměř polovina bytů byla dokončena ve 3 krajích.

V návaznosti na zahajování bytové výstavby bylo v Česku po roce 2001 dokončeno nejvíce bytů v roce 2007 (téměř 42 tis. bytů), dále v roce 2022 (39 tis. bytů) a v letech 2008, 2009 a 2023 (38 tis. bytů). Na počtu dokončených bytů se dlouhodobě podílely stejné kraje jako na počtu bytů zahájených. V těchto 3 krajích bylo od roku 2001 dokončeno 392,6 tis bytů z celkového počtu 798,1 tis. bytů, tedy téměř polovina.

Nejvyšší podíl bytů v nových rodinných domech byl v roce 2025 dokončen v Pardubickém kraji, a naopak nejmenší v Praze.

V roce 2025 bylo dokončeno 33,4 tis. bytů, z toho bylo 13,9 tis. bytů v nových rodinných domech a 10,8 tis. bytů v nových bytových domech. Podíl bytů v nových rodinných domech se mezi kraji samozřejmě liší, což je mimo jiné ovlivněno charakterem osídlení příslušného kraje. Největší podíl bytů v nových rodinných domech byl v roce 2025 dokončen v Pardubickém (62,1 %) a Středočeském (53,4 %) kraji, naopak nejmenší podíl zaznamenala Praha (7,5 %).

Bytová výstavba v krajích v letech 2001 až 2025

Zdroj: ČSÚ

V přepočtu na obyvatele se nejvíce bytů se stavělo ve Středočeském kraji, v hlavním městě Praze a v Jihomoravském kraji.

Výše uvedené 3 kraje byly na špici také v intenzitě bytové výstavby (po přepočtu na 1 tis. obyvatel), když se mezi ně zařadil ještě Plzeňský kraj s nadprůměrnou intenzitou dokončování bytové výstavby za uplynulých pět let. V ostatních krajích byla intenzita podprůměrná, nejnižší v Ústeckém kraji. V dlouhodobém pohledu od roku 2001 měl každoročně nadprůměrnou intenzitu dokončování Středočeský kraj, hlavní město Praha a s výjimkou 1 roku Jihomoravský kraj. Naopak podprůměrnou intenzitu dokončování bytové výstavby každým rokem vykazovaly kraje Ústecký a Moravskoslezský a s výjimkou 1 roku také Karlovarský kraj.

V roce 2025 byl počet hostů ve všech krajích vyšší než v předpandemickém roce 2019, ale v počtu přenocování 3 kraje této úrovně nedosáhly.

Vývoj cestovního ruchu byl ve všech krajích velmi výrazně ovlivněn pandemií koronaviru, která ve 2. čtvrtletí roku 2020 zvrátila do té doby rostoucí trend návštěvnosti a toto odvětví v podstatě ochromila téměř na 2 roky. Pouze letní sezóna (3. čtvrtletí roku 2020 a roku 2021), kdy došlo k uvolnění opatření, byla srovnatelná se stejnými sezónami před pandemií, i když s rozdílnou skladbou hostů, kdy výpadek hostů ze zahraničí alespoň částečně nahradili hosté z Česka. Od roku 2022 již došlo k oživení a ve 4 krajích byl překonán předpandemický počet hostů i počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních. V roce 2025 již počet hostů převýšil návštěvnosti z roku 2019 ve všech krajích, ale počet přenocování ve 3 krajích úrovně roku 2019 nedosáhl (v Ústeckém, Moravskoslezském a Olomouckém kraji).

Cestovnímu ruchu jednoznačně dominuje Praha, druhý největší počet hostů se ubytoval v Jihomoravském kraji a druhý největší počet přenocování patřil díky lázeňství Karlovarskému kraji.

Počtu hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních dlouhodobě a jednoznačně dominuje hlavní město Praha (v roce 2025 sem směřovalo 35,2 % ze všech hostů a uskutečnilo se zde 32,1 % ze všech přenocování). S velkým odstupem v podílu na počtu hostů následuje Jihomoravský kraj (9,6 %) a v počtu přenocování Karlovarský kraj (9,2 %), především vlivem delších pobytů hostů v lázeňských zařízeních. Struktura hostů není ve všech krajích stejná. Největší podíl hostů ze zahraničí dlouhodobě vykazuje Praha, v roce 2025 to bylo 81,0 % všech hostů, a Karlovarský kraj (54,2 %), obdobné byly podíly na přenocování. Ve všech ostatních krajích naopak převažují hosté z Česka, nejvíce v Kraji Vysočina, kde tvoří 87,5 % všech hostů.

Do Prahy dlouhodobě směřuje nejvíce hostů, kteří přijeli ze zahraničí, ale také hostů, kteří přijeli z Česka.

Hosty ze zahraničí přitahuje zejména Praha, kam v roce 2025 směřovalo 61,5 % z hostů, kteří do Česka přijeli a 61,2 % z jejich přenocování. Hosté ze zahraničí dále směřovali do Karlovarského kraje (7,2 %) a Jihomoravského kraje (7,1 %). Pokud jde o hosty z Česka, také oni nejvíce směřovali do Prahy (12,5 %), ale vzhledem ke kratším pobytům dosáhl jejich podíl na počtu přenocování jen 8,1 %. Druhý největší podíl hostů z Česka se ubytoval v Jihomoravském kraji (11,6 %), třetí pak v Jihočeském kraji (9,8 %). Nejvíce přenocování zaznamenali hosté z Česka v Královéhradeckém kraji a v Jihočeském kraji.

Životní prostředí

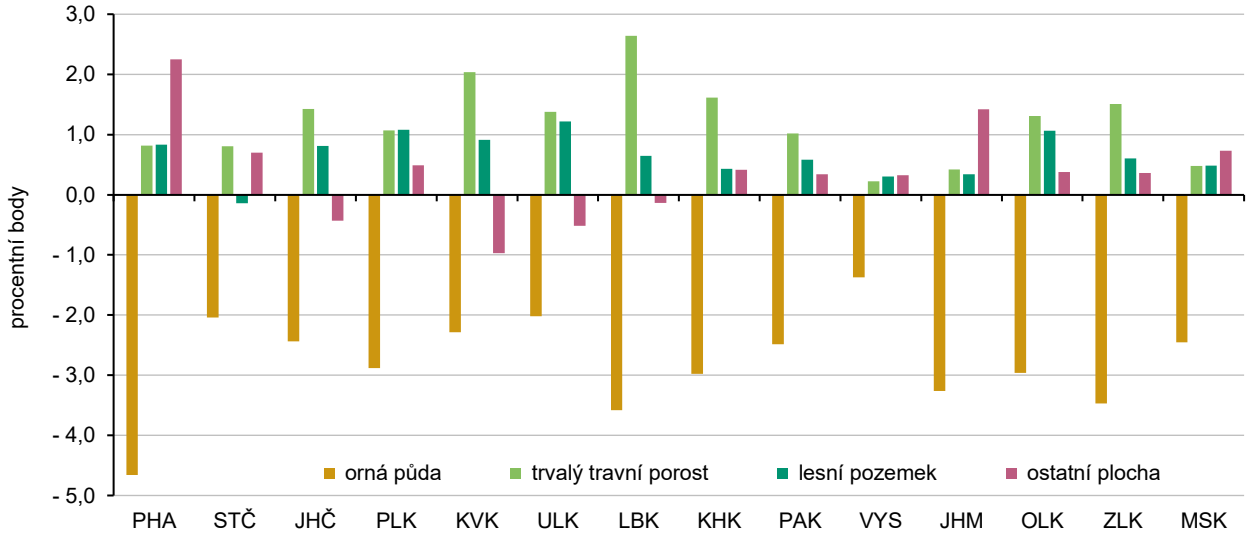
Výměra orné půdy klesá, …

V období let 2001 až 2025 docházelo v Česku k postupnému úbytku zemědělské půdy. Příčinou je dlouhodobý trend úbytku orné půdy, jejíž výměry v Česku za sledované období poklesly o 201,2 tis. ha (o 6,5 %). Podíl orné půdy na celkové výměře Česka se za stejné období snížil o 2,6 p. b. K poklesu došlo ve všech krajích, nejvíce v hl. m. Praze (o 4,7 p. b.). Ve většině krajů rovněž došlo k poklesu výměry ovocných sadů, s výjimkou Libereckého a Moravskoslezského kraje, kde se naopak plochy ovocných sadů v průběhu sledovaného období rozšířily. Snižují se rovněž výměry chmelnic. V Ústeckém, Středočeském a Olomouckém kraji, odkud pochází každoročně více než 99 % veškeré produkce chmele v Česku, se výměry chmelnic snížily v souhrnu za období 2021 až 2025 o 24,7 %. Ve srovnání se změnami orné půdy se změny ve výměře ovocných sadů a chmelnic s ohledem na jejich nižší výměry neprojevují ve struktuře pozemků tak výrazně.

…a to především ve prospěch trvalých travních porostů.

Ve většině krajů se výše uvedené poklesy výměr uskutečnily především ve prospěch trvalých travních porostů. Především ve prospěch ostatních ploch se naproti tomu podíl orné půdy snížil v hl. m. Praze, Jihomoravském kraji a Kraji Vysočina. Podíl trvalých travních porostů stejně jako zahrad a vodních ploch rostl ve všech krajích. Podíl trvalých travních porostů na celkové výměře vzrostl v průběhu období 2001 až 2025 nejvíce v Libereckém kraji (o 2,6 p. b.), celorepublikově se zvýšil o 1,1 p. b. Podíl zahrad se zvýšil nejvíce ve Zlínském kraji (o 0,8 p. b.). Podíl lesní půdy se zvýšil ve všech krajích Česka s výjimkou Středočeského, kde došlo v porovnání s rokem 2001 k poklesu o 0,1 p. b. Největší nárůst podílu lesních ploch na celkové výměře zaznamenali v Ústeckém kraji (o 1,2 p. b.). Podíl ostatních ploch a zastavěných ploch a nádvoří se nejvíce zvýšil v hl. m. Praze, a to o 2,3 p. b., resp. o 0,7 p. b. Podíl vodních ploch na celkové výměře území nejvíce vzrostl v Jihočeském kraji (o 0,4 p. b.). Výše uvedené změny byly ovlivněny rovněž územními změnami.

Graf 5.9 Změna podílů vybraných druhů půdy na celkové výměře kraje za období 2001–2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Výměry ekologicky obhospodařované půdy se rozšiřují.

Dlouhodobě se rozšiřuje plocha obhospodařovaná šetrně k životnímu prostředí. Nejvíce se takové půdy v letech 2011 až 2025 soustředilo v Jihočeském kraji, v roce 2025 to bylo 98 722 ha. Nejrychleji se v uplynulých pěti letech rozšiřovaly plochy v ekologickém zemědělství ve Středočeském kraji a také v hl. m. Praze. Ta ale disponuje v porovnání s ostatními kraji výrazně menší výměrou zemědělské půdy a nárůst výměry v absolutním vyjádření je tak zanedbatelný. K největšímu absolutnímu nárůstu došlo od roku 2011 v Plzeňském kraji, kde se plochy ekologicky obhospodařované půdy rozšířily o 35 664 ha (o 72,5 %).

Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů vzrostl.

Podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů byl v roce 2025 nejvyšší v hl. m. Praze, kde v jako jediném kraji dosáhl 100 %. V porovnání s ostatními kraji vykázaly vloni vysoký podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů ještě Moravskoslezský kraj (99,8 %), Ústecký kraj (99,7 %) a Karlovarský kraj (99,4 %). Naopak nejméně obyvatel bylo vodou z vodovodů zásobováno v Plzeňském kraji (87,5 %). Meziročně se podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů zvýšil ve většině krajů s výjimkou Karlovarského a Jihomoravského, kde došlo k poklesu, a Moravskoslezského, kde meziročně stagnoval.

Nejvíce vody spotřebují domácnosti v hl. m. Praze.

Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele meziročně rostlo. V porovnání s rokem 2024 vzrostla spotřeba vody v roce 2025 ve většině krajů, nejvíce v Olomouckém kraji (o 6,8 %). K poklesu spotřeby došlo meziročně jen ve dvou krajích, a to v Ústeckém a v hl. m. Praze (o 0,5 %, resp. 0,2 %). Největší spotřebu vody měly v roce 2025 domácnosti v hl. m. Praze, kterým bylo vloni v průměru fakturováno 106,8 litrů/osobu/den. Naopak nejméně to bylo ve Zlínském kraji, a to 81,0 litrů/osobu/den. Celorepublikově byla spotřeba vody v domácnostech vloni při porovnání s rokem 2024 vyšší o 1,4 litru/osobu/den (o 1,6 %).

Zvýšil se podíl obyvatel napojených na kanalizaci.

Na kanalizaci v Česku bylo v roce 2025 připojeno 90,8 % všech obyvatel, meziročně se tento podíl zvýšil o 0,5 p. b. Nejmenší podíl obyvatel připojených na kanalizaci vykázal vloni Liberecký kraj, a to 74,9 %. Naproti tomu v hl. m. Praze bylo na kanalizaci připojeno 100 % obyvatel. Z celkového množství vypouštěných odpadních vod jich bylo v roce 2025 v Česku čištěno 97,6 %. Nejmenší podíl čištěných odpadních vod byl zjištěn v Pardubickém kraji, kde dosáhl 90,8 %, naopak v hl. m. Praze a Karlovarském kraji bylo čištěno 100,0 % odpadních vod a ve Středočeském kraji to bylo 99,9 %.

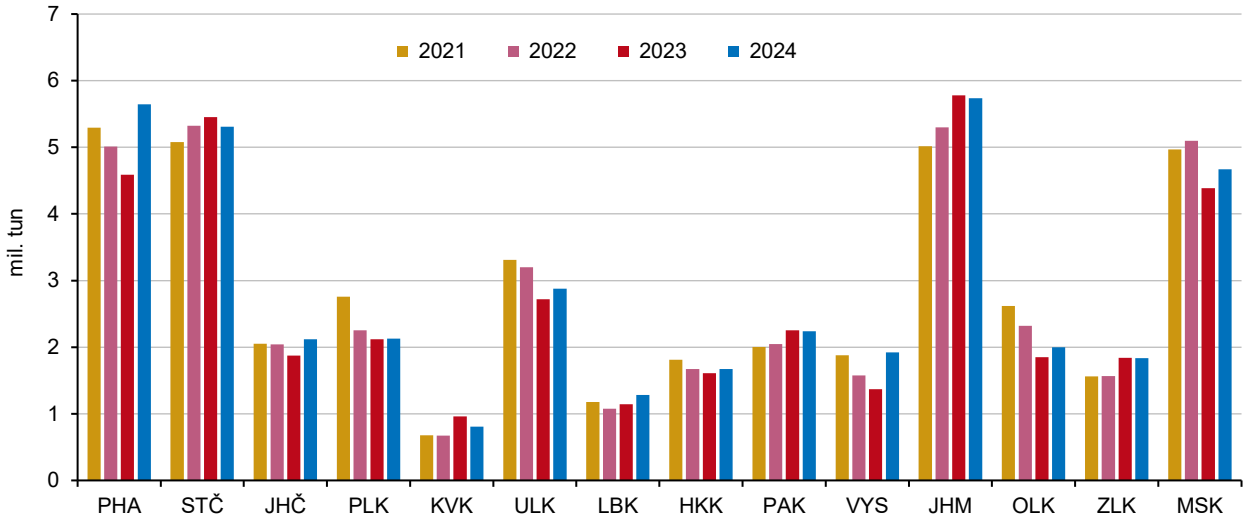
Nejvíce znečištěné ovzduší má hl. m. Praha, Ústecký a Moravskoslezský kraj.

Nejvíce znečištěné ovzduší bylo v letech 2015 až 2024 v hl. m. Praze především vlivem mobilních zdrojů (REZZO 4), v Ústeckém a Moravskoslezském kraji byly příčinou vysoké měrné emise převážně ze stacionárních zdrojů (REZZO 1–3). Z dlouhodobého pohledu bylo celkové znečištění (REZZO 1–4) nejvyšší v případě tuhých znečišťujících látek a oxidů dusíku v hl. m. Praze. Emisemi oxidu siřičitého byl nejvíce zasažen Ústecký kraj a emise CO byly nejvyšší v Moravskoslezském kraji. V porovnání s ostatními kraji byly emise CO rovněž výrazně vyšší i v hl. m. Praze.

Nejrychleji klesají emise v nejvíce znečištěných krajích.
.

Objem emisí sledovaných znečišťujících látek (TZL, SO_X, NO_X, CO) pocházejících ze stacionárních zdrojů i mobilních zdrojů REZZO 1–4 v Česku z dlouhodobého pohledu klesá. Emise tuhých znečišťujících látek a oxidů dusíku nejrychleji klesaly v Moravskoslezském kraji, kde byly v roce 2024 při porovnání s rokem 2015 emise tuhých znečišťujících látek nižší o 57,2 % a emise oxidů dusíku byly nižší o 55,2 %. Emise oxidu siřičitého za stejné období nejvíce poklesly v Karlovarském kraji (o 85,8 %), v případě oxidu uhelnatého byl největší pokles zaznamenán v hl. m. Praze (o 70,0 %).

Graf 5.10 Produkce odpadů v krajích

Celková produkce odpadů nejvíce vzrostla v Pardubickém kraji.

Produkce odpadů se v období 2019 až 2024 zvýšila v jedenácti krajích, nejvíce v Pardubickém kraji (o 31,8 %), což se projevilo i v nejvýraznějším nárůstu produkce odpadů v přepočtu na 1 obyvatele (o 29,7 %). Nejnižší celková produkce odpadů byla v Olomouckém kraji, v porovnání s rokem 2019 byla v roce 2024 nižší o 8,7 %. V přepočtu na jednoho obyvatele činil tento pokles 8,6 %. Pomyslného prvenství z pohledu produkce odpadu na obyvatele dosáhl v letech 2019 a 2022 až 2024 Jihomoravský kraj, v roce 2024 se zde vyprodukovalo 4 678 kg odpadu na obyvatele. Naproti tomu nejnižší objemy odpadu jsou dlouhodobě vykazovány v Libereckém kraji, který byl v letech 2019 až 2024 krajem s nejnižší nebo druhou nejnižší produkcí odpadů na obyvatele. Méně odpadu vykázal v letech 2021, 2022 a 2024 pouze Karlovarský kraj, kde v roce 2024 připadalo na obyvatele 2 756 kg odpadu.

Objem vyprodukovaného komunálního odpadu nejrychleji rostl v Moravskoslezském kraji.

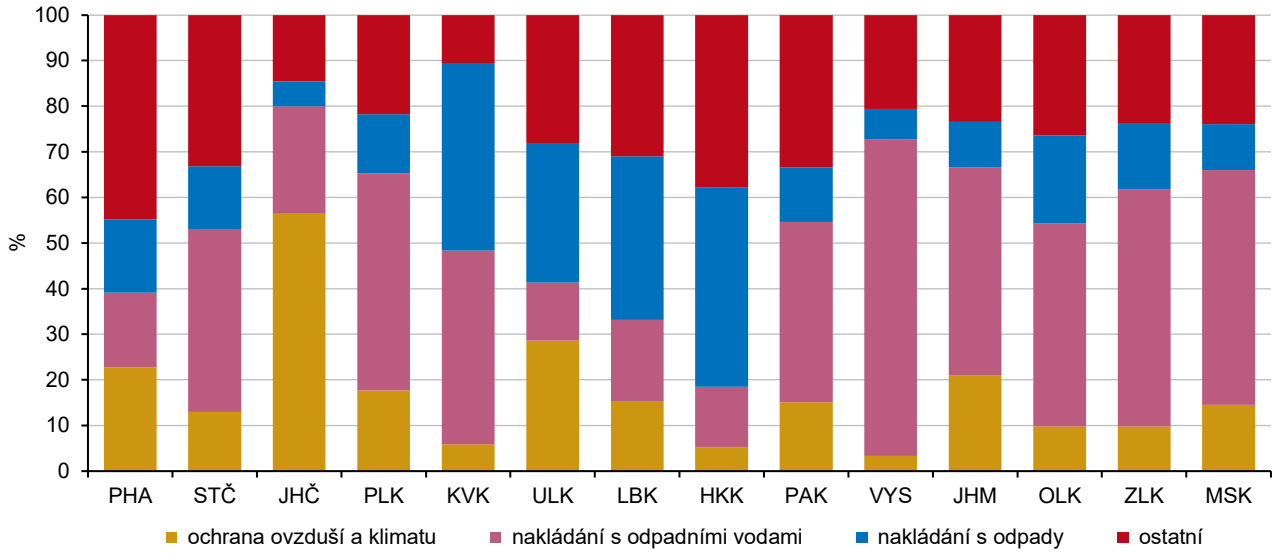
Stejně jako celková produkce odpadů vzrostla za sledované období celorepublikově i produkce komunálního odpadu. Nejvyšší nárůst zaznamenali v Moravskoslezském kraji, kde byla produkce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele v roce 2024 v porovnání s rokem 2019 vyšší o 27,5 %. Ve třech krajích produkce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele poklesla, a to v hl. m. Praze (o 4,7 %),

Královéhradeckém kraji (o 2,7 %) a Kraji Vysočina (o 1,4 %). V období 2019 až 2023 se nejvíce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele vyprodukovalo nejčastěji ve Středočeském kraji, s výjimkou roku 2022. Tehdy bylo více odpadu vyprodukováno jen v Olomouckém kraji, v roce 2024 měl nejvyšší produkci komunálního odpadu na obyvatele jen Moravskoslezský kraj (651 kg). Nejméně komunálního odpadu naopak produkovali v letech 2019 až 2023 obyvatelé Karlovarského kraje, v roce 2024 byla produkce nejnižší v Libereckém kraji (482 kg).

Nejvíce se investovalo do životního prostředí Moravskoslezského kraje.

Celkové investice na ochranu životního prostředí vynaložené v roce 2025 v Česku dosáhly hodnoty 41 150,0 mil. Kč, v přepočtu na 1 obyvatele Česka připadaly investice ve výši 3 778 Kč. Z pohledu posledních sedmi let patřily v přepočtu na obyvatele k nejvyšším investice do ochrany životního prostředí Moravskoslezského kraje. Vloni zde bylo na 1 obyvatele investováno 5 763 Kč, následoval Jihočeský kraj (5 067 Kč) a Ústecký kraj (4 805 Kč). Nejméně se v letech 2019 až 2025 v přepočtu na obyvatele investovalo do životního prostředí v Karlovarském a Libereckém kraji, v roce 2025 to bylo 1 535 Kč, resp. 2 464 Kč.

Graf 5.11 Investice na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora v roce 2025

Největší objem prostředků pocházel od investorů z hl. m. Prahy.

Z pohledu sídla investora investovali nejvíce do životního prostředí investoři se sídlem v hl. m. Praze. V jednotlivých letech období 2019 až 2025 se tento podíl na celkovém objemu vynaložených investic v Česku pohyboval v intervalu od 24,9 % (rok 2025) po 32,1 % (rok 2023). Nejméně naopak investovali do ochrany životního prostředí investoři se sídlem v Karlovarském a Libereckém kraji.

Nejvyšší prioritu mělo nakládání s odpadními vodami.

V souhrnu za období 2019 až 2025 směřovali investoři z jednotlivých krajů finanční prostředky nejčastěji do nakládání s odpadními vodami. Tento účel měl nejvyšší prioritu investorů z osmi krajů, přičemž největší podíl prostředků do něj směřovali investoři se sídlem v Kraji Vysočina, a to 70,3 %. Ve třech krajích, Jihočeském, Ústeckém a Pardubickém, měla vyšší prioritu ochrana ovzduší a klimatu, nejvyšší u investorů se sídlem v Jihočeském kraji, kteří směřovali do této oblasti 56,6 % investic. Investoři se sídlem v Královéhradeckém a Libereckém kraji investovali největší objem prostředků do nakládání s odpady (37,5 %, resp. 30,2 % všech výdajů v kraji). Ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod měla nejvyšší prioritu u investorů v hl. m. Praze, v průběhu období 2019 až 2025 do ní směřovali 22,1 % všech prostředků jimi investovaných do ochrany životního prostředí. Obdobně vysoký podíl investovali do ochrany a sanace půdy, podzemních

a povrchových vod investoři se sídlem v Libereckém kraji, a to 21,4 % všech vynaložených prostředků.

Největší objemy neinvestičních prostředků směřovaly do nakládání s odpady.

V případě neinvestičních nákladů převažovaly u investorů ve všech krajích náklady spojené s nakládáním s odpady. V souhrnu za období 2019 až 2025 se jejich podíl na celkovém objemu vynaložených nákladů pohyboval v intervalu od 41,8 % (Ústecký kraj) po 84,6 % (Královéhradecký kraj). Programovým zaměřením, kam směřoval druhý největší objem nákladů investorů v jednotlivých krajích, bylo nakládání s odpadními vodami. V souvislosti s ním vykázali druhý největší objem výdajů investoři ve dvanácti krajích. Pouze v Libereckém kraji byl vynaložen druhý největší objem výdajů v souvislosti s ochranou a sanací půdy, podzemních a povrchových vod a v hl. m. Praze to byly neinvestiční náklady programového zaměření spojené s ochranou ovzduší a klimatu.

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česko	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
	Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel (‰)														
2001	-1,7	-3,0	-2,2	-1,3	-2,1	-0,7	-1,2	-0,8	-1,5	-1,2	-1,2	-1,8	-1,4	-1,4	-1,3
2005	-0,6	-0,6	-0,6	-0,4	-0,7	0,1	-0,3	0,1	-0,6	-0,5	-0,5	-0,8	-0,5	-1,0	-0,7
2010	1,0	2,0	2,2	0,8	0,7	0,7	0,4	2,0	0,8	0,8	0,5	1,3	0,3	0,1	-0,2
2015	-0,0	1,9	1,2	-0,5	-0,8	-1,8	-1,1	0,3	-0,5	-0,3	0,3	0,6	-0,8	-0,8	-1,4
2020	-1,8	0,8	-0,6	-1,9	-2,0	-4,6	-3,5	-1,6	-2,1	-1,8	-2,2	-1,0	-2,4	-3,4	-3,5
2025	-3,3	-0,8	-2,4	-3,8	-3,8	-5,5	-4,9	-3,8	-3,9	-3,2	-3,0	-2,9	-3,7	-3,7	-4,7
	Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)														
2001	-0,8	-5,9	4,3	0,2	-0,1	-1,7	0,0	-1,2	-1,3	-1,0	-0,7	-1,3	-0,5	-0,2	-1,7
2005	3,5	10,0	12,8	3,7	4,2	-1,1	1,5	3,3	2,5	2,0	1,8	0,9	0,1	0,1	-1,3
2010	1,5	4,5	11,7	0,9	-0,4	-1,3	-0,6	0,1	-0,1	0,8	-1,3	1,3	-0,8	-1,2	-3,2
2015	1,5	4,8	7,6	1,4	3,4	-3,1	-0,3	1,5	0,2	-0,2	-1,2	1,3	-0,8	-0,2	-2,2
2020	2,5	7,3	9,9	1,1	3,9	-0,0	-1,4	-1,2	0,6	2,1	0,3	3,8	0,1	-0,8	-3,0
2025	3,9	7,4	9,8	3,2	3,9	1,5	1,9	1,8	1,7	4,1	-0,3	3,9	3,7	1,1	-0,6
	Úhrnná plodnost[1)]														
2001	1,146	1,098	1,160	1,135	1,129	1,216	1,220	1,184	1,175	1,131	1,136	1,107	1,131	1,114	1,159
2005	1,282	1,240	1,338	1,256	1,286	1,278	1,375	1,272	1,298	1,255	1,293	1,256	1,230	1,232	1,284
2010	1,493	1,385	1,577	1,494	1,490	1,487	1,549	1,577	1,526	1,522	1,455	1,492	1,468	1,414	1,474
2015	1,570	1,471	1,639	1,600	1,555	1,451	1,604	1,629	1,600	1,579	1,629	1,575	1,562	1,530	1,503
2020	1,707	1,509	1,745	1,749	1,686	1,616	1,716	1,756	1,756	1,771	1,797	1,726	1,786	1,710	1,672
2025	1,282	1,148	1,275	1,345	1,255	1,156	1,263	1,272	1,330	1,328	1,423	1,275	1,368	1,359	1,305
	Index stáří k 31. 12.[2)]														
2001	87,2	122,3	90,5	84,0	92,9	72,7	73,4	77,2	90,6	85,1	82,0	91,8	84,4	85,3	74,2
2005	97,0	126,9	94,5	94,5	102,9	84,9	80,2	85,8	100,3	95,1	93,6	102,4	96,5	99,4	88,6
2010	107,8	127,6	94,8	106,8	113,4	98,1	91,2	97,1	113,4	107,1	109,6	114,8	110,3	115,7	105,8
2015	119,0	123,8	100,5	120,4	125,3	121,9	111,7	115,8	129,3	120,6	124,2	122,0	123,9	128,6	121,5
2020	125,5	118,9	104,4	130,8	131,8	136,5	124,2	124,9	140,7	128,7	132,8	125,1	133,7	138,2	132,3
2025	138,0	123,1	113,0	146,9	143,1	159,7	142,3	141,6	155,6	140,1	145,0	134,3	150,0	155,2	151,9
	Naděje dožití mužů při narození (roky) – dvouleté období (např. 2001–2002, 2024–2025)														
2002	.	73,7	72,0	72,3	72,4	71,2	70,0	71,4	73,1	72,9	72,9	72,6	71,6	72,1	70,6
2005	.	74,7	72,5	73,2	73,0	71,8	70,8	72,6	73,9	73,1	73,4	73,1	73,0	72,0	71,3
2010	.	76,3	74,3	74,7	74,9	72,7	72,2	74,3	75,2	74,7	75,1	74,8	73,9	73,6	72,7
2015	.	77,5	76,0	75,6	76,1	74,4	73,8	75,4	76,5	76,2	76,5	76,3	75,1	75,4	74,1
2020	.	78,2	76,2	76,2	76,0	74,5	73,9	76,0	76,8	76,1	75,9	76,3	75,1	75,1	73,9
2025	.	79,2	77,8	77,4	77,4	76,0	75,4	77,1	78,1	77,6	77,9	77,9	76,8	77,3	75,8
	Naděje dožití žen při narození (roky) – dvouleté období (např. 2001–2002, 2024–2025)														
2002	.	79,2	78,4	78,9	78,6	77,5	76,6	78,3	79,1	78,9	79,2	79,3	78,7	79,2	78,1
2005	.	80,1	78,7	79,4	79,2	78,1	77,3	79,0	79,8	79,7	79,7	79,9	79,6	79,9	78,6
2010	.	81,4	80,3	80,5	80,3	79,0	78,7	80,3	80,9	80,8	81,2	81,2	80,3	81,1	79,7
2015	.	82,4	81,5	81,5	81,4	80,2	79,7	81,4	82,2	82,1	82,6	82,4	81,7	81,8	80,8
2020	.	82,9	81,6	81,9	81,9	80,0	79,9	81,5	82,4	81,9	82,3	82,4	81,7	81,9	80,9
2025	.	84,6	83,2	83,4	83,0	81,7	81,0	83,0	83,4	83,4	83,8	83,5	83,0	83,9	82,2
	Podíl cizinců na obyvatelstvu (%)[3)]														
2001	2,1	5,3	2,4	1,3	1,8	3,9	1,8	2,1	1,6	1,3	0,9	1,6	1,0	1,3	1,4
2005	2,7	7,6	3,0	1,7	2,4	4,7	2,7	2,7	2,1	1,3	1,2	2,1	1,2	1,0	1,5
2010	4,0	11,8	4,6	2,4	4,4	6,4	3,7	3,8	2,7	2,3	1,6	3,1	1,5	1,4	1,8
2015	4,4	13,6	4,7	2,6	4,7	6,4	4,0	4,1	2,5	2,3	1,6	3,5	1,6	1,5	2,0
2020	5,9	17,2	6,5	3,7	7,1	7,5	4,8	5,1	3,4	3,9	2,5	4,9	2,2	2,0	2,3
2025	10,4	26,0	11,1	7,1	13,4	12,6	7,1	9,2	6,8	7,9	6,1	9,2	4,7	4,8	4,6

[1)] počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

[2)] počet osob ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0–14 let

[3)] od roku 2015 včetně osob s mezinárodní ochranou

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česko	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Králové-hradecký	Pardubický	Vysočina	Jiho-moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko-slezský
	Míra zaměstnanosti (%)														
2001	55,1	60,2	56,1	57,4	57,3	58,3	53,0	56,8	56,5	55,0	55,7	53,6	52,3	53,4	50,2
2005	56,4	60,2	59,0	56,2	58,7	56,8	52,8	55,4	55,4	57,3	54,7	57,1	53,7	56,2	53,2
2010	54,2	59,9	56,6	55,0	55,6	55,0	51,1	53,9	53,5	53,3	54,1	53,7	50,6	52,0	50,9
2015	56,4	60,2	59,0	56,2	58,7	56,8	52,8	55,4	55,4	57,3	54,7	57,1	53,7	56,2	53,2
2020	58,3	62,9	60,7	57,4	59,0	57,1	55,8	56,5	57,1	58,4	58,1	58,3	55,4	56,9	55,9
2025[1)]	59,3	65,2	61,0	58,2	60,4	59,8	56,2	56,4	58,3	58,3	58,9	58,8	59,0	56,6	56,8
	Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)[2)] (MPSV)														
2001	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2005	6,6	2,6	4,7	4,9	4,9	7,9	11,3	5,7	5,4	6,1	6,0	7,5	7,5	6,6	10,2
2010	7,4	3,6	6,1	6,4	6,6	8,9	10,2	8,1	6,3	7,5	8,1	8,5	9,1	7,9	9,0
2015	6,2	4,2	5,4	5,1	4,6	7,1	8,9	6,4	5,0	5,1	6,2	7,0	7,0	6,0	8,6
2020	4,0	3,5	3,5	3,2	3,4	5,4	5,5	4,1	3,1	2,9	3,3	4,5	4,1	3,2	5,6
2025	4,8	3,6	3,9	4,2	3,9	5,8	7,1	5,5	4,1	3,9	4,1	5,4	5,1	4,0	6,6
	Podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. (%)[3)] (MPSV)														
2001	2,4	0,6	1,6	1,0	1,6	2,1	5,5	1,5	1,2	1,8	1,6	2,4	3,3	2,0	4,9
2005	2,9	0,7	1,7	1,5	1,8	3,5	6,1	2,3	1,9	2,3	2,4	3,4	3,3	2,8	5,6
2010	2,4	0,8	1,7	1,5	1,9	3,3	4,1	2,8	1,5	2,2	2,5	2,8	3,1	2,8	3,6
2015	2,7	1,7	2,2	1,6	1,7	3,4	4,6	2,7	1,8	1,7	2,4	3,0	3,1	2,3	4,4
2020	1,0	0,7	0,8	0,6	0,7	1,0	1,6	1,0	0,6	0,4	0,7	1,4	0,9	0,6	2,1
2025	1,7	1,1	1,3	1,3	1,2	2,2	3,1	1,8	1,2	1,2	1,4	2,1	1,8	1,3	2,9
	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)														
2001	131,3	174,6	139,0	128,7	132,7	123,7	121,0	128,6	129,9	120,2	117,4	127,7	120,6	121,0	119,3
2005	159,5	216,4	172,4	154,5	158,4	143,9	140,0	152,7	154,7	149,6	150,0	154,3	142,1	148,8	144,7
2010	200,4	271,2	223,6	188,1	197,1	175,7	176,2	188,3	191,7	183,5	187,3	198,6	176,6	181,3	179,7
2015	218,5	283,7	238,3	205,8	224,3	194,8	185,5	202,2	208,5	208,6	210,5	220,5	195,0	207,6	195,6
2020	289,7	376,6	304,3	274,3	287,3	252,3	262,8	268,5	277,8	276,8	284,9	290,2	262,6	268,4	261,2
2024	399,7	528,3	431,3	380,5	389,6	352,7	348,6	360,9	383,2	372,9	389,4	392,7	356,7	370,8	356,2
	Medián mezd (Kč) (MPSV, MF)														
2001	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2005	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2011	21 782	27 162	22 447	20 303	21 554	19 183	20 533	21 017	20 266	20 527	20 378	21 127	20 717	20 153	21 383
2015	23 726	28 677	24 582	22 697	24 135	21 747	22 644	23 946	22 521	22 283	22 600	23 328	21 918	21 770	23 116
2020	33 195	38 732	34 518	31 508	33 961	30 314	32 404	32 590	32 880	31 734	32 354	32 837	31 571	30 999	31 924
2025	44 337	52 793	46 363	42 229	45 256	40 932	43 877	42 886	45 392	42 518	43 211	44 819	42 594	42 049	43 073
	Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč)[4)] (MPSV)														
2001	6 808	7 241	6 789	6 692	6 770	6 751	6 849	6 731	6 699	6 661	6 628	6 726	6 643	6 645	6 906
2005	7 744	8 291	7 748	7 635	7 703	7 650	7 724	7 676	7 631	7 561	7 516	7 659	7 543	7 557	7 806
2010	10 138	10 855	10 198	10 024	10 088	9 944	10 057	10 063	10 008	9 913	9 852	10 016	9 837	9 908	10 218
2015	11 363	12 172	11 499	11 260	11 307	11 062	11 240	11 268	11 221	11 122	11 078	11 218	11 007	11 122	11 427
2020	14 503	15 439	14 703	14 393	14 434	14 031	14 291	14 343	14 346	14 250	14 248	14 343	14 099	14 279	14 570
2025	21 175	22 386	21 466	21 010	21 038	20 329	20 853	20 912	20 986	20 895	20 962	21 012	20 671	20 968	21 251
	Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%)[5)] (ČSSZ)														
2002	13,5	8,9	11,9	12,5	17,1	15,2	15,0	11,6	12,7	15,9	17,3	12,7	13,0	14,1	16,8
2005	14,7	9,5	13,2	14,1	17,8	16,0	16,4	12,7	14,0	17,0	18,9	13,9	14,6	15,1	17,7
2010	19,1	10,6	16,5	19,3	22,4	21,0	22,0	17,7	18,9	22,6	24,5	17,9	20,7	19,6	22,6
2015	24,8	13,2	21,5	25,9	27,9	27,2	27,5	23,8	25,5	29,5	31,1	23,3	27,8	26,1	28,9
2020	27,3	13,9	23,4	29,6	29,7	29,7	29,3	26,5	28,6	32,5	34,7	25,7	31,2	28,9	32,1
2025	32,8	17,4	28,2	36,4	34,4	34,9	33,7	31,9	34,6	38,3	41,6	31,1	37,6	35,8	38,4

[1)] data vypočtena dle nové metodiky vážení zavedené od roku 2023, údaje předchozích let nejsou srovnatelné

[2)] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce (ÚP) ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku, jmenovatel data ČSÚ

[3)] podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci ÚP na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ

[4)] bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměr. starob. důchodu; data za prosinec

[5)] včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česko	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
	Hrubý domácí produkt (HDP) na 1 obyvatele (tis. Kč)														
2001	253,5	509,5	251,9	234,1	237,4	208,5	204,1	229,3	232,2	214,2	216,5	231,5	198,5	207,0	196,3
2005	321,3	703,7	301,1	287,3	299,3	241,5	255,9	267,9	275,3	256,7	263,5	287,8	234,1	255,1	263,9
2010	383,5	862,8	347,2	317,7	348,0	265,5	292,5	290,0	322,4	305,9	303,8	362,2	280,8	314,5	309,0
2015	442,7	973,6	406,0	357,8	404,9	287,6	329,6	340,9	378,0	352,0	360,1	421,9	333,8	375,4	360,0
2020	555,0	1 224,5	502,7	455,6	488,2	341,1	387,4	421,9	500,6	458,0	466,6	540,7	435,1	465,7	423,4
2024	740,2	1 567,9	683,6	597,2	637,2	460,9	513,2	563,3	640,7	623,7	618,3	714,4	599,8	610,2	581,0
	Vývoj HDP – rok 2000 = 100 (srovnatelné ceny, %)														
2001	102,9	105,2	103,0	100,8	103,2	98,8	99,9	102,1	101,2	102,1	106,1	103,0	101,3	103,2	102,5
2005	120,2	131,8	121,7	115,5	122,0	104,0	111,6	114,9	112,9	115,3	120,9	118,1	112,9	119,8	117,1
2010	135,7	151,7	151,3	116,7	136,6	100,3	121,5	124,4	124,6	136,6	131,4	136,5	125,2	144,2	123,0
2015	147,0	167,0	169,9	120,4	148,0	98,9	126,2	135,2	133,6	145,1	140,4	152,0	137,6	156,0	129,0
2020	159,9	185,3	194,3	132,5	156,3	95,2	123,3	144,9	154,5	164,7	153,8	167,3	151,7	168,1	128,5
2024	173,4	203,5	223,3	139,5	169,5	100,5	122,9	158,7	162,7	183,8	163,3	180,0	164,3	176,1	137,4
	Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy (tis. Kč)														
2001	.	.		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2005	28,7	30,4		27,2	23,7	13,5	24,8	18,7	32,2	32,1	29,7	34,0	31,3	29,4	28,6
2010	29,2	33,4		26,6	26,6	16,2	24,4	18,8	32,7	31,6	31,3	34,1	29,1	27,4	25,7
2015	36,8	41,7		29,9	33,8	20,2	35,0	23,0	41,3	45,4	39,1	42,0	36,2	35,8	31,9
2020	42,3	46,9		36,4	38,3	23,0	36,9	28,2	43,6	53,9	50,4	49,5	39,0	40,4	33,1
2024[1)]	49,4	56,7		41,8	44,5	24,5	43,9	27,5	52,1	64,5	60,8	56,1	44,4	45,2	38,7
	Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích[2)] (tis. fyzických osob)														
2001	880,7	80,9	99,0	55,6	52,0	29,5	64,7	50,8	53,8	40,6	50,4	81,4	49,3	49,9	122,9
2005	847,2	74,1	97,6	47,2	59,4	25,9	57,2	48,1	50,4	47,7	48,4	74,9	52,6	47,6	116,3
2010	749,7	73,9	90,9	41,5	50,5	20,7	52,5	40,1	37,1	41,8	44,1	63,2	40,6	44,4	108,6
2015	806,9	77,5	95,3	47,3	59,7	19,2	52,6	43,4	45,3	46,3	48,1	68,9	44,2	52,0	107,0
2020	827,0	78,0	109,5	49,2	57,0	16,9	61,0	44,5	46,7	48,0	47,7	67,5	44,7	51,7	104,7
2025	770,3	75,1	108,5	41,7	58,3	13,7	60,4	36,6	39,1	44,4	42,9	70,6	41,9	48,4	88,8
	Stavební práce "S" podle místa stavby na 1 obyvatele[3)] (tis. Kč)														
2001	20,7	40,2	19,1	20,1	18,4	17,1	20,0	16,1	21,8	15,1	16,8	16,7	24,8	13,5	16,7
2005	26,8	57,9	22,0	25,9	29,2	32,3	25,9	19,8	19,7	23,4	17,9	24,5	21,2	17,3	20,9
2010	25,7	46,2	19,6	27,3	23,1	36,2	27,4	19,6	17,6	17,9	17,2	26,5	19,9	20,7	24,9
2015	25,4	42,4	19,4	36,5	22,1	22,7	19,0	20,8	22,4	24,0	23,8	30,6	21,0	15,7	21,6
2020	30,1	48,6	25,5	31,3	29,6	22,2	28,1	19,0	28,2	29,6	34,3	34,7	30,3	21,2	21,3
2025	43,8	68,5	35,9	43,5	35,3	35,4	35,8	35,0	52,5	58,0	49,4	47,2	38,7	32,2	31,8
	Dokončené byty na 1 000 obyvatel														
2001	2,4	2,8	2,8	2,9	3,1	1,9	1,2	2,0	2,6	2,9	2,6	2,6	2,7	2,7	1,6
2005	3,2	5,6	5,3	3,1	3,6	3,8	1,3	2,6	2,6	2,8	3,1	3,4	1,7	2,9	1,5
2010	3,5	4,9	5,9	3,4	3,3	2,8	1,3	2,9	3,3	3,2	3,4	3,9	2,6	2,4	2,3
2015	2,4	4,1	3,7	2,0	2,1	1,4	1,0	1,4	1,9	2,1	2,0	2,8	1,7	1,6	1,8
2020	3,2	4,1	4,9	2,6	4,2	1,9	1,4	1,8	2,7	3,0	3,1	3,7	3,5	2,5	2,3
2025	3,1	3,8	4,3	3,0	3,6	2,2	1,9	2,6	2,4	2,6	2,8	3,2	2,8	3,1	2,2
	Počet přenocování hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních na 1 000 obyvatel														
2001	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2012	4 118	11 613	1 645	4 956	2 681	15 792	1 404	5 854	6 089	2 008	2 285	2 242	2 476	2 959	1 641
2015	4 467	12 608	1 677	5 718	2 983	15 468	1 596	5 859	6 571	2 286	2 358	2 619	2 801	3 438	1 835
2019	5 345	14 050	1 960	6 959	3 628	18 318	2 125	7 156	8 121	2 560	2 854	3 554	3 659	3 899	2 370
2020	2 933	3 694	1 309	5 266	2 537	9 887	1 340	5 665	6 197	1 823	2 143	2 271	2 550	2 767	1 548
2025	5 427	13 579	2 154	7 105	3 628	18 617	2 108	7 759	8 376	2 700	3 142	3 567	3 657	3 980	2 381

[1)] semidefinitivní údaje

[2)] podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

[3)] podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí

	Česko	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
	Podíl orné půdy na celkové výměře kraje (%)														
2001	39,0	31,4	50,7	31,9	35,1	17,3	35,2	22,4	40,9	44,6	47,1	50,9	41,1	32,0	32,4
2005	38,6	30,9	50,3	31,7	34,9	17,1	34,8	21,8	40,6	44,3	47,0	50,0	39,9	31,7	32,3
2010	38,1	29,9	50,0	31,3	34,3	16,3	34,2	20,9	40,3	43,9	46,7	49,2	39,5	31,2	31,7
2015	37,7	29,0	49,6	30,7	33,6	16,2	33,9	20,3	40,0	43,3	46,5	48,8	39,0	30,6	31,2
2020	37,2	28,3	49,4	30,2	32,7	15,8	33,6	19,6	39,0	42,8	46,2	48,5	38,6	29,7	30,7
2025	36,5	26,8	48,7	29,5	32,3	15,4	33,2	18,9	37,9	42,2	45,8	47,6	38,2	28,6	30,0
	Podíl lesních pozemků na celkové výměře kraje (%)														
2001	33,5	9,8	27,7	37,2	39,4	43,1	29,8	44,2	30,9	29,3	30,3	27,8	34,4	39,6	35,4
2005	33,6	9,9	27,7	37,4	39,5	43,3	29,8	44,2	30,9	29,5	30,3	28,0	34,7	39,7	35,5
2010	33,7	10,3	27,8	37,5	39,6	43,3	30,2	44,4	31,0	29,6	30,4	28,0	34,8	39,7	35,6
2015	33,8	10,4	27,9	37,7	39,8	43,5	30,5	44,6	31,1	29,8	30,5	28,1	35,2	39,8	35,7
2020	33,9	10,6	27,5	37,8	40,4	43,8	30,7	44,7	31,2	29,8	30,6	28,1	35,4	40,1	35,8
2025	34,0	10,7	27,5	38,0	40,5	44,0	30,9	44,8	31,3	29,9	30,6	28,1	35,4	40,2	35,9
	Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1–4 (t/km^2)[2)] (ČHMÚ)														
2001	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2005	2,64	4,45	2,01	0,96	1,42	4,87	13,34	0,91	1,45	3,23	0,34	0,54	1,27	1,74	5,30
2010	2,08	2,70	1,93	0,89	0,90	2,83	10,77	0,50	1,12	2,67	0,33	0,42	0,74	1,10	4,10
2015	1,65	0,61	1,81	0,62	0,86	2,94	6,53	0,43	0,92	2,58	0,30	0,26	0,76	1,11	3,38
2020	0,85	0,51	0,85	0,25	0,39	1,03	3,42	0,28	0,52	0,98	0,22	0,14	0,53	0,59	2,27
2024[1)]	0,59	0,24	0,58	0,17	0,23	0,42	3,00	0,28	0,41	0,94	0,17	0,10	0,33	0,47	1,17
	Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1–4 (t/km^2)[2)] (ČHMÚ)														
2001	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2005	3,63	27,79	3,26	1,25	1,82	3,05	12,81	1,63	1,84	3,80	1,95	2,49	2,15	2,12	5,78
2010	3,11	22,07	3,06	1,05	1,30	3,07	10,63	1,26	1,47	3,37	1,42	2,12	1,83	1,81	5,30
2015	2,52	19,27	2,53	1,07	1,13	2,20	6,36	1,47	1,41	2,98	1,23	1,95	1,66	1,66	4,55
2020	1,88	16,11	1,77	0,84	0,88	1,68	4,76	1,15	1,33	2,25	1,18	1,56	1,32	1,45	2,97
2024[1)]	1,56	14,31	1,48	0,72	0,84	1,07	4,10	0,97	1,11	1,96	1,05	1,36	1,11	1,26	2,04
	Produkce odpadů celkem na 1 obyvatele (kg)														
2001	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2005	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2017	3 275	3 539	3 395	2 924	4 324	2 706	3 513	2 210	2 851	2 819	3 013	3 596	3 615	2 317	3 377
2020	3 610	3 567	3 618	3 801	3 770	2 889	3 880	2 473	3 219	3 295	3 398	4 008	4 673	2 733	3 759
2024	3 697	4 070	3 637	3 243	3 480	2 756	3 555	2 853	3 007	4 230	3 720	4 678	3 163	3 173	3 944
	Produkce komunálních odpadů na 1 obyvatele (kg)[3)]														
2001	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2005	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2017	489	515	531	496	453	428	478	464	509	481	513	440	503	455	501
2020	506	465	588	560	466	429	486	455	525	508	536	468	536	463	519
2024	541	485	564	556	494	501	523	482	510	583	523	526	596	491	651
	Investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)														
2001	1 946	2 680	2 748	1 426	1 657	3 412	2 908	1 354	1 090	1 709	2 105	1 140	2 224	2 001	1 118
2005	1 783	1 525	2 772	1 018	1 265	2 096	1 858	1 070	1 602	2 202	1 911	2 230	1 494	1 321	1 667
2010	2 153	2 177	2 246	2 403	1 994	1 391	2 555	2 089	1 386	2 235	1 511	2 709	1 371	2 357	2 288
2015	3 804	1 160	3 038	3 176	2 106	2 784	5 168	1 258	2 230	7 983	6 887	5 286	3 879	2 591	5 526
2020	2 910	3 556	3 177	2 818	2 257	1 651	3 140	1 082	2 609	3 949	3 419	2 296	2 427	1 941	3 885
2025	3 778	3 170	2 700	5 067	4 058	1 535	4 805	2 464	3 474	3 366	4 021	3 805	3 200	3 945	5 763

[1)] předběžný údaj

[2)] údaje před rokem 2021 nejsou srovnatelné vlivem změny metodiky

[3)] odpady z domácností a odpady podobné povahy a složení, bez ohledu na to, kdo tento odpad produkuje nebo sbírá

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Středočeského kraje v letech 2001–2025

	2001	2005	2010	2015	2016	2017	2018
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ							
Počet obyvatel (k 31. 12.)	1 123 896	1 158 084	1 264 958	1 326 857	1 338 982	1 352 795	1 369 332
v tom ve věku: 0–14 let	176 854	173 030	196 707	226 202	231 504	236 704	241 941
15–64 let	787 038	821 480	881 804	873 368	872 510	873 540	878 132
65 let a více	160 004	163 574	186 447	227 287	234 968	242 551	249 259
Průměrný věk (k 31. 12.)	39,3	39,9	40,1	40,8	41,0	41,1	41,2
Sňatky	5 856	5 989	5 731	5 903	6 154	6 524	6 656
Rozvody	3 401	3 692	4 129	3 670	3 524	3 768	3 397
Živě narození	10 035	12 113	15 212	14 602	14 748	15 323	14 776
Zemřelí	12 552	12 850	12 440	13 049	12 695	13 248	13 687
Přirozený přírůstek/úbytek	-2 517	-737	2 772	1 553	2 053	2 075	1 089
Přistěhovalí	15 842	27 390	30 092	25 764	26 274	27 805	31 078
Vystěhovalí	10 987	12 609	15 418	15 739	16 202	16 067	15 630
Přírůstek/úbytek stěhováním	4 855	14 781	14 674	10 025	10 072	11 738	15 448
Celkový přírůstek/úbytek	2 338	14 044	17 446	11 578	12 125	13 813	16 537
SOCIÁLNÍ VÝVOJ							
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)	139,0	172,4	223,6	238,3	255,8	266,8	289,8
Pracovní síla (ekonomicky aktivní; tis. osob)	568,0	580,9	635,5	672,5	673,0	681,1	693,7
Osoby mimo prac. sílu (15 let a více; tis. os.)	376,5	395,2	428,3	427,6	428,2	426,9	423,4
Míra ekonomické aktivity (%)	60,1	59,5	59,7	61,1	61,1	61,5	62,1
Průměrná hrubá měsíč. mzda zaměstnance (v Kč)	13 960	17 930	23 267	26 575	27 931	29 954	32 725
průměr Česka = 100 %	97,1	97,7	97,5	99,9	100,6	101,1	102,1
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (k 31. 12.)	37 819	40 751	54 716	48 102	38 966	29 370	25 238
Podíl nezam. osob[2)] (k 31. 12.; %)	.	4,69	6,10	5,41	4,31	3,17	2,64
Děti, žáci a studenti (k 30. 9.)							
mateřských škol	30 153	31 738	39 420	49 663	49 771	50 315	50 797
základních škol	114 863	102 246	94 809	115 005	120 393	125 416	129 519
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)	.	46 810	44 464	37 534	37 328	37 350	37 477
Studenti vysokých škol[3)] (k 31. 12.)	132	1 626	3 349	2 979	2 846	2 660	2 430
Obyvatelé na 1 lékaře	335,4	336,3	317,2	306,3	302,4	308,7	318,1
Průměrná měsíč. výše starob. důchodu sólo[4)] (Kč)	6 789	7 748	10 198	11 499	11 616	12 018	12 605
Registrované trestné činy na 1 000 obyvatel	36,6	32,4	30,4	19,3	16,6	15,2	14,1
EKONOMICKÝ VÝVOJ							
Hrubý domácí produkt (mil. Kč)	283 173	346 263	436 435	535 372	572 592	618 214	644 108
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny; %)	103,0	105,0	101,6	105,7	105,4	107,2	102,4
rok 2000 = 100 (srovnatelné ceny; %)	103,0	121,7	151,3	169,9	179,1	192,0	196,5
Míra investic (podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu; %)	37,6	39,5	27,3	26,3	27,2	26,0	32,0
Výdaje na výzkum a vývoj (mil. Kč)	.	4 672	6 017	9 991	11 175	14 357	16 343
Registrované subjekty (k 31. 12.)	231 281	269 429	307 761	[10)]324 905	330 506	336 540	342 766
Produkce zemědělského odvětví[5)] (mil. Kč)	.	17 681	18 891	23 446	24 233	24 633	24 320
Počet zaměstnanců v průmyslu[6)] (fyz. os.)	98 957	97 598	90 898	95 346	99 971	105 875	108 770
Staveb. práce "S" provedené v kraji[1)] (mil. Kč)	21 444	25 299	24 683	25 561	22 352	25 740	29 086
Dokončené byty	3 176	6 084	7 405	4 872	4 860	5 449	7 244
Osobní automobily vč. dodávkových (k 31. 12.)	424 475	490 403	578 338	667 586	693 799	723 551	753 259
Hosté v hromadných ubyt. zaříz. (tis. osob)	.	.	.	907,6	939,0	1 021,4	1 122,1
z toho nerezidenti	.	.	.	208,3	212,5	243,4	275,1
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)							
Zemědělská půda (k 31. 12.; ha)	669 666	666 793	663 524	660 383	659 623	658 933	658 610
z toho orná půda	558 212	554 576	551 096	546 691	545 826	544 551	543 344
Nezemědělská půda (k 31. 12.; ha)	431 776	434 671	438 007	441 231	433 227	433 908	434 234
z toho: lesní pozemky	304 737	305 191	305 902	306 825	299 393	299 749	299 874
zastavěné plochy a nádvoří	20 687	20 962	21 444	21 624	21 641	21 681	21 789
Investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)	2 748	2 772	2 246	3 038	1 445	1 605	2 463

[1)] přepočteno na plnou pracovní dobu, podle místa pracoviště, ze čtvrtletního zpracování

[2)] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15−64 let ze všech obyvatel ve stejném věku, jmenovatel data ČSÚ

[3)] studenti státního občanství ČR s místem výuky v kraji

[4)] bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměr. starob. důchodu; data za prosinec

[5)] průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elekt., plynu, tepla, klimat. vzduchu

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
							DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ
1 385 141	1 397 997	[8] 1 386 824	1 439 391	1 455 940	1 466 215	1 477 134	Počet obyvatel (k 31. 12.)
246 128	249 281	[8] 248 521	259 014	256 263	251 729	246 173	v tom ve věku: 0–14 let
883 188	888 538	[8] 876 292	912 381	927 230	939 165	952 877	15–64 let
255 825	260 178	[8] 262 011	267 996	272 447	275 321	278 084	65 let a více
41,3	41,4	[8] 41,5	41,3	41,5	41,8	42,0	Průměrný věk (k 31. 12.)
6 872	5 631	5 660	6 904	6 181	5 658	5 492	Sňatky
3 381	3 209	3 177	3 048	2 758	2 946	3 257	Rozvody
14 836	14 437	15 111	13 467	12 249	10 981	10 201	Živě narození
13 471	15 302	16 708	14 351	13 765	13 754	13 718	Zemřelí
1 365	-865	-1 597	-884	-1 516	-2 773	-3 517	Přirozený přírůstek/úbytek
30 770	30 195	34 482	70 982	45 642	44 511	44 076	Přistěhovalí
16 326	16 474	18 649	17 531	27 577	31 463	29 640	Vystěhovalí
14 444	13 721	15 833	53 451	18 065	13 048	14 436	Přírůstek/úbytek stěhováním
15 809	12 856	14 236	52 567	16 549	10 275	10 919	Celkový přírůstek/úbytek
							SOCIÁLNÍ VÝVOJ
308,4	304,3	338,7	383,9	413,3	431,3	.	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)
701,7	706,5	708,4	[9] 673,3	680,8	705,8	720,7	Pracovní síla (ekonomicky aktivní; tis. osob)
427,4	433,8	440,7	[9] 431,4	441,2	437,2	443,0	Osoby mimo prac. sílu (15 let a více; tis. os.)
62,2	62,0	61,6	[9] 61,0	60,7	61,7	61,9	Míra ekonomické aktivity (%)
35 608	36 922	38 652	40 530	43 357	46 286	49 220	Průměrná hrubá měsíč. mzda zaměstnance (v Kč)[7]
103,0	102,1	101,0	101,5	101,3	101,4	101,1	průměr Česka = 100 %
23 592	33 114	29 019	31 177	31 620	33 770	39 663	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (k 31. 12.)
2,44	3,52	2,98	3,23	3,17	3,36	3,95	Podíl nezam. osob[2] (k 31. 12.; %)
							Děti, žáci a studenti (k 30. 9.)
51 347	51 197	51 834	53 338	52 957	52 606	51 082	mateřských škol
133 141	136 710	138 970	146 883	147 050	148 594	149 657	základních škol
37 868	38 773	40 588	43 224	46 495	49 371	50 952	středních škol vč. konzervatoří (denní studium)
2 346	2 391	2 661	2 492	2 587	2 676	2 735	Studenti vysokých škol[3] (k 31. 12.)
306,6	314,2	300,7	312,9	311,8	313,3	.	Obyvatelé na 1 lékaře
13 669	14 703	15 675	18 361	20 591	21 017	21 466	Průměrná měsíč. výše starob. důchodu sólo[4] (Kč)
14,8	13,0	12,8	13,9	14,2	13,0	12,6	Registrované trestné činy na 1 000 obyvatel
							EKONOMICKÝ VÝVOJ
720 988	693 829	745 899	833 853	920 569	997 744	.	Hrubý domácí produkt (mil. Kč)
108,0	91,6	103,3	105,6	102,7	102,5	.	předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny; %)
212,2	194,3	200,8	212,1	217,9	223,3	.	rok 2000 = 100 (srovnatelné ceny; %)
33,1	29,1	30,6	33,4	30,8	26,7	.	Míra investic (podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu; %)
16 761	14 720	15 700	17 652	18 472	18 444	.	Výdaje na výzkum a vývoj (mil. Kč)
344 580	351 185	358 087	362 031	339 884	345 959	354 364	Registrované subjekty (k 31. 12.)
25 309	26 473	31 036	35 412	33 462	[11] 32 067	.	Produkce zemědělského odvětví[5] (mil. Kč)
110 676	109 535	111 664	111 138	110 412	108 614	108 455	Počet zaměstnanců v průmyslu[6] (fyz. os.)
38 294	35 485	39 288	50 430	52 818	53 254	52 751	Staveb. práce "S" provedené v kraji[7] (mil. Kč)
7 030	6 836	6 376	7 889	6 634	4 951	6 325	Dokončené byty
779 836	800 800	809 595	841 924	870 610	892 265	913 652	Osobní automobily vč. dodávkových (k 31. 12.)
1 173,0	694,0	781,8	1 157,8	1 320,1	1 363,9	1 386,6	Hosté v hromadných ubyt. zaříz. (tis. osob)
274,5	76,3	78,9	201,7	271,6	292,5	286,0	z toho nerezidenti
							ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)
658 307	657 928	657 653	657 316	656 884	656 463	655 994	Zemědělská půda (k 31. 12.; ha)
541 550	539 962	538 508	537 125	535 688	533 981	532 586	z toho orná půda
434 538	434 921	435 194	435 535	435 967	436 389	436 861	Nezemědělská půda (k 31. 12.; ha)
300 018	300 101	300 181	300 245	300 317	300 347	300 379	z toho: lesní pozemky
21 873	21 974	22 052	22 114	22 199	22 247	22 333	zastavěné plochy a nádvoří
3 466	3 177	2 089	2 684	3 380	2 632	2 700	Investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)

[6] podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

[7] údaje od roku 2021 navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů SLDB 2021

[8] data od roku 2022 dle nové metodiky, údaje předchozích let nejsou srovnatelné

[9] od roku 2013 vlivem zpřesnění dat podle Registru osob nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky

[10] semidefinitivní údaje

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Středočeský kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Počet obyvatel (k 31. 12.)	osoby	1 385 141	1 397 997	[6] 1 386 824	1 439 391	1 455 940	1 466 215	1 477 134
v tom: muži		685 199	691 986	[6] 685 492	707 185	714 752	720 810	727 631
ženy		699 942	706 011	[6] 701 332	732 206	741 188	745 405	749 503
z toho cizinci		82 188	90 333	94 785	159 196	149 149	155 647	164 399
z toho státní občanství: Ukrajina		23 998	29 190	34 973	97 366	85 571	89 965	96 064
Sňatky		6 872	5 631	5 660	6 904	6 181	5 658	5 492
Průměrný věk při prvním sňatku	roky							
ženichů		32,8	33,3	33,5	33,7	34,2	34,4	34,3
nevěst		30,2	30,8	31,0	31,3	31,7	31,8	31,8
Rozvody		3 381	3 209	3 177	3 048	2 758	2 946	3 257
Podíl rozvodů s nezletilými dětmi	%	62,0	62,3	62,6	60,2	61,9	60,9	60,7
Živě narození	osoby	14 836	14 437	15 111	13 467	12 249	10 981	10 201
z toho mimo manželství	%	46,8	46,8	47,3	47,0	45,4	46,5	45,6
Průměrný věk matky při narození dítěte	roky	30,3	30,3	30,5	30,6	30,5	30,6	30,8
prvního dítěte		28,6	28,5	28,8	28,8	29,0	29,0	29,2
Úhrnná plodnost [1]		1,762	1,745	1,898	1,636	1,487	1,356	1,275
Zemřelí	osoby	13 471	15 302	16 708	14 351	13 765	13 754	13 718
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	1 365	-865	-1 597	-884	-1 516	-2 773	-3 517
Přistěhovalí	osoby	30 770	30 195	34 482	70 982	45 642	44 511	44 076
z toho z ciziny		8 019	7 386	9 645	47 204	18 158	16 312	15 849
Vystěhovalí	osoby	16 326	16 474	18 649	17 531	27 577	31 463	29 640
z toho do ciziny		2 016	2 267	2 639	2 272	6 461	10 528	8 918
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	14 444	13 721	15 833	53 451	18 065	13 048	14 436
z toho s cizinou		6 003	5 119	7 006	44 932	11 697	5 784	6 931
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	15 809	12 856	14 236	52 567	16 549	10 275	10 919
Na 1 000 obyvatel								
sňatky	‰	5,0	4,0	4,1	4,8	4,3	3,9	3,7
rozvody	‰	2,5	2,3	2,3	2,1	1,9	2,0	2,2
živě narození	‰	10,8	10,4	10,9	9,4	8,4	7,5	6,9
zemřelí	‰	9,8	11,0	12,1	10,1	9,5	9,4	9,3
přirozený přírůstek/úbytek	‰	1,0	-0,6	-1,2	-0,6	-1,0	-1,9	-2,4
přistěhovalí	‰	22,3	21,7	25,0	49,7	31,5	30,5	30,0
vystěhovalí	‰	11,9	11,8	13,5	12,3	19,0	21,6	20,2
přírůstek/úbytek stěhováním	‰	10,5	9,9	11,5	37,4	12,5	8,9	9,8
celkový přírůstek/úbytek	‰	11,5	9,2	10,3	36,8	11,4	7,0	7,4
Kojenecká úmrtnost [2]	‰	2,0	1,5	1,5	1,8	2,4	1,6	2,3
Novorozenecká úmrtnost [3]	‰	1,0	1,2	0,8	1,0	1,6	0,9	1,2
Obyvatelé ve věku (k 31. 12.)								
0–14 let	osoby	246 128	249 281	[6] 248 521	259 014	256 263	251 729	246 173
	%	17,8	17,8	[6] 17,9	18,0	17,6	17,2	16,7
15–64 let	osoby	883 188	888 538	[6] 876 292	912 381	927 230	939 165	952 877
	%	63,8	63,6	[6] 63,2	63,4	63,7	64,1	64,5
65 let a více	osoby	255 825	260 178	[6] 262 011	267 996	272 447	275 321	278 084
	%	18,5	18,6	[6] 18,9	18,6	18,7	18,8	18,8
Průměrný věk (k 31. 12.)	roky	41,3	41,4	[6] 41,5	41,3	41,5	41,8	42,0
mužů		40,1	40,2	[6] 40,2	40,1	40,3	40,5	40,7
žen		42,5	42,6	[6] 42,7	42,5	42,7	43,0	43,3
Věkový medián (k 31. 12.)		42,0	42,3	[6] 42,7	42,6	42,9	43,2	43,4
Index stáří (k 31. 12.) [4]		103,9	104,4	[6] 105,4	103,5	106,3	109,4	113,0
Index ekonomické závislosti (k 31. 12.) [5]		69,1	70,2	[6] 72,0	72,5	72,7	72,5	71,9
Naděje dožití (dvouleté období)	roky							
mužů při narození		76,32	76,16	75,13	75,40	76,64	77,23	77,76
žen při narození		81,88	81,62	80,86	81,42	82,55	82,85	83,17
mužů ve věku 65 let		15,98	15,60	14,85	15,20	16,26	16,77	17,02
žen ve věku 65 let		19,55	19,36	18,73	19,09	19,98	20,24	20,44

[1] počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

[2] počet dětí zemřelých před dosažením věku 1 roku na 1 000 živě narozených dětí

[3] počet dětí zemřelých před dosažením věku 28 dnů na 1 000 živě narozených dětí

[4] počet osob ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0–14 let

[5] počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

[6] údaje v roce 2021 navazují na výsledky SLDB 2021

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Středočeský kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL[1)]								
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více	tis. osob	1129,1	1140,2	1149,1	1104,7	1122,0	1143,0	1163,7
z toho podle dosaženého vzdělání:								
základní a bez vzdělání	%	12,5	12,9	12,7	13,0	14,2	14,0	14,3
střední bez maturity	%	33,8	34,3	32,8	33,9	33,4	33,1	31,8
střední s maturitou	%	36,0	34,1	34,5	34,2	33,5	34,8	34,0
vysokoškolské vč. vyššího odborného	%	17,7	18,6	20,0	19,0	18,9	18,1	19,8
Pracovní síla (ekonomicky aktivní)	tis. osob	701,7	706,5	708,4	673,3	680,8	705,8	720,7
v tom: zaměstnaní[2)]		692,4	692,7	690,8	665,2	669,3	696,5	710,0
z toho ženy		311,4	305,3	304,5	290,6	288,1	314,8	333,7
nezaměstnaní		9,3	13,8	17,7	8,2	11,6	9,3	10,7
z toho ženy		4,8	8,0	10,4	4,9	7,2	5,8	6,6
Osoby mimo pracovní sílu ve věku 15 let a více	tis. osob	427,4	433,8	440,7	431,4	441,2	437,2	443,0
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání:								
zaměstnanci[3)]	%	79,2	79,6	80,1	80,9	80,4	81,2	82,8
zaměstnavatelé	%	3,3	3,2	3,5	3,5	3,3	2,8	2,8
pracující na vlastní účet	%	17,0	16,4	15,8	15,0	16,1	15,8	14,3
Zaměstnaní pracující v kraji	tis. osob	610,7	600,1	606,2	621,6	607,9	624,6	.
v tom podle sektorů:								
primární (zemědělství, lesnictví, rybářství)	%	3,7	3,7	3,3	3,5	3,4	3,4	.
sekundární (průmysl a stavebnictví)	%	38,8	38,0	38,0	37,7	37,3	37,4	.
terciární (služby)	%	57,5	58,3	58,7	58,8	59,3	59,2	.
Míra ekonomické aktivity	%	62,2	62,0	61,6	61,0	60,7	61,7	61,9
v tom: muži		69,6	70,3	69,7	69,9	70,2	68,9	67,6
ženy		54,9	54,0	53,9	52,4	51,6	54,9	56,6
Míra zaměstnanosti	%	61,4	60,7	60,1	60,2	59,6	60,9	61,0
v tom: muži		68,8	69,2	68,4	69,3	69,4	68,3	66,9
ženy		54,2	52,6	52,1	51,5	50,3	53,9	55,5
Obecná míra nezaměstnanosti[4)]	%	1,3	1,9	2,5	1,2	1,7	1,3	1,5
v tom: muži		1,2	1,5	1,8	0,9	1,1	0,9	1,1
ženy		1,5	2,6	3,3	1,6	2,4	1,8	1,9
ZAMĚSTNANOST CIZINCŮ (k 31. 12.; MPSV, MPO)								
Pracovněprávní vztahy cizinců v postavení zaměstnanců		100 406	107 592	121 586	135 134	141 753	141 634	152 858
Cizinci s platným živnostenským oprávněním		10 623	11 316	12 104	13 491	14 366	16 216	18 068
NEZAMĚSTNANOST (k 31. 12.; MPSV)								
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce	osoby	23 592	33 114	29 019	31 177	31 620	33 770	39 663
z toho: ženy		12 456	17 241	15 619	17 313	17 585	18 806	21 650
absolventi škol a mladiství		1 080	1 707	1 545	1 560	1 858	2 104	2 886
osoby se zdravotním postižením		3 275	3 645	3 629	3 598	3 636	3 570	4 068
osoby pečující o dítě do 15 let věku		4 494	5 721	5 428	5 808	5 862	6 059	8 164
v tom podle věku:								
do 19 let		1 007	1 443	1 327	1 565	1 877	2 120	2 666
20–24 let		1 949	3 096	2 320	2 611	2 874	3 159	3 971
25–34 let		4 483	6 222	4 949	5 217	5 302	5 456	6 087
35–44 let		5 339	7 751	6 493	6 945	6 823	7 186	8 111
45–54 let		5 140	7 327	6 530	7 058	7 265	7 793	9 010
55 let a více		5 674	7 275	7 400	7 781	7 479	8 056	9 818
průměrný věk	roky	42,7	42,1	43,3	43,1	42,5	42,6	42,1
z toho podle nejvyššího dosaženého vzdělání:	osoby							
základní a bez vzdělání		6 692	8 656	7 929	9 154	9 469	9 850	11 104
střední bez maturity		8 781	12 084	10 716	10 941	10 786	11 319	13 510
střední s maturitou		5 927	9 241	7 748	7 882	8 062	8 850	10 449
vyšší odborné vč. nástavbového		245	394	307	363	412	420	560
vysokoškolské		1 947	2 739	2 319	2 837	2 891	3 331	4 039

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Středočeský kraj – sociální vývoj

1. pokračování

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
z toho podle klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO):								
nemanuální pracovníci	osoby	11 771	17 169	14 624	15 630	15 873	17 578	12 183
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		3 628	5 107	4 232	4 588	4 835	5 339	3 909
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		8 143	12 062	10 392	11 042	11 038	12 239	8 274
manuální pracovníci	osoby	11 281	14 210	13 156	14 124	14 603	14 936	10 638
kvalifikovaní (třídy 6–8)		5 214	6 862	6 170	6 548	6 773	7 262	4 989
nekvalifikovaní (třída 9)		6 067	7 348	6 986	7 576	7 830	7 674	5 649
v tom podle délky nezaměstnanosti:	osoby							
do 3 měsíců		9 886	10 577	9 186	10 767	10 515	11 018	10 601
více než 3 měsíce až 6 měsíců		5 191	7 811	5 923	7 612	6 893	7 552	8 866
více než 6 měsíců až 12 měsíců		3 619	7 487	5 011	5 121	5 394	5 954	8 074
více než 12 měsíců až 24 měsíců		2 013	4 051	4 756	3 176	4 489	4 306	5 979
více než 24 měsíců		2 883	3 188	4 143	4 501	4 329	4 940	6 143
Průměrná délka evidence	dny	440	393	461	418	431	425	428
Dosažitelní uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce[5)]	osoby	21 357	30 988	26 439	28 353	28 953	31 133	37 070
z toho: ženy		11 230	16 112	14 243	15 849	16 191	17 410	20 307
absolventi škol a mladiství		1 058	1 699	1 515	1 515	1 825	2 068	2 852
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	osoby	9 651	11 740	10 178	10 116	10 259	11 225	11 291
z toho ženy		5 043	6 272	5 661	5 533	5 756	6 355	6 242
Podíl nezaměstnaných osob[6)]	%	2,44	3,52	2,98	3,23	3,17	3,36	3,95
v tom: muži		2,27	3,32	2,70	2,79	2,77	2,94	3,54
ženy		2,61	3,72	3,28	3,68	3,58	3,78	4,36
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných[7)]	%	0,55	0,81	1,02	0,84	0,95	0,98	1,27
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	místa	59 039	59 628	62 441	57 350	55 801	45 948	[14)] 13 964
Uchazeči na 1 pracovní místo v evidenci úřadu práce	osoby	0,4	0,6	0,5	0,5	0,6	0,7	[14)] 2,8
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ								
Čistý disponibilní důchod domácností celkem	mil. Kč	422 602	419 914	467 360	548 009	599 440	629 525	.
na 1 obyvatele	tis. Kč	308,4	304,3	338,7	383,9	413,3	431,3	.
průměr Česka = 100	%	111,0	105,0	107,0	109,2	108,0	107,9	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD ZAMĚSTNANCŮ[8)]								
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	37 151	39 104	40 585	43 536	46 035	48 552	53 845
průměr Česka = 100		102,1	101,2	99,5	100,3	100,2	99,2	103,1
v tom: muži		40 917	42 394	43 812	47 459	50 019	53 056	59 192
ženy		32 238	34 717	36 354	38 447	40 959	43 017	47 689
Medián mezd	Kč	32 692	34 518	35 983	38 431	40 426	42 100	46 363
průměr Česka = 100		104,0	104,0	102,3	102,7	102,3	100,9	104,6
v tom: muži		35 719	36 996	38 405	41 574	43 573	45 825	50 614
ženy		29 318	31 536	32 958	34 926	37 118	38 614	42 695
NÁKLAD□ PRÁCE[9)]								
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	49 559	51 399	53 728	56 755	60 721	64 690	.
z toho: přímé náklady		35 759	37 139	38 866	40 801	43 712	46 672	.
mzdy		31 795	32 388	33 784	35 835	38 519	41 234	.
náhrady mzdy		3 964	4 752	5 083	4 967	5 193	5 438	.
sociální náklady a výdaje		12 976	13 665	14 300	15 014	15 955	17 049	.
VZDĚLÁVÁNÍ (MŠMT)								
Děti, žáci a studenti (k 30. 9.)	osoby							
mateřských škol		51 347	51 197	51 834	53 338	52 957	52 606	51 082
základních škol		133 141	136 710	138 970	146 883	147 050	148 594	149 657
středních škol včetně konzervatoří (denní studium)		37 868	38 773	40 588	43 224	46 495	49 371	50 952
vyšších odborných škol (denní studium)		535	449	532	479	506	486	485
Studenti vysokých škol (občané ČR, k 31. 12.)	osoby							
s trvalým bydlištěm v kraji		29 236	30 808	31 939	32 523	33 629	35 201	37 637
s místem výuky v kraji		2 346	2 391	2 661	2 492	2 587	2 676	2 735
z toho v prezenčním studiu	%	68,8	70,7	72,2	71,6	69,2	68,2	68,2
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	osoby	609	611	580	615	689	737	787

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Středočeský kraj – sociální vývoj

2. pokračování

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ZDRAVÍ (ÚZIS, ČSÚ)								
Lékaři celkem (vč. smluvních)	přep. os.	4 492	4 431	4 589	4 562	4 652	4 659	.
obyvatelé na 1 lékaře		307	314	301	313	312	313	.
z toho zubní lékaři		638	612	626	601	631	594	.
Nemocnice akutní péče		21	21	22	22	22	22	.
lůžka		4 098	4 063	4 095	4 064	4 121	4 096	.
Samostatné ordinace lékařů								
praktických pro dospělé		512	508	513	510	505	503	.
praktických pro děti a dorost		221	221	221	221	215	215	.
stomatologů		544	531	527	523	511	526	.
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA (MPSV)								
Počet vyplacených dávek státní sociální podpory	tis. dávek	865,6	892,9	871,8	965,9	1 140,0	1 113,8	1 062,2
z toho rodičovský příspěvek		463,3	516,8	490,1	468,3	443,8	406,6	360,3
Počet vyplacených dávek pěstounské péče	tis. dávek	40	40	41	45	47	48	54
Výdaje na dávky státní sociální podpory	mil. Kč	3 966	5 939	5 478	5 542	6 456	6 302	6 311
z toho rodičovský příspěvek		3 285	5 282	4 793	4 501	4 263	3 965	3 748
Výdaje na dávky pěstounské péče	mil. Kč	423	433	446	440	524	542	639
Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče na 1 obyvatele	Kč	3 186	4 576	4 293	4 191	4 813	4 689	4 729
ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (k 31. 12.; MPSV)								
Lůžka v domovech pro seniory		5 183	5 294	5 258	4 941	4 904	4 924	4 903
na 1 000 obyvatel ve věku 65 let a více		20,3	20,3	20,1	18,4	18,0	17,9	17,6
Lůžka v domovech se zvláštním režimem		2 864	3 042	3 250	3 325	3 432	3 730	3 856
Lůžka v domovech pro osoby se zdravotním postižením		1 527	1 523	1 520	1 532	1 557	1 481	1 610
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (v prosinci; ČSSZ)								
Příjemci starobního důchodu celkem[10)]	osoby	288 333	287 598	285 844	285 712	286 842	286 772	284 536
z toho ženy		172 010	170 688	169 444	169 034	168 930	168 585	167 288
Příjemci starobního důchodu sólo[11)]	osoby	216 560	216 514	214 732	214 829	216 555	215 851	214 268
Příjemci předčasného starobního důchodu[10,12)]	osoby	66 282	67 308	68 821	69 975	76 517	80 001	80 245
z toho ženy		37 486	38 092	38 968	39 726	42 620	44 637	44 998
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu)	%	23,0	23,4	24,1	24,5	26,7	27,9	28,2
v tom: muži		24,8	25,0	25,6	25,9	28,7	29,9	30,1
ženy		21,8	22,3	23,0	23,5	25,2	26,5	26,9
Průměrná měsíční výše starobního důchodu sólo[11)]	Kč	13 669	14 703	15 675	18 361	20 591	21 017	21 466
v tom: muži		14 994	16 102	17 166	20 076	21 909	22 321	22 775
ženy		12 417	13 364	14 239	16 707	19 308	19 742	20 187
Podíl průměrného starobního důchodu sólo[11)] na mzdovém mediánu	%	41,8	42,6	43,6	47,8	50,9	49,9	46,3
KULTURA (NIK)								
Veřejné knihovny vč. poboček		844	836	830	823	772	776	750
registrovaní čtenáři (tis. osob)		137,1	117,7	126,4	122,0	124,7	130,8	128,5
návštěvníci – fyzické návštěvy (tis. osob)		2 326,6	1 348,3	1 381,1	1 774,8	1 927,6	2 059,7	2 056,6
Muzea, galerie a památníky v provozu celkem		67	68	65	60	62	65	63
návštěvníci expozic a výstav (tis. osob)		1 376,3	625,7	629,2	1 039,3	1 170,9	1 218,8	1 264,6
Památkové objekty zpřístupněné návštěvníkům za vstupné		44	45	45	46	47	49	54
návštěvníci (tis. osob)		2 514,0	1 170,3	1 307,2	1 764,4	1 977,6	1 989,4	2 214,4

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Středočeský kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
KRIMINALITA, NEHOD (Policejní prezidium ČR)								
Registrované trestné činy		20 428	18 091	17 625	19 775	20 594	19 033	18 496
na 1 000 obyvatel		14,8	13,0	12,8	13,9	14,2	13,0	12,6
Objasněné trestné činy		9 383	8 107	7 649	8 112	8 880	8 336	7 757
Hlášené dopravní nehody		16 014	13 942	14 954	15 128	16 280	16 343	[15] 13 850
na 1 000 obyvatel		11,6	10,0	10,8	10,6	11,2	11,2	[15] 9,4
usmrcení	osoby	88	79	80	76	80	71	77
těžce zranění	osoby	350	239	258	280	281	265	294
lehce zranění	osoby	3 295	2 721	2 619	3 105	3 221	3 239	3 456
Podíl bodovaných řidičů[13] z registrovaných řidičů celkem	%	6,1	5,5	5,4	6,0	6,3	5,9	5,8
Bodovaní řidiči s 12 body	osoby	5 489	5 571	5 784	5 976	6 024	5 339	4 882
POŽÁR (Hasičský záchranný sbor ČR)								
Požáry celkem		2 871	2 610	2 405	2 923	2 647	2 567	2 670
na 1 000 obyvatel		2,1	1,9	1,7	2,0	1,8	1,8	1,8
přímá škoda	mil. Kč	403,4	600,9	563,2	2 664,1	2 135,6	692,2	816,2
usmrcení	osoby	19	17	18	23	18	7	14

[1] údaje podle kraje obvyklého bydliště (kromě struktury zaměstnaných podle sektorů); do roku 2021 přepočteno na celou populaci, od roku 2022 přepočteno na celou populaci po odečtení odhadu osob žijících mimo soukromé domácnosti resp. mimo byty

[2] s jediným nebo hlavním zaměstnáním, vč. ozbrojených sil

[3] zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

[4] podle definice Mezinárodní organizace práce

[5] ve věku 15−64 let

[6] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku, jmenovatel data ČSÚ

[7] podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci ÚP na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ

[8] zdroj: MPSV (Informační systém o průměrném výdělku) a MF (Informační systém o platu a služebním příjmu)

[9] podniky se sídlem v kraji

[10] včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

[11] bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

[12] předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

[13] bodovaný řidič se dopustil přestupku (trestného činu) započítávaného do bodového hodnocení řidiče

[14] od roku 2025 došlo ke změně metodiky evidence pracovních míst

[15] od 1. 7. 2025 změna metodiky hlášení dopravních nehod Policii ČR

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Středočeský kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
MAKROEKONOMIKA								
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	720 988	693 829	745 899	833 853	920 569	997 744	.
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)	%	108,0	91,6	103,3	105,6	102,7	102,5	.
rok 2000 = 100 (srovnatelné ceny)	%	212,2	194,3	200,8	212,1	217,9	223,3	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	tis. Kč	526,2	502,7	540,5	584,2	634,7	683,6	.
průměr Česka = 100	%	94,3	90,6	90,0	89,2	90,1	92,3	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	tis. Kč	1 180,6	1 156,1	1 230,6	1 341,4	1 514,4	1 597,5	.
průměr Česka = 100	%	107,3	103,7	103,0	101,5	107,1	108,1	.
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	652 596	632 765	679 826	759 130	845 658	910 765	.
v tom sektory: primární	%	2,3	2,4	2,2	2,5	2,6	2,2	.
sekundární	%	44,4	39,6	37,1	37,7	40,2	40,2	.
terciární	%	53,3	58,0	60,7	59,8	57,2	57,6	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	238 729	202 204	228 444	278 765	283 703	266 722	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	tis. Kč	174,2	146,5	165,5	195,3	195,6	182,7	.
průměr Česka = 100	%	121,1	103,4	105,0	107,7	99,4	93,2	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) pracující v kraji	osoby	610 688	600 138	606 150	621 624	607 893	624 553	.
z toho zaměstnanci		496 483	492 478	491 354	506 081	503 088	507 714	.
MÍSTNÍ ROZPOČET[1] (Ministerstvo financí)								
Příjmy celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	71 847	77 194	83 798	91 240	103 190	103 973	110 830
Výdaje celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	69 723	76 614	80 821	88 100	97 345	101 479	112 244
v tom: běžné výdaje		50 450	55 326	60 527	66 665	74 398	77 190	83 262
kapitálové výdaje		19 273	21 288	20 294	21 434	22 947	24 289	28 982
VĚDA A VÝZKUM								
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	16 761	14 720	15 700	17 652	18 472	18 444	.
z toho: mzdové		7 374	7 818	7 983	8 951	9 594	10 320	.
financované z veřejných národních zdrojů		3 120	3 529	3 248	3 432	4 097	3 596	.
Pracovníci ve výzkumu a vývoji	přep. os.	8 183	8 398	8 385	8 584	8 730	8 542	.
z toho výzkumní pracovníci		3 845	3 968	4 020	4 217	4 373	4 381	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE[2]								
Podíl domácností vybavených osobním počítačem	%	81,1	80,5	80,5	81,0	83,2	83,4	.
Podíl domácností s připojením k internetu	%	82,6	83,1	83,9	85,2	87,3	87,9	.
EKONOMICKÉ SUBJEKT								
Registrované subjekty (k 31. 12.)		344 580	351 185	358 087	362 031	339 884	345 959	354 364
z toho živnostníci		257 480	262 625	268 465	271 382	244 696	248 979	255 555
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		188 056	194 803	198 048	203 271	209 489	215 686	224 643
z toho živnostníci		134 764	140 077	141 913	145 324	145 665	149 153	156 028
Vzniklé subjekty		11 178	10 584	11 765	12 812	12 981	14 640	14 692
z toho živnostníci		7 516	7 106	8 054	9 223	9 109	10 682	10 479
ZEMĚDĚLSTVÍ								
Produkce zemědělského odvětví	mil. Kč	25 309	26 473	31 036	35 412	33 462	[8] 32 067	.
z toho: rostlinná produkce		16 138	17 253	21 494	23 511	20 226	[8] 19 259	.
živočišná produkce		7 938	7 907	8 101	10 149	11 382	[8] 10 920	.
Obhospodařovaná zemědělská půda (k 31. 5.)	ha	550 745	553 744	552 741	555 301	556 592	555 462	555 391
z toho orná		474 176	476 245	472 403	474 633	481 940	480 504	476 542
Sklizeň: obilovin	t	1 506 448	1 578 908	1 625 250	1 640 361	1 604 967	1 477 566	1 669 751
brambor	t	148 622	159 407	160 922	163 566	151 709	164 027	172 801
Hospodářská zvířata (k 31. 12.)								
tuři (skot)[3]	kusy	146 801	142 925	147 523	151 091	153 643	155 208	150 601
prasata	kusy	315 337	325 617	327 581	314 439	313 557	324 352	335 702
drůbež celkem	tis. ks	5 773	5 228	7 275	4 720	4 617	7 388	5 195
Výroba jatečného skotu	t ž. hm.	18 324	18 419	18 728	18 958	19 231	21 099	23 082
Výroba jatečných prasat	t ž. hm.	62 294	64 545	65 551	66 151	65 580	58 780	64 741
Výroba jatečné drůbeže	t ž. hm.	43 655	42 892	48 218	52 216	52 385	55 674	51 576
Výroba mléka	tis. l	387 315	394 915	405 099	406 230	423 914	426 736	431 065
Snáška konzumních vajec	tis. ks	406 732	374 028	391 536	373 429	394 279	398 177	448 711
LESNICTVÍ								
Plochy dřevin (k 31. 12.; Národní lesnický institut)	ha	290 183	290 080	288 014	287 096	286 779	286 559	286 225
Zalesňování	ha	2 077	2 699	4 035	5 560	3 963	3 052	2 530
Těžba dřeva	m^3 b. k.	2 659 376	3 860 354	3 977 008	2 934 859	2 043 886	2 012 741	1 686 269
z toho nahodilá hmyzová		1 866 138	3 117 622	2 680 429	1 241 304	489 889	177 190	84 276

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Středočeský kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
PRŮM□SL[4)]								
Průměrný počet podniků		231	229	221	219	219	211	208
Tržby z prodeje výrobků a služeb průmysl. povahy	mil. Kč	814 366	768 169	802 634	891 973	1 035 547	1 102 321	1 137 476
na 1 zaměstnance	tis. Kč	7 358	7 013	7 188	8 026	9 379	10 149	10 488
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	110 676	109 535	111 664	111 138	110 412	108 614	108 455
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	44 834	45 896	47 288	51 447	55 870	60 682	64 576
ENERGETIKA (Energetický regulační úřad)								
Výroba elektřiny brutto	GWh	.	7 092	6 781	6 996	6 594	6 148	5 591
podíl na úhrnu Česka	%	.	8,7	8,0	8,3	8,6	8,3	7,3
podíl výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů	%	.	25,5	30,7	28,6	34,0	40,4	36,1
Spotřeba elektřiny netto	GWh	8 251	8 085	8 587	8 211	8 026	8 145	8 316
podíl na úhrnu Česka	%	13,9	14,1	14,3	14,2	14,4	14,6	14,6
v domácnostech na 1 obyvatele	kWh	1 990,7	2 104,6	2 349,2	2 071,1	1 988,1	1 976,4	2 077,2
Spotřeba zemního plynu	tis. m^3	1 047 327	1 098 251	1 187 460	1 025 323	902 220	894 403	955 967
podíl na úhrnu Česka	%	12,4	12,8	12,8	13,8	13,5	13,4	13,5
v domácnostech na 1 odběratele	m^3	1 068,3	1 135,9	1 277,7	1 016,0	907,2	898,0	1 032,1
STAVEBNICTVÍ								
Průměrný počet podniků[5)]		42	43	42	40	39	40	42
Základní stavební výroba[5)]	mil. Kč	9 024	9 055	9 213	11 310	13 399	13 050	14 366
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 794	1 794	1 866	2 343	2 787	.	.
Průměrný evidenční počet zaměstnanců[5)]	fyz. os.	5 029	5 046	4 936	4 828	4 808	.	.
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance[5)]	Kč	38 819	38 515	41 625	45 501	48 186	.	.
Stavební práce "S" provedené v kraji[6)]	mil. Kč	38 294	35 485	39 288	50 430	52 818	53 254	52 751
z toho pro veřejné zadavatele		17 263	17 932	18 596	22 664	22 352	26 878	25 803
STAVEBNÍ POVOLENÍ								
Orientační hodnota povolených staveb	mil. Kč	47 707	47 329	60 671	70 884	66 413	75 261	61 699
z toho budov (bytových a nebytových)		37 493	36 869	49 076	56 199	52 335	59 592	50 105
z toho výstavba nových bytových budov		20 182	18 790	26 242	27 226	23 754	20 919	25 384
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	2 602	2 691	3 398	4 269	4 740	5 364	5 414
B□TOVÁ VÝSTAVBA								
Zahájené byty		6 489	5 823	8 079	7 551	6 045	5 322	5 572
z toho v nových rodinných domech		5 179	4 535	4 832	4 516	3 132	2 703	2 796
Dokončené byty		7 030	6 836	6 376	7 889	6 634	4 951	6 325
z toho v nových rodinných domech		4 854	5 024	4 563	5 200	4 531	3 287	3 379
Investiční náklady na výstavbu 1 m^2								
obytné plochy bytu v novém rodinném domě	Kč	37 775	41 144	44 350	48 144	55 119	57 032	62 072
obytné plochy bytu v novém bytovém domě	Kč	38 400	45 093	60 725	50 308	59 651	57 217	67 130
PRŮMĚRNÉ CEN□ NEMOVITOSTÍ								
Rodinné domy	Kč/m^2	42 935	47 670	58 253	66 053	63 843	68 704	73 814
Byty	Kč/m^2	31 208	37 326	46 983	56 001	52 768	57 450	64 911
DOPRAVA (k 31. 12.; Ministerstvo dopravy)								
Osobní automobily vč. dodávkových		779 836	800 800	809 595	841 924	870 610	892 265	913 652
CESTOVNÍ RUCH								
Hromadná ubytovací zařízení (HUZ)		688	825	849	843	815	800	802
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních		35 100	40 674	41 015	41 829	40 694	40 417	40 960
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních	tis. osob	1 173	694	782	1 158	1 320	1 364	1 387
z toho nerezidenti		275	76	79	202	272	292	286
Průměrná doba pobytu hostů v HUZ	dny	3,3	3,6	3,6	3,4	3,3	3,3	3,3
z toho nerezidentů		3,2	3,5	3,6	3,2	3,2	3,2	3,2
Satelitní účet cestovního ruchu								
Hrubá přidaná hodnota cestovního ruchu	mil. Kč	13 317	8 141	8 516	12 651	[8)] 14 727	[9)] 16 518	.
Průměrný počet zaměstnaných osob[7)]	osoby	22 051	20 914	20 829	21 469	[8)] 21 814	[9)] 22 670	.

[1)] souhrn za kraj, obce a dobrovolné svazky obcí

[2)] tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2024 je vypočten z dat roku 2023, 2024 a 2025)

[3)] do roku 2024 skot (domácí zvířata druhu tur domácí), v roce 2025 tuři – zahrnují navíc domácí zvířata druhu buvol domácí a jiné tury

[4)] podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (dle CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

[5)] podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující stavební činností

[6)] podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

[7)] počet zaměstnaných osob v hlavním zaměstnání (roční průměr)

[8)] semidefinitivní údaje

[9)] předběžné údaje

Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Středočeský kraj – životní prostředí

	M. jedn.	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
PŮDA (ČÚZK)								
Zemědělská půda (k 31. 12.)	ha	658 307	657 928	657 653	657 316	656 884	656 463	655 994
z toho: orná půda		541 550	539 962	538 508	537 125	535 688	533 981	532 586
zahrady a ovocné sady		39 372	39 839	40 417	40 919	41 410	42 267	42 667
trvalé travní porosty		74 092	74 877	75 522	76 051	76 633	77 092	77 703
Nezemědělská půda (k 31. 12.)	ha	434 538	434 921	435 194	435 535	435 967	436 389	436 861
z toho: lesní pozemky		300 018	300 101	300 181	300 245	300 317	300 347	300 379
zastavěné plochy a nádvoří		21 873	21 974	22 052	22 114	22 199	22 247	22 333
EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ[1)]								
Výměra půdy v ekologickém zemědělství	ha	18 735	20 588	22 716	22 869	24 102	26 179	30 650
Výměra půdy v přechodném období		4 980	3 712	3 635	6 079	8 715	8 080	6 662
ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ								
Národní parky	ha	-	-	-	-	-	-	-
Chráněné krajinné oblasti		109 785	109 785	109 786	109 786	109 785	109 785	109 785
Národní přírodní památky		615	1 860	1 860	1 860	1 860	1 860	1 860
Národní přírodní rezervace		4 276	4 276	4 276	4 275	4 275	4 265	4 265
Přírodní památky		3 951	3 973	3 973	4 028	4 096	4 101	4 101
Přírodní rezervace		6 937	6 858	6 890	6 916	6 916	6 918	6 918
VODOVOD A KANALIZACE (MZe)								
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů	%	.	.	.	.	.	89,7	90,7
Spec. množství vody faktur. domácn.na 1 obyv.	litr/den	.	.	.	.	.	86,1	86,1
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených	%							
na veřejnou kanalizaci		.	.	.	.	.	87,4	88,7
na kanalizaci s koncovou ČOV		.	.	.	.	.	86,1	87,4
Podíl čištěných odpadních vod	%	.	.	.	.	.	100,0	99,9
Čistírny odpadních vod (ČOV)		.	.	.	.	.	704	725
Celková kapacita ČOV	m^3/den	.	.	.	.	.	546 530	460 315
Produkce kalů v ČOV	t sušiny	.	.	.	.	.	28 742	30 812
OVZDUŠÍ (ČHMÚ)[2)]								
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1–4)	t/km^2	0,99	0,93	[4)] 0,96	0,88	0,80	0,73	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,92	0,86	[4)] 0,88	0,81	0,72	0,66	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1–4)	t/km^2	1,16	0,85	[4)] 0,74	0,73	0,66	0,58	.
z toho stacionární zdroje (REZZO 1–3)		1,16	0,85	[4)] 0,74	0,73	0,66	0,58	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1–4)	t/km^2	2,00	1,77	[4)] 1,78	1,73	1,59	1,48	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		1,26	1,06	[4)] 1,06	1,02	0,91	0,85	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,73	0,71	0,72	0,71	0,68	0,64	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1–4)	t/km^2	8,56	8,30	[4)] 9,62	8,69	8,58	7,72	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		7,46	7,37	[4)] 8,65	7,78	7,68	6,91	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,10	0,93	0,96	0,91	0,90	0,82	.
ODPAD								
Produkce odpadů celkem	t	5 045 322	5 037 219	5 080 036	5 324 092	5 455 029	5 308 006	.
na 1 obyvatele	kg	3 663	3 618	3 681	3 730	3 761	3 637	.
z toho nebezpečných	t	267 040	271 318	279 427	210 916	221 636	203 252	.
na 1 obyvatele	kg	194	195	202	148	153	139	.
Produkce komunálních odpadů[3)]	t	745 314	818 640	783 738	763 198	774 947	823 613	.
na 1 obyvatele	kg	541	588	568	535	534	564	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ								
Investice na OŽP podle místa investice na 1 obyv.	Kč	3 466	3 177	2 089	2 684	3 380	2 632	2 700
Investice na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	3 018,6	3 365,2	2 575,5	3 019,4	3 298,9	2 602,3	3 218,7
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	24,5	24,1	11,1	21,3	33,5	21,6	12,9
nakládání s odpadními vodami	%	49,7	53,2	70,6	59,2	42,2	52,4	40,1
nakládání s odpady	%	17,7	14,8	14,1	11,7	10,9	16,2	13,8
ochrana a sanace půdy, podz. a povr. Vod	%	4,8	5,6	2,0	4,3	5,6	4,9	4,6
ochrana biodiverzity a krajiny	%	0,3	0,3	0,4	0,8	0,6	1,0	0,6
Neinvestiční náklady na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	8 356,8	8 585,0	9 655,2	10 410,2	11 026,2	11 612,0	12 423,2
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	7,7	7,2	6,0	6,1	7,1	7,1	6,3
nakládání s odpadními vodami	%	19,4	19,6	18,6	19,2	21,9	19,3	21,8
nakládání s odpady	%	69,8	67,6	70,5	68,7	68,0	71,0	68,4
a povrchových vod	%	1,0	3,9	3,5	4,7	1,4	1,2	0,7
ochrana biodiverzity a krajiny	%	1,2	0,6	0,7	0,6	0,9	0,6	1,0

[1)] data převzata k 9. 6. 2026

[2)] údaje za rok 2024 jsou předběžné; data převzata k 11.11.2025

[3)] odpady z domácností a odpady podobné povahy a složení, bez ohledu na to, kdo tento odpad produkuje nebo sbírá

[4)] data od roku 2021 dle nové metodiky, údaje předchozích let nejsou plně srovnatelné z důvodu použití nové metodiky pro výpočet emisí z vytápění domácností (REZZO3)

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele demografického, sociálního a ekonomického vývoje podle okresů Středočeského kraje v roce 2025

	Kraj celkem	v tom okresy					
		Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ							
Počet obyvatel (k 31. 12.)	**1 477 134**	104 433	103 455	172 388	108 760	78 903	115 209
z toho cizinci	**164 399**	7 329	10 854	18 940	11 005	7 272	12 383
v tom ve věku (%):							
0–14 let	**16,7**	16,0	17,0	15,5	16,5	15,2	16,1
15–64 let	**64,5**	62,5	64,6	65,0	64,0	62,8	64,9
65 let a více	**18,8**	21,5	18,4	19,4	19,5	22,0	18,9
Průměrný věk (k 31. 12.)	**42,0**	43,3	41,9	42,8	42,3	43,9	42,3
Index stáří[1)] (k 31. 12.)	**113,0**	134,0	108,3	125,3	118,3	144,8	117,4
Index ekonomické závislosti[2)] (k 31. 12.)	**71,9**	77,1	71,1	69,5	71,9	74,8	70,3
Na 1 000 obyvatel							
živě narození	**6,9**	7,1	6,9	7,1	7,0	6,8	6,8
zemřelí	**9,3**	10,1	9,3	10,5	9,8	11,5	10,3
přistěhovalí	**30,0**	28,2	33,9	31,6	33,2	32,5	35,4
vystěhovalí	**20,2**	20,0	22,9	23,1	25,9	23,4	28,2
přirozený přírůstek/úbytek	**-2,4**	-3,1	-2,4	-3,4	-2,9	-4,7	-3,5
přírůstek/úbytek stěhováním	**9,8**	8,1	11,0	8,5	7,3	9,0	7,2
celkový přírůstek/úbytek	**7,4**	5,0	8,7	5,1	4,4	4,3	3,7
Naděje dožití mužů při narození (v období 2021–2025)	.	76,6	77,0	75,4	76,2	75,7	75,9
Naděje dožití žen při narození (v období 2021–2025)	.	82,7	82,2	81,8	82,2	81,8	82,0
SOCIÁLNÍ VÝVOJ							
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (k 31. 12.)	**39 663**	2 342	3 024	5 992	4 236	2 433	4 489
z toho (%):							
dosažitelní[3)]	**93,5**	93,6	92,5	93,8	92,2	90,7	92,3
ženy	**54,6**	53,0	53,7	55,0	55,5	55,0	55,0
absolventi škol a mladiství	**7,3**	8,8	6,3	7,3	7,1	7,9	6,9
osoby se zdravotním postižením	**10,3**	12,5	11,5	7,8	10,2	15,5	8,7
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	**28,5**	36,0	28,6	23,4	29,2	25,2	29,0
ve věku do 24 let	**1,8**	2,3	1,7	1,7	1,6	1,7	1,8
ve věku 55 let a více	**9,0**	10,5	8,9	7,7	8,6	8,2	9,8
evidovaní 12 měsíců a více	**30,6**	18,4	33,4	38,9	29,3	34,4	29,6
Podíl nezaměstnaných osob[4)] (k 31. 12.; %)	**3,95**	3,39	4,25	5,08	5,67	4,49	5,59
v tom: muži	**3,54**	3,13	3,83	4,56	4,86	3,89	4,89
ženy	**4,36**	3,66	4,68	5,60	6,53	5,12	6,32
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných[5)] (k 31. 12.; %)	**1,27**	0,66	1,51	2,08	1,78	1,69	1,78
Pracovní místa v evidenci úřadu práce (ÚP)	**13 964**	780	633	1 216	922	820	701
Uchazeči o zaměstnání v evidenci ÚP na 1 pracovní místo v evidenci ÚP	**2,8**	3,0	4,8	4,9	4,6	3,0	6,4
Lůžka v domovech pro seniory na 1 000 obyvatel ve věku 65 let a více[6)]	**17,9**	11,2	22,9	23,3	16,5	15,9	25,6

v tom okresy						
Mladá Boleslav	Nymburk	Praha-východ	Praha-západ	Příbram	Rakovník	
						DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ
138 955	108 742	207 567	163 488	118 487	56 747	Počet obyvatel (k 31. 12.)
24 488	11 947	27 775	20 371	8 285	3 750	z toho cizinci
						v tom ve věku (%):
15,4	16,4	19,2	19,0	15,3	15,0	0–14 let
66,0	64,8	65,6	64,9	62,7	63,0	15–64 let
18,6	18,7	15,2	16,1	22,0	22,0	65 let a více
42,1	41,9	39,7	40,2	43,8	43,9	Průměrný věk (k 31. 12.)
121,1	114,0	79,4	85,1	144,1	146,2	Index stáří[1)] (k 31. 12.)
67,4	71,3	71,1	73,2	75,1	74,9	Index ekonomické závislosti[2)] (k 31. 12.)
						Na 1 000 obyvatel
7,1	6,9	7,0	7,1	6,7	6,6	živě narození
9,2	9,2	6,9	7,0	11,1	11,0	zemřelí
43,1	38,6	48,8	44,9	26,4	28,1	přistěhovalí
32,0	26,1	34,2	35,4	20,3	19,2	vystěhovalí
-2,1	-2,3	0,0	0,1	-4,4	-4,4	přirozený přírůstek/úbytek
11,1	12,5	14,6	9,6	6,1	8,9	přírůstek/úbytek stěhováním
8,9	10,2	14,7	9,6	1,7	4,5	celkový přírůstek/úbytek
76,6	76,2	77,8	78,5	76,6	76,0	Naděje dožití mužů při narození (v období 2021–2025)
82,4	81,7	83,1	83,5	82,9	81,6	Naděje dožití žen při narození (v období 2021–2025)
						SOCIÁLNÍ VÝVOJ
3 232	3 708	4 510		4 233	1 464	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (k 31. 12.)
						z toho (%):
95,5	95,2	92,4		95,1	95,2	dosažitelní[3)]
56,2	53,9	57,7		49,4	56,0	ženy
7,1	7,4	7,5		6,3	9,2	absolventi škol a mladiství
9,6	10,4	7,5		9,6	21,7	osoby se zdravotním postižením
						s nárokem na podporu
28,4	27,3	32,2		29,6	27,3	v nezaměstnanosti
1,7	2,3	1,9		1,8	2,0	ve věku do 24 let
10,7	8,3	9,1		9,4	8,3	ve věku 55 let a více
28,2	32,8	22,7		31,8	30,5	evidovaní 12 měsíců a více
						Podíl nezaměstnaných osob[4)]
3,42	5,10	1,8		5,44	3,93	(k 31. 12.; %)
2,92	4,68	1,5		5,44	3,35	v tom: muži
3,96	5,52	2,0		5,43	4,55	ženy
						Podíl dlouhodobě nezaměstnaných[5)]
0,99	1,73	0,8		1,81	1,25	(k 31. 12.; %)
						Pracovní místa v evidenci úřadu práce
2 627	793	4 292,0		911	269	(ÚP)
						Uchazeči o zaměstnání v evidenci ÚP
1,2	4,7	1,1		4,6	5,4	na 1 pracovní místo v evidenci ÚP
						Lůžka v domovech pro seniory
						na 1 000 obyvatel ve věku 65 let
14,6	18,3	20,6	13,2	15,4	21,1	a více[6)]

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele demografického, sociálního a ekonomického vývoje podle okresů Středočeského kraje v roce 2025

dokončení

	Kraj celkem	v tom okresy					
		Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník
Průměrná měsíční výše starobního důchodu (sólo)[7] (Kč)	**21 466**	21 095	21 220	21 592	21 172	21 031	21 284
Průměrná měsíční výše starobního důchodu mužů (sólo)[7] (Kč)	**22 775**	22 169	22 449	23 169	22 422	22 192	22 589
Průměrná měsíční výše starobního důchodu žen (sólo)[7] (Kč)	**20 187**	20 017	20 011	20 110	19 965	19 883	20 020
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (včetně souběhu)[8] (%)	**28,2**	33,8	31,3	25,0	30,4	30,4	31,4
v tom: muži	**30,1**	36,9	32,2	26,2	33,1	32,9	32,6
ženy	**26,9**	31,6	30,6	24,2	28,5	28,6	30,7
Registrované trestné činy na 1 000 obyvatel	**12,6**	10,6	12,0	15,9	13,6	10,4	12,4
Hlášené dopravní nehody na 1 000 obyvatel	**9,4**	14,6	8,2	6,9	8,5	9,2	8,6
EKONOMICKÝ VÝVOJ							
Soukromí podnikatelé (živnostníci) na 1 000 obyvatel ve věku 18 let a více (k 31. 12.)	**217,7**	219,6	220,3	189,0	196,2	177,3	208,2
z toho:							
se zjištěnou aktivitou	**132,9**	132,3	137,3	113,6	121,8	112,8	125,6
subjekty vzniklé v roce	**9,0**	7,8	8,5	8,6	8,2	7,9	9,2
Zahájené byty na 1 000 obyvatel	**3,8**	3,6	9,1	2,2	4,3	2,8	4,8
Dokončené byty na 1 000 obyvatel	**4,3**	4,0	4,5	5,4	5,3	4,3	3,4
Hromadná ubytovací zařízení	**802**	114	50	25	29	69	47
lůžka	**40 960**	6 277	2 021	1 275	1 031	3 911	2 294
lůžka na 1 000 obyvatel	**27,9**	60,3	19,6	7,4	9,5	49,9	20,0
hosté (tis. osob)	**1 386,6**	[9] 182,2	[9] 86,9	[9] 46,1	[9] 41,2	[9] 130,6	[9] 86,8
z toho nerezidenti	**286,0**	[9] 29,5	[9] 21,3	[9] 10,7	[9] 9,8	[9] 21,2	[9] 20,9
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ							
Podíl na celkové výměře (k 31. 12.; %):							
orná půda	**48,7**	46,5	34,2	58,3	65,2	53,8	57,1
lesní pozemky	**27,5**	28,1	38,7	20,3	12,7	23,9	19,0
zastavěné plochy a nádvoří	**2,0**	1,5	2,0	2,7	2,5	2,0	2,6

[1] počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let

[2] počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

[3] ve věku 15–64 let

[4] podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve stejném věku, jmenovatel data ČSÚ

[5] podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci ÚP na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ

[6] data roku 2024

[7] bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec

[8] starobní důchod vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

[9] méně spolehlivý údaj

v tom okresy						
Mladá Boleslav	Nymburk	Praha-východ	Praha-západ	Příbram	Rakovník	
21 982	21 084	21 803	22 222	21 121	21 302	Průměrná měsíční výše starobního důchodu (sólo)[7] (Kč)
23 361	22 317	23 120	23 630	22 448	22 511	Průměrná měsíční výše starobního důchodu mužů (sólo)[7] (Kč)
20 644	19 902	20 532	20 808	19 797	20 112	Průměrná měsíční výše starobního důchodu žen (sólo)[7] (Kč)
28,2	28,7	24,6	21,7	30,1	27,1	Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (včetně souběhu)[8] (%)
30,9	32,4	25,7	22,7	31,9	28,7	v tom: muži
26,3	26,2	23,8	21,0	28,8	26,0	ženy
14,3	12,3	10,9		15,0	11,4	Registrované trestné činy na 1 000 obyvatel
11,4	9,6	10,5	7,7	9,2	10,1	Hlášené dopravní nehody na 1 000 obyvatel
						EKONOMICKÝ VÝVOJ
174,0	207,5	272,3	278,3	219,2	181,3	Soukromí podnikatelé (živnostníci) na 1 000 obyvatel ve věku 18 let a více (k 31. 12.)
						z toho:
95,9	125,7	169,8	176,7	130,1	111,6	se zjištěnou aktivitou
8,7	8,6	11,5	10,6	7,4	7,3	subjekty vzniklé v roce
5,1	5,5	2,6	3,8	1,1	1,3	Zahájené byty na 1 000 obyvatel
2,6	3,5	6,4	3,7	3,9	1,9	Dokončené byty na 1 000 obyvatel
79	67	74	72	125	51	Hromadná ubytovací zařízení
3 569	3 660	3 993	2 838	6 759	3 332	lůžka
25,9	33,8	19,4	17,4	57,3	58,9	lůžka na 1 000 obyvatel
[9] 103,7	141,7	201,1	[9] 106,6	180,0	[9] 79,7	hosté (tis. osob)
[9] 28,0	17,5	72,5	[9] 30,3	17,3	[9] 6,9	z toho nerezidenti
						ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
						Podíl na celkové výměře (k 31. 12.; %):
53,3	62,9	48,9	44,1	32,7	42,8	orná půda
26,1	17,6	22,5	27,5	40,7	38,2	lesní pozemky
2,0	2,3	3,1	2,9	1,3	1,4	zastavěné plochy a nádvoří

[1] počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let

[2] počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

[3] ve věku 15–64 let

[4] podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve stejném věku, jmenovatel data ČSÚ

[5] podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci ÚP na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ

[6] data roku 2024

[7] bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec

[8] starobní důchod vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

[9] méně spolehlivý údaj

Zkratky krajů a okresů

Kraje, okresy	Zkratka	Kód
Hlavní město Praha	**PHA**	**CZ010**
Středočeský kraj	**STČ**	**CZ020**
Benešov	BN	CZ0201
Beroun	BE	CZ0202
Kladno	KD	CZ0203
Kolín	KO	CZ0204
Kutná Hora	KH	CZ0205
Mělník	ME	CZ0206
Mladá Boleslav	MB	CZ0207
Nymburk	NB	CZ0208
Praha-východ	PY	CZ0209
Praha-západ	PZ	CZ020A
Příbram	PB	CZ020B
Rakovník	RA	CZ020C
Jihočeský kraj	**JHČ**	**CZ031**
České Budějovice	CB	CZ0311
Český Krumlov	CK	CZ0312
Jindřichův Hradec	JH	CZ0313
Písek	PI	CZ0314
Prachatice	PT	CZ0315
Strakonice	ST	CZ0316
Tábor	TA	CZ0317
Plzeňský kraj	**PLK**	**CZ032**
Domažlice	DO	CZ0321
Klatovy	KT	CZ0322
Plzeň-město	PM	CZ0323
Plzeň-jih	PJ	CZ0324
Plzeň-sever	PS	CZ0325
Rokycany	RO	CZ0326
Tachov	TC	CZ0327
Karlovarský kraj	**KVK**	**CZ041**
Cheb	CH	CZ0411
Karlovy Vary	KV	CZ0412
Sokolov	SO	CZ0413
Ústecký kraj	**ULK**	**CZ042**
Děčín	DC	CZ0421
Chomutov	CV	CZ0422
Litoměřice	LT	CZ0423
Louny	LN	CZ0424
Most	MO	CZ0425
Teplice	TP	CZ0426
Ústí nad Labem	UL	CZ0427
Liberecký kraj	**LBK**	**CZ051**
Česká Lípa	CL	CZ0511
Jablonec nad Nisou	JN	CZ0512
Liberec	LI	CZ0513
Semily	SM	CZ0514

Kraje, okresy	Zkratka	Kód
Královéhradecký kraj	**HKK**	**CZ052**
Hradec Králové	HK	CZ0521
Jičín	JC	CZ0522
Náchod	NA	CZ0523
Rychnov nad Kněžnou	RK	CZ0524
Trutnov	TU	CZ0525
Pardubický kraj	**PAK**	**CZ053**
Chrudim	CR	CZ0531
Pardubice	PU	CZ0532
Svitavy	SY	CZ0533
Ústí nad Orlicí	UO	CZ0534
Kraj Vysočina	**V□S**	**CZ063**
Havlíčkův Brod	HB	CZ0631
Jihlava	JI	CZ0632
Pelhřimov	PE	CZ0633
Třebíč	TR	CZ0634
Žďár nad Sázavou	ZR	CZ0635
Jihomoravský kraj	**JHM**	**CZ064**
Blansko	BK	CZ0641
Brno-město	BM	CZ0642
Brno-venkov	BI	CZ0643
Břeclav	BV	CZ0644
Hodonín	HO	CZ0645
Vyškov	VY	CZ0646
Znojmo	ZN	CZ0647
Olomoucký kraj	**OLK**	**CZ071**
Jeseník	JE	CZ0711
Olomouc	OC	CZ0712
Prostějov	PV	CZ0713
Přerov	PR	CZ0714
Šumperk	SU	CZ0715
Zlínský kraj	**ZLK**	**CZ072**
Kroměříž	KM	CZ0721
Uherské Hradiště	UH	CZ0722
Vsetín	VS	CZ0723
Zlín	ZL	CZ0724
Moravskoslezský kraj	**MSK**	**CZ080**
Bruntál	BR	CZ0801
Frýdek-Místek	FM	CZ0802
Karviná	KI	CZ0803
Nový Jičín	NJ	CZ0804
Opava	OP	CZ0805
Ostrava-město	OV	CZ0806